

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGETICI

Član 1.

U Zakonu o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18-dr. zakon), u članu 1. stav 1. reči: „korišćenje obnovljivih izvora energije, podsticajne mere i garancija porekla” brišu se.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Odredbe ovog zakona se, u odnosu na Autonomnu pokrajinu Kosovo i Metohija, tumače i primenjuju u skladu sa Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 i Zakonom o ratifikaciji Ugovora o osnivanju Energetske zajednice.”

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 2.

U članu 2. tačka 1) menja se i glasi:

„1) agregiranje podrazumeva objedinjavanje potrošnje i/ili proizvodnje električne energije radi kupovine, prodaje ili aukcija na tržištima električne energije;”.

Posle tačke 1) dodaju se tač. 1a) i 1b) koje glase:

„1a) agregator je pravno ili fizičko lice koje pruža uslugu objedinjavanja potrošnje i/ili proizvodnje električne energije u cilju dalje prodaje, kupovine ili aukcija na tržištima električne energije;

1b) bazno ulje je osnovno ulje mineralnog, sintetičkog ili biljnog porekla koje se koristi za proizvodnju maziva i u industrijske svrhe;”.

U tački 10) reči: „i koji od povlašćenih proizvođača otkupljuje električnu energiju i obavlja poslove koji se odnose na sprovođenje podsticajnih mera u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega” brišu se.

Tačka 12) briše se.

U tački 13) posle reči: „ulja za loženje,” dodaju se reči: „brodska goriva,”.

Posle tačke 24) dodaju se tač. 24a) i 24b) koje glase:

„24a) zona trgovanja je najveće geografsko područje unutar koga učesnici na tržištu mogu razmenjivati energiju bez raspodele prenosnog kapaciteta;

24b) interkonektivni dalekovod je dalekovod koji povezuje dve kontrolne oblasti ili zone trgovanja;”.

Posle tačke 29) dodaje se tačka 29a) koja glasi:

„29a) kontrolna oblast predstavlja oblast kojom upravlja operator prenosnog sistema;”.

U tački 30) posle reči: „priključen na sistem” dodaju se reči: „kupac-proizvođač, skladište električne energije, agregator,” a posle reči: „električnom energijom,” dodaju se reči: „odnosno prirodnim gasom”.

U tački 34) reči: „radi preprodaje” zamenjuju se rečima: „radi dalje prodaje”.

Posle tačke 34) dodaje se tačka 34a) koja glasi:

„34a) kupac-proizvođač je krajnji kupac koji je na unutrašnje instalacije priključio sopstveni objekat za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, pri čemu se proizvedena električna energija koristi za snabdevanje sopstvene potrošnje, a višak proizvedene električne energije predaje u prenosni sistem, distributivni sistem, odnosno zatvoreni distributivni sistem;”.

Posle tačke 39) dodaju se tač. 39a) i 39b) koje glase:

„39a) mesto vezivanja priključka je tačka u kojoj se priključak povezuje sa postojećim ili budućim elektroenergetskim objektom u sistemu;

39b) mesto priključenja objekta korisnika sistema je mesto razgraničenja instalacija objekta korisnika i elektroenergetskog objekta operatora sistema;”.

Tačka 40) briše se.

U tački 41) posle reči: „gasna ulja,” dodaju se reči: „brodska goriva”, a posle reči: „komprimovani prirodni gas” dodaju se reči: „utečnjeni prirodni gas, vodonik”.

Posle tačke 43) dodaju se tač. 43a), 43b) i 43v) koje glase:

„43a) namešavanje biotečnosti je dodavanje biotečnosti gorivima naftnog porekla u propisanom sadržaju;

43b) napredni merni sistem („smart metering system”) je elektronski sistem koji uključuje napredne merne uređaje za merenje protoka energije i prirodnog gasa, podsisteme za prenos, skladištenje, obradu i analizu podataka o energiji ili prirodnom gasu, kao i centralni upravljački podsistem koji omogućava dvosmernu komunikaciju sa naprednim mernim uređajima koristeći neki oblik elektronske komunikacije;

43v) nedostajuća infrastruktura je infrastruktura koja nije izgrađena, a koja predstavlja deo sistema na koji se vrši priključenje objekata za proizvodnju električne energije i za skladištenje električne energije i čija izgradnja je neophodna za njegovo priključenje pored priključka, za odobrenu snagu koju je zahtevao korisnik sistema;”.

Posle tačke 46) dodaje se tačka 46a) koja glasi:

„46a) nominovani operator tržišta električne energije je subjekt koje je nadležno telo odredilo za obavljanje zadataka povezanih s jedinstvenim povezivanjem dan unapred ili jedinstvenim unutar dnevnim povezivanjem tržišta električne energije;”.

Tačka 47) briše se.

U tački 51) iza reči: „operator distributivnog sistema električne energije” dodaju se reči: „operator zatvorenog distributivnog sistema električne energije;”.

Tač. 56) i 57) brišu se.

Tačka 58) menja se i glasi:

„58) pomoćne usluge su usluge koje korisnici prenosnog, distributivnog i zatvorenog distributivnog sistema električne energije pružaju operatoru prenosnog i distributivnog sistema, kao i usluge koje operatori distributivnog i zatvorenog distributivnog sistema pružaju operatoru prenosnog sistema da bi se obezbedile systemske usluge;”

Tačka 62) briše se.

Tačka 63) menja se i glasi:

„63) priključak na sistem je skup vodova, opreme i uređaja uključujući mernu opremu, merno mesto, kojima se instalacija objekta energetskog subjekta, proizvođača ili krajnjeg kupca, fizički povezuje sa prenosnim, odnosno distributivnim sistemom električne energije od mesta priključenja do mesta vezivanja;”.

Posle tačke 63) dodaje se tačka 63a) koja glasi:

„63a) priključak na transportni, odnosno distributivni sistem prirodnog gasa je skup cevovoda, opreme i uređaja uključujući mernu opremu i merno mesto, kojima se instalacija objekta energetskog subjekta, proizvođača ili krajnjeg kupca, fizički povezuje sa transportnim, odnosno distributivnim sistemom prirodnog gasa;”.

Posle tačke 64) dodaje se tačka 64a) koja glasi:

„64a) proizvođač električne energije je fizičko ili pravno lice koje proizvodi električnu energiju;”.

Tačka 65) menja se i glasi:

„65) regionalni koordinacioni centar je telo zaduženo za koordinaciju aktivnosti operatora prenosnih sistema u određenom evropskom regionu u cilju unapređenja sigurnosti i koordinacije rada prenosnih sistema;”.

Posle tačke 67) dodaje se tačka 67a) koja glasi:

„67a) skladišta električne energije su postrojenja za odlaganje korišćenja električne energije u odnosu na trenutak u kome je električna energija proizvedena, odnosno postrojenja za pretvaranje električne energije u druge vidove energije i skladištenje takve energije radi naknadnog ponovnog pretvaranja u električnu energiju;”.

Posle tačke 70) dodaje se tačka 70a) koja glasi:

„70a) snabdevanje na veliko prirodnim gasom je prodaja prirodnog gasa kupcima, uključujući i dalju prodaju osim prodaje krajnjim kupcima;”.

U tački 72) posle reči: „distributivnog,” dodaju se reči: „zatvorenog distributivnog”.

Posle tačke 74) dodaje se tačka 74a) koja glasi:

„74a) toplotna energija je unutrašnja (termička) energija vrele vode, tople vode ili pare ili rashladnog fluida, koja se koristi za zagrevanje ili hlađenje prostora, zagrevanje potrošne tople vode ili za potrebe tehnoloških procesa;”.

U tački 79) reč: „biogorivima” zamenjuje se rečju: „biotečnostima”.

U tački 82) reči: „i komprimovanim i utečnjenim prirodnim gasom” zamenjuju se rečima: „biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom”.

Posle tačke 84) dodaje se tačka 84a) koja glasi:

„84a) fizičko zagušenje je stanje kada stepen potražnje za stvarnom isporukom prirodnog gasa premašuje kapacitet sistema za prirodni gas u određenom vremenskom trenutku;”.

Posle tačke 85) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 86) koja glasi:

„86) centralni registar opreme pod pritiskom je jedinstveni elektronski informacioni sistem ministarstva nadležnog za poslove energetike sa podacima o pojedinačnoj opremi pod pritiskom visokog nivoa opasnosti.”.

Član 3.

U članu 4. stav 1. posle reči: „Strategija je” dodaje se reč: „osnovni”.

U stavu 2. posle tačke 1) dodaje se tačka 1a) koja glasi:

„1a) projekcije energetskog razvoja i dugoročni energetski bilansi;”.

Član 4.

U članu 5. stav 2. reči: „do šest godina” zamenjuju se rečima: „za koji se donosi Strategija”.

Stav 3. briše se.

Dosadašnji st. 4-6. postaju st. 3-5.

Dosadašnji stav 6. koji postaje stav 5. menja se i glasi:

„Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave donose planove razvoja energetike kojima se utvrđuju potrebe za energijom na svom području, kao i uslovi i način obezbeđivanja neophodnih energetske kapaciteta u skladu sa Strategijom i Programom.”

Posle stava 5. dodaje se stav 6. koji glasi:

„Energetski subjekti, na zahtev nadležnih organa jedinice lokalne samouprave, dužni su da podatke za izradu planova razvoja iz stava 1. ovog člana dostave jedinici lokalne samouprave, u roku od 30 dana od dana dostavljanja i posebno definišu karte zona toplifikacije u skladu sa urbanističkim razvojem grada/opštine.”

Član 5.

U članu 8. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Na osnovu Izveštaja predlaže se ažuriranje Strategije i Programa u skladu sa realnim potrebama.”

Član 6.

Posle člana 8. dodaju se čl. 8a i 8b koji glase:

„Član 8a

U skladu sa preuzetim obavezama koje proističu iz međunarodnog ugovora, ministarstvo nadležno za poslove energetike priprema Integrisani nacionalni energetske i klimatski plan u saradnji sa drugim relevantnim ministarstvima.

Integrisani nacionalni energetske i klimatski plan naročito sadrži:

- 1) pregled trenutnog stanja u pogledu relevantnih politika;
- 2) nacionalne ciljeve koji se odnose na sledeće oblasti:
 - (1) dekarbonizaciju u pogledu emisija gasova sa efektom staklene bašte i energije iz obnovljivih izvora,
 - (2) energetske efikasnost,
 - (3) energetske sigurnost,
 - (4) unutrašnje energetske tržište,
 - (5) istraživanje, inovacije i konkurentnost;
- 3) projekcije ostvarivanja ciljeva iz tačke 2) ovog stava sprovođenjem postojećih politika i mera;
- 4) pregled planiranih politika i mera koje se odnose na ostvarivanje ciljeva iz tačke 2) ovog stava i pregled finansijskih sredstava potrebnih za njihovo ostvarivanje, kao i indikatore za praćenje;
- 5) procenu efekata planiranih politika i mera za ostvarivanje ciljeva iz tačke 2) ovog stava.

Plan iz stava 1. ovog člana donosi Vlada, na period do deset godina, uzimajući u obzir i dugoročniju perspektivu.

Ministarstvo, u saradnji sa drugim relevantnim ministarstvima ažurira Integrisani nacionalni energetske i klimatski plan iz stava 1. ovog člana, nakon isteka četiri godine od njegovog donošenja.

Bliži sadržaj plana iz stava 1. ovog člana i smernice za određivanje ciljeva iz stava 2. tačka 2) ovog člana, način izrade i izveštavanja utvrđuje se propisom koje donosi Ministarstvo.

Član 8b

Sprovođenje Integrisanog nacionalnog energetske i klimatske Plana prati Ministarstvo i o njegovoj realizaciji svake druge godine priprema izveštaj.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi.

Ministarstvo obaveštava nadležno telo saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora o donošenju integrisanog nacionalnog energetske i klimatske plana i dostavlja izveštaj iz stava 1. ovog člana.”.

Član 7.

Član 10. menja se i glasi:

„Energetski ugroženi kupac

Član 10.

Energetski ugroženi kupac električne energije ili prirodnog gasa je kupac iz kategorije domaćinstvo (samačko ili višečlano), koje živi u jednoj stambenoj jedinici sa jednim mernim mestom na kome se meri potrošnja električne energije ili prirodnog gasa, koje troši maksimalnu količinu električne energije ili prirodnog gasa u skladu sa propisom iz stava 10. ovog člana, pod uslovima propisanim ovim zakonom (u daljem tekstu: energetski ugroženi kupac).

Energetski ugroženi kupac je i domaćinstvo (samačko ili višečlano) koje živi u jednoj stambenoj jedinici kome se isporučuje toplotna energija, u skladu sa propisom iz stava 10. ovog člana.

Energetski ugroženi kupac je i domaćinstvo čijem članu zbog zdravstvenog stanja obustavom isporuke električne energije, prirodnog gasa ili toplotne energije može biti ugrožen život ili zdravlje, koje ostvaruje taj status u skladu sa propisom iz stava 10. ovog člana.

Domaćinstvo stiče status energetski ugroženog kupca ako:

1) pripada kategoriji sa najnižim prihodima po članu domaćinstva koji se utvrđuju u skladu sa aktom koji donosi Ministarstvo, uzimajući u obzir sve članove domaćinstva i svu nepokretnu imovinu u zemlji i inostranstvu;

2) ne poseduje drugu stambenu jedinicu osim stambene jedinice koja po strukturi i površini odgovara potrebama domaćinstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast stanovanja.

Status energetski ugroženog kupca stiče se na osnovu rešenja organa jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove socijalne zaštite.

Protiv rešenja iz stava 5. ovog člana može se izjaviti žalba opštinskom, odnosno gradskom veću.

Energetski ugroženi kupac iz stava 1. ovog člana ima pravo na isporuku električne energije ili prirodnog gasa u količinama i uz umanjenje mesečne obaveze plaćanja na način bliže utvrđen propisom iz stava 10. ovog člana.

Energetski ugroženi kupac iz stava 2. ovog člana ima pravo na umanjenje mesečne obaveze plaćanja za isporučenu toplotnu energiju na način bliže utvrđen propisom iz stava 10. ovog člana.

Sredstva za ostvarivanje prava energetski ugroženih kupaca obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Vlada bliže propisuje kriterijume i uslove za sticanje statusa energetski ugroženog kupca, sadržinu zahteva za sticanje statusa energetski ugroženog kupca, način utvrđivanja ispunjenosti uslova za sticanje statusa energetski ugroženog kupca, donošenje rešenja o sticanju tog statusa, način izdavanja i sadržinu rešenja o sticanju statusa energetski ugroženog kupca, rokove važenja rešenja, sadržinu i obim prava na umanjenje mesečne obaveze plaćanja, sticanje statusa energetski ugroženog kupca zbog zdravstvenog stanja, način vođenja evidencije energetski ugroženih kupaca, način obezbeđivanja sredstava za zaštitu energetski ugroženih kupaca, kaznene odredbe i druga pitanja neophodna za utvrđivanje tog statusa.”

Član 8.

U članu 11. stav 1. reči: „prirodnim gasom” dodaju se reči: „naftom i derivatima nafte”.

U stavu 2. tač. 3) i 4) reč: „petnaest” zamenjuje se rečju: „deset”.

Stav 3. briše se.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 3.

Posle dosadašnjeg stava 4. koji postaje stav 3. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Izveštaj o sigurnosti snabdevanja naftom i derivatima nafte sadrži:

- 1) podatke o proizvodnji, uvozu, izvozu i potrošnji nafte i derivata nafte;
- 2) podatke u vezi sigurnosti snabdevanja naftom i derivatima nafte;
- 3) tehničke i druge zahteve koje moraju da ispune tečna goriva naftnog porekla, tečni naftni gas i biogoriva;
- 4) podatke o naftnoj infrastrukturi;
- 5) podatke koji se odnose na kvalitet i nivo održavanja objekata naftne infrastrukture;
- 6) plan investicija u naftnu infrastrukturu;
- 7) pregled izvora snabdevanja sirovom naftom/derivatima nafte (uključujući geografsko poreklo uvezenih energenata koji su definisani u evropskim propisima o energetske statistici);
- 8) podatke o kapacitetima za uvoz i izvoz sirove nafte i derivata nafte.”

Član 9.

Posle člana 15. dodaju se naziv člana i član 15a koji glase:

„Projekti od posebnog značaja

Član 15a

Vlada može posebnim aktom odrediti izgradnju energetskih objekata, uključujući i linijske energetske objekte (elektroenergetski vod, naftovod, produktovod i gasovod) i objekte u njihovoj funkciji, kao i priključke na te energetske objekte, kao projekte od posebnog značaja za Republiku Srbiju, osim kada projekti obuhvataju zaštićeno područje proglašeno u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

Na realizaciju projekata iz stava 1. ovog člana se primenjuju odredbe propisa kojim su propisani postupci radi realizacije projekata izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije linijskih infrastrukturnih objekata od posebnog značaja za Republiku Srbiju.

Finansijska sredstva za realizaciju projekata iz stava 1. ovog člana, obezbeđuju se o trošku investitora objekta za čije potrebe se realizuje projekat iz stava 1. ovog člana ili iz budžeta Republike Srbije, budžeta autonomnih pokrajina, budžeta jedinica lokalne samouprave, iz kredita, donacija, sopstvenim sredstvima operatora, i na drugi način što se određuje posebnim aktom Vlade iz stava 1. ovog člana.

Projekti iz stava 1. ovog člana koji su predviđeni planom razvoja operatora prenosnog sistema mogu se finansirati sopstvenim sredstvima operatora prenosnog sistema sa izuzetkom priključaka na prenosni sistem, osim u slučaju priključenja objekata u vlasništvu operatora distributivnog sistema.

Ako izgradnja objekata iz stava 1. ovog člana nije predviđena važećim planskim dokumentima, izuzetno se za potrebe utvrđivanja javnog interesa i utvrđivanja lokacijskih uslova za te objekte može izraditi urbanistički projekat, bez izmene planskog dokumenta, izuzev za utvrđivanje javnog interesa za projekte u zaštićenom području.”

Član 10.

U članu 16. stav 1. posle tačke 8) dodaje se tačka 8a) koja glasi:

„8a) skladištenje električne energije;”.

Posle tačke 12) dodaje se tačka 12a) koja glasi:

„12a) snabdevanje na veliko prirodnim gasom;”.

Tačka 19) menja se i glasi:

„19) trgovina naftom, derivatima nafte, biogorivima, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom;”.

Posle tačke 29) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 30) koja glasi:

„30) namešavanje biotečnosti sa gorivima naftnog porekla.”

U stavu 2. posle broja: „8)” dodaje se broj: „8a)”, posle broja: „12)” dodaje se broj: „12a)”, posle tačke: „27)” reč: „i” zamenjuje se zapetom i posle broja: „29)” dodaju se reči: „i 30)”.

Član 11.

U članu 18. stav 1. posle reči: „snabdevanje električnom energijom” dodaju se reči: „odnosno prirodnim gasom.”

Član 12.

U članu 19. stav 1. posle reči: „energetske delatnosti snabdevanja na veliko električnom energijom,” dodaju se reči: „odnosno snabdevanja na veliko prirodnim gasom.”

U stavu 5. reči: „stava 2.” zamenjuju se rečima: „st. 2. i 4.”, a posle reči: „Ministarstvu” dodaju se reči: „odnosno nadležnom organu gradske/opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 6. posle reči: „Ministarstva” dodaju se reči: „odnosno gradskog, odnosno opštinskog veća u slučaju toplotne energije”.

Član 13.

U članu 20. stav 4. posle reči: „Agenciji” dodaju se reči: „odnosno nadležnom organu gradske/opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 5. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske/opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

Član 14.

U članu 21. stav 1. posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) koja glasi:

„2a) skladištenje električne energije;”.

U tački 10) posle reči: „biogorivima” dodaje se reč: „biotečnostima”, a posle reči: „prirodnim gasom” dodaju se reči: „utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom”.

Član 15.

U članu 22. stav 1. menja se i glasi:

„Licenca se izdaje ako su ispunjeni sledeći uslovi:

1) da je podnosilac zahteva osnovan ili registrovan, za obavljanje energetske delatnosti za koju se izdaje licenca;

2) da je za energetski objekat izdata upotrebna dozvola, osim za objekte za koje propisom kojim se uređuje izgradnja objekata nije predviđeno izdavanje upotrebne dozvole odnosno za objekte za koje nije izdata upotrebna dozvola, a doneto je rešenje o ozakonjenju sa izveštajem komisije za tehnički pregled, koja je formirana i čiji je sastav utvrđen u skladu sa propisima o planiranju i izgradnji za izdavanje upotrebne dozvole;

3) da su energetski objekti i ostali uređaji, instalacije ili postrojenja ili oprema pod pritiskom neophodni za obavljanje energetske delatnosti ispunjavaju uslove i zahteve utvrđene tehničkim propisima, propisima o zaštiti od požara i eksplozija, kao i propisima o zaštiti životne sredine, odnosno propisima kojima se uređuju vodni putevi, zaštita voda i plovidba i luke na unutrašnjim vodama;

4) da podnosilac zahteva ispunjava propisane uslove u pogledu stručnog kadra za obavljanje poslova tehničkog rukovođenja, rukovanja i održavanja energetskih objekata, odnosno uslove u pogledu broja i stručne osposobljenosti zaposlenih lica za obavljanje poslova na održavanju energetskih objekata, kao i poslova rukovaoca u tim objektima;

5) da podnosilac zahteva ispunjava finansijske uslove za obavljanje energetske delatnosti;

6) da direktor, odnosno članovi organa upravljanja nisu bili pravosnažno osuđeni za krivična dela u vezi sa obavljanjem privredne delatnosti;

7) da podnosiocu zahteva nije izrečena mera zabrane obavljanja delatnosti ili ako su prestale pravne posledice izrečene mere;

8) da podnosilac zahteva poseduje dokaz o pravnom osnovu za korišćenje energetskog objekta u kojem se obavlja energetska delatnost;

9) da nad podnosiocem zahteva nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, odnosno prinudne likvidacije.”

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Tehnički pregled objekta iz stava 1. tačka 2) ovog člana sprovodi se u skladu sa odredbama propisa kojima se uređuje planiranje i izgradnja.”.

Posle dosadašnjeg stava 3. koji postaje stav 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Pored uslova iz stava 1. ovog člana, za delatnost trgovine gorivima za plovila podnosilac zahteva dostavlja i rešenje o izdavanju odobrenja za obavljanje lučke delatnosti, odnosno da stiče status lučkog operatera.”

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 6. posle reči: „električnom energijom” dodaju se reči: „odnosno prirodni gasom”.

Dosadašnji stav 5. koji postaje stav 7. menja se i glasi:

„Dokaz o ispunjenosti uslova iz stava 1. tač. 3) i 4) i stava 4. ovog člana je zapisnik o inspekcijom nadzoru nadležnog inspektora u kome je konstatovano da nisu utvrđene nezakonitosti.”

Član 16.

U članu 23. stav 3. posle reči: „Agenciju” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 5. posle reči: „stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona” dodaju se reči: „u slučaju promene pravnog osnova korišćenja po osnovu statusne promene.”

U stavu 6. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 7. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

Član 17.

U članu 25. stav 2. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 3. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 4. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 8. posle reči: „Ministru” dodaju se reči: „odnosno gradskom, odnosno opštinskom veću u slučaju toplotne energije”.

Član 18.

U članu 26. stav 4. posle reči: „Ugovorom o poveravanju obavljanja energetske delatnosti od opšteg interesa” dodaju se reči: „odnosno javnim ugovorom u skladu sa zakonom kojim se uređuje javno privatno partnerstvo.”

Član 19.

U članu 27. stav 2. reči: „kao i” brišu se, a posle reči: „drugih propisa” dodaju se reči: „kao i nastupanja drugih okolnosti koje se odnose na ispunjenje uslova na osnovu kojih se izdaje licenca.”

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„U slučaju da energetski subjekt ne podnese zahtev za izmenu rešenja iz razloga navedenih u stavu 2. ovog člana Agencija je dužna da pokrene postupak izmene rešenja po službenoj dužnosti.”

Dosadašnji st. 3 - 7. postaju st. 4 - 8.

U dosadašnjem stavu 3. koji postaje stav 4. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 5. reči: „iz stava 3. ovog člana” zamenjuju se rečima: „iz stava 4. ovog člana”, a posle reči: „ministru” dodaju se reči: „odnosno gradskom, odnosno opštinskom veću u slučaju toplotne energije”.

U dosadašnjem stavu stavu 5. koji postaje stav 6. posle reči: „Ministarstva” dodaju se reči: „odnosno gradskog, odnosno opštinskog veća u slučaju toplotne energije”.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 7.

Dosadašnji stav 7. koji postaje stav 8. menja se i glasi:

„Ministarstvo bliže propisuje uslove za izdavanje, izmenu i oduzimanje licence, sadržinu zahteva za izdavanje licence, sadržinu zahteva za izdavanje zapisnika nadležnog inspektora iz člana 22. stav 1. tač. 3) i 4) ovog zakona i dokaze koji se prilažu uz zahtev za izdavanje izveštaja, kao i način vođenja registra izdatih i oduzetih licenci.”

Član 20.

U članu 28. stav 2. menja se i glasi:

„Saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe se izdaje pod uslovom da objekti za skladištenje i sopstvene stanice za snabdevanje ispunjavaju uslove i zahteve utvrđene tehničkim propisima, propisima o zaštiti od požara i eksplozija, kao i propisima o zaštiti životne sredine i da se ne koriste za obavljanje energetske delatnosti za koje se izdaje licenca.”

U stavu 4. reči: „izveštaj nadležnog inspektora” zamenjuju se rečima: „zapisnik o inspekcijском nadzoru nadležnog inspektora u kome je konstatovano da nisu utvrđene nezakonitosti”.

Član 21.

U članu 35. stav 3. reči: „stava 1.” zamenjuju se rečima: „st. 1. i 2.”

Član 22.

Posle člana 35. dodaju se naziv glave, nazivi članova i čl. 35a – 35ž koji glase:

„ III.a SPROVOĐENJE POSTUPKA U VEZI SA ENERGETSKOM DOZVOLOM, LICENCOM ZA OBAVLJANJE ENERGETSKE DELATNOSTI I SAGLASNOŠĆU ZA SKLADIŠTENJE I SNABDEVANJE ZA SOPSTVENE POTREBE

Postupanje Ministarstva, odnosno Agencije

Član 35a

Tokom sprovođenja postupka u vezi sa energetsom dozvolom, licencom za obavljanje energetske delatnosti i saglasnošću za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, Ministarstvo, odnosno Agencija (u daljem tekstu: nadležni organ), vrši proveru ispunjenosti sledećih uslova:

- 1) nadležnost za postupanje po zahtevu;
- 2) da li je podnosilac zahteva lice koje, u skladu sa ovim zakonom, može biti podnosilac zahteva;
- 3) da li zahtev sadrži sve propisane podatke;

4) da li je uz zahtev priložena sva dokumentacija propisana ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona;

5) da li je uz zahtev priložen dokaz o uplati propisane takse;

6) da li su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona za usvajanje zahteva.

Podatke iz službenih evidencija, koji su neophodni za sprovođenje postupaka iz stava 1. ovog člana, nadležni organ obezbeđuje preko servisne magistrale organa u skladu sa propisima koji uređuju elektronsku upravu, bez plaćanja takse.

Podaci pribavljeni na način iz stava 2. ovog člana smatraju se pouzdanim i imaju istu dokaznu snagu kao overeni izvodi iz tih evidencija.

Organi državne uprave, posebne organizacije i imaoci javnih ovlašćenja dužni su da nadležnom organu na zahtev, u roku od tri dana od dana podnošenja zahteva, dostave sve podatke o kojim vode službene evidencije koje su od značaja za sprovođenje postupaka iz stava 1. ovog člana.

Postupci iz stava 1. ovog člana sprovede se u postupku neposrednog odlučivanja u smislu zakona kojim je uređen opšti upravni postupak.

Postupanje po zahtevu

Član 35b

Po zahtevu za izdavanje, odnosno izmenu upravnog akta nadležni organ u rokovima propisanom ovim zakonom donosi rešenje u formi elektronskog dokumenta.

Zahtev se smatra neurednim ako ima nedostatke koje nadležni organ sprečavaju da po njemu postupa, ako nije razumljiv ili potpun.

Ako Ministarstvo utvrdi da je zahtev neuredan, rešenjem odbacuje zahtev u kome taksativno navodi sve nedostatke, odnosno razloge za odbacivanje, nakon čijeg će otklanjanja moći da postupi u skladu sa zahtevom.

Ako podnosilac zahteva u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz stava 3. ovog člana, podnese novi zahtev i postupi u skladu sa rešenjem iz stava 3. ovog člana, smatra se da je odbačen zahtev iz stava 3. ovog člana od početka bio uredan.

Ako podnosilac zahteva u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz stava 3. ovog člana, podnese novi zahtev sa pozivanjem na broj rešenja kojim je raniji zahtev odbačen i otkloni sve utvrđene nedostatke, ne dostavlja ponovo dokumentaciju koja nije imala nedostatke i plaća polovinu propisanog iznosa administrativne takse.

Način dostave

Član 35v

Podnesci i dokumenta dostavljaju se elektronskim putem, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, žalbu i druge pravne lekove, dokaze koji se uz njih prilažu, kao i dokumenta i podneske koji sadrže tajne podatke i koji su označeni stepenom tajnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, stranka dostavlja u formi papirnog dokumenta.

Ministarstvo nadležno za oblast energetike bliže uređuje način razmene dokumenata i podnesaka iz stava 1. ovog člana.

Forma dokumenata koji se dostavljaju

Član 35g

Dokumenti koji se dostavljaju elektronskim putem u skladu sa članom 35d ovog zakona, dostavljaju se u formi elektronskog dokumenta sastavljenog u skladu sa zakonom koji uređuje elektronski dokument.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako plaćanje takse nije izvršeno elektronskim putem, dokaz o plaćanju takse može se dostaviti i u elektronskom formatu, koji nije potpisan kvalifikovanim elektronskim potpisom.

Dostava rešenja

Član 35d

Rešenje nadležnog organa dostavlja se podnosiocu zahteva u formi elektronskog dokumenta, preko jedinstvenog elektronskog sandučića, u skladu sa zakonom koji uređuje elektronsku upravu, ako se dostava vrši preko portala e-uprava.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, licu koje nema jedinstveni elektronski sandučić, rešenje se dostavlja u formi odštampanog primerka elektronskog dokumenta, overenog u skladu sa zakonom koji uređuje elektronsko poslovanje, preporučenom pošiljkom preko poštanskog operatora.

Danom ekspedovanja rešenja u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, nadležni organ rešenje objavljuje i na svojoj internet stranici.

Ako dostava preporučenom pošiljkom iz stava 2. ovog člana nije mogla da bude izvršena jer je stranka u momentu dostave bila nedostupna na naznačenoj adresi, dostavljač o tome sačinjava belešku i ostavlja obaveštenje stranci na mestu na kome je pismeno trebalo da bude uručeno, u kome naznačava lično ime primaoca, podatke kojim se pismeno identifikuje, kao i datum kada je obaveštenje ostavljeno, sa pozivom stranci da na tačno određenoj adresi dostavljača, odnosno poštanskog operatora preuzme pošiljku, u roku od 15 dana od dana pokušaja dostave.

Obaveštenje stranci iz stava 4. ovog člana sadrži i informaciju o danu objavljivanja rešenja na internet stranici nadležnog organa, pravnu pouku stranci da će se u slučaju nepreuzimanja pošiljke u ostavljenom roku rešenje smatrati dostavljenim istekom roka od 30 dana od objavljivanja rešenja na veb stranici nadležnog organa.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, ako u ostavljenom roku stranka ne podigne pošiljku, dostavljač će je vratiti zajedno sa beleškom o razlozima neuručenja.

Dostava stranci će se smatrati izvršenom:

1) danom prijema rešenja na način propisan stavom 1. odnosno stavom 2. ovog člana;

2) istekom roka od 30 dana od dana oglašavanja rešenja na internet stranici nadležnog organa ako dostava nije izvršena u skladu sa odredbama st. 1, 2. i 4. ovog člana.

Ako je adresa prebivališta, odnosno boravišta, odnosno sedišta stranke nepoznata, dostava toj stranci smatraće se izvršenom na dan isteka roka od 30 dana od dana objavljivanja rešenja na internet stranici nadležnog organa.

Nadležni organ će na zahtev stranke, u svojim prostorijama, toj stranci izdati kopiju rešenja bez odlaganja, s tim što to uručenje nema dejstvo na računanje rokova u vezi sa dostavom.

Potvrda dostave

Član 35đ

Kada se rešenje dostavlja elektronskim putem, uredna dostava se dokazuje elektronskom potvrdom o prijemu dokumenta (dostavnica).

Elektronska oglasna tabla nadležnog organa

Član 35e

Nadležni organ je dužan da na svojoj internet stranici uspostavi i održava oglasnu tablu, koja služi za potrebe javnog saopštavanja, odnosno objavljivanja rešenja u skladu sa članom 35d ovog zakona, kao i drugih akata koje donese nadležni organ.

Shodna primena propisa

Član 35ž

Na pitanja koja se odnose na postupke u vezi sa energetsom dozvolom, licencom za obavljanje energetske delatnosti i saglasnošću za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, a koja ovim zakonom nisu posebno uređena, primenjuje se zakon kojim se uređuje opšti upravni postupak.”

Član 23.

Posle člana 37. dodaju se naziv člana i član 37a koji glase:

„Strateški energetske projekti

Član 37a

Strateški energetske projekti mogu biti:

- 1) u oblasti električne energije:
 - (1) elektroenergetski vodovi naponskog nivoa 220 kV ili višeg,
 - (2) objekti za skladištenje električne energije,
 - (3) oprema ili instalacije koje su bitne za siguran, pouzdan i efikasan rad prethodno pomenutih sistema,
 - (4) oprema ili instalacije u prenosnom i distributivnom sistemu, koji obezbeđuju dvostranu digitalnu komunikaciju u realnom vremenu;
- 2) u oblasti gasa:
 - (1) gasovodi za transport prirodnog gasa, biogasa i niskougljeničnih gasova koji su deo transportnog sistema,
 - (2) podzemna skladišta prirodnog gasa povezana sa gasovodima iz podtačke (1) ove tačke,
 - (3) postrojenja za prijem, skladištenje, regasifikaciju ili dekompresiju utečnjelog prirodnog gasa ili komprimovanog prirodnog gasa,
 - (4) oprema ili instalacije u prenosnom i distributivnom sistemu, koji obezbeđuju dvostranu digitalnu komunikaciju u realnom vremenu ili što bliže realnom vremenu, interaktivan i pametan nadzor i upravljanje proizvodnjom, prenosom, distribucijom i potrošnjom električne energije unutar elektroenergetske mreže, u pogledu razvoja elektroenergetske mreže koja na isplativ način objedinjuje ponašanje i delovanje svih subjekata koji su na nju povezani (proizvođača, potrošača i onih koji obavljaju obe funkcije), da bi se osigurao ekonomski efikasan i održiv elektroenergetski sistem sa

niskim gubicima i visokim nivoom sigurnosti i kvaliteta snabdevanja i visokim nivoom bezbednosti;

3) oblast nafte:

- (1) naftovodi za transport sirove nafte,
- (2) pumpne stanice i skladišni objekti potrebni za rad naftovoda,
- (3) svaka oprema ili instalacije koja je bitna za siguran, pouzdan i efikasan rad pomenutog sistema, uključujući sisteme zaštite, nadzora i upravljanja, kao i uređaje za dvosmerni protok,

4) prioritetna tematska oblast koju treba razvijati: uvođenje pametnih mreža.

Vlada bliže propisuje uslove i način promovisanja nekog projekta u strateški i obaveze i aktivnosti nadležnih institucija u pogledu praćenja realizacije strateških energetske projekata, kao i postupak za pripremu i sprovođenje strateških investicionih projekata u oblasti energetike koji su određeni kao projekti od interesa za Energetsku zajednicu (PECI) i projekti od zajedničkog interesa (PMI) odlukom Ministarskog saveta Energetske zajednice u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima.”

Član 24.

U članu 48. tačka 1) posle reči: „sigurnog” dodaje se reč: „i pouzdanog”.

U tački 3) reči: „kupce energije” zamenjuju se rečima: „kupce električne energije i prirodnog gasa.”

Član 25.

U članu 49. stav 1. posle reči: „oduzimanje licence” dodaju se reči: „za sve energetske delatnosti izuzev delatnosti u oblasti toplotne energije”.

Član 26.

U članu 50. stav 1. posle tačke 5) dodaje se tačka 5a) koja glasi:

„5a) određivanje cena pomoćnih usluga;”.

U tački 12) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaju se tač. 13) i 14) koje glase:

„13) procenu ulaganja i rizike za strateške infrastrukturne projekte u oblasti električne energije, prirodnog gasa i nafte;

14) za utvrđivanje troškova, način nadoknade i raspodele troškova između nominovanog operatora tržišta i operatora prenosnog sistema i odobrava ove troškove ako su opravdani.”

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Agencija je dužna da, prilikom određivanja cena definisanih u stavu 1. tač. 6) i 7) ovog člana, proceni i odobri troškove koji mogu da nastanu iz ulaganja u sistem za transport ili distribuciju prirodnog gasa, koji su potrebni za preuzimanje niskougljeničnih gasova sa ciljem suzbijanja klimatskih promena, u skladu sa obavezama nastalim na osnovu potvrđenih međunarodnih sporazuma.”

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Član 27.

U članu 51. stav 1. tačka 2) menja se i glasi:

„2) o praćenju tehničkih i komercijalnih pokazatelja i regulisanja kvaliteta isporuke i snabdevanja električnom energijom i prirodnim gasom;”.

Posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) koja glasi:

„2a) o sprečavanju zloupotreba na tržištu električne energije i prirodnog gasa.”.

Posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Pravilima iz stava 1. tačka 2a) ovog člana bliže se uređuju uslovi za registraciju učesnika na veleprodajnom energetskom tržištu, uslovi za objavljivanje povlašćenih informacija, zabrana trgovanja povlašćenim informacijama, zabrana manipulacije tržištem, vrsta, sadržaj, oblik, način i rokovi izrade i objavljivanja podataka, zaštita podataka, profesionalna tajna i operativna odgovornost, obaveza lica koja profesionalno uređuju transakcije, u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima.

Agencija sprovodi postupke i donosi akta u skladu sa pravilima iz stava 1. tačka 2a) ovog člana, a energetski subjekti su dužni da postupaju po tim pravilima.”

U dosadašnjem stavu 2. koji je postaje stav 4. u tački 3) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 4) koja glasi:

„4) uputstvo za pripremu mrežnih pravila usklađenih sa obavezama Republike Srbije potvrđenim međunarodnim sporazumima.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 5.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 6. reči; „tač. 1) i 2)” brišu se.

Član 28.

U članu 52. tačka 2) menja se i glasi:

„2) visinu naknade korisniku sistema po osnovu stepena odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke električne energije i prirodnog gasa, u skladu sa pravilima iz člana 51. stav 1. tačka 2).”

Član 29.

U članu 53. tačka 2) reč: „prekograničnih” briše se, a posle reči: „prenosnih kapaciteta” dodaju se reči: „između zona trgovanja;”.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 3a) koja glasi:

„3a) pravila za priključenje objekta na prenosni sistem;”.

U tački 13) reči: „i planom preuzimanja mernih uređaja, merno razvodnih ormana, odnosno priključnih vodova, instalacija i opreme u merno razvodnom ormanu i drugih uređaja u objektima postojećih kupaca, odnosno proizvođača” brišu se.

Posle tačke 13) dodaje se tačka 13a) koja glasi:

„13a) plan preuzimanja mernih uređaja, merno razvodnih ormana, odnosno priključnih vodova, instalacija i opreme u merno razvodnom ormanu i drugih uređaja u objektima postojećih kupaca, odnosno proizvođača;”.

U tački 14) posle reči: „prirodnog gasa”, dodaju se reči: „sa planom investicija;”.

Posle tačke 14) dodaje se tačka 14a) koja glasi:

„14a) plan razvoja sistema za distribuciju prirodnog gasa, sa planom investicija;”.

U tački 15) reči: „i derivata nafte produktovodima” zamenjuju se rečima: „sa planom investicija”.

Posle tačke 15) dodaje se tačka 15a) koja glasi:

„15a) plan razvoja sistema za transport derivata nafte produktovodima, sa planom investicija;”.

Tačka 17) briše se.

U tački 18) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaju se tač. 19), 20) i 21) koje glase:

„19) metodologiju koju donosi subjekt kome je aktom iz člana 167. i 288. ovog zakona odobreno izuzeće od primene regulisanih cena pristupa prenosnom sistemu električne energije, transportnom sistemu prirodnog gasa i sistema za skladištenje prirodnog gasa;

20) akt operatora distributivnog sistema prirodnog gasa kojim se utvrđuje visina troškova priključenja tipskim priključcima u skladu sa metodologijom iz člana 50. stav 1. tačka 12) ovog zakona.

21) pravila za obustavu i ponovno pokretanje tržišnih aktivnosti.”.

Posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Plan razvoja sistema iz stava 1. tač. 14), 14a), 15) i 15a) donosi se sa planom investicija, pri čemu se plan investicija donosi svake godine za period od tri godine.”.

Član 30.

Član 54. stav 3. tačka 2) se menja i glasi:

„2) razmatra i postupa, po podnescima fizičkih i pravnih lica u vezi sa neizvršenjem obaveza operatora sistema, snabdevača na veliko električnom energijom, snabdevača na veliko prirodnim gasom, snabdevača električnom energijom, snabdevača prirodnim gasom i javnog snabdevača prirodnim gasom u skladu sa ovim zakonom.”.

Član 31.

U članu 56. tačka 7) zapeta i reči: „postupka sertifikacije” brišu se.

Posle tačke 18) dodaju se tač. 18a) – 18d) koje glase:

„18a) prati aktivnosti u vezi realizacije planova investicija operatora sistema na koje je dala saglasnost;

18b) ceni opravdanost troškova i proverava pravilnost primene metodologija iz člana 53. tačka 20) ovog zakona u postupku određivanja cene pristupa sistemu za koje je odobrila izuzeće iz čl. 167. i 288. ovog zakona i operatoru sistema potvrdi pravilnost njihovog određivanja pre početka primene, a u suprotnom zahteva otklanjanje nedostataka;

18v) odobrava ograničenja definisana članom 117. ovog zakona;

18g) odlučuje po zahtevu za primenu derogacija u postupku priključenja i vodi registar svih derogacija;

18d) postupa u skladu sa ovlašćenjima propisanim zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost;”.

Član 32.

U članu 57. stav 1. posle tačke 3) dodaje se tačka 3a) koja glasi:

„3a) nominovanog operatora tržišta;”.

U tački 4) reč: „prekograničnih” briše se, a posle reči: „kapaciteta” dodaju se reči: „između zona trgovanja”.

Posle tačke 4) dodaje se tačka 4a) koja glasi:

„4a) primene pravila za raspodelu prekograničnih transportnih kapaciteta u saradnji sa regulatornim telima drugih država;”.

Član 33.

U članu 58. u st. 1. i 2. posle reči: „na veliko električnom energijom” dodaju se reči: „odnosno prirodnim gasom”.

Član 34.

U članu 59. stav 3. posle reči: „snabdevač na veliko električnom energijom” dodaju se reči: „odnosno prirodnim gasom”.

Član 35.

U članu 62. stav 1. menja se i glasi:

„Sredstva za rad Agencije obezbeđuju se iz prihoda koje Agencija ostvari u skladu sa ovim zakonom i to: po osnovu obavljanja poslova regulacije iz dela regulisanih prihoda od pristupa sistemu utvrđenih metodologijama iz člana 50. stav 1. tač. 1), 2), 6), 7), 8) i 10) i člana 53. tačka 19) ovog zakona, po osnovu izdavanja licenci za obavljanje energetske delatnosti iz člana 20. stav 1. ovog zakona, kao i drugih prihoda koje ostvari u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti u skladu sa ovim zakonom i drugim zakonima.”

Član 36.

U članu 64. stav 4. tačka 5) reč: „prekograničnih” briše se, a posle reči: „kapaciteta” dodaju se reči: „između zona trgovanja”.

Član 37.

Naziv glave V. OBNOVLjIVI IZVORI ENERGIJE i čl. 65 – 87. brišu se.

Član 38.

U članu 89. u stavu 7. posle reči: „ovog zakona” dodaju se reči: „kao i saglasnosti na regulisane cene iz člana 88. stav 2. ovog zakona.”

Član 39.

Posle člana 93. dodaju se naziv člana i član 93a koji glase:

„Mrežna pravila

Član 93a

Vlada donosi akta o mrežnim pravilima koja se odnose na:

- 1) priključenje na mrežu proizvodnih jedinica;
- 2) priključenje na mrežu objekata kupaca;
- 3) priključenje na mrežu jednosmernih sistema visokog napona;
- 4) o pristupu mreži za transport prirodnog gasa na nacionalnom, regionalnom i evropskom tržištu prirodnog gasa, u vezi sa:
 - (1) proračunom kapaciteta, raspodelom kapaciteta i postupcima za upravljanje zagušenjima,

- (2) podacima i tehničkim informacijama koje objavljuje operator transportnog sistema prirodnog gasa,
- (3) međusobnoj saradnji operatora transportnih sistema i pravilima za razmenu podataka za rad međusobno povezanih sistema za transport gasa,
- (4) balansnim pravilima, uključujući pravila o procedurama za nominovanje, naknadama za debalans, procesima izmirenja u vezi sa dnevnim naknadama za debalans i operativnom balansiranju između operatora sistema za transport gasa,
- (5) pravilima u vezi sa harmonizovanim tarifama za transport prirodnog gasa.

Akta iz stava 1. ovog člana donose se na predlog Ministarstva, a na osnovu dostavljenih usaglašenih akata operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije, odnosno operatora transportnog sistema prirodnog gasa.

Operatori sistema dužni su da akta iz stava 2. ovog člana izrade u skladu sa uputstvom iz člana 51. stav 4. tačka 4) i pribave saglasnost Agencije o usaglašenosti.

Agencija prilagođava uputstva iz člana 51. stav 4. tačka 4) u skladu sa izmenama i dopunama obaveza Republike Srbije potvrđenim međunarodnim sporazumima.”.

Član 40.

U članu 94. stav 2. reči: „Proizvođač električne energije” zamenjuju se rečju: „Proizvođač”.

U stavu 3. tačka 6) menja se i glasi:

„6) omogući nadležnim operatorima sistema proveru usaglašenosti tehničkih karakteristika svojih objekata i operativnih procedura sa izdatim aktom o priključenju, odnosno projektovanim tehničkim karakteristikama za postojeće elektrane za koje ne postoji akt o priključenju, ugovorenim pomoćnim uslugama, pravilima o radu prenosnog, odnosno distributivnog sistema i pravilima za priključenje objekata na prenosni sistem;”

Posle tačke 7) dodaje se tačka 7a) koja glasi:

„7a) zaključi ugovor o pristupu sa operatorom sistema na čiji sistem je priključen;”.

U tački 11) posle reči: „zaštitu životne sredine” dodaju se reči: „kao i druge uslove propisane posebnim zakonima;”.

Posle tačke 12) dodaje se tačka 12a) koja glasi:

„12a) dostavlja operatoru na čiji sistem je priključen podatke o planiranoj proizvodnji na satnom nivou za naredni mesec do 15. dana u tekućem mesecu.”.

Član 41.

U članu 108. tačka 6) posle reči: „na prenosni sistem” dodaju se reči: „i nedostajuće infrastrukture definisane u procesu priključenja;”.

U tački 10) reči: „povezivanje i” brišu se.

Posle tačke 13) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaju se tač. 14) – 17) koje glase:

„14) saradnju sa regionalnim koordinacionim centrima;

15) učešće u uspostavljanju procene adekvatnosti na nacionalnom, regionalnom i evropskom nivou;

16) digitalizaciju prenosnog sistema;

17) upravljanje podacima, uključujući razvoj sistema za upravljanje podacima, bezbednost i zaštitu podataka, u skladu sa propisima koji uređuju informacionu bezbednost.”

Član 42.

U članu 109. stav 1. tačka 8) reč: „prekograničnih” briše se, a posle reči: „kapaciteta” dodaju se reči: „između zona trgovanja”.

U tački 18) posle reči: „svake” dodaje se reč: „druge”.

U tački 24) reči: „i povezivanje” brišu se.

Posle tačke 25) dodaje se tačka 25a) koja glasi:

„25a) donese pravila za priključenje objekta na prenosni sistem;”.

Tačka 26) menja se i glasi:

„26) proverava usaglašenost tehničkih karakteristika objekata korisnika prenosnog sistema i njihovih operativnih procedura sa izdatim aktom o priključenju, odnosno projektovanim tehničkim karakteristikama za postojeće objekte korisnika prenosnog sistema za koje ne postoji akt o priključenju, ugovorenim pomoćnim uslugama i pravilima za priključenje objekata na prenosni sistem;”.

Tač. 30) i 31) brišu se.

Tačka 37) menja se i glasi:

„37) doprinosi sigurnosti snabdevanja kroz adekvatan prenosni kapacitet;”.

Posle tačke 46) dodaju se tač. 46a) - 46g) koje glase:

„46a) u zavisnosti od stepena odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke, plati naknadu krajnjem kupcu u skladu sa pravilima iz člana 215. ovog zakona;

46b) donese pravila za obustavu i ponovno pokretanje tržišnih aktivnosti;

46v) mere koje se preduzimaju u slučaju poremećaja rada elektroenergetskog sistema, kao i zbog radova na održavanju i proširenju elektroenergetskog sistema;

46g) postupa u skladu sa dužnostima propisanim zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost;”.

U stavu 2. reči: „svake godine” brišu se.

Posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Za potrebe usluga balansiranja iz stava 1. tačka 22) ovog člana, operator prenosnog sistema nabavlja rezervu snage na način predviđen za nabavku energije, odnosno primenom izuzeća za nabavku energije u smislu propisa kojima se uređuju javne nabavke.”

Član 43.

U članu 111. stav 1. posle reči: „svake” dodaje se reč: „druge”.

Član 44.

U članu 115. stav 2. reči: „Ministarstvu i” brišu se.

Član 45.

U članu 116. stav 1. tačka 3) briše se.

U tački 14) posle reči: „uređaja i opreme” dodaju se reči: „procedure za ispitivanje i kontrola merne opreme, puštanje merne opreme u rad, merni podaci, korišćenje mernih podataka.”.

Posle tačke 14) dodaje se tač. 14a) i 14b) koje glase:

„14a) učestanost i način kontrole ispravnosti mernog mesta, mernih i drugih uređaja u funkciji merenja, sadržaj zapisnika o kontroli, način utvrđivanja neovlašćene potrošnje;

14b) mere koje se preduzimaju u slučaju poremećaja rada elektroenergetskog sistema, kao i zbog radova na održavanju i proširenju elektroenergetskog sistema;”.

Član 46.

Čl. 117. i 118. menjaju se i glase:

„Član 117.

Operator prenosnog sistema dužan je da uspostavi i objavi transparentnu, efikasnu i nediskriminatornu proceduru za priključenje objekata na prenosni sistem i deo distributivnog sistema kojim upravlja operator prenosnog sistema (u daljem tekstu: Procedura).

Procedurom se naročito uređuje:

- 1) redosled aktivnosti operatora prenosnog sistema, operatora distributivnog sistema i podnosioca zahteva za priključenje i rokove u postupku priključenja objekta;
- 2) odnose operatora sistema i podnosioca zahteva za priključenje u postupku ostvarivanja prava na priključenje i izgradnje neophodne infrastrukture za priključenje;
- 3) uslove i način zaključivanja ugovora u postupku priključenja;
- 4) postupke u slučaju podnošenja zahteva za povećanje, odnosno smanjenje odobrene snage, odnosno promena u objektu korisnika prenosnog sistema koje utiču na tehničke zahteve uređene pravilima za priključenje objekata na prenosni sistem, kao i u slučaju ponovnog priključenja usled isključenja;
- 5) druge aktivnosti od značaja za priključenje.

Operator prenosnog sistema izrađuje pravila za priključenje objekata na prenosni sistem koja sadrže naročito:

- 1) tehničke zahteve za priključenje na prenosni sistem i deo distributivnog sistema kojim upravlja operator prenosnog sistema;
- 2) tipske načine priključenja;
- 3) položaj mernog mesta sa potrebnom mernom opremom;
- 4) kriterijumima za izbor klase tačnosti mernog uređaja i karakteristika pratećih uređaja i opreme, u zavisnosti od položaja mernog mesta u sistemu i vrste korisnika sistema;
- 5) način komunikacije mernih uređaja sa centralizovanim sistemom za merenje električne energije;
- 6) uslove, sadržinu i način izdavanja saglasnosti za stavljanje pod napon, privremeno priključenje i trajno priključenje, kao i način dokazivanja ispunjenosti ovih uslova.

Na proceduru iz stava 1. ovog člana i pravila iz stava 3. ovog člana Agencija daje saglasnost.

Procedura iz stava 1. ovog člana i pravila iz stava 3. ovog člana se objavljuju na internet stranici operatora prenosnog sistema i Agencije.

Operator prenosnog sistema ne može odbiti priključenje objekata po osnovu mogućih budućih ograničenja, u postojećim prenosnim kapacitetima, kao što su zagašenja u udaljenim delovima prenosne mreže.

Operator prenosnog sistema dužan je da dostavi podnosiocu zahteva za priključenje potrebne informacije o mogućim budućim ograničenjima u postojećim prenosnim kapacitetima.

Operator prenosnog sistema ne može odbiti priključenje objekata po osnovu dodatnih troškova zbog izgradnje nedostajuće infrastrukture, odnosno povećanja kapaciteta elemenata prenosne mreže u bliskom okruženju tačke priključenja.

Odredbama st. 6. i 8. ovog člana, ne dovodi se u pitanje mogućnost operatora prenosnog sistema da podnosiocu zahteva za priključenje pruži mogućnost ograničene odobrene snage ili da mu ponudi priključenje koje podleže operativnim ograničenjima pod uslovom da je takvo ograničenje odobreno od strane Agencije.

U slučaju da podnosilac zahteva za priključenje odabere priključenje koje podleže operativnim ograničenjima, operator prenosnog sistema ne podleže obavezi plaćanja finansijske nadoknade za sprovedena ograničenja.

Član 118.

Operator prenosnog sistema je investitor izgradnje priključka i nedostajuće infrastrukture i, po pravilu, gradi priključak na prenosni sistem o trošku podnosioca zahteva za priključenje. Izuzetno, u slučaju priključenja objekta operatora distributivnog sistema, troškove izgradnje priključka, koji se sastoje od vodova 110 kV i ugradnje brojila, kao i nedostajuće infrastrukture prenosnog sistema, snosi operator prenosnog sistema.

Na zahtev podnosioca zahteva za priključenje, operator prenosnog sistema je dužan da izda ovlašćenje podnosiocu zahteva za priključenje, izuzev u slučaju priključenja objekta operatora distributivnog sistema da u ime operatora sistema sam izgradi priključak, odnosno nedostajuću infrastrukturu o svom trošku.

U slučaju da podnosilac zahteva za priključenje izgradi nedostajuću infrastrukturu, ne primenjuju se ograničenja iz člana 117. stav 9. ovog zakona.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, za priključak i nedostajuću infrastrukturu podnosilac zahteva za priključenje pribavlja dokumentaciju na ime operatora prenosnog sistema, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, podnosiocu zahteva za priključenje će se obračunati troškovi priključenja na sistem u skladu sa Metodologijom za određivanje troškova priključenja na sistem za prenos i distribuciju.

Prava i obaveze operatora prenosnog sistema i podnosioca zahteva za priključenje uređuju se ugovorima i to:

- 1) o izradi studije priključenja objekta;
- 2) o priključenju objekta.

U okviru postupka ishodovanja lokacijskih uslova za objekat u skladu sa propisima kojim se uređuje izgradnja objekata, operator prenosnog sistema će dostaviti uslove za projektovanje i priključenje i na osnovu važeće studije priključenja objekta.”

Član 47.

U članu 119. stav 1. reči: „proizvođača ili kupca električne energije” zamenjuju se rečima: „korisnika prenosnog sistema”.

Stav 2. menja se i glasi:

„Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaje se i u slučaju zahteva za promenom odobrene snage ili promena u objektu korisnika prenosnog sistema koja su od uticaja na tehničke zahteve uređene pravilima za priključenje objekata na prenosni sistem, kao i ponovnog priključenja usled isključenja.”

Stav 3. briše se.

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 3. i 4.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 3. reči: „proizvođača ili kupca električne energije” zamenjuju se rečima: „korisnika prenosnog sistema”.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 4. zapeta i reči: „kao i uslovi za spajanje i razdvajanje instalacija, odnosno mernih mesta” brišu se.

Član 48.

U članu 120. stav 1. menja se i glasi:

„Odobrenje za priključenje objekta izdaje se rešenjem u upravnom postupku u pismenoj formi na zahtev lica čiji se objekat priključuje, a po kumulativnom ispunjenju sledećih uslova:

- 1) dobijanju građevinske dozvole za gradnju objekta koji se priključuje;
- 2) realizaciji ugovora o izradi studije priključenja objekta;
- 3) zaključenju ugovora o priključenju objekta.”

U stavu 3. reči: „i prethodnu saglasnost za izdavanje odobrenja za priključenje” zamenjuju se rečima: „u skladu sa procedurom iz člana 117. ovog zakona.”

Stav 4. menja se i glasi:

„Operator sistema je dužan da odluči po zahtevu za priključenje objekta u roku od 45 dana od dana prijema pismenog zahteva.”

Član 49.

Član 121. menja se i glasi:

„Član 121.

Odobrenje za priključenje objekta na prenosni sistem sadrži naročito: mesto priključenja na sistem, način i tehničke uslove priključenja, troškove priključenja, potrebna ispitivanja usaglašenosti sa pravilima za priključenje objekta korisnika prenosnog sistema, instalisani kapacitet, odobrenu snagu u mestu priključenja, mesto primopredaje energije i način merenja energije i snage, uslove za izdavanje saglasnosti za stavljanje pod napon, saglasnosti za privremeno priključenje i saglasnosti za trajno priključenje, rok za priključenje objekta i ukoliko je predviđeno nedostajuću infrastrukturu, odnosno operativna ograničenja iz člana 117. ovog zakona i druge elemente u skladu sa propisima.

Tehnički i drugi uslovi priključenja na prenosni sistem određuju se u skladu sa ovim zakonom, propisom iz člana 214. ovog zakona, mrežnim pravilima za priključenje, procedurom iz člana 117. ovog zakona, pravilima za priključenje objekata na prenosni sistem, tehničkim i drugim propisima.”

Član 50.

Čl. 123, 124. i 125. menjaju se i glase:

„Član 123.

Operator prenosnog sistema je dužan da priključi objekat na prenosni sistem u roku od 15 dana od dana ispunjenja sledećih uslova:

- 1) uslova iz odobrenja za priključenje, odnosno ugovora o priključenju;
- 2) da su za objekat i priključak pribavljene upotrebne dozvole u slučaju trajnog priključenja, a za privremeno priključenje akt kojim se odobrava puštanje u probni rad;
- 3) da podnosilac zahteva dostavi operatoru sistema ugovor o snabdevanju, bez komercijalnih podataka ili ugovor koji mu omogućava trgovinu na organizovanom tržištu električne energije;
- 4) da je za mesto primopredaje uređena balansna odgovornost i pristup sistemu;
- 5) da je zaključen ugovor o eksploataciji objekta.

Propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom bliže se uređuju uslovi i način dokazivanja ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana.

Priključenje objekta korisnika prenosnog sistema se vrši na osnovu saglasnosti za stavljanje pod napon, saglasnosti za privremeno priključenje i saglasnosti za trajno priključenje.

Ako operator prenosnog sistema ne priključi objekat u roku iz stava 1. ovog člana, nadležni inspektor, na zahtev podnosioca zahteva za priključenje, proverava, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva, ispunjenost uslova za priključenje iz stava 1. ovog člana i ako utvrdi da su ispunjeni uslovi naložiće operatoru prenosnog sistema da u roku od dva radna dana izvrši priključenje objekta.

Član 124.

U slučaju priključenja objekta na distributivni sistem kojim upravlja operator prenosnog sistema, proceduru priključenja sprovodi operator prenosnog sistema u saradnji sa operatorom distributivnog sistema, a u skladu sa procedurom iz člana 117. ovog zakona.

U slučaju priključenja na distributivni sistem kojim upravlja operator prenosnog sistema:

- 1) operator distributivnog sistema je investitor, po pravilu gradi priključak koji je u distributivnim objektima i dužan je da na zahtev podnosioca zahteva za priključenje izda ovlašćenje ovom podnosiocu da on izgradi priključak;
- 2) ugovor o izradi studije priključenja objekta zaključuju operator prenosnog sistema i podnosilac zahteva za priključenje;
- 3) ugovor o priključenju objekta zaključuju operator prenosnog sistema, operator distributivnog sistema i podnosilac zahteva za priključenje.

Operator distributivnog sistema učestvuje u izradi studije priključenja iz stava 2. ovog člana.

Član 125.

U slučaju potrebe za priključenje objekata za koje je odobren probni rad u skladu sa posebnim zakonom se izdaje odobrenje za privremeno priključenje objekata.

Izdavanje odobrenja za privremeno priključenje vrši se pod uslovima, na način i po postupku propisanom za izdavanje odobrenja za priključenje objekata.”

Član 51.

U članu 126. stav 1. menja se i glasi:

„Mesto predaje električne energije, odnosno mesto preuzimanja električne energije je mesto na kome se graniče instalacije objekta korisnika sistema i sistema na koji je objekat priključen.”

U stavu 2. reči: „energetskog subjekta i kupca, odnosno proizvođača” zamenjuju se rečima: „operatora sistema i korisnika sistema”, a reči: „i prirodnim gasom” brišu se.

Član 52.

Posle člana 126. dodaju se naziv člana i član 126a koji glase:

„Saradnja sa regionalnim koordinacionim centrima

Član 126a

Operator prenosnog sistema i regionalni koordinacioni centri saraduju na sledećim pitanjima od regionalne važnosti:

- 1) izrada zajedničkog modela mreže;
- 2) izrada analiza sigurnosti;
- 3) proračun kapaciteta između zona trgovanja i upravljanja zagušenjima;
- 4) prognoziranje adekvatnosti sistema i priprema aktivnosti za smanjenje rizika;
- 5) koordinacija planiranja isključenja;
- 6) procena usklađenosti planova odbrane i planova za ponovno uspostavljanje prenosnih sistema;
- 7) koordinacija i optimizacija ponovnog uspostavljanja sistema nakon raspada;
- 8) izrada pogonskih analiza i izveštaja;
- 9) regionalno određivanje kapaciteta za rezervu;
- 10) olakšavanje regionalne nabavke rezervnog kapaciteta za balansiranje;
- 11) podrška operatorima prenosnih sistema u optimizaciji međusobnih potraživanja;
- 12) utvrđivanje regionalnih kriznih situacija;
- 13) proračun vrednosti maksimalnog ulaznog kapaciteta za potrebe razvoja kapacitivnih mehanizama;
- 14) utvrđivanje potrebe za novim prenosnim kapacitetima.

Pitanja iz stava 1. ovog člana izvršavaju se na osnovu relevantne regulative Evropske unije i metodologija Evropske asocijacije operatora prenosnih sistema, u skladu sa zakonom kojim je ratifikovan Ugovor o osnivanju Energetske zajednice.”

Član 53.

U članu 128. stav 1. tačka 2) reč: „upravljački” briše se, a posle reči: „centri” dodaje se reč: „upravljanja”.

Tačka 3) menja se i glasi:

„3) telekomunikaciona infrastruktura u distributivnim elektroenergetskim objektima 110 kV, 35 kV, 20 kV, 10 kV i 0,4 kV, telekomunikaciona infrastruktura u elektroenergetskim objektima operatora prenosnog sistema, proizvođača, kupaca, kao i telekomunikaciona infrastruktura u neenergetskim objektima neophodna za obavljanje poslova upravljanja distributivnim sistemom;”.

Član 54.

U članu 132. stav 7. reči: „davanja saglasnosti” zamenjuju se rečima: „pregleda i davanja mišljenja”.

Posle stava 10. dodaju se novi st. 11, 12. i 13. koji glase:

„Nakon što se Agenciji dostavi izveštaj, operator distributivnog sistema može u roku od 15 dana da dostavi Agenciji obrazložene komentare i/ili primedbe na izveštaj, a Agencija takođe u roku od 15 dana od prijema izveštaja može zatražiti od lica iz stava 2. ovog člana da u narednom roku od 15 dana pruži više informacija u vezi sa merama navedenim u programu usklađenosti.

Agencija će razmotriti sugestije i primedbe operatora distributivnog sistema, kao i dodatne informacije lica iz stava 2. ovog člana i daće svoje obrazloženo mišljenje o izveštaju u roku od 60 dana od dana njegovog prijema.

Operator distributivnog sistema je dužan da na internet stranici objavi godišnji izveštaj o usklađenosti, zajedno sa pozitivnim ili negativnim mišljenjem Agencije.”

Dosadašnji stav 11. briše se.

Dosadašnji st. 12 - 14. postaju st. 14 - 16.

Član 55.

U članu 136. stav 1. tačka 2) reči: „i povezanih subjekata unutar vertikalno integrisanog preduzeća” brišu se.

U tački 9) posle reči: „svake” dodaje se reč: „druge”.

U tački 11) reči: „svake godine” brišu se.

U tački 15) reči: „i povezivanje” brišu se.

Tač. 35) i 37) brišu se.

U tački 40) reč: „i” na kraju rečenice briše se i dodaju se tačka zapeta i tačka 40a) koja glasi:

„40a) postupa u skladu sa dužnostima propisanim zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost;”.

Stav 2. menja se i glasi:

„Plan razvoja iz stava 1. tačka 9) ovog člana operator distributivnog sistema električne energije dužan je da dostavi svake druge godine Agenciji radi davanja saglasnosti.”

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Plan investicija u distributivni sistem iz stava 1. tačka 10) ovog člana operator distributivnog sistema električne energije dužan je da dostavi svake godine Agenciji, radi davanja saglasnosti.”

Dosadašnji st. 3 – 6. postaju st. 4 -7.

Član 56.

U članu 138. stav 2. reči: „Ministarstvu i” brišu se.

Član 57.

Član 139. menja se i glasi:

„Član 139.

Pravilima o radu distributivnog sistema električne energije uređuje se:

- 1) planiranje razvoja distributivnog sistema, uključujući sadržaj plana, način planiranja i sadržaj plana investicija;
- 2) uslovi za siguran i pouzdan rad distributivnog sistema i obaveze korisnika distributivnog sistema;
- 3) upravljanje potrošnjom;
- 4) tehnički uslovi za priključenje na distributivni sistem, tehnički i drugi uslovi za pouzdan i siguran pogon distributivnog sistema i pouzdano i sigurno preuzimanje električne energije od proizvođača priključenih na distributivni sistem i iz drugih sistema, kao i pouzdanu isporuku električne energije iz distributivnog sistema;
- 5) sadržina ugovora o eksploataciji objekta koji se zaključuje sa korisnicima distributivnog sistema i operatorom zatvorenog distributivnog sistema;
- 6) korišćenje i održavanje objekata;
- 7) parametri i način kontrole kvaliteta električne energije;
- 8) planiranje rada distributivnog sistema;
- 9) praćenje plana proizvodnje proizvođača priključenih na distributivni sistem;
- 10) operativni postupci u hitnim slučajevima, operativni postupci i upravljanje sistemom u normalnim uslovima i u slučaju poremećaja i poremećaja na tržištu električne energije;
- 11) planiranje rada i upravljanje distributivnim sistemom;
- 12) pristup distributivnom sistemu za svaku kategoriju korisnika distributivnog sistema posebno, instrument obezbeđenja plaćanja i kriterijume za utvrđivanje iznosa i perioda za koji se traži;
- 13) procedura za merenje sa definisanom potrebnom mernom opremom, kriterijumima za izbor klase tačnosti mernog uređaja i karakteristika pratećih uređaja i opreme, u zavisnosti od položaja mernog mesta u sistemu i vrste korisnika sistema;
- 14) uslovi i način merenja isporučene električne energije, procedura za merenje sa definisanom potrebnom mernom opremom, kriterijumima za izbor klase tačnosti mernog uređaja i karakteristika pratećih uređaja i opreme, merni podaci, korišćenje mernih podataka u zavisnosti od položaja mernog mesta u sistemu i vrste korisnika sistema;
- 15) mesto merenja, učestanost i način kontrole mernog mesta, planiranje kontrola, sadržaj zapisnika o kontroli;
- 16) postupak i način utvrđivanja neovlašćene potrošnje, sadržina zapisnika o neovlašćenoj potrošnji, način obračuna neovlašćenje potrošnje, prava krajnjih kupaca i postupak odlučivanja po prigovoru;
- 17) način utvrđivanja profila potrošnje;
- 18) način određivanja koeficijenta svođenja izmerene veličine na obračunsku vrednost;

19) obaveze korisnika i operatora distributivnog sistema u funkcionalnom ispitivanju i puštanju u pogon dela distributivnog sistema u objektima proizvođača i kupaca koji utiču na siguran i pouzdan rad distributivnog sistema, kao i u ispitivanju rada zaštitnih i upravljačkih uređaja nakon značajnih pogonskih događaja ili poremećaja u radu distributivnog sistema;

20) način kontrole kvaliteta napona;

21) obuka osoblja operatora i korisnika distributivnog sistema na polju operativnih postupaka, u cilju sigurnog i pouzdanog rada distributivnog sistema;

22) mere koje se preduzimaju u slučaju opšte nestašice, način preduzimanja mera, mere štednje i racionalne potrošnje električne energije i vrsta objekata po nameni kojima se ne može obustaviti isporuka električne energije u slučaju opšte nestašice;

23) mere koje se preduzimaju u slučaju poremećaja rada elektroenergetskog sistema, kao i zbog radova na održavanju i proširenju elektroenergetskog sistema;

24) druga pitanja neophodna za rad distributivnog sistema i funkcionisanje tržišta.

Pravila iz stava 1. ovog člana donosi operator distributivnog sistema električne energije uz saglasnost Agencije.

Pravila iz stava 1. ovog člana se objavljuju na internet stranici operatora distributivnog sistema i Agencije.

Agencija objavljuje odluku o davanju saglasnosti pravila iz stava 1. ovog člana u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 58.

Član 140. menja se i glasi:

„Član 140.

Priključenje na distributivni sistem električne energije vrši se u postupku objedinjene procedure propisane zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

Zahtev za izdavanje uslova za objekte koji se priključuju u postupku objedinjene procedure podnosi nadležni organ koji sprovodi objedinjenu proceduru, a uslovi sadrže sve podatke potrebne za izradu tehničke dokumentacije, izvođenje radova, kapacitete i uslove za priključenje, kao i iznos naknade za priključenje na distributivni sistem. Ukoliko je nadležni organ Ministarstvo ili organ autonomne pokrajine, kao i za objekte za proizvodnju, uslovi za objekte se izdaju na zahtev investitora.

Uslovi iz stava 2. ovog člana sadrže dodatni uslov za izgradnju objekta u slučaju kada ne postoji izgrađena elektroenergetska infrastruktura potrebnog kapaciteta.

Uslovi iz stava 2. ovog člana važe dve godine od dana izdavanja, odnosno do isteka roka važenja rešenja o građevinskoj dozvoli.

Po zahtevu organa iz stava 2. ovog člana operator distributivnog sistema u roku od 15 dana od dana dobijanja zahteva za priključenje, ako su za to ispunjeni uslovi propisani zakonom, izdaje odobrenje koje je izvršno danom donošenja i vrši priključenje na distributivni sistem.

Odobrenje iz stava 5. ovog člana sadrži i konačni obračun za priključenje na distributivni sistem.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, objekti koji su u funkciji proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije, objekti koji se grade ili postavljaju po drugim zakonima (rudarstvo i sl.), ozakonjeni objekti, gradilišta i objekti u probnom radu, kao i objekti koji se prvi put priključuju za koje nije potrebno pribavljanje akta za građenje, priključuju se na distributivni sistem, trajno ili privremeno, na osnovu odobrenja za priključenje operatora distributivnog sistema, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim u skladu sa ovim zakonom.

Odobrenje za priključenje iz stava 7. ovog člana izdaje se i za uređaje i instalacije javnih događaja, cirkusa, pokretnih objekata, objekata na vodi, kontejnera, kamp-prikolica, horizontalne i vertikalne signalizacije na postojećim putevima i saobraćajnicama, telekomunikacione i opreme za video nadzor, bilborda, pumpi, bunara, sistema za navodnjavanje, separacija, bagera, uređaja za skladištenje energije, kupaca-proizvođača i druge uređaje i instalacije na površinama javne namene ili na parcelama na kojima nema izgrađenih objekata po zakonu kojim se uređuje izgradnja objekata.

Odobrenje za priključenje iz stava 7. ovog člana izdaje se i za objekte kupca ili proizvođača električne energije koji su već priključeni na distributivni sistem, u slučaju ponovnog priključenja usled isključenja, promene tehničkih uslova na mestu priključenja koje obuhvataju: povećanje ili smanjenje odobrene snage objekta kupca ili proizvođača električne energije, promena načina merenja, promena mesta merenja i drugi slučajevi na zahtev korisnika.

Bliži uslovi izdavanja odobrenja za priključenje na distributivni sistem iz st. 7, 8. i 9. ovog člana uređuju se propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom.”

Član 59.

U članu 141. posle stava 6. dodaje se stav 7. koji glasi:

„U slučaju priključenja sopstvene potrošnje transformatorskih stanica 400/h kV i 220/h kV operatora prenosnog sistema, troškove izgradnje priključka snosi operator distributivnog sistema.”

Član 60.

U članu 142. stav 1. posle reči: „priključenje objekta” dodaju se reči: „iz člana 140. st. 7, 8. i 9. ovog zakona.”

U stavu 3. broj: „2.” zamenjuje se brojem: „1.”

Član 61.

U članu 145. stav 1. posle reči: „objekat kupca” dodaju se reči: „i skladišta električne energije”, a reč: „osam” zamenjuje se brojem: „15”.

Tačka 1) menja se i glasi:

„1) uslova iz odobrenja za priključenje iz člana 140. st. 7, 8. i 9. ovog zakona, odnosno iz uslova za projektovanje i priključenje za objekte iz člana 140. stav 1. ovog zakona;”.

U tački 2) posle reči: „upotrebna dozvola” dodaju se reči: „ili akt kojim se odobrava probni rad”.

Tačka 3) menja se i glasi:

„3) da kupac ili skladištar električne energije dostavi operatoru distributivnog sistema ugovor o snabdevanju bez komercijalnih podataka ili potvrdu snabdevača o zaključenom ugovoru;”.

U stavu 2. reč: „osam” zamenjuje se brojem: „15”.

U stavu 2. tački 3) posle reči „električnom energijom”, dodaju se reči: „bez komercijalnih podataka;”.

Član 62.

Član 147. briše se.

Član 63.

U članu 153. u tački 2) posle reči: „o radu distributivnog,” dodaju se reči: „odnosno prenosnog”, a reči: „na koji je povezan” brišu se.

Tačka 11) menja se i glasi:

„11) obezbedi podatke o potrošnji i proizvodnji električne energije na osnovu očitavanja brojila električne energije koje ispunjava propisane metrološke zahteve ili utvrđenih profila potrošnje do dvanaestog u mesecu za prethodni mesec i u roku od tri dana obezbedi operatoru prenosnog sistema, kupcu, proizvođaču i snabdevaču pristup podacima;”.

Posle tačke 15) dodaju se tač. 15a) – 15v) koje glase:

„15a) razdvaja račune po delatnostima i dostavlja podatke i dokumentaciju na zahtev Agencije;

15b) u zavisnosti od stepena odstupanja od propisanog kvaliteta plati naknadu krajnjem kupcu u skladu sa pravilima iz člana 215. ovog zakona;

15v) postupa u skladu sa dužnostima propisanim zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost;”.

Član 64.

U članu 159. briše se reč: „odnosno” i dodaju se reči: „zatvorenog distributivnog sistema”.

Član 65.

U članu 160. stav 1. briše se reč: „odnosno” i dodaju se reči: „odnosno zatvorenog distributivnog sistema”.

Član 66.

Naziv člana i član 162. brišu se.

Član 67.

Naziv člana i član 163. menjaju se i glase:

„Pristup prenosnom sistemu u razmeni električne energije između zona trgovanja

Član 163.

Pristup prenosnom sistemu u prekograničnoj razmeni električne energije se ostvaruje na osnovu prava na korišćenje prekograničnog prenosnog kapaciteta između zona trgovanja.

Operator prenosnog sistema može dodeliti fizičko ili finansijsko pravo na korišćenje prenosnog kapaciteta između zona trgovanja.

Pravo na korišćenje prekograničnih prenosnih kapaciteta između zona trgovanja, dodeljuje se na nediskriminatoran i transparentan način, u skladu sa usaglašenim tehničkim kriterijumima rada povezanih prenosnih sistema i pravilima za raspodelu prekograničnih prenosnih kapaciteta između zona trgovanja.”

Član 68.

Član 164. menja se i glasi:

„Član 164.

Pravo na učešće u raspodeli prava na korišćenje prenosnog kapaciteta između zona trgovanja i na korišćenje prenosnog kapaciteta između zona trgovanja se ostvaruje na osnovu ugovora koji sa učesnicima na tržištu zaključuje operator prenosnog sistema ili pravno lice koje u ime operatora prenosnog sistema dodeljuje prenosni kapacitet između zona trgovanja.

Pravilima za raspodelu prava na korišćenje prenosnih kapaciteta između zona trgovanja uređuju se postupak i način raspodele prava na korišćenje prenosnih kapaciteta između zona trgovanja, vrsta i obim podataka i način njihovog objavljivanja, kao i druga pitanja vezana za raspodelu prava na korišćenje prenosnih kapaciteta između zona trgovanja.

Operator prenosnog sistema donosi pravila iz stava 2. ovog člana uz saglasnost Agencije i dužan je da ih objavi na svojoj internet stranici.

Pravila iz stava 2. ovog člana moraju biti u skladu sa ugovorom o Energetskoj zajednici i sa drugim međunarodnim ugovorima koje je potvrdila Republika Srbija.

Zone trgovanja u skladu sa tržišnim potrebama predlaže operator prenosnog sistema a odobrava Agencija u skladu sa ovim zakonom.”

Član 69.

Naziv člana 165. menja se i glasi:

„Principi upravljanja zagušenjima između zona trgovanja”.

U stavu 2. reči: „prekograničnih razmena” zamenjuju se rečju: „razmene”, a posle reči: „energije” dodaju se reči: „između zona trgovanja”.

U st. 3. i 4. reči: „prekogranični” brišu se, a posle reči „kapacitet” dodaju se reči: „između zona trgovanja”.

St. 5. i 6. menjaju se i glase:

„Učesnici na tržištu su dužni da blagovremeno obaveste operatore prenosnog sistema o nameri da koriste dodeljeno fizičko pravo na prenosni kapacitet između zona trgovanja. Dodeljeno fizičko pravo na prenosni kapacitet između zona trgovanja koje se ne koristi biće ponovo ponuđen učesnicima na tržištu na transparentan i nediskriminatoran način.

Operator prenosnog sistema, ukoliko je to tehnički moguće, primenjuje međusobno prebijanje razmena električne energije između zona trgovanja suprotnog smera na istoj granici u cilju maksimalnog korišćenja prenosnog kapaciteta između zona trgovanja, uzimajući u obzir sigurnost prenosnog sistema, razmene između zona trgovanja koje smanjuju zagušenje ne mogu se odbiti.”

Stav 7. se menja i glasi:

„Svi prihodi stečeni dodelom prenosnih kapaciteta između zona trgovanja mogu se koristiti za sledeće svrhe:

- 1) garantovanje raspoloživosti dodeljenog kapaciteta;
- 2) održavanje ili povećanje prenosnog kapaciteta između zona trgovanja kroz investicije u mrežu, a naročito u izgradnju novih interkonektivnih dalekovoda. ”

Član 70.

U članu 167. stav 1. reč: „prekograničnih” briše se, a posle reči: „prenosnih kapaciteta” dodaju se reči: „između zona trgovanja”.

Član 71.

U članu 169. u tački 8) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaju se tač. 9) - 12) koje glase:

- „9) nominovani operator tržišta;
- 10) kupac-proizvođač;
- 11) skladištar električne energije;
- 12) agregator.”

U stavu 3. reči: „o radu prenosnog sistema, pravilima o radu distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije” zamenjuju se rečima: „iz člana 53. ovog zakona koja se odnose na oblast električne energije.”

Član 72.

U članu 170. stav 4. posle reči: „krajnjeg kupca” dodaju se reči: „odnosno kupca-proizvođača”.

Član 73.

U članu 171. stav 2. posle reči: „ovim zakonom” dodaje se zapeta i reči: „zakonom kojim se uređuje oblast obnovljivih izvora energije”.

U stavu 5. posle reči: „krajnji kupac” dodaju se reči: „i kupac-proizvođač”.

Član 74.

U članu 174. posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Operator prenosnog sistema može, u cilju ispunjenja propisanih obaveza po osnovu balansiranja i obezbeđenja sigurnog rada sistema, kupiti i prodati električnu energiju na regionalnom i jedinstvenom evropskom balansnom tržištu.

Način i postupak učešća operatora prenosnog sistema na evropskim platformama za balansiranje se uređuje pravilima o radu tržišta električne energije i pravilima o radu prenosnog sistema.”

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 4. i 5.

Posle dosadašnjeg stava 3. koji postaje stav 5. dodaje se stav 6. koji glasi:

„Učešće na balansnom tržištu, pored ugovora iz stava 5. ovog člana uređuje se i ugovorima koje operator prenosnog sistema zaključuje sa operatorima susednih prenosnih sistema.”

Član 75.

Posle člana 174. dodaje se naziv člana i član 174a koji glase:

„Pravila za obustavu i ponovno pokretanje tržišnih aktivnosti

Član 174a

Pravilima za obustavu i ponovno pokretanje tržišnih aktivnosti uređuju se odgovornosti operatora prenosnog sistema električne energije, operatora distributivnog sistema električne energije, operatora zatvorenog distributivnog sistema i ostalih učesnika na tržištu električne energije u procesu obustavljanja tržišnih aktivnosti, u slučaju da:

- 1) je prenosni sistem u stanju raspada;
- 2) je operator prenosnog sistema iscrpeo sve mogućnosti koje mu pruža tržište, te bi nastavak tržišnih aktivnosti u poremećenom pogony ometao otklanjanje poremećaja;
- 3) bi se nastavkom tržišnih aktivnosti znatno smanjila delotvornost procesa ponovne uspostave normalnog pogona ili ugroženog normalnog pogona;
- 4) nisu dostupni informacioni i komunikacioni sistemi nužni za izvršavanje aktivnosti.

Pravilima iz stava 1. ovog člana uređuje se postupak za ponovno uspostavljanje obustavljenih tržišnih aktivnosti koje sprovodi operator prenosnog sistema u koordinaciji sa susednim operatorima prenosnih sistema, operatorom distributivnog sistema, operatorima zatvorenog distributivnog sistema i operatorom tržišta električne energije.

Pravila iz stava 1. ovog člana donosi operator prenosnog sistema uz saglasnost Agencije.

Pravila iz stava 1. ovog člana se objavljuju na internet stranici operatora prenosnog sistema i Agencije, a odluka o davanju saglasnosti Agencije na ta pravila se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 76.

Posle člana 183. dodaju se nazivi članova i čl. 183a – 183e, koji glase:

„Spajanje organizovanog tržišta električne energije sa susednim
tržištima

Član 183a

Nominovani operator tržišta električne energije (u daljem tekstu: Nemo) je subjekt koji je određen za sprovođenje spajanja dan unapred i unutar dnevnog organizovanog tržišta električne energije sa susednim organizovanim tržištima električne energije.

Nemo u Republici Srbiji se određuje ako ispunjava sledeće uslove:

- 1) ima na raspolaganju odgovarajuće resurse za koordinisano sprovođenje dan unapred, odnosno unutar dnevnog spajanja tržišta električne energije, uključujući resurse neophodne za obavljanje poslova nominovanog operatora tržišta električne energije, finansijske resurse, potrebnu informacionu tehnologiju, tehničku infrastrukturu i radne postupke, ili dokazuje da će te resurse steći blagovremeno tokom pripremnog perioda pre preuzimanja svojih zadataka;
- 2) može da osigura učesnicima na tržištu otvoren pristup informacijama u vezi sa zadacima nominovanog operatora tržišta električne energije;
- 3) troškovno je efikasan u pogledu dan unapred i unutar dnevnog spajanja tržišta, te u okviru svojeg unutrašnjeg računovodstva vodi zasebno knjigovodstvo za funkcije spajanja tržišta i druge aktivnosti radi sprečavanja unakrsnog subvencionisanja;
- 4) u odgovarajućoj je meri poslovno odvojen od drugih učesnika na tržištu;
- 5) ako je u drugoj državi Evropske unije ili ugovornih strana Energetske zajednice određen kao nacionalni pravni monopol za usluge dan unapred i unutar dnevnog trgovanja, ne sme primenjivati naknade za finansiranje svojih aktivnosti na dan unapred ili unutar dnevnog tržištu ni u jednoj državi Evropske unije ili ugovornoj strani Energetske zajednice osim u onoj u kojoj se navedene naknade naplaćuju;

- 6) da postupa bez diskriminacije prema svim učesnicima na tržištu;
- 7) ima uspostavljene odgovarajuće mehanizme za nadzor tržišta;
- 8) ima zaključene odgovarajuće sporazume kojima su uređeni transparentnost i poverljivost podataka sa učesnicima na tržištu i operatorima prenosnog sistema;
- 9) pruža potrebne usluge finansijskog poravnanja i plaćanja;
- 10) uspostavlja potrebne komunikacione sisteme i procedure za koordinaciju sa operatorima prenosnog sistema i nominovanim operatorima tržišta zemalja članica Evropske unije ili ugovornih strana Energetske zajednice.

Postupak imenovanja Nemo, pokreće se podnošenjem zahteva Ministarstvu sa potrebnom dokumentacijom.

Zahtev i dokumentaciju iz stava 3. ovog člana Ministarstvo po prijemu dostavlja Agenciji radi davanja obrazloženog izveštaja. Izveštaj obavezno sadrži i zaključak o ispunjenosti uslova za imenovanje Nemo. Agencija je dužna da u roku od dva meseca od dana kada Ministarstvo dostavi zahtev sa dokumentacijom izda mišljenje.

Odluku o imenovanju Nemo, na predlog Ministarstva, donosi Vlada.

Nominovani operatori tržišta električne energije sa sedištem u zemljama članicama Evropske unije ili ugovorne strane Energetske zajednice mogu da podnesu zahtev da se odrede za nominovanog operatora tržišta električne energije u Republici Srbiji pod uslovima reciprociteta.

Član 183b

Nemo je dužan da:

- 1) prima naloge od učesnika na tržištu;
- 2) uparuje i dodeljuje naloge u skladu sa rezultatima dan unapred i unutar dnevnog spajanja tržišta;
- 3) objavljuje cene koje su rezultat trgovanja na dan unapred i unutar dnevnog tržištu;
- 4) vrši finansijsko poravnanje i plaćanje;

U vezi sa dan unapred i unutar dnevnim spajanjem tržišta Nemo naročito vrši sledeće poslove:

- 1) da u koordinaciji s nominovanim operatorima tržišta električne energije drugih zemalja sprovodi funkcije spajanja tržišta utvrđenih stavom 3. ovog člana;
- 2) sprovodi zahteve za dan unapred i unutar dnevno spajanje tržišta, zahteve za funkcije spajanja tržišta i algoritam za cenovno spajanje tržišta u pogledu svih pitanja povezanih s funkcionisanjem tržišta električne energije u skladu sa stavom 3. ovog člana;
- 3) u saradnji sa nominovanim operatorima tržišta električne energije i operatorima prenosnog sistema drugih država određuje maksimalne i minimalne cene koje se mogu postići na dan unapred i unutar dnevnog tržištu, a koje će se primenjivati u zonama trgovanja;
- 4) obezbeđuje anonimnost i deljenje primljenih informacija o nalogima neophodnim za izvršenje funkcija spajanja tržišta predviđenih stavom 3. ovog člana;
- 5) ocenjuje rezultate koji su dobijeni funkcijama spajanja tržišta utvrđenih stavom 3. ovog člana, dodeljivanje naloga na osnovu tih rezultata, potvrđivanje

rezultata kao konačnih ako se smatraju ispravnim i prosleđivanje rezultata operatoru prenosnog sistema električne energije, koji ih verifikuje u skladu sa alokacionim ograničenjima i potvrđenim prekograničnim kapacitetom;

6) pravovremeno obaveštava učesnike na tržištu o rezultatima njihovih naloga;

7) deluje kao centralno ugovorna strana odgovorna za finansijsko poravnanje i plaćanje u razmeni energije koja je rezultat dan unapred i unutar dnevnog spajanja tržišta;

8) u saradnji sa drugim nominovanim operatorima tržišta električne energije i operatorima prenosnog sistema uspostavlja rezervne postupke za rad nacionalnih ili regionalnih tržišta u slučaju da nema rezultata iz funkcija spajanja tržišta, uzimajući takođe u obzir i alternativne postupke čije predloge izrađuje operator prenosnog sistema u saradnji sa operatorima prenosnog sistema drugih država, kako bi se obezbedila efikasna, transparentna i nediskriminirajuća dodela kapaciteta;

9) dostavlja procenu troškova, kao i informacije o troškovima nastalim na dan unapred i unutar dnevnog spajanja tržišta Agenciji i operatoru prenosnog sistema kada se troškovi nominovanog operatora tržišta električne energije za uspostavljanje, izmenu i operativni rad dan unapred i unutar dnevnog spajanja tržišta pokrivaju doprinosom operatora prenosnog sistema.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, Nemo obavlja i funkcije spajanja tržišta sa nominovanim operatorima tržišta drugih zemalja, i to:

1) razvija i održava algoritme, sisteme i postupke za dan unapred i unutar dnevnog spajanje tržišta;

2) obrađuje ulazne podatke o kapacitetu između zona trgovanja i ograničenjima pri dodeli koje osiguravaju izvođači koordinisanog proračuna kapaciteta;

3) upravlja algoritmima za cenovno spajanje tržišta i uparivanja kontinualnog trgovanja;

4) potvrđuje i dostavlja rezultate dan unapred i unutar dnevnog spajanja tržišta drugim nominovanim operatorima tržišta električne energije i operatorima prenosnog sistema;

Nemo primenjuje pravila relevantnih evropskih asocijacija i u skladu sa evropskom praksom sprovodi funkcije u vezi sa dan unapred i unutar dnevnim spajanjem tržišta.

Član 183v

U vezi sa dan unapred i unutar dnevnim spajanjem tržišta operator prenosnog sistema odgovoran je da sa drugim operatorima prenosnog sistema:

1) primenjuje algoritam za cenovno spajanje tržišta i algoritam uparivanja kontinualnog trgovanja za sve aspekte povezane s dodelom kapaciteta;

2) izvodi proračun prekograničnih prenosnih kapaciteta;

3) po potrebi uspostavlja dodelu prekograničnih prenosnih kapaciteta između zona trgovanja i druge aranžmane;

4) proračunava i šalje prekogranične prenosne kapacitete te ograničenja pri njihovoj dodeli;

5) proverava rezultate dan unapred spajanja tržišta u pogledu potvrđenih prekograničnih prenosnih kapaciteta i ograničenja pri njihovoj dodeli;

- 6) kada je potrebno, uspostavlja izvođače proračuna planiranih razmena radi proračuna i objave planiranih razmena između zona trgovanja;
- 7) poštuje rezultate dan unapred i unutar dnevnog spajanja tržišta;
- 8) uspostavlja i sprovodi odgovarajuće rezervne postupke za dodelu kapaciteta;
- 9) predlaže vremena otvaranja i zatvaranja unutar dnevnog spajanja tržišta;
- 10) deli prihod od zagušenja u skladu sa uspostavljenom metodologijom;
- 11) kada je tako dogovoreno, deluje kao prenosni agent za prenos neto pozicija.

Navedene poslove operator prenosnog sistema izvršava u skladu sa evropskim propisima koji uređuju dodelu prekograničnih prenosnih kapaciteta i upravljanje zagušenjima, odnosno metodologijama izrađenim u Evropskoj asocijaciji operatora prenosnih sistema.

Član 183g

Agencija prati funkcionisanje nominovanih operatora tržišta električne energije koji sprovode dan unapred ili unutar dnevnog spajanje tržišta u Republici Srbiji.

Agencija razmenjuje sve neophodne podatke potrebne za efikasno praćenje nominovanih operatora tržišta električne energije sa nadležnim telima za ovo praćenje u drugim državama Evropske unije ili ugovornim stranama Energetske zajednice.

Član 183d

Centralna ugovorna strana je subjekt nadležan za fizičku i finansijsku realizaciju transakcija zaključenih na organizovanom tržištu električne energije i finansijsku realizaciju transakcije između dve zone trgovanja.

Centralna ugovorna strana osigurava pravovremeno finansijsko poravnanje i plaćanje svih uparenih naloga u svakoj transakciji i organizuje fizički prenos neto pozicije koja su rezultat dodele kapaciteta s drugom centralnom ugovornom stranom ili prenosnim agentom.

Ulogu centralne ugovorne strane može obavljati operator organizovanog tržišta ili pravno lice ovlašćeno za kliring i finansijsko poravnanje.

Prenosni agent je subjekt odgovoran za prenos neto pozicije između različitih centralnih ugovornih strana.

Ulogu prenosnog agenta može obavljati operator organizovanog tržišta, operator prenosnog sistema ili pravno lice ovlašćeno za kliring i finansijsko poravnanje.

Član 183đ

Nemo i operator prenosnog sistema imaju pravo na nadoknadu sledećih troškova:

- 1) uspostavljanja, ažuriranja ili daljeg razvoja algoritma za cenovno spajanje tržišta i dan unapred spajanja tržišta;
- 2) uspostavljanja, ažuriranja ili daljeg razvoja algoritma uparivanja kontinualnog trgovanja i unutar dnevnog spajanja tržišta;
- 3) nastalih u operativnom radu dan unapred i unutar dnevnog spajanja tržišta.

Član 183e

Vlada bliže propisuje uslove, način sticanja, trajanje i prestanak statusa nominovanog operatora tržišta električne energije, ulogu nominovanog operatora tržišta, centralne ugovorne strane, prenosnog agenta i operatora prenosnog sistema u vezi sa poslovima spajanja organizovanih tržišta, principe finansijskog poravnanja i plaćanja, principe spajanja dan-unapred i unutar dnevnog tržišta električne energije sa susednim tržištima.

Operator prenosnog sistema i Nemo mogu donositi i posebne akte u cilju uspostavljanja i funkcionisanja dan unapred i unutar dnevnog spajanja tržišta.”.

Član 77.

U članu 185. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Odredba stava 1. ovog člana, ne odnosi se na podatke koji se objavljuju u cilju ispunjenja propisanih obaveza iz pravila o objavljivanju ključnih tržišnih podataka.”

Član 78.

U članu 187. posle stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

„Snabdevač prikuplja i obrađuje lične podatke o kupcima - fizičkim licima koji se odnose na ugovor o snabdevanju.

Lični podaci iz stava 3. ovog člana su: lično ime i prezime, adresa prebivališta, odnosno boravišta, JMBG, adresa objekta koji se priključuje, odnosno koji je priključen na sistem, adresa dostavljanja računa, identifikacioni broj mernog mesta, odnosno šifra mernog mesta ili kupca, odnosno drugi odgovarajući jedinstveni podatak za mesto primopredaje.”.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 5.

Dosadašnji stav 4. koji je postaje stav 6. menja se i glasi:

„Ugovorom o snabdevanju kupcu se ne mogu nametati dodatne finansijske obaveze zbog korišćenja prava na promenu snabdevača, a snabdevač je dužan da kupca obavesti o mogućnostima za promenu snabdevača.”

Dosadašnji stav 5. postaje stav 7.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 8.

Posle stava 8. dodaje se stav 9. koji glasi:

„Snabdevač postupa i u skladu sa zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost.”

Član 79.

U članu 188. stav 2. posle reči: „Krajnji kupac” dodaje se zapeta i reči: „odnosno kupac-proizvođač”.

Član 80.

U članu 190. posle stava 2. dodaje se novi stav 3 koji glasi:

„Garantovano snabdevanje po automatizmu se ostvaruje bez zahteva krajnjeg kupca i počinje prestankom ugovora o snabdevanju sa ranijim snabdevačem, za kupce koji imaju pravo na garantovano snabdevanje, a na osnovu obaveštenja koje operator distributivnog sistema dostavlja garantovanom snabdevaču.”

Dosadašnji stav 3. koji je postaje stav 4. i menja se i glasi:

„Garantovani snabdevač snabdeva kupca iz stava 1. ovog člana po ugovoru o potpunom snabdevanju i dužan je da ugovor dostavi, u pismenoj formi, krajnjem kupcu u roku od osam dana od dana početka garantovanog snabdevanja.”

Posle dosadašnjeg stava 3. koji je postaje stav 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Ako krajnji kupac ne zaključi ugovor iz stava 4. ovog člana u roku od osam dana od dana prijema ugovora, operator sistema je dužan da mu, na zahtev garantovanog snabdevača, obustavi isporuku električne energije, a krajnji kupac je dužan da plati preuzetu električnu energiju.”

U dosadašnjem stavu 5. koji je postaje stav 7. broj: „3” zamenjuje se brojem: „4”, a broj: „4” zamenjuje se brojem: „6”.

Posle stava 7. dodaje se stav 8. koji glasi:

„Garantovani snabdevač je dužan da postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost.”

Član 81.

U članu 192. stav 1. posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) koja glasi:

„2a) da snabdevač ne obezbedi pristup sistemu za postojeća merna mesta krajnjih kupaca sa ugovorima o potpunom snabdevanju;”.

Član 82.

U članu 195. stav 1. tačka 16) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje tačka 17) koja glasi:

„17) kupce koji su zaključili ugovor sa agregatorom ne izlaže neosnovanim troškovima ni ugovornim ograničenjima.”

Član 83.

U članu 198. tač. 1) – 4) reč: „korišćenje” zamenjuje se rečju: „potrošnja”.

U tački 4) posle reči: „pravilno merenje” dodaju se reči: „ili registrovanje utrošene električne energije;”.

Tačka 5) menja se i glasi:

„5) potrošnja električne energije preko mernog uređaja na kome su oštećene ili nedostaju plombe operatora sistema i/ili na kome je krajnji kupac oštetio žig propisan zakonom o metrologiji, uz uslov da se utvrdi nepravilnost merenja električne energije; ”.

U tački 6) brišu se reči: „kojom se utiče na tačnost merenja preuzete električne energije”.

Član 84.

U članu 199. stav 4. reči: „Vanredna kontrola mernog mesta vrši se u svim slučajevima kada postoji sumnja na neovlašćenu potrošnju.” brišu se, a posle reči: „metrologije” stavlja se tačka, a zapeta i reči: „odnosno odgovarajuće ovlašćeno telo za overavanje merila.” brišu se.

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Vanrednu kontrolu mernog mesta operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema vrši u slučajevima kada za to postoji potreba u skladu sa pravilima o radu.”

Posle dosadašnjeg stava 5. koji postaje stav 6. dodaje se novi stav 7. koji glasi:

„U slučaju utvrđene neovlašćene potrošnje sačinjava se zapisnik o neovlašćenoj potrošnji koji sadrži utvrđeno činjenično stanje, uz koji se prilaže dokazni materijal.”

U dosadašnjem stavu 6. koji je postaje stav 8. reči: „stava 5.” zamenjuju se rečima: st. 6. i 7.”

Dosadašnji st.7 - 8. postaju st. 9 - 10.

Dosadašnji stav 8. koji postaje stav 10. menja se i glasi:

„Način utvrđivanja neovlašćene potrošnje i sadržina zapisnika, uređuje se Pravilima o radu”.

Član 85.

U članu 200. stav 1. menja se i glasi:

„U slučaju neovlašćene potrošnje, operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema, izvršice obračun neovlašćeno utrošene električne energije, izdati i dostaviti licu koje je neovlašćeno trošilo električnu energiju račun, za period od dana kada je izvršena poslednja redovna, odnosno vanredna kontrola mernog mesta do dana kada je utvrđeno neovlašćeno korišćenje električne energije, u skladu sa metodologijom za obračun neovlašćeno utrošene električne energije, koju donosi Agencija.”

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„U slučaju iz člana 198. tačka 5) ovog zakona, operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema, obračun neovlašćene potrošnje izvršice samo u slučaju kada se proverom mernog uređaja utvrdi nepravilnost merenja potrošnje.”

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

U dosadašnjem stavu 3. koji je postaje stav 4. broj: „4” zamenjuje se brojem: „5”.

Član 86.

Naziv člana i član 201. menjaju se i glase:

„Obustava isporuke, odnosno preuzimanja električne energije

Član 201.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema obustaviće krajnjim kupcima isporuku električne energije, odnosno obustaviće preuzimanje električne energije od proizvođača, u sledećim slučajevima:

1) kada koristi, odnosno predaje, električnu energiju suprotno uslovima koji su utvrđeni u odobrenju za priključenje, osim u slučaju kada je predviđeno isključenje;

2) kada elektroenergetski objekti, postrojenja ili uređaji kupca ili proizvođača ne ispunjavaju uslove u skladu sa propisima i predstavljaju neposrednu opasnost po život i zdravlje ljudi, životnu sredinu i imovinu;

3) kada krajnji kupac ili proizvođač, onemogućiti ovlašćenim licima operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema bezbedan, potpun i neometan pristup mernim uređajima i instalacijama, kao i mestu merenja radi očitavanja, provere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamene, održavanja i kontrole ispravnosti mernih i drugih uređaja sa mernim ormanima, uređenja mernog mesta;

4) na zahtev snabdevača zbog neizvršenih obaveza iz ugovora o snabdevanju, a uz shodnu primenu propisa kojim se uređuje zaštita potrošača;

5) neizvršenja obaveza po ugovoru o pristupu na prenosni ili distributivni sistem električne energije, osim u slučaju iz člana 192. stav 1. tačka 2a) ovog zakona;

6) korišćenje ili predaja električne energije bez ugovora o snabdevanju ili potpunom snabdevanju ili otkupu energije, odnosno kada mu je isteklo rezervno snabdevanje, a nije zaključio ugovor o snabdevanju;

7) korišćenje ili predaja električne energije, bez uređene balansne odgovornosti u skladu sa ovim zakonom;

8) na pismeni zahtev kupca ili proizvođača pod uslovom da se obustava zahteva za period od najkraće godinu dana, a najduže dve godine.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema može krajnjim kupcima ili proizvođačima obustaviti isporuku ili preuzimanje električne energije u sledećim slučajevima:

1) kada krajnji kupac omogući drugom krajnjem kupcu potrošnju električne energije bez odobrenja operatora sistema preko svoje instalacije;

2) kada kupac ili proizvođač, kome odobrenjem za priključenje nije uređen uticaj na kvalitet napona, svojim uređajima ili načinom korišćenja električne energije prouzrokuje smanjenje kvaliteta električne energije drugim kupcima, pod uslovom da prekoračuje emisione nivoe dozvoljene pravilima o radu i ne otkloni smetnje u roku koji odredi operator sistema.

Obustavom isporuke ne prestaje ugovor o snabdevanju, a u periodu obustave isporuke krajnji kupac ima obaveze koje se odnose na pristup sistemu.

Ako je obustava izvršena na zahtev kupca iz stava 1. tačka 8) ovog člana, kupac nema obaveze po osnovu ugovora o snabdevanju, odnosno pristupu sistemu.

Ukoliko se, u slučaju iz člana 198. tačka 5) ovog zakona utvrdi da nije bilo uticaja na tačnost merenja, operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema je dužan da merno mesto dovede u tehnički ispravno stanje o sopstvenom trošku.

Pre obustave isporuke, odnosno preuzimanja električne energije, osim u slučaju iz stava 1. tač. 2), 3), 4), 6) i 8) ovog člana kupcu ili proizvođaču mora biti dostavljena opomena u kojoj je određen rok za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka, koji ne može biti kraći od tri dana od dana dostavljanja opomene.

Kupac ili proizvođač, odnosno lice čijem objektu je obustavljena isporuka ili preuzimanje električne energije ima pravo prigovora operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema, osim u slučaju obustave na zahtev snabdevača, kada se prigovor podnosi snabdevaču.

Bliži uslovi i postupak obustave isporuke ili preuzimanja i prava i obaveze operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema, snabdevača i krajnjih kupaca ili proizvođača uređuju se propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom.”

Član 87.

U članu 202. stav 1. reči: „odnosno ne postigne sporazum o izvršenju obaveze” brišu se.

Član 88.

Naziv člana i član 204. menjaju se i glase:

„Isključenje

Član 204.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema je dužan da isključi objekat krajnjeg kupca ili proizvođača sa sistema u sledećim slučajevima:

- 1) neovlašćene potrošnje iz člana 198. ovog zakona;
- 2) kada krajnji kupac ili proizvođač onemogućí ovlašćenim licima operatora prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema, obustavu isporuke ili preuzimanja energije;
- 3) na pismeni zahtev krajnjeg kupca ili proizvođača;
- 4) ako je obustava isporuke ili preuzimanja električne energije iz člana 201. stav 1. ovog zakona trajala duže od godinu dana, osim u slučaju obustave isporuke ili preuzimanja na zahtev krajnjeg kupca ili proizvođača, kada se objekat isključuje sa sistema ako je obustava isporuke ili preuzimanja trajala duže od dve godine;
- 5) po isteku roka priključenja određenog odobrenjem za priključenje.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema je dužan da isključi objekat proizvođača u sledećim slučajevima:

- 1) predaja električne energije bez odobrenja za priključenje;
- 2) predaja električne energije sa odobrenjem za priključenje pre ispunjenja uslova za priključenje;
- 3) predaja električne energije nakon izvršene obustave;
- 4) predaja električne energije bez mernog uređaja, mimo mernog uređaja, ili preko mernog uređaja na kome je onemogućeno pravilno merenje ili registrovanje predate električne energije;
- 5) predaja električne energije preko mernog uređaja na kome su oštećene ili nedostaju plombe operatora sistema i/ili na kome je korisnik oštetió žig propisan zakonom o metrologiji, uz uslov da se utvrdi nepravilnost merenja električne energije;
- 6) samovlasna zamena uređaja.

U slučaju isključenja objekta krajnjeg kupca ili proizvođača sa sistema, prestaje ugovor o snabdevanju odnosno otkupu i ugovor o pristupu za mesto primopredaje objekta koji se isključuje, a za ponovno priključenje krajnji kupac ili proizvođač pribavlja odobrenje za priključenje u skladu sa članom 140. stav 2. ovog zakona.”

Član 89.

U članu 207. stav 2. briše se.

Član 90.

U članu 210. posle reči: „Krajnji kupac” dodaje se zapeta i reči: „odnosno kupac-proizvođač”.

Član 91.

Posle člana 210. dodaju se nazivi članova i čl. 210a – 210v koji glase:

„Skladištenje električne energije

Član 210a

Energetski subjekt koji obavlja delatnost skladištenja električne energije (u daljem tekstu: skladištar) u skladu sa ovim zakonom obavlja sledeće poslove:

- 1) kupuje i prodaje električnu energiju;
- 2) pruža uslugu skladištenja električne energije za potrebe drugih učesnika na tržištu električne energije;
- 3) nudi operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema pomoćne usluge, u skladu sa tehničkim karakteristikama i pravilima o radu prenosnog i distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije;
- 4) sa operatorom prenosnog odnosno distributivnog sistema zaključuje ugovor o pružanju pomoćnih usluga;
- 5) sa operatorom prenosnog sistema zaključuje ugovor o učešću u balansnom mehanizmu;
- 6) poštuje propise i pravila koji se odnose na rad prenosnog i distributivnog sistema i funkcionisanje tržišta, propise koji se odnose na zaštitu konkurencije, kao i odluke nadležnih organa;
- 7) operatoru prenosnog ili distributivnog sistema stavlja na raspolaganje podatke potrebne za rad sistema u skladu sa pravilima o radu prenosnog i distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije.

Agregator

Član 210b

Agregator nastupa na tržištu električne energije u ime i za račun učesnika na tržištu za koje vrše uslugu objedinjavanja potrošnje i/ili proizvodnje.

Agregator je dužan da:

- 1) postupa prema učesniku na tržištu na nediskriminatoran način;
- 2) objavi opšte uslove ponude za zaključenje ugovora, odnosno da učesnika na tržištu obavesti na prigodan način o ponuđenim uslovima;
- 3) besplatno obezbedi sve relevantne podatke učesniku na tržištu najmanje jednom u toku obračunskog perioda ukoliko učesnik na tržištu to zatraži;
- 4) na svojoj internet stranici ili na drugi prikladan način, obavesti učesnika na tržištu o funkciji agregiranja.

Agregator i učesnik na tržištu zaključuju ugovor kojim regulišu međusobne odnose.

Usluga punjenja električnih vozila

Član 210v

Pružalac usluge punjenja električnih vozila je krajnji kupac na tržištu električne energije.

Operator distributivnog sistema je dužan da saraduje na nediskriminatornoj osnovi sa bilo kojim fizičkim ili pravnim licem koje je vlasnik, razvija ili upravlja punionicama za električna vozila.

Operator distributivnog sistema po pravilu ne može biti vlasnik, niti razvijati ili upravljati punionicama za električna vozila, osim u slučaju da poseduje punionice isključivo za sopstvenu upotrebu.

Vlada će posebnim aktom urediti tehničke specifikacije za punionice električnih vozila, obaveze operatora sistema prema krajnjem kupcu koji pruža uslugu punjenja električnih vozila i druga pitanja vezana za rad punionica električnih vozila.”

Član 92.

U članu 214. stav 1. tač. 1) i 2) menjaju se i glase:

„1) uslovi izdavanja odobrenja za priključenje na prenosni, odnosno distributivni sistem, uslovi za promenu tehničkih uslova na mestu priključenja i odobrena snaga;

2) uslovi i način priključenja objekata iz člana 140. st. 6, 7. i 8. ovog zakona;”.

Tač. 4) – 6) brišu se.

U tački 9) posle reči: „isporuke” dodaju se reči: „ili preuzimanja”, a posle reči: „krajnjim kupcima” zapeta se briše i dodaju se reči: „ili proizvođačima”.

Tačka 11) briše se.

Tač. 13) – 15) brišu se.

U tački 16) posle reči: „krajnjeg kupca” dodaju se reči: „ili proizvođača”, a posle reči: „kupaca” dodaju se reči: „ili proizvođača”, a reči: „i postupak odlučivanja po prigovoru” brišu se.

U tački 17) posle reči: „krajnjeg kupca” dodaju se reči: „ili proizvođača”.

Posle tačke 18) dodaje se tačka 18a) koja glasi:

„18a) postupak, način i rokovi za ostvarivanje prava krajnjeg kupca na naknadu zbog odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke, odnosno snabdevanja električnom energijom;”.

Član 93.

U članu 215. stav 1. reči: „propisima koji uređuju opšte uslove isporuke i snabdevanja električnom energijom” brišu se.

U stavu 2. reč: „bliže” briše se.

Stav 3. briše se.

Dosadašnji stav 4. koji je postaje stav 3. menja se i glasi:

„Ostvarene vrednosti pokazatelja kvaliteta isporuke električne energije, Agencija koristi pri odobravanju planova razvoja i sredstava za investicije i u slučaju regulacije cena pristupa sistemima za prenos i distribuciju zasnovanim na podsticajnim metodama regulacije cena, na način propisan metodologijama za određivanje regulisanih cena pristupa, u kojima utvrđuje način određivanja i maksimalnu visinu podsticaja, odnosno umanjenja odobrenog maksimalnog prihoda, a u zavisnosti od smera i stepena odstupanja od zahtevanih vrednosti pokazatelja tehničkog kvaliteta isporuke.”

Dosadašnji stav 5. briše se.

U dosadašnjem stavu 6. koji je postaje stav 4. reči: „i način utvrđivanja visine naknade” zamenjuju se rečima: „visina naknade krajnjem”.

Član 94.

U članu 217. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Izmeštanje distributivnog energetskeg objekta se može izvršiti i na zahtev pravnog ili fizičkog lica, ukoliko postoje tehnički uslovi za izmeštanje.”

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

U stavu 3. reči: „iz stava 1.” zamenjuju se rečima: „iz st. 1. i 2.”, a posle reči: „energetski objekat” dodaju se reči: „ili podnosilac zahteva za izmeštanje”.

U stavu 4. posle reči: „energetski objekat” dodaju se reči: „ili podnosioca zahteva za izmeštanje”.

Član 95.

Član 218. menja se i glasi:

„Član 218.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost prenosa, odnosno distribucije električne energije dužan je da sprovodi mere zaštite u skladu sa ovim zakonom i drugim tehničkim propisima.

Danom izgradnje elektroenergetskog voda uspostavlja se zaštitni pojas i zasniva se službenost prelaska elektroenergetskog voda u širini zaštitnog pojasa.

Operatori sistema dužni su da u roku ne dužem od tri godine od dana početka izvođenja radova na energetskeg objektu, na zakonom propisani način, obaveste vlasnika preko čijih nepokretnosti prelazi energetski objekat odnosno na čijim nepokretnostima se izvode radovi na izgradnji energetskeg objekta.

Vlasnik nepokretnosti, na kojoj je energetski subjekt stekao pravo službenosti iz stava 2. ovog člana, može podneti zahtev za naknadu u roku od tri godine od dana prijema obaveštenja iz stava 3. ovog člana.

Visina naknada se utvrđuje nalazom veštaka odgovarajuće struke.

U zaštitnom pojasu ispod, iznad ili pored elektroenergetskog objekta mogu se graditi objekti, izvoditi druge radnje ili zasađivati drveće i drugo rastinje, ako te radnje nisu u suprotnosti sa planskim aktom, namenom zemljišta, propisima o izgradnji objekata, uslovima propisanim zakonom ili tehničkim normativima i drugim propisima.

Vlasnik ili nosilac drugih prava na nepokretnosti koji namerava da izvodi građevinske radove u zoni zaštite energetskeg objekta, pre podnošenja zahteva za izdavanje građevinske dozvole, dužan je da pribavi saglasnost energetskeg subjekta.

Saglasnost iz stava 7. ovog člana se izdaje po ispunjenosti uslova energetskeg subjekta iz stava 3. ovog člana, koje investitor objekta/radova dokazuje dostavljanjem elaborata overenog od strane ovlašćenog lica u skladu sa zakonom.

Zaštitni pojas za nadzemne elektroenergetske vodove, sa svake strane voda od krajnjeg faznog provodnika, ima sledeće širine:

- 1) za naponski nivo 1 kV do 35 kV:
 - (1) za gole provodnike 10 metara, kroz šumsko područje 3 metra;
 - (2) za slabo izolovane provodnike 4 metra, kroz šumsko područje 3 metra;
 - (3) za samonoseće kablovske snopove 1 metar;
- 2) za naponski nivo 35 kV, 15 metara;
- 3) za naponski nivo 110 kV, uključujući i 110 kV, 25 metara;
- 4) za naponski nivo 220 kV i 400 kV, 30 metara.

Zaštitni pojas za podzemne elektroenergetske vodove (kablove) iznosi, od ivice armirano-betonskog kanala:

- 1) za naponski nivo 1 kV do 35 kV, uključujući i 35 kV, 1 metar;
- 2) za naponski nivo 110 kV, 2 metra;
- 3) za naponski nivo iznad 110 kV, 3 metra.

Zaštitni pojas za transformatorske stanice na otvorenom iznosi:

- 1) za naponski nivo 1 kV do 35 kV, 10 metara;
- 2) za naponski nivo 110 kV i iznad 110 kV, 30 metara.

Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema nadležan za energetski objekat, dužan je da o svom trošku redovno uklanja drveće ili grane i drugo rastinje koje ugrožava rad energetskog objekta.

U cilju zaštite života i zdravlja ljudi i bezbednosti energetskih objekata, vlasnik ili nosilac drugih prava na nepokretnosti koja se nalazi u zaštitom pojasu, ne može bez prethodne saglasnosti energetskog subjekta, graditi objekte niti izvoditi posebne vrste radova za koje nije potrebno pribavljati akt nadležnog organa u skladu sa propisima kojim se uređuje izgradnja objekata.

U zaštitnom pojasu zabranjuje se korišćenje vozila i mehanizacije čije komponente u radu krajnjim tačkama prilaze energetskom objektu prenosnog sistema bliže od pet metara odnosno bliže od dva metra objektu distributivnog sistema, bez prisustva predstavnika operatora tog sistema.

Zahtev za prisustvo predstavnika operatora sistema podnosi se najkasnije pet dana pre započinjanja planiranih aktivnosti.”

Član 96.

U članu 222. stav 2. reči: „obavlja i poslove organizovanja i administracije tržišta prirodnog gasa i” brišu se.

Član 97.

U članu 227. stav 1. reči: „ne primenjuje član 225. ovog zakona” zamenjuju se rečima: „ne primenjuju se član 225. st. 2 – 5. ovog zakona.”

Član 98.

U članu 230. stav 1. posle reči: „transportnog sistema” dodaju se reči: „koji je deo vertikalno integrisanog preduzeća”.

Član 99.

U članu 231. stav 2. menja se i glasi:

„Informacije iz stava 1. ovog člana ne smeju biti raspoložive ostalim delovima vertikalno integrisanog preduzeća, osim ako je to neophodno za njihovo obavljanje delatnosti. Vlasnik transportnog sistema, i drugi delovi vertikalno integrisanog preduzeća ne mogu imati zajedničke službe, osim službi za obavljanje administrativnih ili informatičkih poslova.”

Član 100.

U članu 232. stav 3. posle reči: „transportni sistem” dodaju se reči: „i vlasnik je transportnog sistema”.

Član 101.

U članu 241. st. 1. i 5. reči: „prenosnog sistema” zamenjuju se rečima: „transportnog sistema.”

U st. 4. i 5. reči: „dva meseca” zamenjuju se rečima: „četiri meseca.”

Član 102.

U članu 242. stav 2. se menja i glasi:

„Agencija je dužna da neprekidno prati da li sertifikovani operator transportnog sistema ispunjava uslove iz člana 223. ovog zakona i pokreće novi postupak sertifikacije u sledećim slučajevima:

1) kada je operator transportnog sistema obavesti o promenama iz stava 1. ovog člana;

2) kada ima saznanja o planiranim promenama koje predstavljaju razlog za novi postupak sertifikacije ili koje mogu dovesti ili su dovele do povrede propisa o razdvajanju;

3) kada nadležno telo saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora podnese opravdan zahtev.”

Član 103.

U članu 246. stav 1. tačka 1) reči: „prenosnog sistema” zamenjuju se rečima: „transportnog sistema.”

Član 104.

U članu 247. stav 1. tačka 6) posle reči: „balansiranje sistema” dodaju se reči: „ako je odgovoran za uređivanje i administriranje tržišta prirodnog gasa;”.

Tačka 9) briše se.

Posle stava 1. dodaju se st. 2. i 3. koji glase:

„Operator transportnog sistema prirodnog gasa koji ima najveći broj izlaza sa transportnog sistema odgovoran je uređivanje i administriranje tržišta prirodnog gasa.

Vlada će na predlog Ministarstva odrediti operatora transportnog sistema iz stava 2. ovog člana.”

Član 105.

U članu 248. tačka 24) menja se i glasi:

„24) donese akt o cenama nestandardnih usluga, na koji saglasnost daje Agencija i koji se objavljuje na internet stranici operatora sistema;”

Posle tačke 24) dodaju se tač. 24a) – 24g) koje glase:

„24a) Agenciji dostavlja podatke o promeni snabdevača i stepenu otvorenosti tržišta;

24b) dostavi podatke potrebne za uređivanje i administriranje tržišta prirodnog gasa operatoru transportnog sistema iz člana 247. stav 2. ovog zakona;

24v) u zavisnosti od stepena odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke, plati naknadu krajnjem kupcu u skladu sa pravilima iz člana 215. ovog zakona;

24g) postupa u skladu sa dužnostima propisanim zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost;”

Posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Dužnosti iz stava 1. tač. 6), 7), 8) i 11) ovog zakona ima samo operator transportnog sistema koji je odgovoran za uređivanje i administriranje tržišta prirodnog gasa.”

Član 106.

U članu 250. stav 3. posle reči: „planom razvoja” dodaju se reči: „povezanih transportnih sistema,”.

Član 107.

U članu 253. stav 2. reči: „Ministarstvu i” brišu se.

Član 108.

U članu 254. stav 1. tačka 23) posle reči: „funkcionisanje” dodaju se reči: „i administriranje”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„U stavu 1. tač. 11), 15), 16) i 21) ovog člana odnose se samo na operatora transportnog sistema koji je odgovoran za uređivanje i administriranje tržišta prirodnog gasa.”

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Član 109.

U članu 261. u tački 20) posle reči: „transportnog sistema” dodaju se reči: „i operatoru transportnog sistema iz člana 247. stav 2. ovog zakona”.

Tačka 25) menja se i glasi:

„25) donese akt o cenama nestandardnih usluga, na koji saglasnost daje Agencija i koji se objavljuje na internet stranici operatora sistema;”.

Posle tačke 25) dodaju se tač. 25a) – 25v) koje glase:

„25a) Agenciji dostavlja podatke o promeni snabdevača i stepenu otvorenosti tržišta;

25b) u zavisnosti od stepena odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke, plati naknadu krajnjem kupcu u skladu sa pravilima iz člana 215. ovog zakona;

25v) postupa u skladu sa dužnostima propisanim zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost.”

Član 110.

U članu 263. stav 2. reči: „Ministarstvu i” brišu se.

Stav 4. briše se.

Član 111.

Posle člana 290. dodaje se član 290a koji glasi:

„Član 290a

O zahtevu za izmenu konačnog akta o izuzeću Agencija može da odlučuje u postupku propisanom za njegovo donošenje, ako u trenutku podnošenja zahteva nije otpočela izgradnja energetskog objekta.

Agencija će na zahtev stranke ukinuti akt o izuzeću iz čl. 167, 288. i 289. ovog zakona, u celini ili u delu, pre isteka njegovog važenja.”

Član 112.

U članu 292. stav 1. posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) koja glasi:

„2a) snabdevač na veliko prirodnim gasom;”.

Član 113.

Posle člana 296. dodaju se nazivi članova i čl. 296a i 296b koji glase:

„Obaveza čuvanja evidencija

Član 296a

Snabdevač i snabdevač na veliko dužni su da Agenciji, organu nadležnom za poslove konkurencije i nadležnom telu saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, stave na raspolaganje sve relevantne podatke koji se odnose na transakcije iz ugovora o snabdevanju prirodnim gasom svih učesnika na tržištu, osim krajnjih kupaca.

Podaci iz stava 1. ovog člana sadrže pojedinosti o karakteristikama transakcija kao što su: trajanje, pravila o isporuci i izmirenju obaveza, količinama, datumima i vremenima izvršenja i cenama transakcija, načinu identifikacije učesnika na tržištu na koga se transakcija odnosi, kao i specifikaciju svih ugovora o snabdevanju prirodnim gasom po kojima obaveze nisu izmirene.

Snabdevač je dužan da podatke iz stava 2. ovog člana čuva radi stavljanja na raspolaganje najmanje pet godina.

Zaštita komercijalno osetljivih podataka

Član 296b.

Operator transportnog, odnosno distributivnog sistema, operator skladišta prirodnog gasa, snabdevač i snabdevač na veliko obavezni su da čuvaju kao poslovnu tajnu podatke i dokumenta koji sadrže informacije o prodajnim cenama, količini i uslovima snabdevanja prirodnim gasom, merne podatke o proizvodnji, odnosno potrošnji krajnjih kupaca, kao i druge podatke i dokumenta čije objavljivanje ili činjenje dostupnim trećim licima može dovesti do poremećaja na tržištu prirodnog gasa.

Odredba stava 1. ovog člana, odnosi se i na ugovore o snabdevanju prirodnim gasom u periodu od godinu dana od dana prestanka tih ugovora, osim ugovora koji se zaključuju u postupku javnih nabavki, s tim da se i po isteku tog perioda merni podaci o proizvodnji, odnosno potrošnji prirodnog gasa krajnjih kupaca, mogu saopštavati, odnosno dokumenta davati trećim licima samo po zahtevu proizvođača, odnosno krajnjeg kupca prirodnog gasa.”

Član 114.

U članu 315. u tački 11) reči: „prirodnog” brišu se.

Posle tačke 12) dodaje se nova tačka 12a) koja glasi:

„12a) postupak/način i rokovi za ostvarivanja prava krajnjeg kupca na naknadu zbog odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke, odnosno snabdevanja;”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Gas koji se preuzima u sistem iz tačke 11) ovog stava pored prirodnog gasa može biti i biogas i druge vrste niskougljeničnih gasova, u meri u kojoj se dati gasovi mogu tehnički i bezbedno preuzeti i prenositi kroz sistem za prirodni gas.”

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Član 115.

Naziv člana i član 320. menjaju se i glase:

„Praćenje pokazatelja kvaliteta isporuke i snabdevanja prirodnim gasom

Član 320.

Energetski subjekti koji obavljaju energetske delatnosti u vezi sa isporukom i snabdevanjem prirodnim gasom, dužni su da obezbede kvalitet isporuke i snabdevanja utvrđen ovim zakonom i drugim propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Agencija donosi pravila iz člana 51. stav 1. tačka 2) ovog zakona kojima se određuju pokazatelji tehničkog i komercijalnog kvaliteta isporuke i komercijalnog kvaliteta snabdevanja prirodnim gasom, način evidentiranja podataka i računanja pokazatelja, način i rokove za dostavljanje podataka i izveštaja Agenciji, način utvrđivanja zahtevanih vrednosti pojedinih pokazatelja, kao i način ocenjivanja rezultata dobijenih praćenjem dostignutih u odnosu na zahtevane vrednosti pokazatelja kvaliteta.

Ostvarene vrednosti pokazatelja kvaliteta isporuke prirodnog gasa, Agencija koristi pri odobravanju planova razvoja i sredstava za investicije i u slučaju regulacije cena pristupa sistemima za transport i distribuciju zasnovanim na podsticajnim metodama regulacije cena, na način propisan metodologijama za određivanje regulisanih cena pristupa, u kojima utvrđuje način određivanja i maksimalnu visinu podsticaja, odnosno umanjena odobrenog maksimalnog prihoda, a u zavisnosti od smera i stepena odstupanja od zahtevanih vrednosti pokazatelja tehničkog kvaliteta isporuke.

Pravilima iz stava 2. ovog člana se određuje visina naknade krajnjem kupcu po osnovu stepena odstupanja od propisanog kvaliteta.”

Član 116.

U članu 324. stav 1. reči: „i komprimovnim prirodnim gasom” zamenjuju se rečima: „biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom.”

Član 117.

U članu 327. stav 1. menja se i glasi:

„Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta nafte naftovodom ili transporta derivata nafte produktovodom donosi pravila o radu sistema za transport nafte naftovodom, odnosno pravila o radu sistema za transport derivata nafte produktovodom, koja sadrže naročito: tehničke uslove za bezbedan rad sistema; postupke u slučaju havarije i kriznih situacija, odnosno prekida transporta, pravila o pristupu sistemu za transport nafte, odnosno derivata nafte; instrument obezbeđenja plaćanja i kriterijume za utvrđivanje iznosa i perioda za koji se traži; uslove u pogledu kvaliteta nafte, odnosno derivata nafte koji se predaju za transport, pravila o merenju sa definisanom potrebnom mernom opremom i druge uslove transporta.”

Član 118.

U članu 335. reči: „i komprimovanim prirodnim gasom” zamenjuju se rečima: „biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom”.

U tački 1) posle reči: „biogoriva” dodaju se reči: „biotečnosti, komprimovanog prirodnog gasa, utečnjenog prirodnog gasa i vodonika”.

Posle tačke 1) dodaje se tačka 1a) koja glasi:

„1a) podatke o proizvodnji sirove nafte i prosečnoj ceni proizvodnje sirove nafte;”.

Tačka 2) menja se i glasi:

„2) podatke o cenama derivata nafte, biogoriva, biotečnosti, komprimovanog prirodnog gasa, utečnjelog prirodnog gasa i vodonika sa i bez akciza i poreza;”.

Član 119.

U članu 337. stav 1. menja se i glasi:

„Derivati nafte, biogoriva, biotečnosti, komprimovani prirodni gas, utečnjeni prirodni gas i vodonik koji se stavljaju na tržište moraju ispunjavati uslove utvrđene propisima o kvalitetu tečnih goriva naftnog porekla, biogoriva, biotečnosti, komprimovanog prirodnog gasa, utečnjelog prirodnog gasa i vodonika, propisima o zaštiti životne sredine, tehničkim i drugim propisima koji se odnose na promet goriva iz ovog stava.”

U stavu 3. reči: „će bliže urediti” zamenjuju se rečima: „bliže uređuje”.

Član 120.

U članu 338. stav 2. reči: „će bliže urediti” zamenjuju se rečima: „bliže uređuje”.

Član 121.

U članu 339. stav 1. reči: „i komprimovanim prirodnim gasom” zamenjuju se rečima: „biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom, čuvanje operativnih i obaveznih rezervi”.

Posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Ministarstvo će uspostaviti automatizovani informacioni sistem za upravljanje tokovima informacija i izveštavanje iz stava 1. ovog člana.”

Član 122.

Član 345. menja se i glasi:

„Član 345.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivom, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom, osim onih koji obavljaju samo trgovinu komprimovanim prirodnim gasom i/ili utečnjenim prirodnim gasom i/ili vodonikom, dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte, koje su jednake desetodnevnoj prosečnoj količini motornih benzina i gasnih ulja iz stava 5. ovog člana, odnosno petnaestodnevnoj prosečnoj količini mlaznog goriva iz stava 5. ovog člana, koje su stavili na tržište Republike Srbije u prethodnoj godini iz sopstvene proizvodnje i uvoza.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje električne energije i/ili kombinovane proizvodnje električne i/ili toplotne energije dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte i/ili uglja u količini koja će omogućiti najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje električne i/ili toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz derivata nafte i/ili uglja za snabdevanje tarifnih kupaca toplotnom energijom dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte i/ili uglja u količini koja će omogućiti

najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz prirodnog gasa za snabdevanje tarifnih kupaca toplotne energije dužni su da obezbede mogućnost supstitucije prirodnog gasa drugim energentima u količini koja će omogućiti najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.

Operativne rezerve derivata nafte iz stava 1. ovog člana mogu se formirati i održavati u motornim benzinima, mlaznim gorivima i gasnim uljima koja se koriste kao goriva za motore sa unutrašnjim sagorevanjem i opcijским ugovorima za navedene derivate ukoliko je derivat nafte koji je predmet opcijskog ugovora uskladišten na teritoriji Republike Srbije.

Operativne rezerve derivata nafte iz st. 2, 3. i 4. ovog člana mogu se formirati i održavati u sirovoj nafti, derivatima nafte koji se koriste kao energetska goriva i opcijским ugovorima ukoliko je derivat nafte koji je predmet opcijskog ugovora uskladišten na teritoriji Republike Srbije. Najmanje jedna trećina obaveze čuvanja ovih rezervi treba da bude u gotovim proizvodima.

Vlada bliže propisuje uslove i način postepenog obezbeđenja, korišćenja i obnavljanja operativnih rezervi derivata nafte, uglja i drugih energenata.

Operativne rezerve derivata nafte, uglja i drugih energenata koriste se u slučaju kratkotrajnih poremećaja na tržištu, usled havarija i drugih nepredviđenih situacija zbog kojih je ugrožena sigurnost rada pojedinih delova energetskeg sistema ili energetskeg sistema u celini.

Izuzetno od stava 5. ovog člana, u periodima pripreme i trajanja remonta rafinerijskih kapaciteta, kao i 15 dana nakon završetka remonta, operativne rezerve iz stava 1. ovog člana mogu se održavati u sirovoj nafti, a najduže tri meseca godišnje.”

Član 123.

U članu 349. stav 4. tačka 2) posle reči: „prodaji” dodaju se reči: „i skladištenju”.

Član 124.

U članu 359. st. 2. i 3. menjaju se i glase:

„Snabdevač toplotnom energijom odgovoran je za obezbeđivanje količina toplotne energije za snabdevanje krajnjih kupaca, koja je dovoljna za dostizanje propisane temperature grejanog prostora i isporučene tople potrošne vode.

Snabdevač toplotnom energijom dužan je da obezbedi količine toplotne energije za tehnološke potrebe prema posebnim ugovorenim uslovima.”

Član 125.

U članu 361. stav 1. posle reči: „posebno u slučaju prestanka ugovora, kao i uslove za podnošenje i rešavanje zahteva krajnjeg kupca za obustavu isporuke toplotne energije” dodaju se reči: „ u skladu sa aktom iz stava 2. ovog člana”.

Posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Ministarstvo donosi propis kojim se uređuju prava i obaveze krajnjih kupaca toplotne energije kao i uslovi za podnošenje i rešavanje zahteva krajnjeg kupca za obustavu isporuke toplotne energije.

Prava i obaveze krajnjih kupaca uređuju se ugovorom o snabdevanju krajnjih kupaca toplotnom energijom koji naročito sadrži:

- 1) podatke o ugovornim stranama i datumu sklapanja ugovora;
- 2) predmet ugovora;
- 3) identifikaciju oznake zajedničkog mernog mesta;
- 4) odredbe o izveštavanju i razmeni podataka;
- 5) odredbe o ceni toplotne energije;
- 6) način obračuna i rok plaćanja;
- 7) postupak usled neovlašćene potrošnje toplotne energije;
- 8) pravila za raspodelu toplotne energije;
- 9) način utvrđivanja i obračuna štete u slučaju neizvršenja ili neurednog izvršenja ugovora;
- 10) odredbe o trajanju ugovora i posebnim uslovima važenja ugovora u slučaju zahteva o obustavi isporuke toplotne energije;
- 11) ostale međusobne obaveze i druge potrebne podatke;
- 12) način rešavanja sporova.”

Dosadašnji stav 2. postaje stav 4.

Član 126.

Posle člana 361. dodaje se član 361a koji glasi:

„Član 361a

Distributer toplotne energije obustaviće krajnjim kupcima isporuku toplotne energije na pismeni zahtev kupca, pod uslovom da se obustava zahteva za period od najmanje godinu dana.

Obustavom isporuke ne prestaje ugovor o snabdevanju toplotnom energijom, a u periodu obustave isporuke krajnji kupac ima obaveze koje se odnose na obračun i plaćanje fiksnog dela cene grejanja.

Bliži uslovi i postupak obustave isporuke i prava i obaveze distributera toplotne energije i krajnjih kupaca uređuju se propisom o uslovima za podnošenje i rešavanje zahteva krajnjeg kupca za obustavu isporuke toplotne energije iz člana 361. stav 1. ovog zakona.”

Član 127.

Naziv člana i član 365. menjaju se i glase:

„Podsticajne mere u oblasti toplotne energije

Član 365.

Podsticajne mere u oblasti toplotne energije su propisane zakonom kojim se uređuje oblast obnovljivih izvora energije.”

Član 128.

Član 366. briše se.

Član 129.

U članu 367. posle stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

„Tržišni inspektor će rešenjem zabraniti trgovinu derivatima nafte na energetsom objektu koji nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti a na kome se obavlja energetska delatnost.

Dosadašnji st. 6. i 7. postaju st. 7. i 8.

U dosadašnjem stavu 7. koji postaje stav 8. posle reči: „eksplozija,” dodaju se reči: „ministarstvo nadležno za poslove finansija”.

Član 130.

Posle člana 367. dodaju se čl. 367a, 367b i 367v koji glase:

„Član 367a

U skladu sa delokrugom rada, Ministarstvo vrši nadzor nad radom tela imenovanih u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Član 367b

Tela za preglede i ispitivanja opreme pod pritiskom imenovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti Ministarstvu dostavljaju informacije o evidentiranju i pregledima i ispitivanjima opreme pod pritiskom preko Centralnog registra opreme pod pritiskom.

Centralni registar opreme pod pritiskom je jedinstveni elektronski registar opreme pod pritiskom visokog nivoa opasnosti u kome se nalaze podaci o:

- 1) vlasnicima, odnosno korisnicima opreme pod pritiskom;
- 2) lokaciji i tehničkim i drugim karakteristikama opreme pod pritiskom;
- 3) izvršenim evidentiranjima i pregledima i ispitivanjima opreme pod pritiskom, odnosno evidencionim i revizionim listovima i zapisnicima o pregledima i ispitivanjima opreme pod pritiskom;
- 4) ispravama o usaglašenosti koje su izdala tela za ocenjivanje usaglašenosti opreme pod pritiskom;
- 5) opremi pod pritiskom koja je stavljena van upotrebe;
- 6) datumima narednih pregleda i ispitivanja opreme pod pritiskom;
- 7) imenovanim telima za preglede i ispitivanja opreme pod pritiskom i licima koja su ovlašćena za popisivanje evidencionih i revizionih listova u imenovanim telima.

Član 367v

Korisnici opreme pod pritiskom utvrđeni aktom iz stava 3. ovog člana moraju da ispunjavaju uslove u pogledu stručnog kadra, odnosno uslove u pogledu broja i stručne osposobljenosti zaposlenih lica za obavljanje poslova sa opremom pod pritiskom.

Stručna osposobljenost iz stava 1. ovog člana proverava se polaganjem stručnog ispita.

Ministarstvo propisuje kriterijume za utvrđivanje korisnika opreme pod pritiskom, uslove u pogledu broja i stručne osposobljenosti zaposlenih lica, kao i druge obveznike polaganja stručnog ispita iz stava 2. ovog člana.

Ministarstvo propisuje bliže uslove, program i način polaganja stručnog ispita iz stava 2. ovog člana.”.

Član 131.

Član 368. menja se i glasi:

„Član 368.

Na sadržinu, vrstu, oblik, postupak i sprovođenje inspekcijskog nadzora, ovlašćenja i obaveze učesnika u inspekcijskom nadzoru i druga pitanja od značaja za inspekcijski nadzor koja nisu uređena ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona i drugih propisa kojim se uređuje inspekcijski nadzor.”.

Član 132.

Član 369. briše se.

Član 133.

Naziv odeljka i član 370. brišu se.

Član 134.

Naziv odeljka i član 371. brišu se.

Član 135.

U članu 374. stav 1. tačka 1) menja se i glasi:

„1) da li energetske objekti, uređaji i instalacije koji se koriste u obavljanju energetske delatnosti proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije ispunjavaju propisane uslove za obavljanje tih delatnosti;”.

Tačka 7) menja se i glasi:

„7) da li se u toku korišćenja elektroenergetski objekti, uređaji i instalacije održavaju u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima i da li se vrši kontrola elektroenergetskih objekata uređaja i instalacija u skladu sa tehničkim i drugim propisima;”.

Član 136.

U članu 377. stav 1. u uvodnoj rečenici, posle reči: „pod pritiskom” dodaju se reči: „u vršenju inspekcijskog nadzora”.

Tačka 5) menja se i glasi:

„5) da li oprema pod pritiskom koja se koristi u obavljanju energetske delatnosti ispunjava propisane uslove za obavljanje tih delatnosti;”.

Član 137.

Član 378. menja se i glasi:

„Član 378.

Energetski inspektor vrši inspekcijski nadzor nad obavljanjem energetske delatnosti u skladu sa ovim zakonom, nad objektima za skladištenje i proizvodnju nafte, derivata nafte i biogoriva i proizvodnju toplotne energije koji nisu oprema pod pritiskom, kao i nadzor nad sprovođenjem propisa o formiranju obaveznih i operativnih rezervi, kvalitetom prirodnog gasa i propisa u oblasti toplotne energije.”.

Član 138.

Član 380. menja se i glasi:

„Član 380.

U vršenju inspekcijskog nadzora energetski inspektor ima pravo i dužnost da proverava:

1) da li je za obavljanje energetske delatnosti pribavljena licenca, osim za energetske delatnosti iz člana 16. stav 1. tač. 19), 20), 22) i 23) ovog zakona;

2) da li energetske subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje, distribucije i snabdevanja toplotnom energijom, ove delatnosti obavljaju u skladu sa propisima;

- 3) da li se obavezne rezerve čuvaju u skladu sa propisima;
- 4) da li se operativne rezerve čuvaju u skladu sa propisima;
- 5) da li je pribavljena energetska dozvola za objekte za skladištenje nafte, derivata nafte, biogoriva, komprimovanog prirodnog gasa i utečnjelog prirodnog gasa ukupnog rezervoarskog prostora većeg od 10 m³, objekata za proizvodnju biogoriva kapaciteta preko 10 t godišnje i objekata za proizvodnju toplotne energije snage 1 MW i više, a koji nisu oprema pod pritiskom;
- 6) kvalitet isporučenog prirodnog gasa na osnovu izveštaja tela koje ministarstvo određuje u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Energetski inspektor vrši i druge poslove utvrđene zakonom ili propisom donetim na osnovu zakona.”.

Član 139.

Nazivi članova i čl. 381. - 384. brišu se.

Član 140.

Naziv člana i član 385. menjaju se i glase:

„Ovlašćenja inspektora

Član 385.

U vršenju inspekcijskog nadzora elektroenergetski inspektor, inspektor opreme pod pritiskom, energetski inspektor i tržišni inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži da se utvrđene nezakonitosti otklone u roku koji odredi;
- 2) donese rešenje i izrekne upravnu meru ako nadzirani subjekat ne otkloni nezakonitost u ostavljenom roku, osim kada zbog neophodnosti preduzimanja hitnih mera rešenje donosi bez odlaganja;
- 3) zabrani ugradnju uređaja, postrojenja i instalacija ili opreme pod pritiskom ako u određenom roku nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti;
- 4) zabrani trgovinu derivatima nafte na energetsom objektu koji nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti a na kome se obavlja energetska delatnost;
- 5) zabrani upotrebu energetske objekta, odnosno korišćenje uređaja, postrojenja ili instalacija ili opreme pod pritiskom ako:
 - (1) do isteka roka utvrđenog rešenjem za otklanjanje nezakonitosti nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti,
 - (2) rad, odnosno upotreba energetske objekta, uređaja, postrojenja ili instalacije ili opreme pod pritiskom dovodi u opasnost život i zdravlje ljudi, životnu sredinu ili biljni ili životinjski svet, materijalna dobra ili bezbednost,
 - (3) se energetsom subjektu oduzme licenca ili saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe zbog neispunjavanja propisanih uslova ili ne poseduje licencu za obavljanje energetske delatnosti, odnosno energetske objekat na kojem se obavlja energetska delatnost nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti ili ne poseduje saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, osim u slučaju iz člana 26. ovog zakona;

6) nadležnom pravosudnom organu podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno preduzme i druge radnje i mere na koje je zakonom ili drugim propisom ovlašćen;

7) naredi izvršavanje propisanih obaveza u određenom roku i da privremeno zabrani rad ako se nalog u ostavljenom roku ne izvrši.

Energetski subjekt ili drugo pravno lice ili preduzetnik, odnosno odgovorno lice, kome je rešenjem inspektora naloženo otklanjanje nezakornitosti dužan je da nezakornitosti otkloni u naloženom roku i da u pisanoj formi obavesti inspektora o otklanjanju nezakornitosti u roku koji je određen rešenjem.”.

Član 141.

U članu 387. stav 2. menja se i glasi:

„Žalba odlaže izvršenje rešenja, osim u slučaju kada je neophodno preduzimanje hitnih mera propisanih odredbama zakona kojim se uređuje inspekcijnski nadzor, što se posebno obrazlaže u rešenju.”.

Posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„U slučaju da je prvostepena odluka inspektora već jedanput bila poništena, drugostepeni organ ne može je opet poništiti i uputiti predmet inspekciji na ponovni postupak, nego će sam rešiti ovu upravnu stvar.”.

Član 142.

U članu 388. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Inspektor ne može da obavlja privredne ili druge delatnosti i poslove za sebe ili drugog poslodavca iz oblasti u kojoj vrši inspekcijnski nadzor, učestvuje u radu stručnih radnih grupa ili tela nadziranih subjekata, odnosno lica koja podležu inspekcijnskom nadzoru ili ako obavlja druge službe, poslove i postupke koji su u suprotnosti sa položajem i ulogom inspektora i štete njegovoj samostalnosti u vršenju posla.”.

Član 143.

U članu 389. posle tačke 3) dodaje se tačka 3a) koja glasi:

„3a) ne vrši snabdevanje toplotnom energijom u skladu sa članom 359. stav 2. ovog zakona;”.

Posle tačke 8) dodaje se tačka 8a) koja glasi:

„8a) postupi suprotno pravilima iz člana 51. stav 1. tačka 2a) ovog zakona;”.

Tač. 9) - 12) brišu se.

Tačka 21) briše se.

Tačka 22) menja se i glasi:

„22) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nezakornitosti u roku koji je određen rešenjem iz člana 385. ovog zakona;”.

Član 144.

U članu 390. stav 1. tačka 2) posle broja: „24)” dodaju se brojevi: „24a) i 24b)”, posle reči: „član 280. stav 2.” briše se reč: „i”, a posle reči: „član 301. stav 1. tač. 10) i 11)” dodaju se reči: „i član 296a ovog zakona);”

Tačka 3) briše se.

Član 145.

Posle člana 390. dodaje se član 390a koji glasi:

„Član 390a

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno službeno lice u nadležnom organu uprave koje izda građevinsku dozvolu po zahtevu za izgradnju energetskog objekta uz koji nije priložena energetska dozvola, ukoliko je obaveza dostavljanja energetske dozvole uz zahtev za izdavanje građevinske dozvole propisana zakonom i podzakonskim aktima koji uređuju oblast planiranja i izgradnje.”.

Član 146.

U članu 391. stav 1. posle tačke 1) dodaje se tačka 1a) koja glasi:

„1a) otpočne da obavlja energetska delatnost bez pribavljene licence u smislu ovog zakona (član 17. ovog zakona).”.

Posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) koja glasi:

„2a) postupi suprotno pravilima iz člana 51. stav 1. tačka 2a) ovog zakona;”.

Tačka 4) briše se.

Tačka 13) briše se.

Tačka 14) menja se i glasi:

„14) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nezakonitog postupanja u roku koji je određen rešenjem u smislu ovog zakona (član 385. ovog zakona).”.

U stavu 2. tačka 3) menja se i glasi:

„3) ako postupi suprotno pravilima iz člana 51. stav 1. tačka 2a) ovog zakona;” Tačka 4) briše se.

Tačka 14) briše se.

Tačka 15) menja se i glasi:

„15) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem u smislu ovog zakona (član 385. ovog zakona).”.

Član 147.

Naziv člana i član 429. brišu se.

Član 148.

Član 431. briše se.

Član 149.

Operator distributivnog sistema je dužan da do 1. maja 2023. godine, uspostavi ažurnu bazu podataka o svim kupcima iz kategorije domaćinstvo i malim kupcima i njihovim mernim mestima.

Garantovani snabdevač električnom energijom je dužan da, na osnovu baze iz stava 1. ovog člana, najkasnije do 1. maja 2024. godine, uspostavi ažurnu bazu podataka o svim kupcima iz kategorije domaćinstvo i malim kupcima koje snabdeva i zaključi ugovor o snabdevanju električnom energijom, u pisanoj formi.

Član 150.

Operator distributivnog sistema će preuzeti sve merne uređaje, merno razvodne ormene, priključne vodove, instalacije i opremu u merno razvodnom ormanu najkasnije do 31. decembra 2024. godine prema godišnjoj dinamici od 25% od nepreuzetih mernih uređaja, merno razvodnih ormana, priključnih vodova, instalacija i opreme u merno razvodnim ormanima počevši od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 151.

Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti plan implementacije naprednih mernih sistema iz čl. 115. i 138. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18-dr. zakon).

Član 152.

Operator distributivnog sistema će preuzeti sve merne uređaje, odnosno mernoregulacione stanice najkasnije do 31. decembra 2024. godine.

Član 153.

Propisi za izvršavanje ovog zakona biće doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim propisa iz čl. 7, 22, 23, 39. i 76. ovog zakona koji će biti doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona i propisa iz člana 6. ovog zakona koji će biti donet u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propis iz člana 27. stav 7. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18- dr. zakon) uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci.

Propis iz člana 7. ovog zakona u delu koji se odnosi na toplotnu energiju primenjivaće se po obezbeđivanju sredstava za ostvarivanje prava energetski ugroženih kupaca toplotne energije u budžetu Republike Srbije.

Propisi iz člana 219. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18- dr. zakon) biće doneti u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz st. 1. i 2. ovog člana, primenjivaće se propisi koji su doneti na osnovu Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18- dr. zakon), ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Autonomna pokrajina i jedinice lokalne samouprave doneće planove razvoja iz člana 4. ovog zakona u roku od dve godine od dana donošenja Strategije i Programa.

Jedinice lokalne samouprave doneće propis o uslovima za podnošenje i rešavanje zahteva krajnjeg kupca za obustavu isporuke toplotne energije iz člana 127. ovog zakona, kao i registar izdatih licenci i evidenciju proizvođača toplotne energije snage od 0,1 MW do 1 MW i propise iz člana 361. stav 1. Zakon o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18- dr. Zakon) u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 154.

Agencija će doneti metodologije iz člana 26. st. 1. i 2. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će doneti akt iz člana 27. stav 6. ovog zakona u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će uskladiti pravila iz člana 27. stav 1. ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će doneti pravila iz člana 27. stav 2. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će odrediti visinu naknade iz člana 28. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 155.

Operatori sistema dužni su da izrade akta iz člana 39. ovog zakona, pribave saglasnost Agencije i dostave Ministarstvu, najkasnije u roku od četiri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Operatori sistema doneće pravila iz člana 43. ovog zakona najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Operatori sistema uskladiće opšta akta iz člana 109. stav 1. tač. 7), 8), 12), 13), 25), člana 136. stav 1. tač. 1) i plan iz člana 136. stav 1. tačka 11), i čl. 248. i 261. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18-dr.zakon) sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona i dostaviti Agenciji radi davanja saglasnosti.

Energetski subjekt za transport nafte naftovodima, odnosno derivata nafte produktovodima uskladiće pravila o radu iz člana 327. stav 1. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18-dr. zakon) sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona i dostaviti Agenciji radi davanja saglasnosti.

Član 156.

Nominovani operator tržišta električne energije može podneti zahtev da se odredi za Nominovani operator tržišta električne energije u Republici Srbiji, kada Agencija proceni da su se stekli uslovi za više nominovanih operatora tržišta električne energije na području Republike Srbije, a najranije po isteku perioda koji nije kraći od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 157.

Licence za obavljanje energetske delatnosti trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivima i komprimovanim prirodnim gasom koje su izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važiće do isteka roka na koji su izdate pod nazivom trgovina naftom, derivatima nafte, biogorivima, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom iz člana 10. ovog zakona i ako energetski subjekt u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dostavi tu licencu Agenciji radi evidentiranja promenjenog naziva delatnosti i stavljanja zabeležbe na rešenje kojim je licenca izdata.

U slučaju obavljanja delatnosti iz stava 1. ovog člana motornim gorivima koja nisu obuhvaćena izdatom licencom, licencirani energetski subjekt je dužan da podnese Agenciji zahtev za izmenu licence, bez obzira na promenjen naziv te licence.

Član 158.

Odredbe člana 22. ovog zakona koje se odnose na elektronsku proceduru primenjivaće se od dana izrade softverskog rešenja koji podržava ovaj sistem.

Član 159.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je član 97. stav 1. tačla 6) Ustava Republike Srbije, kojim je između ostalog, utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata i sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U cilju ispunjenja obaveza preuzetih Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice Jugoistočne Evrope i Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju Narodna skupština usvojila je 2014. godine Zakon o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/2018 - drugi zakon - u daljem tekstu: Zakon) usaglašen sa „trećim energetske paketa”, čime je nastavljen proces reformi u energetske sektoru i stvoreni uslovi za:

- sigurno, kvalitetno i pouzdano snabdevanje električnom energijom i prirodnim gasom,
- uravnoteženi razvoj sektora u cilju obezbeđivanja potrebnih količina energije za zadovoljavanje potreba kupaca energije,
- podsticanje konkurentnosti na tržištu na načelima nediskriminacije,
- efektivan nadzor tržišnih delatnosti i prirodnih monopola (prenos, transport, distribucija) kroz proširenje ovlašćenja nezavisnog regulatornog tela (Agencije za energetiku) i jačanje njegove funkcionalne i finansijske nezavisnosti,
- razvoj energetske infrastrukture i uvođenje savremenih tehnologija i stvaranja transparentnih, atraktivnih i stabilnih uslova za ulaganja u izgradnju, rekonstrukciju i modernizaciju energetske objekata
- uspostavljanje i funkcionisanje organizovanog tržišta električne energije i
- zaštita kupaca.

U periodu od donošenja zakona odlukama Ministarskog saveta preuzete su obaveze transponovanja i implemetnacije u nacionalno zakonodavstvo uredbi Evropske unije, i to:

- Uredba EU 1227/2011 o celovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije;

Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona propisana je obaveza Agencije da donese Pravila o sprečavanju zloupotreba na tržištu električne energije i prirodnog gasa, koja pored ostalog bliže uređuju uslove za registraciju učesnika na veleprodajnom energetske tržištu, uslove za objavljivanje povlašćenih informacija, zabranu trgovanja povlašćenim informacijama, zabranu manipulacije tržištem, vrstu, sadržaj, oblik, nači i rokovu izrade i objavljivanja podataka, zaštitu podataka, profesionalnu tajna i operativnu odgovornost, obavezu lica koja profesionalno uređuju transakcije, u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima. Propisana je i obaveza da Agencija sprovodi postupke

i donosi akta u skladu sa Pravilima o sprečavanju zloupotreba na tržištu električne energije i prirodnog gasa;

- Uredba EU 347/2013 o smernicama za transevropsku energetska infrastrukturu Predlogom zakona definisani su strateški energetska projekta u oblasti električne energije, prirodnog gasa i nafte i propisano da će Vlada bliže urediti uslove i način promovisanja nekog projekta u strateški, obaveze i aktivnosti nadležnih institucija u pogledu praćenja realizacije strateških energetska projekata, kao i postupak za pripremu i sprovođenje strateških investicionih projekata u oblasti energetike koji su određeni kao projekta od interesa za Energetska zajednicu (PECI) i projekta od zajedničkog interesa (PMI) odlukom Ministarskog Saveta Energetske zajednice u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima. Takođe je propisana obaveza Agencije da donese metodologiju za procenu ulaganja i rizike za strateške infrastrukturne projekta u oblasti električne energije, prirodnog gasa i nafte.

Za oblast električne energije:

- Uredba Komisije EU 2016/1388 od 17. avgusta 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za priključenje kupca;
- Uredba Komisije EU 2016/1447 od 26. avgusta 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za zahteve za priključenje na mrežu sistema za prenos jednosmernom strujom visokog napona i jednosmerno priključenih modula elektroenergetskog parka;
- Uredba Komisije EU 2016/631 od 14. aprila 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za zahteve za priključenje proizvođača električne energije na mrežu;

Ovi mrežna pravila propisuju tehničke uslove za priključenje proizvodnih jedinica, kupaca, kao i sistema jednosmerne struje na prenosni i distributivni sistem. Njihova glavna svrha je da se radi formiranja jedinstvenog tržišta električne energije u Evropi, standardizuju i tehnički uslovi za priključenje, kako bi se olakšale investicije u elektroenergetsku infrastrukturu.

Postoje dve vrste tehničkih zahteva u mrežnim pravilima za priključenje - jedni su jasno definisani, dok su drugi okvirni i nadležni operator treba da naknadno precizira ove zahteve u pravilima o radu prenosnog sistema, odnosno distributivnog sistema.

U ovom trenutku operator prenosnog sistema je gotovo u potpunosti usaglasio tehničke uslove za priključenje sa mrežnim pravilima, dok je operator distributivnog sistema načinio prvi korak kroz pokretanje studije u okviru Energetske zajednice, na osnovu koje će biti moguće precizirati okvirne norme mrežnih kodova u pomenutim pravilima.

Pored tehničkih uslova za priključenje, mrežna pravila uređuju delimično i postupak priključenja, kao i nadležnosti odgovarajućih tela u tom postupku.

Mrežna pravila razlikuju priključenje novih i postojećih objekata, u smislu da se tehnički uslovi za njihovo priključenje mogu razlikovati u opravdanim slučajevima, što trenutno nije slučaj u našim propisima, a što je prepoznato kao neophodno sa aspekta opravdanosti investicija u izgradnju i rekonstrukcije elektroenergetskih objekata. U tom smislu mrežna pravila uvode institut derogacije, što znači odobravanje odstupanja tehničkih karakteristika objekta korisnika sistema od zadatih tehničkih uslova za priključenje, kada za to postoje opravdani razlozi. U našoj praksi ovo je takođe prepoznato kao neophodan instrument da se regulišu određene sporne situacije, kako bi se izbeglo nepotrebno uskraćivanje pristupa mreži.

Takođe, mrežna pravila predviđaju uključivanje šire javnosti u ključna pitanja koja se uređuju ovim dokumentima.

Važno je napomenuti i to da mrežna pravila ne prepoznaju termin povezivanje, koji je postojao u važećem zakonu i koji se odnosi na priključenje distributivnih objekata na prenosni sistem, te je imajući to u vidu bilo nužno ovim Predlogom izostaviti pojam povezivanja u Zakonu o energetici.

Operator sistema, u vezi sa navedenim ima sledeće obaveze:

- ukidanje postupka povezivanja i uvođenje postupka priključenja;
- usaglašavanje sadržaja pravila o radu sistema u delu koji se odnosi na tehničke uslove za priključenje;
- predlaganje kriterijuma za odstupanja od uslova za priključenje (derogacije)
- donošenje internih metodologija.

Takođe, navedenim mrežnim pravilima Agencija dobija određene nadležnosti, kao što su:

- određivanje kriterijuma za odstupanja od uslova za priključenje (derogacije)
- odlučivanje po zahtevu za odstupanja od uslova za priključenje;
- vođenje registra svih odobrenih i odbijenih zahteva za odstupanja od uslova za priključenje.

- Uredba komisije EU 2015/1222 od 24. jula 2015. godine o uspostavljanju smernica za dodelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima;

Ova Uredba do sada nije adaptirana u Energetskoj zajednici, ali je uprkos tome kroz Predlog zakona o energetici već delimično transponovana.

U tom smislu propisani su uslovi za imenovanje nominovanog operatora tržišta električne energije (NEMO) za spajanja dan-unapred i unutar dnevnog tržišta električne energije, a takođe je propisan prelazak sa alokacije prekograničnih kapaciteta na alokacije kapaciteta između zona trgovanja.

Propisivanje nominovanja operatora tržišta električne energije za spajanja dan-unapred i unutar dnevnog tržišta električne energije je neophodno da bi se omogućilo spajanje ovih tržišta u Republici Srbiji sa jedinstvenim tržištem Evropske unije.

Pored nominacije operatora tržišta električne energije, potrebno je urediti i uloge centralne ugovorne strane, agenta prenosa i raspodelu troškova spajanja tržišta.

Predlogom zakona definisan je nominovani operator tržišta (NEMO), kao subjekt koji je određen za sprovođenje spajanja dan unapred i unutar dnevnog organizovanog tržišta električne energije sa susednim organizovanim tržištima električne energije, a takođe propisani su uslovi koje podnosilac zahteva treba da ispuni da bi bio imenovan za nominovanog operatora tržišta (NEMO).

Kako se radi o obimnom materijalu, kroz izmene i dopune Zakona predviđeno je da se ova pitanja detaljno uredi kroz podzakonska akta, koje donosi Vlada i kojima se bliže propisuju uslovi, način sticanja, trajanje i prestanak statusa nominovanog operatora tržišta električne energije, ulogu nominovanog operatora tržišta, centralne ugovorne strane, prenosnog agenta i operatora prenosnog sistema u vezi sa poslovima spajanja organizovanih tržišta, principe finansijskog poravnanja i plaćanja, principe spajanja dan-unapred i unutar dnevnog tržišta električne energije sa susednim tržištima.

Takođe, propisana je mogućnost da nominovani operatori tržišta sa sedištem u zemljama članicama EU ili ugovornim stranama Energetske zajednice Jugoistočne Evrope mogu da podnesu zahtev da se odrede za nominovanog operatora tržišta električne energije u Republici Srbiji pod uslovima reciprociteta.

Reč je o izuzetno važnim izmenama koje bi omogućile dugoročnu profitabilnost operatora tržišta električne energije u Republici Srbiji uključivanjem u tržište električne energije u EU, sa obzirom na to da se može reći da su trenutno iscrpljeni resursi za trgovinu u okruženju.

Primena pomenute EU regulative uzrokuje značajne izmene i kod operatora prenosnog sistema i kod Agencije, gde se pojavljuju nove obaveze, ali je sveukupan socijalni učinak svakako pozitivan po krajnjeg kupca, jer dovodi do povećanja sigurnosti snabdevanja i stabilnosti cena usled ukрупnjavanja tržišta.

Dalje je u pojmovima definisana zona trgovanja kao najveće geografsko područje unutar koga učesnici na tržištu mogu razmenjivati energiju bez raspodele prenosnog kapaciteta, u skladu sa uredbom 2015/1222.

U skladu sa navedenim, ovim Predlogom zakona o energetici predviđa se prelazak na novi način upravljanja zagušenjima u mreži, kako bi se omogućila dalja integracija tržišta Republike Srbije u jedinstveno evropsko tržište, što će omogućiti lakšu trgovinu i niže cene za krajnjeg korisnika. Zbog toga EU regulativa predviđa da se periodično rade studije koje bi odredile optimalne zone trgovanja, između kojih bi se sprovodile alokacije prenosnih kapaciteta.

Što se tiče prelaska sa alokacija prekograničnih kapaciteta na alokacije kapaciteta između zona trgovanja, suština je u kreiranju jedinstvenog tržišta električne energije. Analize u Evropskoj uniji su pokazale da se između granica dve držve ili dve kontrolne oblasti ne mora javljati strukturno zagušenje koji bi zahtevalo uvođenje alokacija kapaciteta. Takođe, može se javiti situacija da se zagušenje javi unutar kontrolne zone, odnosno države, pa se onda alokacije javljaju unutar kontrolne zone.

- Uredba EU 2017/2196 od 24. novembra. 2017. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za rad u havarijskim situacijama i uspostavljanje elektroenergetskog sistema.

U skladu sa obavezama koje ima kao član ENTSO-E (Evropska mreža operatora prenosnog sistema za električnu energiju), operator prenosnog sistema u Republici Srbiji zaključio je u aprilu 2019. godine novi sporazum o radu u sinhronoj oblasti Kontinentalne Evrope. Pri tome su evropski partneri insistirali da se zbog robustnosti evropskog tržišta, u Republici Srbiji takođe ustanove Pravila o obustavljanju i ponovnom uspostavljanju tržišnih aktivnosti. Ovo pitanje je za sada pokriveno derogacijom na navedeni sporazum, ali je bilo neophodno da se ovo uređi kroz ovaj Predlog zakona.

Zakonom je propisano da ova pravila donosi operator prenosnog sistema po dobijenoj saglasnosti Agencije, i njima se uređuju situacije kada operator prenosnog sistema može privremeno, potpuno ili delimično obustaviti jedny ili više tržišnih aktivnosti. Ovo se može desiti ako je prenosni sistem y stanjy raspada, ako je operator prenosnog sistema iscrpeo sve mogućnosti koje mu pruža tržište te bi nastavak tržišnih aktivnosti y poremećenom pogony ometao otklanjanje poremećaja, ako bi se nastavkom tržišnih aktivnosti znatno smanjila delotvornost procesa ponovne uspostave normalnog pogona ili ugroženog normalnog pogona ili ako nisy dostupni informacioni i komunikacioni sistemi nižni za izvršavanje tržišnih aktivnosti. U principu, sledeće aktivnosti mogy se obustaviti u navedenim situacijama: dodela i korišćenje prenosnih kapaciteta između zona trgovanja, nabavka pomoćnih yslyga, prijem i aktivacija ponyda y balansnom mehanizmy, prijava, potvrda i izmena dnevnih planova rada balansnih grypa.

Veliki poremećaj u interkonekciji od 8.januara 2021. godine, kada je došlo do odvajanja elektroenergetskih sistema zemalja jugoistočne Evrope od sistema centralne Evrope, pokazao je nužnost postojanja ovakvih pravila.

Pored navedenih Predlogom zakona prenete su i pojedine odredbe „četrtoeg energetskog paketa”, i to:

-Direktiva EU 2019/944 Evropskog parlamenta i Veća od 5. juna 2019. godine o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i izmeni direktive 2012/27/EU;

-Uredba EU 2019/943 Evropskog parlamenta i Veća od 5. juna 2019. godine o unutrašnjem tržištu električne energije;

U skladu sa navedenim, u Predlogu zakona definisana su skladišta električne energije, agregatori, agregiranje i kupac-proizvođač električne energije. S tim u vezi, kao energetska delatnost propisano je skladištenje električne energije, skladištar kao učesnik na tržištu, kao i dužnosti skladištara. Takođe, Predlogom zakona propisane su dužnosti agregatora kao učesnika na tržištu. Pored navedenih, kao novi učesnici na tržištu električne energije prepoznaje i kupac-proizvođač električne energije. Navedeni učesnici na tržištu prepoznati su i u zakonima kojima se uređuje oblast obnovljivih izvora energije i oblast energetske efikasnosti.

Takođe, Predlogom zakona je propisana i usluga punjenja električnih automobila i definisano je da je pružalac usluge punjenja krajnji kupac na tržištu električne energije. Pored toga, propisano je da operator distributivnog sistema po pravilu ne može biti vlasnik, niti razvijati ili upravljati punionicama za električna vozila, osim u slučaju da poseduje punionice isključivo za sopstvenu upotrebu, kao i to da će Vlada posebnim aktom urediti tehničke specifikacije za punionice električnih vozila i obaveze operatora sistema prema krajnjem kupcu koji pruža uslugu.

Pored navedenog, s obzirom da postoji veliki broj podnetih zahteva za priključenje obnovljivih izvora energije, prvenstveno vetroelektrana na prenosni sistem bilo je potrebno uvesti fleksibilniji pristup priključenju, kako bi se izbegli nepotrebni zastoji u realizaciji projekata, a takođe i nepotrebno investiranje u prenosnu mrežu. Sa istim problemima susrele su se i zemlje Evropske unije prilikom integracije obnovljivih izvora energije, i upravo je član 42. regulative 944/2019 odgovor EU na ove izazove. Zbog toga se smatra da i u Republici Srbiji treba uvesti isti mehanizam.

Izmene u postupku priključenja na prenosni sistem koje se, pored promena u postupku priključenja koje su pomenute kod transpozicije mrežnih kodova za priključenje, odnose se i na:

- uvođenje pravila za priključenje
- uvođenje pojma nedostajuće prenosne infrastrukture
- mogućnost priključenja sa operativnim ograničenjima ili ograničenom odobrenom snagom
- izmena strukture ugovora kojima se uređuje priključenje na prenosni sistem

Predložene izmene su u saglasnosti sa članom 42. Direktivom EU 2019/944.

Zbog toga je Predlogom zakona propisano da operator prenosnog sistema donosi pravila za priključenje koja odobrava Agencija, a kojim bi se detaljno uredila pojedina pitanja koja su sada čest problem kod investicija u obnovljive izvore energije.

Takođe, na ovaj način operator prenosnog sistema može pravovremeno da reaguje kada uoči potrebu za poboljšanjem nekog aspekta procesa priključenja na prenosni sistem.

Kroz uvođenje nedostajuće infrastrukture za slučaj priključenja objekata za proizvodnju i za skladištenje električne energije, otvara se mogućnost za operativnim ograničenjima ili ograničenom odobrenom snagom, stvaraju se uslovi za efikasno poslovanje operatora prenosnog sistema u okruženju kada postoji veliki broj zahteva za priključenjem, ali i sa velikom neizvesnošću realizacije, pri čemu se ne bi ugrozili interesi investitora. Na taj način može se adekvatno reagovati na razvoj situacije, u smislu stepena realizacije projekata priključenja, i razvijati samo neophodna prenosna infrastruktura, bez preinvestiranja koje može negativno uticati na krajnje korisnike kroz porast cene električne energije.

Za oblast prirodnog gasa:

- Uredba komisije EU 2015/703 od 30. aprila 2015. o uspostavljanju pravila interoperabilnosti i razmene podataka - U cilju podsticanja efikasne trgovine i transporta prirodnog gasa transportnim sistemima u EU i državama potpisnicama Ugovora o energetske zajednici i boljoj integraciji unutrašnjeg tržišta prirodnog gasa potrebno je uspostaviti mrežna pravila interoperabilnosti i razmene podataka. Ova mrežna pravila treba da onemoguće prepreke za slobodan protok gasa i integraciju tržišta prirodnog gasa usled neusklađenosti na tehničkom, operativnom i komunikacionom nivou. Radi olakšavanja komercijalne i operativne saradnje između susednih operatora transportnih sistema ovim mrežnim pravilima definišu se pitanja sporazuma o interkonektorima između država, jedinice, kvaliteta prirodnog gasa, odorizacija, razmena podataka između operatora sistema i druga pitanja od značaja za bolji rad integrisanog tržišta prirodnog gasa.

- Uredba komisije EU 2017/459 od 16. marta 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila za mehanizme raspodele kapaciteta u transportnim sistemima za prirodni gas - Ovom se Uredbom uspostavlja mrežna pravila kojima se utvrđuju mehanizmi raspodele kapaciteta u transportnim sistemima za prirodni gas za postojeće i proširene kapacitete. Ovom se Uredbom utvrđuje način na koji susedni operatori transportnih sistema sarađuju u cilju lake prodaje kapaciteta, uzimajući u obzir opšta komercijalna i tehnička pravila koja se odnose na mehanizme raspodele kapaciteta.

- Uredba komisije EU 2017/460 od 16. marta 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za gas - Ovom se Uredbom uspostavlja mrežna pravila kojima se utvrđuju pravila za usklađene strukture transportnih tarifa za prirodni gas, koja obuhvataju pravila za primenu metodologije za utvrđivanje referentne cene, povezane zahteve u pogledu savetovanja i objavljivanja i objavljivanja, kao i izračunavanje rezervnih cena za standardne kapacitetne proizvode.

- Uredba komisije EU 312/2014 od 26. marta 2014. godine o uspostavljanju mrežnih pravila o balansiranju transportnih mreža – Ovom se Uredbom uspostavlja mrežna pravila kojima se propisuju pravila za uravnoteženje, uključujući i pravila u vezi s mrežom, o postupcima nominacije, naknadama za odstupanje, postupcima povezanim s dnevnim naknadama za odstupanje i operativnom uravnoteženju između mrežama operatora transportnih sistema.

U cilju transponovanja gore navedenih evropskih propisa koji se odnose na mrežna pravila Predlogom zakona propisano je da Vlada na predlog Ministarstva donosi akta o mrežnim pravilima za električnu energiju i prirodni gas. Propisano je da se predmetna akta donose na osnovu dostavljenih usaglašenih akata operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije, odnosno operatora transportnog sistema prirodnog gasa i da su operatori sistema dužni da akta izrade u skladu sa Uputstvom koje donosi Agencija za energetiku Republike Srbije (u daljem tekstu: Agencija) i pribave saglasnost Agencije o usaglašenosti. Takođe je propisana obaveza Agencije da donosi Uputstvo za pripremu mrežnih pravila usklađenih sa obavezama Republike Srbije potvrđenim međunarodnim sporazumima kao i da ih prilagođava u skladu sa izmenama i dopunama obaveza Republike Srbije potvrđenim međunarodnim sporazumima.

Predlogom zakona stvoren je pravni osnov za transponovanje i implementaciju gore navedenih propisa EU podzakonskim aktima, čime je

omogućeno utvrđivanje mrežnih pravila, uspostavljanje smernica za raspodelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima, uspostavljanje pravila interoperabilnosti i razmene podataka, uspostavljanje pravila za mehanizme raspodele kapaciteta u transportnim sistemima za prirodni gas, pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za gas, uspostavljanje pravila o balansiranju transportnih mreža, kao i utvrđivanje strateških energetske projekata u Republici Srbiji na osnovu odgovarajućih kriterijuma. Saglasno Odluci Ministarskog saveta 2018/1/MC-EnC Preporuka o pripremi i razvoju integrisanih nacionalnih energetske i klimatske planova, Republika Srbija je u obavezi da pripremi, usvoji i izveštava o sprovođenju integrisanog nacionalnog energetske i klimatske plana.

Predlogom zakona predviđeno je da se Program ostvarivanja Strategije donosi na period na koji se donosi Strategija, kao i da Autonomna pokrajina i jedinice lokalne samouprave donose planove razvoja energetike kojima se utvrđuju potrebe za energijom na svom području, kao i uslovi i način obezbeđivanja neophodnih energetske kapaciteta u skladu sa strategijom i programom, kao i da se na osnovu izveštaja o sprovođenju Strategije i programa predlaže ažuriranje Strategije i Programa u skladu sa realnim potrebama.

Uvođenjem Integrisanog nacionalnog energetske i klimatske plana omogućeno je da se definišu nacionalni ciljevi u oblasti: dekarbonizacije u pogledu emisija gasova sa efektom staklene bašte i energije iz obnovljivih izvora; energetske efikasnosti; energetske sigurnosti; unutrašnjeg energetske tržišta, istraživanja, inovacija i konkurentnosti i definiše se da sprovođenje integrisanog nacionalnog energetske i klimatske plana prati ministarstvo i o njegovoj realizaciji svake drug godine priprema izveštaj.

Predlogom zakona definišu se nova motorna goriva kao što su utečnjeni prirodni gas i vodonik, zbog međunarodno preuzetih obaveza i zahteva tržišta, otvara se mogućnost stavljanja ovih goriva na tržište Republike Srbije ukoliko su ova goriva usaglašena sa tehničkim i drugim zahtevima.

Pored potrebe da se Zakon o energetici uskladi sa pravnim tekovinama EU u oblasti energetike, razlozi za donošenje izmena i dopuna ovog zakona su pre svega, stvaranje uslova za efikasniju primenu ovog zakona u praksi, predlogom novih i izmena postojećih normi.

Takođe, u Predlogu zakona propisano je da status energetske ugroženog kupca (pored energetske ugroženog kupca električne energije i prirodnog gasa) može steći i domaćinstvo (samačko ili višečlano) koje živi u jednoj stambenoj jedinici kome se isporučuje toplotna energija, a u skladu sa aktom koji donosi ministarstvo. Sredstva za ostvarivanje prava energetske ugroženog kupca toplotne energije takođe se obezbeđuju u budžetu Republike Srbije. Predlog zakona propisuje da se status energetske ugroženog kupca stiče na osnovu rešenja organa jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove socijalne zaštite, kao i da se protiv rešenja mogu izjaviti žalbe opštinskom, odnosno gradskom veću.

Proširenjem obima Izveštaja o sigurnosti snabdevanja, koji se u skladu sa Zakonom o energetici dostavlja Sekretarijatu energetske zajednice i Narodnoj skupštini, sa oblašću nafte kao bitnim aspektom sigurnosti snabdevanja, stvara se zakonska obaveza donošenja predmetnog izveštaja na navedeni način, čime se dobija potpuna slika snabdevanja tržišta Republike Srbije energijom i energentima, kao i merama koje se preduzimaju u cilju sigurnosti snabdevanja.

Pored navedenog, Predlogom zakona je propisano da Vlada može posebnim aktom odrediti izgradnju energetske objekata, uključujući i linijske energetske objekte (elektroenergetske vod, naftovod, produktovod i gasovod) i objekte u njihovoj funkciji, kao i priključke na te energetske objekte, kao projekte od posebnog značaja za Republiku Srbiju. Na realizaciju projekata primenjivaće se odredbe propisa kojim su uređeni posebni postupci radi realizacije projekata izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije linijskih infrastrukturnih objekata od posebnog značaja za Republiku Srbiju. Propisan je i način obezbeđivanja finansijskih sredstava za realizaciju tih

projekata, kao i mogućnost da projekte koji su predviđeni planom razvoja operatora prenosnog sistema mogu se finansirati sopstvenim sredstvima operatora prenosnog sistema sa izuzetkom priključaka na prenosni sistem. Ukoliko izgradnja priključaka na linijske energetske objekte nije predviđena važećim planskim dokumentima, izuzetno se za potrebe utvrđivanja javnog interesa može izraditi urbanistički projekat, bez izmene planskog dokumenta, izuzev za utvrđivanje javnog interesa za projekte u zaštićenom području.

Takođe, predloženim izmenama i dopunama propisano je sprovođenje postupka u vezi sa energetsom dozvolom, licencom za obavljanje energetske delatnosti i saglasnošću za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, postupanje po zahtevu, postupanje Ministarstva, odnosno Agencije, način dostave, forma dokumenata koji se dostavljaju, dostava rešenja, potvrda dostave, elektronska oglasna tabla nadležnog organa.

Takođe, Predlogom zakona su precizirane obaveze energetskih subjekata, snabdevača, i Agencije, precizirane odredbe u vezi sa priključenjem na prenosni i distributivni sistem električne energije, precizirane su odredbe u vezi sa neovlašćenim korišćenjem električne energije i u vezi sa obustavom i isključenjem.

Uvođenjem novog učesnika na tržištu prirodnog gasa - trgovina prirodnim gasom za snabdevanje na veliko dodatno se otvara tržište prirodnog gasa na način da privredna društva koja nisu registrovana u Republici Srbiji mogu obavljati ove delatnosti na tržištu Republike Srbije;

Preciziranjem da se licenca izdaje ako je za energetski objekat izdata upotrebna dozvola ili rešenje o ozakonjenju objekta sa izveštajem komisije za tehnički pregled kojim se utvrđuje da je objekat podoban za upotrebu usaglašavaju se odredbe ovog zakona sa zakonom kojim je uređeno ozakonjenje objekata, ali i precizira da ovaj objekat mora biti podoban za upotrebu za šta je neophodan izveštaj komisije za tehnički pregled čiji članovi moraju biti stručna lica precizirana odredbama propisa kojim se uređuje planiranje i izgradnja. Takođe, preciziranjem da u slučaju pribavljanja licence za obavljanje energetske delatnosti, kada se na energetsom objektu za koji je izdata licenca promeni pravni osnov korišćenja energetskog objekta po osnovu statusne promene ili u pravnom prometu po drugom osnovu, na takav način da se izveštaj inspektora ne dostavlja za slučaj statusne promene, rešava se postojeća nedoumica da li se izuzeće od dostave izveštaja inspektora odnosi samo na slučaj statusne promene ili se može primeniti i kod promene pravnog osnova korišćenja energetskog objekta po osnovu pravnog posla.

Predlogom zakona ovlašćuje se Agencije za energetiku Republike Srbije da ceni opravdanost troškova i proverava pravilnost primene metodologije za formiranje cena koja se donosi u skladu sa aktom o izuzeću omogućava se praćenje rada energetskih subjekata koji posluju u skladu sa aktom o izuzeću za novu infrastrukturu od strane regulatornog tela. Takođe, ovlašćuje se da prati aktivnosti u vezi realizacije planova investicija operatora sistema na koje je dala saglasnost.

Takođe, uređivanjem postupka za ukidanje i izmenu akta o izuzeću na zahtev stranke i po službenoj dužnosti rešavaju se pitanja u vezi s ukidanjem i izmenom ovog akta, a koja do sada nisu bila precizirana.

Predlogom Zakona uvedena je obaveza operatoru transportnog sistema sa najvećim brojem izlaza da obavlja poslove administriranja tržišta. Takođe, uvodi se obaveza drugim operatorima da administratoru tržišta dostavljaju sve neophodne podatke, kao i obaveza administratoru da dostavlja sve neophodne podatke Agenciji.

Snabdevačima i snabdevačima na veliko uvodi se obaveza da Agenciji, organu nadležnom za poslove konkurencije i nadležnom telu saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, stave na raspolaganje sve relevantne podatke koji se odnose na transakcije iz ugovora o snabdevanju prirodnim gasom svih učesnika na tržištu, osim krajnjih kupaca, kao i operatoru transportnog,

odnosno distributivnog sistema, operatoru skladišta prirodnog gasa, snabdevaču i snabdevaču na veliko da čuvaju kao poslovnu tajnu podatke i dokumenta koji sadrže informacije o prodajnim cenama, količini i uslovima snabdevanja prirodnim gasom, merne podatke o proizvodnji, odnosno potrošnji krajnjih kupaca, kao i druge podatke i dokumenta čije objavljivanje ili činjenje dostupnim trećim licima može dovesti do poremećaja na tržištu prirodnog gasa.

Predlogom Zakona precizira se obaveza držanja operativnih rezervi uvodi se razlika u obavezi visine držanja operativnih rezervi za energetske subjekte koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivom i komprimovanim prirodnim gasom od obaveze držanja obaveznih rezervi za energetske subjekte koji obavljaju delatnost proizvodnje električne energije i/ili kombinovane proizvodnje električne i/ili toplotne energije, energetskih subjekata koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz derivata nafte i/ili uglja za snabdevanje tarifnih kupaca toplotnom energijom i energetskih subjekata koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz prirodnog gasa za snabdevanje tarifnih kupaca toplotne energije. Takođe, tačno se definišu vrste derivata nafte koje navedeni energetski subjekti treba da drže kao operativne rezerve.

Uvođenjem obaveze da odgovarajuće grupe korisnika opreme pod pritiskom moraju da ispunjavaju uslove u pogledu stručnog kadra, odnosno uslove u pogledu broja i stručne osposobljenosti zaposlenih lica za obavljanje poslova sa opremom pod pritiskom, kao i obaveza polaganja stručno ispita, povećava se nivo bezbednosti objekata koji imaju opremu pod pritiskom.

Takođe, daje se definicija toplotne energije, radi efikasnijeg uređenja ove oblasti i propisuje se pravo na žalbu nadležnom organu gradske/opštinske uprave u slučaju toplotne energije, odnosno na rešenje za izdavanje licence ili rešenje kojim se odbija zahtev za izdavanje licence.

Takođe, Predlogom Zakona jasno se definišu ovlašćenja inspektora u vršenju inspekcijskog nadzora.

1. PROBLEMI KOJE ZAKON TREBA DA REŠI

Donošenjem Predloga zakona uspostavljen je zakonski okvir za prenošenje propisa EU u skladu sa međunarodno preuzetim obavezama Republike Srbije. Prenošanjem navedenih propisa doprinosi se obezbeđivanje sigurnosti isporuke i snabdevanja energijom i energentima tržišta Republike Srbije; zaštitu interesa svih učesnika na tržištu; povećanje tržišne konkurencije; efikasniji razvoj tržišta električne energije i prirodnog gasa; stvaranje uslova za dalji razvoj i funkcionisanje organizovanog tržišta električne energije; otklanjanje administrativnih prepreka prilikom izgradnje priključaka za priključenje krajnjeg kupaca i proizvođača električne energije;; proširuje se krug lica koji mogu steći status ugroženog kupca i na kupce toplotne energije; problemi u oblasti proizvodnje, distribucije i snabdevanja toplotnom energijom.

2. CILJEVI KOJI SE DONOŠENJEM IZMENA I DOPUNA ZAKONA POSTIŽU

Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu:

1. Usklađuje se Zakon o energetici sa pravnim tekovinama EU u oblasti energetike;
2. Stvaraju se uslovi za efikasniju primenu Zakona u praksi predlogom novih i izmenjenih postojećih normi;
3. Stvaraju se uslovi za sigurno snabdevanje tržišta Republike Srbije energijom i energentima;

4. Stvaraju se uslovi za efikasno funkcionisanje organizovanog tržišta električne energije, povezivanje dan-unapred tržišta, povezivanje unutardnevnog tržišta na nivou regiona i EU;
5. Precizira se odgovornost za uređivanje i administriranje tržišta prirodnog gasa;
6. Unapređuje se transparentnost tržišta, zaštitu konkurencije i nediskriminatorno ponašanje;
7. Uređuje se razmena dokumentacije sa ministarstvom;
8. Uspostavlja se oglasna tabla na veb prezentaciji Ministarstva za potrebe javnog saopštavanja, objavljivanja propisa i drugih akata koje donosi Ministarstvo;
9. Dodatno se uređuju nadležnosti Agencije za energetiku Republike Srbije;
10. Proširuju se dužnosti i odgovornosti svih operatera sistema i učesnika na tržištu;
11. Razvijeno tržište sa komparativnim prednostima u odnosu na okruženje i stvaranje pretpostavki za efikasnije povezivanje i kvalitetnije pozicioniranje unutar tržišta EU.

U vezi sa navedenim ciljevima ukazuje se da će se u rokovima propisanim zakonom doneti odgovarajuća podzakonska akata kojim će se bliže urediti pojedina pitanja predložena izmenama i dopunama Zakona o energetici i stvoriti osnov za njihovo izvršenje, a time i postići zadati ciljevi.

3. RAZMATRANE MOGUĆNOSTI DA SE PROBLEM REŠI I BEZ DONOŠENJA ZAKONA

Izradi Predloga izmena i dopuna Zakona o energetici pristupilo se pošto se došlo do zaključka da bi jedino donošenje ovih izmena na sveobuhvatan i efikasan način moglo da reši pitanje preuzimanja relevantnih obaveza propisa Evropske unije, kao i rešavanja problema uočenih u praksi.

4. ZAŠTO JE DONOŠENJE ZAKONA NAJBOLJI NAČIN REŠAVANJA PROBLEMA

Donošenje novog Predloga izmena i dopuna Zakona o energetici je u skladu sa nizom aktivnosti koje Republika Srbija preduzima kako bi se uspostavio pravni i institucionalni okvir za sprovođenje potrebnih aktivnosti, u cilju prilagođavanja i usklađivanja sa pravnim tekovinama Evropske unije u oblasti energetike, kao i da se otklone nedostaci u primeni postojećeg Zakona o energetici.

Reforma energetskeg sektora ima neposredan i značajan uticaj na opšti privredni razvoj, stanje i mogućnosti investicione aktivnosti, podizanje kvaliteta i stvaranje tržišne ekonomije osposobljene da se uključi u jedinstveno tržište Evropske unije i druge međunarodne tržišne tokove.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona u članu 1. stavu 1. reči : „korišćenje obnovljivih izvora energije, podsticajne mere i garancija porekla” brišu se, a posle stava 1. dodat je novi stav2. koji se odnosi na primenu odredbi ovog zakona na AP Kosovo i Metohiju.

Članom 2. Predloga zakona u članu 2. zakona vrše se izmene i dopune značenja pojedinih izraza i dodaju novi pojmovi.

Čl. 3, 4. i 5. Predloga zakona obrađuju pitanja Strategije i Programa.

Članom 6. Predloga zakona utvrđuje se priprema Integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana, njegova sadržina i sprovođenje, kao i nadležnosti Ministarstva.

Članom 7. Predloga zakona menja se član 10. Energetski ugroženi kupac, zbog prakse u primeni tog člana, a kao energetski ugroženi kupac definiše se i domaćinstvo (samačko ili višečlana porodica) koje živi u jednoj stambenoj jedinici kome se isporučuje toplotna energija.

Članom 8. Predloga zakona vrše se izmene u članu 11. Zakona, koje se tiču Izveštaja o sigurnosti snabdevanja.

Članom 9. Predloga zakona definišu se projekti od posebnog značaja u oblasti energetike.

U čl. 10 – 19. Predloga zakona vrše se izmene koje se tiču energetske delatnosti i licenci.

Članom 20. Predloga zakona vrše se izmene u delu zakona kojim se reguliše saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe.

U članu 21. Predloga zakona vrši se tehnička izmena u članu 35. stav 3. Zakona.

U članu 22. Predloga zakona rešavaju se pitanja vezana za sprovođenje postupka u vezi sa energetsom dozvolom, licencom za obavljanje energetske delatnosti i saglasnošću za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe.

Članom 23. Predloga zakona uređuje se pitanje strateških energetske projekata.

Od čl. 24. do 36. Predloga zakona vrše se izmene u delu Zakona kojim se uređuje Agencija za energetiku Republike Srbije.

Članom 37. Predloga zakona celo Poglavlje V. Obnovljivi izvori energije i čl. 65 – 87. brišu se.

U član 38. vrše se izmene Predloga zakona vrše se izmene delu Zakona, koje se tiču cena energije, energenata i usluga.

Članom 39. Predloga zakona uređuju se mrežna pravila.

Od čl. 40. – 95. Predloga zakona vrše se izmene u delovima Zakona koje se tiču: proizvodnje električne energije; prenosnog sistema električne energije i upravljanja prenosnim sistemom; odgovornosti i dužnosti operatora prenosnog sistema električne energije; naprednih mernih sistema; pravila o radu prenosnog sistema električne energije; priključenje na prenosni sistem; distributivne sisteme električne energije i upravljanje distributivnim sistemom električne energije; Programa usklađenosti i lica koje prati njegovo sprovođenje; odgovornosti i dužnosti operatora distributivnog sistema električne energije; pravila o radu distributivnog sistema električne energije; priključenje na distributivni sistem; pristupa sistemu; odgovornosti i dužnosti operatora zatvorenog distributivnog sistema električne energije; pristupa prenosnom sistemu u zonama trgovanja električne energije; principi upravljanja zagušenjima u prekograničnoj razmeni; učesnika na tržištu električne energije; bilateralnog tržišta električne energije; balansne odgovornosti učesnika na tržištu i balansno tržište električne energije; spajanja organizovanog tržišta električne energije sa susednim tržištima; zaštite komercijalno osetljivih podataka; ugovora o snabdevanju krajnjih kupaca i o potpunom snabdevanju; garantovanom i rezervnom snabdevanju; dužnostima snabdevača; neovlašćene potrošnje; isključenja, obustave i ograničenja isporuke električne energije; skladištenja električne energije; uslova i kvaliteta isporuke i snabdevanja električnom energijom i zaštite elektroenergetskih objekata.

Od čl. 96 – 116. Predloga zakona vrše se izmene i dopune u delu Zakona koje se tiču prirodnog gasa i to: operatora transportnog sistema prirodnog gasa;

nezavisnog operatora sistema prirodnog gasa; dužnosti vlasnika transportnog sistema prirodnog gasa; čuvanja poverljivih informacija nezavisnog operatora sistema i vlasnika transportnog sistema; nezavisnog operatora transporta; sertifikacije operatora transportnog sistema; odgovornosti i dužnosti operatora transportnog sistema; razvoja transportnog sistema; pravila o radu transportnog sistema prirodnog gasa; odgovornosti i dužnosti operatora distributivnog sistema; naprednih mernih sistema; tržišta prirodnog gasa i balansne odgovornosti; zaštite komercijalno osetljivih podataka; kvaliteta isporuke i snabdevanja prirodnim gasom.

U čl. 117 – 122. Predloga zakona vrši se izmena članova u delu Zakona kojim se obrađuju nafta i derivati nafte.

U čl. 123. i 124. Predloga zakona vrše se izmene u delu Zakona koji se tiče rezervi energenata.

U čl. 125 – 128. Predloga zakona vrše se izmene u delu Zakona koji se tiču toplotne energije.

U čl. 129 – 142. vrše se izmene u delu Zakona kojim je uređen nadzor nad primenom Zakona.

U čl. 143 – 146. Predloga zakona vrše se izmene u kaznenim odredbama Zakona.

U čl. 147 – 152. Predloga zakona vrše se izmene u prelaznim i završnim odredbama Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18- dr. zakon).

U čl. 153 – 159. Predloga zakona daju se prelazne i završne odredbe Zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za ostvarivanje prava energetski ugroženih kupaca obezbeđena su sredstva u iznosu od 1.300.000.000 dinara Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2021. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 149/20) u okviru Razdela 28-Ministarstvo rudarstva i energetike, Program 0902-Socijalna zaštita, funkcija 430-Gorivo i energija, Programska aktivnost 0011-Energetski ugroženi kupac, ekonomska klasifikacija 451-Subvencije javnim nefinansijskim preduzećima i organizacijama, izvor 01-Opšti prihodi i primanja budžeta.

U narednim godinama sredstva za ove namene će biti planirana u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta, u okviru utvrđenih limita na razdelu Ministarstva nadležnog za poslove energetike.

V. PREGLED ODREDBA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

I. UVODNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se ciljevi energetske politike i način njenog ostvarivanja, uslovi za pouzdanu, sigurnu i kvalitetnu isporuku energije i energenata i uslovi za sigurno snabdevanje kupaca, zaštita kupaca energije i energenata, uslovi i način obavljanja energetske delatnosti, uslovi za izgradnju novih energetske objekata, status i delokrug rada Agencije za energetiku Republike Srbije (u daljem tekstu: Agencija), ~~korišćenje obnovljivih izvora energije, podsticajne mere i garancija porekla~~, način organizovanja i funkcionisanja tržišta električne energije, prirodnog gasa i nafte i derivata nafte, prava i obaveze učesnika na tržištu, uspostavljanje svojine na mrežama operatora sistema, kao i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona.

ODREDBE OVOG ZAKONA SE, U ODNOSU NA AUTONOMNU POKRAJINU KOSOVO I METOHIJA, TUMAČE I PRIMENJUJU U SKLADU SA REZOLUCIJOM SAVETA BEZBEDNOSTI UJEDINJENIH NACIJA 1244 I ZAKONOM O RATIFIKACIJI UGOVORA O OSNIVANJU ENERGETSKE ZAJEDNICE.

Ovim zakonom uređuju se proizvodnja, distribucija i snabdevanje toplotnom energijom kao energetske delatnosti.

Značenje pojedinih izraza

Član 2.

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

~~1) bazno ulje je osnovno ulje mineralnog, sintetičkog ili biljnog porekla koje se koristi za proizvodnju maziva i u industrijske svrhe;~~

1) AGREGIRANJE PODRZUMEVA OBJEDINJAVANJE POTROŠNJE I/ ILI PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE RADI KUPOVINE, PRODAJE ILI AUKCIJA NA TRŽIŠTIMA ELEKTRIČNE ENERGIJE;

1A) AGREGATOR JE PRAVNO ILI FIZIČKO LICE KOJE PRUŽA USLUGU OBJEDINJAVANJA POTROŠNJE I/ILI PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE U CILJU DALJE PRODAJE, KUPOVINE ILI AUKCIJA NA TRŽIŠTIMA ELEKTRIČNE ENERGIJE;

1B) BAZNO ULJE JE OSNOVNO ULJE MINERALNOG, SINTETIČKOG ILI BILJNOG POREKLA KOJE SE KORISTI ZA PROIZVODNJU MAZIVA I U INDUSTRIJSKE SVRHE;

2) balansna odgovornost na tržištu električne energije je obaveza učesnika na tržištu da uravnoteže proizvodnju, potrošnju i ugovorenu kupovinu i prodaju električne energije u periodu za koji se utvrđuje balansno odstupanje i preuzmu finansijsku odgovornost za odstupanja;

3) balansna odgovornost na tržištu prirodnog gasa je obaveza učesnika na tržištu da uravnoteže količinu prirodnog gasa na ulazu u sistem i izlazu iz sistema u periodu za koji se utvrđuje balansno odstupanje i preuzmu finansijsku odgovornost za odstupanja;

4) bezbednost rada sistema podrazumeva održavanje i upotrebu sistema na način kojim se ne ugrožavaju život i zdravlje ljudi i materijalna dobra;

5) biogoriva su tečna ili gasovita goriva za saobraćaj, proizvedena iz biomase;

6) biomasa je biorazgradivi deo proizvoda, otpada i ostataka biološkog porekla iz poljoprivrede (uključujući biljne i životinjske materije), šumarstva i povezanih industrija, kao i biorazgradivi deo industrijskog i komunalnog otpada;

7) biotečnost je tečno gorivo proizvedeno iz biomase, koje se koristi u energetske svrhe, osim za saobraćaj, uključujući proizvodnju električne energije i energije za grejanje i hlađenje;

8) bruto finalna potrošnja energije je ukupna finalna energija potrošena za energetske svrhe u industriji, transportu, domaćinstvima, javnim i komercijalnim delatnostima, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, uključujući sopstvenu potrošnju električne i toplotne energije u sektoru proizvodnje električne i toplotne energije i gubitke u prenosu i distribuciji električne i toplotne energije;

9) vertikalno integrisano preduzeće je energetska subjekt ili grupa energetskih subjekata gde isto lice ima pravo, direktno ili indirektno da sprovodi kontrolu i gde energetska subjekt ili grupa pored jedne od sledećih delatnosti: prenos električne energije i upravljanje prenosnim sistemom ili transport prirodnog gasa i upravljanje transportnim sistemom, distribucija električne energije i upravljanje distributivnim sistemom, distribucija i upravljanje distributivnim sistemom za prirodni gas, skladištenje i upravljanje skladištem prirodnog gasa obavlja i najmanje jednu od sledećih delatnosti: proizvodnju električne energije ili prirodnog gasa, snabdevanje električnom energijom ili prirodnim gasom ili javno snabdevanje prirodnim gasom;

10) garantovani snabdevač je snabdevač koji obezbeđuje javnu uslugu garantovanog snabdevanja i koji od povlašćenih proizvođača otkupljuje električnu energiju, i obavlja poslove koji se odnose na sprovođenje podsticajnih mera u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega;

11) garantovano snabdevanje je javna usluga kojom se osigurava pravo domaćinstava i malih kupaca na snabdevanje električnom energijom propisanih karakteristika na teritoriji Republike Srbije po razumnim, jasno uporedivim, transparentnim i nediskriminatorskim cenama;

12) garancija porekla je elektronski dokument koji ima isključivu funkciju da krajnjem kupcu dokaže da je određena količina električne energije proizvedena iz obnovljivih izvora energije ili iz visokoefikasne kombinovane proizvodnje električne i toplotne energije;

13) derivati nafte su bezolovni motorni benzini, avionski benzini, mlazna goriva, gasna ulja, ulja za loženje, BRODSKA GORIVA, tečni naftni gas i drugo;

14) direktni gasovod je cevovod koji povezuje proizvođača prirodnog gasa, odnosno biogasa sa objektom izolovanog kupca i nije deo transportnog, odnosno distributivnog sistema;

15) direktni dalekovod je dalekovod koji ili povezuje izolovano mesto proizvodnje sa izolovanim kupcem ili povezuje objekat proizvođača električne energije sa snabdevačem koji direktno snabdeva sopstvene prostorije, zavisna privredna društva i krajnje kupce;

16) distribucija električne energije je prenošenje električne energije preko distributivnog sistema radi isporuke električne energije krajnjim kupcima, a ne obuhvata snabdevanje električnom energijom;

17) distribucija prirodnog gasa je prenošenje prirodnog gasa preko distributivnog sistema radi isporuke prirodnog gasa krajnjim kupcima, odnosno drugom distributivnom sistemu, a ne obuhvata snabdevanje prirodnim gasom;

18) distribucija toplotne energije je prenošenje toplotne energije za daljinsko grejanje i/ili daljinsko hlađenje za više objekata ili industrijsku upotrebu pomoću pare, tople vode ili rashladnog fluida kroz distributivne sisteme;

19) dovodni gasovod je cevovod koji povezuje postrojenja za proizvodnju nafte ili prirodnog gasa sa objektima za preradu prirodnog gasa;

20) energenti su ugalj, prirodni gas, nafta, derivati nafte, uljni škriljci, obnovljivi i drugi izvori energije;

21) energetska sistem je elektroenergetski sistem, sistem prirodnog gasa, nafte ili derivata nafte i sistem daljinskog grejanja i hlađenja, koji se sastoji od energetskih objekata međusobno povezanih tako da čine jedinstven tehničko-tehnološki sistem;

22) energetska subjekt je pravno lice, odnosno preduzetnik, koje obavlja jednu ili više energetskih delatnosti iz člana 16. ovog zakona;

23) energetska ugroženi kupac je domaćinstvo koje zbog socijalnog statusa ili zdravstvenog stanja, u skladu sa ovim zakonom, ima pravo na snabdevanje pod posebnim uslovima;

24) energija je električna energija i toplotna energija;

24A) ZONA TRGOVANJA JE NAJVEĆE GEOGRAFSKO PODRUČJE UNUTAR KOGA UČESNICI NA TRŽIŠTU MOGU RAZMENJIVATI ENERGIJU BEZ RASPODELE PRENOSNOG KAPACITETA;

24B) INTERKONEKTIVNI DALEKOVOD JE DALEKOVOD KOJI POVEZUJE DVE KONTROLNE OBLASTI ILI ZONE TRGOVANJA;

25) interkonektor je gasovod, dalekovod, naftovod, odnosno produktovod koji prelazi granicu između država radi povezivanja njihovih sistema, kao i oprema koja se koristi za povezivanje energetskih sistema;

26) isporuka je fizička predaja energije, odnosno energenta iz objekta energetskog subjekta ili proizvođača prirodnog gasa, odnosno biogasa u objekat drugog energetskog subjekta ili krajnjeg kupca;

27) javni snabdevač prirodnim gasom je energetska subjekt koji obavlja energetsku delatnost javnog snabdevanja prirodnim gasom;

28) javno snabdevanje prirodnim gasom je prodaja prirodnog gasa domaćinstvima i malim kupcima po regulisanim cenama;

29) kontrola energetskog subjekta podrazumeva pravo ili mogućnost jednog lica samostalno ili sa drugim licima koja sa njim zajednički deluju, da vrši odlučujući uticaj na poslovanje drugog lica putem a) učešća u osnovnom kapitalu ili prava korišćenja celokupne ili dela imovine, b) ugovora ili prava na imenovanje većine direktora, odnosno članova nadzornog odbora ili glasanje i odluke tih organa;

29A) KONTROLNA OBLAST PREDSTAVLJA OBLAST KOJOM UPRAVLJA OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA;

30) korisnik sistema je proizvođač električne energije i prirodnog gasa, krajnji kupac čiji je objekat priključen na sistem, KUPAC-PROIZVOĐAČ, SKLADIŠTE ELEKTRIČNE ENERGIJE, AGREGATOR, snabdevač, javni snabdevač prirodnog gasa, snabdevač na veliko električnom energijom, ODNOSNO PRIRODNIM GASOM i drugi operator sistema;

31) krajnji kupac je pravno ili fizičko lice ili preduzetnik koji kupuje električnu energiju ili prirodni gas za svoje potrebe;

32) krajnji kupac toplotne energije je pravno ili fizičko lice ili preduzetnik koji kupuje toplotnu energiju za svoje potrebe;

33) kupac iz kategorije domaćinstvo je krajnji kupac koji kupuje električnu energiju ili prirodni gas za potrošnju svog domaćinstva i za zajedničku potrošnju domaćinstava isključujući obavljanje komercijalnih ili profesionalnih delatnosti;

34) kupac je pravno ili fizičko lice ili preduzetnik koji kupuje energiju ili energent za svoje potrebe ili radi preprodaje ~~RADI DALJE PRODAJE~~;

34A) KUPAC-PROIZVOĐAČ JE KRAJNJI KUPAC KOJI JE NA UNUTRAŠNJE INSTALACIJE PRIKLJUČIO SOPSTVENI OBJEKAT ZA PROIZVODNJU ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, PRI ČEMU SE PROIZVEDENA ELEKTRIČNA ENERGIJA KORISTI ZA SNABDEVANJE SOPSTVENE POTROŠNJE, A VIŠAK PROIZVEDENE ELEKTRIČNE ENERGIJE PREDAJE U PRENOSNI SISTEM, DISTRIBUTIVNI SISTEM, ODNOSNO ZATVORENI DISTRIBUTIVNI SISTEM,

35) lajnpak (line-pack) je aktuelna količina prirodnog gasa koja se pod pritiskom skladišti u gasovodu (transportnom, odnosno distributivnom sistemu), koja se kratkoročno može koristiti za održavanje sigurnosti rada i balansiranje sistema u okviru dozvoljenog opsega promene pritiska;

36) licenca je akt kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje energetske delatnosti propisanih ovim zakonom;

37) mali kupci električne energije su krajnji kupci (pravna lica i preduzetnici) koji imaju manje od 50 zaposlenih, ukupan godišnji prihod u iznosu do 10 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti, čiji su svi objekti priključeni na distributivni sistem električne energije napona nižeg od 1 kV i čija je potrošnja električne energije u prethodnoj kalendarskoj godini do 30.000 kWh;

38) mali kupci prirodnog gasa su krajnji kupci čija je godišnja potrošnja prirodnog gasa do 100.000 m³ i čiji su svi objekti priključeni na distributivni sistem prirodnog gasa;

39) merni uređaj za električnu energiju je brojilo električne energije, naponski i strujni merni transformator i ostala pomoćna oprema koja je u funkciji merenja električne energije;

39A) MESTO VEZIVANJA PRIKLJUČKA JE TAČKA U KOJOJ SE PRIKLJUČAK POVEZUJE SA POSTOJEĆIM ILI BUDUĆIM ELEKTROENERGETSKIM OBJEKTOM U SISTEMU;

39B) MESTO PRIKLJUČENJA OBJEKTA KORISNIKA SISTEMA JE MESTO RAZGRANIČENJA INSTALACIJA OBJEKTA KORISNIKA I ELEKTROENERGETSKOG OBJEKTA OPERATORA SISTEMA;

~~40) mehanizmi saradnje su oblici saradnje između država koji obuhvataju: zajedničke projekte, statističke transfere iz energetske bilansa država, zajedničke šeme podrške i druge oblike saradnje kojima se omogućava smanjenje troškova država za postizanje njihovog obavezujućeg ukupnog udela obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji energije;~~

41) motorna goriva su bezolovni motorni benzini, avionski benzini, mlazna goriva, gasna ulja, BRODSKA GORIVA, auto gas, biogoriva, komprimovani prirodni gas, UTEČNJI PRIRODNI GAS, VODONIK i drugo, a u skladu sa propisima kojima se definišu njihovi tehnički i drugi zahtevi i namena;

42) nadležno telo saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora je telo određeno Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice između Evropske Zajednice i Republike Albanije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Crne Gore, Rumunije, Republike Srbije i Privremene misije Ujedinjenih nacija na Kosovu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija ("Službeni glasnik RS", broj 62/06) i odlukama Ministarskog saveta Energetske zajednice do pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji;

43) namešavanje biogoriva je dodavanje biogoriva gorivima naftnog porekla u propisanom sadržaju;

43A) NAMEŠAVANJE BIOTEČNOSTI JE DODAVANJE BIOTEČNOSTI GORIVIMA NAFTNOG POREKLA U PROPISANOM SADRŽAJU;

43B) NAPREDNI MERNI SISTEM („SMART METERING SYSTEM“) JE ELEKTRONSKI SISTEM KOJI UKLJUČUJE NAPREDNE MERNE UREĐAJE ZA MERENJE PROTOKA ENERGIJE I PRIRODNOG GASA, PODSISTEME ZA PRENOS, SKLADIŠTENJE, OBRADU I ANALIZU PODATAKA O ENERGIJI ILI PRIRODNOG GASU, KAO I CENTRALNI UPRAVLJAČKI PODSISTEM KOJI OMOGUĆAVA DVOSMERNU KOMUNIKACIJU SA NAPREDNIM MERNIM UREĐAJIMA KORISTEĆI NEKI OBLIK ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE;

43V) NEDOSTAJUĆA INFRASTRUKTURA JE INFRASTRUKTURA KOJA NIJE IZGRAĐENA, A KOJA PREDSTAVLJA DEO SISTEMA NA KOJI SE VRŠI PRIKLJUČENJE OBJEKATA ZA PROIZVODNJU ELEKTRIČNE ENERGIJE I ZA

SKLADIŠTENJE ELEKTRIČNE ENERGIJE I ČIJA IZGRADNJA JE NEOPHODNA ZA NJEGOVO PRIKLJUČENJE PORED PRIKLJUČKA, ZA ODOBRENU SNAGU KOJU JE ZAHTEVAO KORISNIK SISTEMA;

44) neprekidni kapacitet je kapacitet prirodnog gasa koji operator transportnog sistema garantuje korisniku sistema u ugovorenom obimu;

45) nestandardne usluge operatora sistema su usluge koje operator sistema pruža na zahtev kupca, odnosno korisnika sistema ili usluge u cilju otklanjanja posledica postupanja kupca odnosno korisnika sistema suprotno propisima, a koje nisu obuhvaćene kroz cenu pristupa sistemu ili kroz troškove priključenja;

46) novi infrastrukturni objekti su objekti koji nisu izgrađeni do dana stupanja na snagu ovog zakona;

46A) NOMINOVANI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE JE SUBJEKT KOJE JE NADLEŽNO TELO ODREDILO ZA OBAVLJANJE ZADATAKA POVEZANIH S JEDINSTVENIM POVEZIVANJEM DAN UNAPRED ILI JEDINSTVENIM UNUTARDNEVNIM POVEZIVANJEM TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE;

~~47) obnovljivi izvori energije su nefosilni izvori energije kao što su: vodotokovi, biomasa, vetar, sunce, biogas, deponijski gas, gas iz pogona za preradu kanalizacionih voda i izvori geotermalne energije;~~

48) operator distributivnog sistema električne energije je energetska subjekt koji obavlja delatnost distribucije električne energije i upravljanja distributivnim sistemom električne energije, odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distributivnog sistema na određenom području, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i za obezbeđenje dugoročne sposobnosti sistema da ispuni potrebe za distribucijom električne energije na ekonomski opravdan način;

49) operator distributivnog sistema prirodnog gasa je energetska subjekt koji obavlja delatnost distribucije prirodnog gasa i upravljanja distributivnim sistemom za prirodni gas i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distributivnog sistema na određenom području, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i za obezbeđenje dugoročne sposobnosti sistema da ispuni potrebe za distribucijom prirodnog gasa na ekonomski opravdan način;

50) operator prenosnog sistema električne energije je energetska subjekt koji obavlja delatnost prenosa i upravljanja prenosnim sistemom električne energije i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj prenosnog sistema na području Republike–Srbije, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i za obezbeđenje dugoročne sposobnosti sistema da ispuni potrebe za prenosom električne energije na ekonomski opravdan način;

51) operator sistema je operator prenosnog sistema električne energije, operator distributivnog sistema električne energije, OPERATOR ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE, operator transportnog sistema prirodnog gasa, operator distributivnog sistema prirodnog gasa i operator skladišta prirodnog gasa;

52) operator skladišta prirodnog gasa je energetska subjekt koji obavlja delatnost skladištenja i upravljanja skladištem prirodnog gasa i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj skladišta prirodnog gasa;

53) operator transportnog sistema prirodnog gasa je energetska subjekt koji obavlja delatnost transporta prirodnog gasa i upravljanja transportnim sistemom za prirodni gas i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj transportnog sistema na određenom području, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i za obezbeđenje dugoročne sposobnosti sistema da ispuni potrebe za transportom prirodnog gasa na ekonomski opravdan način;

54) oprema pod pritiskom su gasovodi, naftovodi, produktovodi, parni i vrelovodni kotlovi, posude pod pritiskom i druga oprema pod pritiskom utvrđena posebnim tehničkim propisima;

55) organizovano tržište električne energije je institucionalno uređen odnos između ponude i tražnje učesnika na tržištu električne energije sa unapred određenim standardizovanim produktima i fizičkom isporukom, na vremenskom okviru dan unapred i unutar dana;

~~56) povlašćeni proizvođač električne energije je energetska subjekt koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora energije ili visokoefikasne kombinovane proizvodnje električne i toplotne energije i ima pravo na podsticajne mere u skladu sa ovim zakonom;~~

~~57) podsticajne mere su instrumenti ili mehanizmi podrške proizvodnji energije iz obnovljivih izvora energije ili visokoefikasnoj kombinovanoj proizvodnji električne i toplotne energije;~~

~~58) pomoćne usluge su usluge koje korisnici prenosnog i distributivnog sistema električne energije pružaju operatoru prenosnog i distributivnog sistema da bi se obezbedile systemske usluge;~~

58) POMOĆNE USLUGE SU USLUGE KOJE KORISNICI PRENOSNOG, I DISTRIBUTIVNOG I ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE PRUŽAJU OPERATORU PRENOSNOG I DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, KAO I USLUGE KOJE OPERATOR DISTRIBUTIVNOG I ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG SISTEMA PRUŽAJU OPERATORU PRENOSNOG SISTEMA DA BI SE OBEZBEDILE SYSTEMSKE USLUGE;

59) potpuno snabdevanje je prodaja električne energije ili prirodnog gasa kod koje količina električne energije ili prirodnog gasa za obračunski period nije utvrđena ugovorom o snabdevanju, već krajnji kupac ima pravo da odredi količinu, na osnovu ostvarene potrošnje na mestu primopredaje;

60) prekidni kapacitet je kapacitet koji operator transportnog sistema može prekinuti u skladu sa uslovima predviđenim u ugovoru o transportu;

61) prenos električne energije je prenošenje električne energije preko povezanih sistema visokih napona radi isporuke krajnjim kupcima ili distributivnim sistemima, a ne obuhvata snabdevanje;

~~62) privremeni povlašćeni proizvođač električne energije je fizičko ili pravno lice, odnosno preduzetnik, koje je pribavilo građevinsku dozvolu za izgradnju energetskog objekta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije ili visokoefikasne kombinovane proizvodnje električne i toplotne energije i ispunilo druge uslove u skladu sa ovim zakonom;~~

~~63) priključak na sistem je skup vodova, opreme i uređaja uključujući mernu opremu i merno mesto, kojima se instalacija objekta energetskog subjekta, proizvođača ili krajnjeg kupca, fizički povezuje sa prenosnim, transportnim, odnosno distributivnim sistemom;~~

63) PRIKLJUČAK NA SISTEM JE SKUP VODOVA, OPREME I UREĐAJA UKLJUČUJUĆI MERNU OPREMU, MERNO MESTO, KOJIMA SE INSTALACIJA OBJEKTA ENERGETSKOG SUBJEKTA, PROIZVOĐAČA ILI KRAJNJEG KUPCA, FIZIČKI POVEZUJE SA PRENOSNIM, ODNOSNO DISTRIBUTIVNIM SISTEMOM ELEKTRIČNE ENERGIJE OD MESTA PRIKLJUČENJA DO MESTA VEZIVANJA;

63A) PRIKLJUČAK NA TRANSPORTNI ODNOSNO DISTRIBUTIVNI SISTEM PRIRODNOG GASA JE SKUP CEVOVODA, OPREME I UREĐAJA UKLJUČUJUĆI MERNU OPREMU I MERNO MESTO, KOJIMA SE INSTALACIJA OBJEKTA ENERGETSKOG SUBJEKTA, PROIZVOĐAČA ILI KRAJNJEG KUPCA, FIZIČKI POVEZUJE SA TRANSPORTNIM, ODNOSNO DISTRIBUTIVNIM SISTEMOM PRIRODNOG GASA;

64) pristup sistemu je pravo na korišćenje sistema radi prenosa, odnosno transporta, distribucije, preuzimanja i predaje ugovorene količine električne energije, prirodnog gasa, nafte i derivata nafte u ugovoreno vreme pod propisanim i javno objavljenim uslovima na principu nediskriminacije;

64A) PROIZVOĐAČ ELEKTRIČNE ENERGIJE JE FIZIČKO ILI PRAVNO LICE KOJE PROIZVODI ELEKTRIČNU ENERGIJU;

~~65) proizvođač iz obnovljivih izvora energije je energetska subjekt koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora energije i ima pravo na garancije porekla u skladu sa ovim zakonom;~~

65) REGIONALNI KOORDINACIONI CENTAR JE TELO ZADUŽENO ZA KOORDINACIJU AKTIVNOSTI OPERATORA PRENOSNIH SISTEMA U ODREĐENOM EVROPSKOM REGIONU U CILJU UNAPREĐENJA SIGURNOSTI I KOORDINACIJE RADA PRENOSNIH SISTEMA;

66) sigurnost snabdevanja električnom energijom i prirodnim gasom je obezbeđivanje potrebnih količina električne energije i prirodnog gasa krajnjim kupcima, kao i tehnička sposobnost prenosnih, transportnih i distributivnih sistema da omoguće isporuku do krajnjih kupaca;

67) sistemske usluge su usluge koje pruža operator sistema, a koje su neophodne za obezbeđivanje sigurnog, pouzdanog i stabilnog rada energetskog sistema;

67A) SKLADIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE SU POSTROJENJA ZA ODLAGANJE KORIŠĆENJA ELEKTRIČNE ENERGIJE U ODNOSU NA TRENUTAK U KOME JE ELEKTRIČNA ENERGIJA PROIZVEDENA, ODNOSNO POSTROJENJA ZA PRETVARANJE ELEKTRIČNE ENERGIJE U DRUGE VIDOVE ENERGIJE I SKLADIŠTENJE TAKVE ENERGIJE RADI NAKNADNOG PONOVOG PRETVARANJA U ELEKTRIČNU ENERGIJU;

68) snabdevanje električnom energijom je prodaja električne energije, kupcima za njihove potrebe ili radi preprodaje;

69) snabdevanje na veliko električnom energijom je prodaja električne energije kupcima, uključujući preprodaju, osim prodaje krajnjim kupcima;

70) snabdevanje prirodnim gasom je prodaja prirodnog gasa kupcima za njihove potrebe ili radi preprodaje;

70A) SNABDEVANJE NA VELIKO PRIRODNIM GASOM JE PRODAJA PRIRODNOG GASA KUPCIMA, UKLJUČUJUĆI I DALJU PRODAJU OSIM PRODAJE KRAJNJIIM KUPCIMA;

71) snabdevanje toplotnom energijom je prodaja toplotne energije krajnjim kupcima po ceni određenoj u skladu sa metodologijom iz člana 362. ovog zakona;

72) sopstvena potrošnja operatora prenosnog, transportnog, distributivnog, ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG sistema, i skladišta prirodnog gasa je potrošnja električne energije, odnosno prirodnog gasa, neophodna za rad sistema;

73) sopstvene potrebe za derivatima nafte su potrebe ili aktivnosti koje u bilo kom koraku njihove realizacije nisu namenjene prodaji derivata nafte ili vršenju usluga trećim licima, već za sopstvenu potrošnju;

74) standardne usluge operatora sistema su usluge koje operator pruža kupcima i korisnicima sistema, a koje se naplaćuju kroz cenu pristupa sistemu ili kroz troškove priključenja;

74A) TOPLOTNA ENERGIJA JE UNUTRAŠNJA (TERMIČKA) ENERGIJA VRELE VODE, TOPLE VODE ILI PARE ILI RASHLADNOG FLUIDA, KOJA SE KORISTI ZA ZAGREVANJE ILI HLAĐENJE PROSTORA, ZAGREVANJE POTROŠNE TOPLE VODE ILI ZA POTREBE TEHNOLOŠKIH PROCESA;

75) transport nafte i derivata nafte drugim oblicima transporta je transport nafte, odnosno derivata nafte svim oblicima transporta osim naftovodom, odnosno produktovodom;

76) transport nafte naftovodima i derivata nafte produktovodima je preuzimanje, cevovodni transport i predaja ugovorene količine nafte i derivata nafte pod propisanim i javno objavljenim uslovima na principu nediskriminacije;

77) transport prirodnog gasa je prenošenje prirodnog gasa transportnim sistemom do krajnjih kupaca ili drugog transportnog sistema, distributivnih sistema ili skladišta prirodnog gasa, a ne obuhvata snabdevanje;

78) treće zemlje su zemlje koji nisu članice Evropske Unije niti potpisnice Ugovora o osnivanju Energetske zajednice između Evropske Zajednice i Republike Albanije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Crne Gore, Rumunije, Republike Srbije i Privremene misije Ujedinjenih nacija na Kosovu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija ("Službeni glasnik RS", broj 62/06 - u daljem tekstu: Ugovor o osnivanju Energetske zajednice);

79) trgovina van stanica za snabdevanje prevoznih sredstava uljima za loženje, biogorivima, BIOTEČNOSTIMA, tečnim naftnim gasom, komprimovanim i utečnjenim prirodnim gasom koji se koriste kao energetska goriva i gorivima za snabdevanje sportskih aviona je trgovina na malo;

80) trgovina gorivima za plovila je trgovina na veliko i obuhvata snabdevanje tečnim gorivom brodova i tehničkih plovnih objekata u skladu sa propisima kojima se uređuju unutrašnja plovidba i luke i propisima o transportu opasnog tereta;

81) trgovina motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava je trgovina na malo;

82) trgovina naftom, derivatima nafte, biogorivima i ~~komprimovanim i utečnjenim prirodnim gasom~~, BIOTEČNOSTIMA, KOMPRIMOVANIM PRIRODNIM GASOM, UTEČNJENIM PRIRODNIM GASOM I VODONIKOM je trgovina na veliko i obuhvata kupovinu, odnosno uvoz radi dalje prodaje, odnosno izvoza ili korišćenje u poslovne svrhe;

83) ugovor "uzmi ili plati" je ugovor kojim se snabdevač obavezuje da isporuči ugovorene količine prirodnog gasa, a kupac da plati te količine bez obzira da li ih je preuzeo, delom plati u ugovorenom obračunskom periodu sa pravom da ga preuzme u nekom narednom obračunskom periodu uz obavezu da plati preostali iznos nakon preuzimanja;

84) ugovorno zagušenje je stanje u transportnom sistemu kada obim zahteva za neprekidnim kapacitetima prevazilazi kapacitet transportnog sistema prirodnog gasa;

84A) FIZIČKO ZAGUŠENJE JE STANJE KADA STEPEN POTRAŽNJE ZA STVARNOM ISPORUKOM PRIRODNOG GASA PREMAŠUJE KAPACITET SISTEMA ZA PRIRODNI GAS U ODREĐENOJ VREMENSKOM TRENUTKU;

85) horizontalno integrisano preduzeće je energetska subjekt koji pored jedne od energetske delatnosti u oblasti električne energije, odnosno prirodnog gasa obavlja i najmanje jednu od delatnosti koja nije u oblasti električne energije, odnosno prirodnog gasa;

86) CENTRALNI REGISTAR OPREME POD PRITISKOM JE JEDINSTVENI ELEKTRONSKI INFORMACIONI SISTEM MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA POSLOVE ENERGETIKE SA PODACIMA O POJEDINAČNOJ OPREMI POD PRITISKOM VISOKOG NIVOA OPASNOSTI.

Strategija

Član 4.

Strategija je OSNOVNI akt kojim se utvrđuje energetska politika i planira razvoj u sektoru energetike.

Strategijom se određuju:

1) dugoročni ciljevi za razvoj proizvodnih kapaciteta koji su u funkciji sigurnosti snabdevanja, uvažavajući tehnološke, ekonomske i kriterijume zaštite životne sredine;

1A) PROJEKCIJE ENERGETSKOG RAZVOJA I DUGOROČNI ENERGETSKI BILANSI;

- 2) pravci razvoja prenosnog i distributivnog sistema električne energije;
- 3) pravci razvoja transportnog i distributivnog sistema prirodnog gasa i podzemnih skladišta prirodnog gasa;
- 4) pravci razvoja tržišta električne energije i prirodnog gasa;
- 5) pravci razvoja sistema daljinskog grejanja;
- 6) izvori i način obezbeđivanja potrebnih količina energije i energenata;
- 7) pravci razvoja korišćenja energije iz obnovljivih i novih izvora i unapređenja energetske efikasnosti;
- 8) pravci razvoja neiskorišćenih elektroenergetskih potencijala, efikasnog upravljanja elektroenergetskim sistemima koji se mogu ostvariti uvođenjem distribuiranih skladišnih i proizvodnih kapaciteta električne energije, uvođenjem upravljanja potrošnjom prateći kretanje tržišta električne energije i uvođenjem koncepta naprednih mreža, upravljajući optimalno tokovima snaga u prenosnom i distributivnom sistemu;

9) drugi elementi od značaja za ostvarivanje ciljeva energetske politike.

Strategiju donosi Narodna skupština Republike Srbije (u daljem tekstu: Narodna skupština) na predlog Vlade za period od najmanje 15 godina.

Vlada prati ostvarenje Strategije.

Strategija se usklađuje sa dokumentima koji se odnose na privredni razvoj Republike Srbije i strateškim i planskim dokumentima Republike Srbije i sadrži analizu ostvarenja ciljeva utvrđenih Strategijom za prethodni period.

Strategija se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Program

Član 5.

Programom se utvrđuju uslovi, način, dinamika i mere za ostvarivanje Strategije.

Program donosi Vlada, za period ~~do šest godina~~ ZA KOJI SE DONOSI STRATEGIJA na predlog Ministarstva nadležnog za poslove energetike (u daljem tekstu: Ministarstvo).

~~Ministarstvo prati ostvarenje Programa i po potrebi predlaže njegovo usklađivanje sa realnim potrebama najmanje svake druge godine.~~

Predlog dela Programa za teritoriju autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, na zahtev Ministarstva, dostavlja u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahteva.

Energetski subjekti, Agencija i jedinice lokalne samouprave na zahtev Ministarstva, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine, dužni su da dostave podatke za izradu Programa u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahteva.

~~Zahtev za dostavljanje podataka iz stava 5. ovog člana sadrži vrstu podataka, vremenski period na koji se podaci odnose, način dostavljanja podataka, kao i druge elemente neophodne za izradu Programa.~~

AUTONOMNA POKRAJINA I JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE DONOSE PLANOVE RAZVOJA ENERGETIKE KOJIMA SE UTVRĐUJU POTREBE ZA ENERGIJOM NA SVOM PODRUČJU, KAO I USLOVI I NAČIN OBEZBEĐIVANJA NEOPHODNIH ENERGETSKIH KAPACITETA U SKLADU SA STRATEGIJOM I PROGRAMOM.

ENERGETSKI SUBJEKTI, NA ZAHTEV NADLEŽNIH ORGANA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, DUŽNI SU DA PODATKE ZA IZRADU PLANOVA RAZVOJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DOSTAVE JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE, U ROKU OD 30 DANA OD DANA DOSTAVLJANJA I POSEBNO

DEFINIŠU KARTE ZONA TOPLIFIKACIJE U SKLADU SA URBANISTIČKIM RAZVOJEM GRADA/OPŠTINE.

Izveštaj o sprovođenju Strategije i Programa

Član 8.

Vlada podnosi Narodnoj skupštini godišnji izveštaj o sprovođenju Strategije i Programa koji obuhvata:

- 1) postignute rezultate u odnosu na ciljeve postavljene Strategijom, odnosno Programom za godinu u kojoj se podnosi godišnji izveštaj o sprovođenju Strategije i Programa;
- 2) ocenu efekata postignutih rezultata i uticaj na Program u sledećoj godini;
- 3) predlog mera za efikasnije sprovođenje Strategije i Programa;
- 4) procenu potrebe za usklađivanjem Programa i eventualnim usklađivanjem Strategije sa realnim potrebama.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana, dostavlja se Narodnoj skupštini najkasnije do 30. juna tekuće godine za proteklu godinu.

NA OSNOVU IZVEŠTAJA PREDLAŽE SE AŽURIRANJE STRATEGIJE I PROGRAMA U SKLADU SA REALNIM POTREBAMA.

ČLAN 8A

U SKLADU SA PREUZETIM OBAVEZAMA KOJE PROISTIČU IZ MEĐUNARODNOG UGOVORA MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA POSLOVE ENERGETIKE PRIPREMA INTEGRISANI NACIONALNI ENERGETSKI I KLIMATSKI PLAN U SARADNJI SA DRUGIM RELEVANTNIM MINISTARSTVIMA.

INTEGRISANI NACIONALNI ENERGETSKI I KLIMATSKI PLAN NAROČITO SADRŽI:

- 1) PREGLED TRENUTNOG STANJA U POGLEDU RELEVANTNIH POLITIKA;
- 2) NACIONALNE CILJEVE KOJI SE ODOSE NA SLEDEĆE OBLASTI:
 - (1) DEKARBONIZACIJU U POGLEDU EMISIJA GASOVA SA EFEKTOM STAKLENE BAŠTE I ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA;
 - (2) ENERGETSKU EFIKASNOST;
 - (3) ENERGETSKU SIGURNOST;
 - (4) UNUTRAŠNJE ENERGETSKO TRŽIŠTE;
 - (5) ISTRAŽIVANJE, INOVACIJE I KONKURENTNOST.
- 3) PROJEKCIJE OSTVARIVANJA CILJEVA IZ TAČKE 2) OVOG STAVA SPROVOĐENJEM POSTOJEĆIH POLITIKA I MERA;
- 4) PREGLED PLANIRANIH POLITIKA I MERA KOJE SE ODOSE NA OSTVARIVANJE CILJEVA IZ TAČKE 2) OVOG STAVA I PREGLED FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA NJIHOVO OSTVARIVANJE, KAO I INDIKATORE ZA PRAĆENJE;
- 5) PROCENU EFEKATA PLANIRANIH POLITIKA I MERA ZA OSTVARIVANJE CILJEVA IZ TAČKE 2) OVOG STAVA.

PLAN IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DONOSI VLADA, NA PERIOD DO DESET GODINA, UZIMAJUĆI U OBZIR I DUGOROČNIJU PERSPEKTIVU.

MINISTARSTVO, U SARADNJI SA DRUGIM RELEVANTNIM MINISTARSTVIMA AŽURIRA INTEGRISANI NACIONALNI ENERGETSKI I KLIMATSKI PLAN IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, NAKON ISTEKA ČETIRI GODINE OD NJEGOVOG DONOŠENJA.

BLIŽI SADRŽAJ PLANA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA I SMERNICE ZA ODREĐIVANJE CILJEVA IZ STAVA 1. TAČKA 2) OVOG ČLANA, NAČIN IZRADE I IZVEŠTAVANJA UTVRĐUJE SE PROPISOM KOJE DONOSI MINISTARSTVO.

ČLAN 8B

SPROVOĐENJE INTEGRISANOG NACIONALNOG ENERGETSKOG I KLIMATSKOG PLANA PRATI MINISTARSTVO I O NJEGOVOG REALIZACIJI SVAKE DRUGE GODINE PRIPREMA IZVEŠTAJ.

IZVEŠTAJ IZ STAVA 1. OVOG ČLANA MINISTARSTVO DOSTAVLJA VLADI. MINISTARSTVO OBAVEŠTAVA NADLEŽNO TELO SAGLASNO OBAVEZAMA KOJE PROIZILAZE IZ POTVRĐENIH MEĐUNARODNIH UGOVORA O DONOŠENJU INTEGRISANOG NACIONALNOG ENERGETSKOG I KLIMATSKOG PLANA I DOSTAVLJA IZVEŠTAJ IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

Energetski ugroženi kupac

Član 10.

~~Energetski ugroženi kupac električne energije ili prirodnog gasa je kupac iz kategorije domaćinstvo (samačko ili višečlana porodica), koje živi u jednoj stambenoj jedinici sa jednim mernim mestom na kome se meri potrošnja električne energije ili prirodnog gasa, koje troši maksimalnu količinu električne energije ili prirodnog gasa u skladu sa aktom iz stava 8. ovog člana, pod uslovima propisanim ovim zakonom (u daljem tekstu: energetski ugroženi kupac).~~

~~Status energetski ugroženog kupca stiče se na osnovu akta organa nadležnog za socijalna pitanja.~~

~~Domaćinstvo može steći status energetski ugroženog kupca na sopstveni zahtev ako:~~

- ~~1) pripada kategoriji sa najnižim prihodima po članu domaćinstva koji se utvrđuju u skladu sa aktom koji donosi Ministarstvo, uzimajući u obzir sve članove domaćinstva i svu nepokretnu imovinu u zemlji i inostranstvu;~~
- ~~2) ne poseduje, odnosno koristi drugu stambenu jedinicu, osim stambene jedinice koja po strukturi i površini odgovara potrebama domaćinstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast socijalnog stanovanja.~~

~~Status energetski ugroženog kupca na sopstveni zahtev može steći i domaćinstvo čijem članu zbog zdravstvenog stanja obustavom isporuke električne energije ili prirodnog gasa može biti ugrožen život ili zdravlje, što se dokazuje na način bliže propisan aktom iz stava 8. ovog člana.~~

~~Status energetski ugroženog kupca može se steći i na osnovu zahteva koji se podnosi jedinici lokalne samouprave, a koja izdaje akt o sticanju statusa za energetski ugroženog kupca.~~

~~Energetski ugroženi kupac izuzev domaćinstva iz stava 4. ovog člana ima pravo na isporuku električne energije ili prirodnog gasa u količinama i uz umanjene mesečne obaveze plaćanja na način bliže utvrđen propisom iz stava 8. ovog člana.~~

~~Sredstva za ostvarivanje prava energetski ugroženih kupaca obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.~~

~~Vlada bliže propisuje kriterijume za sticanje statusa energetski ugroženog kupca, način zaštite, sadržinu zahteva, uslove, rok i postupak za sticanje statusa, kao i dokaze koji se prilažu uz zahtev, količine električne energije ili prirodnog gasa za koje se energetski ugroženom kupcu umanjuje mesečna obaveza plaćanja, način izdavanja akta o sticanju statusa i sadržinu tog akta, način vođenja evidencije i druga pitanja neophodna za utvrđivanje statusa.~~

ENERGETSKI UGROŽENI KUPAC

ČLAN 10.

ENERGETSKI UGROŽENI KUPAC ELEKTRIČNE ENERGIJE ILI PRIRODNOG GASA JE KUPAC IZ KATEGORIJE DOMAĆINSTVO (SAMAČKO ILI VIŠEČLANO), KOJE ŽIVI U JEDNOJ STAMBENOJ JEDINICI SA JEDNIM MERNIM MESTOM NA KOME SE MERI POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE ILI PRIRODNOG GASA, KOJE TROŠI MAKSIMALNU KOLIČINU ELEKTRIČNE ENERGIJE ILI PRIRODNOG GASA U SKLADU SA PROPISOM IZ STAVA 10. OVOG ČLANA, POD USLOVIMA PROPISANIM OVIM ZAKONOM (U DALJEM TEKSTU: ENERGETSKI UGROŽENI KUPAC).

ENERGETSKI UGROŽENI KUPAC JE I DOMAĆINSTVO (SAMAČKO ILI VIŠEČLANO) KOJE ŽIVI U JEDNOJ STAMBENOJ JEDINICI KOME SE ISPORUČUJE TOPLOTNA ENERGIJA, U SKLADU SA PROPISOM IZ STAVA 10. OVOG ČLANA.

ENERGETSKI UGROŽENI KUPAC JE I DOMAĆINSTVO ČIJEM ČLANU ZBOG ZDRAVSTVENOG STANJA OBUSTAVOM ISPORUKE ELEKTRIČNE ENERGIJE, PRIRODNOG GASA ILI TOPLOTNE ENERGIJE MOŽE BITI UGROŽEN ŽIVOT ILI ZDRAVLJE, KOJE OSTVARUJE TAJ STATUS U SKLADU SA PROPISOM IZ STAVA 10. OVOG ČLANA.

DOMAĆINSTVO STIČE STATUS ENERGETSKI UGROŽENOG KUPCA AKO:

1) PRIPADA KATEGORIJI SA NAJNIŽIM PRIHODIMA PO ČLANU DOMAĆINSTVA KOJI SE UTVRĐUJU U SKLADU SA AKTOM KOJI DONOSI MINISTARSTVO, UZIMAJUĆI U OBZIR SVE ČLANOVE DOMAĆINSTVA I SVU NEPOKRETNU IMOVINU U ZEMLJI I INOSTRANSTVU;

2) NE POSEDUJE DRUGU STAMBENU JEDINICU OSIM STAMBENE JEDINICE KOJA PO STRUKTURI I POVRŠINI ODGOVARA POTREBAMA DOMAĆINSTVA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE OBLAST STANOVANJA.

STATUS ENERGETSKI UGROŽENOG KUPCA STIČE SE NA OSNOVU REŠENJA ORGANA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE NADLEŽNOG ZA POSLOVE SOCIJALNE ZAŠTITE.

PROTIV REŠENJA IZ STAVA 5. OVOG ČLANA MOŽE SE IZJAVITI ŽALBA OPŠTINSKOM, ODNOSNO GRADSKOM VEĆU.

ENERGETSKI UGROŽENI KUPAC IZ STAVA 1. OVOG ČLANA IMA PRAVO NA ISPORUKU ELEKTRIČNE ENERGIJE ILI PRIRODNOG GASA U KOLIČINAMA I UZ UMANJENJE MESEČNE OBAVEZE PLAĆANJA NA NAČIN BLIŽE UTVRĐEN PROPISOM IZ STAVA 10. OVOG ČLANA.

ENERGETSKI UGROŽENI KUPAC IZ STAVA 2. OVOG ČLANA IMA PRAVO NA UMANJENJE MESEČNE OBAVEZE PLAĆANJA ZA ISPORUČENU TOPLOTNU ENERGIJU NA NAČIN BLIŽE UTVRĐEN PROPISOM IZ STAVA 10. OVOG ČLANA.

SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA ENERGETSKI UGROŽENIH KUPACA OBEZBEĐUJU SE U BUDŽETU REPUBLIKE SRBIJE.

VLADA BLIŽE PROPISUJE KRITERIJUME I USLOVE ZA STICANJE STATUSA ENERGETSKI UGROŽENOG KUPCA, SADRŽINU ZAHTEVA ZA STICANJE STATUSA ENERGETSKI UGROŽENOG KUPCA, NAČIN UTVRĐIVANJA ISPUNJENOSTI USLOVA ZA STICANJE STATUSA ENERGETSKI UGROŽENOG KUPCA, DONOŠENJE REŠENJA O STICANJU TOG STATUSA, NAČIN IZDAVANJA I SADRŽINU REŠENJA O STICANJU STATUSA ENERGETSKI UGROŽENOG KUPCA, ROKOVE VAŽENJA REŠENJA, SADRŽINU I OBIM PRAVA NA UMANJENJE MESEČNE OBAVEZE PLAĆANJA, STICANJE STATUSA ENERGETSKI UGROŽENOG KUPCA ZBOG

ZDRAVSTVENOG STANJA, NAČIN VOĐENJA EVIDENCIJE ENERGETSKI UGROŽENIH KUPACA, NAČIN OBEZBEĐIVANJA SREDSTAVA ZA ZAŠTITU ENERGETSKI UGROŽENIH KUPACA, KAZNE ODREDBE I DRUGA PITANJA NEOPHODNA ZA UTVRĐIVANJE TOG STATUSA.

Izveštaj o sigurnosti snabdevanja

Član 11.

Ministarstvo izrađuje izveštaj o sigurnosti snabdevanja električnom energijom i prirodnim gasom, NAFTOM I DERIVATIMA NAFTE svake godine do 31. jula, dostavlja ga nadležnom odboru za energetiku Narodne skupštine Republike Srbije i objavljuje ga na internet stranici Ministarstva.

Izveštaj o sigurnosti snabdevanja električnom energijom sadrži:

- 1) procenu sigurnosti rada prenosnog i distributivnog sistema;
- 2) podatke o planiranoj potrošnji i proizvodnji električne energije, kao i način obezbeđivanja nedostajućih količina za naredni petogodišnji period;
- 3) prognoziranu sigurnost snabdevanja za narednih pet do ~~petnaest~~ DESET godina;
- 4) plan investicija prenosnog sistema i korisnika prenosnog sistema za narednih pet do ~~petnaest~~ DESET godina, uključujući izgradnju interkonektivnih dalekovoda;
- 5) mehanizme upravljanja zagušenjima u prenosnim i distributivnim sistemima u skladu sa Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice i pravilima evropskih asocijacija operatora prenosnog sistema;
- 6) podatke o merama za pokrivanje vršne potrošnje, kao i mere koje se preduzimaju u slučaju da jedan ili više snabdevača ne obezbede dovoljne količine električne energije;
- 7) obim i kvalitet održavanja prenosnog i distributivnog sistema;
- 8) regionalne, nacionalne i evropske ciljeve održivog razvoja uključujući i međunarodne projekte;
- 9) raznovrsnost primarnih izvora za proizvodnju električne energije;
- 10) podatke o investicijama u kapacitete za proizvodnju električne energije.

~~Podatke iz stava 2. tačka 10) ovog člana Ministarstvo dostavlja Agenciji.~~

Izveštaj o sigurnosti snabdevanja prirodnim gasom sadrži:

- 1) procenu sigurnosti rada transportnog i distributivnog sistema;
- 2) podatke o kapacitetima skladišta prirodnog gasa;
- 3) podatke o planiranoj potrošnji i proizvodnji prirodnog gasa, kao i način obezbeđivanja nedostajućih količina za naredni petogodišnji period;
- 4) podatke o planiranoj izgradnji energetskih objekata za obezbeđenje sigurnosti snabdevanja;
- 5) podatke koji se odnose na kvalitet i nivo održavanja energetskih objekata;
- 6) predmet ugovora o dugoročnom snabdevanju gasom, a posebno preostali period njihovog važenja, kao i stepen likvidnosti tržišta gasa;
- 7) podatke o merama za pokrivanje vršne potrošnje, kao i mere koje se preduzimaju u slučaju da jedan ili više snabdevača ne obezbede dovoljne količine prirodnog gasa;
- 8) uticaj mera iz člana 315. st. 2. i 3. ovog zakona na sigurnost snabdevanja;
- 9) mere podsticaja za nove investicije u istraživanje, proizvodnju, transport i skladištenje prirodnog gasa, uključujući i odredbe člana 288. ovog zakona;

IZVEŠTAJ O SIGURNOSTI SNABDEVANJA NAFTOM I DERIVATIMA NAFTE
SADRŽI:

- 1) PODATKE O PROIZVODNJI, UVOZU, IZVOZU I POTROŠNJI NAFTE I DERIVATA NAFTE;

- 2) PODATKE U VEZI SIGURNOSTI SNABDEVANJA NAFTOM I DERIVATIMA NAFTE;
- 3) TEHNIČKE I DRUGE ZAHTEVE KOJE MORAJU DA ISPUNE TEČNA GORIVA NAFTNOG POREKLA, TEČNI NAFTNI GAS I BIOGORIVA;
- 4) PODATKE O NAFTNOJ INFRASTRUKTURI;
- 5) PODATKE KOJI SE ODOSE NA KVALITET I NIVO ODRŽAVANJA OBJEKATA NAFTNE INFRASTRUKTURE;
- 6) PLAN INVESTICIJA U NAFTNU INFRASTRUKTURU;
- 7) PREGLED IZVORA SNABDEVANJA SIROVOM NAFTOM/DERIVATIMA NAFTE (UKLJUČUJUĆI GEOGRAFSKO POREKLO UVEZENIH ENERGENATA KOJI SU DEFINISANI U EVROPSKIM PROPISIMA O ENERGETSKOJ STATISTICI)
- 8) PODATKE O KAPACITETIMA ZA UVOZ I IZVOZ SIROVE NAFTE I DERIVATA NAFTE.

PROJEKTI OD POSEBNOG ZNAČAJA

ČLAN 15A

VLADA REPUBLIKE SRBIJE MOŽE POSEBNIM AKTOM ODREDITI IZGRADNJU ENERGETSKIH OBJEKATA, UKLJUČUJUĆI I LINIJSKE ENERGETSKE OBJEKTE (ELEKTROENERGETSKI VOD, NAFTOVOD, PRODUKTOVOD I GASOVOD) I OBJEKTE U NJIHOVOJ FUNKCIJI, KAO I PRIKLJUČKE NA TE ENERGETSKE OBJEKTE, KAO PROJEKTE OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU SRBIJU, OSIM KADA PROJEKTI OBUHVATAJU ZAŠTIĆENO PODRUČJE PROGLAŠENO U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ZAŠTITA PRIRODE.

NA REALIZACIJU PROJEKATA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SE PRIMENJUJU ODREDBE PROPISA KOJIM SU PROPISANI POSTUPCI RADI REALIZACIJE PROJEKATA IZGRADNJE, DOGRADNJE I REKONSTRUKCIJE LINIJSKIH INFRASTRUKTURNIH OBJEKATA OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU SRBIJU.

FINANSIJSKA SREDSTVA ZA REALIZACIJU PROJEKATA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, OBEZBEĐUJU SE O TROŠKU INVESTITORA OBJEKTA ZA ČIJE POTREBE SE REALIZUJE PROJEKAT IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ILI IZ BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE, BUDŽETA AUTONOMNIH POKRAJINA, BUDŽETA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE, IZ KREDITA, DONACIJA, SOPSTVENIM SREDSTVIMA OPERATORA, I NA DRUGI NAČIN ŠTO SE ODREĐUJE POSEBNIM AKTOM VLADE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

PROJEKTI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KOJI SU PREDVIĐENI PLANOM RAZVOJA OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA MOGU SE FINANSIRATI SOPSTVENIM SREDSTVIMA OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA SA IZUZETKOM PRIKLJUČAKA NA PRENOSNI SISTEM, OSIM U SLUČAJU PRIKLJUČENJA OBJEKATA U VLASNIŠTVU OPERATORA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA.

AKO IZGRADNJA OBJEKATA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NIJE PREDVIĐENA VAŽEĆIM PLANSKIM DOKUMENTIMA, IZUZETNO SE ZA POTREBE UTVRĐIVANJA JAVNOG INTERESA I UTVRĐIVANJA LOKACIJSKIH USLOVA ZA TE OBJEKTE MOŽE IZRADITI URBANISTIČKI PROJEKAT, BEZ IZMENE PLANSKOG DOKUMENTA, IZUZEV ZA UTVRĐIVANJE JAVNOG INTERESA ZA PROJEKTE U ZAŠTIĆENOM PODRUČJU.

III. ENERGETSKE DELATNOSTI, LICENCE I ENERGETSKE DOZVOLE

Energetske delatnosti

Član 16.

Energetske delatnosti, u smislu ovog zakona su:

- 1) proizvodnja električne energije;
- 2) kombinovana proizvodnja električne i toplotne energije;
- 3) prenos električne energije i upravljanje prenosnim sistemom;
- 4) distribucija električne energije i upravljanje distributivnim sistemom;
- 5) distribucija električne energije i upravljanje zatvorenim distributivnim sistemom;
- 6) snabdevanje električnom energijom;
- 7) snabdevanje na veliko električnom energijom;
- 8) upravljanje organizovanim tržištem električne energije;
- 8A) SKLADIŠTENJE ELEKTRIČNE ENERGIJE;
- 9) transport i upravljanje transportnim sistemom za prirodni gas;
- 10) skladištenje i upravljanje skladištem prirodnog gasa;
- 11) distribucija i upravljanje distributivnim sistemom za prirodni gas;
- 12) snabdevanje prirodnim gasom;
- 12A) SNABDEVANJE NA VELIKO PRIRODNIM GASOM;
- 13) javno snabdevanje prirodnim gasom;
- 14) proizvodnja derivata nafte;
- 15) transport nafte naftovodima;
- 16) transport derivata nafte produktovodima;
- 17) transport nafte, derivata nafte i biogoriva drugim oblicima transporta;
- 18) skladištenje nafte, derivata nafte i biogoriva;
- ~~19) trgovina naftom, derivatima nafte, biogorivima i komprimovanim prirodnim gasom;~~
- 19) trgovina naftom, derivatima nafte, biogorivima BIOTEČNOSTIMA, i komprimovanim prirodnim gasom, UTEČNJENIM PRIRODNIM GASOM VODONIKOM;
- 20) trgovina gorivima van stanica za snabdevanje prevoznih sredstava;
- 21) punjenje posuda za tečni naftni gas, komprimovani i utečnjeni prirodni gas;
- 22) trgovina motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava;
- 23) trgovina gorivima za plovila;
- 24) proizvodnja toplotne energije;
- 25) distribucija toplotne energije;
- 26) snabdevanje toplotnom energijom;
- 27) proizvodnja biogoriva;
- 28) proizvodnja biotečnosti;
- 29) namešavanje biogoriva sa gorivima naftnog porekla;
- 30) NAMEŠAVANJE BIOTEČNOSTI SA GORIVIMA NAFTNOG POREKLA.

Energetske delatnosti iz stava 1. tač. 1), 2), 6), 7), 8), 8A), 12), 12A), 14), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23), 27) i 29) i 30) ovog člana obavljaju se u skladu sa tržišnim principima.

Energetske delatnosti iz stava 1. tač. 3), 4), 9), 10), 11), 13), 15), 16), 24), 25) i 26) ovog člana su delatnosti od opšteg interesa u skladu sa posebnim zakonom.

Energetska delatnost iz stava 1. tačka 5) ovog člana obavlja se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Razdvajanje računa

Član 18.

Energetski subjekt koji obavlja jednu ili više energetske delatnosti čije su cene regulisane ili koji pored tih energetske delatnosti obavlja i druge energetske, odnosno druge delatnosti koje se u smislu ovog zakona ne smatraju energetske delatnostima, dužan je da u cilju izbegavanja diskriminacije, međusobnog subvencionisanja i poremećaja konkurencije u svojim računovodstvenim internim obračunima vodi zasebne račune za svaku od regulisanih energetske delatnosti, uključujući snabdevanje električnom energijom, ODNOSNO PRIRODNIM GASOM po regulisanim cenama i zbirno za druge delatnosti koje se u smislu ovog zakona ne smatraju energetske delatnostima i da sačini godišnji bilans stanja i bilans uspeha za svaku delatnost pojedinačno, u skladu sa ovim zakonom, kao i zakonom kojim se uređuje položaj privrednih društava i zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija. Prihod od vlasništva nad transportnim ili distributivnim sistemom mora biti specificiran u računima.

Energetski subjekt iz stava 1. ovog člana koji ima obavezu revizije godišnjih finansijskih izveštaja u skladu sa zakonom, dužan je da obezbedi reviziju godišnjih finansijskih izveštaja koja treba da potvrdi poštovanje načela izbegavanja diskriminacije i međusobnog subvencionisanja. Godišnji finansijski izveštaji i izveštaji revizora moraju se objaviti na internet stranici energetskog subjekta.

Energetski subjekt iz stava 1. ovog člana, dužan je da u svom opštem aktu o računovodstvu i računovodstvenim politikama utvrdi pravila za raspoređivanje zajedničkih bilansnih pozicija koje će primenjivati pri izradi računovodstvenih internih obračuna po delatnostima.

Operatori sistema dužni su da obezbede tajnost komercijalno osetljivih i poslovnih podataka energetskih subjekata i kupaca energije i energenata, kao i tajnost komercijalno osetljivih podataka i informacija o svojim aktivnostima, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Licenca

Član 19.

Licenca se izdaje na zahtev domaćeg pravnog lica, odnosno preduzetnika, kao i na zahtev stranog pravnog lica samo za obavljanje energetske delatnosti snabdevanja na veliko električnom energijom, ODNOSNO SNABDEVANJA NA VELIKO PRIRODNIM GASOM, u skladu sa ovim zakonom.

Licenca se izdaje rešenjem u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva za izdavanje licence, ako su ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Licenca sadrži naročito: naziv energetskog subjekta, energetske delatnosti, spisak energetske objekata koji se koriste za obavljanje delatnosti, tehničke karakteristike tih objekata, podatke o lokaciji, odnosno području na kome će se energetske delatnosti obavljati, period na koji se izdaje licenca i obaveze po pitanju neprekidnog obavljanja delatnosti, transparentnosti i izveštavanja.

Rešenje kojim se odbija zahtev za izdavanje licence mora biti detaljno obrazloženo i zasnovano na objektivnim i nediskriminatornim kriterijumima i dostavljeno podnosiocu zahteva.

Protiv rešenja iz st. 2. i 4. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu ODNOSNO NADLEŽNOM ORGANU GRADSKE/OPŠTINSKE UPRAVE U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE u roku od 15 dana od dana prijema rešenja, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Rešenje Ministarstva ODNOSNO GRADSKOG, ODNOSNO OPŠTINSKOG VEĆA U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 20.

Licenca se izdaje za svaku energetske delatnost posebno.

Licenca se izdaje na deset godina, a za proizvodnju električne energije, kombinovanu proizvodnju električne i toplotne energije i proizvodnju toplotne energije na 30 godina.

Rok važenja licence može se produžiti na zahtev energetskog subjekta.

Zahtev iz stava 3. ovog člana podnosi se Agenciji ODNOSNO NADLEŽNOM ORGANU GRADSKE/OPŠTINSKE UPRAVE U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE najkasnije 30 dana pre isteka roka na koji je izdata licenca.

Agencija ODNOSNO NADLEŽNI ORGAN GRADSKE/OPŠTINSKE UPRAVE U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE će produžiti rok na koji je licenca izdata u roku od 30 dana ako su ispunjeni uslovi za izdavanje licence koji su utvrđeni ovim zakonom.

Član 21.

Licenca nije potrebna za obavljanje sledećih energetskih delatnosti:

1) proizvodnje električne energije u objektima ukupne odobrene snage do 1 MW, osim ako isti energetski subjekt proizvodnju električne energije vrši u dva ili više energetskih objekata čija ukupna odobrena snaga prelazi snagu od 1 MW, bez obzira da li su povezani na sistem preko jednog ili više priključaka;

2) proizvodnje električne energije isključivo za sopstvene potrebe;

2A) SKLADIŠTENJE ELEKTRIČNE ENERGIJE;

3) transporta nafte naftovodima isključivo za sopstvene potrebe;

4) transporta derivata nafte produktovodima za sopstvene potrebe;

5) transporta nafte, derivata nafte i biogoriva drugim oblicima transporta;

6) skladištenja nafte, derivata nafte i biogoriva za sopstvene potrebe;

7) proizvodnja toplotne energije u objektima snage do 1 MW i proizvodnja toplotne energije isključivo za sopstvene potrebe;

8) kombinovana proizvodnja električne i toplotne energije u termoelektranama - toplanama do 1 MW ukupne odobrene električne snage priključka i 1 MW ukupne toplotne snage, kao i kombinovane proizvodnje električne i toplotne energije isključivo za sopstvene potrebe;

9) trgovina na malo tečnim naftnim gasom u bocama punjenja manjeg od 12 kg;

10) u okviru energetske delatnosti trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivima, BIOTEČNOSTIMA i komprimovanim prirodnim gasom, UTEČNIM PRIRODNIM GASOM I VODONIKOM za trgovinu propanom visokog stepena čistoće ($\geq 99,5\%$), sa dozvoljenim sadržajem C3 i C4 zasićenih ugljovodonika do 2% i temperaturom ključanja - 42,1 °C, koji se koristi kao rashladno sredstvo.

Licenca nije potrebna Ministarstvu i organu nadležnom za robne rezerve za obavljanje energetskih delatnosti iz člana 16. tač. 18) i 19) ovog zakona, a koje se obavljaju u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju robne rezerve.

Član 22.

Licenca se izdaje ako:

1) je podnosilac zahteva osnovan ili registrovan, za obavljanje energetske delatnosti za koju se izdaje licenca;

2) je za energetski objekat izdata upotrebna dozvola, osim za objekte za koje propisom kojim se uređuje izgradnja objekata nije predviđeno izdavanje upotrebne dozvole;

3) energetski objekti i ostali uređaji, instalacije ili postrojenja neophodni za obavljanje energetske delatnosti ispunjavaju uslove i zahteve utvrđene tehničkim propisima, propisima o energetske efikasnosti, propisima o zaštiti od požara i eksplozija, kao i propisima o zaštiti životne sredine;

4) podnosilac zahteva ispunjava propisane uslove u pogledu stručnog kadra za obavljanje poslova tehničkog rukovođenja, rukovanja i održavanja energetskih objekata, odnosno uslove u pogledu broja i stručne osposobljenosti zaposlenih lica za obavljanje poslova na održavanju energetskih objekata, kao i poslova rukovaoca u tim objektima;

5) podnosilac zahteva ispunjava finansijske uslove za obavljanje energetske delatnosti;

6) direktor, odnosno članovi organa upravljanja nisu bili pravno snažno osuđeni za krivična dela u vezi sa obavljanjem privredne delatnosti;

7) podnosiocu zahteva nije izrečena mera zabrane obavljanja delatnosti ili ako su prestale pravne posledice izrečene mere;

8) podnosilac zahteva poseduje dokaz o pravnom osnovu za korišćenje energetskog objekta u kojem se obavlja energetska delatnost;

9) nad podnosiocem zahteva nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije.

LICENCA SE IZDAJE AKO SU ISPUNJENI SLEDEĆI USLOVI:

1) DA JE PODNOSILAC ZAHTEVA OSNOVAN ILI REGISTROVAN, ZA OBAVLJANJE ENERGETSKE DELATNOSTI ZA KOJU SE IZDAJE LICENCA;

2) DA JE ZA ENERGETSKI OBJEKAT IZDATA UPOTREBNA DOZVOLA, OSIM ZA OBJEKTE ZA KOJE PROPISOM KOJIM SE UREĐUJE IZGRADNJA OBJEKATA NIJE PREDVIĐENO IZDAVANJE UPOTREBNE DOZVOLE ODNOSNO ZA OBJEKTE ZA KOJE NIJE IZDATA UPOTREBNA DOZVOLA, A DONETO JE REŠENJE O OZAKONJENJU SA IZVEŠTAJEM KOMISIJE ZA TEHNIČKI PREGLED, KOJA JE FORMIRANA I ČIJI JE SASTAV UTVRĐEN U SKLADU SA PROPISIMA O PLANIRANJU I IZGRADNJI ZA IZDAVANJE UPOTREBNE DOZVOLE;

3) DA SU ENERGETSKI OBJEKTI I OSTALI UREĐAJI, INSTALACIJE ILI POSTROJENJA ILI OPREMA POD PRITISKOM NEOPHODNI ZA OBAVLJANJE ENERGETSKE DELATNOSTI ISPUNJAVAJU USLOVE I ZAHTEVE UTVRĐENE TEHNIČKIM PROPISIMA, PROPISIMA O ZAŠTITI OD POŽARA I EKSPLOZIJA, KAO I PROPISIMA O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE, ODNOSNO PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJU VODNI PUTEVI, ZAŠTITA VODA I PLOVIDBA I LUKE NA UNUTRAŠNjim VODAMA;

4) DA PODNOSILAC ZAHTEVA ISPUNJAVA PROPISANE USLOVE U POGLEDU STRUČNOG KADRA ZA OBAVLJANJE POSLOVA TEHNIČKOG RUKOVOĐENJA, RUKOVANJA I ODRŽAVANJA ENERGETSKIH OBJEKATA, ODNOSNO USLOVE U POGLEDU BROJA I STRUČNE OSPOSOBLJENOSTI ZAPOSLENIH LICA ZA OBAVLJANJE POSLOVA NA ODRŽAVANJU ENERGETSKIH OBJEKATA, KAO I POSLOVA RUKOVAOCA U TIM OBJEKTIMA;

5) DA PODNOSILAC ZAHTEVA ISPUNJAVA FINANSIJSKE USLOVE ZA OBAVLJANJE ENERGETSKE DELATNOSTI;

6) DA DIREKTOR, ODNOSNO ČLANOVI ORGANA UPRAVLJANJA NISU BILI PRAVNO SNAŽNO OSUĐENI ZA KRIVIČNA DELA U VEZI SA OBAVLJANJEM PRIVREDNE DELATNOSTI;

7) DA PODNOSIOCU ZAHTEVA NIJE IZREČENA MERA ZABRANE OBAVLJANJA DELATNOSTI ILI AKO SU PRESTALE PRAVNE POSLEDICE IZREČENE MERE;

8) DA PODNOSILAC ZAHTEVA POSEDUJE DOKAZ O PRAVNOM OSNOVU ZA KORIŠĆENJE ENERGETSKOG OBJEKTA U KOJEM SE OBAVLJA ENERGETSKA DELATNOST;

9) DA NAD PODNOSIOCEM ZAHTEVA NIJE POKRENUT POSTUPAK STEČAJA ILI LIKVIDACIJE, ODNOSNO PRINUDNE LIKVIDACIJE.

Pored uslova iz stava 1. ovog člana podnosilac zahteva za obavljanje delatnosti od opšteg interesa mora biti osnovan za obavljanje te delatnosti ili tu delatnost obavlja kao poverenu u skladu sa posebnim zakonom.

TEHNIČKI PREGLED OBJEKTA IZ STAVA 1. TAČKA 2) OVOG ČLANA SPROVODI SE U SKLADU SA ODREDBAMA PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE PLANIRANJE I IZGRADNJA.

Pored uslova iz stava 1. ovog člana, za delatnosti za koje su propisani posebni tehnički uslovi koji se odnose na promet robe i usluga podnosilac zahteva mora da ispuni i uslove u skladu sa tim propisima.

PORED USLOVA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, ZA DELATNOST TRGOVINE GORIVIMA ZA PLOVILA PODNOSILAC ZAHTEVA DOSTAVLJA I REŠENJE O IZDAVANJU ODOBRENJA ZA OBAVLJANJE LUČKE DELATNOSTI, ODNOSNO DA STIČE STATUS LUČKOG OPERATERA.

Stranom pravnom licu iz člana 19. stav 1. ovog zakona licenca za obavljanje delatnosti snabdevanja na veliko električnom energijom, ODNOSNO PRIRODNIM GASOM izdaje se ako ispuni uslove iz stava 1. tač. 5), 7) i 9) ovog člana i druge uslove propisane aktom iz člana 27. stav 7. ovog zakona.

Uz zahtev za izdavanje licence podnosilac zahteva prilaže dokaze o ispunjenosti uslova iz ovog člana i akta iz člana 27. stav 7. ovog zakona.

~~Dokaz o ispunjenosti uslova iz stava 1. tač. 3) i 4) i stava 3. ovog člana je izveštaj nadležnog inspektora ili drugi dokument propisan aktom Ministra iz člana 27. stav 7. ovog zakona.~~

DOKAZ O ISPUNJENOSTI USLOVA IZ STAVA 1. TAČ. 3) I 4) I STAVA 4. OVOG ČLANA JE ZAPISNIK O INSPEKCIJSKOM NADZORU NADLEŽNOG INSPEKTORA U KOME JE KONSTATOVANO DA NISU UTVRĐENE NEZAKONITOSTI.

Član 23.

Licenca je neprenosiva.

Licenca za obavljanje energetske delatnosti se pribavlja i u slučaju kada se na energetskom objektu za koji je izdata licenca, promeni pravni osnov korišćenja energetskog objekta po osnovu statusne promene ili u pravnom prometu po drugom osnovu.

Energetski subjekt - imalac licence iz stava 2. ovog člana je dužan da u slučaju statusne promene iz stava 2. ovog člana, istovremeno sa objavljivanjem nacrta ugovora, odnosno odluke o statusnoj promeni u skladu sa propisima kojima se uređuje pravni položaj privrednih društava, o započinjanju statusne promene obavesti Agenciju, ODNOSNO NADLEŽNI ORGAN GRADSKE ODNOSNO OPŠTINSKE UPRAVE U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE a u slučaju promene pravnog osnova korišćenja objekta po drugom osnovu, pre zaključenja pravnog posla kojim se menja pravni osnov korišćenja energetskog objekta.

Energetski subjekt koji po izvršenoj statusnoj promeni, odnosno po promeni pravnog osnova korišćenja energetskog objekta nastavi da obavlja energetske delatnosti na tom objektu, dužan je da podnese zahtev za izdavanje, odnosno izmenu licence u roku od 15 dana od dana registracije statusne promene, odnosno od zaključenja pravnog posla kojim se menja pravni osnov korišćenja energetskog objekta, a energetski subjekt koji prestaje da obavlja energetske delatnosti, u istom roku, zahtev za ukidanje, odnosno izmenu licence.

Energetski subjekt iz stava 4. ovog člana mora da ispuni sve uslove iz člana 22. stav 1. ovog zakona osim uslova iz člana 22. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona U SLUČAJU PROMENE PRAVNOG OSNOVA KORIŠĆENJA PO OSNOVU STATUSNE PROMENE.

U slučaju ispunjenosti uslova iz stava 5. ovog člana Agencija ODNOSNO NADLEŽNI ORGAN GRADSKE, ODNOSNO OPŠTINSKE UPRAVE U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE će izdati licencu sa rokom važenja licence koji se određuje prema isteku važenja licence energetsom subjektu koji prestaje da obavlja energetske delatnosti na energetsom objektu.

U slučaju da energetski subjekt ima više licenci, Agencija ODNOSNO NADLEŽNI ORGAN GRADSKE, ODNOSNO OPŠTINSKE UPRAVE U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE će izdati licencu sa rokom važenja licence koji se određuje prema isteku važenja licence koja bi najranije prestala.

U slučaju statusne promene iz st. 2. do 4. ovog člana, energetski subjekt koji nastavlja da obavlja delatnost na energetsom objektu, može da privremeno nastavi da obavlja energetske delatnosti do pribavljanja licence, a najduže u periodu od 60 dana od dana registracije statusne promene.

U slučaju statusne promene, energetski subjekt koji nastavlja da obavlja energetske delatnosti čija je cena regulisana u skladu sa ovim zakonom, do donošenja odluke o ceni, primenjuje regulisanu cenu energetskog subjekta koji je obavljao tu energetske delatnosti do dana registracije statusne promene, a najduže 90 dana od dana pribavljanja licence.

Član 25.

Licenca se privremeno oduzima energetsom subjektu ako:

- 1) prestane da ispunjava jedan ili više uslova iz člana 22. ovog zakona;
- 2) energetske objekte ne održava u ispravnom i bezbednom stanju i u skladu sa tehničkim propisima kojima se uređuju uslovi korišćenja sistema;
- 3) ne izvršava obaveze utvrđene rešenjem o izdavanju licence;
- 4) regulisane cene energije, energenata, odnosno usluga ne određuje u skladu sa metodologijama, pravilima o radu tržišta električne energije i pravilima o radu sistema za transport prirodnog gasa i pravilima o radu sistema za transport nafte naftovodima i derivata nafte produktovodima;
- 5) ne vodi zasebne račune u skladu sa članom 18. ovog zakona;
- 6) se ne pridržava i drugih propisanih uslova za obavljanje energetske delatnosti utvrđenih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

O privremenom oduzimanju licence iz stava 1. ovog člana Agencija ODNOSNO NADLEŽNI ORGAN GRADSKE, ODNOSNO OPŠTINSKE UPRAVE U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE donosi rešenje i određuje rok za otklanjanje nedostataka zbog kojih se privremeno oduzima licenca, koji ne može da bude kraći od 30 dana niti duži od 90 dana.

Rešenje o privremenom oduzimanju licence zbog neispunjavanja uslova iz člana 22. stav 1. tač. 3) i 4) i člana 22. stav 3. ovog zakona Agencija ODNOSNO NADLEŽNI ORGAN GRADSKE, ODNOSNO OPŠTINSKE UPRAVE U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE donosi na predlog nadležnog inspektora.

Ako je energetski subjekt u roku utvrđenom rešenjem iz stava 2. ovog člana otklonio nedostatke zbog kojih je licenca privremeno oduzeta, rešenje o privremenom oduzimanju licence se ukida, a ako ih nije otklonio Agencija ODNOSNO NADLEŽNI ORGAN GRADSKE, ODNOSNO OPŠTINSKE UPRAVE U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE donosi rešenje kojim se licenca trajno oduzima.

Podnosiocu zahteva kome je oduzeta licenca može se ponovo izdati licenca za obavljanje iste energetske delatnosti po isteku roka od tri godine od dana

oduzimanja, ako ispunjava uslove iz ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Licenca za obavljanje energetske delatnosti na energetskom objektu na kome je prethodno delatnost obavljao energetski subjekt kojem je trajno oduzeta licenca ne može se izdati energetskom subjektu čiji je vlasnik ili odgovorno lice imalo vlasnički udeo ili bilo zaposleno u energetskom subjektu kome je trajno oduzeta licenca.

Odredbe stava 6. ovog člana shodno se primenjuju i na bračne drugove, decu ili srodnike u pravoj liniji nezavisno od stepena srodstva ili pobočne srodnike zaključno sa drugim stepenom srodstva vlasnika, odnosno odgovornog lica ili lica koje je zaposleno ili je bilo zaposleno u energetskom subjektu kome je trajno oduzeta licenca.

Protiv rešenja iz st. 2. i 4. ovog člana može se izjaviti žalba Ministru ODNOSNO GRADSKOM, ODNOSNO OPŠTINSKOM VEĆU U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Član 26.

Ako bi prestanak rada energetskog subjekta kome je privremeno oduzeta licenca mogao da ugrozi redovno i sigurno snabdevanje energijom, živote i zdravlje ljudi ili da prouzrokuje teške poremećaje u privredi, Agencija može, po pribavljenom mišljenju Ministarstva i nadležne inspekcije rešenjem o privremenom oduzimanju licence iz člana 25. stav 2. ovog zakona odobriti energetskom subjektu da nastavi obavljanje energetske delatnosti do obezbeđenja uslova za otklanjanje štetnih posledica prestankom rada energetskog subjekta, ali ne duže od roka utvrđenog rešenjem o privremenom oduzimanju licence.

Ako bi prestanak obavljanja energetske delatnosti od opšteg interesa od strane energetskog subjekta kome je trajno oduzeta licenca mogao da ugrozi redovno i sigurno snabdevanje energijom, život i zdravlje ljudi ili da prouzrokuje teške poremećaje u privredi, Vlada će, na predlog Ministarstva, posebnim aktom odrediti drugi energetski subjekt koji ima licencu za obavljanje iste energetske delatnosti da obavlja energetsku delatnost na području na kome je energetsku delatnost obavljao energetski subjekt kome je trajno oduzeta licenca.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, aktom Vlade utvrđuju se prava i obaveze energetskog subjekta koji je određen za obavljanje energetske delatnosti od opšteg interesa na određenom području, vreme u kojem će obavljati delatnost, kao i prava i obaveze vlasnika energetskog objekta kojem je oduzeta licenca ili na čijem objektu je energetsku delatnost obavljao energetski subjekt kojem je oduzeta licenca, ako postoji potreba za korišćenjem njegovog energetskog objekta u obavljanju energetske delatnosti od strane subjekta koji je određen aktom Vlade.

Ugovorom o poveravanju obavljanja energetske delatnosti od opšteg interesa ODNOSNO JAVNIM UGOVOROM U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE JAVNO PRIVATNO PARTNERSTVO, uređuje se i obaveza energetskog subjekta da u slučaju trajnog oduzimanja licence dozvoli korišćenje energetskog objekta sa svom neophodnom dokumentacijom energetskom subjektu koji je određen aktom Vlade, kao i način, visina i rokovi plaćanja privremene naknade za korišćenje energetskih objekata.

U slučaju da energetski subjekt iz stava 4. ovog člana energetski objekat koristi kao zakupac obavezan element ugovora o zakupu je saglasnost vlasnika energetskog objekta za korišćenje energetskog objekta u skladu sa stavom 4. ovog člana.

Član 27.

Energetski subjekt kome je izdata licenca za obavljanje energetske delatnosti može za vreme važenja licence podneti zahtev za njeno ukidanje.

Energetski subjekt kome je izdata licenca za obavljanje energetske delatnosti dužan je da podnese zahtev za izmenu rešenja kojim je izdata licenca, u slučaju promena u vezi sa energetske objektima koji se koriste za obavljanje energetske delatnosti, kao i promena tehničkih i drugih propisa, KAO I NASTUPANJA DRUGIH OKOLNOSTI KOJE SE ODOSE NA ISPUNJENJE USLOVA NA OSNOVU KOJIH SE IZDAJE LICENCA.

U SLUČAJU DA ENERGETSKI SUBJEKT NE PODNESE ZAHTEV ZA IZMENU REŠENJA IZ RAZLOGA NAVEDENIH U STAVU 2. OVOG ČLANA AGENCIJA JE DUŽNA DA POKRENE POSTUPAK IZMENE REŠENJA PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI.

O zahtevu iz st. 1. i 2. ovog člana Agencija ODNOSNO NADLEŽNI ORGAN GRADSKO, ODNOSNO OPŠTINSKE UPRAVE U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE donosi rešenje u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Protiv rešenja iz stava 3. ovog člana STAVA 4. OVOG ČLANA može se izjaviti žalba Ministru ODNOSNO GRADSKOM, ODNOSNO OPŠTINSKOM VEĆU U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Rešenje Ministarstva ODNOSNO GRADSKOG, ODNOSNO OPŠTINSKOG VEĆA U SLUČAJU TOPLOTNE ENERGIJE je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Licenca prestaje da važi po sili zakona u slučaju prestanka pravnog lica, odnosno preduzetnika.

~~Ministarstvo bliže propisuje uslove za izdavanje, izmenu i oduzimanje licence, sadržinu zahteva za izdavanje licence, sadržinu zahteva za izdavanje izveštaja nadležnog inspektora iz člana 22. stav 1. tač. 3) i 4) ovog zakona i dokaze koji se prilažu uz zahtev za izdavanje izveštaja, kao i način vođenja registra izdatih i oduzetih licenci.~~

MINISTARSTVO BLIŽE PROPISUJE USLOVE ZA IZDAVANJE, IZMENU I ODUZIMANJE LICENCE, SADRŽINU ZAHTEVA ZA IZDAVANJE LICENCE, SADRŽINU ZAHTEVA ZA IZDAVANJE ZAPISNIKA NADLEŽNOG INSPEKTORA IZ ČLANA 22. STAV 1. TAČ. 3) I 4) OVOG ZAKONA I DOKAZE KOJI SE PRILAŽU UZ ZAHTEV ZA IZDAVANJE IZVEŠTAJA, KAO I NAČIN VOĐENJA REGISTRA IZDATIH I ODUZETIH LICENCI.

Saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe

Član 28.

Za skladištenje nafte, derivata nafte i biogoriva za sopstvene potrebe ukupnog kapaciteta preko pet tona i za snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava na sopstvenim stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava, za koje se ne izdaje licenca, pribavlja se saglasnost koju Ministarstvo izdaje rešenjem u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva (u daljem tekstu: Saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe).

~~Saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe se izdaje pod uslovom da objekti za skladištenje i sopstvene stanice za snabdevanje ispunjavaju uslove i zahteve utvrđene tehničkim propisima, propisima o energetske efikasnosti, propisima o zaštiti od požara i eksplozija, kao i propisima o zaštiti životne sredine.~~

SAGLASNOST ZA SKLADIŠTENJE I SNABDEVANJE ZA SOPSTVENE POTREBE SE IZDAJE POD USLOVOM DA OBJEKTI ZA SKLADIŠTENJE, SOPSTVENE STANICE ZA SNABDEVANJE ISPUNJAVAJU USLOVE I ZAHEVE UTVRĐENE TEHNIČKIM PROPISIMA, PROPISIMA O ZAŠTITI OD POŽARA I

EKSPLOZIJA, KAO I PROPISIMA O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE I DA SE NE KORISTE ZA OBAVLJANJE ENERGETSKIH DELATNOSTI ZA KOJE SE IZDAJE LICENCA.

Dokaz o ispunjenosti uslova iz stava 2. ovog člana prilaže se uz zahtev za izdavanje Saglasnosti za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe.

Dokaz o ispunjenosti uslova iz stava 2. ovog člana je ~~izveštaj nadležnog inspektora~~ ZAPISNIK O INSPEKCIJSKOM NADZORU NADLEŽNOG INSPEKTORA U KOME JE KONSTATOVANO DA NISU UTVRĐENE NEZAKONITOSTI.

Saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe se izdaje sa rokom važenja od deset godina.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Rešenje Vlade je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo bliže propisuje uslove za izdavanje, izmenu i oduzimanje Saglasnosti za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, sadržinu zahteva i dokumenta koja se prilažu uz zahtev za izdavanje.

Član 35.

Energetska dozvola se izdaje rešenjem u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva, ako su ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

U slučaju da se odbije zahtev za izdavanje energetske dozvole rešenje mora sadržati detaljno obrazloženje koje je zasnovano na objektivnim i nediskriminatornim kriterijumima i dostavljeno podnosiocu zahteva.

Protiv rešenja iz stava 1. i 2. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja, odnosno Ministarstvu u slučajevima iz člana 32. stav 2. ovog zakona.

Rešenje Vlade, odnosno Ministarstva je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Energetska dozvola se izdaje sa rokom važenja tri godine od dana njene pravnosnažnosti.

Energetska dozvola nije prenosiva.

Na zahtev imaoca energetske dozvole, Ministarstvo, odnosno jedinica lokalne samouprave, može produžiti rok važenja energetske dozvole najduže za još jednu godinu.

Zahtev za produženje podnosi se najkasnije 30 dana pre isteka roka važenja energetske dozvole.

Rok važenja energetske dozvole će se produžiti ako su ispunjeni uslovi za izdavanje energetske dozvole utvrđeni ovim zakonom kao i sledeći uslovi:

1) da je podnosilac zahteva dostavio dokaz o pribavljenoj dokumentaciji potrebnoj za izgradnju energetske objekta, odnosno da je pokrenuo odgovarajući postupak pred nadležnim organima za pribavljanje dokumentacije;

2) da je podnosilac zahteva dostavio dokaz da je preduzeo sve mere pred nadležnim organima u skladu sa zakonom u cilju pribavljanja dokumentacije.

Novi postupak za izdavanje energetske dozvole može se pokrenuti samo ukoliko se prethodno iskoristi mogućnost produženja roka važenja izdate energetske dozvole saglasno stavu 7. ovog člana.

Energetski subjekt kome je izdata energetska dozvola može za vreme važenja energetske dozvole podneti zahtev za njeno ukidanje.

„ III.a SPROVOĐENJE POSTUPKA U VEZI SA ENERGETSKOM DOZVOLOM, LICENCOM ZA OBAVLJANJE ENERGETSKE DELATNOSTI I SAGLASNOŠĆU ZA SKLADIŠTENJE I SNABDEVANJE ZA SOPSTVENE POTREBE

POSTUPANJE MINISTARSTVA, ODNOSNO AGENCIJE

ČLAN 35A

TOKOM SPROVOĐENJA POSTUPKA U VEZI SA ENERGETSKOM DOZVOLOM, LICENCOM ZA OBAVLJANJE ENERGETSKE DELATNOSTI I SAGLASNOŠĆU ZA SKLADIŠTENJE I SNABDEVANJE ZA SOPSTVENE POTREBE, MINISTARSTVO, ODNOSNO AGENCIJA (U DALJEM TEKSTU: NADLEŽNI ORGAN), VRŠI PROVERU ISPUNJENOSTI SLEDEĆIH USLOVA:

- 1) NADLEŽNOST ZA POSTUPANJE PO ZAHTEVU;
- 2) DA LI JE PODNOSILAC ZAHTEVA LICE KOJE, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, MOŽE BITI PODNOSILAC ZAHTEVA;
- 3) DA LI ZAHTEV SADRŽI SVE PROPISANE PODATKE;
- 4) DA LI JE UZ ZAHTEV PRILOŽENA SVA DOKUMENTACIJA PROPISANA OVIM ZAKONOM I PODZAKONSKIM AKTIMA DONETIM NA OSNOVU OVOG ZAKONA;
- 5) DA LI JE UZ ZAHTEV PRILOŽEN DOKAZ O UPLATI PROPISANE TAKSE;
- 6) DA LI SU ISPUNJENI USLOVI PROPISANI OVIM ZAKONOM I PODZAKONSKIM AKTIMA DONETIM NA OSNOVU OVOG ZAKONA ZA USVAJANJE ZAHTEVA.

PODATKE IZ SLUŽBENIH EVIDENCIJA, KOJI SU NEOPHODNI ZA SPROVOĐENJE POSTUPAKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, NADLEŽNI ORGAN OBEZBEĐUJE PREKO SERVISNE MAGISTRALNE ORGANA U SKLADU SA PROPISIMA KOJI UREĐUJU ELEKTRONSKU UPRAVU, BEZ PLAĆANJA TAKSE.

PODACI PRIBAVLJENI NA NAČIN IZ STAVA 2. OVOG ČLANA SMATRAJU SE POUZDANIM I IMAJU ISTU DOKAZNU SNAGU KAO OVERENI IZVODI IZ TIH EVIDENCIJA.

ORGANI DRŽAVNE UPRAVE, POSEBNE ORGANIZACIJE I IMAOCI JAVNIH OVLAŠĆENJA DUŽNI SU DA NADLEŽNOM ORGANU NA ZAHTEV, U ROKU OD TRI DANA OD DANA PODNOŠENJA ZAHTEVA, DOSTAVE SVE PODATKE O KOJIM VODE SLUŽBENE EVIDENCIJE KOJE SU OD ZNAČAJA ZA SPROVOĐENJE POSTUPAKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

POSTUPCI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SPROVEDE SE U POSTUPKU NEPOSREDNOG ODLUČIVANJA U SMISLU ZAKONA KOJIM JE UREĐEN OPŠTI UPRAVNI POSTUPAK.

POSTUPANJE PO ZAHTEVU

ČLAN 35B

PO ZAHTEVU ZA IZDAVANJE, ODNOSNO IZMENU UPRAVNOG AKTA NADLEŽNI ORGAN U ROKOVIMA PROPISANOM OVIM ZAKONOM DONOSI REŠENJE U FORMI ELEKTRONSKOG DOKUMENTA.

ZAHTEV SE SMATRA NEUREDANIM AKO IMA NEDOSTATKE KOJE NADLEŽNI ORGAN SPREČAVAJU DA PO NJEMU POSTUPA, AKO NIJE RAZUMLJIV ILI POTPUN.

AKO MINISTARSTVO UTVRDI DA JE ZAHTEV NEUREDAN, REŠENJEM ODBACUJE ZAHTEV U KOME TAKSATIVNO NAVODI SVE NEDOSTATKE, ODNOSNO RAZLOGE ZA ODBACIVANJE, NAKON ČIJEG ĆE OTKLANJANJA MOĆI DA POSTUPI U SKLADU SA ZAHTEVOM.

AKO PODNOSILAC ZAHTEVA U ROKU OD 30 DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA REŠENJA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA, PODNESE NOVI ZAHTEV I POSTUPI U SKLADU SA REŠENJEM IZ STAVA 3. OVOG ČLANA, SMATRA SE DA JE ODBAČEN ZAHTEV IZ STAVA 3. OVOG ČLANA OD POČETKA BEO UREDAN.

AKO PODNOSILAC ZAHTEVA U ROKU OD 30 DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA REŠENJA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA, PODNESE NOVI ZAHTEV

SA POZIVANJEM NA BROJ REŠENJA KOJIM JE RANIJI ZAHTEV ODBAČEN I OTKLONI SVE UTVRĐENE NEDOSTATKE, NE DOSTAVLJA PONOVO DOKUMENTACIJU KOJA NIJE IMALA NEDOSTATKE I PLAĆA POLOVINU PROPISANOG IZNOSA ADMINISTRATIVNE TAKSE.

NAČIN DOSTAVE

ČLAN 35V

PODNESCI I DOKUMENTA DOSTAVLJAJU SE ELEKTRONSKIM PUTEM, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ELEKTRONSKA UPRAVA.

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, ŽALBU I DRUGE PRAVNE LEKOVE, DOKAZE KOJI SE UZ NJIH PRILAŽU, KAO I DOKUMENTA I PODNESKE KOJI SADRŽE TAJNE PODATKE I KOJI SU OZNAČENI STEPENOM TAJNOSTI U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE TAJNOST PODATAKA, STRANKA DOSTAVLJA U FORMI PAPIRNOG DOKUMENTA.

MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA OBLAST ENERGETIKE BLIŽE UREĐUJE NAČIN RAZMENE DOKUMENATA I PODNESAKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA .

FORMA DOKUMENATA KOJI SE DOSTAVLJAJU

ČLAN 35G

DOKUMENTI KOJI SE DOSTAVLJAJU ELEKTRONSKIM PUTEM U SKLADU SA ČLANOM 35D OVOG ZAKONA, DOSTAVLJAJU SE U FORMI ELEKTRONSKOG DOKUMENTA SASTAVLJENOG U SKLADU SA ZAKONOM KOJI UREĐUJE ELEKTRONSKI DOKUMENT.

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, AKO PLAĆANJE TAKSE NIJE IZVRŠENO ELEKTRONSKIM PUTEM, DOKAZ O PLAĆANJU TAKSE MOŽE SE DOSTAVITI I U ELEKTRONSKOM FORMATU, KOJI NIJE POTPISAN KVALIFIKOVANIM ELEKTRONSKIM POTPISOM.

DOSTAVA REŠENJA

ČLAN 35D

REŠENJE NADLEŽNOG ORGANA DOSTAVLJA SE PODNOSIOCU ZAHTEVA U FORMI ELEKTRONSKOG DOKUMENTA, PREKO JEDINSTVENOG ELEKTRONSKOG SANDUČIĆA, U SKLADU SA ZAKONOM KOJI UREĐUJE ELEKTRONSKU UPRAVU, AKO SE DOSTAVA VRŠI PREKO PORTALA E-UPRAVA.

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, LICU KOJE NEMA JEDINSTVENI ELEKTRONSKI SANDUČIĆ, REŠENJE SE DOSTAVLJA U FORMI ODŠTAMPANOG PRIMERKA ELEKTRONSKOG DOKUMENTA, OVERENOG U SKLADU SA ZAKONOM KOJI UREĐUJE ELEKTRONSKO POSLOVANJE, PREPORUČENOM POŠILJKOM PREKO POŠTANSKOG OPERATORA.

DANOM EKSPEDOVANJA REŠENJA U SKLADU SA ST. 1. I 2. OVOG ČLANA, NADLEŽNI ORGAN REŠENJE OBJAVLJUJE I NA SVOJOJ INTERNET STRANICI.

AKO DOSTAVA PREPORUČENOM POŠILJKOM IZ STAVA 2. OVOG ČLANA NIJE MOGLA DA BUDE IZVRŠENA JER JE STRANKA U MOMENTU DOSTAVE BILA NEDOSTUPNA NA NAZNAČENOJ ADRESI, DOSTAVLJAČ O TOME SAČINJAVA BELEŠKU I OSTAVLJA OBAVEŠTENJE STRANCI NA MESTU NA KOME JE PISMENO TREBALO DA BUDE URUČENO, U KOME NAZNAČAVA LIČNO IME PRIMAOCA, PODATKE KOJIM SE PISMENO IDENTIFIKUJE, KAO I DATUM KADA JE OBAVEŠTENJE OSTAVLJENO, SA POZIVOM STRANCI DA NA TAČNO ODREĐENOJ ADRESI DOSTAVLJAČA, ODNOSNO POŠTANSKOG

OPERATORA PREUZME POŠILJKU, U ROKU OD 15 DANA OD DANA POKUŠAJA DOSTAVE.

OBAVEŠTENJE STRANCI IZ STAVA 4. OVOG ČLANA SADRŽI I INFORMACIJU O DANU OBJAVLJIVANJA REŠENJA NA INTERNET STRANICI NADLEŽNOG ORGANA, PRAVNU POUKU STRANCI DA ĆE SE U SLUČAJU NEPREUZIMANJA POŠILJKE U OSTAVLJENOM ROKU REŠENJE SMATRATI DOSTAVLJENIM ISTEKOM ROKA OD 30 DANA OD OBJAVLJIVANJA REŠENJA NA VEB STRANICI NADLEŽNOG ORGANA.

U SLUČAJU IZ STAVA 4. OVOG ČLANA, AKO U OSTAVLJENOM ROKU STRANKA NE PODIGNE POŠILJKU, DOSTAVLJAČ ĆE JE VRATITI ZAJEDNO SA BELEŠKOM O RAZLOZIMA NEURUČENJA.

DOSTAVA STRANCI ĆE SE SMATRATI IZVRŠENOM:

1) DANOM PRIJEMA REŠENJA NA NAČIN PROPISAN STAVOM 1. ODNOSNO STAVOM 2. OVOG ČLANA;

2) ISTEKOM ROKA OD 30 DANA OD DANA OGLAŠAVANJA REŠENJA NA INTERNET STRANICI NADLEŽNOG ORGANA AKO DOSTAVA NIJE IZVRŠENA U SKLADU SA ODREDBAMA ST. 1, 2 I 4. OVOG ČLANA.

AKO JE ADRESA PREBIVALIŠTA, ODNOSNO BORAVIŠTA, ODNOSNO SEDIŠTA STRANKE NEPOZNATA, DOSTAVA TOJ STRANCI SMATRAĆE SE IZVRŠENOM NA DAN ISTEKA ROKA OD 30 DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA REŠENJA NA INTERNET STRANICI NADLEŽNOG ORGANA.

NADLEŽNI ORGAN ĆE NA ZAHTEV STRANKE, U SVOJIM PROSTORIJAMA, TOJ STRANCI IZDATI KOPIJU REŠENJA BEZ ODLAGANJA, S TIM ŠTO TO URUČENJE NEMA DEJSTVO NA RAČUNANJE ROKOVA U VEZI SA DOSTAVOM.

POTVRDA DOSTAVE

ČLAN 35D

KADA SE REŠENJE DOSTAVLJA ELEKTRONSKIM PUTEM, UREDNA DOSTAVA SE DOKAZUJE ELEKTRONSKOM POTVRDOM O PRIJEMU DOKUMENTA (DOSTAVNICA).

ELEKTRONSKA OGLASNA TABLA NADLEŽNOG ORGANA

ČLAN 35E

NADLEŽNI ORGAN JE DUŽAN DA NA SVOJOJ INTERNET STRANICI USPOSTAVI I ODRŽAVA OGLASNU TABLU, KOJA SLUŽI ZA POTREBE JAVNOG SAOPŠTAVANJA, ODNOSNO OBJAVLJIVANJA REŠENJA U SKLADU SA ČLANOM 35D OVOG ZAKONA, KAO I DRUGIH AKATA KOJE DONESE NADLEŽNI ORGAN.

SHODNA PRIMENA PROPISA

ČLAN 35Ž

NA PITANJA KOJA SE ODOSE NA POSTUPKE U VEZI SA ENERGETSKOM DOZVOLOM, LICENCOM ZA OBAVLJANJE ENERGETSKE DELATNOSTI I SAGLASNOŠĆU ZA SKLADIŠTENJE I SNABDEVANJE ZA SOPSTVENE POTREBE, A KOJA OVIM ZAKONOM NISU POSEBNO UREĐENA, PRIMENJUJE SE ZAKON KOJIM SE UREĐUJE OPŠTI UPRAVNI POSTUPAK.

STRATEŠKI ENERGETSKI PROJEKTI

ČLAN 37A

STRATEŠKI ENERGETSKI PROJEKTI MOGU BITI:

1) U OBLASTI ELEKTRIČNE ENERGIJE:

(1) ELEKTROENERGETSKI VODOVI NAPONSKOG NIVOVA 220 KV ILI VIŠEG,

(2) OBJEKTI ZA SKLADIŠTENJE ELEKTRIČNE ENERGIJE,

(3) OPREMA ILI INSTALACIJE KOJE SU BITNE ZA SIGURAN, POUZDAN I EFIKASAN RAD PRETHODNO POMENUTIH SISTEMA,

(4) OPREMA ILI INSTALACIJE U PRENOSNOM I DISTRIBUTIVNOM SISTEMU, KOJI OBEZBEĐUJU DVOSTRANU DIGITALNU KOMUNIKACIJU U REALNOM VREMENU ILI ŠTO BLIŽE REALNOM VREMENU, INTERAKTIVAN I PAMETAN NADZOR I UPRAVLJANJE PROIZVODNjom, PRENOSOM, DISTRIBUCIJOM I POTROŠNjom ELEKTRIČNE ENERGIJE UNUTAR ELEKTROENERGETSKE MREŽE, U POGLEDU RAZVOJA ELEKTROENERGETSKE MREŽE KOJA NA ISPLATIV NAČIN OBJEDINJUJE PONAŠANJE I DELOVANJE SVIH SUBJEKATA KOJI SU NA NJU POVEZANI (PROIZVOĐAČA, POTROŠAČA I ONIH KOJI OBAVLJAJU OBE FUNKCIJE), DA BI SE OSIGURAO EKONOMSKI EFIKASAN I ODRŽIV ELEKTROENERGETSKI SISTEM SA NISKIM GUBICIMA I VISOKIM NIVOOM SIGURNOSTI I KVALITETA SNABDEVANJA I VISOKIM NIVOOM BEZBEDNOSTI;

2) U OBLASTI GASA:

(1) GASOVODI ZA TRANSPORT PRIRODNOG GASA, BIOGASA I NISKOUGLJENIČNIH GASOVA KOJI SU DEO TRANSPORTNOG SISTEMA,

(2) PODZEMNA SKLADIŠTA PRIRODNOG GASA POVEZANA SA GASOVODIMA IZ PODTAČKE (1),

(3) POSTROJENJA ZA PRIJEM, SKLADIŠTENJE, REGASIFIKACIJU ILI DEKOMPRESIJU UTEČNJENOG PRIRODNOG GASA ILI KOMPRIMOVANOG PRIRODNOG GASA,

(4) OPREMA ILI INSTALACIJE KOJE SU OD ZNAČAJA ZA BEZBEDAN, SIGURAN I EFIKASAN RAD SISTEMA, ILI OMOGUĆUJU DVOSMERAN PROTOK PRIRODNOG GASA, BIOGASA I NISKOUGLJENIČNIH GASOVA UKLJUČUJUĆI KOMPRESORSKE STANICE;

3) OBLAST NAFTE:

(1) NAFTAOVODI ZA TRANSPORT SIROVE NAFTE,

(2) PUMPNE STANICE I SKLADIŠNI OBJEKTI POTREBNI ZA RAD NAFTAOVODA,

(3) SVAKA OPREMA ILI INSTALACIJE KOJA JE BITNA ZA SIGURAN, POUZDAN I EFIKASAN RAD POMENUTOG SISTEMA, UKLJUČUJUĆI SISTEME ZAŠTITE, NADZORA I UPRAVLJANJA, KAO I UREĐAJE ZA DVOSMERNI PROTOK;

4) PRIORITETNA TEMATSKA OBLAST KOJU TREBA RAZVIJATI: UVOĐENJE PAMETNIH MREŽA.

VLADA BLIŽE PROPISUJE USLOVE I NAČIN PROMOVISANJA NEKOG PROJEKTA U STRATEŠKI I OBAVEZE I AKTIVNOSTI NADLEŽNIH INSTITUCIJA U POGLEDU PRAĆENJA REALIZACIJE STRATEŠKIH ENERGETSKIH PROJEKATA, KAO I POSTUPAK ZA PRIPREMU I SPROVOĐENJE STRATEŠKIH INVESTICIONIH PROJEKATA U OBLASTI ENERGETIKE KOJI SU ODREĐENI KAO PROJEKTI OD INTERESA ZA ENERGETSKU ZAJEDNICU (PECI) I PROJEKTI OD ZAJEDNIČKOG INTERESA (PMI) ODLUKOM MINISTARSKOG SAVETA ENERGETSKE ZAJEDNICE U SKLADU SA OBAVEZAMA REPUBLIKE SRBIJE PREUZETIM POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM SPORAZUMIMA.

Poslovi Agencije

Član 48.

U izvršavanju regulatornih poslova utvrđenih ovim zakonom, Agencija preduzima mere kojima se postižu ili kojima se doprinosi ostvarivanju sledećih ciljeva:

- 1) obezbeđivanje sigurnog I POUZDANOG snabdevanja kupaca energijom kroz efikasno funkcionisanje i održiv razvoj energetske sistema, u skladu sa energetske politikom Republike Srbije, uključujući zaštitu životne sredine i razvoj obnovljivih izvora energije;
- 2) razvoj tržišta električne energije u Republici Srbiji i njegove integracije u regionalno i pan-evropsko tržište električne energije;
- 3) obezbeđenje stabilnog, transparentnog i nediskriminatornog regulatornog okvira za ~~kupce energije~~ KUPCE ELEKTRIČNE ENERGIJE I PRIRODNOG GASA, korisnike sistema i investitore;
- 4) podsticanje efikasnog funkcionisanja energetske sistema;
- 5) obezbeđivanja visokih standarda usluge u snabdevanju električnom energijom i prirodnim gasom uz zaštitu energetske ugroženih kupaca.

Član 49.

Agencija izdaje licence za obavljanje energetske delatnosti i donosi akt o oduzimanju licence ZA SVE ENERGETSKE DELATNOSTI IZUZEV DELATNOSTI U OBLASTI TOPLOTNE ENERGIJE, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, i vodi registre izdatih i oduzetih licenci.

Poslove iz stava 1. ovog člana Agencija obavlja kao poverene poslove.

Agencija sprovodi postupak sertifikacije i odlučuje o sertifikaciji operatora prenosnog sistema električne energije i operatora transportnog sistema prirodnog gasa.

Član 50.

Agencija donosi metodologije za:

- 1) određivanje cene pristupa sistemu za prenos električne energije;
- 2) određivanje cene pristupa sistemu za distribuciju električne energije;
- 3) određivanje cene pristupa zatvorenom sistemu za distribuciju električne energije;
- 4) obračun neovlašćeno utrošene električne energije;
- 5) određivanje cene električne energije za garantovano snabdevanje, u skladu sa ovim zakonom;
- 5A) ODREĐIVANJE CENA POMOĆNIH USLUGA;
- 6) određivanje cene pristupa sistemu za transport prirodnog gasa;
- 7) određivanje cene pristupa sistemu za distribuciju prirodnog gasa;
- 8) određivanje cene pristupa skladištu prirodnog gasa;
- 9) određivanje cene prirodnog gasa za javno snabdevanje;
- 10) određivanje cene pristupa sistemu za transport nafte naftovodima i sistema za transport derivata nafte produktovodima;
- 11) određivanje troškova priključenja na sistem za prenos i distribuciju električne energije;
- 12) određivanje troškova priključenja na sistem za transport i distribuciju prirodnog gasa;
- 13) PROCENU ULAGANJA I RIZIKE ZA STRATEŠKE INFRASTRUKTURNE PROJEKTE U OBLASTI ELEKTRIČNE ENERGIJE, PRIRODNOG GASA I NAFTE;
- 14) ZA UTVRĐIVANJE TROŠKOVA, NAČIN NADOKNADE I RASPODELE TROŠKOVA IZMEĐU NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA I OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA I ODOBRAVA OVE TROŠKOVE AKO SU OPRAVDANI;

„AGENCIJA JE DUŽNA DA, PRILIKOM ODREĐIVANJA CENA DEFINISANIH U STAVU 1. TAČ. 6) I 7) OVOG ČLANA, PROCENI I ODOBRI TROŠKOVE KOJI MOGU DA NASTANU IZ ULAGANJA U SISTEM ZA TRANSPORT ILI DISTRIBUCIJU PRIRODNOG GASA, KOJI SU POTREBNI ZA PREUZIMANJE NISKOUGLJENIČNIH GASOVA SA CILJEM SUZBIJANJA KLIMATSKIH PROMENA, U SKLADU SA OBAVEZAMA NASTALIM NA OSNOVU POTVRĐENIH MEĐUNARODNIH SPORAZUMA.”

Agencija je dužna da, pri donošenju metodologija i davanju saglasnosti na regulisane cene operatorima prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije proceni i odobri troškove koji su potrebni za kratkoročno i dugoročno: povećanje sigurnosti snabdevanja, efikasnosti rada operatora, podršku integraciji tržišta kao i potrebne istraživačke aktivnosti.

Agencija je dužna da metodologije iz stava 1. ovog člana objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 51.

Agencija donosi pravila:

- 1) o promeni snabdevača;
- 2) ~~o kvalitetu isporuke i snabdevanja električnom energijom i prirodnim gasom.~~
- 2) O PRAĆENJU TEHNIČKIH I KOMERCIJALNIH POKAZATELJA I REGULISANJA KVALITETA ISPORUKE I SNABDEVANJA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM I PRIRODNIM GASOM;
- 2A) O SPREČAVANJU ZLOUPOTREBA NA TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE I PRIRODNOG GASA.

PRAVILIMA IZ STAVA 1. TAČKA 2A) OVOG ČLANA BLIŽE SE UREĐUJU USLOVI ZA REGISTRACIJU UČESNIKA NA VELEPRODAJNOM ENERGETSKOM TRŽIŠTU, USLOVI ZA OBJAVLJIVANJE POVLAŠĆENIH INFORMACIJA, ZABRANA TRGOVANJA POVLAŠĆENIM INFORMACIJAMA, ZABRANA MANIPULACIJE TRŽIŠTEM, VRSTA, SADRŽAJ, OBLIK, NAČIN I ROKOVI IZRADA I OBJAVLJIVANJA PODATAKA, ZAŠTITA PODATAKA, PROFESIONALNA TAJNA I OPERATIVNA ODGOVORNOST, OBAVEZA LICA KOJA PROFESIONALNO UREĐUJU TRANSAKCIJE, U SKLADU SA OBAVEZAMA REPUBLIKE SRBIJE PREUZETIM POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM SPORAZUMIMA.

AGENCIJA SPROVODI POSTUPKE I DONOSI AKTA U SKLADU SA PRAVILIMA IZ STAVA 1. TAČKA 2A) OVOG ČLANA, A ENERGETSKI SUBJEKTI SU DUŽNI DA POSTUPAJU PO TIM PRAVILIMA.

Agencija donosi sledeća akta:

- 1) o visini troškova za izdavanje licenci za obavljanje energetskih delatnosti iz člana 20. stav 1. ovog zakona;
- 2) o poravnanju razlika između opravdanih i ostvarenih prihoda i odobrenih troškova iz člana 129. stav 3. ovog zakona;
- 3) o izuzeću u skladu sa čl. 167, 288. i 289, po pribavljenom mišljenju Ministarstva-;
- 4) UPUTSTVO ZA PRIPREMU MREŽNIH PRAVILA USKLAĐENIH SA OBAVEZAMA REPUBLIKE SRBIJE POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM SPORAZUMIMA.

Na akt iz stava 2. tačka 1) ovog člana saglasnost daje ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Agencija je dužna da pravila i akta iz stava 1. i stava 2. ~~tač. 1) i 2)~~ ovog člana objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 52.

Agencija određuje:

1) cene zakupa rezerve snage za systemske usluge sekundarne i tercijarne regulacije iz člana 88. stav 3. tačka 2) ovog zakona, kao i cene pomoćnih usluga iz člana 88. stav 2. tačka 9) ovog zakona, u skladu sa ovim zakonom;

~~2) visinu naknade kupcu po osnovu stepena odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke električne energije u skladu sa pravilima o kvalitetu isporuke i snabdevanja električnom energijom i prirodnim gasom.~~

2) VISINU NAKNADE KRAJNJE KUPCU PO OSNOVU STEPENA Odstupanja OD PROPISANOG KVALITETA ISPORUKE ELEKTRIČNE ENERGIJE I PRIRODNOG GASA, U SKLADU SA PRAVILIMA IZ ČLANA 51. STAV 1.TAČKA 2).

Član 53.

Agencija daje saglasnost na:

1) pravila o radu prenosnog sistema električne energije;

2) pravila za raspodelu ~~prekograničnih~~ prenosnih kapaciteta IZMEĐU ZONA TRGOVANJA;

3) proceduru za priključenje objekata na prenosni sistem;

3A) PRAVILA ZA PRIKLJUČENJE OBJEKTA NA PRENOSNI SISTEM;

4) pravila o radu transportnog sistema prirodnog gasa;

5) pravila o radu distributivnog sistema električne energije;

6) pravila o radu distributivnog sistema prirodnog gasa;

7) pravila o radu sistema za transport nafte naftovodima;

8) pravila o radu sistema za transport derivata nafte produktovodima;

9) pravila o radu tržišta električne energije;

10) pravila o objavljivanju ključnih tržišnih podataka;

11) pravila o radu sistema za skladištenje prirodnog gasa;

12) plan razvoja prenosnog sistema električne energije, sa planom investicija;

13) plan razvoja distributivnog sistema električne energije, sa planom investicija i planom preuzimanja mernih uređaja, merno razvodnih ormana, odnosno priključnih vodovala, instalacija i opreme u merno razvodnom ormanu i drugih uređaja u objektima postojećih kupaca, odnosno proizvođača;

13A) PLAN PREUZIMANJA MERNIH UREĐAJA, MERNO RAZVODNIH ORMANA, ODNOSNO PRIKLJUČNIH VODOVA, INSTALACIJA I OPREME U MERNO RAZVODNOM ORMANU I DRUGIH UREĐAJA U OBJEKTIMA POSTOJEĆIH KUPACA, ODNOSNO PROIZVOĐAČA;

14) plan razvoja sistema za transport prirodnog gasa, SA PLANOM INVESTICIJA;

14A) PLAN RAZVOJA SISTEMA ZA DISTRIBUCIJU PRIRODNOG GASA, SA PLANOM INVESTICIJA;

15) plan razvoja sistema za transport nafte naftovodima, i derivata nafte produktovodima SA PLANOM INVESTICIJA;

15A) PLAN RAZVOJA SISTEMA ZA TRANSPORT DERIVATA NAFTE PRODUKTOVODIMA, SA PLANOM INVESTICIJA;

16) program usklađenosti za obezbeđivanje nediskriminatornog ponašanja iz čl. 132. i 280. ovog zakona;

~~17) akt operatora prenosnog sistema o visini naknade za izdavanje, prenošenje i prestanak važenja garancije porokla;~~

18) akt operatora prenosnog, transportnog i distributivnog sistema o cenama nestandardnih usluga, u roku od 30 dana od dana prijema predloga cenovnika;

19) METODOLOGIJU KOJU DONOSI SUBJEKT KOME JE AKTOM IZ ČLANA 167. I 288. OVOG ZAKONA ODOBRENO IZUZEĆE OD PRIMENE REGULISANIH CENA PRISTUPA PRENOSNOM SISTEMU ELEKTRIČNE ENERGIJE, TRANSPORTNOM SISTEMU PRIRODNOG GASA I SISTEMA ZA SKLADIŠTENJE PRIRODNOG GASA;

20) AKT OPERATORA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA PRIRODNOG GASA KOJIM SE UTVRĐUJE VISINA TROŠKOVA PRIKLJUČENJA TIPSKIM PRIKLJUČCIMA U SKLADU SA METODOLOGIJOM IZ ČLANA 50. STAV 1. TAČKA 12) OVOG ZAKONA;

21) PRAVILA ZA OBUSTAVU I PONOVO POKRETANJE TRŽIŠNIH AKTIVNOSTI.

PLAN RAZVOJA SISTEMA IZ STAVA 1. TAČ. 14), 14A), 15) I 15A) DONOSI SE SA PLANOM INVESTICIJA, PRI ČEMU SE PLAN INVESTICIJA DONOSI SVAKE GODINE ZA PERIOD OD TRI GODINE.

Član 54.

Agencija odlučuje po žalbama protiv:

1) akta operatora sistema po zahtevu za priključenje na sistem, odnosno ako operator sistema ne donese odluku po zahtevu za priključenje na sistem;

2) akta operatora sistema o odbijanju pristupa sistemu;

3) akta energetskog subjekta za transport nafte naftovodom ili energetskog subjekta za transport derivata nafte produktovodom o odbijanju pristupa sistemu.

Poslove iz stava 1. ovog člana, Agencija obavlja kao poverene poslove.

Pored poslova iz stava 1. ovog člana, Agencija je dužna da u skladu sa delokrugom rada:

1) u slučaju spora između energetskih subjekata i između energetskog subjekta i

korisnika sistema, koji se rešava u skladu sa zakonom kojim se uređuje posredovanje, pruži stranama u sporu stručnu pomoć i sve podatke kojima raspolaže u cilju pripreme dokumentacije potrebne za postupak posredovanja;

~~2) razmatra i postupa, po podnescima fizičkih i pravnih lica u vezi sa neizvršenjem obaveza operatora sistema, snabdevača na veliko električnom energijom, snabdevača električnom energijom, snabdevača prirodnim gasom i javnog snabdevača prirodnim gasom u skladu sa ovim zakonom.~~

2) RAZMATRA I POSTUPA, PO PODNEŠCIMA FIZIČKIH I PRAVNIH LICA U VEZI SA NEIZVRŠENJEM OBAVEZA OPERATORA SISTEMA, SNABDEVAČA NA VELIKO ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, SNABDEVAČA NA VELIKO PRIRODNI GASEM, SNABDEVAČA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, SNABDEVAČA PRIRODNI GASEM I JAVNOG SNABDEVAČA PRIRODNI GASEM U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

Akt Agencije u slučaju iz stava 3. tačka 2) ovog člana, ne isključuje pravo nezadovoljne stranke da zaštitu prava mogu ostvariti pred nadležnim sudom.

Član 56.

Pored poslova propisanih ovim zakonom, Agencija je ovlašćena da:

1) prati primenu metodologija i cena odobrenih u skladu sa ovim zakonom;

2) prati primenu pravila iz člana 53. ovog zakona, zahteva njihovu izmenu i prati primenu drugih akata, u skladu sa odredbama ovog zakona;

3) prati realizaciju plana razvoja operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije i plana razvoja operatora sistema za transport prirodnog gasa i preporučuje, ukoliko je potrebno njihovu izmenu o čemu izveštava u svom godišnjem izveštaju;

4) donosi uputstva i preporuke i daje smernice za primenu akata iz čl. 50. i 51. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona;

5) sačinjava i objavljuje izveštaj o potrebi regulisanja cena iz člana 88. stav 3. ovog zakona, kao i izveštaj o neophodnosti održavanja rezervnog snabdevanja iz člana 194. ovog zakona;

6) bliže utvrđuje način, postupak davanja saglasnosti iz člana 53. i rokove za dostavljanje podataka i dokumentacije neophodnih za rad Agencije;

7) bliže utvrđuje način, postupak i rokove za vođenje knjigovodstvenih evidencija za potrebe regulacije i za sprovođenje postupka razdvajanja računa, postupka sertifikacije i drugih postupaka utvrđenih zakonom;

8) zahteva od energetskih subjekata dostavljanje podataka i dokumentacije neophodnih za rad Agencije, u roku koji ne može biti kraći od osam dana od dana prijema zahteva;

9) zahteva od vertikalno integrisanog preduzeća informaciju sa obrazloženjem da li je bilo diskriminatornog ponašanja, u slučaju prijave lica zaduženog za praćenje programa usklađenosti o nepoštovanju programa usklađenosti za obezbeđivanje nediskriminatornog ponašanja iz čl. 132. i 280. ovog zakona;

10) saraduje sa snabdevačem i operatorom distributivnog sistema u cilju preduzimanja mera kojim bi se korisnicima sistema i krajnjim kupcima učinile dostupnim kratke i sadržajne kontrolne liste sa praktičnim informacijama koje se odnose na njihova prava;

11) propiše postupak ostvarivanja prava na pristup podacima o sopstvenoj potrošnji kupca električne energije, odnosno prirodnog gasa, vrstu dostupnih podataka i rokove u kojima operator sistema mora da obezbedi podatke i postupak objavi na internet stanici Agencije zajedno sa jednostavnim i lako razumljivim obrascem za prikazivanje podataka o potrošnji i time obezbedi krajnjem kupcu, a na zahtev krajnjeg kupca i snabdevaču pravo na besplatan pristup tim podacima;

12) doprinosi usklađivanju postupaka razmene podataka za najvažnije tržišne procese na regionalnom nivou;

13) podnosi godišnji izveštaj o radu i preduzetim merama u pogledu ispunjenja obaveza nadležnom telu iz člana 2. tačka 42) ovog zakona;

14) usklađuje i primenjuje sve pravno obavezujuće odluke nadležnih tela iz člana 2. tačka 42) ovog zakona;

15) prati da li energetski subjekt koji vodi podatke o potrošnji dostavlja podatke o potrošnji snabdevaču kojeg je odredio krajnji kupac;

16) prati pokazatelje tehničkog i komercijalnog kvaliteta isporuke i snabdevanja električne energije i prirodnog gasa iz čl. 215. i 320. ovog zakona;

17) prati sprovođenje mera za smanjenje gubitaka u prenosnom, transportnom, odnosno distributivnom sistemu električne energije, odnosno prirodnog gasa;

18) prati aktivnosti u vezi realizacije plana implementacije naprednih mernih sistema koji donosi operator prenosnog, transportnog, odnosno distributivnog sistema;

18A) PRATI AKTIVNOSTI U VEZI REALIZACIJE PLANOVA INVESTICIJA OPERATORA SISTEMA NA KOJE JE DALA SAGLASNOST;

18B) CENI OPRAVDANOST TROŠKOVA I PROVERAVA PRAVILNOST PRIMENE METODOLOGIJA IZ ČLANA 53. TAČKA 20) OVOG ZAKONA U POSTUPKU ODREĐIVANJE CENE PRISTUPA SISTEMU ZA KOJE JE ODOBRILO IZUZEĆE IZ ČL. 167. I 288. OVOG ZAKONA, I OPERATORU SISTEMA POTVRDI PRAVILNOST NJIHOVOG ODREĐIVANJA PRE POČETKA PRIMENE, A U SUPROTNOM ZAHTEVA OTKLANJANJE NEDOSTATAKA;

18V) ODOBRAVA OGRANIČENJA DEFINISANA ČLANOM 117. OVOG ZAKONA

18G) ODLUČUJE PO ZAHTEVU ZA PRIMENU DEROGACIJA U POSTUPKU PRIKLJUČENJA I VODI REGISTAR SVIH DEROGACIJA.

18D) POSTUPA U SKLADU SA OVLAŠĆENJIMA PROPISANIM ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE, KAO I ENERGETSKA EFIKASNOST;

19) odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim ovim zakonom.

Član 57.

Agencija obezbeđuje nediskriminatorni pristup sistemima, kao i efektivnu konkurenciju i efikasno funkcionisanje tržišta električne energije i prirodnog gasa, kroz praćenje:

- 1) efikasnog razdvajanja računa licenciranih energetske subjekata;
 - 2) postojanja međusobnog subvencionisanja energetske subjekata koji se bave različitim energetske delatnostima, kao i između različitih energetske delatnosti u okviru istog energetske subjekta;
 - 3) izvršenja obaveza energetske subjekata, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima donetim na osnovu ovog zakona;
 - 3A) NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA;
 - 4) primene pravila za raspodelu prekograničnih prenosnih kapaciteta IZMEĐU ZONA TRGOVANJA u saradnji sa regulatornim telima drugih država;
 - 4A) PRIMENE PRAVILA ZA RASPODELU PREKOGRANIČNIH TRANSPORTNIH KAPACITETA U SARADNJI SA REGULATORNIM TELIMA DRUGIH DRŽAVA;
 - 5) primene mehanizama za otklanjanje zagušenja u prenosnom sistemu, odnosno u transportnom sistemu, upotrebe naknada zbog zagušenja koje prikuplja operator prenosnog, odnosno transportnog sistema;
 - 6) vremena koje je potrebno operatorima sistema da izvedu priključak i izvrše priključenje na sistem, odnosno otklanjanje kvara u slučaju prekida isporuke;
 - 7) objavljivanja podataka od strane operatora prenosnog i transportnog sistema u vezi sa prekograničnim kapacitetima i korišćenjem sistema;
 - 8) načina korišćenja rezervi u sistemu;
 - 9) uslova i troškova za priključenje na prenosni ili distributivni sistem novih proizvođača električne energije, da bi se garantovala objektivnost, transparentnost i nediskriminacija, posebno imajući u vidu troškove i koristi od različitih tehnologija za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i kombinovane proizvodnje električne i toplotne energije;
 - 10) nivoa transparentnosti, uključujući i transparentnost cene u trgovini na veliko, kao i nivo konkurencije, uključujući poremećaje ili ograničenja konkurencije, u saradnji sa organima nadležnim za poslove konkurencije;
 - 11) funkcionisanja organizovanog tržišta električne energije, kao i poštovanje principa transparentnosti i nediskriminatornosti od strane operatora tržišta;
 - 12) nivoa i efektivnosti otvaranja tržišta i konkurencije u trgovini na veliko i snabdevanju krajnjih kupaca, uključujući i organizovano tržište električne energije, cene za domaćinstva uključujući i pretplatne sisteme naplate, procenat promene snabdevača, isključenja i obustave isporuke, izvršenje i naknade za uslugu održavanja;
 - 13) uslova pristupa skladištu, lajnpaku i korišćenja drugih pomoćnih usluga, s tim što ako je pristup skladištu ugovorni, isključuje se praćenje cena i
 - 14) poštovanja mera zaštite potrošača utvrđenih ovim zakonom.
- U izvršavanju poslova iz stava 1. tačka 1. ovog člana, Agencija može izvršiti uvid u poslovne račune i knjigovodstvenu evidenciju energetske subjekta koji je dužan da mu omogući pristup i uvid u odgovarajuće podatke.

Agencija može ispitati okolnosti, podatke i razmenjene informacije, uključujući one u pogledu funkcionisanja tržišta električne energije i prirodnog gasa, odlučivati o primeni potrebnih i primerenih mera za unapređenje efektivne konkurencije i radi obezbeđivanja normalnog funkcionisanja tržišta.

U sprovođenju poslova iz stava 3. ovog člana, Agencija će saradivati sa organom nadležnim za poslove konkurencije i organima nadležnim za nadzor nad finansijskim tržištem.

Agencija može, radi obavljanja poslova iz čl. 49. - 57. ovog zakona, donositi odluke koje su obavezujuće za energetske subjekte.

U postupku odlučivanja o pojedinačnim pravima i obavezama pravnih i fizičkih lica, ukoliko ovim zakonom nije propisan poseban postupak, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Agencija je dužna da u skladu sa zakonom i drugim propisima čuva tajnost komercijalnih i drugih poverljivih poslovnih podataka koji su joj dostavljeni za obavljanje poslova iz njene nadležnosti.

Izricanje mera

Član 58.

Agencija može, u okviru svoje nadležnosti, operatoru sistema, snabdevaču na veliko električnom energijom, ODNOSNO PRIRODNIM GASOM, snabdevaču električnom energijom, odnosno prirodnim gasom i javnom snabdevaču prirodnim gasom, zbog neizvršenja obaveza propisanih ovim zakonom izreći: opomenu, upozorenje ili pokrenuti odgovarajući postupak pred nadležnim sudom.

Pri izricanju mere iz stava 1. ovog člana Agencija je dužna da poštuje načela objektivnosti i nepristrasnosti i da omogući operatoru sistema, snabdevaču na veliko električnom energijom, ODNOSNO PRIRODNIM GASOM, snabdevaču električnom energijom, odnosno prirodnim gasom i javnom snabdevaču prirodnim gasom da se izjasne o činjenicama koje su povod za vođenje postupka.

Član 59.

Opomena se izriče energetskim subjektima iz člana 58. stav 1. ovog zakona, u slučaju neizvršenja obaveze iz člana 23. stav 3, člana 57. stav 2, člana 94. stav 3. tačka 12), člana 109. stav 1. tač. 32), 38), 39), 40) i 41), člana 113. stav 4, člana 115. stav 2, člana 132. st. 7. i 10, člana 136. stav 1. tač. 13), 19), 24), 31), 32) i 33), člana 144. stav 5, člana 154. stav 5, člana 184. stav 1, člana 195. stav 1. tač. 12) i 13), člana 238. st. 1. i 2, člana 242. stav 1, člana 244. stav 1, člana 245. stav 3, člana 248. stav 1. tač. 17), 23) i 24), člana 250. stav 1, člana 253. stav 2, člana 257. stav 8, člana 261. stav 1. tač. 10), 13), 20) i 22), člana 263. stav 2, člana 268. stav 4, člana 276. stav 1. tačka 14), člana 277. stav 1, člana 280. stav 2. i člana 301. stav 1. tač. 10) i 11) ovog zakona.

Upozorenje se izriče energetskim subjektima iz člana 58. stav 1. ovog zakona, kada ne postupe po opomeni iz stava 1. ovog člana.

Prilikom izricanja mera iz st. 1. i 2. ovog člana Agencija naročito uzima u obzir stepen odgovornosti operatora sistema, snabdevača na veliko električnom energijom, ODNOSNO PRIRODNIM GASOM, snabdevača električnom energijom, snabdevača prirodnim gasom i javnog snabdevača prirodnim gasom, način izvršenja povrede obaveze, težinu posledica koje su povredom prouzrokovane, učestalost ponavljanja povrede i okolnost da je prema energetskim subjektima iz člana 58. stav 1. ovog zakona, već izrečena mera iz st. 1. i 2. ovog člana.

Agencija bliže propisuje način vođenja postupka i izricanja mera.

Član 62.

Sredstva za rad Agencije obezbeđuju se iz prihoda koje Agencija ostvari u skladu sa ovim zakonom i to: po osnovu obavljanja poslova regulacije iz dela regulisanih prihoda od pristupa sistemu utvrđenih metodologijama iz člana 50. stav 1. tač. 1), 2), 6), 7), 8) i 10) I ČLANA 53. TAČKA 19) ovog zakona, po osnovu izdavanja licenci za obavljanje energetskih delatnosti iz člana 20. stav 1. ovog zakona, kao i drugih prihoda koje ostvari u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti u skladu sa OVIM zakonom I DRUGIM ZAKONIMA.

Visina prihoda se usklađuje sa finansijskim planom Agencije.

Agencija može ostvarivati sredstva i iz donacija, osim iz donacija energetskih subjekata ili sa tim subjektima povezanih lica.

Odnosi Agencije sa drugim organima i međunarodnim organizacijama

Član 64.

Agencija će u izvršavanju poslova propisanih zakonom, saradivati sa državnim i drugim organima i organizacijama, udruženjima za zaštitu potrošača, organizacijom koja se bavi zaštitom konkurencije i regulatornim telima u Republici Srbiji i u inostranstvu, na način koji obezbeđuje njenu nezavisnost.

U okviru saradnje iz stava 1. ovog člana, organizacija nadležna za poslove zaštite konkurencije i Agencija kontinuirano razmenjuju informacije i podatke u cilju unapređivanja i usmeravanja razvoja tržišta električne energije i prirodnog gasa, na principima nediskriminacije i efikasne konkurencije.

Agencija je dužna da, odmah po saznanju i bez odlaganja, obavesti nadležni organ za zaštitu konkurencije radi preduzimanja odgovarajućih mera, o ugovoru kojim se ograničava pravo kupca koji nema pravo na garantovano snabdevanje, da istovremeno zaključuje ugovore sa više od jednog snabdevača ili da mu se ograničava izbor snabdevača.

U skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima i odlukama Saveta Agencija saraduje sa regulatornim telima drugih država, kao i sa drugim međunarodnim organima i organizacijama u cilju:

- 1) razvoja regionalnog i pan-evropskog tržišta električne energije i prirodnog gasa;
- 2) podsticanja operativnih sporazuma koji omogućavaju optimalno upravljanje mrežama;
- 3) postizanja jednakih uslova za sve učesnike na tržištu;
- 4) promovisanja spajanja organizovanih tržišta električne energije;
- 5) zajedničkih raspodela prava na korišćenje ~~prekograničnih~~ prenosnih kapaciteta IZMEĐU ZONA TRGOVANJA;
- 6) stvaranje uslova za adekvatan nivo prekograničnih kapaciteta u regionu i između regiona, kako bi se omogućio razvoj efektivne konkurencije i poboljšanje sigurnosti snabdevanja;
- 7) koordinisane primene mrežnih pravila i pravila za upravljanje zagušenjima;
- 8) doprinosa kompatibilnosti procesa razmene podataka, kao i
- 9) unapređenje svog rada u skladu sa pozitivnim međunarodnim iskustvima i standardima.

~~V. OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE~~

~~Nacionalni ciljevi i plan korišćenja obnovljivih izvora~~

~~Član 65.~~

~~Korišćenje energije iz obnovljivih izvora je u interesu Republike Srbije.~~

~~Vlada, na predlog Ministarstva, donosi Nacionalni akcioni plan za korišćenje obnovljivih izvora (u daljem tekstu: Nacionalni akcioni plan) kojim se osigurava da~~

~~će udeo obnovljivih izvora energije biti u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima.~~

~~U Nacionalnom akcionom planu ciljevi za korišćenje obnovljivih izvora utvrđuju se na osnovu energetske potrebe, ekonomskih mogućnosti i obaveza Republike Srbije preuzetih potvrđenim međunarodnim sporazumima.~~

~~Nacionalni akcioni plan iz stava 2. ovog člana posebno sadrži:~~

~~1) obavezujući udeo energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije u skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama;~~

~~2) planirani udeo energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije;~~

~~3) planirani udeo energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji električne energije;~~

~~4) planirani udeo energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije za grejanje i hlađenje;~~

~~5) planirani udeo energije iz obnovljivih izvora u bruto energiji potrošenoj u svim oblicima saobraćaja;~~

~~6) dinamiku za ostvarenje udela iz tač. 2), 3), 4) i 5) ovog člana, po godinama;~~

~~7) mere za ostvarenje planiranih udela energije iz obnovljivih izvora koje naročito uključuju: podsticajne mere, mehanizme saradnje, saradnju lokalnih, pokrajinskih i republičkih organa, politiku razvoja resursa biomase u energetske svrhe, kao i njihove efekte;~~

~~8) mere koje su neophodne za razvoj infrastrukture za daljinsko grejanje i hlađenje u skladu sa rastom proizvodnje energije grejanja i hlađenja iz obnovljivih izvora energije;~~

~~9) mere koje obezbeđuju razvoj odgovarajućih programa obaveštavanja građana i privrede o podsticajnim merama, koristima i praktičnim aspektima razvoja i upotrebe energije iz obnovljivih izvora, uključujući saradnju organa javne vlasti;~~

~~10) rokove za ostvarenje planiranih aktivnosti.~~

~~Nacionalni akcioni plan mora biti usaglašen sa propisima kojima se uređuje energetska efikasnost i smanjenje emisije gasova koji izazivaju efekat staklene bašte.~~

~~Nacionalni akcioni plan se menja i usklađuje sa ekonomskim razvojem i energetsom politikom.~~

Član 66.

~~Ministarstvo prati sprovođenje Nacionalnog akcionog plana i o tome svake druge godine dostavlja izveštaj Vladi.~~

~~Izveštaj iz stava 1. ovog člana izrađuje se za prethodne dve kalendarske godine i sadrži informacije o:~~

~~1) udelu energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije;~~

~~2) udelu energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji električne energije, energije za grejanje i hlađenje i energije potrošene u svim oblicima saobraćaja;~~

~~3) uticaju mera podsticaja na povećanje udela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije, u odnosu na utvrđene ciljeve u Nacionalnom akcionom planu;~~

~~4) primeni garancija porekla, kao i preduzetim merama za sprečavanje zloupotreba garancije porekla;~~

~~5) izmenama propisa, kako bi se izbegle prepreke za ulaganje u oblast obnovljivih izvora;~~

~~6) obezbeđivanju preuzimanja električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora u prenosni, odnosno distributivni sistem;~~

~~7) dostupnosti i korišćenju resursa biomase u energetske svrhe;~~

~~8) uticaju korišćenja biomase i drugih izvora energije iz obnovljivih izvora na promenu cena hrane i korišćenje zemljišta;~~

~~9) povećanju udela biogoriva proizvedenog od otpada, ostataka, neprehrambene celuloze i drvene celuloze, kao i o procenjenom uticaju proizvodnje biogoriva i biotečnosti na biološki diverzitet, izvore vode, kvalitet vode i kvalitet zemljišta;~~

~~10) proceni neto uštede emisije gasova koji izazivaju efekat staklene bašte koje su ostvarene korišćenjem energije iz obnovljivih izvora;~~

~~11) mehanizmima saradnje sa drugim državama radi ostvarenja obavezujućeg udela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije;~~

~~12) načinu procenjivanja udela biorazgradivog dela otpada u otpadu koji se upotrebljava za proizvodnju energije, kao i o preduzetim merama za unapređenje te procene.~~

~~Ako se utvrdi da za prethodne dve kalendarske godine, udeo energije iz obnovljivih izvora značajno odstupa od dinamike za ostvarenje udela iz člana 65. stav 4. tač. 2), 3), 4) i 5) ovog zakona, Vlada, na predlog Ministarstva, donosi odluku o izmeni Nacionalnog akcionog plana, u kojem će odrediti predlog mera da se utvrđena dinamika za ostvarenje udela dostigne u razumnom roku.~~

Obračun udela energije iz obnovljivih izvora

Član 67.

~~Ministarstvo propisuje način izračunavanja udela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije, način izračunavanja električne energije proizvedene iz hidroelektrana i vetroelektrana, energetska sadržaj goriva u saobraćaju, način izračunavanja uticaja biogoriva, biotečnosti i njihovih uporedivih fosilnih goriva na emisiju gasova sa efektom staklene bašte, kao i način izračunavanja energije iz toplotnih pumpi.~~

Mehanizmi saradnje

Član 68.

~~Republika Srbija može sa drugim državama ugovoriti mehanizme saradnje, radi dostizanja obavezujućeg udela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije, u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima.~~

~~Mehanizmi saradnje su oblici saradnje između država koji obuhvataju: zajedničke projekte, statističke transfere iz energetske bilansa država, zajedničke šeme podrške i druge oblike saradnje kojim se omogućava smanjenje troškova država za postizanje njihovog obavezujućeg ukupnog udela obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji energije.~~

~~Mehanizmi saradnje iz stava 1. ovog člana mogu se ugovoriti na jednu ili više godina.~~

~~Vlada na predlog Ministarstva stvara uslove za obezbeđenje mehanizama saradnje.~~

~~Ministarstvo je dužno, da najkasnije u roku od tri meseca po završetku godine u kojoj su mehanizmi saradnje realizovani, nadležnom telu u skladu sa međunarodnim sporazumima dostavi obaveštenje koje naročito sadrži informaciju o količinama i cenama energije koje su predmet saradnje.~~

Informisanje i obuka

Član 69.

Ministarstvo je dužno da obezbedi da informacije o merama podsticaja budu dostupne svim stranama zainteresovanim za korišćenje energije iz obnovljivih izvora energije.

Ministarstvo je dužno da, u saradnji sa drugim državnim organima, uz učešće autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave, izradi odgovarajuće informacije, programe, obuke i uputstva u cilju informisanja građana o prednostima i praktičnim aspektima razvoja i korišćenja energije iz obnovljivih izvora energije.

Status povlašćenog proizvođača, privremenog povlašćenog proizvođača i proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije

Član 70.

Energetski subjekt može steći status povlašćenog proizvođača električne energije (u daljem tekstu: povlašćeni proizvođač) za elektranu, odnosno deo elektrane ako:

1) u procesu proizvodnje električne energije koristi obnovljive izvore energije i ispunjava uslove u pogledu instalisane snage i to: u hidroelektrani do 30 MW, hidroelektrani na postojećoj infrastrukturi do 30 MW, elektrani na biomasu, elektrani na biogas, elektrani na vetar, elektrani na energiju sunčevog zračenja, geotermalnoj elektrani, elektrani na otpad, i drugoj elektrani u skladu sa aktom iz člana 74. ovog zakona;

2) je izgrađena i podobna za upotrebu u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;

3) ima obezbeđeno posebno merenje, odvojeno od merenja u drugim tehnološkim procesima, kojim se meri preuzeta i predata električna, odnosno toplotna energija u sistem;

4) proizvodi električnu energiju u novoizgrađenim, odnosno rekonstruisanim postrojenjima u kojima je ugrađena nekorišćena oprema;

5) ima licencu za obavljanje delatnosti u skladu sa ovim zakonom;

6) koristi energiju vetra i energiju sunčevog zračenja, a instalisana snaga je manja od slobodnog kapaciteta određenog aktom iz člana 74. ovog zakona;

7) ispunjava i druge uslove u skladu sa aktom iz člana 74. ovog zakona.

Energetski subjekt, može steći status povlašćenog proizvođača i za elektranu, odnosno deo elektrane koja proizvodi energiju iz visokoefikasne kombinovane proizvodnje električne i toplotne energije ako:

1) u pojedinačnom proizvodnom objektu instalisane električne snage do 10 MW istovremeno proizvodi električnu i toplotnu energiju sa visokim stepenom iskorišćenja primarne energije;

2) je izgrađena i podobna za upotrebu u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;

3) ima obezbeđeno posebno merenje, odvojeno od merenja u drugim tehnološkim procesima, kojim se meri preuzeta i predata električna, odnosno toplotna energija u sistem;

4) proizvodi električnu energiju u novoizgrađenim, odnosno rekonstruisanim postrojenjima u kojima je ugrađena nekorišćena oprema;

5) ima licencu za obavljanje delatnosti u skladu sa ovim zakonom;

6) ispunjava i druge uslove u skladu sa aktom iz člana 74. ovog zakona.

Energetski subjekt može steći status proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora (u daljem tekstu: proizvođač iz obnovljivih izvora) za tu elektranu ako:

- 1) u procesu proizvodnje električne energije koristi obnovljive izvore energije;
 - 2) je izgrađena i podobna za upotrebu u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;
 - 3) ima obezbeđeno posebno merenje, odvojeno od merenja u drugim tehnološkim procesima, kojim se meri preuzeta i predata električna, odnosno toplotna energija u sistem;
 - 4) ima licencu za obavljanje delatnosti u skladu sa ovim zakonom;
 - 5) ispunjava i druge uslove u skladu sa aktom iz člana 74. ovog zakona.
- Status povlašćenog proizvođača ne može se steći za reverzibilnu hidroelektranu.

Status povlašćenog proizvođača, privremeni status povlašćenog proizvođača i status proizvođača iz obnovljivih izvora može steći i fizičko lice koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora samo za jednu elektranu instalisane snage do 30 kW pod uslovima propisanim u st. 1-3. ovog člana.

Energetski subjekat i fizičko lice iz stava 5. ovog člana ne mogu istovremeno imati status proizvođača iz obnovljivih izvora i status povlašćenog proizvođača za istu elektranu.

Član 71.

Energetski subjekt, odnosno fizičko lice iz člana 70. stav 5. ovog zakona, može pre sticanja statusa povlašćenog proizvođača, steći privremeni status povlašćenog proizvođača električne energije (u daljem tekstu: privremeni povlašćeni proizvođač) ako:

- 1) može da pristupi građenju elektrane iz člana 70. st. 1. i 2. ovog zakona, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;
- 2) je pribavio finansijski instrument obezbeđenja u skladu sa aktom iz člana 74. ovog zakona, za slučaj da ne stekne status povlašćenog proizvođača u skladu sa stavom 2. ovog člana za elektranu instalisane snage veće od 100 kW;
- 3) iz tehničke dokumentacije, kao i odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega, proizilazi da za planiranu elektranu može da stekne status povlašćenog proizvođača.

Status privremenog povlašćenog proizvođača važi tri godine od dana pravnosnažnosti rešenja o sticanju privremenog statusa povlašćenog proizvođača električne energije, odnosno jednu godinu za elektrane koje koriste energiju sunčevog zračenja.

Ukoliko privremeni povlašćeni proizvođač ne stekne status povlašćenog proizvođača u roku iz stava 2. ovog člana, status privremenog povlašćenog proizvođača može se produžiti za najviše godinu dana, pod uslovom da se uz zahtev za produženje priloži dokaz da je elektrana izgrađena.

Zahtev iz stava 3. ovog člana se mora podneti najkasnije 30 dana pre isteka roka iz stava 2. ovog člana. Rešenje donosi Ministarstvo u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva. Protiv rešenja može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

U slučaju da u toku važenja statusa privremenog povlašćenog proizvođača, nastupe nepredvidive okolnosti koje sprečavaju privremenog povlašćenog proizvođača da stekne status povlašćenog proizvođača u skladu sa ovim zakonom, status privremenog povlašćenog proizvođača može se produžiti za period koji je potreban da se otklone nepredvidive okolnosti bliže propisane aktom iz člana 74. ovog zakona.

Član 72.

~~Status povlašćenog proizvođača, status privremenog povlašćenog proizvođača i status proizvođača iz obnovljivih izvora, utvrđuje Ministarstvo rešenjem u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.~~

~~Zahtev za sticanje statusa iz stava 1 ovog člana podnosi se na obrascu čija je sadržina određena u skladu sa aktom iz člana 74. ovog zakona. Uz zahtev se prilažu dokazi o ispunjenosti uslova iz člana 70. ovog zakona, kao i drugi dokazi u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.~~

~~Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.~~

Član 73.

~~Status povlašćenog proizvođača se oduzima ako:~~

- ~~1) je rešenje o sticanju statusa povlašćenog proizvođača električne energije doneto na osnovu neistinitih podataka;~~
- ~~2) ne ispunjava obaveze utvrđene zakonom i aktom iz člana 74. ovog zakona;~~
- ~~3) proizvodi električnu energiju suprotno uslovima pod kojima je stekao status povlašćenog proizvođača;~~
- ~~4) su akti na osnovu kojih je stekao status povlašćenog proizvođača pravnosnažno ukinuti, poništeni ili stavljeni van snage.~~

~~Status proizvođača iz obnovljivih izvora se oduzima ako:~~

- ~~1) je rešenje o sticanju statusa proizvođača električne energije doneto na osnovu neistinitih podataka;~~
- ~~2) ne ispunjava obaveze utvrđene zakonom i aktom iz člana 74. ovog zakona;~~
- ~~3) proizvodi električnu energiju suprotno uslovima pod kojima je stekao status proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora;~~
- ~~4) su akti na osnovu kojih je stekao status proizvođača iz obnovljivih izvora pravnosnažno ukinuti, poništeni ili stavljeni van snage.~~

~~Status privremenog povlašćenog proizvođača se oduzima ako:~~

- ~~1) je rešenje o sticanju privremenog statusa povlašćenog proizvođača iz obnovljivih izvora doneto na osnovu neistinitih podataka;~~
- ~~2) ne ispunjava obaveze utvrđene zakonom i aktom iz člana 74. ovog zakona;~~
- ~~3) su akti na osnovu kojih je stekao status privremenog povlašćenog proizvođača pravnosnažno ukinuti, poništeni ili stavljeni van snage;~~
- ~~4) ako ne održava finansijsko sredstvo obezbeđenja za vreme trajanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača.~~

~~Ministarstvo donosi rešenje o oduzimanju statusa povlašćenog proizvođača, statusa proizvođača iz obnovljivih izvora i statusa privremenog povlašćenog proizvođača.~~

~~Protiv rešenja iz stava 4. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.~~

~~Prestankom ugovora o otkupu električne energije iz člana 76. stav 3. prestaje status povlašćenog proizvođača.~~

Član 74.

~~Vlada bliže propisuje uslove i postupak sticanja, trajanje i prestanak statusa povlašćenog proizvođača, privremenog povlašćenog proizvođača električne energije i proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije, sadržinu zahteva i dokaze o ispunjavanju uslova za sticanje statusa povlašćenog proizvođača, instrumente obezbeđenja plaćanja, minimalni stepen iskorišćenja primarne energije u elektranama visokoefikasne kombinovane proizvodnje električne i toplotne energije u zavisnosti od vrste osnovnog energenta i~~

~~instalirane snage, maksimalne kapacitete svih elektrana koje koriste energiju vetra i energiju sunčevog zračenja koje će dobiti status povlašćenog proizvođača, odnosno privremenog povlašćenog proizvođača sadržinu i način vođenja registra iz člana 75. ovog zakona i druga pitanja u skladu sa zakonom.~~

Član 75.

~~Ministarstvo vodi registar koji sadrži podatke:~~

- ~~1) o proizvođačima koji imaju status povlašćenog proizvođača;~~
- ~~2) o proizvođačima koji imaju status privremenog povlašćenog proizvođača;~~
- ~~3) o proizvođačima koji imaju status proizvođača iz obnovljivih izvora;~~
- ~~4) o proizvođačima kojima je status iz tač. 1), 2) i 3) ovog stava prestao da važi.~~

Podsticajne mere

Član 76.

~~Podsticajne mere za povlašćene proizvođače električne energije obuhvataju:~~

- ~~1) obavezu otkupa električne energije od povlašćenog proizvođača;~~
- ~~2) cene po kojima se ta energija otkupljuje;~~
- ~~3) period važenja obaveze otkupa električne energije;~~
- ~~4) preuzimanje balansne odgovornosti;~~

~~5) i druge podsticajne mere propisane aktom donetim na osnovu ovog zakona, kao i drugim zakonima i propisima kojima se uređuju porezi, carine i druge dažbine, zaštita životne sredine i energetska efikasnost.~~

~~Podsticajne mere može koristiti energetski subjekt koji je stekao status povlašćenog proizvođača u smislu ovog zakona.~~

~~Povlašćeni proizvođač ostvaruje pravo na podsticajne mere zaključenjem ugovora o otkupu električne energije sa garantovanim snabdevačem u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona. Garantovani snabdevač je dužan da u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva zaključi ugovor o otkupu električne energije.~~

~~Ugovor o otkupu električne energije iz stava 3. ovog člana pored elemenata utvrđenih zakonom koji uređuje obligacione odnose sadrži naročito i sledeće elemente:~~

- ~~1) vrstu i instaliranu snagu elektrane povlašćenog proizvođača;~~
- ~~2) mesto primopredaje energije u sistem;~~
- ~~3) mesto i način merenja;~~
- ~~4) cenu električne energije i način i uslove promene cene;~~
- ~~5) način i dinamiku obračunavanja, fakturisanja i plaćanja;~~
- ~~6) kamatu u slučaju neblagovremenog plaćanja;~~
- ~~7) instrumente obezbeđenja plaćanja;~~
- ~~8) obaveze garantovanog snabdevača u pogledu preuzimanja balansne odgovornosti i povlašćenog proizvođača u pogledu planiranja rada elektrane;~~
- ~~9) podsticajne mere u periodu probnog rada, kada ugovor zaključuje privremeni povlašćeni proizvođač;~~
- ~~10) i druge elemente u skladu sa aktom iz stava 5. ovog člana.~~

~~Vlada bliže propisuje sadržinu i druge elemente ugovora o otkupu električne energije.~~

~~Povlašćeni proizvođač dužan je da:~~

- ~~1) svu proizvedenu električnu energiju prodaje isključivo garantovanom snabdevaču;~~
- ~~2) vodi evidenciju o utrošenim energentima;~~
- ~~3) dostavlja planove rada garantovanom snabdevaču;~~
- ~~4) ispunjava i druge obaveze propisane ovim zakonom i aktima donetim na osnovu ovog zakona.~~

Član 77.

~~Privremeni povlašćeni proizvođač ostvaruje pravo na podsticajne mere zaključenjem ugovora o otkupu električne energije sa garantovanim snabdevačem pod odložnim uslovom da stekne status povlašćenog proizvođača u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.~~

~~Garantovani snabdevač je dužan da na zahtev privremenog povlašćenog proizvođača zaključi ugovor o otkupu električne energije u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.~~

~~Privremeni povlašćeni proizvođač, koji u skladu sa ovim zakonom stekne status povlašćenog proizvođača, ima pravo samo na podsticajne mere koje su važile na dan podnošenja zahteva za sticanje statusa privremenog povlašćenog proizvođača.~~

~~Vlada bliže propisuje sadržinu i druge elemente ugovora iz stava 1. ovog člana.~~

~~Prava i obaveze privremenog povlašćenog proizvođača i drugih energetskih subjekata u pogledu korišćenja podsticajnih mera za vreme probnog rada elektrane uređuju se aktom iz člana 80. ovog zakona.~~

Dužnosti garantovanog snabdevača u funkciji otkupa električne energije od povlašćenih proizvođača

Član 78.

~~Garantovani snabdevač je dužan da:~~

~~1) zaključi ugovor o otkupu električne energije iz člana 76. stav 3, odnosno člana 77. stav 1. ovog zakona;~~

~~2) preuzima prava i obaveze prethodnog garantovanog snabdevača u roku, na način i pod uslovima utvrđenim javnim tenderom iz člana 191. ovog zakona;~~

~~3) vodi registar ugovora o otkupu električne energije i objavljuje ih na svojoj internet stranici;~~

~~4) preuzme balansnu odgovornost iz člana 76. stav 1. tačka 4) ovog zakona;~~

~~5) dostavlja Ministarstvu podatke potrebne za utvrđivanje naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača električne energije u skladu sa aktom iz člana 79. stav 4. ovog zakona;~~

~~6) vodi poseban račun za transakcije vezane za podsticajne mere i garancije porekla, u skladu sa ovim zakonom.~~

Podsticajna sredstva**Član 79.**

~~Svi krajnji kupci električne energije dužni su da plaćaju naknadu za podsticaj povlašćenih proizvođača električne energije, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.~~

~~Za električnu energiju utrošenu u reverzibilnim hidroelektranama za pumpni režim rada se ne plaća naknada iz stava 1. ovog člana.~~

~~Vlada propisuje način obračuna, plaćanja i prikupljanja sredstava po osnovu naknade za podsticajne mere, kao i način raspodele prikupljenih sredstava po osnovu naknade za podsticajne mere.~~

~~Vlada, na predlog Ministarstva, najkasnije do kraja decembra tekuće godine za narednu godinu, utvrđuje visinu naknade iz stava 3. ovog člana koja se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".~~

Član 80.

~~Vlada bliže propisuje kategorije povlašćenih proizvođača električne energije, podsticajne mere za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i iz~~

~~visokoefikasne kombinovane proizvodnje električne i toplotne energije, uslove za njihovo ostvarivanje, način određivanja i trajanje podsticajnog perioda, prava i obaveze koje iz tih mera proizilaze za povlašćene proizvođače električne energije i druge energetske subjekte i druga pitanja u skladu sa zakonom.~~

Član 81.

~~Ako se promene podaci o činjenicama na osnovu kojih je izdato rešenje o sticanju statusa povlašćenog proizvođača, privremenog statusa povlašćenog proizvođača, odnosno statusa proizvođača iz obnovljivih izvora, povlašćeni proizvođač, privremeni povlašćeni proizvođač i proizvođač iz obnovljivih izvora, su dužni da obaveste Ministarstvo o nastalim promenama u roku od 60 dana od dana nastanka promene.~~

~~U slučaju iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo mora izmeniti rešenje ako nastale promene ne utiču na ispunjenost uslova na osnovu kojih je rešenje izdato.~~

Garancija porekla

Član 82.

~~Operator prenosnog sistema izdaje garanciju porekla na zahtev proizvođača iz obnovljivih izvora energije i odgovoran je za njenu tačnost, pouzdanost i zaštićenost od zloupotrebe.~~

~~Operator distributivnog sistema je dužan da dostavlja operatoru prenosnog sistema podatke o proizvedenoj električnoj energiji za koje se izdaje garancija porekla u skladu sa aktom iz člana 87. stav 6. ovog zakona.~~

~~Garancija porekla ne može se izdati za električnu energiju proizvedenu u reverzibilnoj hidroelektrani u slučaju kada je takva proizvodnja posledica pumpnog rada.~~

~~Zahtev za izdavanje garancije porekla iz stava 1. ovog člana može se podneti u roku ne dužem od šest meseci od poslednjeg dana perioda proizvodnje električne energije za koju se zahteva izdavanje garancije porekla, a najkasnije do 15. marta tekuće godine za proizvodnju iz prethodne godine.~~

~~Garancija porekla se izdaje samo jednom za jediničnu neto količinu od 1 MWh proizvedene električne energije izmerene na mestu predaje u prenosni, distributivni ili zatvoreni distributivni sistem.~~

~~Period proizvodnje električne energije za koju se izdaje garancija porekla ne može biti duži od godinu dana.~~

~~Garancija porekla važi godinu dana počev od poslednjeg dana perioda proizvodnje za koju se izdaje.~~

~~Garancija porekla prestaje da važi nakon njenog iskorišćenja, povlačenja ili istekom roka od godinu dana od poslednjeg dana perioda proizvodnje električne energije za koju je izdata.~~

~~Garancija porekla je prenosiva.~~

~~Postupak izdavanja, prenošenja, iskorišćenja i prestanka važenja garancije porekla zasniva se na principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije.~~

Član 83.

~~Garancija porekla izdata u drugim državama, važi i u Republici Srbiji pod uslovima reciprociteta u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom.~~

~~Ako operator prenosnog sistema postane član evropske asocijacije tela za izdavanje garancija porekla, garancija porekla izdata u drugim državama važiće u skladu sa pravilima te asocijacije.~~

Član 84.

~~Garancije porekla mogu se prenositi nezavisno od proizvedene električne energije na koju se odnose. Da bi se osigurali da se električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora samo jednom prikaže kupcu kao potrošena, mora se izbeći duplo računanje i duplo prikazivanje. Električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora, a za koju je proizvođač iz obnovljivih izvora pripadajuće garancije porekla prodao odvojeno od te električne energije, ne može se prikazati ili prodati krajnjem kupcu kao električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora.~~

Član 85.

~~Garancija porekla za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora sadrži naročito:~~

- ~~1) naziv, lokaciju, vrstu i snagu proizvodnog kapaciteta;~~
- ~~2) datum puštanja objekta u rad;~~
- ~~3) podatak da se garancija porekla odnosi na električnu energiju;~~
- ~~4) datum početka i kraja proizvodnje električne energije za koju se izdaje garancija porekla;~~
- ~~5) podatak da li je za izgradnju proizvodnog kapaciteta bila korišćena investiciona podrška i vrsta te podrške;~~
- ~~6) podatak da li su korišćene mere podsticaja i vrsta podsticaja;~~
- ~~7) datum i zemlju izdavanja i jedinstveni identifikacioni broj.~~

~~Garancija porekla za električnu energiju proizvedenu u elektranama sa visokoeфикаsnom kombinovanom proizvodnjom električne i toplotne energije, pored podataka iz stava 1. ovog člana sadrži i:~~

- ~~1) donju toplotnu moć energenta koji se koristi za proizvodnju električne energije za koju se izdaje garancija porekla;~~
- ~~2) svrhu za koju se koristi toplotna energija proizvedena u postrojenju za kombinovanu proizvodnju električne i toplotne energije za koju se izdaje garancija porekla;~~
- ~~3) stepen korisnog dejstva elektrane na godišnjem nivou.~~

~~Količina električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora koja odgovara količini garancija porekla prenesenih sa snabdevača na treću stranu, biće oduzeta iz udela električne energije iz obnovljivih izvora u miksu tog snabdevača za svrhu iz člana 196. stav 1. ovog zakona.~~

Član 86.

~~Operator prenosnog sistema vodi registar garancija porekla u elektronskom obliku i objavljuje podatke iz registra na svojoj internet stranici, u skladu sa aktom iz člana 87. stav 6. ovog zakona.~~

~~Registar sadrži i garancije porekla izdate u skladu sa članom 83. ovog zakona i uz naznaku da su izdate u stranoj državi.~~

~~Operator prenosnog sistema ima pravo na naknadu za izdavanje, prenošenje i iskorišćenje garancije porekla u skladu sa aktom kojim se utvrđuje visina naknade na koji saglasnost daje Agencija.~~

~~Akt iz stava 3. ovog člana objavljuje se na internet stranici operatora prenosnog sistema i Agencije.~~

Član 87.

~~Operator prenosnog sistema proračunava i javno objavljuje udele svih vrsta izvora energije u prodatoj električnoj energiji krajnjim kupcima u Republici Srbiji.~~

~~Prilikom proračuna iz stava 1. ovog člana, operator prenosnog sistema naročito uzima u obzir iskorišćene i istekle garancije porekla.~~

~~Snabdevač proračunava i prikazuje krajnjem kupcu podatke o udelu svakog izvora energije u ukupno prodatoj električnoj energiji iz člana 196. stav 1. ovog zakona, na osnovu javno objavljenih podataka operatora prenosnog sistema iz stava 1. ovog člana i iskorišćenih garancija porekla.~~

~~Agencija nadzire operatora prenosnog sistema, operatora distributivnog sistema, snabdevače i druge subjekte u izvršavanju obaveza utvrđenih zakonom i propisima donetim na osnovu njega, a kojima se uređuju garancije porekla.~~

~~Ministarstvo bliže propisuje način na koji se krajnjem kupcu proračunava i prikazuje udeo svih vrsta izvora energije u prodatoj električnoj energiji, kao i način kontrole proračuna.~~

~~Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje sadržinu garancije porekla, postupak izdavanja, prenošenja i prestanka važenja garancije porekla, način vođenja registra, način dostavljanja podataka o proizvedenoj električnoj energiji izmerenoj na mestu predaje u prenosni, distributivni i zatvoreni distributivni sistem, nadzor, kao i druga pitanja u skladu sa zakonom.~~

Član 89.

Agencija jedanput godišnje analizira potrebu regulisanja cena iz člana 88. stav 3. ovog zakona na osnovu ostvarenog nivoa konkurentnosti na domaćem tržištu električne energije, dostignutog stepena zaštite energetske ugroženih kupaca, razvoja regionalnog tržišta električne energije i procene raspoloživih prekograničnih kapaciteta i priprema i objavljuje izveštaj o potrebi daljeg regulisanja tih cena.

Ministarstvo, nadležni organ za zaštitu konkurencije i energetske subjekti dužni su da, radi izrade izveštaja iz stava 1. ovog člana, Agenciji dostavljaju potrebne podatke i ocene iz njihove nadležnosti.

Kada Agencija utvrdi da je prestala potreba za regulacijom cena iz člana 88. stav 3. tačka 1) ovog člana, dužna je da o tome obavesti Ministarstvo.

Ministarstvo je dužno da sprovede postupak javnog tendera u skladu sa članom 191. ovog zakona, najkasnije u roku od šest meseci od saznanja da je prestala potreba za regulacijom cena.

Kada Agencija utvrdi da je, u potpunosti ili delimično, prestala potreba za regulacijom cena iz člana 88. stav 3. tačka 2) ovog člana, dužna je da o tome obavesti operatora sistema.

Vlada propisuje način utvrđivanja najviših cena osnovnih derivata nafte bez fiskalnih dažbina u slučaju sprečavanja poremećaja na tržištu nafte i derivata nafte ili otklanjanja štetnih posledica poremećaja na tržištu nafte i derivata nafte.

Regulisane cene iz člana 88. stav 2. tač. 1) do 9) i stav 3. ovog zakona KAO I SAGLASNOSTI NA REGULISANE CENE IZ ČLANA 88. STAV 2. OVOG ZAKONA se objavljuju u "Službenom glasniku Republike Srbije", a ostale regulisane cene se objavljuju na internet stranici energetskog subjekta i Agencije.

MREŽNA PRAVILA

ČLAN 93A

VLADA DONOSI AKTA O MREŽNIM PRAVILIMA KOJA SE ODOSE NA:

- 1) PRIKLJUČENJE NA MREŽU PROIZVODNIH JEDINICA;
- 2) PRIKLJUČENJE NA MREŽU OBJEKATA KUPACA;
- 3) PRIKLJUČENJE NA MREŽU JEDNOSMERNIH SISTEMA VISOKOG NAPONA;

4) O PRISTUPU MREŽI ZA TRANSPORT PRIRODNOG GASA NA NACIONALNOM, REGIONALNOM I EVROPSKOM TRŽIŠTU PRIRODNOG GASA, U VEZI SA:

(1) PRORAČUNOM KAPACITETA, RASPODELOM KAPACITETA I POSTUPCIMA ZA UPRAVLJANJE ZAGUŠENJIMA;

(2) PODACIMA I TEHNIČKIM INFORMACIJAMA KOJE OBJAVLJUJE OPERATOR TRANSPORTNOG SISTEMA PRIRODNOG GAS

(3) MEĐUSOBNOJ SARADNJI OPERATORA TRANSPORTNIH SISTEMA I PRAVILIMA ZA RAZMENU PODATAKA ZA RAD MEĐUSOBNO POVEZANIH SISTEMA ZA TRANSPORT GASA;

(4) BALANSNIM PRAVILIMA, UKLJUČUJUĆI PRAVILA O PROCEDURAMA ZA NOMINOVANJE, NAKNADAMA ZA DEBALANS, PROCESIMA IZMIRENJA U VEZI SA DNEVNIM NAKNADAMA ZA DEBALANS I OPERATIVNOM BALANSIRANJU IZMEĐU OPERATORA SISTEMA ZA TRANSPORT GASA;

(5) PRAVILIMA U VEZI SA HARMONIZOVANIM TARIFAMA ZA TRANSPORT PRIRODNOG GASA.

AKTA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DONOSE SE NA PREDLOG MINISTARSTVA, A NA OSNOVU DOSTAVLJENIH USAGLAŠENIH AKATA OPERATORA PRENOSNOG, ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE, ODNOSNO OPERATORA TRANSPORTNOG SISTEMA PRIRODNOG GASA.

OPERATORI SISTEMA DUŽNI SU DA AKTA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA IZRADE U SKLADU SA UPUTSTVOM IZ ČLANA 51. STAV 4. TAČKA 4) I PRIBAVE SAGLASNOST AGENCIJE O USAGLAŠENOSTI.

AGENCIJA PRILAGOĐAVA UPUTSTVA IZ ČLANA 51. STAV 4. TAČKA 4) U SKLADU SA IZMENAMA I DOPUNAMA OBAVEZA REPUBLIKE SRBIJE POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM SPORAZUMIMA.

Član 94.

Proizvodnja električne energije obuhvata proizvodnju u hidroelektranama, termoelektranama, termoelektranama-toplanama i drugim elektranama koje koriste obnovljive izvore energije (u daljem tekstu: elektrane).

Energetski subjekt koji obavlja delatnost proizvodnje električne energije (u daljem tekstu: ~~Proizvođač električne energije~~ PROIZVOĐAČ), u skladu sa ovim zakonom, ima pravo da:

1) u objektima za proizvodnju električne energije koristi izvore energije koje smatra najpovoljnijim u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom i drugim propisima;

2) prodaje proizvedenu električnu energiju;

3) koristi prenosni i distributivni sistem električne energije pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i pravilima o radu prenosnog i distributivnog sistema.

Proizvođač električne energije je dužan da:

1) ispunjava uslove iz licence za obavljanje energetskih delatnosti;

2) proizvodne kapacitete održava u ispravnom stanju, obezbedi njihovu stalnu pogonsku spremnost i bezbedno korišćenje u skladu sa tehničkim i drugim propisima;

3) poštuje propise i pravila koji se odnose na rad prenosnog i distributivnog sistema i funkcionisanje tržišta, propise koji se odnose na zaštitu konkurencije, kao i odluke nadležnih organa;

4) ponudi operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema pomoćne usluge, u skladu sa tehničkim karakteristikama i pravilima o radu prenosnog i distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije;

5) sa operatorom prenosnog sistema, odnosno distributivnog sistema zaključi ugovor o pružanju pomoćnih usluga;

6) ~~omogući nadležnim operatorima sistema proveru usaglašenosti tehničkih karakteristika svojih objekata i operativnih procedura sa izdatim aktom o~~

priključenju, ugovorenim pomoćnim uslugama i pravilima o radu prenosnog, odnosno distributivnog sistema;

6) OMOGUĆI NADLEŽNIM OPERATORIMA SISTEMA PROVERU USAGLAŠENOSTI TEHNIČKIH KARAKTERISTIKA SVOJIH OBJEKATA I OPERATIVNIH PROCEDURA SA IZDATIM AKTOM O PRIKLJUČENJU, ODNOSNO PROJEKTOVANIM TEHNIČKIM KARAKTERISTIKAMA ZA POSTOJEĆE ELEKTRANE ZA KOJE NE POSTOJI AKT O PRIKLJUČENJU, UGOVORENIM POMOĆNIM USLUGAMA, PRAVILIMA O RADU PRENOSNOG, ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I PRAVILIMA ZA PRIKLJUČENJE OBJEKATA NA PRENOSNI SISTEM;

7) ponudi operatoru prenosnog sistema sav neiskorišćeni proizvodni kapacitet za potrebe balansiranja i obezbeđivanja sigurnog rada sistema u skladu sa tehničkim karakteristikama i pravilima o radu prenosnog i distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije;

7A) ZAKLJUČI UGOVOR O PRISTUPU SA OPERATOROM SISTEMA NA ČIJI SISTEM JE PRIKLJUČEN;

8) sa operatorom prenosnog sistema zaključi ugovor o učešću u balansnom mehanizmu;

9) zaključi ugovor o eksploataciji elektrane sa operatorom sistema na čiji sistem je priključen;

10) operatoru prenosnog ili distributivnog sistema stavlja na raspolaganje podatke potrebne za rad sistema u skladu sa pravilima o radu prenosnog i distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije;

11) poštuje propisane uslove koji se odnose na energetska efikasnost i zaštitu životne sredine KAO I DRUGE USLOVE PROPISANE POSEBNIM ZAKONIMA;

12) dostavlja operatoru prenosnog i distributivnog sistema i Agenciji podatke neophodne u cilju ispunjenja propisanih obaveza o transparentnosti i praćenju tržišta električne energije;

12A) DOSTAVLJA OPERATORU NA ČIJI SISTEM JE PRIKLJUČEN PODATKE O PLANIRANOJ PROIZVODNJI NA SATNOM NIVOU ZA NAREDNI MESEC DO 15. DANA U TEKUĆEM MESECU.

13) čuva na period od pet godina sve satne podatke o proizvodnji električne energije po elektrani, koja ima najmanje jedan proizvodni pogon čiji je instalisani kapacitet najmanje 250 MW i podatke stavi na raspolaganje Agenciji i drugim nadležnim organima u skladu sa zakonom.

Član 108.

Operator prenosnog sistema električne energije odgovoran je za:

1) siguran, pouzdan i bezbedan rad prenosnog sistema i kvalitet isporuke električne energije;

2) obezbeđivanje adekvatnog prenosnog kapaciteta u funkciji sigurnosti snabdevanja;

3) upravljanje prenosnim sistemom i delom distributivnog sistema napona 110 kV koji obuhvata spojna polja 110 kV, sabirnice 110 kV i dalekovodna polja 110 kV, na način koji obezbeđuje sigurnost isporuke električne energije;

4) nediskriminatoran i transparentan pristup prenosnom sistemu i davanje razumnog obrazloženja u slučaju odbijanja pristupa;

5) razvoj prenosnog sistema kojim se obezbeđuje dugoročna sposobnost prenosnog sistema da ispuni racionalne zahteve za prenos električne energije vodeći računa o zaštiti životne sredine;

6) izgradnju priključka na prenosni sistem I NEDOSTAJUĆE INFRASTRUKTURE DEFINISANE U PROCESU PRIKLJUČENJA;

7) koordiniran rad prenosnog sistema Republike Srbije sa prenosnim sistemima u interkonekciji, odnosno sa distributivnim sistemima u Republici Srbiji;

8) upravljanje tokovima snaga, uzimajući u obzir razmene sa ostalim sistemima u interkonekciji, obezbeđivanje potrebnih pomoćnih usluga, uključujući i usluge upravljanja potrošnjom, u meri u kojoj je takva raspoloživost nezavisna od bilo kog drugog sistema prenosa sa kojim je njegov sistem u interkonekciji;

9) balansiranje sistema;

10) utvrđivanje tehničko-tehnoloških i ostalih potrebnih uslova za ~~povezivanje~~ i priključenje elektroenergetskih objekata, uređaja i postrojenja u jedinstven sistem;

11) ispravnost i pouzdanost merenja električne energije na mestima primopredaje u i iz prenosnog sistema;

12) uređivanje i administriranje tržišta električne energije u okviru svoje nadležnosti;

13) efikasno i funkcionalno povezivanje tržišta električne energije u Republici Srbiji sa susednim tržištima električne energije, u saradnji sa operatorom tržišta električne energije u Republici Srbiji, kao i operatorima prenosnog sistema i operatorima tržišta susednih zemalja, a u skladu sa međunarodno ustanovljenim principima i preuzetim obavezama;

14) SARADNJU SA REGIONALNIM KOORDINACIONIM CENTRIMA;

15) UČEŠĆE U USPOSTAVLJANJU PROCENE ADEKVATNOSTI NA NACIONALNOM, REGIONALNOM I EVROPSKOM NIVOU;

16) DIGITALIZACIJU PRENOSNOG SISTEMA;

17) UPRAVLJANJE PODACIMA, UKLJUČUJUĆI RAZVOJ SISTEMA ZA UPRAVLJANJE PODACIMA, BEZBEDNOST I ZAŠTITU PODATAKA, U SKLADU SA PROPISIMA KOJI UREĐUJU INFORMACIONU BEZBEDNOST.

Član 109.

Operator prenosnog sistema električne energije dužan je da:

1) primenjuje pravila relevantnih evropskih asocijacija operatora prenosnog sistema čiji je član i učestvuje u radu Evropske asocijacije operatora prenosnog sistema;

2) saraduje sa operatorima prenosnih sistema, operatorima tržišta i drugim relevantnim zainteresovanim stranama, u cilju uspostavljanja integrisanog regionalnog i pan-evropskog tržišta električne energije;

3) ne pravi diskriminaciju između korisnika prenosnog sistema ili grupa korisnika sistema;

4) korisnicima prenosnog sistema pruža informacije za efikasan pristup sistemu na principima transparentnosti i nediskriminacije;

5) obezbedi poverljivost komercijalno osetljivih informacija dobijenih tokom obavljanja delatnosti i da informacije koje mogu obezbediti prednost na tržištu objavljuje na nediskriminatoran način;

6) obezbedi pravo na pristup podacima o potrošnji električne energije u skladu sa članom 56. stav 1. tačka 11) ovog zakona;

7) donese pravila o radu prenosnog sistema;

8) donese pravila za raspodelu ~~prekograničnih~~ prenosnih kapaciteta IZMEĐU ZONA TRGOVANJA;

9) objavi kriterijume i postupke u pogledu bezbednosti, upravljanja i planiranja rada prenosnog sistema, uključujući opšte principe za proračun ukupnog prenosnog kapaciteta i margine pouzdanosti na osnovu električnih i fizičkih karakteristika mreže;

10) objavi procenu raspoloživog prenosnog kapaciteta za svaki dan, navodeći sve raspoložive kapacitete prenosa koji su već rezervisani. Objavljivanje se vrši u određenim intervalima pre dana korišćenja raspoloživog prenosnog kapaciteta i uključuje sedmične i mesečne procenjene vrednosti, kao i indikaciju o očekivanoj pouzdanosti raspoloživih kapaciteta;

11) učestvuje u mehanizmu kompenzacije troškova za električnu energiju koja se tranzitira preko prenosnog sistema Republike Srbije u skladu sa sporazumom sa drugim operatorima prenosnih sistema i prikuplja naknade za upravljanje zagušenjima u prenosnoj mreži;

12) donese pravila o radu tržišta električne energije;

13) donese pravila o objavljivanju ključnih tržišnih podataka;

14) prikuplja i objavljuje podatke i informacije u skladu sa Pravilima o objavljivanju ključnih tržišnih podataka iz člana 176. ovog zakona;

15) uspostavi mehanizme za koordinaciju i razmenu informacija kojim se obezbeđuje sigurnost rada mreže u kontekstu upravljanja zagušenjem;

16) objavi relevantne podatke o ukupnoj prognoziranoj potrošnji i ostvarenoj potrošnji, o raspoloživosti i upotrebi objekata korisnika sistema, raspoloživosti i korišćenju mreže i interkonekcije, balansnoj energiji i rezervisanom kapacitetu;

17) održava i razvija prenosni sistem;

18) svake DRUGE godine donese plan razvoja prenosnog sistema za period od najmanje deset godina;

19) svake godine donosi plan investicija u prenosni sistem za period do tri godine, usklađen sa planom investicija distributivnih sistema;

20) obezbedi adekvatna sredstva za ispunjavanje svojih obaveza;

21) donese odluku o ceni za pristup prenosnom sistemu u skladu sa metodologijom iz člana 50. stav 1. tačka 1) ovog zakona;

22) obezbedi usluge balansiranja u skladu sa transparentnim, nediskriminatornim i tržišnim principima koji će pružiti odgovarajuće podsticaje korisnicima sistema da izbalansiraju svoju predaju i preuzimanje električne energije;

23) utvrđuje cenu električne energije za potrebe balansiranja sistema u skladu sa članom 174. stav 2. ovog zakona;

24) utvrđuje tehničko-tehnološke i druge potrebne uslove za priključenje i povezivanje elektroenergetskih objekata, uređaja i postrojenja u jedinstven sistem;

25) donese proceduru za priključenje korisnika na prenosni sistem;

25A) DONESE PRAVILA ZA PRIKLJUČENJE OBJEKATA NA PRENOSNI SISTEM;

~~26) proverava usaglašenost objekata korisnika prenosnog sistema sa tehničkim zahtevima iz pravila o radu prenosnog sistema i o promeni uslova obaveštava korisnika sistema;~~

26) PROVERAVA USAGLAŠENOST TEHNIČKIH KARAKTERISTIKA OBJEKATA KORISNIKA PRENOSNOG SISTEMA I NJIHOVIH OPERATIVNIH PROCEDURA SA IZDATIM AKTOM O PRIKLJUČENJU, ODNOSNO PROJEKTOVANIM TEHNIČKIM KARAKTERISTIKAMA ZA POSTOJEĆE OBJEKTE KORISNIKA PRENOSNOG SISTEMA ZA KOJE NE POSTOJI AKT O PRIKLJUČENJU, UGOVORENIM POMOĆNIM USLUGAMA I PRAVILIMA ZA PRIKLJUČENJE OBJEKATA NA PRENOSNI SISTEM;

27) koristi objekte prenosnog sistema u skladu sa tehničkim propisima;

28) preduzima propisane mere bezbednosti u toku korišćenja prenosnog sistema i drugih kapaciteta koji su u funkciji prenosnog sistema;

29) preduzima mere za povećanje energetske efikasnosti i zaštitu životne sredine;

~~30) prioritetno preuzima električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije, osim u slučaju kada je ugrožena sigurnost rada prenosnog sistema;~~

~~31) sprovodi postupak izdavanja, prenošenja i prestanka važenja garancija porekla i vodi registar garancija porekla;~~

32) proračunava i javno objavljuje udele svih vrsta izvora energije u prodatoj električnoj energiji krajnjim kupcima u Republici Srbiji;

33) Agenciji dostavi plan nabavke električne energije za nadoknadu gubitaka za narednu godinu;

34) nabavi električnu energiju za nadoknadu gubitaka u prenosnoj mreži i pomoćne usluge u svom sistemu, u skladu sa transparentnim, nediskriminatornim i tržišnim principima;

35) preduzima mere za smanjenje gubitaka u prenosnom sistemu;

36) prati sigurnost snabdevanja i Ministarstvu dostavlja podatke za izveštaj o sigurnosti snabdevanja;

~~37) u svrhu obezbeđenja sigurnosti snabdevanja, prioritarno angažuje proizvođače koji koriste domaće energente za proizvodnju električne energije u iznosu koji ne prelazi 15% od ukupno korišćenih energenata za proizvodnju električne energije u kalendarskoj godini prema energetsom bilansu Republike Srbije;~~

37) DOPRINOSI SIGURNOSTI SNABDEVANJA KROZ ADEKVATAN PRENOSNI KAPACITET;

38) razmenjuje informacije neophodne za bezbedno i sigurno funkcionisanje sistema sa drugim operatorima sistema;

39) vodi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvaliteta isporuke i snabdevanja električnom energijom i dostavlja Agenciji izveštaj u skladu sa pravilima iz člana 51. stav 1. tačka 2) ovog zakona;

40) Agenciji dostavlja podatke i dokumentaciju iz člana 56. stav 1. tačka 8) ovog zakona;

41) Agenciji dostavlja podatke o promeni snabdevača i stepenu otvorenosti tržišta;

42) Agenciji dostavlja izveštaje o rešavanju prigovora i žalbi korisnika sistema;

43) preduzima mere kako bi omogućio korisnicima sistema kratke i sadržajne kontrolne liste sa praktičnim informacijama koje se odnose na njihova prava;

44) očitava brojila električne energije koje ispunjava propisane metrološke zahteve do osmog u mesecu za prethodni mesec i u roku od tri dana od dana očitavanja obezbedi kupcu, proizvođaču i snabdevaču pristup podacima;

45) kontroliše zaštitni pojas oko objekata prenosne mreže i preduzima mere u skladu sa zakonom;

46) doneše akt o cenama nestandardnih usluga, na koji saglasnost daje Agencija i koji se objavljuje na internet stranici operatora sistema;

46A) U ZAVISNOSTI OD STEPENA ODSTUPANJA OD PROPISANOG KVALITETA ISPORUKE, PLATI NAKNADU KRAJNJE KUPCU U SKLADU SA PRAVILIMA IZ ČLANA 215. ZAKONA;

46B) DONESE PRAVILA ZA OBUSTAVU I PONOVO POKRETANJE TRŽIŠNIH AKTIVNOSTI;

46V) MERE KOJE SE PREDUZIMAJU U SLUČAJU POREMEĆAJA RADA ELEKTROENERGETSKOG SISTEMA, KAO I ZBOG RADOVA NA ODRŽAVANJU I PROŠIRENJU ELEKTROENERGETSKOG SISTEMA;

46G) POSTUPA U SKLADU SA DUŽNOSTIMA PROPISANIM ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE, KAO I ENERGETSKA EFIKASNOST;

47) uređuje druga pitanja neophodna za rad prenosnog sistema i funkcionisanje tržišta;

Plan razvoja iz stava 1. tačke 18) ovog člana i plan investicija iz stava 1. tačke 19) ovog člana operator prenosnog sistema električne energije dužan je da dostavi svake godine Agenciji, radi davanja saglasnosti.

ZA POTREBE USLUGA BALANSIRANJA IZ STAVA 1. TAČKE 22), OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA NABAVLJA REZERVU SNAGE NA NAČIN PREDVIĐEN ZA NABAVKU ENERGIJE, ODNOSNO PRIMENOM IZUZEĆA ZA NABAVKU ENERGIJE U SMISLU PROPISA KOJIMA SE UREĐUJU JAVNE NABAVKE.

Član 111.

Operator prenosnog sistema dužan je da svake DRUGE godine podnese Agenciji na saglasnost desetogodišnji plan razvoja prenosne mreže baziran na prognoziranoj proizvodnji i potrošnji električne energije i rezultatima savetovanja sa svim zainteresovanim stranama i usaglašen sa planom razvoja distributivne mreže.

Desetogodišnji plan razvoja prenosne mreže sadrži efikasne mere radi obezbeđenja stabilnosti rada sistema i sigurnosti snabdevanja.

Plan iz stava 1. ovog člana treba da:

- 1) ukaže učesnicima na tržištu na potrebe za izgradnjom i rekonstrukcijom najvažnije infrastrukture prenosnog sistema koju treba izgraditi ili unaprediti u narednih deset godina;
- 2) sadrži sve investicije za koje je doneta odluka o realizaciji i koje su u toku, kao i investicije koje će se realizovati u periodu od naredne tri godine;
- 3) odredi rokove za realizaciju svih investicionih projekata.

Napredni merni sistemi

Član 115.

Operator prenosnog sistema utvrđuje tehničke zahteve za uvođenje raznih oblika naprednih mernih sistema i analizira tehničku i ekonomsku opravdanost uvođenja naprednih sistema merenja, efekte na razvoj tržišta.

Na osnovu analize iz stava 1. ovog člana, operator prenosnog sistema je dužan da izradi plan implementacije ekonomski opravdanih oblika naprednih mernih sistema i dostavi ga Ministarstvu i Agenciji radi pribavljanja mišljenja.

Operator prenosnog sistema je dužan da planom razvoja sistema obuhvati uvođenje naprednih mernih sistema u skladu sa planom implementacije, za period za koji se plan razvoja donosi.

Član 116.

Pravilima o radu prenosnog sistema električne energije uređuju se:

- 1) planiranje razvoja prenosnog sistema, uključujući sadržaj plana, način planiranja i sadržaj plana investicija;
- 2) uslovi za siguran i pouzdan rad prenosnog sistema;
- 3) tehnički uslovi za priključenje i za povezivanje na prenosni sistem;
- 4) obaveze korisnika prenosnog sistema neophodne za siguran i pouzdan rad sistema;
- 5) obaveze korisnika i operatora prenosnog sistema u funkcionalnom ispitivanju i puštanju u pogon dela distributivnog sistema napona 110 kV kojim upravlja operator prenosnog sistema, kao i u elementima elektroenergetskog sistema objekata proizvođača i kupaca koji utiču na siguran i pouzdan rad prenosnog sistema, kao i u ispitivanju rada zaštitnih i upravljačkih uređaja nakon značajnih pogonskih događaja ili poremećaja u radu prenosnog sistema;
- 6) sadržina ugovora o eksploataciji objekta zaključenog sa kupcem, proizvođačem, operatorom distributivnog sistema i operatorom zatvorenog distributivnog sistema;
- 7) korišćenje i održavanje objekata;
- 8) parametri i način kontrole kvaliteta električne energije;
- 9) planiranje rada prenosnog sistema;
- 10) proceduru za prijavu i potvrdu programa rada balansno odgovornih strana;

- 11) vrste i obim pomoćnih i sistemskih usluga;
- 12) operativni postupci i upravljanje prenosnim sistemom u normalnim uslovima i u slučaju poremećaja;
- 13) pristup prenosnom sistemu, instrument obezbeđenja plaćanja i kriterijumi za utvrđivanje iznosa i perioda za koji se traži;
- 14) procedura za merenje sa definisanom potrebnom mernom opremom, kriterijumima za izbor klase tačnosti mernog uređaja i karakteristika pratećih uređaja i opreme, PROCEDURE ZA ISPITIVANJE I KONTROLU MERNE OPREME, PUŠTANJE MERNE OPREME U RAD, MERNI PODACI, KORIŠĆENJE MERNIH PODATAKA, u zavisnosti od položaja mernog mesta u sistemu i vrste korisnika sistema;
- 14A) UČESTANOST I NAČIN KONTROLE ISPRAVNOSTI MERNOG MESTA, MERNIH I DRUGIH UREĐAJA U FUNKCIJI MERENJA, SADRŽAJ ZAPISNIKA O KONTROLI, NAČIN UTVRĐIVANJA NEOVLAŠĆENE POTROŠNJE;
- 14B) MERE KOJE SE PREDUZIMAJU U SLUČAJU POREMEĆAJA RADA ELEKTROENERGETSKOG SISTEMA, KAO I ZBOG RADOVA NA ODRŽAVANJU I PROŠIRENJU ELEKTROENERGETSKOG SISTEMA;
- 15) obuku osoblja operatora i korisnika prenosnog sistema na polju operativnih postupaka, u cilju sigurnog i pouzdanog rada prenosnog sistema;
- 16) druga pitanja neophodna za rad prenosnog sistema.
- Pravila iz stava 1. ovog člana donosi Operator prenosnog sistema električne energije uz saglasnost Agencije.
- Pravila iz stava 1. ovog člana se objavljuju na internet stranici operatora prenosnog sistema i Agencije.
- Agencija objavljuje odluku o davanju saglasnosti pravila iz stava 1. ovog člana u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Priključenje na prenosni sistem

Član 117.

Operator prenosnog sistema dužan je da uspostavi i objavi transparentnu, efikasnu i nediskriminatornu proceduru za priključenje objekata na prenosni sistem (u daljem tekstu: Procedura).

Procedura iz stava 1. ovog člana sadrži redosled aktivnosti operatora prenosnog sistema i podnosioca zahteva za priključenje i rokove u postupku priključenja objekta na prenosni sistem, koji se odnose na: studiju priključenja objekta, izgradnju i praćenje izgradnje priključka, proveru ispunjenosti tehničkih uslova iz odobrenja za priključenja, i druge aktivnosti od značaja za priključenje, koje nisu uređene zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja.

Na proceduru iz stava 1. ovog člana Agencija daje saglasnost.

Procedura se objavljuje na internet stranici operatora prenosnog sistema i Agencije.

Operator prenosnog sistema ne može odbiti priključenje objekata po osnovu mogućih budućih ograničenja, u postojećim prenosnim kapacitetima, kao što su zagušenja u udaljenim delovima prenosne mreže.

Operator prenosnog sistema dužan je da dostavi podnosiocu zahteva za priključenje potrebne informacije o mogućim budućim ograničenjima u postojećim prenosnim kapacitetima.

Operator prenosnog sistema ne može odbiti priključenje objekata po osnovu dodatnih troškova zbog povećanja kapaciteta elemenata prenosne mreže u bliskom okruženju tačke priključenja.

PRIKLJUČENJE NA PRENOSNI SISTEM

ČLAN 117

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA DUŽAN JE DA USPOSTAVI I OBJAVI TRANSPARENTNU, EFIKASNU I NEDISKRIMINATORNU PROCEDURU ZA PRIKLJUČENJE OBJEKATA NA PRENOSNI SISTEM I DEO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA KOJIM UPRAVLJA OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA (U DALJEM TEKSTU: PROCEDURA).

PROCEDURA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NAROČITO UREĐUJE:

- 1) REDOSLED AKTIVNOSTI OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA, OPERATORA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I PODNOSIOCA ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE I ROKOVE U POSTUPKU PRIKLJUČENJA OBJEKTA;
- 2) ODNOS OPERATORA SISTEMA I PODNOSIOCA ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE U POSTUPKU OSTVARIVANJA PRAVA NA PRIKLJUČENJE I IZGRADNJE NEOPHODNE INFRASTRUKTURE ZA PRIKLJUČENJE;
- 3) USLOVE I NAČIN ZAKLJUČIVANJA UGOVORA U POSTUPKU PRIKLJUČENJA;
- 4) POSTUPKE U SLUČAJU PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA POVEĆANJE, ODNOSNO SMANJENJE ODOBRENE SNAGE, ODNOSNO PROMENA U OBJEKTU KORISNIKA PRENOSNOG SISTEMA KOJE UTIČU NA TEHNIČKE ZAHTEVE UREĐENE PRAVILIMA ZA PRIKLJUČENJE OBJEKATA NA PRENOSNI SISTEM, KAO I U SLUČAJU PONOVOG PRIKLJUČENJA USLED ISKLJUČENJA;
- 5) DRUGE AKTIVNOSTI OD ZNAČAJA ZA PRIKLJUČENJE.

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA IZRAĐUJE PRAVILA ZA PRIKLJUČENJE OBJEKATA NA PRENOSNI SISTEM KOJA SADRŽE NAROČITO:

- 1) TEHNIČKE ZAHTEVE ZA PRIKLJUČENJE NA PRENOSNI SISTEM I DEO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA KOJIM UPRAVLJA OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA;
- 2) TIPSKE NAČINE PRIKLJUČENJA;
- 3) POLOŽAJ MERNOG MESTA SA POTREBNOM MERNOM OPREMOM;
- 4) KRITERIJUMIMA ZA IZBOR KLASE TAČNOSTI MERNOG UREĐAJA I KARAKTERISTIKA PRATEĆIH UREĐAJA I OPREME, U ZAVISNOSTI OD POLOŽAJA MERNOG MESTA U SISTEMU I VRSTE KORISNIKA SISTEMA;
- 5) NAČIN KOMUNIKACIJE MERNIH UREĐAJA SA CENTRALIZOVANIM SISTEMOM ZA MERENJE ELEKTRIČNE ENERGIJE;
- 6) USLOVE, SADRŽINU I NAČIN IZDAVANJA SAGLASNOSTI ZA STAVLJANJE POD NAPON, PRIVREMENO PRIKLJUČENJE I TRAJNO PRIKLJUČENJE, KAO I NAČIN DOKAZIVANJA ISPUNJENOSTI OVIH USLOVA.

NA PROCEDURU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA I PRAVILA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA AENCIJA DAJE SAGLASNOST.

PROCEDURA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA I PRAVILA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA SE OBJAVLJUJU NA INTERNET STRANICI OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA I AGENCIJE.

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA NE MOŽE ODBITI PRIKLJUČENJE OBJEKATA PO OSNOVU MOGUĆIH BUDUĆIH OGRANIČENJA, U POSTOJEĆIM PRENOSNIM KAPACITETIMA, KAO ŠTO SU ZAGUŠENJA U UDALJENIM DELOVIMA PRENOSNE MREŽE.

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA DUŽAN JE DA DOSTAVI PODNOSIOCU ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE POTREBNE INFORMACIJE O MOGUĆIM BUDUĆIM OGRANIČENJIMA U POSTOJEĆIM PRENOSNIM KAPACITETIMA.

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA NE MOŽE ODBITI PRIKLJUČENJE OBJEKATA PO OSNOVU DODATNIH TROŠKOVA ZBOG IZGRADNJE

NEDOSTAJUĆE INFRASTRUKTURE, ODNOSNO POVEĆANJA KAPACITETA ELEMENATA PRENOSNE MREŽE U BLISKOM OKRUŽENJU TAČKE PRIKLJUČENJA.

ODREDBAMA ST. 6. I 8. OVOG ČLANA, NE DOVODI SE U PITANJE MOGUĆNOST OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA DA PODNOSIOCU ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE PRUŽI MOGUĆNOST OGRANIČENE ODOBRENE SNAGE ILI DA MU PONUDI PRIKLJUČENJE KOJE PODLEŽE OPERATIVNIM OGRANIČENJIMA POD USLOVOM DA JE TAKVO OGRANIČENJE ODOBRENO OD STRANE AGENCIJE.

U SLUČAJU DA PODNOSILAC ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE ODABERE PRIKLJUČENJE KOJE PODLEŽE OPERATIVNIM OGRANIČENJIMA, OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA NE PODLEŽE OBAVEZI PLAĆANJA FINANSIJSKE NADOKNADE ZA SPROVEDENA OGRANIČENJA.

Član 118.

~~Operator prenosnog sistema je investitor izgradnje priključka i, po pravilu, gradi priključak na prenosni sistem o trošku kupca, odnosno proizvođača električne energije koji se priključuje.~~

~~Na zahtev kupca, odnosno proizvođača električne energije, operator prenosnog sistema je dužan da izda ovlašćenje kupcu, odnosno proizvođaču da u ime operatora sistema sam izgradi priključak o svom trošku.~~

~~U slučaju iz stava 2. ovog člana, kupcu, odnosno proizvođaču će se umanjiti troškovi priključenja na sistem u skladu sa metodologijom za određivanje troškova priključenja na sistem za prenos i distribuciju.~~

~~Za priključak iz stava 2. pribavlja se dokumentacija na ime operatora prenosnog sistema u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.~~

~~Prava i obaveze operatora prenosnog sistema i kupca, odnosno proizvođača uređuju se ugovorima i to:~~

- ~~1) o izradi studije priključenja objekta na prenosni sistem;~~
- ~~2) o izradi planske i tehničke dokumentacije i pribavljanju potrebnih dozvola za izgradnju priključka;~~
- ~~3) o praćenju gradnje priključka.~~

Član 118.

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA JE INVESTITOR IZGRADNJE PRIKLJUČKA I NEDOSTAJUĆE INFRASTRUKTURE I, PO PRAVILU, GRADI PRIKLJUČAK NA PRENOSNI SISTEM O TROŠKU PODNOSIOCA ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE. IZUZETNO, U SLUČAJU PRIKLJUČENJA OBJEKTA OPERATORA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, TROŠKOVE IZGRADNJE PRIKLJUČKA, KOJI SE SASTOJE OD VODOVA 110 KV I UGRADNJE BROJILA, KAO I NEDOSTAJUĆE INFRASTRUKTURE PRENOSNOG SISTEMA, SNOSI OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA.

NA ZAHTEV PODNOSIOCA ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE, OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA JE DUŽAN DA IZDA OVLAŠĆENJE PODNOSIOCU ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE, IZUZEV U SLUČAJU PRIKLJUČENJA OBJEKTA OPERATORA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA DA U IME OPERATORA SISTEMA SAM IZGRADI PRIKLJUČAK ODNOSNO NEDOSTAJUĆU INFRASTRUKTURU O SVOM TROŠKU.

U SLUČAJU DA PODNOSILAC ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE IZGRADI NEDOSTAJUĆU INFRASTRUKTURU, NE PRIMENJUJU SE OGRANIČENJA IZ ČLANA 117. STAV 9. OVOG ZAKONA.

U SLUČAJU IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, ZA PRIKLJUČAK I NEDOSTAJUĆU INFRASTRUKTURU PODNOSILAC ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE PRIBAVLJA DOKUMENTACIJU NA IME OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE IZGRADNJA OBJEKATA.

U SLUČAJU IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, PODNOSIOCU ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE ĆE SE OBRAČUNATI TROŠKOVI PRIKLJUČENJA NA SISTEM U SKLADU SA METODOLOGIJOM ZA ODREĐIVANJE TROŠKOVA PRIKLJUČENJA NA SISTEM ZA PRENOS I DISTRIBUCIJU.

PRAVA I OBAVEZE OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA I PODNOSIOCA ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE UREĐUJU SE UGOVORIMA I TO:

- 1) O IZRADI STUDIJE PRIKLJUČENJA OBJEKTA;
- 2) O PRIKLJUČENJU OBJEKTA.

U OKVIRU POSTUPKA ISHODOVANJA LOKACIJSKIH USLOVA ZA OBJEKAT U SKLADU SA PROPISIMA KOJIM SE UREĐUJE IZGRADNJA OBJEKATA OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA ĆE DOSTAVITI USLOVE ZA PROJEKTOVANJE I PRIKLJUČENJE I NA OSNOVU VAŽEĆE STUDIJE PRIKLJUČENJA OBJEKTA.

ČLAN 119

Priključenje objekta ~~proizvođača ili kupca električne energije~~ KORISNIKA PRENOSNOG SISTEMA na prenosni sistem vrši se na osnovu odobrenja za priključenje, u skladu sa ovim zakonom.

~~Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaje se i u slučaju spajanja ili razdvajanja instalacija, odnosno mernih mesta, odnosno promene odobrene snage objekta proizvođača ili kupca električne energije, kao i ponovnog priključenja usled isključenja.~~

ODOBRENJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA IZDAJE SE I U SLUČAJU ZAHTEVA ZA PROMENOM ODOBRENE SNAGE ILI PROMENA U OBJEKTU KORISNIKA PRENOSNOG SISTEMA KOJA SU OD UTICAJA NA TEHNIČKE ZAHTEVE UREĐENE PRAVILIMA ZA PRIKLJUČENJE OBJEKATA NA PRENOSNI SISTEM, KAO I PONOVOG PRIKLJUČENJA USLED ISKLJUČENJA.

Pod promenom odobrene snage ~~proizvođača ili kupca električne energije~~ KORISNIKA PRENOSNOG SISTEMA podrazumeva se povećanje ili smanjenje odobrene snage.

Uslovi i način izdavanja odobrenja za priključenje na prenosni sistem, odobrena snaga i uslovi za promenu odobrene snage, ~~kao i uslovi za spajanje i razdvajanje instalacija, odnosno mernih mesta~~ bliže se uređuje propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom.

Član 120.

~~Odobrenje za priključenje objekta izdaje se rešenjem u upravnom postupku u pismenoj formi na zahtev lica čiji se objekat priključuje, a po dobijanju građevinske dozvole za gradnju objekta koji se priključuje.~~

ODOBRENJE ZA PRIKLJUČENJE OBJEKTA IZDAJE SE REŠENJEM U UPRAVNOM POSTUPKU U PISMENOJ FORMI NA ZAHTEV LICA ČIJI SE OBJEKAT PRIKLJUČUJE, A PO KUMULATIVNOM ISPUNJENJU SLEDEĆIH USLOVA:

- 1) DOBIJANJU GRAĐEVINSKE DOZVOLE ZA GRADNJU OBJEKTA KOJI SE PRIKLJUČUJE;
- 2) REALIZACIJI UGOVORA O IZRADI STUDIJE PRIKLJUČENJA OBJEKTA;

3) ZAKLJUČENJU UGOVORA O PRIKLJUČENJU OBJEKTA.

Operator prenosnog sistema izdaće odobrenje za priključenje i u slučaju priključenja objekta proizvođača ili kupca na deo distributivnog sistema kojim upravlja operator prenosnog sistema.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, operator prenosnog sistema, pre izdavanja odobrenja za priključenje, pribavlja od operatora distributivnog sistema tehničke uslove za priključenje koji su od interesa za distributivni sistem i ~~prethodnu saglasnost za izdavanje odobrenja za priključenje U SKLADU SA PROCEDUROM IZ ČLANA 117. OVOG ZAKONA.~~

~~Operator sistema je dužan da odluči po zahtevu za priključenje objekta kupca u roku od 30 dana od dana prijema pismenog zahteva, odnosno po zahtevu za priključenje objekta proizvođača u roku od 60 dana od dana prijema pismenog zahteva.~~

OPERATOR SISTEMA JE DUŽAN DA ODLUČI PO ZAHTEVU ZA PRIKLJUČENJE OBJEKTA U ROKU OD 45 DANA OD DANA PRIJEMA PISMENOG ZAHTEVA.

Protiv rešenja iz st. 1. i 2. ovog člana može se podneti žalba Agenciji, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja. Odluka Agencije po žalbi je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

~~Član 121.~~

~~Odobrenje za priključenje objekta na prenosni sistem sadrži naročito: mesto priključenja na sistem, način i tehničke uslove priključenja, troškove priključenja, potrebna ispitivanja usaglašenosti sa Pravilima o radu prenosnog sistema, instalisani kapacitet, odobrenu snagu, mesto primopredaje energije i način merenja energije i snage, rok za fizičko priključenje objekta.~~

~~Tehnički i drugi uslovi priključenja na prenosni sistem određuju se u skladu sa ovim zakonom, propisom iz člana 214. ovog zakona, tehničkim i drugim propisima i pravilima o radu sistema na koji se objekat priključuje.~~

ČLAN 121.

ODOBRENJE ZA PRIKLJUČENJE OBJEKTA NA PRENOSNI SISTEM SADRŽI NAROČITO: MESTO PRIKLJUČENJA NA SISTEM, NAČIN I TEHNIČKE USLOVE PRIKLJUČENJA, TROŠKOVE PRIKLJUČENJA, POTREBNA ISPITIVANJA USAGLAŠENOSTI SA PRAVILIMA ZA PRIKLJUČENJE OBJEKTA KORISNIKA PRENOSNOG SISTEMA, INSTALISANI KAPACITET, ODOBRENU SNAGU U MESTU PRIKLJUČENJA, MESTO PRIMOPREDAJE ENERGIJE I NAČIN MERENJA ENERGIJE I SNAGE, USLOVE ZA IZDAVANJE SAGLASNOSTI ZA STAVLJANJE POD NAPON, SAGLASNOSTI ZA PRIVREMENO PRIKLJUČENJE I SAGLASNOSTI ZA TRAJNO PRIKLJUČENJE, ROK ZA PRIKLJUČENJE OBJEKTA I UKOLIKO JE PREDVIĐENO NEDOSTAJUĆU INFRASTRUKTURU, ODNOSNO OPERATIVNA OGRANIČENJA IZ ČLANA 117. OVOG ZAKONA I DRUGE ELEMENTE U SKLADU SA PROPISIMA.

TEHNIČKI I DRUGI USLOVI PRIKLJUČENJA NA PRENOSNI SISTEM ODREĐUJU SE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, PROPISOM IZ ČLANA 214. OVOG ZAKONA, MREŽNIM PRAVILIMA ZA PRIKLJUČENJE, PROCEDUROM IZ ČLANA 117. OVOG ZAKONA, PRAVILIMA ZA PRIKLJUČENJE OBJEKATA NA PRENOSNI SISTEM, TEHNIČKIM I DRUGIM PROPISIMA.

~~Član 123.~~

Operator prenosnog sistema je dužan da priključi objekat kupca, odnosno proizvođača na prenosni sistem u roku od 15 dana od dana ispunjenja sledećih uslova:

- 1) uslova iz odobrenja za priključenje;
- 2) da je za objekat pribavljen akt kojim se odobrava puštanje u probni rad ili upotrebna dozvola za objekat i priključak;
- 3) da kupac, odnosno proizvođač dostavi operatoru sistema ugovor o snabdevanju, bez komercijalnih podataka;
- 4) da je za mesto primopredaje uređena balansna odgovornost i pristup sistemu.

Propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom bliže se uređuju uslovi i način dokazivanja ispunjenosti uslova iz st. 1. i 2. ovog člana.

Ako operator prenosnog sistema ne priključi objekat kupca, odnosno proizvođača na prenosni sistem u roku iz stava 1. ovog člana, nadležni inspektor, na zahtev kupca, odnosno proizvođača električne energije, proverava, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva, ispunjenost uslova za priključenje iz stava 1. ovog člana i ako utvrdi da su ispunjeni uslovi naložiće operatoru prenosnog sistema da u roku od dva radna dana izvrši priključenje objekta.

ČLAN 123

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA JE DUŽAN DA PRIKLJUČI OBJEKAT NA PRENOSNI SISTEM U ROKU OD 15 DANA OD DANA ISPUNJENJA SLEDEĆIH USLOVA:

- 1) USLOVA IZ ODOBRENJA ZA PRIKLJUČENJE, ODNOSNO UGOVORA O PRIKLJUČENJU;
- 2) DA JE SU ZA OBJEKAT I PRIKLJUČAK PRIBAVLJENE UPOTREBNE DOZVOLE U SLUČAJU TRAJNOG PRIKLJUČENJA, A ZA PRIVREMENO PRIKLJUČENJE AKT KOJIM SE ODOBRAVA PUŠTANJE U PROBNI RAD;
- 3) DA PODNOSILAC ZAHTEVA DOSTAVI OPERATORU SISTEMA UGOVOR O SNABDEVANJU, BEZ KOMERCIJALNIH PODATAKA ILI UGOVOR KOJI MU OMOGUĆAVA TRGOVINU NA ORGANIZOVANOM TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE;
- 4) DA JE ZA MESTO PRIMOPREDAJE UREĐENA BALANSNA ODGOVORNOST I PRISTUP SISTEMU;
- 5) DA JE ZAKLJUČEN UGOVOR O EKSPLOATACIJI OBJEKTA.

PROPISOM O USLOVIMA ISPORUKE I SNABDEVANJA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM BLIŽE SE UREĐUJU USLOVI I NAČIN DOKAZIVANJA ISPUNJENOSTI USLOVA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

PRIKLJUČENJE OBJEKTA KORISNIKA PRENOSNOG SISTEMA SE VRŠI NA OSNOVU SAGLASNOSTI ZA STAVLJANJE POD NAPON, SAGLASNOSTI ZA PRIVREMENO PRIKLJUČENJE I SAGLASNOSTI ZA TRAJNO PRIKLJUČENJE.

AKO OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA NE PRIKLJUČI OBJEKAT U ROKU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, NADLEŽNI INSPEKTOR, NA ZAHTEV PODNOSIOCA ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE, PROVERAVA, U ROKU OD 15 DANA OD DANA PODNOŠENJA ZAHTEVA, ISPUNJENOST USLOVA ZA PRIKLJUČENJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA I AKO UTVRDI DA SU ISPUNJENI USLOVI NALOŽIĆE OPERATORU PRENOSNOG SISTEMA DA U ROKU OD DVA RADNA DANA IZVRŠI PRIKLJUČENJE OBJEKTA.

Član 124.

~~U slučaju priključenja objekta na distributivni sistem 110 kV, proceduru priključenja sprovodi operator prenosnog sistema u saradnji sa operatorom distributivnog sistema, a u skladu sa Procedurom iz člana 117. ovog zakona.~~

~~U slučaju potrebe za priključenje objekata za koje je odobren probni rad u skladu sa posebnim zakonom može se izdati odobrenje za privremeno priključenje objekta. Izdavanje odobrenja za privremeno priključenje vrši se pod uslovima, na način i postupak propisan za izdavanje odobrenja za priključenje objekata.~~

ČLAN 124

U SLUČAJU PRIKLJUČENJA OBJEKTA NA DISTRIBUTIVNI SISTEM KOJIM UPRAVLJA OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA, PROCEDURU PRIKLJUČENJA SPROVODI OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA U SARADNJI SA OPERATOROM DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, A U SKLADU SA PROCEDUROM IZ ČLANA 117. OVOG ZAKONA.

U SLUČAJU PRIKLJUČENJA NA DISTRIBUTIVNI SISTEM KOJIM UPRAVLJA OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA:

1) OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA JE INVESTITOR, PO PRAVILU GRADI PRIKLJUČAK KOJI JE U DISTRIBUTIVNIM OBJEKTIMA, I DUŽAN JE DA NA ZAHTEV PODNOSIOCA ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE IZDA OVLAŠĆENJE OVOM PODNOSIOCU DA ON IZGRADI PRIKLJUČAK;

2) UGOVOR O IZRADI STUDIJE PRIKLJUČENJA OBJEKTA ZAKLJUČUJU OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA I PODNOSILAC ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE;

3) UGOVOR O PRIKLJUČENJU OBJEKTA ZAKLJUČUJU OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA, OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I PODNOSILAC ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE.

OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA UČESTVUJE U IZRADI STUDIJE PRIKLJUČENJA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA.

Član 125.

~~Međusobno povezivanje energetskih objekata za prenos i distribuciju električne energije, vrši se na osnovu ugovora, kojim se uređuju međusobna prava i obaveze između operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema.~~

~~Ugovor iz stava 1. ovog člana zaključuje se u sledećim slučajevima:~~

~~1) povezivanje novog objekta;~~

~~2) izmene u objektu koje ne odgovaraju ranije datim tehničkim uslovima u skladu sa pravilima o radu.~~

~~Ugovor iz stava 1. ovog člana zaključuje se u pismenoj formi nakon usaglašavanja planova investicija operatora prenosnog i distributivnog sistema i sadrži pored elemenata utvrđenih zakonom koji uređuje obligacione odnose sledeće:~~

~~1) izradu studije optimalnog povezivanja prenosnog i distributivnog sistema i tehničke dokumentacije;~~

~~2) ispitivanja postrojenja transformatorske stanice ili razvodnog postrojenja i proveru usaglašenosti sa Pravilima o radu distributivnog sistema i Pravilima o radu prenosnog sistema;~~

~~3) mesto primopredaje energije i način merenja isporučene električne energije i snage;~~

~~4) stvarne troškove povezivanja sistema;~~

ČLAN 125

U SLUČAJU POTREBE ZA PRIKLJUČENJE OBJEKATA ZA KOJE JE ODOBREN PROBNI RAD U SKLADU SA POSEBNIM ZAKONOM SE IZDAJE ODOBRENJE ZA PRIVREMENO PRIKLJUČENJE OBJEKTA.

IZDAVANJE ODOBRENJA ZA PRIVREMENO PRIKLJUČENJE VRŠI SE POD USLOVIMA, NA NAČIN I PO POSTUPKU PROPISANOM ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA PRIKLJUČENJE OBJEKATA.

Član 126.

~~Mesto predaje energije kupcu, odnosno mesto preuzimanja energije od proizvođača je mesto na kome se graniče instalacije objekta kupca, odnosno proizvođača i prenosnog sistema.~~

MESTO PREDAJE ELEKTRIČNE ENERGIJE, ODNOSNO MESTO PREUZIMANJA ELEKTRIČNE ENERGIJE JE MESTO NA KOME SE GRANIČE INSTALACIJE OBJEKTA KORISNIKA SISTEMA I SISTEMA NA KOJI JE OBJEKAT PRIKLJUČEN.

Mesto razgraničenja odgovornosti za isporučenu električnu energiju između ~~energetskog subjekta i kupca, odnosno proizvođača~~ OPERATORA SISTEMA I KORISNIKA SISTEMA i mesto merenja električne energije bliže se uređuje aktom kojim se utvrđuju uslovi isporuke i snabdevanja električnom energijom ~~i prirodnim gasom.~~

SARADNJA SA REGIONALNIM KOORDINACIONIM CENTRIMA

ČLAN 126A

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA I REGIONALNI KOORDINACIONI CENTRI SARADJUJU NA SLEDEĆIM PITANJIMA OD REGIONALNE VAŽNOSTI:

- 1) IZRADA ZAJEDNIČKOG MODELA MREŽE;
- 2) IZRADA ANALIZA SIGURNOSTI;
- 3) PRORAČUN KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA I UPRAVLJANJA ZAGUŠENJIMA;
- 4) PROGNOZIRANJE ADEKVATNOSTI SISTEMA I PRIPREMA AKTIVNOSTI ZA SMANJENJE RIZIKA;
- 5) KOORDINACIJA PLANIRANJA ISKLJUČENJA;
- 6) PROCENA USKLAĐENOSTI PLANOVA ODBRANE I PLANOVA ZA PONOVO USPOSTAVLJANJE PRENOSNIH SISTEMA;
- 7) KOORDINACIJA I OPTIMIZACIJA PONOVOG USPOSTAVLJANJA SISTEMA NAKON RASPADA;
- 8) IZRADA POGONSKIH ANALIZA I IZVEŠTAJA;
- 9) REGIONALNO ODREĐIVANJE KAPACITETA ZA REZERVU;
- 10) OLAKŠAVANJE REGIONALNE NABAVKE REZERVNOG KAPACITETA ZA BALANSIRANJE;
- 11) PODRŠKA OPERATORIMA PRENOSNIH SISTEMA U OPTIMIZACIJI MEĐUSOBNIH POTRAŽIVANJA;
- 12) UTVRĐIVANJE REGIONALNIH KRIZNIH SITUACIJA;
- 13) PRORAČUN VREDNOSTI MAKSIMALNOG ULAZNOG KAPACITETA ZA POTREBE RAZVOJA KAPACITIVNIH MEHANIZAMA;
- 14) UTVRĐIVANJE POTREBE ZA NOVIM PRENOSNIM KAPACITETIMA.

PITANJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA IZVRŠAVAJU SE NA OSNOVU RELEVANTNE REGULATIVE EVROPSKE UNIJE I METODOLOGIJA EVROPSKE

ASOCIJACIJE OPERATORA PRENOSNIH SISTEMA, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM JE RATIFIKOVAN UGOVOR O OSNIVANJU ENERGETSKE ZAJEDNICE.

Član 128.

Distributivni sistem električne energije čini:

- 1) distributivna elektroenergetska mreža;
- 2) ~~upravljački centri UPRAVLJANJA i upravljački sistemi u funkciji obavljanja delatnosti distribucije električne energije i upravljanja distributivnim sistemom;~~
- 3) ~~telekomunikaciona infrastruktura u distributivnim elektroenergetskim objektima 110 kV, 35 kV, 20 kV, 10 kV i 0,4 kV, kao i telekomunikaciona infrastruktura u elektroenergetskim objektima operatora prenosnog sistema, proizvođača i kupaca neophodna za obavljanje poslova upravljanja distributivnim sistemom;~~
- 3) TELEKOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA U DISTRIBUTIVNIM ELEKTROENERGETSKIM OBJEKTIMA 110kV, 35kV, 20kV, 10kV I 0,4kV, TELEKOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA U ELEKTROENERGETSKIM OBJEKTIMA OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA, PROIZVOĐAČA, KUPACA, KAO I TELEKOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA U NEENERGETSKIM OBJEKTIMA NEOPHODNA ZA OBAVLJANJE POSLOVA UPRAVLJANJA DISTRIBUTIVNIM SISTEMOM;
- 4) informacioni i upravljački sistem i druga infrastruktura neophodna za funkcionisanje distributivnog sistema.

Distributivna elektroenergetska mreža u smislu stava 1. tačka 1) ovog člana je funkcionalno povezan skup elektroenergetskih objekata koji čine distributivne transformatorske stanice 110/x kV sa dalekovodnim i spojnim poljima 110 kV, sabirnicama 110 kV i transformatorima 110/x kV sa pripadajućim transformatorskim poljima, transformatorske stanice 35/x kV i x/0,4 kV, razvodna postrojenja 35 kV, 20 kV i 10 kV i elektroenergetski vodovi napona 35 kV, 20 kV, 10 kV i ispod 1 kV; merni uređaji sa mernim ormanom ili razvodnim ormanom, odnosno razvodnim postrojenjem na mestima primopredaje u i iz distributivne elektroenergetske mreže.

Član 132.

Operator distributivnog sistema koji je deo vertikalno integrisanog preduzeća dužan je da donese Program usklađenosti za obezbeđivanje nediskriminatornog ponašanja, koji sadrži mere u cilju sprečavanja diskriminatornog ponašanja, način praćenja poštovanja tih mera i obaveze zaposlenih za postizanje postavljenih ciljeva.

Lice ili telo odgovorno za praćenje usklađenosti operatora distributivnog sistema imenuje nadležni organ operatora distributivnog sistema, uz prethodnu saglasnost Agencije.

Na uslove za imenovanje i trajanje mandata ili radnog odnosa lica iz stava 2. ovog člana, saglasnost daje Agencija.

Uslovi iz stava 3. ovog člana moraju osigurati nezavisnost lica za praćenje usklađenosti, koje za vreme obavljanja ovog posla ne može zauzimati nijedan drugi profesionalni položaj niti, direktno ili posredno, obavljati drugu dužnost ili imati poslovni interes u nekom drugom delu vertikalno integrisanog preduzeća.

Agencija može uskratiti saglasnost na imenovanje predložene osobe za praćenje usklađenosti samo ako ona nije dovoljno nezavisna ili nema odgovarajuće stručne sposobnosti.

Operator distributivnog sistema je dužan da licu iz stava 2. ovog člana obezbedi sve potrebne uslove i sredstva za rad, pravo na pristup prostorijama operatora

bez prethodne najave, pristup svim potrebnim informacijama operatora distributivnog sistema ili povezanog preduzeća, pozive i materijale za sastanke rukovodećeg osoblja na kojima se odlučuje o: finansijskim planovima i izveštajima, planovima razvoja, investicija i održavanja i njihovoj realizaciji, kupovini električne energije za nadoknadu gubitaka i drugim pitanjima neophodnim za sprovođenje njegovih obaveza.

Lice iz stava 2. ovog člana je dužno da: prati sprovođenje Programa usklađenosti, prati usklađenost rada operatora distributivnog sistema sa odredbama koje uređuju transparentnost rada operatora sistema i poverljivost podataka, obavesti Agenciju ukoliko organi vertikalno integrisanog preduzeća svojim odlučivanjem sprečavaju ili odlažu projekte iz Plana investicija iz člana 136. stav 1. tačka 10) ovog zakona, kao i o svakoj drugoj bitnoj povredi vezanoj za sprovođenje Programa usklađenosti, pripremi godišnji izveštaj o sprovođenju Programa usklađenosti i dostavi ga Agenciji radi ~~davanja saglasnosti~~, PREGLEDA I DAVANJA MIŠLJENJA.

Lice iz stava 2. ovog člana je dužno da čuva tajnost komercijalnih i drugih poverljivih poslovnih podataka koji su mu dostavljeni za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti.

Izveštaj o sprovođenju Programa usklađenosti sadrži i informacije o svim komercijalnim i finansijskim odnosima između vertikalno integrisanog preduzeća i operatora distributivnog sistema, o ograničenjima za uspešno sprovođenje programa i predlog mera i preporuka u cilju efikasnijeg sprovođenja Programa usklađenosti, kao i predlog izmena i dopuna Programa usklađenosti, ako je to potrebno.

Na osnovu izveštaja iz stava 9. ovog člana, Agencija može tražiti izmenu Programa usklađenosti.

NAKON ŠTO SE AGENCIJI DOSTAVI IZVEŠTAJ, OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA MOŽE U ROKU OD 15 DANA DA DOSTAVI AGENCIJI OBRAZLOŽENE KOMENTARE I / ILI PRIMEDBE NA IZVEŠTAJ, A AGENCIJA TAKOĐE U ROKU OD 15 DANA OD PRIJEMA IZVEŠTAJA MOŽE ZATRAŽITI OD LICA IZ STAVA 2 OVOG ČLANA DA U NAREDNOM ROKU OD 15 DANA PRUŽI VIŠE INFORMACIJA U VEZI SA MERAMA NAVEDENIM U PROGRAMU USKLAĐENOSTI.

AGENCIJA ĆE RAZMOTRITI SUGESTIJE I PRIMEDBE OPERATORA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, KAO I DODATNE INFORMACIJE LICA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, I DAĆE SVOJE OBRAZLOŽENO MIŠLJENJE O IZVEŠTAJU U ROKU OD 60 DANA OD DANA NJEGOVOG PRIJEMA.

OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA JE DUŽAN DA NA INTERNET STRANICI OBJAVI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O USKLAĐENOSTI, ZAJEDNO SA POZITIVNIM ILI NEGATIVNIM MIŠLJENJEM AGENCIJE

~~Izveštaj iz stava 9. ovog člana i saglasnost Agencije se objavljuju na internet stranici operatora i Agencije.~~

Lice iz stava 2. ovog člana tokom mandata ili radnog odnosa, u pogledu sigurnosti radnog mesta, uživa prava u skladu sa odredbama zakona kojima se uređuje zaštita sindikalnih rukovodilaca.

Nadležni organ operatora distributivnog sistema može lice iz stava 2. ovog člana razrešiti dužnosti samo uz saglasnost Agencije.

Agencija može zahtevati razrešenje lica iz stava 2. ovog člana samo ukoliko se utvrdi nedovoljna nezavisnost ili nedostatak stručnih sposobnosti.

Član 136.

Operator distributivnog sistema električne energije dužan je da:

- 1) donese pravila o radu distributivnog sistema;

- 2) ne pravi diskriminaciju između korisnika ili grupa korisnika distributivnog sistema i ~~povezanih subjekata unutar vertikalno integriranog preduzeća;~~
- 3) korisnicima distributivnog sistema pruža informacije za efikasan pristup sistemu na principima transparentnosti i nediskriminacije;
- 4) obezbedi poverljivost komercijalno osetljivih informacija dobijenih tokom obavljanja delatnosti i da informacije koje mogu obezbediti prednost na tržištu objavljuje na nediskriminatoran način;
- 5) prikuplja i objavljuje podatke i informacije neophodne za ispunjavanje propisanih obaveza po pitanju transparentnosti i praćenja tržišta električne energije;
- 6) verifikuje i dostavlja podatke operatoru prenosnog sistema neophodne za administriranje tržišta električne energije u skladu sa pravilima o radu tržišta električne energije na osnovu izmerenih vrednosti ili izračunatih na osnovu profila potrošnje;
- 7) donese Program usklađenosti za obezbeđivanje nediskriminatornog ponašanja i sačini godišnji izveštaj iz člana 132. stav 9. ovog zakona;
- 8) održava i razvija distributivni sistem;
- 9) svake DRUGE godine donese plan razvoja distributivnog sistema za period od najmanje pet godina, usklađen sa planom razvoja prenosnog sistema i drugih distributivnih sistema, uz sagledavanje zahteva za priključenje objekata proizvođača i kupaca;
- 10) svake godine donese plan investicija u distributivni sistem za period do tri godine, usklađen sa planom investicija prenosnog sistema;
- 11) ~~svake godine~~ donese plan preuzimanja mernih uređaja, merno razvodnih ormana, odnosno priključnih vodova, instalacija i opreme u merno razvodnom ormanu i drugih uređaja u objektima postojećih kupaca, odnosno proizvođača;
- 12) svake godine, najkasnije do 31. marta, utvrdi listu kupaca koji ispunjavaju uslove za status malog kupca, na osnovu ostvarene potrošnje u prethodnoj kalendarskoj godini i podataka iz finansijskog ili drugog relevantnog izveštaja i o tome obavesti male kupce i garantovanog snabdevača;
- 13) održava ažurnu bazu podataka o krajnjim kupcima i njihovim snabdevačima za sva mesta isporuke sa svog sistema;
- 14) Ministarstvu i Agenciji dostavlja šestomesečni izveštaj o planiranim i preduzetim aktivnostima na realizaciji plana iz stava 1. tačka 9) ovog člana, kao i stepenu realizacije plana iz stava 1. tač. 10) i 11) ovog člana;
- 15) utvrdi tehničko-tehnološke uslove za priključenje i ~~povezivanje~~ elektroenergetskih objekata, uređaja i postrojenja u jedinstven sistem;
- 16) proverava usaglašenost objekata korisnika distributivnog sistema sa tehničkim zahtevima iz pravila o radu distributivnog sistema i o promeni uslova obaveštava korisnika sistema;
- 17) obezbedi adekvatna sredstva za ispunjavanje svojih obaveza;
- 18) donese odluku o ceni za pristup distributivnom sistemu u skladu sa ovim zakonom;
- 19) donese i objavi cene priključenja u skladu sa metodologijom iz člana 50. stav 1. tačka 11) ovog zakona;
- 20) Agenciji dostavi plan nabavke električne energije za nadoknadu gubitaka za narednu godinu;
- 21) nabavi električnu energiju za nadoknadu gubitaka u distributivnom sistemu u skladu sa transparentnim, nediskriminatornim i tržišnim principima;
- 22) preduzima mere za smanjenje gubitaka u distributivnom sistemu i donosi plan za smanjenje gubitaka u sistemu za period od najmanje pet godina;
- 23) kontroliše ispravnost priključnog voda, mernog ormana i mernih i drugih uređaja u funkciji merenja putem redovnih i vanrednih kontrola;
- 24) kontroliše zaštitni pojas i preduzima mere u skladu sa zakonom;

25) vodi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvaliteta isporuke i snabdevanja električnom energijom i dostavlja Agenciji izveštaj u skladu sa pravilima iz člana 51. stav 1. tačka 2) ovog zakona;

26) prati sigurnost snabdevanja električnom energijom u distributivnom sistemu i Ministarstvu dostavlja podatke za izveštaj o sigurnosti snabdevanja;

27) obezbedi podatke o potrošnji i proizvodnji električne energije na osnovu očitavanja brojila električne energije koje ispunjava propisane metrološke zahteve ili utvrđenih profila potrošnje do dvanaestog u mesecu za prethodni mesec i u roku od tri dana obezbedi operatoru prenosnog sistema, kupcu, proizvođaču i snabdevaču pristup podacima;

28) obezbedi pravo na pristup podacima o potrošnji električne energije u skladu sa članom 56. stav 1. tačka 11) ovog zakona;

29) verifikuje i dostavlja podatke snabdevaču za kupce koje on snabdeva, na osnovu izmerenih vrednosti ili izračunatih na osnovu profila potrošnje;

30) eksploataciju objekata za distribuciju električne energije vrši u skladu sa tehničkim propisima i propisanim uslovima;

31) preduzima propisane mere bezbednosti u toku korišćenja distributivnih sistema i drugih kapaciteta koji su u funkciji distributivnog sistema;

32) Agenciji dostavlja podatke i dokumentaciju iz člana 56. stav 1. tačka 8) ovog zakona;

33) Agenciji dostavlja podatke o promeni snabdevača i stepenu otvorenosti tržišta;

34) Agenciji dostavlja izveštaje o rešavanju prigovora i žalbi korisnika sistema;

~~35) operatoru prenosnog sistema dostavlja sve podatke o proizvedenoj električnoj energiji u objektima za koje se izdaje garancija porekla i sve neophodne podatke za vođenje registra garancija porekla;~~

36) preduzima mere za povećanje energetske efikasnosti i za zaštitu životne sredine;

~~37) prioritarno preuzima električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije, osim u slučaju kada je ugrožena sigurnost rada distributivnog sistema;~~

38) preduzima mere kako bi omogućili korisnicima sistema kratke i sadržajne kontrolne liste sa praktičnim informacijama koje se odnose na njihova prava;

39) uspostavi posebnu organizacionu jedinicu i procedure za postupanje po prigovorima, pritužbama iz nadležnosti operatora sistema i vodi evidenciju o tome;

40) donese akt o cenama nestandardnih usluga, na koji saglasnost daje Agencija i koji se objavljuje na internet stranici operatora sistema+;

40A) POSTUPA U SKLADU SA DUŽNOSTIMA PROPISANIM ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OBNOVLjIVI IZVORI ENERGIJE, KAO I ENERGETSKA EFIKASNOST;

41) uređuje druga pitanja neophodna za rad distributivnog sistema i funkcionisanje tržišta.

~~Plan razvoja iz stava 1. tačke 9) ovog člana, plan investicija u distributivni sistem iz stava 1. tačka 10) ovog člana i plan preuzimanja iz stava 1. tačka 11) ovog člana operator distributivnog sistema električne energije dužan je da dostavi svake godine Agenciji, radi davanja saglasnosti.~~

PLAN RAZVOJA IZ STAVA 1. TAČKE 9) OVOG ČLANA, OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE DUŽAN JE DA DOSTAVI SVAKE DRUGE GODINE AGENCIJI, RADI DAVANjA SAGLASNOSTI.

PLAN INVESTICIJA U DISTRIBUTIVNI SISTEM IZ STAVA 1. TAČKA 10) OVOG ČLANA OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE DUŽAN JE DA DOSTAVI SVAKE GODINE AGENCIJI, RADI DAVANjA SAGLASNOSTI.

Plan iz stava 1. tačka 11) ovog člana sadrži: analizu stanja, godišnju dinamiku preuzimanja, zamene i usaglašenosti mernih uređaja sa propisanim zahtevima, merno razvodnih ormana, odnosno priključnih vodova, instalacija i opreme u

merno razvodnom ormanu i drugih uređaja, sa zahtevima iz tehničkih propisa i pravila o radu distributivnog sistema, uzimajući u obzir i potrošnju i nivo gubitaka električne energije u distributivnom sistemu.

Planom investicija u distributivni sistem iz stava 1. tačka 10) ovog člana operator distributivnog sistema će predvideti potrebna finansijska sredstva za izvršenje plana preuzimanja iz stava 1. tačka 11) ovog člana.

Operator distributivnog sistema električne energije, prilikom preuzimanja mernih uređaja, merno razvodnih ormana, odnosno priključnih vodova, instalacija i opreme u merno razvodnom ormanu i drugih uređaja u objektima kupaca, odnosno proizvođača ima pravo da izmesti merno mesto u skladu sa tehničkim uslovima utvrđenim pravilima o radu distributivnog sistema, a troškove izmeštanja snosi operator distributivnog sistema.

U slučaju da se kupac, odnosno proizvođač protivi preuzimanju mernih uređaja, merno razvodnih ormana, odnosno priključnih vodova, instalacija i opreme u merno razvodnom ormanu i drugih uređaja, operator distributivnog sistema električne energije ima pravo da iste zameni ili izmesti o svom trošku.

Napredni merni sistemi

Član 138.

Operator distributivnog sistema utvrđuje tehničke zahteve za uvođenje raznih oblika naprednih mernih sistema i analizira tehničku i ekonomsku opravdanost uvođenja naprednih sistema merenja, efekte na razvoj tržišta i koristi za pojedinačne kategorije krajnjih kupaca električne energije.

Na osnovu analize iz stava 1. ovog člana, operator distributivnog sistema će izraditi plan implementacije ekonomski opravdanih oblika naprednih mernih sistema i dostaviti ga Ministarstvu i Agenciji radi pribavljanja mišljenja.

Operator distributivnog sistema će planom razvoja sistema obuhvatiti uvođenje naprednih mernih sistema u skladu sa planom implementacije, za period za koji se plan razvoja donosi.

Planom implementacije iz stava 2. ovog člana, operator distributivnog sistema će obuhvatiti minimalno 80% mesta primopredaje u kategoriji krajnjih kupaca električne energije za koju je utvrđena ekonomska opravdanost implementacije.

~~Pravila o radu distributivnog sistema električne energije~~

~~Član 139.~~

~~Pravilima o radu distributivnog sistema električne energije uređuje se:~~

- ~~1) planiranje razvoja distributivnog sistema, uključujući sadržaj plana, način planiranja i sadržaj plana investicija;~~
- ~~2) uslovi za siguran i pouzdan rad distributivnog sistema i obaveze korisnika distributivnog sistema;~~
- ~~3) integracija kapaciteta za proizvodnju električne energije i optimalno korišćenje onih koji koriste obnovljive izvore energije;~~
- ~~4) upravljanje potrošnjom;~~
- ~~5) tehnički uslovi za priključenje i za povezivanje na distributivni sistem;~~
- ~~6) tehnički i drugi uslovi za pouzdan i siguran pogon distributivnog sistema i pouzdano i sigurno preuzimanje električne energije od proizvođača priključenih~~

na distributivni sistem i iz drugih sistema, kao i pouzdanu isporuku električne energije iz distributivnog sistema;

- 7) sadržina ugovora o eksploataciji objekta zaključenog sa kupcem, proizvođačem, operatorom drugog distributivnog sistema i operatorom zatvorenog distributivnog sistema;
- 8) korišćenje i održavanje objekata distributivnog sistema i objekata priključenih na distributivni sistem;
- 9) parametri i način kontrole kvaliteta električne energije;
- 10) planiranje rada distributivnog sistema;
- 11) prijava rada kapaciteta za proizvodnju električne energije priključenih na distributivni sistem i upravljanje proizvodnjom;
- 12) operativni postupci u hitnim slučajevima;
- 13) planiranje rada i upravljanje distributivnim sistemom;
- 14) pristup distributivnom sistemu, instrument obezbeđenja plaćanja i kriterijumi za utvrđivanje iznosa i perioda za koji se traži;
- 15) procedura za merenje sa definisanom potrebnom mernom opremom, kriterijumima za izbor klase tačnosti mernog uređaja i karakteristika pratećih uređaja i opreme, u zavisnosti od položaja mernog mesta u sistemu i vrste korisnika sistema;
- 16) učestanost i način kontrole ispravnosti priključnog voda, mernog ormana i mernih i drugih uređaja u funkciji merenja, sadržaj zapisnika o kontroli, sadržaj zapisnika o neovlašćenju potrošnje, način utvrđivanja neovlašćene potrošnje;
- 17) način utvrđivanja profila potrošnje;
- 18) način određivanja koeficijenta svođenja izmerene veličine na obračunsku vrednost;
- 19) obaveze korisnika i operatora distributivnog sistema u funkcionalnom ispitivanju i puštanju u pogon dela distributivnog sistema u objektima proizvođača i kupaca koji utiču na siguran i pouzdan rad distributivnog sistema, kao i u ispitivanju rada zaštitnih i upravljačkih uređaja nakon značajnih pogonskih događaja ili poremećaja u radu distributivnog sistema;
- 20) obaveze korisnika distributivnog sistema;
- 21) sadržina ugovora o eksploataciji objekta zaključenog sa kupcem, proizvođačem i operatorom zatvorenog distributivnog sistema;
- 22) operativni postupci i upravljanje sistemom u normalnim uslovima i u slučaju poremećaja i poremećaja na tržištu električne energije;

- 23) ~~način kontrole kvaliteta napona;~~
- 24) ~~obuka osoblja operatora i korisnika distributivnog sistema na polju operativnih postupaka, u cilju sigurnog i pouzdanog rada distributivnog sistema i~~
- 25) ~~druga pitanja neophodna za rad distributivnog sistema i funkcionisanje tržišta.~~

~~Pravila iz stava 1. ovog člana donosi operator distributivnog sistema električne energije uz saglasnost Agencije.~~

~~Pravila iz stava 1. ovog člana se objavljuju na internet stranici operatora distributivnog sistema i Agencije.~~

~~Agencija objavljuje odluku o davanju saglasnosti pravila iz stava 1. ovog člana u "Službenom glasniku Republike Srbije".~~

PRAVILA O RADU DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE

ČLAN 139.

PRAVILIMA O RADU DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE UREĐUJE SE:

- 1) PLANIRANJE RAZVOJA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, UKLJUČUJUĆI SADRŽAJ PLANA, NAČIN PLANIRANJA I SADRŽAJ PLANA INVESTICIJA;
- 2) USLOVI ZA SIGURAN I POUZDAN RAD DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I OBAVEZE KORISNIKA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA;
- 3) UPRAVLJANJE POTROŠNOM;
- 4) TEHNIČKI USLOVI ZA PRIKLJUČENJE NA DISTRIBUTIVNI SISTEM, TEHNIČKI I DRUGI USLOVI ZA POUZDAN I SIGURAN POGON DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I POUZDANO I SIGURNO PREUZIMANJE ELEKTRIČNE ENERGIJE OD PROIZVOĐAČA PRIKLJUČENIH NA DISTRIBUTIVNI SISTEM I IZ DRUGIH SISTEMA, KAO I POUZDANU ISPORUKU ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ DISTRIBUTIVNOG SISTEMA;
- 5) SADRŽINA UGOVORA O EKSPLOATACIJI OBJEKTA KOJI SE ZAKLJUČUJE SA KORISNICIMA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I OPERATOROM ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG SISTEMA;
- 6) KORIŠĆENJE I ODRŽAVANJE OBJEKATA;
- 7) PARAMETRI I NAČIN KONTROLE KVALITETA ELEKTRIČNE ENERGIJE;
- 8) PLANIRANJE RADA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA;
- 9) PRAĆENJE PLANA PROIZVODNJE PROIZVOĐAČA PRIKLJUČENIH NA DISTRIBUTIVNI SISTEM;
- 10) OPERATIVNI POSTUPCI U HITNIM SLUČAJEVIMA, OPERATIVNI POSTUPCI I UPRAVLJANJE SISTEMOM U NORMALNIM USLOVIMA I U SLUČAJU POREMEĆAJA I POREMEĆAJA NA TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE;
- 11) PLANIRANJE RADA I UPRAVLJANJE DISTRIBUTIVNIM SISTEMOM;
- 12) PRISTUP DISTRIBUTIVNOM SISTEMU ZA SVAKU KATEGORIJU KORISNIKA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA POSEBNO, INSTRUMENT OBEZBEĐENJA PLAĆANJA I KRITERIJUMI ZA UTVRĐIVANJE IZNOSA I PERIODA ZA KOJI SE TRAŽI;
- 13) USLOVI I NAČIN MERENJA ISPORUČENE ELEKTRIČNE ENERGIJE, PROCEDURA ZA MERENJE SA DEFINISANOM POTREBNOM MERNOM OPREMOM, KRITERIJUMIMA ZA IZBOR KLASI TAČNOSTI MERNOG UREĐAJA I KARAKTERISTIKA PRATEĆIH UREĐAJA I OPREME, MERNI

PODACI, KORIŠĆENJE MERNIH PODATAKA U ZAVISNOSTI OD POLOŽAJA MERNOG MESTA U SISTEMU I VRSTE KORISNIKA SISTEMA;

14) MESTO MERENJA, UČESTANOST I NAČIN KONTROLE MERNOG MESTA, PLANIRANJE KONTROLA, SADRŽAJ ZAPISNIKA O KONTROLI;

15) POSTUPAK I NAČIN UTVRĐIVANJA NEOVLAŠĆENE POTROŠNJE, SADRŽINA ZAPISNIKA O NEOVLAŠĆENOJ POTROŠNJI, NAČIN OBRAČUNA NEOVLAŠĆENJE POTROŠNJE, PRAVA KRAJNJIH KUPACA I POSTUPAK ODLUČIVANJA PO PRIGOVORU;

16) NAČIN UTVRĐIVANJA PROFILA POTROŠNJE;

17) NAČIN ODREĐIVANJA KOEFICIJENTA SVOĐENJA IZMERENE VELIČINE NA OBRAČUNSKU VREDNOST;

18) OBAVEZE KORISNIKA I OPERATORA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA U FUNKCIONALNOM ISPITIVANJU I PUŠTANJU U POGON DELA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA U OBJEKTIMA PROIZVOĐAČA I KUPACA KOJI UTIČU NA SIGURAN I POUZDAN RAD DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, KAO I U ISPITIVANJU RADA ZAŠTITNIH I UPRAVLJAČKIH UREĐAJA NAKON ZNAČAJNIH POGONSKIH DOGAĐAJA ILI POREMEĆAJA U RADU DISTRIBUTIVNOG SISTEMA;

19) OBAVEZE KORISNIKA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA;

20) NAČIN KONTROLE KVALITETA NAPONA;

21) OBUKA OSOBLJA OPERATORA I KORISNIKA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA NA POLJU OPERATIVNIH POSTUPAKA, U CILJU SIGURNOG I POUZDANOG RADA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I

22) MERE KOJE SE PREDUZIMAJU U SLUČAJU OPŠTE NESTAŠICE, NAČIN PREDUZIMANJA MERA, MERE ŠTEDNJE I RACIONALNE POTROŠNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE I VRSTA OBJEKATA PO NAMENI KOJIMA SE NE MOŽE OBUSTAVITI ISPORUKA ELEKTRIČNE ENERGIJE U SLUČAJU OPŠTE NESTAŠICE;

23) MERE KOJE SE PREDUZIMAJU U SLUČAJU POREMEĆAJA RADA ELEKTROENERGETSKOG SISTEMA, KAO I ZBOG RADOVA NA ODRŽAVANJU I PROŠIRENJU ELEKTROENERGETSKOG SISTEMA;

24) DRUGA PITANJA NEOPHODNA ZA RAD DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I FUNKCIONISANJE TRŽIŠTA.

PRAVILA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DONOSI OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE UZ SAGLASNOST AGENCIJE.

PRAVILA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SE OBJAVLJUJU NA INTERNET STRANICI OPERATORA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I AGENCIJE.

AGENCIJA OBJAVLJUJE ODLUKU O DAVANJU SAGLASNOSTI PRAVILA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

Priključenje na distributivni sistem

Član 140

~~Objekat kupca ili proizvođača električne energije priključuje se na distributivni sistem na osnovu odobrenja operatora distributivnog sistema u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim u skladu sa ovim zakonom.~~

~~Odobrenje za priključenje objekta kupca ili proizvođača električne energije koji su već priključeni na distributivni sistem, izdaje se i u slučaju spajanja ili razdvajanja instalacija, odnosno mernih mesta, promene odobrene snage objekta kupca ili proizvođača električne energije, kao i ponovnog priključenja usled isključenja.~~

~~Pod spajanjem ili razdvajanjem instalacija, odnosno mernih mesta iz stava 2. ovog člana smatraju se promene u instalacijama i uređajima u objektu proizvođača ili kupca električne energije.~~

~~Pod promenom odobrene snage objekta kupca ili proizvođača električne energije se podrazumeva povećanje ili smanjenje odobrene snage.~~

~~Uslovi i način izdavanja odobrenja za priključenje na distributivni sistem, odobrena snaga i uslovi za promenu odobrene snage, kao i uslovi za spajanje i razdvajanje instalacija, odnosno mernih mesta bliže se uređuje propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom.~~

~~Izuzetno od stava 1. ovog člana, priključenje na distributivni sistem električne energije za objekte koji nisu u funkciji proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije, kao i druge objekte za koje građevinsku dozvolu izdaje ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, vrši se u postupku objedinjene procedure propisane zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.~~

~~Zahtev za izdavanje uslova za objekte iz stava 6. ovog člana podnosi nadležni organ koji sprovodi objedinjenu proceduru, a uslovi sadrže sve podatke potrebne za izradu tehničke dokumentacije, izvođenje radova, kapacitete i uslove za priključenje, kao i iznos naknade za priključenje na distributivni sistem.~~

~~Uslovi iz stava 7. ovog člana važe 12 meseci od dana izdavanja, odnosno do isteka važenja rešenja o građevinskoj dozvoli izdatim u skladu sa tim uslovima, ako investitor u roku od šest meseci od dana izdavanja lokacijskih uslova, izvrši uplatu najmanje jedne petine iznosa naknade za troškove priključenja na distributivni sistem.~~

~~Po zahtevu organa iz stava 7. ovog člana operator distributivnog sistema u roku od 15 dana od dana dobijanja zahteva za priključenje, ako su za to ispunjeni uslovi propisani zakonom, izdaje odobrenje koje je izvršno danom donošenja i vrši priključenje na distributivni sistem.~~

~~Odobrenje iz stava 9. ovog člana sadrži i konačni obračun za priključenje na distributivni sistem.~~

ČLAN 140.

PRIKLJUČENJE NA DISTRIBUTIVNI SISTEM ELEKTRIČNE ENERGIJE VRŠI SE U POSTUPKU OBJEDINJENE PROCEDURE PROPISANE ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE IZGRADNJA OBJEKATA,

ZAHTEV ZA IZDAVANJE USLOVA ZA OBJEKTE KOJI SE PRIKLJUČUJU U POSTUPKU OBJEDINJENE PROCEDURE PODNOSI NADLEŽNI ORGAN KOJI SPROVODI OBJEDINJENU PROCEDURU, A USLOVI SADRŽE SVE PODATKE POTREBNE ZA IZRADU TEHNIČKE DOKUMENTACIJE, IZVOĐENJE RADOVA, KAPACITETE I USLOVE ZA PRIKLJUČENJE, KAO I IZNOS NAKNADE ZA PRIKLJUČENJE NA DISTRIBUTIVNI SISTEM UKOLIKO JE NADLEŽNI ORGAN MINISTARSTVO ILI ORGAN AUTONOMNE POKRAJINE, KAO I ZA OBJEKTE ZA PROIZVODNJU, USLOVI ZA OBJEKTE SE IZDAJU NA ZAHTEV INVESTITORA.

USLOVI IZ STAVA 2. OVOG ČLANA SADRŽE DODATNI USLOV ZA IZGRADNJU OBJEKTA U SLUČAJU KADA NE POSTOJI IZGRAĐENA ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA POTREBNOG KAPACITETA.

USLOVI IZ STAVA 2. OVOG ČLANA VAŽE DVE GODINE OD DANA IZDAVANJA, ODNOSNO DO ISTEKA ROKA VAŽENJA REŠENJA O GRAĐEVINSKOJ DOZVOLI.

PO ZAHTEVU ORGANA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA U ROKU OD 15 DANA OD DANA DOBIJANJA ZAHTEVA ZA PRIKLJUČENJE, AKO SU ZA TO ISPUNJENI USLOVI PROPISANI

ZAKONOM, IZDAJE ODOBRENJE KOJE JE IZVRŠNO DANOM DONOŠENJA I VRŠI PRIKLJUČENJE NA DISTRIBUTIVNI SISTEM.

ODOBRENJE IZ STAVA 5. OVOG ČLANA SADRŽI I KONAČNI OBRAČUN ZA PRIKLJUČENJE NA DISTRIBUTIVNI SISTEM.

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, OBJEKTI KOJI SU U FUNKCIJI PROIZVODNJE, PRENOSA I DISTRIBUCIJE ELEKTRIČNE ENERGIJE, OBJEKTI KOJI SE GRADE ILI POSTAVLJAJU PO DRUGIM ZAKONIMA (RUDARSTVO I SL.), OZAKONJENI OBJEKTI, GRADILIŠTA I OBJEKTI U PROBNOM RADU, KAO I OBJEKTI KOJI SE PRVI PUT PRIKLJUČUJU ZA KOJE NIJE POTREBNO PRIBAVLJANJE AKTA ZA GRAĐENJE, PRIKLJUČUJU SE NA DISTRIBUTIVNI SISTEM, TRAJNO ILI PRIVREMENO, NA OSNOVU ODOBRENJA ZA PRIKLJUČENJE OPERATORA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM I PROPISIMA DONETIM U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

ODOBRENJE ZA PRIKLJUČENJE IZ STAVA 7. OVOG ČLANA IZDAJE SE I ZA UREĐAJE I INSTALACIJE JAVNIH DOGAĐAJA, CIRKUSA, POKRETNIH OBJEKATA, OBJEKATA NA VODI, KONTEJNERA, KAMP-PRIKOLICA, HORIZONTALNE I VERTIKALNE SIGNALIZACIJE NA POSTOJEĆIM PUTEVIMA I SAOBRAĆAJNICAMA, TELEKOMUNIKACIONE I OPREME ZA VIDEO NADZOR, BILBORDA, PUMPI, BUNARA, SISTEMA ZA NAVODNJAVANJE, SEPARACIJA, BAGERA, UREĐAJA ZA SKLADIŠTENJE ENERGIJE, KUPACA-PROIZVOĐAČA I DRUGE UREĐAJE I INSTALACIJE NA POVRŠINAMA JAVNE NAMENE ILI NA PARCELAMA NA KOJIMA NEMA IZGRAĐENIH OBJEKATA PO ZAKONU KOJIM SE UREĐUJE IZGRADNJA OBJEKATA.

ODOBRENJE ZA PRIKLJUČENJE IZ STAVA 7. OVOG ČLANA IZDAJE SE I ZA OBJEKTE KUPCA ILI PROIZVOĐAČA ELEKTRIČNE ENERGIJE KOJI SU VEĆ PRIKLJUČENI NA DISTRIBUTIVNI SISTEM, U SLUČAJU PONOVOG PRIKLJUČENJA USLED ISKLJUČENJA, PROMENE TEHNIČKIH USLOVA NA MESTU PRIKLJUČENJA KOJE OBUHVATAJU: POVEĆANJE ILI SMANJENJE ODOBRENE SNAGE OBJEKTA KUPCA ILI PROIZVOĐAČA ELEKTRIČNE ENERGIJE, PROMENA NAČINA MERENJA, PROMENA MESTA MERENJA I DRUGI SLUČAJEVI NA ZAHTEV KORISNIKA.

BLIŽI USLOVI IZDAVANJA ODOBRENJA ZA PRIKLJUČENJE NA DISTRIBUTIVNI SISTEM IZ ST. 7, 8. I 9. OVOG ČLANA UREĐUJU SE PROPISOM O USLOVIMA ISPORUKE I SNABDEVANJA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Član 141.

Operator distributivnog sistema je investitor izgradnje priključka i, po pravilu, gradi priključak na distributivni sistem.

Na zahtev proizvođača električne energije, operator distributivnog sistema je dužan da izda ovlašćenje proizvođaču da u ime operatora sistema sam izgradi priključak o svom trošku.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, proizvođaču će se umanjiti troškovi priključenja na sistem u skladu sa metodologijom za određivanje troškova priključenja na sistem za prenos i distribuciju.

Za priključak iz stava 2. ovog člana pribavlja se dokumentacija na ime operatora distributivnog sistema u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

Prava i obaveze operatora distributivnog sistema i proizvođača, uređuju se ugovorom koji pored elemenata utvrđenih zakonom koji uređuje obligacione odnose naročito sadrži: praćenje izgradnje priključka, dinamiku izvođenja radova, rokove, stručni nadzor koji je odredio investitor i druga pitanja.

Po izgradnji priključka, priključak postaje deo distributivnog sistema.

U SLUČAJU PRIKLJUČENJA SOPSTVENE POTROŠNJE TRANSFORMATORSKIH STANICA 400/H kV I 220/H kV OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA,

TROŠKOVE IZGRADNJE PRIKLJUČKA SNOSI OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA

Član 142

Odobrenje za priključenje objekta IZ ČLANA 140. ST. 7, 8, 9. izdaje se rešenjem u upravnom postupku na zahtev pravnog ili fizičkog lica čiji se objekat priključuje.

Operator distributivnog sistema je dužan da odluči po zahtevu za priključenje objekta kupca u roku od 15 dana od dana prijema pismenog zahteva, odnosno po zahtevu za priključenje objekta proizvođača u roku od 45 dana od dana prijema pismenog zahteva.

Protiv rešenja iz stava 2- 1. ovog člana može se podneti žalba Agenciji, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja. Odluka Agencije po žalbi je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Član 145

Operator distributivnog sistema je dužan da priključi objekat kupca I SKLADIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE na distributivni sistem u roku od ~~osam~~ 15 dana od dana ispunjenja sledećih uslova:

1) ~~uslova iz odobrenja za priključenje;~~

1) USLOVA IZ ODOBRENJA ZA PRIKLJUČENJE IZ ČLANA 140. ST.7, 8. I 9. OVOG ZAKONA ODNOSNO IZ USLOVA ZA PROJEKTOVANJE I PRIKLJUČENJE ZA OBJEKTE IZ ČLANA 140. STAV 1. OVOG ZAKONA;

2) da je za objekat pribavljena upotrebna dozvola ILI AKT KOJIM SE ODOBRAVA PROBNI RAD ili da uređaji i instalacije objekta kupca ispunjavaju tehničke i druge propisane uslove;

~~3) da kupac dostavi operatoru distributivnog sistema ugovor o snabdevanju;~~

3) DA KUPAC ILI SKLADIŠTAR ELEKTRIČNE ENERGIJE DOSTAVI OPERATORU DISTRIBUTIVNOG SISTEMA UGOVOR O SNABDEVANJU BEZ KOMERCIJALNIH PODATAKA ILI POTVRDU SNABDEVAČA O ZAKLJUČENOM UGOVORU;

4) da je za mesto primopredaje uređena balansna odgovornost i pristup sistemu.

Operator distributivnog sistema je dužan da priključi objekat proizvođača električne energije na distributivni sistem u roku od ~~osam~~ 15 dana od dana ispunjenja sledećih uslova:

1) uslova iz odobrenja za priključenje;

2) da je za objekat pribavljen akt kojim se odobrava puštanje u probni rad ili upotrebna dozvola;

3) da proizvođač dostavi operatoru distributivnog sistema ugovor o snabdevanju električnom energijom BEZ KOMERCIJALNIH PODATAKA;

4) da je za mesto primopredaje uređena balansna odgovornost i pristup sistemu.

Priključenjem objekta iz st. 1. i 2. ovog člana priključak postaje deo sistema na koji je priključen.

Propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom bliže se uređuju uslovi i način dokazivanja ispunjenosti uslova iz st. 1. i 2. ovog člana.

Ako operator distributivnog sistema ne priključi objekat kupca, odnosno proizvođača na distributivni sistem u roku iz st. 1. i 2. ovog člana, nadležni inspektor, na zahtev kupca, odnosno proizvođača električne energije proverava, u roku od 15

dana od dana podnošenja zahteva, ispunjenost uslova za priključenje iz st. 1. i 2. ovog člana i ako utvrdi da su ispunjeni uslovi naložice operatoru distributivnog sistema da u roku od dva radna dana izvrši priključenje objekta.

Član 147

~~U slučaju potrebe za priključenje objekata privremenog karaktera, gradilišta, objekata na vodi i sličnih objekata, kao i objekata za koje je odobren probni rad u skladu sa posebnim zakonom može se izdati odobrenje za privremeno priključenje objekta.~~

~~Izdavanje odobrenja za privremeno priključenje i isporuku energije vrši se pod uslovima, na način i postupak propisanim za izdavanja odobrenja za priključenje objekata.~~

Član 153.

Operator zatvorenog distributivnog sistema električne energije dužan je da:

- 1) održava mrežu;
- 2) donese pravila o radu zatvorenog distributivnog sistema, ukoliko ima specifičnih potreba u odnosu na pravila o radu distributivnog, ODNOSNO PRENOSNOG sistema ~~na koji je povezan;~~
- 3) izrađuje plan investicija u zatvorenom distributivnom sistemu, usklađen sa potrebama korisnika sistema;
- 4) donese odluku o ceni za pristup zatvorenom distributivnom sistemu u skladu sa ovim zakonom;
- 5) prati gubitke u zatvorenom distributivnom sistemu i donosi plan za smanjenje gubitaka električne energije;
- 6) nabavi električnu energiju za nadoknadu gubitaka u svojoj mreži;
- 7) korisnicima zatvorenog distributivnog sistema pruža informacije potrebne za efikasan pristup zatvorenom distributivnom sistemu na principima transparentnosti i nediskriminacije;
- 8) zaključi ugovor o eksploataciji objekta sa operatorom sistema na čiji sistem je povezan;
- 9) obezbedi poverljivost komercijalno osetljivih informacija dobijenih tokom obavljanja delatnosti i da informacije koje mogu obezbediti prednost na tržištu objavljuje na nediskriminatoran način;
- 10) prikuplja i objavljuje podatke i informacije neophodne za ispunjavanje propisanih obaveza po pitanju transparentnosti i praćenja tržišta električne energije;
- 11) ~~verifikuje i dostavlja podatke operatoru prenosnog sistema neophodne za administriranje tržišta električne energije u skladu sa pravilima o radu tržišta električne energije na osnovu izmerenih satnih vrednosti ili izračunatih satnih vrednosti na osnovu izmerene mesečne vrednosti i profila potrošnje;~~
- 11) OBEZBEDI PODATKE O POTROŠNJI I PROIZVODNJI ELEKTRIČNE ENERGIJE NA OSNOVU OČITAVANJA BROJILA ELEKTRIČNE ENERGIJE KOJE ISPUNJAVA PROPISANE METROLOŠKE ZAHTEVE ILI UTVRĐENIH PROFILA POTROŠNJE DO DVANAESTOG U MESECU ZA PRETHODNI MESEC I U ROKU OD TRI DANA OBEZBEDI OPERATORU PRENOSNOG SISTEMA, KUPCU, PROIZVOĐAČU I SNABDEVAČU PRISTUP PODACIMA;
- 12) verifikuje i dostavlja podatke snabdevaču za kupce koje on snabdeva na osnovu izmerenih satnih vrednosti ili izračunatih satnih vrednosti na osnovu izmerene mesečne vrednosti i profila potrošnje;
- 13) obezbedi pravo na pristup podacima o potrošnji električne energije u skladu sa članom 56. stav 1. tačka 11) ovog zakona;

- 14) preuzima propisane mere bezbednosti;
- 15) preuzima mere za povećanje energetske efikasnosti i za zaštitu životne sredine;
- 15A) RAZDVAJA RAČUNE PO DELATNOSTIMA I DOSTAVLJA PODATKE I DOKUMENTACIJU NA ZAHTEV AGENCIJE;
- 15B) U ZAVISNOSTI OD STEPENA Odstupanja OD PROPISANOG KVALITETA PLATI NAKNADU KRAJNjEM KUPCU U SKLADU SA PRAVILIMA IZ ČLANA 215. OVOG ZAKONA;
- 15V) POSTUPA U SKLADU SA DUŽNOSTIMA PROPISANIM ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OBNOVLjIVI IZVORI ENERGIJE, KAO I ENERGETSKA EFIKASNOST;
- 16) uređuje druga pitanja neophodna za rad zatvorenog distributivnog sistema i funkcionisanje tržišta.

Član 159.

Operator prenosnog, ~~odnosno~~ distributivnog I ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG sistema električne energije je dužan da omogući korisnicima sistema pristup sistemu po regulisanim cenama na principu javnosti i nediskriminacije, u skladu sa odredbama ovog zakona, kao i propisima i pravilima o radu sistema donetim na osnovu ovog zakona.

Član 160.

Pristup sistemu se uređuje ugovorom o pristupu koji zaključuju operator prenosnog, ~~odnosno~~ distributivnog, ODNOSNO ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG SISTEMA sistema i korisnik sistema, u skladu sa pravilima o radu sistema.

Ugovor o pristupu pored elemenata utvrđenih zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi, sadrži: podatke o mestu primopredaje, snagu na mestu primopredaje, obračunski period i način obračuna u skladu sa metodologijama iz člana 50. ovog zakona, kao i druge elemente u zavisnosti od specifičnosti mesta primopredaje.

Ugovorom o pristupu sistemu za prenos, odnosno distribuciju električne energije ne može se ugovoriti snaga veća od odobrene snage na mestu primopredaje.

~~Pristup prenosnom, odnosno distributivnom sistemu proizvođača iz obnovljivih izvora energije~~

~~Član 162.~~

~~Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema je dužan da prioritarno preuzima električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije, osim u slučaju kada je ugrožena sigurnost snabdevanja ili sigurnost rada prenosnog, odnosno distributivnog sistema.~~

~~U slučaju da operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema, usled ugrožene sigurnosti snabdevanja ili ugrožene sigurnosti rada prenosnog, odnosno distributivnog sistema u znatnoj meri ograniči pristup sistemu proizvođačima iz obnovljivih izvora energije, dužan je da obavesti Agenciju o preduzetim merama, kao i o merama koje je potrebno preduzeti da bi se sprečila eventualna buduća ograničenja.~~

~~Pristup prenosnom sistemu u prekograničnoj razmeni električne energije~~

~~Član 163.~~

~~Pristup prenosnom sistemu u prekograničnoj razmeni električne energije se ostvaruje na osnovu prava na korišćenje prekograničnog prenosnog kapaciteta.~~

~~Pravo na korišćenje prekograničnih prenosnih kapaciteta, dodeljuje se na nediskriminatoran i transparentan način, u skladu sa usaglašenim tehničkim kriterijumima rada povezanih prenosnih sistema i pravilima za raspodelu prekograničnih prenosnih kapaciteta.~~

PRISTUP PRENOSNOM SISTEMU U RAZMENI ELEKTRIČNE ENERGIJE IZMEĐU ZONA TRGOVANJA

Član 163.

PRISTUP PRENOSNOM SISTEMU U RAZMENI ELEKTRIČNE ENERGIJE SE OSTVARUJE NA OSNOVU PRAVA NA KORIŠĆENJE PRENOSNOG KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA.

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA MOŽE DODELITI FIZIČKO ILI FINANSIJSKO PRAVO NA KORIŠĆENJE PRENOSNOG KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA.

PRAVO NA KORIŠĆENJE PRENOSNIH KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA, DODELJUJE SE NA NEDISKRIMINATORAN I TRANSPARENTAN NAČIN, U SKLADU SA USAGLAŠENIM TEHNIČKIM KRITERIJUMIMA RADA POVEZANIH PRENOSNIH SISTEMA I PRAVILIMA ZA RASPODELU PRENOSNIH KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA.

~~Član 164.~~

~~Pravo na učešće u raspodeli prava na korišćenje prekograničnog prenosnog kapaciteta i na korišćenje prekograničnog prenosnog kapaciteta se ostvaruje na osnovu ugovora koji sa učesnicima na tržištu zaključuje operator prenosnog sistema.~~

~~Pravilima za raspodelu prava na korišćenje prekograničnih prenosnih kapaciteta uređuju se postupak i način raspodele prava na korišćenje prekograničnih prenosnih kapaciteta, vrsta i obim podataka i način njihovog objavljivanja, kao i druga pitanja vezana za raspodelu prava na korišćenje prekograničnih prenosnih kapaciteta.~~

~~Pravila iz stava 2. ovog člana donosi operator prenosnog sistema uz saglasnost Agencije i dužan je da ih objavi na svojoj internet stranici.~~

~~Operator prenosnog sistema, uz saglasnost Agencije, postupak i način raspodele prava na korišćenje prekograničnih kapaciteta i pristup prekograničnim prenosnim kapacitetima, može urediti i ugovorom sa susednim operatorom prenosnog sistema, ugovorom sa operatorima prenosnih sistema drugih zemalja, odnosno operatorima tržišta električne energije.~~

~~Pravila iz stava 2. i ugovor iz stava 4. ovog člana moraju biti u skladu sa Ugovorom o Energetskoj zajednici i sa drugim međunarodnim ugovorima koje je potvrdila Republika Srbija.~~

ČLAN 164.

PRAVO NA UČEŠĆE U RASPODELI PRAVA NA KORIŠĆENJE PRENOSNOG KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA I NA

KORIŠĆENJE PRENOSNOG KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA SE OSTVARUJE NA OSNOVU UGOVORA KOJI SA UČESNICIMA NA TRŽIŠTU ZAKLJUČUJE OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA ILI PRAVNO LICE KOJE U IME OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA DODELJUJE PRENOSNI KAPACITET IZMEĐU ZONA TRGOVANJA.

PRAVILIMA ZA RASPODELU PRAVA NA KORIŠĆENJE PRENOSNIH KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA UREĐUJU SE POSTUPAK I NAČIN RASPODELE PRAVA NA KORIŠĆENJE PRENOSNIH KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA, VRSTA I OBIM PODATAKA I NAČIN NJIHOVOG OBJAVLJIVANJA, KAO I DRUGA PITANJA VEZANA ZA RASPODELU PRAVA NA KORIŠĆENJE PRENOSNIH KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA.

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA DONOSI PRAVILA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA UZ SAGLASNOST AGENCIJE I DUŽAN JE DA IH OBJAVI NA SVOJOJ INTERNET STRANICI.

PRAVILA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA MORAJU BITI U SKLADU SA UGOVOROM O ENERGETSKOJ ZAJEDNICI I SA DRUGIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA KOJE JE POTVRDILA REPUBLIKA SRBIJA.

ZONE TRGOVANJA U SKLADU SA TRŽIŠNIM POTREBAMA PREDLAŽE OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA A ODOBRAVA AGENCIJA U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

~~Principi upravljanja zagušenjem u prekograničnoj razmeni~~

PRINCIPI UPRAVLJANJA ZAGUŠENJEM IZMEĐU ZONA TRGOVANJA

Član 165.

Problemi zagušenja mreže se rešavaju nediskriminatornim tržišnim metodama koje daju efikasne ekonomske signale učesnicima na tržištu i operatorima prenosnog sistema. Problemi zagušenja mreže se ne mogu rešavati metodama u kojima se primenjuje selektivni izbor pojedinih ugovora o prodaji električne energije zaključenih između učesnika na tržištu.

~~Procedure ograničenja prekograničnih razmena~~ RAZMENE električne energije IZMEĐU ZONA TRGOVANJA koriste se samo u vanrednim situacijama kada operator prenosnog sistema mora hitno da deluje, a redišpečing i kontratrgovina nisu mogući. svaka takva procedura primenjuje se na nediskriminatoran način.

Osim u slučajevima više sile, učesnici na tržištu kojima je dodeljen ~~prekogranični~~ kapacitet IZMEĐU ZONA TRGOVANJA imaju pravo na povraćaj naknade za dodeljeni kapacitet ako im se pravo na korišćenje kapaciteta ograniči.

Učesnicima na tržištu biće dostupan maksimalni ~~prekogranični~~ kapacitet IZMEĐU ZONA TRGOVANJA i maksimalni kapacitet prenosne mreže u skladu sa standardima za bezbedan i siguran rad prenosnog sistema.

~~Učesnici na tržištu su dužni da blagovremeno obaveste operatore prenosnog sistema o nameri da koriste dodeljeni prekogranični kapacitet. Dodeljeni prekogranični kapacitet koji se ne koristi biće ponovo ponuđen učesnicima na tržištu na transparentan i nediskriminatoran način.~~

UČESNICI NA TRŽIŠTU SU DUŽNI DA BLAGOVREMENO OBAVESTE OPERATORE PRENOSNOG SISTEMA O NAMERI DA KORISTE DODELJENO FIZIČKO PRAVO NA PRENOSNI KAPACITET IZMEĐU ZONA TRGOVANJA. DODELJENO FIZIČKO PRAVO NA PRENOSNI KAPACITET IZMEĐU ZONA TRGOVANJA KOJI SE NE KORISTI BIĆE PONOVO PONUĐENO UČESNICIMA NA TRŽIŠTU NA TRANSPARENTAN I NEDISKRIMINATORAN NAČIN.

~~Operator prenosnog sistema, ukoliko je to tehnički moguće, primenjuje međusobno prebijanje prekograničnih razmena električne energije suprotnog~~

~~smera na istoj granici u cilju maksimalnog korišćenja prekograničnog kapaciteta. Uzimajući u obzir sigurnost prenosnog sistema, prekogranične razmene koje smanjuju zagušenje ne mogu se odbiti.~~

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA, UKOLIKO JE TO TEHNIČKI MOGUĆE, PRIMENJUJE MEĐUSOBNO PREBIJANJE RAZMENA ELEKTRIČNE ENERGIJE IZMEĐU ZONA TRGOVANJA SUPROTNOG SMERA NA ISTOJ GRANICI U CILJU MAKSIMALNOG KORIŠĆENJA PRENOSNOG KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA. UZIMAJUĆI U OBZIR SIGURNOST PRENOSNOG SISTEMA, RAZMENE IZMEĐU ZONA TRGOVANJA KOJE SMANJUJU ZAGUŠENJE NE MOGU SE ODBITI.

~~Svi prihodi stečeni dodelom prekograničnih kapaciteta mogu se koristiti za sledeće svrhe:~~

- ~~1) garantovanje raspoloživosti dodeljenog kapaciteta;~~
- ~~2) održavanje ili povećanje prekograničnih kapaciteta kroz investicije u mrežu, a naročito u izgradnju novih interkonektivnih dalekovoda.~~

SVI PRIHODI STEČENI DODELOM PRENOSNIH KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA MOGU SE KORISTITI ZA SLEDEĆE SVRHE:

- 1) GARANTOVANJE RASPOLOŽIVOSTI DODELJENOG KAPACITETA;
- 2) ODRŽAVANJE ILI POVEĆANJE PRENOSNOG KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA KROZ INVESTICIJE U MREŽU, A NAROČITO U IZGRADNJU NOVIH INTERKONEKTIVNIH DALEKOVODA.

Ako se prihodi ne mogu efikasno koristiti u svrhe navedene u stavu 7. tač. 1) i 2) ovog člana, mogu se koristiti, uz saglasnost Agencije, kao prihod koji Agencija uzima u obzir prilikom donošenja metodologije za određivanje cene pristupa sistemu za prenos električne energije do maksimalnog iznosa koji odredi Agencija. Ostatak prihoda stavlja se na poseban interni račun operatora prenosnog sistema dok se ne stvore uslovi da se koristi u svrhe navedene u stavu 7. tač. 1) i 2) ovog člana.

Izuzeća za nove interkonektivne dalekovode u oblasti električne energije

Član 167.

Novi interkonektivni dalekovodi jednosmerne struje, mogu se na zahtev izuzeti od primene pravila za pristup sistemu iz člana 159. ovog zakona, pravila za raspodelu ~~prekograničnih~~ prenosnih kapaciteta IZMEĐU ZONA TRGOVANJA iz člana 164. ovog zakona i pravila korišćenja prihoda od dodele kapaciteta u postupku obrazovanja cena pristupa prenosnom sistemu, pod sledećim uslovima:

- 1) da ulaganje u novi infrastrukturni objekat povećava konkurenciju u snabdevanju električnom energijom;
- 2) da je rizik ulaganja u izgradnju interkonektivnog dalekovoda takav da ulaganja neće biti ako se ne odobri izuzeće;
- 3) da interkonektivni dalekovod mora biti u vlasništvu fizičkog ili pravnog lica koje posluje u drugom pravnom subjektu odvojenom od operatora sistema u okviru koga će novi interkonektivni dalekovod biti izgrađen;
- 4) da korisnici interkonektivnog dalekovoda plaćaju naknadu za korišćenje tog objekta;
- 5) da u sredstvima ili operativnim troškovima interkonektivnog dalekovoda nisu, ni u jednom delu, korišćena sredstva iz cene za pristup prenosnom ili distributivnom sistemu;
- 6) da izuzeće ne sprečava konkurenciju, efikasno funkcionisanje tržišta električne energije i efikasno funkcionisanje sistema na koji je novi interkonektivni dalekovod povezan.

Odredba stava 1. ovog člana izuzetno se primenjuje i u slučaju interkonektivnog dalekovoda naizmenične struje pod uslovom da su troškovi i rizik takve investicije znatno veći u poređenju sa troškovima i rizikom koji obično nastaju prilikom povezivanja dva susedna prenosna sistema preko interkonektivnog dalekovoda naizmenične struje.

Odredba stava 1. ovog člana će se primenjivati i u slučaju znatnih povećanja kapaciteta postojećih interkonektivnih dalekovoda.

Akt o izuzeću iz st. 1. do 3. ovog člana donosi Agencija, po pribavljenom mišljenju Ministarstva i sa mišljenjem Ministarstva i detaljnim obrazloženjem objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Akt o izuzeću iz st. 1. do 3. ovog člana može obuhvatiti kapacitet interkonektivnog dalekovoda u celini ili deo kapaciteta.

U roku od dva meseca od dana kada je zahtev za izuzeće primio poslednji nadležni regulator, nadležno telo saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora može da dostavi savetodavno mišljenje onim regulatorima kojim to mišljenje može biti osnov za donošenje njihovih odluka.

Prilikom odlučivanja o izuzeću iz st. 1. do 3. ovog člana Agencija je dužna da:

1) razmotri potrebu za utvrđivanjem uslova u pogledu trajanja izuzeća i nediskriminatornog pristupa interkonektivnom dalekovodu;

2) uzme u obzir dodatne kapacitete koji će biti izgrađeni, očekivani period trajanja projekta i nacionalne specifičnosti i prilike u Republici Srbiji.

Pre donošenja akta o izuzeću Agencija može da odlučuje o pravilima i mehanizmima za upravljanje i raspodelu kapaciteta.

Pravila iz stava 8. ovog člana sadrže obavezu da se neiskorišćeni kapacitet ponudi na tržištu, a korisnici interkonektivnog dalekovoda imaju pravo da trguju svojim ugovorenim kapacitetima na tržištu. Pri proceni kriterijuma iz stava 1. tač. 1), 2) i 6) ovog člana uzimaju se u obzir rezultati raspodele kapaciteta.

Akt o izuzeću se može doneti nakon razmene mišljenja sa drugim državama na koje izgradnja interkonektivnog dalekovoda ima uticaja ili sa nadležnim regulatornim telima.

Agencija će, bez odlaganja, dostaviti nadležnom telu saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, kopiju zahteva za izuzeće, kao i odluku i sve relevantne informacije u vezi sa odlukom.

Informacija iz stava 11. ovog člana, koja omogućava nadležnom telu da izda obrazloženo mišljenje, može se podneti u zbirnom obliku i naročito sadrži:

1) detaljne razloge na osnovu kojih je izuzeće odobreno ili odbijeno, uključujući finansijske informacije koje opravdavaju potrebu za izuzećem;

2) sprovedenu analizu o uticaju davanja izuzeća na konkurenciju i efikasno funkcionisanje unutrašnjeg tržišta električne energije;

3) razloge za vremenski period i udeo u ukupnom kapacitetu interkonekcije za koje se odobrava izuzeće i

4) rezultat konsultacija regulatornih organa.

U roku od dva meseca od dana prijema informacije iz st. 11. i 12. ovog člana nadležno telo saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora može doneti odluku kojom zahteva da Agencija izmeni ili povuče akt o izuzeću.

U slučaju da nadležno telo saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora donese odluku iz stava 13. ovog člana Agencija će u najvećoj mogućoj meri uzeti u obzir tu odluku.

Kada konačna odluka Agencije odstupa od mišljenja nadležnog tela saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, Agencija će obezbediti i objaviti, zajedno sa svojom odlukom, obrazloženje na kome zasniva svoju odluku.

Rok iz stava 13. ovog člana može se produžiti za još dva meseca, ako nadležno telo saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih

ugovora zahteva dodatne informacije i to produženje počinje nakon dana prijema potpunih informacija.

Rok iz stava 16. ovog člana može se produžiti uz obostranu saglasnost nadležnog tela saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora i Agencije.

U slučaju da tražene informacije iz stava 16. ovog člana nisu dostavljene u traženim rokovima, smatra se da je informacija povučena.

Mišljenje nadležnog tela saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora o aktu o izuzeću ističe dve godine od dana njegovog donošenja, ako izgradnja interkonektivnog dalekovoda nije počela, odnosno pet godina od dana njegovog donošenja, ako interkonektivni dalekovod nije pušten u pogon, osim u slučaju kada nadležno telo saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora odluči da je do kašnjenja došlo zbog okolnosti koje su van kontrole lica kome je izuzeće odobreno.

Akt o izuzeću koji donosi Agencija je konačan i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Učesnici na tržištu električne energije

Član 169.

Učesnici na tržištu električne energije su:

- 1) proizvođač električne energije;
- 2) snabdevač;
- 3) snabdevač na veliko;
- 4) krajnji kupac;
- 5) operator prenosnog sistema električne energije;
- 6) operator distributivnog sistema električne energije;
- 7) operator zatvorenog distributivnog sistema električne energije;
- 8) operator tržišta;
- 9) NOMINOVANI OPERATOR TRŽIŠTA;
- 10) KUPAC-PROIZVOĐAČ;
- 11) SKLADIŠTAR ELEKTRIČNE ENERGIJE;
- 12) AGREGATOR.

Pored učesnika na tržištu iz stava 1. ovog člana, na organizovanom tržištu električne energije učesnici mogu biti i druga pravna lica u skladu sa pravilima o radu organizovanog tržišta.

Učesnici na tržištu električne energije dužni su da operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema, dostave sve potrebne podatke u skladu sa pravilima o radu prenosnog sistema, pravilima o radu distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije IZ ČLANA 53. OVOG ZAKONA KOJA SE ODOSE NA OBLAST ELEKTRIČNE ENERGIJE.

Član 170.

Bilateralno tržište električne energije je tržište na kome se električna energija direktno kupuje i prodaje između učesnika na tržištu na osnovu ugovora o snabdevanju električnom energijom.

Ugovorom o snabdevanju električnom energijom određuju se naročito količina električne energije, cena i period snabdevanja.

Količina električne energije može biti:

- 1) unapred određena za svaki obračunski period tokom perioda snabdevanja;
- 2) određena na osnovu ostvarene potrošnje električne energije na mestu primopredaje tokom perioda snabdevanja i

3) određena na osnovu ostvarene proizvodnje električne energije na mestuprimopredaje tokom perioda snabdevanja.

U slučaju kada se ugovor o snabdevanju električnom energijom zaključuje između snabdevača i krajnjeg kupca, ODNOSNO KUPCA-PROIZVOĐAČA i kada se količina električne energije određuje u skladu sa stavom 3. tačka 2) ovog člana, taj ugovor se smatra ugovorom o potpunom snabdevanju.

U slučaju kada se ugovor o snabdevanju električnom energijom zaključuje između snabdevača i operatora prenosnog ili distributivnog sistema za nadoknadu gubitaka u sistemu i kada se količina električne energije određuje u skladu sa stavom 3. tačka 2) ovog člana, taj ugovor se smatra ugovorom o potpunom snabdevanju.

Balansna odgovornost učesnika na tržištu

Član 171.

Učesnik na tržištu električne energije dužan je da uredi svoju balansnu odgovornost.

Balansna odgovornost se uređuje zaključenjem ugovora o balansnoj odgovornosti sa operatorom prenosnog sistema ili prenosom balansne odgovornosti na balansno odgovornu stranu, u skladu sa ovim zakonom, ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE OBLAST OBNOVLjIVIH IZVORA ENERGIJE, zakonom koji uređuje obligacione odnose i pravilima o radu tržišta električne energije.

Zaključenjem ugovora o balansnoj odgovornosti sa operatorom prenosnog sistema i ispunjenjem uslova propisanih pravilima o radu tržišta električne energije, učesnik na tržištu električne energije stiče status balansno odgovorne strane.

Učesnik na tržištu prenosi balansnu odgovornost zaključenjem ugovora o prenosu balansne odgovornosti sa balansno odgovornom stranom.

Zaključenjem ugovora o potpunom snabdevanju, krajnji kupac I KUPAC-PROIZVOĐAČ prenosi balansnu odgovornost za svoje mesto primopredaje na snabdevača.

Zaključenjem ugovora o potpunom snabdevanju iz člana 188. ovog zakona operator prenosnog, odnosno operator distributivnog sistema prenosi balansnu odgovornost na snabdevača.

Zaključenjem ugovora iz st. 2. i 4. ovog člana proizvođač prenosi balansnu odgovornost za svoje mesto primopredaje na snabdevača.

Operator prenosnog sistema je odgovoran za uspostavljanje i sprovođenje balansne odgovornosti učesnika na tržištu električne energije.

Balansno tržište električne energije

Član 174.

Operator prenosnog sistema kupuje i prodaje električnu energiju od učesnika na tržištu na balansnom tržištu električne energije radi balansiranja i obezbeđenja sigurnog rada sistema.

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA MOŽE, U CILJU ISPUNJENJA PROPISANIH OBAVEZA PO OSNOVU BALANSIRANJA I OBEZBEĐENJA SIGURNOG RADA SISTEMA, KUPITI I PRODATI ELEKTRIČNU ENERGIJU NA REGIONALNOM I JEDINSTVENOM EVROPSKOM BALANSNOM TRŽIŠTU.

NAČIN I POSTUPAK UČEŠĆA OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA NA EVROPSKIM PLATFORMAMA ZA BALANSIRANJE SE UREĐUJE PRAVILIMA O

RADU TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE I PRAVILIMA O RADU PRENOSNOG SISTEMA.

Cena električne energije za potrebe balansiranja sistema i obezbeđenja sigurnog rada sistema se utvrđuje na tržišnom principu u skladu sa pravilima o radu tržišta.

Učešće na balansnom tržištu uređuje se ugovorom koji operator prenosnog sistema zaključuje sa učesnikom na tržištu električne energije, u skladu sa pravilima o radu tržišta električne energije.

UČEŠĆE NA BALANSNOM TRŽIŠTU, PORED UGOVORA IZ STAVA 5. OVOG ČLANA UREĐUJE SE I UGOVORIMA KOJE OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA ZAKLJUČUJE SA OPERATORIMA SUSEDNIH PRENOSNIH SISTEMA.

PRAVILA ZA OBUSTAVU I PONOVO POKRETANJE TRŽIŠNIH AKTIVNOSTI

ČLAN 174A

PRAVILIMA ZA OBUSTAVU I PONOVO POKRETANJE TRŽIŠNIH AKTIVNOSTI UREĐUJU SE ODGOVORNOSTI OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE, OPERATORA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE, OPERATORA ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I OSTALIH UČESNIKA NA TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE U PROCESU OBUSTAVLJANJA TRŽIŠNIH AKTIVNOSTI, U SLUČAJU DA:

- 1) JE PRENOSNI SISTEM U STANJU RASPADA;
- 2) JE OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA ISCRPEO SVE MOGYĆNOSTI KOJE MU PRUŽA TRŽIŠTE TE BI NASTAVAK TRŽIŠNIH AKTIVNOSTI U POREMEĆENOM POGONU OMETAO OTKLANJANJE POREMEĆAJA;
- 3) BI SE NASTAVKOM TRŽIŠNIH AKTIVNOSTI ZNATNO SMANJILA DELOTVORNOST PROCESA PONOVNE USPOSTAVE NORMALNOG POGONA ILI UGROŽENOG NORMALNOG POGONA;
- 4) NISU DOSTUPNI INFORMACIONI I KOMUNIKACIONI SISTEMI NUŽNI ZA IZVRŠAVANJE AKTIVNOSTI.

PRAVILIMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA UREĐUJE SE POSTUPAK ZA PONOVO USPOSTAVLJANJE OBUSTAVLJENIH TRŽIŠNIH AKTIVNOSTI KOJI SPROVODI OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA U KOORDINACIJI SA SUSEDNIM OPERATORIMA PRENOSNIH SISTEMA, OPERATOROM DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, OPERATORIMA ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I OPERATOROM TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE.

PRAVILA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DONOSI OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA UZ SAGLASNOST AGENCIJE.

PRAVILA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SE OBJAVLJUJU NA INTERNET STRANICI OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA I AGENCIJE, A ODLUKA O DAVANJU SAGLASNOSTI AGENCIJE NA TA PRAVILA SE OBJAVLJUJE U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

SPAJANJE ORGANIZOVANOG TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE SA SUSEDNIM TRŽIŠTIMA

ČLAN 183A

NOMINOVANI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE (U DALJEM TEKSTU: NEMO) JE SUBJEKT KOJI JE ODREĐEN ZA SPROVOĐENJE SPAJANJA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG ORGANIZOVANOG TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE SA SUSEDNIM ORGANIZOVANIM TRŽIŠTIMA ELEKTRIČNE ENERGIJE.

NEMO U REPUBLICI SRBIJI SE ODREĐUJE AKO ISPUNJAVA SLEDEĆE USLOVE:

1) IMA NA RASPOLAGANJU ODGOVARAJUĆE RESURSE ZA KOORDINISANO SPROVOĐENJE DAN UNAPRED ODNOSNO UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE, UKLJUČUJUĆI RESURSE NEOPHODNE ZA OBAVLJANJE POSLOVA NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE, FINANSIJSKE RESURSE, POTREBNU INFORMACIONU TEHNOLOGIJU, TEHNIČKU INFRASTRUKTURU I RADNE POSTUPKE, ILI DOKAZUJE DA ĆE TE RESURSE STEĆI BLAGOVREMENO TOKOM PRIPREMNOG PERIODA PRE PREUZIMANJA SVOJIH ZADATAKA;

2) MOŽE DA OSIGURA UČESNICIMA NA TRŽIŠTU OTVOREN PRISTUP INFORMACIJAMA U VEZI SA ZADACIMA NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE;

3) TROŠKOVNO JE EFIKASAN U POGLEDU DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA, TE U OKVIRU SVOJEG UNUTRAŠNJEG RAČUNOVODSTVA VODI ZASEBNO KNJIGOVODSTVO ZA FUNKCIJE SPAJANJA TRŽIŠTA I DRUGE AKTIVNOSTI RADI SPREČAVANJA UNAKRSNOG SUBVENCIONISANJA;

4) U ODGOVARAJUĆOJ JE MERI POSLOVNO ODVOJEN OD DRUGIH UČESNIKA NA TRŽIŠTU;

5) AKO JE U DRUGOJ DRŽAVI EVROPSKE UNIJE ILI UGOVORNIH STRANA ENERGETSKE ZAJEDNICE ODREĐEN KAO NACIONALNI PRAVNI MONOPOL ZA USLUGE DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG TRGOVANJA, NE SME PRIMENJIVATI NAKNADE ZA FINANSIRANJE SVOJIH AKTIVNOSTI NA DAN UNAPRED ILI UNUTARDNEVNOM TRŽIŠTU NI U JEDNOJ DRŽAVI EVROPSKE UNIJE ILI UGOVORNOJ STRANI ENERGETSKE ZAJEDNICE, OSIM U ONOJ U KOJOJ SE NAVEDENE NAKNADE NAPLAĆUJU;

6) POSTUPA BEZ DISKRIMINACIJE PREMA SVIM UČESNICIMA NA TRŽIŠTU;

7) IMA USPOSTAVLJENE ODGOVARAJUĆE MEHANIZME ZA NADZOR TRŽIŠTA;

8) IMA ZAKLJUČENE ODGOVARAJUĆE SPORAZUME KOJIMA SU UREĐENI TRANSPARENTNOST I POVERLJIVOST PODATAKA SA UČESNICIMA NA TRŽIŠTU I OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA;

9) PRUŽA POTREBNE USLUGE FINANSIJSKOG PORAVNANJA I PLAĆANJA;

10) USPOSTAVLJA POTREBNE KOMUNIKACIONE SISTEME I PROCEDURE ZA KOORDINACIJU SA OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA I NOMINOVANIM OPERATORIMA TRŽIŠTA DRŽAVA ČLANICA EVROPSKE UNIJE ILI UGOVORNIH STRANA ENERGETSKE ZAJEDNICE.

POSTUPAK IMENOVANJA NEMO, POKREĆE SE PODNOŠENJEM ZAHTEVA MINISTARSTVU SA POTREBNOM DOKUMENTACIJOM.

ZAHTEV I DOKUMENTACIJU IZ STAVA 3. OVOG ČLANA MINISTARSTVO PO PRIJEMU DOSTAVLJA AGENCIJI RADI DAVANJA OBRAZLOŽENOG IZVEŠTAJA. IZVEŠTAJ OBAVEZNO SADRŽI I ZAKLJUČAK O ISPUNJENOSTI USLOVA ZA IMENOVANJE NEMO. AGENCIJA JE DUŽNA DA U ROKU OD DVA MESECA OD DANA KADA MINISTARSTVO DOSTAVI ZAHTEV SA DOKUMENTACIJOM IZDA MIŠLJENJE.

ODLUKU O IMENOVANJU NEMO, NA PREDLOG MINISTARSTVA, DONOSI VLADA.

NOMINOVANI OPERATORI TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE SA SEDIŠTEM U ZEMLJAMA ČLANICAMA EVROPSKE UNIJE ILI UGOVORNE STRANE ENERGETSKE ZAJEDNICE MOGU DA PODNESU ZAHTEV DA SE

ODREDE ZA NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE U REPUBLICI SRBIJI POD USLOVIMA RECIPROCITETA.

ČLAN 183B.

NEMO JE DUŽAN DA:

- 1) PRIMA NALOGE OD UČESNIKA NA TRŽIŠTU;
- 2) UPARUJE I DODELJUJE NALOGE U SKLADU SA REZULTATIMA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA;
- 3) OBJAVLJUJE CENE KOJE SU REZULTAT TRGOVANJA NA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOM TRŽIŠTU;
- 4) VRŠI FINANSIJSKO PORAVNANJE I PLAĆANJE;

U VEZI SA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNIM SPAJANJEM TRŽIŠTA NEMO NAROČITO VRŠI SLEDEĆE POSLOVE:

- 1) DA U KOORDINACIJI S NOMINOVANIM OPERATORIMA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE DRUGIH ZEMALJA SPROVODI FUNKCIJE SPAJANJA TRŽIŠTA UTVRĐENIH STAVOM 3. OVOG ČLANA;
- 2) SPROVODI ZAHTEVE ZA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNO SPAJANJE TRŽIŠTA, ZAHTEVE ZA FUNKCIJE SPAJANJA TRŽIŠTA I ALGORITAM ZA CENOVNO SPAJANJE TRŽIŠTA U POGLEDU SVIH PITANJA POVEZANIH S FUNKCIONISANJEM TRŽIŠTA ELEKTRIČNE U SKLADU SA STAVOM 3. OVOG ČLANA;
- 3) U SARADNJI SA NOMINOVANIM OPERATORIMA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE I OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA DRUGIH DRŽAVA ODREĐUJE MAKSIMALNE I MINIMALNE CENE KOJE SE MOGU POSTIĆI NA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOM TRŽIŠTU, A KOJE ĆE SE PRIMENJIVATI U ZONAMA TRGOVANJA;
- 4) OBEZBEĐUJE ANONIMNOST I DELJENJE PRIMLJENIH INFORMACIJA O NALOZIMA NEOPHODNIM ZA IZVRŠENJE FUNKCIJA SPAJANJA TRŽIŠTA PREDVIĐENIH STAVOM 3. OVOG ČLANA;
- 5) OCENJUJE REZULTATE KOJI SU DOBIJENI FUNKCIJAMA SPAJANJA TRŽIŠTA UTVRĐENIH STAVOM 3. OVOG ČLANA, DODELJIVANJE NALOGA NA OSNOVU TIH REZULTATA, POTVRĐIVANJE REZULTATA KAO KONAČNIH AKO SE SMATRAJU ISPRAVNIM I PROSLEĐIVANJE REZULTATA OPERATORU PRENOSNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE, KOJI IH VERIFIKUJE U SKLADU SA ALOKACIONIM OGRANIČENJIMA I POTVRĐENIM PREKOGRANIČNIM KAPACITETOM;
- 6) PRAVOVREMENO OBAVEŠTAVA UČESNIKE NA TRŽIŠTU O REZULTATIMA NJIHOVIH NALOGA;
- 7) DELUJE KAO CENTRALNO UGOVORNA STRANA ODGOVORNA ZA FINANSIJSKO PORAVNANJE I PLAĆANJE U RAZMENI ENERGIJE KOJA JE REZULTAT DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA;
- 8) U SARADNJI SA DRUGIM NOMINOVANIM OPERATORIMA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE I OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA USPOSTAVLJA REZERVNE POSTUPKE ZA RAD NACIONALNIH ILI REGIONALNIH TRŽIŠTA U SLUČAJU DA NEMA REZULTATA IZ FUNKCIJA SPAJANJA TRŽIŠTA, UZIMAJUĆI TAKOĐE U OBZIR I ALTERNATIVNE POSTUPKE ČIJE PREDLOGE IZRAĐUJE OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA U SARADNJI SA OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA DRUGIH DRŽAVA, KAKO BI SE OBEZBEDILA EFIKASNA, TRANSPARENTNA I NEDISKRIMINIRAJUĆA DODELA KAPACITETA;
- 9) DOSTAVLJA PROCENU TROŠKOVA, KAO I INFORMACIJE O TROŠKOVIMA NASTALIM NA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOM SPAJANJU TRŽIŠTA AGENCIJI I OPERATORU PRENOSNOG SISTEMA KADA SE TROŠKOVI NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA

USPOSTAVLJANJE, IZMENU I OPERATIVNI RAD DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA POKRIVAJU DOPRINOSOM OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA.

PORED OBAVEZA IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA, NEMO OBAVLJA I FUNKCIJE SPAJANJA TRŽIŠTA SA NOMINOVANIM OPERATORIMA TRŽIŠTA DRUGIH ZEMALJA, I TO:

- 1) RAZVIJA I ODRŽAVA ALGORITME, SISTEME I POSTUPKE ZA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNO SPAJANJE TRŽIŠTA;
- 2) OBRADUJE ULAZNE PODATATKE O KAPACITETU IZMEĐU ZONA TRGOVANJA I OGRANIČENJIMA PRI DODELI KOJE OSIGURAVAJU IZVOĐAČI KOORDINISANOG PRORAČUNA KAPACITETA;
- 3) UPRAVLJA ALGORITMIMA ZA CENOVNO SPAJANJE TRŽIŠTA I UPARIVANJA KONTINUALNOG TRGOVANJA;
- 4) POTVRĐUJE I DOSTAVLJA REZULTATE DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA DRUGIM NOMINOVANIM OPERATORIMA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE I OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA;

NEMO PRIMENJUJE PRAVILA RELEVANTNIH EVROPSKIH ASOCIJACIJA I U SKLADU SA EVROPSKOM PRAKSOM SPROVODI FUNKCIJE U VEZI SA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNIM SPAJANJEM TRŽIŠTA.

ČLAN 183V

U VEZI SA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNIM SPAJANJEM TRŽIŠTA OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA ODGOVORAN JE DA SA DRUGIM OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA:

- 1) PRIMENJUJE ALGORITAM ZA CENOVNO SPAJANJE TRŽIŠTA I ALGORITAM UPARIVANJA KONTINUALNOG TRGOVANJA ZA SVE ASPEKTE POVEZANE S DODELOM KAPACITETA;
- 2) IZVODI PRORAČUN PREKOGRANIČNIH PRENOSNIH KAPACITETA;
- 3) PO POTREBI USPOSTAVLJA DODELU PREKOGRANIČNIH PRENOSNIH KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA I DRUGE ARANŽMANE;
- 4) PRORAČUNAVA I ŠALJE PREKOGRANIČNE PRENOSNE KAPACITETE TE OGRANIČENJA PRI NJIHOVOJ DODELI;
- 5) PROVERAVA REZULTATE DAN UNAPRED SPAJANJA TRŽIŠTA U POGLEDU POTVRĐENIH PREKOGRANIČNIH PRENOSNIH KAPACITETA I OGRANIČENJA PRI NJIHOVOJ DODELI;
- 6) KADA JE POTREBNO, USPOSTAVLJA IZVOĐAČE PRORAČUNA PLANIRANIH RAZMENA RADI PRORAČUNA I OBJAVE PLANIRANIH RAZMENA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA;
- 7) POŠTUJE REZULTATE DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA;
- 8) USPOSTAVLJA I SPROVODI ODGOVARAJUĆE REZERVNE POSTUPKE ZA DODELU KAPACITETA;
- 9) PREDLAŽE VREMENA OTVARANJA I ZATVARANJA UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA;
- 10) DELI PRIHOD OD ZAGUŠENJA U SKLADU SA USPOSTAVLJENOM METODOLOGIJOM;
- 11) KADA JE TAKO DOGOVORENO, DELUJE KAO PRENOSNI AGENTI ZA PRENOS NETO POZICIJA.

NAVEDENE POSLOVE OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA IZVRŠAVA U SKLADU SA EVROPSKIM PROPISIMA KOJI UREĐUJU DODELU PREKOGRANIČNIH PRENOSNIH KAPACITETA I UPRAVLJANJE ZAGUŠENJIMA, ODNOSNO METODOLOGIJAMA IZRAĐENIM U EVROPSKOJ ASOCIJACIJI OPERATORA PRENOSNIH SISTEMA.

ČLAN 183G

AGENCIJA PRATI FUNKCIONISANJE NOMINOVANIH OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE KOJI SPROVODE DAN-UNAPRED ILI UNUTARDNEVNO SPAJANJE TRŽIŠTA U REPUBLICI SRBIJI.

AGENCIJA RAZMENJUJE SVE NEOPHODNE PODATKE POTREBNE ZA EFIKASNO PRAĆENJE NOMINOVANIH OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE SA NADLEŽNIM TELIMA ZA OVO PRAĆENJE U DRUGIM DRŽAVAMA EVROPSKE UNIJE ILI UGOVORNIH STRANA ENERGETSKE ZAJEDNICE.

ČLAN 183D

CENTRALNA UGOVORNA STRANA JE SUBJEKT NADLEŽAN ZA FIZIČKU I FINANSIJSKU REALIZACIJU TRANSAKCIJA ZAKLJUČENIH NA ORGANIZOVANOM TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE I FINANSIJSKU REALIZACIJU TRANSAKCIJE IZMEĐU DVE ZONE TRGOVANJA.

CENTRALNA UGOVORNA STRANA OSIGURAVA PRAVOVREMENO FINANSIJSKO PORAVNANJE I PLAĆANJE SVIH UPARENIH NALOGA U SVAKOJ TRANSAKCIJI I ORGANIZUJE FIZIČKI PRENOS NETO POZICIJE KOJA SU REZULTAT DODELE KAPACITETA S DRUGOM CENTRALNOM UGOVORNOM STRANOM ILI PRENOSNIM AGENTOM.

ULOGU CENTRALNE UGOVORNE STRANE MOŽE OBAVLJATI OPERATOR ORGANIZOVANOG TRŽIŠTA ILI PRAVNO LICE OVLAŠĆENO ZA KLIRING I FINANSIJSKO PORAVNANJE.

PRENOSNI AGENT JE SUBJEKT ODGOVORAN ZA PRENOS NETO POZICIJE IZMEĐU RAZLIČITIH CENTRALNIH UGOVORNIH STRANA.

ULOGU PRENOSNOG AGENTA MOŽE OBAVLJATI OPERATOR ORGANIZOVANOG TRŽIŠTA, OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA ILI PRAVNO LICE OVLAŠĆENO ZA KLIRING I FINANSIJSKO PORAVNANJE.

ČLAN 183Đ

NEMO I OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA IMAJU PRAVO NA NADOKNADU SLEDEĆIH TROŠKOVA:

- 1) USPOSTAVLJANJA, AŽURIRANJA ILI DALJEG RAZVOJA ALGORITMA ZA CENOVNO SPAJANJE TRŽIŠTA I DAN UNAPRED SPAJANJA TRŽIŠTA;
- 2) USPOSTAVLJANJA, AŽURIRANJA ILI DALJEG RAZVOJA ALGORITMA UPARIVANJA KONTINUALNOG TRGOVANJA I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA;
- 3) NASTALIH U OPERATIVNOM RADU DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA.

ČLAN 183E

VLADA BLIŽE PROPISUJE USLOVE, NAČIN STICANJA, TRAJANJE I PRESTANAK STATUSA NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE, ULOGU NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA, CENTRALNE UGOVORNE STRANE, PRENOSNOG AGENTA I OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA U VEZI SA POSLOVIMA SPAJANJA ORGANIZOVANIH TRŽIŠTA, PRINCIPE FINANSIJSKOG PORAVNANJA I PLAĆANJA, PRINCIPE SPAJANJA DAN-UNAPRED I UNUTARDNEVNOG TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE SA SUSEDNIM TRŽIŠTIMA.

OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA I NEMO MOGU DONOSITI I POSEBNE AKTE U CILJU USPOSTAVLJANJA I FUNKCIONISANJA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA.

Član 185.

Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema, operator tržišta, snabdevač i snabdevač na veliko obavezni su da čuvaju kao poslovnu tajnu podatke i dokumenta koji sadrže informacije o prodajnim cenama, količini i uslovima snabdevanja električnom energijom, merne podatke o proizvodnji, odnosno potrošnji krajnjih kupaca, kao i druge podatke i dokumenta čije objavljivanje ili činjenje dostupnim trećim licima može dovesti do poremećaja na tržištu električne energije.

Odredba stava 1. ovog člana, odnosi se i na ugovore o snabdevanju električnom energijom u periodu od godinu dana od dana prestanka tih ugovora, osim ugovora koji se zaključuju u postupku javnih nabavki, s tim da se i po isteku tog perioda merni podaci o proizvodnji, odnosno potrošnji električne energije krajnjih kupaca, mogu saopštavati, odnosno dokumenta davati trećim licima samo po zahtevu proizvođača, odnosno krajnjeg kupca električne energije.

ODREDBA STAVA 1. OVOG ČLANA, NE ODNOSI SE NA PODATKE KOJI SE OBJAVLJUJU U CILJU ISPUNJENJA PROPISANIH OBAVEZA IZ PRAVILA O OBJAVLJIVANJU KLJUČNIH TRŽIŠNIH PODATAKA.

Ugovor o snabdevanju krajnjih kupaca

Član 187.

Ugovorom o snabdevanju krajnjih kupaca uređuju se prava i obaveze između snabdevača i krajnjeg kupca električne energije.

Ugovor iz stava 1. ovog člana sadrži, pored opštih elemenata utvrđenih zakonom koji uređuje obligacione odnose i sledeće elemente:

- 1) prava i obaveze u pogledu snage i količine električne energije;
- 2) dinamiku snabdevanja;
- 3) prava i obaveze snabdevača, i krajnjeg kupca u slučaju neispunjavanja obaveza i u slučaju privremene obustave isporuke;
- 4) rok na koji se ugovor zaključuje i prava i obaveze u slučaju prestanka i raskida ugovora;
- 5) način obračuna i uslove plaćanja preuzete električne energije;
- 6) način informisanja kupca o promeni cena i drugih uslova snabdevanja električnom energijom;
- 7) način rešavanja sporova i
- 8) druge elemente u zavisnosti od specifičnosti i vrste usluga koje pruža snabdevač.

SNABDEVAČ PRIKUPLJA I OBRAĐUJE LIČNE PODATKE O KUPCIMA - FIZIČKIM LICIMA KOJI SE ODOSE NA UGOVOR O SNABDEVANJU.

LIČNI PODACI IZ STAVA 3. OVOG ČLANA SU: LIČNO IME I PREZIME, ADRESA PREBIVALIŠTA, ODNOSNO BORAVIŠTA, JMBG, ADRESA OBJEKTA KOJI SE PRIKLJUČUJE, ODNOSNO KOJI JE PRIKLJUČEN NA SISTEM, ADRESA DOSTAVLJANJA RAČUNA, IDENTIFIKACIONI BROJ MERNOG MESTA, ODNOSNO ŠIFRA MERNOG MESTA ILI KUPCA, ODNOSNO DRUGI ODGOVARAJUĆI JEDINSTVENI PODATAK ZA MESTO PRIMOPREDAJE.

Uslovi za zaključenje i sadržina ugovora o snabdevanju bliže se uređuju propisom iz člana 214. ovog zakona, a odredbe ugovora moraju na jasan, jednostavan i nedvosmislen način obuhvatiti prava i obaveze kupca.

~~Ugovorom o snabdevanju kupcu se ne može uskratiti ili otežati pravo na raskid, odnosno otkaz ugovora, zbog korišćenja prava na promenu snabdevača, niti se mogu nametati dodatne finansijske obaveze po tom osnovu, a snabdevač je dužan da kupca obavesti o mogućnostima za promenu snabdevača.~~

UGOVOROM O SNABDEVANJU KUPCU SE NE MOGU NAMETATI DODATNE FINANSIJSKE OBAVEZE ZBOG KORIŠĆENJA PRAVA NA PROMENU

SNABDEVAČA, A SNABDEVAČ JE DUŽAN DA KUPCA OBAVESTI O MOGUĆNOSTIMA ZA PROMENU SNABDEVAČA.

U slučaju raskida ili otkaza ugovora o potpunom snabdevanju od strane snabdevača, otkazni rok ne može biti kraći od 30 dana.

Snabdevač je dužan da, pre početka snabdevanja krajnjeg kupca, operatoru sistema prijavi ugovor, odnosno svaku promenu ugovora i dostavi naročito sledeće podatke: o krajnjem kupcu, o mestima primopredaje, vrsti ugovora i periodu snabdevanja.

SNABDEVAČ POSTUPA I U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE, KAO I ENERGETSKA EFIKASNOST.

Ugovor o potpunom snabdevanju

Član 188.

Za jedno mesto primopredaje i za isti period snabdevanja može se zaključiti samo jedan ugovor o potpunom snabdevanju.

Krajnji kupac, ODNOSNO KUPAC-PROIZVOĐAČ koji je zaključio ugovor o potpunom snabdevanju iz stava 1. ovog člana, ne može za isto mesto primopredaje i za isti period snabdevanja zaključiti drugi ugovor o snabdevanju električnom energijom.

Kada je zaključen ugovor iz stava 1. ovog člana, snabdevač je dužan da pre otpočinjanja snabdevanja zaključi:

- 1) ugovor kojim je uredio svoju balansnu odgovornost, a kojim su obuhvaćena i mesta primopredaje tog krajnjeg kupca i
- 2) ugovor o pristupu sistemu sa operatorom sistema na koji je objekat krajnjeg kupca priključen.

Garantovano snabdevanje

Član 190.

Snabdevanje električnom energijom domaćinstava i malih kupaca, kao javna usluga (u daljem tekstu: garantovano snabdevanje) obavlja snabdevač, koga odredi Vlada u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: garantovani snabdevač).

Garantovani snabdevač je dužan da pruža garantovano snabdevanje kupcu iz stava 1. ovog člana na njegov zahtev ili po automatizmu, ako kupac ne izabere drugog snabdevača.

GARANTOVANO SNABDEVANJE PO AUTOMATIZMU SE OSTVARUJE BEZ ZAHTEVA KRAJNJEG KUPCA I POČINJE PRESTANKOM UGOVORA O SNABDEVANJU SA RANIJIM SNABDEVAČEM, ZA KUPCE KOJI IMAJU PRAVO NA GARANTOVANO SNABDEVANJE, A NA OSNOVU OBAVEŠTENJA KOJE OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA DOSTAVLJA GARANTOVANOM SNABDEVAČU.

~~Garantovani snabdevač snabdeva kupca iz stava 1. ovog člana po ugovoru o potpunom snabdevanju.~~

GARANTOVANI SNABDEVAČ SNABDEVA KUPCA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PO UGOVORU O POTPUNOM SNABDEVANJU I DUŽAN JE DA UGOVOR DOSTAVI, U PISMENOJ FORMI, KRAJNJEM KUPCU U ROKU OD OSAM DANA OD DANA POČETKA GARANTOVANOG SNABDEVANJA.

AKO KRAJNJI KUPAC NE ZAKLJUČI UGOVOR IZ STAVA 4. U ROKU OD OSAM DANA OD DANA PRIJEMA UGOVORA, OPERATOR SISTEMA JE DUŽAN DA MU, NA ZAHTEV GARANTOVANOG SNABDEVAČA, OBUSTAVI ISPORUKU ELEKTRIČNE ENERGIJE, A KRAJNJI KUPAC JE DUŽAN DA PLATI PREUZETU ELEKTRIČNU ENERGIJU.

Garantovani snabdevač je dužan da objavi uslove snabdevanja i cenu električne energije na svojoj internet stranici ili na drugi pogodan način.

Ugovor o potpunom snabdevanju iz stava 3. 4. ovog člana može biti zaključen i kao formularni ugovor u skladu sa objavljenim uslovima snabdevanja iz stava 4-6. ovog člana i propisom kojim se uređuje isporuka i snabdevanje električnom energijom.

GARANTOVANI SNABDEVAČ JE DUŽAN DA POSTUPA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE, KAO I ENERGETSKA EFIKASNOST.

Rezervno snabdevanje

Član 192.

Pravo na rezervno snabdevanje ima krajnji kupac električne energije koji nema pravo na garantovano snabdevanje, u skladu sa odredbama ovog zakona, u slučaju:

- 1) stečaja ili likvidacije snabdevača koji ga je do tada snabdevao;
- 2) prestanka ili oduzimanja licence snabdevaču koji ga je do tada snabdevao;

2A) DA SNABDEVAČ NE OBEZBEDI PRISTUP SISTEMU ZA POSTOJEĆA MERNA MESTA KRAJNJIH KUPACA SA UGOVORIMA O POTPUNOM SNABDEVANJU;

3) da nije našao novog snabdevača nakon prestanka ugovora o snabdevanju sa prethodnim, osim ako je prestanak ugovora posledica neizvršavanja obaveza plaćanja kupca;

4) da nije našao novog snabdevača nakon prestanka ugovora o snabdevanju sa prethodnim, a pripada kategoriji kupaca kojima se ne može obustaviti isporuka električne energije u slučaju neizvršavanja obaveza, u skladu sa ovim zakonom.

Snabdevač koji nije u mogućnosti da snabdeva krajnjeg kupca, u slučaju iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana, dužan je da o danu prestanka snabdevanja blagovremeno obavesti rezervnog snabdevača, kupca i operatora sistema.

Snabdevač koji prestaje da snabdeva krajnjeg kupca, u slučaju iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana, dužan je da o danu prestanka ugovora o snabdevanju blagovremeno obavesti operatora sistema.

Rezervno snabdevanje se ostvaruje bez zahteva krajnjeg kupca i počinje prestankom ugovora o snabdevanju sa ranijim snabdevačem.

Rezervno snabdevanje može neprekidno trajati najduže 60 dana.

Rezervni snabdevač snabdeva krajnjeg kupca po ugovoru o potpunom snabdevanju i dužan je da ugovor dostavi, u pismenoj formi, krajnjem kupcu u roku od osam dana od dana početka rezervnog snabdevanja.

Rezervni snabdevač je dužan da uslove rezervnog snabdevanja i cenu električne energije objavi na svojoj internet stranici.

Ako krajnji kupac ne zaključi ugovor iz stava 6. ovog člana u roku od osam dana od dana prijema ugovora, operator sistema je dužan da mu, na zahtev rezervnog snabdevača, obustavi isporuku električne energije, a krajnji kupac je dužan da plati preuzetu električnu energiju.

Ako krajnji kupac po isteku rezervnog snabdevanja nije našao novog snabdevača, operator sistema je dužan da mu obustavi isporuku električne energije.

Dužnosti snabdevača

Član 195.

Snabdevač je dužan da:

1) postupa prema krajnjim kupcima na nediskriminatoran način;
 2) objavi opšte uslove ponude za zaključenje ugovora, odnosno da kupca obavesti na prigodan način o ponuđenim uslovima, s tim da se ta obaveza odnosi i za slučaj zaključenja ugovora preko posrednika, kao i da obezbedi da ta ponuda naročito sadrži:

(1) ime i adresu snabdevača;
 (2) vrstu i kvalitet usluga koje se mogu posebno ugovoriti;
 (3) način na koji se mogu dobiti najnovije informacije o cenama;
 (4) trajanje ugovora, uslovi za produženje i prestanak ugovora i uslove pod kojima se ugovor ne može produžiti, kao i način uređivanja međusobnih odnosa u slučaju prestanka ugovora;

(5) penale, kompenzacije, refundacije i druga sredstva u slučaju da snabdevač ne ispunji ugovoreni nivo kvaliteta komercijalnih usluga snabdevača, kao i merama koje snabdevač može preduzeti za izvršavanje dospelih obaveza;

(6) način i postupak rešavanja prigovora kupca, odnosno postupak rešavanja sporova, pri čemu je snabdevač obavezan da taj postupak učini jednostavnim, jeftinim, efikasnim i transparentnim;

3) na svojoj internet stranici ili na drugi prikladan način, obavesti kupce:

(1) o ulogama snabdevača i operatora sistema na koji je objekat kupca priključen;

(2) o mestu i načinu dostavljanja prigovora na obračun, komercijalne usluge snabdevača i operatora sistema, kao i na kvalitet i pouzdanost isporuke električne energije ukoliko su lošiji od nivoa definisanog tehničkim propisima i pravilima o kvalitetu isporuke i snabdevanja;

(3) da se po pitanju izmene tehničkih uslova priključenja, tehničkih problema vezanih za priključak na sistem, mernu opremu i tačnost merenja, nizak napon, kvar na mreži i prekid napajanja, može obratiti i direktno operatoru sistema na koji je njegov objekat priključen;

4) obezbedi organizacionu jedinicu, telo ili osobe odgovarajućeg radnog iskustva i stručne sprema za rešavanje prigovora, reklamacija i objektivno odlučivanje u rokovima utvrđenim zakonom;

5) obavesti kupca u razumnom roku o promeni cena i drugih uslova snabdevanja, a kupca iz kategorije domaćinstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača, izuzev u slučaj sniženja cena i davanja kupcu povoljnijih uslova snabdevanja, pri čemu se obaveštenjem smatra i objavljivanje informacije preko sredstava javnog informisanja, s tim da kupac ima pravo na raskid ugovora o snabdevanju, ako ne prihvati promenu cene i izmenjene uslove;

6) ponudi kupcima više načina plaćanja obaveza, podsticajnih mera i pogodnosti u plaćanju obaveze, u zavisnosti od ponuđenih cena, trajanja obračunskog perioda, rokova dospelosti obaveza i drugih specifičnosti;

7) objavi uslove, postupak, pravne posledice, odnosno prava kupca u slučaju obustave isporuke električne energije, zbog neizmirivanja obaveza iz ugovora o snabdevanju električnom energijom, kao i razloge, postupak i pravne posledice isključenja objekta kupca sa sistema;

8) obezbedi besplatnu telefonsku liniju za obaveštavanje i odgovore na pitanja kupaca radi informisanja o uslovima i načinu ostvarivanja prava kupaca;

9) u računu za prodatu električnu energiju posebno iskaže troškove pristupa sistemu po regulisanim tarifama, naknade propisane zakonom, poreze i ostale obaveze ili informacije u skladu sa ovim zakonom;

10) preduzima mere kako bi omogućio kupcima kratke i sadržajne kontrolne liste sa praktičnim informacijama koje se odnose na njihova prava;

11) izvrši i druge obaveze u skladu sa propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi, trgovina i promet robe i usluga i zaštita potrošača;

12) Agenciji dostavlja izveštaj o rešavanju prigovora i žalbi krajnjih kupaca;

13) Agenciji dostavi podatke o količinama prodaje električne energije i ostvarenog prihoda po tom osnovu, radi praćenja tržišta, bez obzira na broj kupaca;

14) obaveštava kupca o potrošnji električne energije i troškovima, kako bi se kupcu omogućilo da upravlja potrošnjom;

15) omogući kupcu na jednostavan način pristup pravilima o promeni snabdevača;

16) da nakon promene snabdevača izda kupcu konačni obračun, najkasnije u roku od šest nedelja od promene snabdevača;

17) KUPCE KOJI SU ZAKLJUČILI UGOVOR SA AGREGATOROM NE IZLAŽE NEOSNOVANIM TROŠKOVIMA NI UGOVORNIM OGRANIČENJIMA.

Aktom iz člana 214. ovog zakona uređuje se bliža sadržina računa iz tačke 9) ovog člana.

Član 198.

Neovlašćena potrošnja električne energije je:

1) ~~korišćenje~~ POTROŠNJA električne energije bez odobrenja za priključenje;

2) ~~korišćenje~~ POTROŠNJA električne energije sa odobrenjem za priključenje pre ispunjenja uslova za priključenje;

3) ~~korišćenje~~ POTROŠNJA električne energije nakon izvršene obustave isporuke električne energije;

4) ~~korišćenje~~ POTROŠNJA električne energije bez mernog uređaja, mimo mernog uređaja, ili preko mernog uređaja na kome je onemogućeno pravilno merenje ILI REGISTROVANJE UTROŠENE ELEKTRIČNE ENERGIJE;

~~5) korišćenje električne energije preko mernog uređaja na kome su oštećene plombe operatora sistema, odnosno oštećene ili sa isteklim rokom važenja žiga na plombi ovlašćenog tela za overavanje merila, kao i u slučaju kada se utvrdi nepravilnost merenja električne energije;~~

5) POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE PREKO MERNOG UREĐAJA NA KOME SU OŠTEĆENE ILI NEDOSTAJU PLOMBE OPERATORA SISTEMA I/ILI NA KOME JE KRAJNJI KUPAC OŠTETIO ŽIG PROPISAN ZAKONOM O METROLOGIJI, UZ USLOV DA SE UTVRDI NEPRAVILNOST MERENJA ELEKTRIČNE ENERGIJE;

~~6) samovlasna zamena uređaja. kojem se utiče na tačnost merenja preuzete električne energije.~~

Član 199.

Neovlašćenu potrošnju utvrđuje operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema u postupku redovne ili vanredne kontrole mernog mesta.

Redovnu i vanrednu kontrolu mernog mesta iz stava 1. ovog člana obavljaju najmanje dva kvalifikovana lica ovlašćena od strane operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema.

Redovna kontrola mernog mesta po pravilu se vrši jedanput u šest meseci, a najduže na period od godinu dana.

~~Vanredna kontrola mernog mesta vrši se u svim slučajevima kada postoji sumnja na neovlašćenu potrošnju. Sumnju u ispravnost merila može da iskaže kupac ili zainteresovana strana, a vanredni pregled merila u upotrebi vrši organ nadležan za poslove metrologije., odnosno odgovarajuće ovlašćeno telo za overavanje merila.~~

VANREDNU KONTROLU MERNOG MESTA OPERATOR PRENOSNOG, ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA VRŠI U SLUČAJEVIMA KADA ZA TO POSTOJI POTREBA U SKLADU SA PRAVILIMA O RADU.

O izvršenoj redovnoj i vanrednoj kontroli sačinjava se zapisnik na licu mesta koji sadrži utvrđeno činjenično stanje i dokazni materijal.

U SLUČAJU UTVRĐENE NEOVLAŠĆENE POTROŠNJE SAČINJAVA SE ZAPISNIK O NEOVLAŠĆENOJ POTROŠNJI KOJI SADRŽI UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE, UZ KOJI SE PRILAŽE DOKAZNI MATERIJAL.

Zapisnik iz stava 56. I 7. ovog člana potpisuje i lice koje je prisustvovalo kontroli i uručuje mu se primerak zapisnika.

U slučaju da niko nije prisustvovao kontroli ili je prisutno lice odbilo da potpiše zapisnik, na mestu kontrole ostavlja se obaveštenje sa rokom i adresom gde može preuzeti zapisnik ili se zapisnik dostavlja na drugi način u skladu sa zakonom.

~~Bliži uslovi, postupak i način utvrđivanja neovlašćene potrošnje, sadržina zapisnika, prava kupaca i postupak odlučivanja po prigovoru uređuje se aktom iz člana 214. ovog zakona.~~

NAČIN UTVRĐIVANJA NEOVLAŠĆENE POTROŠNJE I SADRŽINA ZAPISNIKA, UREĐUJE SE PRAVILIMA O RADU.

Član 200.

~~U slučaju neovlašćene potrošnje, operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema, izvršice obračun neovlašćeno utrošene električne energije i dostaviti kupcu obračun, na način i po postupku utvrđenom metodologijom za obračun neovlašćeno utrošene električne energije, koju donosi Agencija.~~

U SLUČAJU NEOVLAŠĆENE POTROŠNJE, OPERATOR PRENOSNOG, ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, IZVRŠIĆE OBRAČUN NEOVLAŠĆENO UTROŠENE ELEKTRIČNE ENERGIJE, IZDATI I DOSTAVITI LICU KOJE JE NEOVLAŠĆENO TROŠILO ELEKTRIČNU ENERGIJU RAČUN, ZA PERIOD OD DANA KADA JE IZVRŠENA POSLEDNJA REDOVNA, ODNOSNO VANREDNA KONTROLA MERNOG MESTA DO DANA KADA JE UTVRĐENO NEOVLAŠĆENO KORIŠĆENJE ELEKTRIČNE ENERGIJE, U SKLADU SA METODOLOGIJOM ZA OBRAČUN NEOVLAŠĆENO UTROŠENE ELEKTRIČNE ENERGIJE, KOJU DONOSI AGENCIJA.

U SLUČAJU IZ ČLANA 198. TAČKA 5) OVOG ZAKONA, OPERATOR PRENOSNOG, ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, OBRAČUN NEOVLAŠĆENE POTROŠNJE IZVRŠIĆE SAMO U SLUČAJU KADA SE PROVEROM MERNOG UREĐAJA UTVRDI NEPRAVILNOST MERENJA POTROŠNJE.

Neovlašćena potrošnja obračunava se za period od dana kada je izvršena poslednja redovna, odnosno vanredna kontrola mernog mesta do dana kada je neovlašćeno korišćenje utvrđeno.

Ukoliko operator sistema nije vršio redovnu, odnosno vanrednu kontrolu mernog mesta iz člana 199. st. 3. i 4-5. ovog zakona, obračunata neovlašćeno utrošena električna energija se obračunava za period od najduže šest meseci.

~~Obustava isporuke električne energije~~

~~Član 201.~~

~~Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema obustaviće krajnjim kupcima isporuku električne energije u sledećim slučajevima:~~

- ~~1) kada koristi električnu energiju suprotno uslovima koji su utvrđeni u odobrenju za priključenje, osim u slučaju kada je predviđeno isključenje;~~

- 2) kada elektroenergetski objekti, postrojenja ili uređaji kupca ne ispunjavaju uslove u skladu sa propisima i predstavljaju neposrednu opasnost po život i zdravlje ljudi, životnu sredinu i imovinu;
- 3) samovlasna zamena uređaja za ograničenje snage, odnosno struje, kojom se ne utičena tačnost merenja;
- 4) na zahtev snabdevača zbog neizvršenih obaveza iz ugovora o snabdevanju;
- 5) neizvršenja obaveza po ugovora o pristupu na prenosni ili distributivni sistem električne energije;
- 6) korišćenje električne energije bez ugovora o snabdevanju ili potpunom snabdevanju, odnosno kada mu je isteklo rezervno snabdevanje, a nije zaključio ugovor o snabdevanju;
- 7) korišćenje električne energije bez uređene balansne odgovornosti u skladu sa ovim zakonom;
- 8) u slučajevima neovlašćene potrošnje iz člana 198. stav 1. tačka 6) ovog zakona;
- 9) na pismeni zahtev kupca, pod uslovom da se obustava zahteva za period od najmanje godinu dana, a najduže dve godine.

~~Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema može krajnjim kupcima obustaviti isporuku električne energije u sledećim slučajevima:~~

- 1) kada krajnji kupac omogući drugom krajnjem kupcu potrošnju električne energije bez odobrenja operatora sistema preko svoje instalacije;
- 2) kada kupac kome odobrenjem za priključenje nije uređen uticaj na kvalitet napona, svojim uređajima ili načinom korišćenja električne energije prouzrokuje smanjenje kvaliteta električne energije drugim kupcima, pod uslovom da prekoračuje emisione nivoe dozvoljene pravilima o radu i ne otkloni smetnje u roku koji odredi operator sistema.

~~Obustavom isporuke ne prestaje ugovor o snabdevanju, a u periodu obustave isporuke krajnji kupac ima obaveze koje se odnose na pristup sistemu.~~

~~Ako je obustava izvršena na zahtev kupca iz stava 1. tačka 9) ovog člana, kupac nema obaveze po osnovu ugovora o snabdevanju, odnosno pristupu sistemu.~~

~~U slučaju neovlašćene potrošnje iz člana 198. stav 1. tačka 5) ovog zakona operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema je dužan da merno mesto dovede u tehnički ispravno stanje o sopstvenom trošku.~~

~~U slučaju neovlašćene potrošnje iz člana 198. stav 1. tačka 6) ovog zakona operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema je dužan da merno mesto dovede u tehnički ispravno stanje o trošku kupca.~~

~~Pre obustave isporuke električne energije, osim u slučaju iz stava 1. tač. 2), 3), 4), 6), 8) i 9) ovog člana kupcu mora biti dostavljena opomena u kojoj je određen rok za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka, koji ne može biti kraći od tri dana od dana dostavljanja opomene.~~

~~Kupac, odnosno lice čijem objektu je obustavljena isporuka električne energije ima pravo prigovora operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema, osim u slučaju obustave na zahtev snabdevača, kada se prigovor podnosi snabdevaču.~~

~~Bliži uslovi i postupak obustave isporuke i prava i obaveze operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema, snabdevača i krajnjih kupaca uređuju se propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom.~~

OBUSTAVA ISPORUKE, ODNOSNO PREUZIMANJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

ČLAN 201.

OPERATOR PRENOSNOG, DISTRIBUTIVNOG, ODNOSNO ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG SISTEMA OBUSTAVIĆE KRAJNJIIM KUPCIMA ISPORUKU ELEKTRIČNE ENERGIJE, ODNOSNO OBUSTAVIĆE PREUZIMANJE ELEKTRIČNE ENERGIJE OD PROIZVOĐAČA, U SLEDEĆIM SLUČAJEVIMA:

1) KADA KORISTI, ODNOSNO PREDAJE, ELEKTRIČNU ENERGIJU SUPROTNO USLOVIMA KOJI SU UTVRĐENI U ODOBRENJU ZA PRIKLJUČENJE, OSIM U SLUČAJU KADA JE PREDVIĐENO ISKLJUČENJE;

2) KADA ELEKTROENERGETSKI OBJEKTI, POSTROJENJA ILI UREĐAJI KUPCA ILI PROIZVOĐAČA NE ISPUNJAVAJU USLOVE U SKLADU SA PROPISIMA I PREDSTAVLJAJU NEPOSREDNU OPASNOST PO ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI, ŽIVOTNU SREDINU I IMOVINU;

3) KADA KRAJNJI KUPAC ILI PROIZVOĐAČ, ONEMOGUĆI OVLAŠĆENIM LICIMA OPERATORA PRENOSNOG, ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA BEZBEDAN, POTPUN I NEOMETAN PRISTUP MERNIM UREĐAJIMA I INSTALACIJAMA, KAO I MESTU MERENJA RADI OČITAVANJA, PROVERE ISPRAVNOSTI, OTKLANJANJA KVAROVA, ZAMENE, ODRŽAVANJA I KONTROLE ISPRAVNOSTI MERNIH I DRUGIH UREĐAJA SA MERNIM ORMANIMA, UREĐENJA MERNOG MESTA;

4) NA ZAHTEV SNABDEVAČA ZBOG NEIZVRŠENIH OBAVEZA IZ UGOVORA O SNABDEVANJU, A UZ SHODNU PRIMENU PROPISA KOJIM SE UREĐUJE ZAŠTITA POTROŠAČA;

5) NEIZVRŠENJA OBAVEZA PO UGOVORAU O PRISTUPU NA PRENOSNI ILI DISTRIBUTIVNI SISTEM ELEKTRIČNE ENERGIJE, OSIM U SLUČAJU IZ ČLANA 192. STAV 1. TAČKA 2A OVOG ZAKONA;

6) KORIŠĆENJE ILI PREDAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE BEZ UGOVORA O SNABDEVANJU ILI POTPUNOM SNABDEVANJU ILI OTKUPU ENERGIJE, ODNOSNO KADA MU JE ISTEKLO REZERVNO SNABDEVANJE, A NIJE ZAKLJUČIO UGOVOR O SNABDEVANJU;

7) KORIŠĆENJE ILI PREDAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE, BEZ UREĐENE BALANSNE ODGOVORNOSTI U SKLADU SA OVIM ZAKONOM;

8) NA PISMENI ZAHTEV KUPCA ILI PROIZVOĐAČA POD USLOVOM DA SE OBUSTAVA ZAHTEVA ZA PERIOD OD NAJMANJE NAJKRAĆE GODINU DANA, A NAJDUŽE DVE GODINE.

OPERATOR PRENOSNOG, DISTRIBUTIVNOG, ODNOSNO ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG SISTEMA MOŽE KRAJNJIIM KUPCIMA ILI PROIZVOĐAČIMA OBUSTAVITI ISPORUKU ILI PREUZIMANJE ELEKTRIČNE ENERGIJE U SLEDEĆIM SLUČAJEVIMA:

1) KADA KRAJNJI KUPAC OMOGUĆI DRUGOM KRAJNJIEM KUPCU POTROŠNJU ELEKTRIČNE ENERGIJE BEZ ODOBRENJA OPERATORA SISTEMA PREKO SVOJE INSTALACIJE;

2) KADA KUPAC ILI PROIZVOĐAČ, KOME ODOBRENJEM ZA PRIKLJUČENJE NIJE UREĐEN UTICAJ NA KVALITET NAPONA, SVOJIM UREĐAJIMA ILI NAČINOM KORIŠĆENJA ELEKTRIČNE ENERGIJE PROUZROKUJE SMANJENJE KVALITETA ELEKTRIČNE ENERGIJE DRUGIM KUPCIMA, POD USLOVOM DA PREKORAČUJE EMISIONE NIVOE DOZVOLJENE

PRAVILIMA O RADU I NE OTKLONI SMETNJE U ROKU KOJI ODREDI OPERATOR SISTEMA.

OBUSTAVOM ISPORUKE NE PRESTAJE UGOVOR O SNABDEVANJU, A U PERIODU OBUSTAVE ISPORUKE KRAJNJI KUPAC IMA OBAVEZE KOJE SE ODOSE NA PRISTUP SISTEMU.

AKO JE OBUSTAVA IZVRŠENA NA ZAHTEV KUPCA IZ STAVA 1. TAČKA 8) OVOG ČLANA, KUPAC NEMA OBAVEZE PO OSNOVU UGOVORA O SNABDEVANJU, ODNOSNO PRISTUPU SISTEMU.

UKOLIKO SE, U SLUČAJU IZ ČLANA 198. STAV 1. TAČKA 5) OVOG ZAKONA UTVRDI DA NIJE BILO UTICAJA NA TAČNOST MERENJA, OPERATOR PRENSNOG, ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA JE DUŽAN DA MERNO MESTO DOVEDE U TEHNIČKI ISPRAVNO STANJE O SOPSTVENOM TROŠKU.

PRE OBUSTAVE ISPORUKE, ODNOSNO PREUZIMANJA ELEKTRIČNE ENERGIJE, OSIM U SLUČAJU IZ STAVA 1. TAČ. 2), 3), 4), 6), I 8) OVOG ČLANA KUPCU ILI PROIZVOĐAČU MORA BITI DOSTAVLJENA OPOMENA U KOJOJ JE ODREĐEN ROK ZA OTKLANJANJE UOČENIH NEPRAVILNOSTI I NEDOSTATAKA, KOJI NE MOŽE BITI KRAĆI OD TRI DANA OD DANA DOSTAVLJANJA OPOMENE.

KUPAC ILI PROIZVOĐAČ, ODNOSNO LICE ČIJEM OBJEKTU JE OBUSTAVLJENA ISPORUKA ILI PREUZMANJE ELEKTRIČNE ENERGIJE IMA PRAVO PRIGOVORA OPERATORU PRENSNOG, ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, OSIM U SLUČAJU OBUSTAVE NA ZAHTEV SNABDEVAČA, KADA SE PRIGOVOR PODNOSI SNABDEVAČU.

BLIŽI USLOVI I POSTUPAK OBUSTAVE ISPORUKE ILI PREUZMANJA I PRAVA I OBAVEZE OPERATORA PRENSNOG, ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, SNABDEVAČA I KRAJNJIH KUPACA, ILI PROIZVOĐAČA UREĐUJU SE PROPISOM O USLOVIMA ISPORUKE I SNABDEVANJA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM.

Član 202.

Snabdevač je dužan da pre podnošenja zahteva operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema za obustavu isporuke iz člana 201. stav 1. tačka 4) ovog zakona, krajnjeg kupca prethodno u pismenoj formi upozori da će mu biti izvršena obustava isporuke električne energije, ako u roku koji ne može biti kraći od 15 dana ni duži od 30 dana od dana dostavljanja upozorenja, ne izmiri dospele obaveze, ~~odnosno ne postigne sporazum o izvršenju obaveze.~~

Ukoliko kupac ne izmiri obaveze u ostavljenom roku, ovlašćeno lice snabdevača podnosi zahtev za obustavu isporuke električne energije operatoru sistema na koji je priključen objekat kupca i o tome pismenim putem obaveštava kupca.

Operator sistema je dužan da na osnovu zahteva snabdevača, izvrši obustavu isporuke električne energije kupcu, u roku koji ne može biti duži od osam dana od dana prijema zahteva.

Kupac koji nakon podnošenja zahteva za obustavu, izmiri obavezu za isporučenu električnu energiju, dužan je da bez odlaganja o tome obavesti snabdevača, a snabdevač je dužan da bez odlaganja o tome obavesti operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema i da povuče zahtev za obustavu.

Odredba stava 4. ovog člana odnosi se i na slučaj da snabdevač i kupac postignu sporazum o izvršenju obaveze.

Kupac kojem je obustavljena isporuka ima pravo prigovora snabdevaču, a posebno telo, organizaciona jedinica ili ovlašćeno lice snabdevača iz člana 195. stav 1. tačka 4) ovog zakona je dužno da odluči po prigovoru u roku od tri dana od dana prijema prigovora.

U slučaju kada je podnositelj prigovora fizičko lice, u sastav tela iz člana 195. stav 1. tačka 4) ovog člana, mora biti uključen predstavnik evidentiranih udruženja i saveza u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Snabdevač je dužan da o osnovanosti prigovora, kao i u slučaju naknadnog izmirenja obaveze kupca, bez odlaganja obavesti operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema, a operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema je dužan da nastavi isporuku električne energije, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa.

Isključenje

Član 204.

~~Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema je dužan da isključi objekat krajnjeg kupca sa sistema u sledećim slučajevima:~~

- ~~1) neovlašćene potrošnje iz člana 198. stav 1. tač. 1)-6) ovog zakona;~~
- ~~2) kada krajnji kupac onemogućuje ovlašćenim licima operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema bezbedan, potpun i neometan pristup mernim uređajima i instalacijama, kao i mestu merenja radi očitavanja, provere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamene, održavanja i kontrole ispravnosti mernih i drugih uređaja sa mernim ormanima, uređenja mernog mesta i obustave isporuke energije;~~
- ~~3) na pismeni zahtev krajnjeg kupca;~~
- ~~4) ako je obustava isporuke električne energije iz člana 201. stav 1. ovog zakona trajala duže od godinu dana, osim u slučaju obustave isporuke na zahtev krajnjeg kupca, kada se objekat isključuje sa sistema ako je obustava isporuke trajala duže od dve godine.~~

~~U slučaju isključenja objekta krajnjeg kupca sa sistema, prestaje ugovor o snabdevanju i ugovor o pristupu za mesto primopredaje objekta koji se isključuje, a za ponovno priključenje krajnji kupac pribavlja odobrenje za priključenje u skladu sa članom 140. stav 2. ovog zakona.~~

ISKLUČENJE

ČLAN 204.

OPERATOR PRENOSNOG, DISTRIBUTIVNOG, ODNOSNO ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG SISTEMA JE DUŽAN DA ISKLJUČI OBJEKAT KRAJNJEG KUPCA ILI PROIZVOĐAČA SA SISTEMA U SLEDEĆIM SLUČAJEVIMA:

- 1) NEOVLAŠĆENE POTROŠNJE IZ ČLANA 198. OVOG ZAKONA;
- 2) KADA KRAJNJI KUPAC ILI PROIZVOĐAČ ONEMOGUĆI OVLAŠĆENIM LICIMA OPERATORA PRENOSNOG, DISTRIBUTIVNOG, ODNOSNO ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG SISTEMA OBUSTAVEU ISPORUKE ILI PREUZIMANJA ENERGIJE;
- 3) NA PISMENI ZAHTEV KRAJNJEG KUPCA ILI PROIZVOĐAČA;
- 4) AKO JE OBUSTAVA ISPORUKE ILI PREUZIMANJA ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ ČLANA 201. STAV 1. OVOG ZAKONA TRAJALA DUŽE OD GODINU DANA, OSIM U SLUČAJU OBUSTAVE ISPORUKE ILI PREUZIMANJA

NA ZAHTEV KRAJNJEG KUPCA, ILI PROIZVOĐAČA, KADA SE OBJEKAT ISKLJUČUJE SA SISTEMA AKO JE OBUSTAVA ISPORUKE ILI PREUZIMANJA TRAJALA DUŽE OD DVE GODINE;

5) PO ISTEKU ROKA PRIKLJUČENJA ODREĐENOG ODOBRENJEM ZA PRIKLJUČENJE.

OPERATOR PRENOSNOG, DISTRIBUTIVNOG ODNOSNO ZATVORENOG DISTRIBUTIVNOG SISTEMA JE DUŽAN DA ISKLJUČI OBJEKAT PROIZVOĐAČA U SLEDEĆIM SLUČAJEVIMA:

- 1) PREDAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE BEZ ODOBRENJA ZA PRIKLJUČENJE;
- 2) PREDAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE SA ODOBRENJEM ZA PRIKLJUČENJE PRE ISPUNJENJA USLOVA ZA PRIKLJUČENJE;
- 3) PREDAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE NAKON IZVRŠENE OBUSTAVE;
- 4) PREDAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE BEZ MERNOG UREĐAJA, MIMO MERNOG UREĐAJA, ILI PREKO MERNOG UREĐAJA NA KOME JE ONEMOGUĆENO PRAVILNO MERENJE ILI REGISTROVANJE PREDATE ELEKTRIČNE ENERGIJE;
- 5) PREDAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE PREKO MERNOG UREĐAJA NA KOME SU OŠTEĆENE ILI NEDOSTAJU PLOMBE OPERATORA SISTEMA I/ILI NA KOME JE KORISNIK OŠTETIO ŽIG PROPISAN ZAKONOM O METROLOGIJI, UZ USLOV DA SE UTVRDI NEPRAVILNOST MERENJA ELEKTRIČNE ENERGIJE;
- 6) SAMOVLASNA ZAMENA UREĐAJA.

U SLUČAJU ISKLJUČENJA OBJEKTA KRAJNJEG KUPCA ILI PROIZVOĐAČA SA SISTEMA, PRESTAJE UGOVOR O SNABDEVANJU ODNOSNO OTKUPU I UGOVOR O PRISTUPU ZA MESTO PRIMOPREDAJE OBJEKTA KOJI SE ISKLJUČUJE, A ZA PONOVO PRIKLJUČENJE KRAJNJI KUPAC ILI PROIZVOĐAČ PRIBAVLJA ODOBRENJE ZA PRIKLJUČENJE U SKLADU SA ČLANOM 140. STAV 2. OVOG ZAKONA.

Prava, obaveze i zaštita krajnjih kupaca

Član 207.

Krajnji kupac uživa zaštitu svojih prava u skladu sa ovim zakonom, propisima donetim na osnovu ovog zakona, zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača i drugim propisima.

~~Ako je ovim zakonom uređeno pitanje koje je drugim zakonom uređeno na drugačiji način, primenjuju se odredbe ovog zakona.~~

Ako krajnji kupac nije zadovoljan odlukama donetim u skladu sa ovim zakonom po prigovorima, reklamacijama, zahtevima i žalbama svoja prava može ostvariti u sudskom postupku.

Član 210.

Krajnji kupac, ODNOSNO KUPAC-PROIZVOĐAČ je dužan da električnu energiju koristi pod uslovima, na način i za namene utvrđene odobrenjem za priključenje i ugovorom o snabdevanju, zakonom i drugim propisima donetim na osnovu ovog zakona.

SKLADIŠTENJE ELEKTRIČNE ENERGIJE

ČLAN 210A

ENERGETSKI SUBJEKT KOJI OBAVLJA DELATNOST SKLADIŠTENJA ELEKTRIČNE ENERGIJE (U DALJEM TEKSTU: SKLADIŠTAR) U SKLADU SA OVIM ZAKONOM OBAVLJA SLEDEĆE POSLOVE:

- 1) KUPUJE I PRODAJE ELEKTRIČNU ENERGIJU ;
- 2) PRUŽA USLUGU SKLADIŠTENJA ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA POTREBE DRUGIH UČESNIKA NA TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE;

- 3) NUDI OPERATORU PRENOSNOG, ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA POMOĆNE USLUGE, U SKLADU SA TEHNIČKIM KARAKTERISTIKAMA I PRAVILIMA O RADU PRENOSNOG I DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I PRAVILIMA O RADU TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE;
- 4) SA OPERATOROM PRENOSNOG ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ZAKLJUČUJE UGOVOR O PRUŽANJU POMOĆNIH USLUGA;
- 5) SA OPERATOROM PRENOSNOG SISTEMA ZAKLJUČUJE UGOVOR O UČEŠĆU U BALANSNOM MEHANIZMU;
- 6) POŠTUJE PROPISE I PRAVILA KOJI SE ODOSE NA RAD PRENOSNOG I DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I FUNKCIONISANJE TRŽIŠTA, PROPISE KOJI SE ODOSE NA ZAŠTITU KONKURENCIJE, KAO I ODLUKE NADLEŽNIH ORGANA;
- 7) OPERATORU PRENOSNOG ILI DISTRIBUTIVNOG SISTEMA STAVLJA NA RASPOLAGANJE PODATKE POTREBNE ZA RAD SISTEMA U SKLADU SA PRAVILIMA O RADU PRENOSNOG I DISTRIBUTIVNOG SISTEMA I PRAVILIMA O RADU TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE.

AGREGATOR

ČLAN 210B

AGREGATOR NASTUPA NA TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE U IME I ZA RAČUN UČESNIKA NA TRŽIŠTU ZA KOJE VRŠE USLUGU OBJEDINJAVANJA POTROŠNJE I/ILI PROIZVODNJE.

AGREGATOR JE DUŽAN DA:

- 1) POSTUPA PREMA UČESNIKU NA TRŽIŠTU NA NEDISKRIMINATORAN NAČIN;
- 2) OBJAVI OPŠTE USLOVE PONUDE ZA ZAKLJUČENJE UGOVORA, ODNOSNO DA UČESNIKA NA TRŽIŠTU OBAVESTI NA PRIGODAN NAČIN O PONUĐENIM USLOVIMA;
- 3) BESPLATNO OBEZBEDI SVE RELEVANTNE PODATKE UČESNIKU NA TRŽIŠTU NAJMANJE JEDNOM U TOKU OBRAČUNSKOG PERIODA UKOLIKO UČESNIK NA TRŽIŠTU TO ZATRAŽI;
- 4) NA SVOJOJ INTERNET STRANICI ILI NA DRUGI PRIKLADAN NAČIN, OBAVESTI UČESNIKA NA TRŽIŠTU O FUNKCIJI AGREGIRANJA.

AGREGATOR I UČESNIK NA TRŽIŠTU ZAKLJUČUJU UGOVOR KOJIM REGULIŠU MEĐUSOBNE ODOSE.

USLUGA PUNJENJA ELEKTRIČNIH VOZILA

ČLAN 210V

PRUŽALAC USLUGE PUNJENJA ELEKTRIČNIH VOZILA JE KRAJNJI KUPAC NA TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE.

OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA JE DUŽAN DA SARADUJE NA NEDISKRIMINATORNOJ OSNOVI SA BILO KOJIM FIZIČKIM ILI PRAVNIM LICEM KOJE JE VLASNIK, RAZVIJA ILI UPRAVLJA PUNIONICAMA ZA ELEKTRIČNA VOZILA.

OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA PO PRAVILU NE MOŽE BITI VLASNIK, NITI RAZVIJATI ILI UPRAVLJATI PUNIONICAMA ZA ELEKTRIČNA VOZILA, OSIM U SLUČAJU DA POSEDUJE PUNIONICE ISKLJUČIVO ZA SOPSTVENU UPOTREBU.

VLADA ĆE POSEBNIM AKTOM UREDITI TEHNIČKE SPECIFIKACIJE ZA PUNIONICE ELEKTRIČNIH VOZILA, OBAVEZE OPERATORA SISTEMA PREMA KRAJNJEM KUPCU KOJI PRUŽA USLUGU PUNJENJA ELEKTRIČNIH VOZILA I DRUGA PITANJA VEZANA ZA RAD PUNIONICA ELEKTRIČNIH VOZILA.

Uslovi isporuke i snabdevanja električnom energijom

Član 214.

Vlada bliže propisuje uslove isporuke i snabdevanja krajnjih kupaca električnom energijom, kojima se bliže uređuju:

~~1) uslovi i način izdavanja odobrenja za priključenje na prenosni, odnosno distributivni sistem i povezivanje sistema, odobrena snaga, uslovi za promenu odobrene snage, uslovi za spajanje i razdvajanje instalacija, odnosno mernih mesta;~~

1) USLOVI IZDAVANJA ODOBRENJA ZA PRIKLJUČENJE NA PRENOSNI, ODNOSNO DISTRIBUTIVNI SISTEM, USLOVI ZA PROMENU TEHNIČKIH USLOVA NA MESTU PRIKLJUČENJA I ODOBRENA SNAGA;

~~2) uslovi i način priključenja objekata privremenog karaktera, gradilišta i objekata u probnom radu i drugih objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;~~

2) USLOVI I NAČIN PRIKLJUČENJA OBJEKATA IZ ČLANA 140. ST. 6, 7, I 8. OVOG ZAKONA;

3) način i postupak utvrđivanja liste krajnjih kupaca koji ispunjavaju uslove za status malog kupca;

~~4) uslovi i način merenja isporučene električne energije;~~

~~5) mesto merenja, način i periodičnost kontrole;~~

~~6) kvalitet napona na mestu isporuke električne energije;~~

7) mesto razgraničenja odgovornosti za isporučenu električnu energiju između energetskog subjekta i kupca, odnosno proizvođača;

8) uslovi za zaključenje i sadržina ugovora o snabdevanju;

9) uslovi i postupak obustave isporuke ILI PREUZIMANJA električne energije krajnjim kupcima, ILI PROIZVOĐAČIMA kao i energetski ugroženim kupcima;

10) prava i obaveze operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema, snabdevača i krajnjeg kupca;

~~11) način regulisanja međusobnih odnosa između snabdevača, operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema i krajnjeg kupca;~~

12) vrsta objekata po nameni kojima se ne može obustaviti isporuka električne energije za slučaj ne izvršavanja obaveza za isporučenu električnu energiju i u drugim slučajevima;

~~13) mere koje se preduzimaju u slučaju opšte nestašice, način preduzimanja mera, mere štednje i racionalne potrošnje električne energije i vrsta objekata po nameni kojima se ne može obustaviti isporuka električne energije u slučaju opšte nestašice;~~

~~14) mere koje se preduzimaju u slučaju poremećaja rada elektroenergetskog sistema, kao i zbog radova na održavanju i proširenju elektroenergetskog sistema;~~

~~15) postupak i način utvrđivanja neovlašćene potrošnje, sadržina zapisnika, prava krajnjih kupaca i postupak odlučivanja po prigovoru;~~

16) uslovi i način isključenja objekta krajnjeg kupca ILI PROIZVOĐAČA sa sistema, prava krajnjih kupaca ILI PROIZVOĐAČA i postupak odlučivanja po prigovoru;

17) način obaveštavanja krajnjeg kupca ILI PROIZVOĐAČA;

18) obračunski period i obavezan sadržaj računa za naplatu isporučene električne energije;

18A) POSTUPAK, NAČIN I ROKOVI ZA OSTVARIVANJE PRAVA KRAJNJEG KUPCA NA NAKNADU ZBOG ODSTUPANJA OD PROPISANOG KVALITETA ISPORUKE, ODNOSNO SNABDEVANJA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM;

19) druga pitanja u skladu sa zakonom.

Kvalitet isporuke i snabdevanja električnom energijom

Član 215.

Energetski subjekti koji obavljaju energetske delatnosti u vezi sa isporukom i snabdevanjem električnom energijom, dužni su da obezbede kvalitet isporuke i snabdevanja utvrđen ovim zakonom, ~~propisima koji uređuju opšte uslove isporuke i snabdevanja električnom energijom~~ i drugim propisima donetim na osnovu zakona.

Agencija donosi pravila iz člana 51. stav 1. tačka 2) ovog zakona kojima se bliže određuju pokazatelji tehničkog i komercijalnog kvaliteta isporuke i komercijalnog kvaliteta snabdevanja električnom energijom, način evidentiranja podataka i računanja pokazatelja, način i rokove za dostavljanje podataka i izveštaja Agenciji, način utvrđivanja zahtevanih vrednosti pojedinih pokazatelja, kao i način ocenjivanja rezultata dobijenih praćenjem dostignutih u odnosu na zahtevane vrednosti pokazatelja kvaliteta.

~~Pokazatelji tehničkog kvaliteta isporuke koji se naročito prate su: neprekidnost isporuke električne energije, kvalitet napona, vreme potrebno za izvršavanje propisanih obaveza operatora sistema od uticaja na priključenje, otklanjanje kvara, obustavu, isključenje i drugi pokazatelji.~~

~~Ostvarene vrednosti pokazatelja tehničkog kvaliteta isporuke električne energije, Agencija koristi pri odobravanju planova razvoja i sredstava za investicije i pri regulaciji cena pristupa sistemima za prenos i distribuciju, na način propisan metodologijama za određivanje regulisanih cena pristupa, u kojima utvrđuje način određivanja i maksimalnu visinu podsticaja, odnosno umanjenja odobrenog maksimalnog prihoda, a u zavisnosti od smera i stepena odstupanja od zahtevanih vrednosti pokazatelja tehničkog kvaliteta isporuke.~~

OSTVARENE VREDNOSTI POKAZATELJA KVALITETA ISPORUKE ELEKTRIČNE ENERGIJE, AGENCIJA KORISTI PRI ODOBRAVANJU PLANOVA RAZVOJA I SREDSTAVA ZA INVESTICIJE I PRI U SLUČAJU REGULACIJE CENA PRISTUPA SISTEMIMA ZA PRENOS I DISTRIBUCIJU, ZASNOVANIM NA PODSTICAJNIM METODAMA REGULACIJE CENA NA NAČIN PROPISAN METODOLOGIJAMA ZA ODREĐIVANJE REGULISANIH CENA PRISTUPA, U KOJIMA UTVRĐUJE NAČIN ODREĐIVANJA I MAKSIMALNU VISINU PODSTICAJA, ODNOSNO UMANJENJA ODOBRENOG MAKSIMALNOG PRIHODA, A U ZAVISNOSTI OD SMERA I STEPENA ODSTUPANJA OD ZAHTEVANIH VREDNOSTI POKAZATELJA TEHNIČKOG KVALITETA ISPORUKE.

~~Pokazatelji komercijalnog kvaliteta isporuke i snabdevanja koji se naročito prate su: obezbeđivanje efikasne komunikacije sa kupcima, odnosno korisnicima sistema, obaveštavanje o planiranim prekidima, precizno i jasno obaveštavanje krajnjih kupaca o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom, broj podnetih i broj opravdanih podnesaka krajnjih kupaca, poštovanje propisanih rokova za postupanje po podnescima krajnjih kupaca i drugi pokazatelji.~~

Pravilima iz stava 2. ovog člana se određuje i način utvrđivanja visine VISINA naknade KRAJNJEM kupcu po osnovu stepena odstupanja od propisanog kvaliteta.

Član 217

Nadležni organ može naložiti izmeštanje energetske objekta samo u slučaju izgradnje objekata saobraćajne, energetske i komunalne infrastrukture, objekata za potrebe odbrane zemlje, vodoprivrednih objekata i objekata za zaštitu od

elementarnih nepogoda i drugih objekata koji se u smislu zakona o eksproprijaciji smatraju objektima od opšteg interesa, a koji se, zbog prirodnih ili drugih karakteristika, ne mogu graditi na drugoj lokaciji, kao i u slučaju izgradnje objekata i izvođenja radova na eksploataciji rudnog blaga.

IZMEŠTANJE DISTRIBUTIVNOG ENERGETSKOG OBJEKTA SE MOŽE IZVRŠITI I NA ZAHTEV PRAVNOG ILI FIZIČKOG LICA, UKOLIKO POSTOJE TEHNIČKI USLOVI ZA IZMEŠTANJE.

U slučaju iz stava 4. IZ STAVA 1. I 2. ovog člana troškove izmeštanja energetskog objekta, podrazumevajući i troškove gradnje, odnosno postavljanja tog energetskog objekta na drugoj lokaciji, snosi investitor objekta zbog čije izgradnje se izmešta energetski objekat ILI PODNOSILAC ZAHTEVA ZA IZMEŠTANJE.

Međusobna prava i obaveze između investitora objekta zbog čije se izgradnje izmešta energetski objekat ILI PODNOSIOCA ZAHTEVA ZA IZMEŠTANJE i energetskog subjekta koji je vlasnik, odnosno korisnik energetskog objekta koji se izmešta definišu se ugovorom.

Član 218.

~~Energetski subjekt koji obavlja delatnost prenosa, odnosno distribucije električne energije dužan je da sprovodi mere zaštite u skladu sa ovim zakonom i drugim tehničkim propisima.~~

~~U zaštitnom pojasu, ispod, iznad ili pored elektroenergetskih objekata, suprotno zakonu, tehničkim i drugim propisima ne mogu se graditi objekti, izvoditi drugi radovi, niti zasađivati drveće i drugo rastinje.~~

~~Zaštitni pojas za nadzemne elektroenergetske vodove, sa obe strane voda od krajnjeg faznog provodnika, ima sledeće širine:~~

- ~~1) za naponski nivo 1 kV do 35 kV:

 - za gole provodnike 10 metara, kroz šumsko područje 3 metra;
 - za slabo izolovane provodnike 4 metra, kroz šumsko područje 3 metra;
 - za samonoseće kablovske snopove 1 metar;~~
- ~~2) za naponski nivo 35 kV, 15 metara;~~
- ~~3) za naponski nivo 110 kV, uključujući i 110 kV, 25 metara; 4) za naponski nivo 220 kV i 400 kV, 30 metara.~~

~~Zaštitni pojas za podzemne elektroenergetske vodove (kablove) iznosi, od ivice armirano-betonskog kanala:~~

- ~~1) za naponski nivo 1 kV do 35 kV, uključujući i 35 kV, 1 metar;~~
- ~~2) za naponski nivo 110 kV, 2 metra;~~
- ~~3) za naponski nivo iznad 110 kV, 3 metra.~~

~~Zaštitni pojas za transformatorske stanice na otvorenom iznosi:~~

- ~~1) za naponski nivo 1 kV do 35 kV, 10 metara;~~
- ~~2) za naponski nivo 110 kV i iznad 110 kV, 30 metara.~~

~~Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema nadležan za energetski objekat, dužan je da o svom trošku redovno uklanja drveće ili grane i drugo rastinje koje ugrožava rad energetskog objekta.~~

~~Vlasnici i nosioci drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze u zaštitnom pojasu, ispod, iznad ili pored energetskog objekta ne mogu preduzimati radove ili druge radnje kojima se onemogućava ili ugrožava rad energetskog objekta bez prethodne saglasnosti energetskog subjekta koji je vlasnik, odnosno korisnik energetskog objekta.~~

~~Saglasnost iz stava 7. ovog člana izdaje energetski subjekt na zahtev vlasnika ili nosioca drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored energetskog objekta, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva i sadrži tehničke uslove u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima.~~

ČLAN 218.

ENERGETSKI SUBJEKT KOJI OBAVLJA DELATNOST PRENOSA, ODNOSNO DISTRIBUCIJE ELEKTRIČNE ENERGIJE DUŽAN JE DA SPROVODI MERE ZAŠTITE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM I DRUGIM TEHNIČKIM PROPISIMA.

DANOM IZGRADNJE ELEKTROENERGETSKOG VODA USPOSTAVLJA SE ZAŠTITNI POJAS I ZASNIVA SE SLUŽBENOST PRELASKA ELEKTROENERGETSKOG VODA U ŠIRINI ZAŠTITNOG POJASA.

OPERATORI SISTEMA DUŽNI SU DA U ROKU NE DUŽEM OD 3 GODINE OD DANA POČETKA IZVOĐENJA RADOVA NA ENERGETSKOM OBJEKTU, NA ZAKONOM PROPISANI NAČIN, OBAVESTE VLASNIKA PREKO ČIJIH NEPOKRETNOSTI PRELAZI ENERGETSKI OBJEKAT ODNOSNO NA ČIJIM NEPOKRETNOSTIMA SE IZVODE RADOVI NA IZGRADNJI ENERGETSKOG OBJEKTA.

VLASNIK NEPOKRETNOSTI, NA KOJOJ JE ENERGETSKI SUBJEKT STEKAO PRAVO SLUŽBENOSTI IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, MOŽE PODNETI ZAHTEV ZA NAKNADU U ROKU OD TRI GODINE OD DANA PRIJEMA OBAVEŠTENJA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA.

VISINA NAKNADA SE UTVRĐUJE NALAZOM VEŠTAKA ODGOVARAJUĆE STRUKE.

U ZAŠTITNOM POJASU ISPOD, IZNAD ILI PORED ELEKTROENERGETSKOG OBJEKTA MOGU SE GRADITI OBJEKTI, IZVODITI DRUGE RADNJE ILI ZASAĐIVATI DRVEĆE I DRUGO RASTINJE, AKO TE RADNJE NISU U SUPROTNOSTI SA PLANSKIM AKTOM, NAMENOM ZEMLJIŠTA, PROPISIMA O IZGRADNJI OBJEKATA, USLOVIMA PROPISANIM ZAKONOM ILI TEHNIČKIM NORMATIVIMA I DRUGIM PROPISIMA.

VLASNIK ILI NOSILAC DRUGIH PRAVA NA NEPOKRETNOSTI KOJI NAMERAVA DA IZVODI GRAĐEVINSKE RADOVE U ZONI ZAŠTITE ENERGETSKOG OBJEKTA, PRE PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA IDAVANJE GRAĐEVINSKE DOZVOLE, DUŽAN JE DA PRIBAVI SAGLASNOST ENERGETSKOG SUBJEKTA. SAGLASNOST IZ STAVA 7. OVOG ČLANA SE IZDAJE PO ISPUNJENOSTI USLOVA ENERGETSKOG SUBJEKTA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA, KOJE INVESTITOR OBJEKTA/RADOVA DOKAZUJE DOSTAVLJANJEM ELABORATA OVERENOG OD STRANE OVLAŠĆENOG LICA U SKLADU SA ZAKONOM.

ZAŠTITNI POJAS ZA NADZEMNE ELEKTROENERGETSKE VODOVE, SA SVAKE STRANE VODA OD KRAJNJEG FAZNOG PROVODNIKA, IMA SLEDEĆE ŠIRINE:

1) ZA NAPONSKI NIVO 1 KV DO 35 KV:

(1) ZA GOLE PROVODNIKE 10 METARA, KROZ ŠUMSKO PODRUČJE 3 METRA;

(2) ZA SLABO IZOLOVANE PROVODNIKE 4 METRA, KROZ ŠUMSKO PODRUČJE 3 METRA;

(3) ZA SAMONOSEĆE KABLOVSKE SNOPOVE 1 METAR;

- 2) ZA NAPONSKI NIVO 35 KV, 15 METARA;
- 3) ZA NAPONSKI NIVO 110 KV, UKLJUČUJUĆI I 110 KV, 25 METARA;
- 4) ZA NAPONSKI NIVO 220 KV I 400 KV, 30 METARA.

ZAŠTITNI POJAS ZA PODZEMNE ELEKTROENERGETSKE VODOVE (KABLOVE) IZNOSI OD IVICE ARMIRANO-BETONSKOG KANALA:

- 1) ZA NAPONSKI NIVO 1 KV DO 35 KV, UKLJUČUJUĆI I 35 KV, 1 METAR;
- 2) ZA NAPONSKI NIVO 110 KV, 2 METRA;
- 3) ZA NAPONSKI NIVO IZNAD 110 KV, 3 METRA;

ZAŠTITNI POJAS ZA TRANSFORMATORSKE STANICE NA OTVORENOM IZNOSI:

- 1) ZA NAPONSKI NIVO 1 KV DO 35 KV, 10 METARA;
- 2) ZA NAPONSKI NIVO 110 KV I IZNAD 110 KV, 30 METARA.

OPERATOR PRENOSNOG, ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA NADLEŽAN ZA ENERGETSKI OBJEKAT, DUŽAN JE DA O SVOM TROŠKU REDOVNO UKLANJA DRVEĆE ILI GRANE I DRUGO RASTINJE KOJE UGROŽAVA RAD ENERGETSKOG OBJEKTA.

U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTA I ZDRAVLJA LJUDI I BEZBEDNOSTI ENERGETSKIH OBJEKATA, VLASNIK ILI NOSILAC DRUGIH PRAVA NA NEPOKRETNOSTI KOJA SE NALAZI U ZAŠTITOM POJASU, NE MOŽE BEZ PRETHODNE SAGLASNOSTI ENERGETSKOG SUBJEKTA, GRADITI OBJEKTE NITI IZVODITI POSEBNE VRSTE RADOVA ZA KOJE NIJE POTREBNO PRIBAVLJATI AKT NADLEŽNOG ORGANA U SKLADU SA PROPISIMA KOJIM SE UREĐUJE IZGRADNJA OBJEKATA.

U ZAŠTITNOM POJASU ZABRANJUJE SE KORIŠĆENJE VOZILA I MEHANIZACIJE ČIJE KOMPONENTE U RADU KRAJNJIJIM TAČKAMA PRILAZE ENERGETSKOM OBJEKTU PRENOSNOG SISTEMA BLIŽE OD PET METARA ODNOSNO BLIŽE OD DVA METRA OBJEKTU DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, BEZ PRISUSTVA PREDSTAVNIKA OPERATORA TOG SISTEMA.

ZAHTEV ZA PRISUSTVO PREDSTAVNIKA OPERATORA SISTEMA PODNOSI SE NAJKASNIJE PET DANA PRE ZAPOČINJANJA PLANIRANIH AKTIVNOSTI.

Član 222.

Delatnost transporta prirodnog gasa i upravljanja transportnim sistemom prirodnog gasa obavlja operator transportnog sistema prirodnog gasa, sa pravima i obavezama utvrđenim ovim zakonom.

Operator transportnog sistema prirodnog gasa ~~obavlja i poslove organizovanja i administracije tržišta prirodnog gasa~~ i posluje u skladu sa principima

objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije, poštujući uslove iz zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Nezavisni operator sistema

Član 227.

Ukoliko je transportni sistem pripadao vertikalno integrisanom preduzeću pre roka određenog u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima može se na predlog vlasnika transportnog sistema imenovati nezavisni operator sistema i u tom slučaju se ~~ne primenjuje član 225. ovog zakona~~ NE PRIMENJUJU SE ČLANA 225. ST 2. DO 5. OVOG ZAKONA.

Imenovanje nezavisnog operatora sistema sprovodi se u skladu sa međunarodno preuzetim obavezama.

Nezavisni operator sistema iz člana 226. ovog zakona dužan je da:

- 1) ispunjava uslove propisane članom 225. stav 1. ovog zakona;
- 2) ima zaposlene, finansijska, materijalna i tehnička sredstva neophodna za obavljanje delatnosti transporta prirodnog gasa;
- 3) pridržava se desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sistema iz člana 250. ovog zakona;
- 4) obavlja delatnost transporta i upravljanja transportnim sistemom, u skladu sa ovim zakonom.

Član 230.

Vlasnik transportnog sistema KOJI JE DEO VERTIKALNO INTEGRISANOG PREDUZEĆA mora biti nezavisan u pogledu pravne forme, organizacije i odlučivanja od ostalih delatnosti koje nisu vezane za transport prirodnog gasa.

Nezavisnost vlasnika transportnog sistema iz stava 1. ovog člana ostvaruje se na način da:

- 1) članovi organa upravljanja subjekta koji je vlasnik transportnog sistema ne smeju da budu članovi organa upravljanja ili zaposleni u preduzeću koje obavlja delatnost proizvodnje ili snabdevanja prirodnim gasom;
- 2) su članovi organa upravljanja subjekta koji je vlasnik transportnog sistema nezavisni u pogledu odlučivanja;
- 3) donosi i prati sprovođenje programa iz člana 237. ovog zakona.

Čuvanje poverljivih informacija nezavisnog operatora sistema i vlasnika transportnog sistema

Član 231.

Nezavisni operator sistema i vlasnik transportnog sistema, dužni su da čuvaju poverljivost komercijalno osetljivih informacija dobijenih tokom svog poslovanja, kao i da spreče da informacije o sopstvenom poslovanju koje su od komercijalnog značaja budu raspoložive na diskriminatoran način.

~~Informacije iz stava 1. ovog člana ne smeju biti raspoložive ostalim delovima preduzeća, osim ako je to neophodno za njihovo obavljanje delatnosti. Vlasnik transportnog sistema, i drugi delovi preduzeća ne mogu imati zajedničke službe, osim službi za obavljanje administrativnih ili informatičkih poslova.~~

INFORMACIJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NE SMEJU BITI RASPOLOŽIVE OSTALIM DELOVIMA VERTIKALNO INTEGRISANOG PREDUZEĆA, OSIM AKO JE TO NEOPHODNO ZA NJIHOVO OBAVLJANJE DELATNOSTI. VLASNIK

TRANSPORTNOG SISTEMA, I DRUGI DELOVI VERTIKALNO INTEGRISANOG PREDUZEĆA NE MOGU IMATI ZAJEDNIČKE SLUŽBE, OSIM SLUŽBI ZA OBAVLJANJE ADMINISTRATIVNIH ILI INFORMATIČKIH POSLOVA.

Obaveze iz stava 1. ovog člana neće negativno uticati na efikasnu konkurenciju i funkcionisanje tržišta.

Nezavisni operator transporta

Član 232.

Ukoliko je transportni sistem pripadao vertikalno integrisanom preduzeću pre roka određenog u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima može se na predlog vertikalno integrisanog preduzeća imenovati nezavisni operator transporta i u tom slučaju se ne primenjuje član 225. ovog zakona.

Imenovanje nezavisnog operatora transporta sprovodi se u skladu sa međunarodno preuzetim obavezama.

Nezavisni operator transporta dužan je da ima zaposlene, finansijska, materijalna i tehnička sredstva neophodna za obavljanje delatnosti transporta i upravljanja transportnim sistemom, uključujući transportni sistem I VLASNIK JE TRANSPORTNOG SISTEMA.

Nije dozvoljeno radno angažovanje zaposlenih ili pružanje usluga između nezavisnog operatora transporta i drugih delova vertikalno integrisanog preduzeća, osim ako:

- 1) pružanje tih usluga ne dovodi do diskriminacije korisnika transportnog sistema;
- 2) su uslovi za pružanje tih usluga uređeni programom iz člana 237. ovog zakona.

Na zahtev nezavisnog operatora transporta vertikalno integrisano preduzeće dužno je da blagovremeno nezavisnom operatoru transporta obezbedi odgovarajuća finansijska sredstva za buduće investicije i/ili za zamenu postojećih sredstava neophodnih za obavljanje energetske delatnosti.

Privredna društva vertikalno integrisanog preduzeća koja obavljaju delatnost proizvodnje ili snabdevanja prirodnim gasom ne mogu ni direktno niti indirektno imati udeo u nezavisnom operatoru transporta.

Nezavisni operator transporta ne može imati ni direktan niti indirektni udeo u privrednom društvu vertikalno integrisanog preduzeća koje obavlja delatnost proizvodnje ili snabdevanja prirodnim gasom, niti imati pravo na dividende ili bilo koju drugu finansijsku dobit društva.

Nezavisni operator transporta mora biti organizovan u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Nezavisni operator transporta mora se u pogledu poslovnog identiteta, komunikacije, zaštitnog znaka i prostorija razlikovati od vertikalno integrisanog preduzeća ili bilo kog njegovog dela.

Nezavisni operator transporta neće imati zajedničke informacione sisteme ili opremu, prostorije i sisteme zaštite informacija sa bilo kojim delom vertikalno integrisanog preduzeća, niti angažovati ista lica za informacione sisteme, opremu i sisteme zaštite informacija.

Reviziju finansijskih izveštaja nezavisnog operatora transporta ne može da sprovodi isti revizor koji sprovodi reviziju finansijskih izveštaja vertikalno integrisanog preduzeća ili nekog njegovog dela.

Član 241.

Agencija je dužna da donese odluku o sertifikaciji operatora ~~prenosnog sistema~~ TRANSPORTNOG SISTEMA u roku od četiri meseca od dana podnošenja zahteva iz člana 239. stav 3. tač. 1) i 3) ovog zakona.

U slučaju da Agencija ne donese odluku iz stava 1. ovog člana smatra se da je odluka o sertifikaciji doneta.

Odluku o sertifikaciji operatora transportnog sistema sa pratećom dokumentacijom Agencija je dužna da bez odlaganja dostavi nadležnom telu saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, radi davanja mišljenja.

Ako u roku od ~~dva meseca~~ ČETIRI MESECA od dana dostavljanja odluke o sertifikaciji nadležno telo saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora ne dostavi mišljenje smatra se da je saglasno sa odlukom Agencije.

U roku od ~~dva meseca~~ ČETIRI MESECA od prijema mišljenja nadležnog tela saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, Agencija će doneti konačnu odluku o sertifikaciji operatora ~~prenosnog sistema~~ TRANSPORTNOG SISTEMA, uzimajući u obzir to mišljenje.

Odluka Agencije i mišljenje nadležnog tela saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora će biti objavljeni zajedno u "Službenom glasniku Republike Srbije" i na internet stranicama operatora transportnog sistema i Agencije.

U slučaju kada konačna odluka Agencije odstupa od mišljenje nadležnog tela saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, Agencija će zajedno sa odlukom i mišljenjem iz stava 6. ovog člana objaviti i obrazloženje za takvu odluku.

Član 242.

Sertifikovani operator transportnog sistema dužan je da obavesti Agenciju o svim planiranim promenama koje mogu zahtevati ponovnu procenu ispunjenosti uslova iz člana 223. ovog zakona.

~~Agencija je dužna da neprekidno prati da li sertifikovani operator prenosnog sistema ispunjava uslove iz člana 223. ovog zakona i pokreće novi postupak sertifikacije u sledećim slučajevima:~~

~~1) kada je operator prenosnog sistema obavesti o promenama iz stava 1. ovog člana;~~

~~2) kada ima saznanja o planiranim promenama koje predstavljaju razlog za novi postupak sertifikacije ili koje mogu dovesti ili su dovele do povrede propisa o razdvajanju;~~

~~3) kada nadležno telo saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora podnese opravdan zahtev.~~

AGENCIJA JE DUŽNA DA NEPREKIDNO PRATI DA LI SERTIFIKOVANI OPERATOR TRANSPORTNOG SISTEMA ISPUNJAVA USLOVE IZ ČLANA 223. OVOG ZAKONA I POKREĆE NOVI POSTUPAK SERTIFIKACIJE U SLEDEĆIM SLUČAJEVIMA:

1) KADA JE OPERATOR TRANSPORTNOG SISTEMA OBAVESTI O PROMENAMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA;

2) KADA IMA SAZNAJJA O PLANIRANIM PROMENAMA KOJE PREDSTAVLJAJU RAZLOG ZA NOVI POSTUPAK SERTIFIKACIJE ILI KOJE MOGU DOVESTI ILI SU DOVELE DO POVREDE PROPISA O RAZDVAJANJU;

3) KADA NADLEŽNO TELO SAGLASNO OBAVEZAMA KOJE PROIZILAZE IZ POTVRĐENIH MEĐUNARODNIH UGOVORA PODNESE OPRAVDAN ZAHTEV."

Član 246.

Agencija će odbiti sertifikaciju operatora transportnog sistema koji kontroliše jedno ili više lica iz treće zemlje ili trećih zemalja, u slučaju da:

- 1) operator ~~prenosnog sistema~~—TRANSPORTNOG SISTEMA ne ispunjava zahteve iz člana 223. ovog zakona;
- 2) dodela sertifikata ugrožava sigurnost snabdevanja prirodnim gasom Republike Srbije i regiona.

Agencija će pri razmatranju stava 1. tačka 2) ovog člana posebno uzeti u obzir odredbe:

- 1) međunarodnog prava i obaveza u vezi sa trećim zemljama, uključujući i sporazume zaključene sa jednom ili više trećih zemalja čiji potpisnik je i neka od ugovornih strana iz ugovora iz člana 2. tačka 78) ovog zakona, koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora i odnose se na pitanja sigurnosti snabdevanja;
- 2) prava i obaveze Republike Srbije u vezi sa tom trećom zemljom koje proizilazi iz sporazuma zaključenih sa tom zemljom, kao i ugovori koje je Republika Srbija potpisala u postupku evropskih integracija;
- 3) druge specifične činjenice i okolnosti u vezi sa konkretnim slučajem ili trećom zemljom.

Prilikom donošenja odluke o sertifikaciji Agencija uzima u obzir i mišljenje Ministarstva o uticaju na sigurnost snabdevanja Republike Srbije ili regiona.

Ministarstvo može zatražiti od Agencije da donese konačnu odluku u skladu sa mišljenjem u slučaju da izdavanje sertifikata ugrožava sigurnost snabdevanja Republike Srbije ili regiona ili predstavlja opasnost po bezbednost Republike Srbije.

U slučaju da konačna odluka nije u skladu sa mišljenjem nadležnog tela saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, Agencija je dužna da objavi i obrazloženje za donošenje takve odluke na način propisan članom 241. ovog zakona.

Agencija ima pravo da odbije zahtev za sertifikaciju u slučaju da izdavanje sertifikata ugrožava sigurnost snabdevanja Republike Srbije ili regiona, ili predstavlja opasnost po bezbednost Republike Srbije.

Odgovornosti i dužnosti operatora transportnog sistema

Član 247.

Operator transportnog sistema prirodnog gasa odgovoran je za:

- 1) siguran i pouzdan rad transportnog sistema i kvalitet isporuke prirodnog gasa;
- 2) bezbedan rad transportnog sistema prirodnog gasa;
- 3) upravljanje transportnim sistemom, na način koji obezbeđuje sigurnost isporuke prirodnog gasa;
- 4) razvoj kojim se obezbeđuje dugoročna sposobnost transportnog sistema da ispuni racionalne zahteve za transportom prirodnog gasa;
- 5) koordiniran rad transportnog sistema sa drugim transportnim, odnosno distributivnim sistemima i skladištem prirodnog gasa;
- 6) balansiranje sistema, AKO JE ODGOVORAN ZA UREĐIVANJE I ADMINISTRIRANJE TRŽIŠTA PRIRODNOG GASA;
- 7) nediskriminatorni pristup transportnom sistemu;
- 8) ispravnost i pouzdanost merenja prirodnog gasa na mestima primopredaje u i iz transportnog sistema;
- 9) uređivanje i administriranje tržišta prirodnog gasa.

OPERATOR TRANSPORTNOG SISTEMA PRIRODNOG GASA KOJI IMA NAJVEĆI BROJ IZLAZA SA TRANSPORTNOG SISTEMA ODGOVORAN JE UREĐIVANJE I ADMINISTRIRANJE TRŽIŠTA PRIRODNOG GASA.

VLADA ĆE NA PREDLOG MINISTARSTVA ODREDITI OPERATORA TRANSPORTNOG SISTEMA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA.

Član 248.

Operator transportnog sistema prirodnog gasa dužan je da:

- 1) održava i razvija transportni sistem;
- 2) donosi pravila o radu transportnog sistema;
- 3) svake godine donese plan razvoja transportnog sistema za period od najmanje deset godina i uskladi ga sa planom razvoja povezanih sistema i sa zahtevima za priključenje objekata skladišta, proizvođača i kupaca;
- 4) donese Program za obezbeđivanje nediskriminatornog ponašanja, odredi lice odgovorno za nadzor nad sprovođenjem ovog programa i sačini godišnji izveštaj;
- 5) nabavlja prirodni gas za potrebe obezbeđivanja sigurnog rada sistema i za nadoknadu gubitaka u transportnom sistemu na principima minimalnih troškova, transparentnosti i nediskriminacije;
- 6) kupuje i prodaje prirodni gas za potrebe balansiranja sistema, odnosno uravnoteženja količine prirodnog gasa koju je, za potrebe korisnika, preuzeo u transportni sistem u tački ulaza i isporučio sa transporta u tački izlaza, na principima minimalnih troškova, transparentnosti i nediskriminacije;
- 7) koristi lajnpak za potrebe balansiranja sistema, obezbeđivanja sigurnog rada sistema i za nadoknadu gubitaka u transportnom sistemu;
- 8) balansira sistem na principima minimalnih troškova, transparentnosti i nediskriminacije;
- 9) preduzima propisane mere bezbednosti u toku korišćenja transportnog sistema i drugih kapaciteta koji su u funkciji transportnog sistema;
- 10) donosi odluku o ceni za pristup transportnom sistemu u skladu sa ovim zakonom;
- 11) određuje cenu prirodnog gasa za potrebe balansiranja sistema u skladu sa pravilima o radu transportnog sistema;
- 12) ne pravi diskriminaciju između korisnika ili grupa korisnika transportnog sistema, a naročito ne favorizuje sa njim povezane energetske subjekte;
- 13) korisnicima transportnog sistema pruža informacije, kako bi ostvarili efikasan pristup sistemu na principima transparentnosti i nediskriminacije;
- 14) obezbedi poverljivost komercijalno osetljivih informacija dobijenih tokom obavljanja delatnosti i da informacije koje mogu obezbediti prednost na tržištu objavljuje na nediskriminatoran način;
- 15) prikuplja i objavljuje podatke i informacije neophodne za ispunjavanje propisanih obaveza po pitanju transparentnosti i praćenju tržišta prirodnog gasa u skladu sa Pravilima o radu transportnog sistema prirodnog gasa;
- 16) krajnjem kupcu ili njegovom snabdevaču, na zahtev krajnjeg kupca, dostavi podatke o potrošnji prirodnog gasa u objektima tog kupca na obrascu i po postupku u skladu sa članom 56. stav 1. tačka 11) ovog zakona;
- 17) vodi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvaliteta isporuke i snabdevanja prirodnim gasom i dostavlja Agenciji izveštaj u skladu sa pravilima iz člana 51. stav 1. tačka 2) ovog zakona;
- 18) utvrdi tehničko-tehnološke uslove za povezivanje objekata, uređaja i postrojenja u jedinstven sistem;
- 19) prati sigurnost isporuke i snabdevanja i Ministarstvu dostavlja podatke za izveštaj o sigurnosti snabdevanja;

20) preduzima mere za povećanje energetske efikasnosti i zaštitu životne sredine;

21) razmenjuje informacije neophodne za bezbedno i sigurno funkcionisanje sistema sa drugim operatorima sistema;

22) saraduje sa operatorima drugih sistema i drugim relevantnim zainteresovanim stranama, u cilju uspostavljanja regionalnog tržišta prirodnog gasa i liberalizacije tržišta;

23) Agenciji dostavlja podatke i dokumentaciju iz člana 56. stav 1. tačka 8) ovog zakona;

~~24) donese akt o cenama nestandardnih usluga, na koji saglasnost daje Agencija i koji se objavljuje na internet stranici operatora sistema i~~

24) DONESE AKT O CENAMA NESTANDARDNIH USLUGA, NA KOJI SAGLASNOST DAJE AGENCIJA I KOJI SE OBJAVLJUJE NA INTERNET STRANICI OPERATORA SISTEMA;

24A) AGENCIJI DOSTAVLJA PODATKE O PROMENI SNABDEVAČA I STEPENU OTVORENOSTI TRŽIŠTA;

24B) DOSTAVI PODATKE POTREBNE ZA UREĐIVANJE I ADMINISTRIRANJE TRŽIŠTA PRIRODNOG GASA OPERATORU TRANSPORTNOG SISTEMA IZ ČLANA 247. STAV 2. OVOG ZAKONA;

24V) U ZAVISNOSTI OD STEPENA ODSTUPANJA OD PROPISANOG KVALITETA ISPORUKE, PLATI NAKNADU KRAJNJE KUPCU U SKLADU SA PRAVILIMA IZ ČLANA 215. OVOG ZAKONA;

24G) POSTUPA U SKLADU SA DUŽNOSTIMA PROPISANIM ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE, KAO I ENERGETSKA EFIKASNOST;

25) uređuje druga pitanja neophodna za rad transportnog sistema i funkcionisanje tržišta prirodnog gasa.

DUŽNOSTI IZ STAVA 1. TAČ. 6), 7), 8) I 11) OVOG ZAKONA IMA SAMO OPERATOR TRANSPORTNOG SISTEMA KOJI JE ODGOVORAN ZA UREĐIVANJE I ADMINISTRIRANJE TRŽIŠTA PRIRODNOG GASA

Razvoj transportnog sistema i ovlašćenje za donošenje investicionih odluka

Član 250.

Operator transportnog sistema dužan je da svake godine podnese Agenciji na saglasnost desetogodišnji plan razvoja transportnog sistema u skladu sa Strategijom i Programom baziran na prognoziranim potrebama za prirodnim gasom i konsultacijama sa svim zainteresovanim stranama.

Pri izradi desetogodišnjeg plana razvoja operator transportnog sistema uzima u obzir planiranu proizvodnju, potrošnju i razmenu prirodnog gasa sa drugim zemljama.

Plan iz stava 1. ovog člana mora biti usaglašen sa planom razvoja POVEZANIH TRANSPORTNIH SISTEMA, proizvodnje prirodnog gasa, skladišta i distributivnih sistema prirodnog gasa.

Desetogodišnji plan razvoja transportnog sistema sadrži efikasne mere radi obezbeđenja stabilnosti sistema i sigurnosti snabdevanja.

Plan iz stava 1. ovog člana treba da:

1) ukaže na potrebe za izgradnjom i rekonstrukcijom najvažnije infrastrukture transportnog sistema koju treba izgraditi ili rekonstruisati u narednih deset godina;

2) sadrži sve investicije za koje je doneta odluka o realizaciji i koje su u toku, kao i investicije koje će se realizovati u periodu od naredne tri godine;

3) odredi rokove za realizaciju svih investicionih projekata;

4) sadrži efikasne mere kojima se ostvaruje adekvatnost sistema i sigurnost snabdevanja.

Napredni merni sistemi

Član 253.

Operator transportnog sistema utvrđuje tehničke zahteve za uvođenje raznih oblika naprednih mernih sistema i analizira tehničku i ekonomsku opravdanost uvođenja naprednih sistema merenja, efekte na razvoj tržišta i koristi za pojedinačne kategorije krajnjih kupaca prirodnog gasa.

Na osnovu analize iz stava 1. ovog člana, operator transportnog sistema će izraditi plan implementacije ekonomski opravdanih oblika naprednih mernih sistema i dostaviti ga Ministarstvu i Agenciji radi pribavljanja mišljenja.

Operator transportnog sistema će planom razvoja sistema obuhvatiti uvođenje naprednih mernih sistema u skladu sa planom implementacije, za period za koji se plan razvoja donosi.

Planom implementacije iz stava 2. ovog člana, operator transportnog sistema će obuhvatiti sva mesta primopredaje sa transportnog sistema.

Pravila o radu transportnog sistema prirodnog gasa

Član 254.

Pravilima o radu transportnog sistema prirodnog gasa uređuju se:

- 1) način planiranja razvoja transportnog sistema;
- 2) tehnički uslovi za priključenje na transportni sistem;
- 3) uslovi za pouzdan i siguran rad transportnog sistema;
- 4) pristup transportnom sistemu, instrument obezbeđenja plaćanja i kriterijume za utvrđivanje iznosa i perioda za koji se traži;
- 5) korišćenje i održavanje objekata;
- 6) procedura za merenje sa definisanom potrebnom mernom opremom u zavisnosti od položaja mernog mesta u sistemu i vrste korisnika sistema;
- 7) raspodela kapaciteta na principu nediskriminacije i transparentnosti;
- 8) upravljanja preopterećenjem na principima nediskriminacije i transparentnosti koje omogućavaju prekograničnu razmenu prirodnog gasa i omogućavaju primarnu i sekundarnu trgovinu kapacitetima;
- 9) razmena podataka o najavljenim i ostvarenim količinama, za potrebe supstitucije nedostajućih dnevnih merenja, raspodele transportovanih količina po korisnicima, obračuna odstupanja i finansijsko poravnanje;
- 10) rok za usklađivanje svih dobijenih podataka sa mernim podacima o ostvarenim količinama za potrebe obračuna transporta;
- 11) virtualna tačka u sistemu u kojoj korisnici mogu promeniti prava vlasništva na prirodnom gasu, a koja se za potrebe balansiranja smatra ulazom i izlazom sa transportnog sistema;
- 12) način razmene i usaglašavanja podataka, informacija i uslova rada sa drugim operatorima sistema;
- 13) upravljanje u slučaju poremećaja u sistemu;
- 14) pravila postupanja u slučaju kada je ugrožena sigurnost isporuke prirodnog gasa;
- 15) uslovi trgovanja povezani sa tehničkim i operativnim pružanjem usluga transportnog sistema i balansiranja sistema;

16) pružanje usluga balansiranja, u slučaju da postoji tehnička mogućnost, na najekonomičniji, pravičan, objektivan i nepristrasan način koji će pružiti odgovarajuće podsticaje korisnicima sistema da uravnoteže svoju predaju i preuzimanje prirodnog gasa;

17) obaveza objavljivanja svih podataka neophodnih za pristup sistemu;

18) obaveza objavljivanja podataka o uslugama koje nudi operator sistema, kao i svih podataka vezanih za tehnički, ugovoreni i slobodni kapacitet za sve relevantne tačke transportnog sistema;

19) vrsta i način dostavljanja podataka koje su učesnici na tržištu dužni da dostavljaju operatoru sistema;

20) obaveze korisnika transportnog sistema;

21) procedure za najavu korišćenja sistema, balansiranje sistema, obračun naknade za debalans i operativno balansiranje između operatora transportnih sistema;

22) procedura rešavanja sporova iz ugovora o transportu i

23) druga pitanja neophodna za rad transportnog sistema i funkcionisanje I ADMINISTRIRANJE tržišta.

U STAVU 1. TAČ. 11), 15), 16) I 21) OVOG ČLANA ODOSE SE SAMO NA OPERATORA TRANSPORTNOG SISTEMA KOJI JE ODGOVORAN ZA UREĐIVANJE I ADMINISTRIRANJE TRŽIŠTA PRIRODNOG GASA.

Pravila iz stava 1. ovog člana se objavljuju na internet stranici operatora transportnog sistema prirodnog gasa i Agencije.

Agencija objavljuje odluku o davanju saglasnosti pravila iz stava 1. ovog člana u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 261.

Operator distributivnog sistema prirodnog gasa dužan je da:

1) održava i razvija distributivni sistem;

2) donese pravila o radu distributivnog sistema;

3) donese plan razvoja distributivnog sistema svake godine za period od najmanje pet godina usklađen sa planom razvoja povezanih sistema i sa zahtevima za priključenje;

4) donese program mera i sačini godišnji izveštaj iz člana 280. ovog zakona;

5) Ministarstvu dostavlja podatke za izveštaj o sigurnosti snabdevanja;

6) donese odluku o ceni za pristup distributivnom sistemu u skladu sa ovim zakonom;

7) objavi cene priključenja u skladu sa metodologijom iz člana 50. ovog zakona;

8) donosi plan za smanjenje gubitaka u sistemu ako su gubici iznad tehnički opravdanog nivoa;

9) svake godine donese plan preuzimanja mernih uređaja, odnosno merno-regulacionih stanica u objektima postojećih kupaca, odnosno proizvođača;

10) Ministarstvu i Agenciji dostavlja šestomesečni izveštaj o planiranim i preduzetim aktivnostima na realizaciji plana iz stava 1. tačka 9) ovog člana;

11) nabavlja prirodni gas za nadoknadu gubitaka u distributivnoj mreži na principima minimalnih troškova, transparentnosti i nediskriminacije;

12) ne pravi diskriminaciju između korisnika ili grupa korisnika distributivnog sistema, a naročito ne favorizuje sa njim povezane energetske subjekte;

13) vodi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvaliteta isporuke i snabdevanja prirodnim gasom i dostavlja Agenciji izveštaj u skladu sa pravilima iz člana 51. stav 1. tačka 2) ovog zakona;

14) korisnicima distributivnog sistema pruža informacije, kako bi ostvarili efikasan pristup sistemu na principima transparentnosti i nediskriminacije;

15) svake godine, najkasnije do 31. januara, utvrdi listu kupaca koji ispunjavaju uslove za status malog kupca, na osnovu ostvarene potrošnje u prethodnoj kalendarskoj godini i o tome obavesti male kupce i javnog snabdevača;

16) održava ažurnu bazu podataka o krajnjim kupcima i njihovim snabdevačima za sva mesta isporuke sa svog sistema;

17) obezbedi poverljivost komercijalno osetljivih informacija dobijenih tokom obavljanja delatnosti i da informacije koje mogu obezbediti prednost na tržištu objavljuje na nediskriminatoran način;

18) krajnjem kupcu ili njegovom snabdevaču, na zahtev krajnjeg kupca, dostavi podatke o potrošnji prirodnog gasa u objektima tog kupca na obrascu i po postupku u skladu sa članom 56. stav 1. tačka 11) ovog zakona;

19) informacije o trgovini prirodnim gasom dobijene od trećih lica ne koristi u poslovima koji se odnose na pristup sistemu;

20) verifikuje i dostavlja podatke operatoru transportnog sistema I OPERATORU TRANSPORTNOG SISTEMA IZ ČLANA 247. STAV 2. OVOG ZAKONA neophodne za administriranje tržišta prirodnog gasa u skladu sa pravilima o radu transportnog sistema;

21) preduzima propisane mere bezbednosti u toku korišćenja distributivnog sistema;

22) razmenjuje informacije neophodne za bezbedno i sigurno funkcionisanje sistema sa drugim operatorima sistema;

23) Agenciji dostavlja podatke i dokumentaciju iz člana 56. stav 1. tačka 8) ovog zakona;

24) preduzima mere za povećanje energetske efikasnosti i zaštitu životne sredine;

25) donese akt o cenama nestandardnih usluga, na koji saglasnost daje Agencija i koji se objavljuje na internet stranici operatora sistema;

25A) AGENCIJI DOSTAVLJA PODATKE O PROMENI SNABDEVAČA I STEPENU OTVORENOSTI TRŽIŠTA;

25B) U ZAVISNOSTI OD STEPENA ODSTUPANJA OD PROPISANOG KVALITETA ISPORUKE, PLATI NAKNADU KRAJNJEM KUPCU U SKLADU SA PRAVILIMA IZ ČLANA 215. OVOG ZAKONA;

25V) POSTUPA U SKLADU SA DUŽNOSTIMA PROPISANIM ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE, KAO I ENERGETSKA EFIKASNOST.

26) uređuje druga pitanja neophodna za rad distributivnog sistema i funkcionisanje tržišta.

Napredni merni sistemi

Član 263.

Operator distributivnog sistema utvrđuje tehničke zahteve za uvođenje raznih oblika naprednih mernih sistema i analizira tehničku i ekonomsku opravdanost uvođenja naprednih sistema merenja, efekte na razvoj tržišta i koristi za pojedinačne kategorije krajnjih kupaca prirodnog gasa.

Na osnovu analize iz stava 1. ovog člana, operator distributivnog sistema će izraditi plan implementacije ekonomski opravdanih oblika naprednih mernih sistema i dostaviti ga Ministarstvu i Agenciji radi pribavljanja mišljenja.

Operator distributivnog sistema će planom razvoja sistema obuhvatiti uvođenje naprednih mernih sistema u skladu sa planom implementacije, za period za koji se plan razvoja donosi.

~~Planom implementacije iz stava 2. ovog člana, operator distributivnog sistema će obuhvatiti minimalno 80% mesta primopredaje u kategoriji krajnjih kupaca prirodnog gasa za koju je utvrđena ekonomska opravdanost implementacije.~~

ČLAN 290A

O ZAHTEVU ZA IZMENU KONAČNOG AKTA O IZUZEĆU AGENCIJA MOŽE DA ODLUČUJE U POSTUPKU PROPISANOM ZA NJEGOVO DONOŠENJE, AKO U TRENUTKU PODNOŠENJA ZAHTEVA NIJE OTPOČELA IZGRADNJA ENERGETSKOG OBJEKTA.

AGENCIJA ĆE NA ZAHTEV STRANKE UKINUTI AKT O IZUZEĆU IZ ČLANA 167, 288. I 289. OVOG ZAKONA, U CELINI ILI U DELU, PRE ISTEKA NJEGOVOG VAŽENJA.

Učesnici na tržištu prirodnog gasa**Član 292.**

Učesnici na tržištu prirodnog gasa mogu biti:

- 1) proizvođač prirodnog gasa;
- 2) snabdevač prirodnim gasom;
- 2A) SNABDEVAČ NA VELIKO PRIRODNIM GASOM;
- 3) javni snabdevač prirodnim gasom;
- 4) krajnji kupac;
- 5) operator transportnog sistema u skladu sa članom 249. ovog zakona;
- 6) operator distributivnog sistema u skladu sa članom 262. ovog zakona;
- 7) operator skladišta prirodnog gasa u skladu sa članom 279. ovog zakona.

Učesnici na tržištu prirodnog gasa dužni su da operatoru transportnog sistema, dostave sve potrebne podatke u skladu sa Pravilima o radu transportnog sistema.

OBAVEZA ČUVANJA EVIDENCIJA**ČLAN 296A**

SNABDEVAČ I SNABDEVAČ NA VELIKO DUŽNI SU DA AGENCIJI, ORGANU NADLEŽNOM ZA POSLOVE KONKURENCIJE I NADLEŽNOM TELU SAGLASNO OBAVEZAMA KOJE PROIZILAZE IZ POTVRĐENIH MEĐUNARODNIH UGOVORA, STAVE NA RASPOLAGANJE SVE RELEVANTNE PODATKE KOJI SE ODOSE NA TRANSAKCIJE IZ UGOVORA O SNABDEVANJU PRIRODNIM GASOM SVIH UČESNIKA NA TRŽIŠTU, OSIM KRAJNJIH KUPACA.

PODACI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SADRŽE POJEDINOSTI O KARAKTERISTIKAMA TRANSAKCIJA KAO ŠTO SU: TRAJANJE, PRAVILA O ISPORUCI I IZMIRENJU OBAVEZA, KOLIČINAMA, DATUMIMA I VREMENIMA IZVRŠENJA I CENAMA TRANSAKCIJA, NAČINU IDENTIFIKACIJE UČESNIKA NA TRŽIŠTU NA KOGA SE TRANSAKCIJA ODNOSI, KAO I SPECIFIKACIJU SVIH UGOVORA O SNABDEVANJU PRIRODNIM GASOM PO KOJIMA OBAVEZE NISU IZMIRENE.

SNABDEVAČ JE DUŽAN DA PODATKE IZ STAVA 2. OVOG ČLANA ČUVA RADI STAVLJANJA NA RASPOLAGANJE NAJMANJE PET GODINA.

ZAŠTITA KOMERCIJALNO OSETLJIVIH PODATAKA**ČLAN 296B.**

OPERATOR TRANSPORTNOG, ODNOSNO DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, OPERATOR SKLADIŠTA PRIRODNOG GASA, SNABDEVAČ I SNABDEVAČ NA VELIKO OBAVEZNI SU DA ČUVAJU KAO POSLOVNU TAJNU PODATKE I DOKUMENTA KOJI SADRŽE INFORMACIJE O PRODAJNIM CENAMA, KOLIČINI

I USLOVIMA SNABDEVANJA PRIRODNIM GASOM, MERNE PODATKE O PROIZVODNJI, ODNOSNO POTROŠNJI KRAJNJIH KUPACA, KAO I DRUGE PODATKE I DOKUMENTA ČIJE OBJAVLJIVANJE ILI ČINJENJE DOSTUPNIM TREĆIM LICIMA MOŽE DOVESTI DO POREMEĆAJA NA TRŽIŠTU PRIRODNOG GASA.

ODREDBA STAVA 1. OVOG ČLANA, ODNOSI SE I NA UGOVORE O SNABDEVANJU PRIRODNIM GASOM U PERIODU OD GODINU DANA OD DANA PRESTANKA TIH UGOVORA, OSIM UGOVORA KOJI SE ZAKLJUČUJU U POSTUPKU JAVNIH NABAVKI, S TIM DA SE I PO ISTEKU TOG PERIODA MERNI PODACI O PROIZVODNJI, ODNOSNO POTROŠNJI PRIRODNOG GASA KRAJNJIH KUPACA, MOGU SAOPŠTAVATI, ODNOSNO DOKUMENTA DAVATI TREĆIM LICIMA SAMO PO ZAHTEVU PROIZVOĐAČA, ODNOSNO KRAJNJEG KUPCA PRIRODNOG GASA.

Član 315.

Uslovima isporuke i snabdevanja prirodnim gasom bliže se uređuju:

- 1) uslovi i način davanja odobrenja za priključenje na sistem i povezivanje sistema;
- 2) mesto merenja i mesto razgraničenja odgovornosti za isporučeni prirodni gas;
- 3) uslovi i način priključenja objekata privremenog karaktera, gradilišta i objekata u probnom radu i drugih objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;
- 4) mere koje se preduzimaju u slučaju kratkotrajnih poremećaja usled havarija i drugih nepredviđenih situacija zbog kojih je ugrožena sigurnost rada transportnog, odnosno distributivnog sistema, kao i zbog nepredviđenih i neophodnih radova na održavanju energetske objekata ili neophodnih radova na proširenju sistema, a u skladu sa planovima iz st. 2. i 3. ovog člana;
- 5) mere koje se preduzimaju u slučaju nastupanja opšte nestašice, uslovi i način preduzimanja mera i redosled ograničenja isporuke prirodnog gasa, kao i mere štednje i racionalne potrošnje u slučaju opšte nestašice prirodnog gasa, a u skladu sa planovima iz st. 2. i 3. ovog člana;
- 6) uslovi i način obustave isporuke prirodnog gasa;
- 7) uslovi i način racionalne potrošnje i štednje prirodnog gasa;
- 8) uslovi snabdevanja objekata kupaca kojima se ne može obustaviti isporuka prirodnog gasa zbog neizvršenih obaveza za isporučeni prirodni gas ili u drugim slučajevima;
- 9) način regulisanja međusobnih odnosa između snabdevača, operatora sistema i krajnjeg kupca kome se ne može obustaviti isporuka prirodnog gasa;
- 10) uslovi i način merenja isporučenog prirodnog gasa;
- 11) opseg kvaliteta, hemijskog sastava i drugih osobina prirodnog gasa koji se preuzima u sistem i isporučuje sa sistema;
- 12) način obračuna neovlašćeno preuzetog prirodnog gasa;
- 12 A) POSTUPAK/NAČIN I ROKOVI ZA OSTVARIVANJA PRAVA KRAJNJEG KUPCA NA NAKNADU ZBOG Odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke, odnosno snabdevanja;
- 13) način obaveštavanja krajnjeg kupca;
- 14) uslovi i mere za snabdevanje kupaca prirodnog gasa;
- 15) obračunski period i obavezan sadržaj računa za naplatu isporučenog prirodnog gasa;
- 16) sadržaj plana i rokove preuzimanja mernih uređaja;
- 17) druga pitanja u skladu sa zakonom.

GAS KOJI SE PREUZIMA U SISTEM IZ TAČKE 11) OVOG STAVA PORED PRIRODNOG GASA MOŽE BITI I BIOGAS I DRUGE VRSTE NISKOUGLJENIČNIH GASOVA, U MERI U KOJOJ SE DATI GASOVI MOGU TEHNIČKI I BEZBEDNO PREUZETI I PRENOSITI KROZ SISTEM ZA PRIRODNI GAS.

Vlada donosi Preventivni akcioni plan, radi obezbeđivanja sigurnosti snabdevanja prirodnim gasom, koji sadrži procenu rizika u pogledu ostvarivanja sigurnosti snabdevanja, kao i mere za ublažavanje utvrđenih rizika koje se odnose na potreban transportni kapacitet kojim bi se zadovoljila ukupna potražnja za prirodnim gasom i obezbeđivanje snabdevanja određenih grupa krajnjih kupaca prirodnog gasa.

Vlada donosi Krizni plan, radi obezbeđenja sigurnosti snabdevanja prirodnim gasom, kojim se utvrđuju mere, energetske subjekti koji će biti zaduženi za obezbeđivanje sigurnosti rada transportnog sistema i sigurnosti snabdevanja određenih grupa krajnjih kupaca, količine i kapacitete prirodnog gasa, u slučaju opšte nestašice prirodnog gasa.

Kvalitet isporuke i snabdevanja prirodnim gasom

Član 320.

~~Energetski subjekti koji obavljaju energetske delatnosti u vezi sa isporukom i snabdevanjem prirodnim gasom, dužni su da obezbede kvalitet isporuke i snabdevanja utvrđen ovim zakonom, propisima koji uređuju opšte uslove isporuke i snabdevanja prirodnim gasom i drugim propisima donetim na osnovu zakona.~~

~~Agencija donosi pravila iz člana 51. stav 1. tačka 2) ovog zakona kojima se bliže određuju pokazatelji tehničkog i komercijalnog kvaliteta isporuke i komercijalnog kvaliteta snabdevanja prirodnim gasom, način evidentiranja podataka i računanja pokazatelja, način i rokove za dostavljanje podataka i izveštaja Agenciji, način utvrđivanja zahtevanih vrednosti pojedinih pokazatelja, kao i način ocenjivanja rezultata dobijenih praćenjem dostignutih u odnosu na zahtevane vrednosti pokazatelja kvaliteta.~~

~~Pokazatelji tehničkog kvaliteta isporuke koji se naročito prate su: neprekidnost isporuke prirodnog gasa, kvalitet prirodnog gasa, vreme potrebno za izvršavanje propisanih obaveza operatora sistema od uticaja na priključenje, otklanjanje kvara, obustavu, isključenje i drugi pokazatelji.~~

~~Ostvarene vrednosti pokazatelja tehničkog kvaliteta isporuke prirodnog gasa, Agencija koristi pri odobravanju planova razvoja i sredstava za investicije i pri regulaciji cena pristupa sistemima za prenos i distribuciju, na način propisan metodologijama za određivanje regulisanih cena pristupa, u kojima utvrđuje način određivanja i maksimalnu visinu podsticaja, odnosno umanjenja odobrenog maksimalnog prihoda, a u zavisnosti od smera i stepena odstupanja od zahtevanih vrednosti pokazatelja tehničkog kvaliteta isporuke.~~

~~Pokazatelji komercijalnog kvaliteta isporuke i snabdevanja koji se naročito prate su: obezbeđivanje efikasne komunikacije sa kupcima, odnosno korisnicima sistema, obaveštavanje o planiranim prekidima, precizno i jasno obaveštavanje kupaca o uslovima isporuke i snabdevanja prirodnim gasom, broj podnetih i broj opravdanih podnesaka kupaca, poštovanje propisanih rokova za postupanje po podnescima kupaca i drugi pokazatelji.~~

~~Pravilima iz stava 2. ovog člana se određuje i način utvrđivanja visine naknade kupcu po osnovu stepena odstupanja od propisanog kvaliteta.~~

PRAĆENJE POKAZATELJA KVALITETA ISPORUKE I SNABDEVANJA PRIRODNIM GASOM

Član 320.

ENERGETSKI SUBJEKTI KOJI OBAVLJAJU ENERGETSKE DELATNOSTI U VEZI SA ISPORUKOM I SNABDEVANJEM PRIRODNIM GASOM, DUŽNI SU DA OBEZBEDE KVALITET ISPORUKE I SNABDEVANJA UTVRĐEN OVIM ZAKONOM I DRUGIM PROPISIMA DONETIM NA OSNOVU OVOG ZAKONA.

AGENCIJA DONOSI PRAVILA IZ ČLANA 51. STAV 1. TAČKA 2) OVOG ZAKONA KOJIMA SE ODREĐUJU POKAZATELJI TEHNIČKOG I KOMERCIJALNOG KVALITETA ISPORUKE I KOMERCIJALNOG KVALITETA SNABDEVANJA PRIRODNIM GASOM, NAČIN EVIDENTIRANJA PODATAKA I RAČUNANJA POKAZATELJA, NAČIN I ROKOVE ZA DOSTAVLJANJE PODATAKA I IZVEŠTAJA AGENCIJI, NAČIN UTVRĐIVANJA ZAHTEVANIH VREDNOSTI POJEDINIH POKAZATELJA, KAO I NAČIN OCENJIVANJA REZULTATA DOBIJENIH PRAĆENJEM DOSTIGNUTIH U ODNOSU NA ZAHTEVANE VREDNOSTI POKAZATELJA KVALITETA.

OSTVARENE VREDNOSTI POKAZATELJA KVALITETA ISPORUKE PRIRODNOG GASA, AGENCIJA KORISTI PRI ODOBRAVANJU PLANOVA RAZVOJA I SREDSTAVA ZA INVESTICIJE I U SLUČAJU REGULACIJE CENA PRISTUPA SISTEMIMA ZA TRANSPORT I DISTRIBUCIJU ZASNOVANIM NA PODSTICAJNIM METODAMA REGULACIJE CENA, NA NAČIN PROPISAN METODOLOGIJAMA ZA ODREĐIVANJE REGULISANIH CENA PRISTUPA, U KOJIMA UTVRĐUJE NAČIN ODREĐIVANJA I MAKSIMALNU VISINU PODSTICAJA, ODNOSNO UMANJENJA ODOBRENOG MAKSIMALNOG PRIHODA, A U ZAVISNOSTI OD SMERA I STEPENA Odstupanja OD ZAHTEVANIH VREDNOSTI POKAZATELJA TEHNIČKOG KVALITETA ISPORUKE.

PRAVILIMA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA SE ODREĐUJE VISINA NAKNADE KRAJNJEM KUPCU PO OSNOVU STEPENA Odstupanja OD PROPISANOG KVALITETA.

IX. NAFTA I DERIVATI NAFTE**Obavljanje delatnosti****Član 324.**

Energetski subjekti koji obavljaju energetske delatnosti proizvodnje derivata nafte; proizvodnje biogoriva, transporta nafte naftovodima; transporta derivata nafte produktovodima; transporta nafte, derivata nafte i biogoriva drugim oblicima transporta; skladištenje nafte, derivata nafte i biogoriva; namešavanje biogoriva, trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivima i komprimovanim prirodnim gasom BIOTEČNOSTIMA, KOMPRIMOVANIM PRIRODNIM GASOM, UTEČNENIM PRIRODNIM GASOM I VODONIKOM; trgovine motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava, trgovine na veliko gorivima za snabdevanje plovila, trgovine na malo gorivima za snabdevanje plovila i proizvodnje biogoriva, dužni su da koriste i održavaju energetske objekte u skladu sa tehničkim i drugim propisima koji se odnose na delatnost koju obavljaju, kao i uslovima zaštite od požara i eksplozija, zaštite životne sredine utvrđenim zakonom i drugim propisima.

Na subjekte koji koriste sabirno-otpreme i skladišne sisteme nafte na eksploatacionim poljima, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje rudarstvo, kada se radi o objektima iz ovog stava.

Član 327.

~~Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta nafte naftovodom ili transporta derivata nafte produktovodom donosi Pravila o radu sistema za transport nafte naftovodom, odnosno Pravila o radu sistema za transport derivata nafte produktovodom, koja sadrže naročito: tehničke uslove za bezbedan rad sistema; postupke u slučaju havarije i kriznih situacija, odnosno prekida transporta, pravila o pristupu sistemu za transport nafte, odnosno derivata nafte; uslove u pogledu kvaliteta nafte, odnosno derivata nafte koji se predaju za transport, pravila o merenju sa definisanom potrebnom mernom opremom i druge uslove transporta.~~

ENERGETSKI SUBJEKT KOJI OBAVLJA DELATNOST TRANSPORTA NAFTE NAFTOVODOM ILI TRANSPORTA DERIVATA NAFTE PRODUKTOVODOM DONOSI PRAVILA O RADU SISTEMA ZA TRANSPORT NAFTE NAFTOVODOM, ODNOSNO PRAVILA O RADU SISTEMA ZA TRANSPORT DERIVATA NAFTE PRODUKTOVODOM, KOJA SADRŽE NAROČITO: TEHNIČKE USLOVE ZA BEZBEDAN RAD SISTEMA; POSTUPKE U SLUČAJU HAVARIJE I KRIZNIH SITUACIJA, ODNOSNO PREKIDA TRANSPORTA, PRAVILA O PRISTUPU SISTEMU ZA TRANSPORT NAFTE, ODNOSNO DERIVATA NAFTE; INSTRUMENT OBEZBEĐENJA PLAĆANJA I KRITERIJUME ZA UTVRĐIVANJE IZNOSA I PERIODA ZA KOJI SE TRAŽI; USLOVE U POGLEDU KVALITETA NAFTE, ODNOSNO DERIVATA NAFTE KOJI SE PREDAJU ZA TRANSPORT, PRAVILA O MERENJU SA DEFINISANOM POTREBNOM MERNOM OPREMOM I DRUGE USLOVE TRANSPORTA.

Na pravila o radu iz stava 1. ovog člana saglasnost daje Agencija.

Pravila iz stava 1. ovog člana objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 335.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje i trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivima i ~~komprimovanim prirodnim gasom~~, BIOTEČNOSTIMA, KOMPRIMOVANIM PRIRODNIM GASOM, UTEČNJENIM PRIRODNIM GASOM I VODONIKOM i trgovine motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava dužni su Ministarstvu dostavljati:

1) podatke o nabavci i prodaji nafte, derivata nafte, biogoriva, BIOTEČNOSTI, KOMPRIMOVANOG PRIRODNOG GASA, UTEČNJENOG PRIRODNOG GASA I VODONIKA koji se odnose na količinu, poreklo, cenu i kvalitet;

1A) PODATKE O PROIZVODNJI SIROVE NAFTE I PROSEČNOJ CENI PROIZVODNJE SIROVE NAFTE;

~~2) podatke o cenama derivata nafte i biogoriva sa i bez akciza i poreza;~~

2) PODATKE O CENAMA DERIVATA NAFTE, BIOGORIVA, BIOTEČNOSTI, KOMPRIMOVANOG PRIRODNOG GASA, UTEČNJENOG PRIRODNOG GASA I VODONIKA SA I BEZ AKCIZA I POREZA;

3) druge podatke.

Ministarstvo bliže propisuje rokove, sadržaj i način dostavljanja podataka iz stava 1. ovog člana.

Kvalitet derivata nafte i biogoriva

Član 337.

~~Derivati nafte i biogoriva koji se stavljaju na tržište moraju ispunjavati uslove utvrđene propisima o kvalitetu tečnih naftnih goriva i biogoriva, propisima o zaštiti životne sredine, tehničkim i drugim propisima koji se odnose na promet derivata nafte i biogoriva.~~

DERIVATI NAFTE, BIOGORIVA, BIOTEČNOSTI, KOMPRIMOVANI PRIRODNI GAS, UTEČNJENI PRIRODNI GAS I VODONIK KOJI SE STAVLJAJU NA TRŽIŠTE MORAJU ISPUNJAVATI USLOVE UTVRĐENE PROPISIMA O KVALITETU TEČNIH GORIVA NAFTNOG POREKLA, BIOGORIVA, BIOTEČNOSTI, KOMPRIMOVANOG PRIRODNOG GASA, UTEČNJENOG PRIRODNOG GASA I VODONIKA, PROPISIMA O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE, TEHNIČKIM I DRUGIM PROPISIMA KOJI SE ODOSE NA PROMET GORIVA IZ OVOG STAVA.

Derivati nafte i bazna ulja koji se stavljaju na tržište moraju biti obeleženi (markirani).

Vlada ~~će bliže urediti~~ BLIŽE UREĐUJE uslove, način i postupak obeležavanja (markiranja) derivata nafte i baznih ulja iz stava 2. ovog člana.

U slučaju kada je ugrožena sigurnost snabdevanja kupaca zbog nedovoljne ponude na tržištu energije i energenata ili nastupanja drugih vanrednih okolnosti, Vlada može aktom odobriti izmenu graničnih vrednosti određenih karakteristika kvaliteta derivata nafte koji se mogu staviti na tržište Republike Srbije za period od najviše šest meseci.

Mere iz stava 4. ovog člana mogu trajati dok traju okolnosti zbog kojih su propisane, odnosno dok traju posledice nastale usled tih okolnosti.

Član 338.

Ministarstvo nadležno za poslove energetike vrši monitoring kvaliteta derivata nafte i biogoriva.

Vlada ~~će bliže urediti~~ BLIŽE UREĐUJE uslove, način i postupak monitoringa kvaliteta derivata nafte i biogoriva.

Član 339.

Ministarstvo propisuje način za uspostavljanje tokova informacija i izveštavanja o procesima prijema, otpreme, prodaje i zalihama robe na objektima u kojima se obavlja trgovina naftom, derivatima nafte, biogorivom i ~~komprimovanim prirodnim gasom~~ BIOTEČNOSTIMA, KOMPRIMOVANIM PRIRODNIIM GASOM, UTEČNJENIM PRIRODNIIM GASOM I VODONIKOM, ČUVANJE OPERATIVNIH I OBAVEZNIH REZERVU kao i za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe.

MINISTARSTVO ĆE USPOSTAVITI AUTOMATIZOVANI INFORMACIONI SISTEM ZA UPRAVLJANJE TOKOVIMA INFORMACIJA I IZVEŠTAVANJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

Član 345.

~~Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivom i komprimovanim prirodnim gasom, osim onih koji obavljaju samo trgovinu komprimovanim prirodnim gasom dužni su da obezbede i operativne rezerve derivata nafte koje su najmanje jednake petnaestodnevnoj prosečnoj prodaji tih derivata nafte u prethodnoj godini.~~

~~Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje električne energije i/ili kombinovane proizvodnje električne i/ili toplotne energije dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte i/ili uglja u količini koja će omogućiti najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje električne i/ili toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.~~

~~Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz derivata nafte i/ili uglja za snabdevanje tarifnih kupaca toplotnom energijom dužni~~

~~su da obezbede operativne rezerve derivata nafte i/ili uglja u količini koja će omogućiti najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.~~

~~Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz prirodnog gasa za snabdevanje tarifnih kupaca toplotne energije dužni su da obezbede mogućnost supstitucije prirodnog gasa drugim energentom u količini koja će omogućiti najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.~~

~~Operativne rezerve derivata nafte mogu se formirati i održavati u sirovoj nafti i derivatima nafte, pri čemu najmanje jedna trećina obaveze čuvanja rezervi treba da bude u gotovim proizvodima.~~

~~Vlada bliže propisuje uslove i način postepenog obezbeđenja, korišćenja i obnavljanja operativnih rezervi derivata nafte i uglja.~~

~~Operativne rezerve derivata nafte i uglja koriste se u slučaju kratkotrajnih poremećaja na tržištu, usled havarija i drugih nepredviđenih situacija zbog kojih je ugrožena sigurnost rada pojedinih delova energetskeg sistema ili energetskeg sistema u celini.~~

ČLAN 345.

„ENERGETSKI SUBJEKTI KOJI OBAVLJAJU DELATNOST PROIZVODNJE DERIVATA NAFTE I TRGOVINE NAFTOM, DERIVATIMA NAFTE, BIOGORIVOM, BIOTEČNOSTIMA, KOMPRIMOVANIM PRIRODNIM GASOM, UTEČNJENIM PRIRODNIM GASOM I VODONIKOM, OSIM ONIH KOJI OBAVLJAJU SAMO TRGOVINU KOMPRIMOVANIM PRIRODNIM GASOM I/ILI UTEČNJENIM PRIRODNOM GASOM I/ILI VODONIKOM, DUŽNI SU DA OBEZBEDE OPERATIVNE REZERVE DERIVATA NAFTE, KOJE SU JEDNAKE DESETODNEVNOJ PROSEČNOJ KOLIČINI MOTORNIH BENZINA I GASNIH ULJA IZ STAVA 5. OVOG ČLANA, ODNOSNO PETNAESTODNEVNOJ PROSEČNOJ KOLIČINI MLAZNOG GORIVA IZ STAVA 5. OVOG ČLANA, KOJE SU STAVILI NA TRŽIŠTE REPUBLIKE SRBIJE U PRETHODNOJ GODINI IZ SOPSTVENE PROIZVODNJE I UVOZA.

ENERGETSKI SUBJEKTI KOJI OBAVLJAJU DELATNOST PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE I/ILI KOMBINOVANE PROIZVODNJE ELEKTRIČNE I/ILI TOPLOTNE ENERGIJE DUŽNI SU DA OBEZBEDE OPERATIVNE REZERVE DERIVATA NAFTE I/ILI UGLJA U KOLIČINI KOJA ĆE OMOGUĆITI NAJMANJE 15 DANA NJIHOVE PROSEČNE PROIZVODNJE ELEKTRIČNE I/ILI TOPLOTNE ENERGIJE U JANUARU, FEBRUARU I MARTU ZA PRETHODNIH PET GODINA.

ENERGETSKI SUBJEKTI KOJI OBAVLJAJU DELATNOST PROIZVODNJE TOPLOTNE ENERGIJE IZ DERIVATA NAFTE I/ILI UGLJA ZA SNABDEVANJE TARIFNIH KUPACA TOPLOTNOM ENERGIJOM DUŽNI SU DA OBEZBEDE OPERATIVNE REZERVE DERIVATA NAFTE I/ILI UGLJA U KOLIČINI KOJA ĆE OMOGUĆITI NAJMANJE 15 DANA NJIHOVE PROSEČNE PROIZVODNJE TOPLOTNE ENERGIJE U JANUARU, FEBRUARU I MARTU ZA PRETHODNIH PET GODINA.

ENERGETSKI SUBJEKTI KOJI OBAVLJAJU DELATNOST PROIZVODNJE TOPLOTNE ENERGIJE IZ PRIRODNOG GASA ZA SNABDEVANJE TARIFNIH KUPACA TOPLOTNE ENERGIJE DUŽNI SU DA OBEZBEDE MOGUĆNOST SUPSTITUCIJE PRIRODNOG GASA DRUGIM ENERAGENTIMA U KOLIČINI KOJA ĆE OMOGUĆITI NAJMANJE 15 DANA NJIHOVE PROSEČNE PROIZVODNJE TOPLOTNE ENERGIJE U JANUARU, FEBRUARU I MARTU ZA PRETHODNIH PET GODINA.

OPERATIVNE REZERVE DERIVATA NAFTE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA MOGU SE FORMIRATI I ODRŽAVATI U MOTORNIM BENZINIMA, MLAZNIM GORIVIMA I GASNIM ULJIMA KOJA SE KORISTE KAO GORIVA ZA MOTORE SA UNUTRAŠNJIM SAGOREVANJEM I OPCIJSKIM UGOVORIMA ZA NAVEDENE DERIVATE UKOLIKO JE DERIVAT NAFTE KOJI JE PREDMET OPCIJSKOG UGOVORA USKLADIŠTEN NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE.

OPERATIVNE REZERVE DERIVATA NAFTE IZ ST. 2, 3. I 4. OVOG ČLANA MOGU SE FORMIRATI I ODRŽAVATI U SIROVOJ NAFTI, DERIVATIMA NAFTE KOJI SE KORISTE KAO ENERGETSKA GORIVA I OPCIJSKIM UGOVORIMA UKOLIKO JE DERIVAT NAFTE KOJI JE PREDMET OPCIJSKOG UGOVORA USKLADIŠTEN NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE. NAJMANJE JEDNA TREĆINA OBAVEZE ČUVANJA OVIH REZERV TREBA DA BUDE U GOTOVIM PROIZVODIMA

VLADA BLIŽE PROPISUJE USLOVE I NAČIN POSTEPENOG OBEZBEĐENJA, KORIŠĆENJA I OBNAVLJANJA OPERATIVNIH REZERV DERIVATA NAFTE, UGLJA I DRUGIH ENERGENATA.

OPERATIVNE REZERVE DERIVATA NAFTE, UGLJA I DRUGIH ENERGENATA KORISTE SE U SLUČAJU KRATKOTRAJNIH POREMEĆAJA NA TRŽIŠTU, USLED HAVARIJA I DRUGIH NEPREDVIĐENIH SITUACIJA ZBOG KOJIH JE UGROŽENA SIGURNOST RADA POJEDINIH DELOVA ENERGETSKOG SISTEMA ILI ENERGETSKOG SISTEMA U CELINI.

IZUZETNO OD STAVA 5. OVOG ČLANA, U PERIODIMA PRIPREME I TRAJANJA REMONTA RAFINERIJSKIH KAPACITETA, KAO I 15 DANA NAKON ZAVRŠETKA REMONTA, OPERATIVNE REZERVE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA MOGU SE ODRŽAVATI U SIROVOJ NAFTI, A NAJDUŽE TRI MESECA GODIŠNJE.

Član 349.

Za obavljanje izvršnih i stručnih poslova koji se odnose na obavezne rezerve prirodnog gasa i obavezne rezerve nafte i derivata nafte u skladu sa zakonom kojim se uređuju robne rezerve, obrazuje se Uprava za rezerve energenata (u daljem tekstu: Uprava), kao organ uprave u sastavu Ministarstva i utvrđuje njena nadležnost.

Sedište Uprave je u Beogradu.

Uprava ima svojstvo pravnog lica.

Uprava obavlja sledeće poslove:

1) formira, održava i, u slučaju poremećaja u snabdevanju, pušta na tržište obavezne rezerve prirodnog gasa i obavezne rezerve nafte i derivata nafte u skladu sa zakonom kojim se uređuju robne rezerve;

2) zaključuje ugovor o kupovini i prodaji I SKLADŠTENJU prirodnog gasa, kao i pozajmicama prirodnog gasa, radi formiranja, održavanja i puštanja obaveznih rezervi na tržište u slučaju poremećaja u snabdevanju;

3) priprema programe iz člana 347. i 348. ovog zakona;

4) vodi registar obaveznih rezervi;

5) izveštava Vladu o realizaciji godišnjeg programa obaveznih rezervi prirodnog gasa;

6) izveštava Vladu o količini, strukturi, razmeštaju i raspoloživosti obaveznih rezervi prirodnog gasa i

7) druge poslove u skladu sa posebnim zakonom.

Upravom rukovodi direktor, koga postavlja Vlada na period od pet godina, na predlog ministra prema zakonu kojim se uređuje položaj državnih službenika i nameštenika.

XI. TOPLOTNA ENERGIJA

Snabdevanje toplotnom energijom

Član 359.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost snabdevanja toplotnom energijom (u daljem tekstu: snabdevač toplotnom energijom) vrši snabdevanje toplotnom energijom krajnjih kupaca pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i propisima koje donosi jedinica lokalne samouprave.

~~Snabdevač toplotnom energijom odgovoran je za obezbeđivanje dovoljnih količina toplotne energije potrebne za snabdevanje krajnjih kupaca.~~

SNABDEVAČ TOPLOTNOM ENERGIJOM ODGOVORAN JE ZA OBEZBEĐIVANJE KOLIČINA TOPLOTNE ENERGIJE ZA SNABDEVANJE KRAJNJIH KUPACA, KOJA JE DOVOLJNA ZA DOSTIZANJE PROPISANE TEMPERATURE GREJANOG PROSTORA I ISPORUČENE TOPLE POTROŠNE VODE.

~~Snabdevač toplotnom energijom dužan je da prikuplja podatke o količini isporučene toplotne energije krajnjim kupcima, druge potrebne podatke za izradu obračuna isporučene toplotne energije, dostavi račun i naplati toplotnu energiju krajnjim kupcima.~~

SNABDEVAČ TOPLOTNOM ENERGIJOM DUŽAN JE DA OBEZBEDI KOLIČINE TOPLOTNE ENERGIJE ZA TEHNOLOŠKE POTREBE PREMA POSEBNIM UGOVORENIM USLOVIMA.

Član 361.

Jedinica lokalne samouprave izdaje licence za obavljanje energetskih delatnosti: proizvodnja, distribucija i snabdevanje toplotnom energijom, vodi registar izdatih licenci i evidenciju proizvođača toplotne energije snage od 0,1 MW do 1 MW, svojim propisom utvrđuje uslove isporuke i snabdevanja toplotnom energijom kupaca na svom području, prava i obaveze proizvođača, distributera, snabdevača i krajnjih kupaca toplotne energije, donosi propis kojim se uređuje način raspodele troškova sa zajedničkog mernog mesta u toplotnoj predajnoj stanici i uslovi i način održavanja dela sistema od završetka distributivnog sistema do krajnjeg kupca uključujući i njegovu grejnu opremu, prava i obaveze krajnjih kupaca toplotne energije, posebno u slučaju prestanka ugovora, kao i uslove za podnošenje i rešavanje zahteva krajnjeg kupca za obustavu isporuke toplotne energije, U SKLADU SA AKTOM IZ ČLANA 361. STAV 2. OVOG ZAKONA, daje saglasnost na cene toplotne energije i propisuje druge uslove za obezbeđenje pouzdanog i sigurnog snabdevanja kupaca toplotnom energijom, u skladu sa zakonom.

MINISTARSTVO DONOSI PROPIS KOJIM SE UREĐUJU PRAVA I OBAVEZE KRAJNJIH KUPACA TOPLOTNE ENERGIJE KAO I USLOVI ZA PODNOŠENJE I REŠAVANJE ZAHTEVA KRAJNJEG KUPCA ZA OBUSTAVU ISPORUKE TOPLOTNE ENERGIJE.

PRAVA I OBAVEZE KRAJNJIH KUPACA UREĐUJU SE UGOVOROM O SNABDEVANJU KRAJNJIH KUPACA TOPLOTNOM ENERGIJOM KOJI NAROČITO SADRŽI:

- 1) PODATKE O UGOVORNIM STRANAMA I DATUMU SKLAPANJA UGOVORA;
- 2) PREDMET UGOVORA;
- 3) IDENTIFIKACIJU OZNAKE ZAJEDNIČKOG MERNOG MESTA;
- 4) ODREDBE O IZVEŠTAVANJU I RAZMENI PODATAKA;
- 5) ODREDBE O CENI TOPLOTNE ENERGIJE;
- 6) NAČIN OBRAČUNA I ROK PLAĆANJA;

- 7) POSTUPAK USLED NEOVLAŠĆENE POTROŠNJE TOPLOTNE ENERGIJE;
- 8) PRAVILA ZA RASPODELU TOPLOTNE ENERGIJE;
- 9) NAČIN UTVRĐIVANJA I OBRAČUNA ŠTETE U SLUČAJU NEIZVRŠENJA ILI NEUREDNOG IZVRŠENJA UGOVORA;
- 10) ODREDBE O TRAJANJU UGOVORA I POSEBNIM USLOVIMA VAŽENJA UGOVORA U SLUČAJU ZAHTEVA O OBUSTAVI ISPORUKE TOPLOTNE ENERGIJE;
- 11) OSTALE MEĐUSOBNE OBAVEZE I DRUGE POTREBNE PODATKE;
- 12) NAČIN REŠAVANJA SPOROVA.

Jedinica lokalne samouprave može osnovati jedan energetski subjekt za obavljanje delatnosti proizvodnje toplotne energije, distribucije i snabdevanja kupaca toplotnom energijom, pri čemu se aktom o osnivanju utvrđuju uslovi i način obavljanja za svaku od ovih delatnosti.

ČLAN 361A

DISTRIBUTER TOPLOTNE ENERGIJE OBUSTAVIĆE KRAJNJIIM KUPCIMA ISPORUKU TOPLOTNE ENERGIJE NA PISMENI ZAHTEV KUPCA, POD USLOVOM DA SE OBUSTAVA ZAHTEVA ZA PERIOD OD NAJMANJE GODINU DANA.

OBUSTAVOM ISPORUKE NE PRESTAJE UGOVOR O SNABDEVANJU TOPLOTNOM ENERGIJOM, A U PERIODU OBUSTAVE ISPORUKE KRAJNJI KUPAC IMA OBAVEZE KOJE SE ODOSE NA OBRAČUN I PLAĆANJE FIKSNOG DELA CENE GREJANJA.

BLIŽI USLOVI I POSTUPAK OBUSTAVE ISPORUKE I PRAVA I OBAVEZE DISTRIBUTERA TOPLOTNE ENERGIJE I KRAJNJIH KUPACA UREĐUJU SE PROPISOM O USLOVIMA ZA PODNOŠENJE I REŠAVANJE ZAHTEVA KRAJNJEG KUPCA ZA OBUSTAVU ISPORUKE TOPLOTNE ENERGIJE IZ ČLANA 361. STAV 1. OVOG ZAKONA.

~~Povlašćeni proizvođači toplotne energije~~

~~Član 365.~~

~~Povlašćeni proizvođači toplotne energije su proizvođači koji u procesu proizvodnje toplotne energije koriste obnovljive izvore energije i pri tome ispunjavaju uslove u pogledu energetske efikasnosti.~~

~~Jedinica lokalne samouprave propisuje podsticajne mere i uslove za sticanje statusa povlašćenog proizvođača toplotne energije, kriterijume za sticanje ispunjenosti tih uslova i utvrđuje način i postupak sticanja tog statusa.~~

PODSTICAJNE MERE U OBLASTI TOPLOTNE ENERGIJE

ČLAN 365.

PODSTICAJNE MERE U OBLASTI TOPLOTNE ENERGIJE SU PROPISANE ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE OBLAST OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE.

~~Član 366.~~

~~Jedinica lokalne samouprave vodi registar povlašćenih proizvođača toplotne energije, koji sadrži naročito podatke o postrojenjima za proizvodnju toplotne energije, lokaciji na kojoj se nalaze, instaliranoj snazi toplane, vremenu predviđenom za eksploataciju, uslovima izgradnje i eksploatacije za to postrojenje, vrsti primarnog izvora koji koristi i subjektima koji obavljaju energetske delatnosti proizvodnje toplotne energije u tim objektima.~~

~~Jedinica lokalne samouprave na zahtev Ministarstva, a najmanje jedanput godišnje obaveštava Ministarstvo o podacima sadržanim u registru iz stava 1. ovog člana, na obrascu čiju sadržinu propisuje Ministar.~~

~~Nadležni organ jedinice lokalne samouprave, sa teritorije autonomne pokrajine, dostavlja nadležnom pokrajinskom organu za pitanja energetike podatke iz registra iz stava 1. ovog člana, do kraja juna tekuće godine o stanju na dan 31. decembar prethodne godine.~~

HII. NADZOR

Član 367.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Energetski subjekti, autonomna pokrajina, jedinice lokalne samouprave i fizička lica iz člana 70. stav 5. ovog zakona, dužni su da na zahtev Ministarstva, dostave sve podatke neophodne za obavljanje poslova iz delokruga rada Ministarstva.

Inspeksijski nadzor vrši Ministarstvo preko elektroenergetskog inspektora, inspektora opreme pod pritiskom i energetskog inspektora (u daljem tekstu: inspektori) u okviru delokruga utvrđenog zakonom.

Autonomnoj pokrajini poverava se vršenje inspeksijskog nadzora iz stava 3. ovog člana na teritoriji autonomne pokrajine.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, koje se odnose na markiranje, monitoring i kvalitet derivata nafte, vrši ministarstvo nadležno za poslove trgovine preko tržišnih inspektora u skladu sa zakonom kojim se uređuje trgovina i zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

TRŽIŠNI INSPEKTOR ĆE REŠENJEM ZABRANITI TRGOVINU DERIVATIMA NAFTE NA ENERGETSKOM OBJEKTU KOJI NIJE UPISAN U LICNCU ZA OBAVLJANJE ENERGETSKE DELATNOSTI A NA KOME SE OBAVLJA ENERGETSKA DELATNOST.

Ministarstvo iz stava 5. ovog člana u vršenju nadzora proverava da li je energetski subjekt pribavio licencu za obavljanje energetske delatnosti iz člana 16. stav 1. tač. 19), 20), 22) i 23) ovog zakona.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši i ministarstvo nadležno za poslove zaštite od požara i eksplozija, **MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA POSLOVE FINANSIJA**, kao i ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, u skladu sa posebnim zakonom.

ČLAN 367A

U SKLADU SA DELOKRUGOM RADA MINISTARSTVO VRŠI NADZOR NAD RADOM TELA IMENOVANIH U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU TEHNIČKI ZAHTEVI ZA PROIZVODE I OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI.

TELA ZA PREGLEDE I ISPITIVANJA OPREME POD PRITISKOM IMENOVANA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU TEHNIČKI ZAHTEVI ZA PROIZVODE I OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI MINISTARSTVU DOSTAVLJAJU INFORMACIJE O EVIDENTIRANJU I PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA OPREME POD PRITISKOM PREKO CENTRALNOG REGISTRA OPREME POD PRITISKOM.

CENTRALNI REGISTAR OPREME POD PRITISKOM JE JEDINSTVENI ELEKTRONSKI REGISTAR OPREME POD PRITISKOM VISOKOG NIVOA OPASNOSTI U KOME SE NALAZE PODACI O:

- 1) VLASNICIMA, ODNOSNO KORISNICIMA OPREME POD PRITISKOM,
- 2) LOKACIJI I TEHNIČKIM I DRUGIM KARAKTERISTIKAMA OPREME POD PRITISKOM,
- 3) IZVRŠENIM EVIDENTIRANJIMA I PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA OPREME POD PRITISKOM, ODNOSNO EVIDENCIONIM I REVIZIONIM LISTOVIMA I ZAPISNICIMA O PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA OPREME POD PRITISKOM.
- 4) ISPRAVAMA O USAGLAŠENOSTI KOJE SU IZDALA TELA ZA OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI OPREME POD PRITISKOM,
- 5) OPREMI POD PRITISKOM KOJA JE STAVLJENA VAN UPOTREBE,
- 6) DATUMIMA NAREDNIH PREGLEDA I ISPITIVANJA OPREME POD PRITISKOM,
- 7) IMENOVANIM TELIMA ZA PREGLEDE I ISPITIVANJA OPREME POD PRITISKOM I LICIMA KOJA SU OVLAŠĆENA ZA POPISIVANJE EVIDENCIONIH I REVIZIONIH LISTOVA U IMENOVANIM TELIMA.

367V

KORISNICI OPREME POD PRITISKOM UTVRĐENI AKTOM IZ STAVA 3. OVOG ČLANA MORAJU DA ISPUNJAVAJU USLOVE U POGLEDU STRUČNOG KADRA, ODNOSNO USLOVE U POGLEDU BROJA I STRUČNE OSPOSOBLJENOSTI ZAPOSLENIH LICA ZA OBAVLJANJE POSLOVA SA OPREMOM POD PRITISKOM.

STRUČNA OSPOSOBLJENOST IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PROVERAVA SE POLAGANJEM STRUČNOG ISPITA.

MINISTARSTVO PROPISIJE KRITERIJUME ZA UTVRĐIVANJE KORISNIKA OPREME POD PRITISKOM, USLOVE U POGLEDU BROJA I STRUČNE OSPOSOBLJENOSTI ZAPOSLENIH LICA, KAO I DRUGE OBVEZNIKE POLAGANJA STRUČNOG ISPITA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA.

MINISTARSTVO PROPISUJE BLIŽE USLOVE, PROGRAM I NAČIN POLAGANJA STRUČNOG ISPITA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA.

Inspekcijski nadzor

Član 368.

~~Inspektor je samostalan u svom radu u granicama ovlašćenja utvrđenih zakonom i drugim propisima i za svoj rad je lično odgovoran.~~

~~Niko ne sme korišćenjem službenog položaja ili na drugi način onemogućavati ili ometati inspektora u obavljanju inspekcijskog nadzora i preduzimanju mera i radnji na koje je ovlašćen.~~

NA SADRŽINU, VRSTU, OBLIK, POSTUPAK I SPROVOĐENJE INSPEKCIJSKOG NADZORA, OVLAŠĆENJA I OBAVEZE UČESNIKA U INSPEKCIJSKOM NADZORU I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR KOJA NISU UREĐENA OVIM ZAKONOM,

PRIMENJUJU SE ODREDBE ZAKONA I DRUGIH PROPISA KOJIM SE UREĐUJE INSPEKCIJSKI NADZOR.

Član 369.

~~Inspektor ima legitimaciju kojom dokazuje identitet i ovlašćenje propisano zakonom.~~

~~Ministarstvo bliže propisuje obrazac i sadržinu legitimacije.~~

Vrste nadzora

Član 370.

~~Inspekcijski nadzor može biti redovan, vanredni i kontrolni nadzor.~~

~~Redovan inspekcijski nadzor sprovodi se u skladu sa godišnjim programom rada inspektora.~~

~~Vanredan inspekcijski nadzor sprovodi se kada na potrebu takvog nadzora ukazuju promenjene okolnosti u odnosu na godišnji program rada ili postupanje po osnovu inicijativa organa ili pravnih ili fizičkih lica.~~

~~Kontrolni inspekcijski nadzor sprovodi se radi utvrđivanja izvršenja mera koje su naložene energetsom subjektu ili drugom pravnom licu ili preduzetniku ili fizičkom licu iz člana 70. stav 5. ovog zakona, nad čijim objektom se obavlja nadzor i odgovornom licu u energetsom subjektu ili drugom pravnom licu ili preduzetniku u okviru redovnog ili vanrednog inspekcijskog nadzora.~~

Pokretanje postupka inspekcijskog nadzora

Član 371.

~~Postupak inspekcijskog nadzora inspektor pokreće po službenoj dužnosti, po nalogu nadležnih organa i na osnovu zahteva organa ili pravnih ili fizičkih lica.~~

~~Inspektor je dužan da uzme u postupak predstavke građana, preduzetnika, javnih preduzeća, ustanova, agencija, udruženja i drugih pravnih lica, koje se odnose na povredu propisa iz nadležnosti inspekcije, izvrši inspekcijski nadzor i o utvrđenom činjeničnom stanju i preduzetim merama pismenim putem obavesti podnosioca predstavke najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema predstavke.~~

Prava i dužnosti elektroenergetskog inspektora

Član 374.

U vršenju inspekcijskog nadzora elektroenergetski inspektor ima pravo i dužnost da proverava:

~~1) da li energetske subjekte koji obavljaju delatnosti proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije obavljaju delatnost u skladu sa zakonom;~~

1) DA LI ENERGETSKI OBJEKTI, UREĐAJI I INSTALACIJE KOJI SE KORISTE U OBAVLJANJU ENERGETSKE DELATNOSTI PROIZVODNJE, PRENOSA I DISTRIBUCIJE ELEKTRIČNE ENERGIJE ISPUNJAVAJU PROPISANE USLOVE ZA OBAVLJANJE TIH DELATNOSTI;

2) da li energetske subjekte koji obavljaju delatnosti proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije imaju licencu za obavljanje tih delatnosti;

3) da li lica koja rukuju elektroenergetskim objektima, uređajima i instalacijama i lica koja rade na održavanju elektroenergetskih objekata ispunjavaju propisane uslove za vršenje tih poslova;

4) da li je pribavljeno odobrenje nadležnog organa u skladu sa propisom kojim se uređuje izgradnja objekta;

5) da li je izrađena tehnička dokumentacija za postavljanje uređaja i instalacija;

6) ispunjenost uslova za priključenje na prenosni, odnosno distributivni sistem na zahtev kupca, odnosno proizvođača;

~~7) da li se u toku korišćenja elektroenergetski objekti, uređaji i instalacije redovno održavaju i da li se vrši kontrola uređaja i instalacija u skladu sa tehničkim i drugim propisima;~~

7) DA LI SE U TOKU KORIŠĆENJA ELEKTROENERGETSKI OBJEKTI, UREĐAJI I INSTALACIJE ODRŽAVAJU U SKLADU SA ZAKONOM, TEHNIČKIM I DRUGIM PROPISIMA I DA LI SE VRŠI KONTROLA ELEKTROENERGETSKIH OBJEKATA UREĐAJA I INSTALACIJA U SKLADU SA TEHNIČKIM I DRUGIM PROPISIMA;

8) da li energetske subjekt sprovodi mere zaštite elektroenergetskih objekata, uređaja i instalacija u skladu sa ovim zakonom;

9) kvalitet napona, kao i broj i trajanje prekida isporuke električne energije.

Kvalitet napona iz tačke 9) ovoga člana elektroenergetski inspektor proverava na osnovu podataka kojima raspolaže energetske subjekt, a u slučaju da se ne može sa sigurnošću utvrditi tačnost podataka, kvalitet se proverava na osnovu nalaza nezavisnog tela, koje Ministarstvo određuje u skladu sa posebnim zakonom.

Elektroenergetski inspektor vrši i druge poslove utvrđene zakonom ili propisom donetim na osnovu zakona.

Član 377.

Inspektor opreme pod pritiskom U VRŠENJU INSPEKCIJSKOG NADZORA ima pravo i dužnost da proverava:

1) da li je pribavljena energetska dozvola u skladu sa ovim zakonom;

2) da li je pribavljeno odobrenje nadležnog organa u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekta;

3) da li je izrađena tehnička dokumentacija za ugradnju i postavljanje opreme pod pritiskom;

4) da li se ugradnja, odnosno stavljanje u upotrebu opreme pod pritiskom vrši u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima;

~~5) da li energetske subjekt koji u obavljanju energetske delatnosti koriste opremu pod pritiskom ispunjavaju propisane uslove za obavljanje tih delatnosti;~~

5) DA LI OPREMA POD PRITISKOM KOJA SE KORISTI U OBAVLJANJU ENERGETSKE DELATNOSTI ISPUNJAVA PROPISANE USLOVE ZA OBAVLJANJE TIH DELATNOSTI;

6) da li se pregledi i ispitivanja opreme pod pritiskom tokom veka upotrebe vrše u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima;

7) da li lica koja rukuju opremom pod pritiskom i lica koja rade na održavanju opreme pod pritiskom ispunjavaju uslove za vršenje tih poslova propisanih zakonom, tehničkim i drugim propisima;

Inspektor opreme pod pritiskom vrši i druge poslove utvrđene zakonom ili propisom donetim na osnovu zakona.

ČLAN 378.

~~Energetski inspektor vrši inspeksijski nadzor nad obavljanjem energetske delatnosti u skladu sa ovim zakonom, nad objektima nad kojima nadzor ne vrši elektroenergetski inspektor i inspektor opreme pod pritiskom, kao i nadzor nad sprovođenjem propisa o formiranju obaveznih i operativnih rezervi, kvalitetom energije i energenata i propisa u oblasti toplotne energije.~~

ENERGETSKI INSPEKTOR VRŠI INSPEKCIJSKI NADZOR NAD OBAVLJANJEM ENERGETSKIH DELATNOSTI U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, NAD OBJEKTIMA ZA SKLADIŠTENJE I PROIZVODNJU NAFTE, DERIVATA NAFTE I BIOGORIVA I PROIZVODNJU TOPLOTNE ENERGIJE KOJI NISU OPREMA POD PRITISKOM, KAO I NADZOR NAD SPROVOĐENJEM PROPISA O FORMIRANJU OBAVEZNIH I OPERATIVNIH REZERVI, KVALITETOM PRIRODNOG GASA I PROPISA U OBLASTI TOPLOTNE ENERGIJE.

Član 380.

Energetski inspektor ima pravo i dužnost da proverava:

- ~~1) da li je za obavljanje energetske delatnosti pribavljena licenca, osim za energetske delatnosti iz člana 16. stav 1. tač. 19), 20), 22) i 23) ovog zakona;~~
 - ~~2) da li obveznici stavljanja biogoriva na tržište postupaju u skladu sa propisima;~~
 - ~~3) da li energetski subjekti, odnosno fizička lica iz člana 70. stav 5. ovog zakona, proizvode energiju iz obnovljivih izvora energije, odnosno visokoefikasnom kombinovanom proizvodnjom električne i toplotne energije u skladu sa zakonom, propisima i odlukom nadležnog organa;~~
 - ~~4) da li energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje, distribucije i snabdevanja toplotnom energijom, ove delatnosti obavljaju u skladu sa propisima;~~
 - ~~5) da li energetski subjekti, odnosno fizička lica iz člana 70. stav 5. ovog zakona, koji su ostvarili pravo na podsticajne mere obavljaju delatnost u skladu sa zakonom, propisima i odlukom nadležnog organa;~~
 - ~~6) da li se obavezne rezerve čuvaju u skladu sa propisima;~~
 - ~~7) da li se operativne rezerve čuvaju u skladu sa propisima;~~
 - ~~8) da li je pribavljena energetska dozvola i druga akta u skladu sa ovim zakonom;~~
 - ~~9) da li je pribavljeno odobrenje nadležnog organa u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekta;~~
 - ~~10) da li energetski subjekti koji u obavljanju energetske delatnosti ispunjavaju propisane uslove za obavljanje tih delatnosti;~~
 - ~~11) da li se u toku korišćenja objekti redovno održavaju i da li se vrši njihova redovna kontrola u skladu sa tehničkim i drugim propisima;~~
 - ~~12) kvalitet isporučenog prirodnog gasa na osnovu izveštaja tela koje Ministarstvo određuje u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.~~
- ~~ENERGETSKI INSPEKTOR VRŠI I DRUGE POSLOVE UTVRĐENE ZAKONOM ILI PROPISOM DONETIM NA OSNOVU ZAKONA.~~

ČLAN 380.

U VRŠENJU INSPEKCIJSKOG NADZORA ENERGETSKI INSPEKTOR IMA PRAVO I DUŽNOST DA PROVERAVA:

- 1) DA LI JE ZA OBAVLJANJE ENERGETSKE DELATNOSTI PRIBAVLJENA LICENCA, OSIM ZA ENERGETSKE DELATNOSTI IZ ČLANA 16. STAV 1. TAČ. 19), 20), 22) I 23) OVOG ZAKONA;
- 2) DA LI ENERGETSKI SUBJEKTI KOJI OBAVLJAJU DELATNOST PROIZVODNJE, DISTRIBUCIJE I SNABDEVANJA TOPLOTNOM ENERGIJOM, OVE DELATNOSTI OBAVLJAJU U SKLADU SA PROPISIMA;
- 3) DA LI SE OBAVEZNE REZERVE ČUVAJU U SKLADU SA PROPISIMA;
- 4) DA LI SE OPERATIVNE REZERVE ČUVAJU U SKLADU SA PROPISIMA;
- 5) DA LI JE PRIBAVLJENA ENERGETSKA DOZVOLA ZA OBJEKTE ZA SKLADIŠTENJE NAFTE, DERIVATA NAFTE, BIOGORIVA, KOMPRIMOVANOG PRIRODNOG GASA I UTEČNJENOG PRIRODNOG GASA UKUPNOG REZERVOARSKOG PROSTORA VEĆEG OD 10 M³, OBJEKATA ZA PROIZVODNJU BIOGORIVA KAPACITETA PREKO 10 T GODIŠNJE I OBJEKATA

ZA PROIZVODNJU TOPLOTNE ENERGIJE SNAGE 1 MW I VIŠE, A KOJI NISU OPREMA POD PRITISKOM;

6) KVALITET ISPORUČENOG PRIRODNOG GASA NA OSNOVU IZVEŠTAJA TELA KOJE MINISTARSTVO ODREĐUJE U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU JAVNE NABAVKE.

ENERGETSKI INSPEKTOR VRŠI I DRUGE POSLOVE UTVRĐENE ZAKONOM ILI PROPISOM DONETIM NA OSNOVU ZAKONA.”.

Obaveštenje o nadzoru

Član 381.

Inspektor je dužan da o sprovođenju inspeksijskog nadzora obavesti odgovorno lice u energetsom subjektu ili drugom pravnom licu ili preduzetniku, nad čijim objektom se obavlja nadzor (u daljem tekstu: odgovorno lice), najkasnije tri dana pre početka nadzora.

Inspeksijski nadzor može se sprovesti i bez obaveštenja iz stava 1. ovog člana, kada postoje razlozi za neodložno postupanje, odnosno ako je takvo postupanje u cilju zaštite bezbednosti ili zdravlja ljudi i imovine.

Obaveze energetskeg subjekta ili drugog pravnog lica ili preduzetnika, u postupku inspeksijskog nadzora

Član 382.

Odgovorno lice, dužno je da inspektoru omogući nesmetano sprovođenje inspeksijskog nadzora, obezbedi pristup objektu, adekvatan radni prostor za rad inspektora, odredi jedno ili više službenih lica koja će učestvovati u inspeksijskim radnjama na utvrđivanju činjenica, obezbedi akta, evidencije, dokumenta, izveštaje i ostalu dokumentaciju neophodnu za vršenje inspeksijskog nadzora, a u slučaju nemogućnosti obezbeđenja dokumentacije da dostave pismeno obrazloženje.

Na zahtev inspektora lica iz stava 1. ovog člana dužna su da pruže usmeno, odnosno pismeno izjašnjenje o činjenicama i dokazima koji su izneseni, odnosno utvrđeni u postupku inspeksijskog nadzora.

Zapisnik o sprovedenom nadzoru

Član 383.

Inspektor sačinjava zapisnik o sprovedenom inspeksijskom nadzoru, u koji se obavezno unosi:

- 1) nalaz činjeničnog stanja, predlog mera za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, nepravilnosti i nedostataka u radu;
- 2) obaveza izveštavanja inspektora o preduzetim merama i rok za dostavljanje izveštaja.

Zapisnik se sačinjava na licu mesta u toku obavljanja inspeksijskog nadzora, a odgovorno lice koje prisustvuje inspeksijskom nadzoru ima pravo da stavi primedbe na zapisnik o obavljenom inspeksijskom nadzoru.

Primedbe na zapisnik

Član 384.

~~Primedbe na zapisnik, odnosno izjava odgovornog lica da nema primedbi, unose se u zapisnik.~~

~~Inspektor je dužan da razmotri primedbe na zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru i da, prema potrebi, dopuni inspekcijske radnje na koje se primedbe odnose, odnosno da izmeni ili odustane od predložene mere.~~

~~O primedbama na zapisnik inspektor ne odlučuje posebno, već ih ceni sve zajedno i svaku posebno u obrazloženju rešenja donetog u predmetu inspekcijskog nadzora.~~

Rešenje**Član 385.**

~~Ako energetski subjekt ili drugo pravno lice ili preduzetnik ili fizičko lice iz člana 70. stav 5. ovog zakona, odnosno odgovorno lice u ostavljenom roku nije otklonilo zapisnikom utvrđene nezakonitosti, nepravilnosti i nedostatke, inspektor je dužan da donese rešenje kojim nalaže mere i određuje rok za njihovo otklanjanje.~~

~~Rešenjem iz stava 1. ovog člana, u zavisnosti od predmeta nadzora i prirode utvrđenih nezakonitosti, nepravilnosti i nedostataka u radu, može se:~~

- ~~1) naložiti da se utvrđene nepravilnosti i nedostaci otklone u roku koji odredi;~~
- ~~2) obustaviti postavljanje uređaja, postrojenja i instalacija ili opreme pod pritiskom ako u određenom roku nisu otklonjene utvrđene nepravilnosti i nedostaci;~~
- ~~3) obustaviti upotreba ili korišćenje energetskih objekata, uređaja, postrojenja, instalacija ili opreme pod pritiskom ukoliko do isteka roka utvrđenog rešenjem za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka nisu otklonjene utvrđene nepravilnosti i nedostaci i nije podnet zahtev za produženje roka za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka;~~
- ~~4) zabraniti upotreba energetskog objekta, odnosno korišćenje uređaja, postrojenja ili instalacija ili opreme pod pritiskom ako:

 - ~~(1) rad energetskog objekta, uređaja, postrojenja ili instalacije ili opreme pod pritiskom dovodi u opasnost život ili zdravlje ljudi i imovinu;~~
 - ~~(2) ni po isteku roka utvrđenog rešenjem o obustavi upotrebe, odnosno korišćenja objekta nisu otklonjene utvrđene nepravilnosti i nedostaci;~~
 - ~~(3) se energetskom subjektu oduzme licenca ili saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe zbog neispunjavanja propisanih uslova ili ne poseduje licencu za obavljanje energetske delatnosti, osim u slučaju iz člana 26. ovog zakona.~~~~

~~Energetski subjekt ili drugo pravno lice ili preduzetnik ili fizičko lice iz člana 70. stav 5. ovog zakona, odnosno odgovorno lice, kome je rešenjem inspektora naloženo otklanjanje nedostataka i nepravilnosti dužan je da nedostatke i nepravilnosti otkloni u zadatom roku i da u pisanoj formi obavesti inspektora o otklanjanju nedostataka i nepravilnosti u roku koji je određen rešenjem.~~

OVLAŠĆENJA INSPEKTORA**ČLAN 385.**

U VRŠENJU INSPEKCIJSKOG NADZORA ELEKTROENERGETSKI INSPEKTOR, INSPEKTOR OPREME POD PRITISKOM, ENERGETSKI INSPEKTOR I TRŽIŠNI INSPEKTOR JE OVLAŠĆEN DA:

- 1) NALOŽI DA SE UTVRĐENE NEZAKONITOSTI OTKLONE U ROKU KOJI ODREDI;**
- 2) DONESE REŠENJE I IZREKNE UPRAVNU MERU AKO NADZIRANI SUBJEKAT NE OTKLONI NEZAKONITOST U OSTAVLJENOM ROKU, OSIM KADA ZBOG NEOPHODNOSTI PREDUZIMANJA HITNIH MERA REŠENJE DONOSI BEZ ODLAGANJA;**

3) ZABRANI UGRADNjU UREĐAJA, POSTROJENjA I INSTALACIJA ILI OPREME POD PRITISKOM AKO U ODREĐENOM ROKU NISU OTKLONJENE UTVRĐENE NEZAKONITOSTI;

4) ZABRANI TRGOVINU DERIVATIMA NAFTE NA ENERGETSKOM OBJEKTU KOJI NIJE UPISAN U LICENCU ZA OBAVLjANJE ENERGETSKE DELATNOSTI A NA KOME SE OBAVLJA ENERGETSKA DELATNOST;

5) ZABRANI UPOTREBU ENERGETSKOG OBJEKTA, ODNOSNO KORIŠĆENJE UREĐAJA, POSTROJENjA ILI INSTALACIJA ILI OPREME POD PRITISKOM AKO:

(1) DO ISTEKA ROKA UTVRĐENOG REŠENJEM ZA OTKLANJANJE NEZAKONITOSTI NISU OTKLONJENE UTVRĐENE NEZAKONITOSTI;

(2) RAD, ODNOSNO UPOTREBA ENERGETSKOG OBJEKTA, UREĐAJA, POSTROJENjA ILI INSTALACIJE ILI OPREME POD PRITISKOM DOVODI U OPASNOST ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI, ŽIVOTNU SREDINU ILI BILJNI ILI ŽIVOTINJSKI SVET, MATERIJALNA DOBRA ILI BEZBEDNOST;

(3) SE ENERGETSKOM SUBJEKTU ODUZME LICENCA ILI SAGLASNOST ZA SKLADIŠTENJE I SNABDEVANJE ZA SOPSTVENE POTREBE ZBOG NEISPUNJAVANJA PROPISANIH USLOVA ILI NE POSEDUJE LICENCU ZA OBAVLjANJE ENERGETSKE DELATNOSTI, ODNOSNO ENERGETSKI OBJEKAT NA KOJEM SE OBAVLJA ENERGETSKA DELATNOST NIJE UPISAN U LICENCU ZA OBAVLjANJE ENERGETSKE DELATNOSTI ILI NE POSEDUJE SAGLASNOST ZA SKLADIŠTENJE I SNABDEVANJE ZA SOPSTVENE POTREBE, OSIM U SLUČAJU IZ ČLANA 26. OVOG ZAKONA;

6) NADLEŽNOM PRAVOSUDNOM ORGANU PODNESE KRIVIČNU PRIJAVU, PRIJAVU ZA PRIVREDNI PRESTUP ILI ZAHTEV ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA, ODNOSNO PREDUZME I DRUGE RADNJE I MERE NA KOJE JE ZAKONOM ILI DRUGIM PROPISOM OVLAŠĆEN;

7) NAREDI IZVRŠAVANJE PROPISANIH OBAVEZA U ODREĐENOM ROKU I DA PRIVREMENO ZABRANI RAD AKO SE NALOG U OSTAVLJENOM ROKU NE IZVRŠI.

ENERGETSKI SUBJEKT ILI DRUGO PRAVNO LICE ILI PREDUZETNIK, ODNOSNO ODGOVORNO LICE, KOME JE REŠENJEM INSPEKTORA NALOŽENO OTKLANJANJE NEZAKONITOSTI DUŽAN JE DA NEZAKONITOSTI OTKLONI U NALOŽENOM ROKU I DA U PISANOJ FORMI OBAVESTI INSPEKTORA O OTKLANJANJU NEZAKONITOSTI U ROKU KOJI JE ODREĐEN REŠENJEM.

Član 387.

Na rešenje inspektora može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

~~Žalba na rešenje iz stava 1. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.~~

ŽALBA ODLAŽE IZVRŠENJE REŠENJA, OSIM U SLUČAJU KADA JE NEOPHODNO PREDUZIMANJE HITNIH MERA PROPISANIH ODREDBAMA ZAKONA KOJIM SE UREĐUJE INSPEKCIJSKI NADZOR, ŠTO SE POSEBNO OBRAZLAŽE U REŠENJU.

U SLUČAJU DA JE PRVOSTEPENA ODLUKA INSPEKTORA VEĆ JEDANPUT BILA PONIŠTENA, DRUGOSTEPENI ORGAN NE MOŽE JE OPET PONIŠTITI I UPUTITI PREDMET INSPEKCIJI NA PONOVI POSTUPAK, NEGO ĆE SAM REŠITI OVU UPRAVNU STVAR.

Član 388.

Inspektor ne može da učestvuje u izradi i vršenju tehničke kontrole tehničke dokumentacije za objekte nad kojima vrši inspeksijski nadzor, izvođenju radova

na objektima nad kojima vrši inspekcijski nadzor i da vrši stručni nadzor nad izvođenjem radova na objektima nad kojima vrši inspekcijski nadzor.

Inspektor ne može da bude član Komisije za tehnički pregled objekata nad kojima vrši inspekcijski nadzor.

~~INSPEKTOR NE MOŽE DA OBAVLJA PRIVREDNE ILI DRUGE DELATNOSTI I POSLOVE ZA SEBE ILI DRUGOG POSLODAVCA IZ OBLASTI U KOJOJ VRŠI INSPEKCIJSKI NADZOR, UČESTVUJE U RADU STRUČNIH RADNIH GRUPE ILI TELA NADZIRANIH SUBJEKATA, ODNOSNO LICA KOJA PODLEŽU INSPEKCIJSKOM NADZORU ILI AKO OBAVLJA DRUGE SLUŽBE, POSLOVE I POSTUPKE KOJI SU U SUPROTNOSTI SA POLOŽAJEM I ULOGOM INSPEKTORA I ŠTETE NJEGOVOJ SAMOSTALNOSTI U VRŠENJU POSLA.~~

XIII. KAZNENE ODREDBE

Privredni prestupi

Član 389.

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup energetski subjekt, odnosno drugo pravno lice ako:

1) ne izvršava dužnosti u smislu ovog zakona (član 94. stav 3. tač. 1), 2), 3), 6), 7), 8), 9) i 10), član 109. stav 1. tač. 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 12), 13), 16), 17), 18), 19), 21), 23), 24), 25), 26), 27), 28), 34), 35), 36), 39) i 45), član 136. stav 1. tač. 1), 2), 3), 4), 6), 8), 9), 10), 11), 14), 15), 16), 18), 19), 21), 22), 23), 24), 25), 26), 27), 28), 29), 30), 31) i 39), član 153. stav 1. tač. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13) i 14), član 182. stav 1. tač. 1), 2) i 3), član 192. stav 6, član 195. stav 1. tač. 1), 4), 15) i 16), član 248. stav 1. tač. 1), 2), 3), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 16), 17), 18) i 19), član 261. stav 1. tač. 1), 2), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 17), 18), 19), 20) i 21), član 276. stav 1. tač. 1), 2), 3), 4), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 15) i 16), član 301. stav 1. tač. 1), 4) i 12), čl. 354, 357, 358. i 359. ovog zakona);

2) ne isporučuje toplotnu energiju u skladu sa članom 355. stav 1. ovog zakona;

3) ne vrši distribuciju toplotne energije u skladu sa članom 356. stav 2. ovog zakona;

3A) NE VRŠI SNABDEVANJE TOPLOTNOM ENERGIJOM U SKLADU SA ČLANOM 359. STAV 2. OVOG ZAKONA;

4) na zahtev Ministarstva ne dostavi podatke za izradu Programa i Energetskog bilansa (čl. 5. i 13. ovog zakona);

5) ne vodi zasebne račune za svaku energetsku delatnost u skladu sa ovim zakonom, ne izradi godišnji bilans stanja i bilans uspeha i ne obezbedi reviziju (član 18. ovog zakona);

6) otpočne da obavlja energetsku delatnost bez pribavljene licence u smislu ovog zakona (član 17. ovog zakona) i ne podnese zahtev za izdavanje, odnosno izmenu licence (član 23. ovog zakona);

7) ne dozvoli korišćenje energetskog objekta sa svom neophodnom dokumentacijom u smislu ovog zakona (član 26. stav 4. ovog zakona);

8) obavlja skladištenje nafte, derivata nafte i biogoriva za sopstvene potrebe ukupnog kapaciteta preko pet tona i snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava na sopstvenim stanicama za snabdevanje bez pribavljene saglasnosti u smislu ovog zakona (član 28. ovog zakona);

8A) POSTUPI SUPROTNO PRAVILIMA IZ ČLANA 51. STAV 1. TAČKA 2A) OVOG ZAKONA;

~~9) povlašćeni proizvođač ne izvršava obaveze u smislu ovog zakona (član 76. stav 6. ovog zakona);~~

- ~~10) garantovani snabdevač ne izvršava obaveze iz člana 78. ovog zakona;~~
~~11) ako ne obavesti Ministarstvo o nastalim promenama u smislu ovog zakona (član 81. stav 1. ovog zakona);~~
~~12) ne proračunava i ne objavi javno udele svih vrsta izvora energije u prodatoj električnoj energiji krajnjim kupcima u Republici Srbiji u smislu ovog zakona (član 87. st. 1. i 3. ovog zakona);~~
 13) postupi suprotno članu 118. stav 2. i člana 141. stav 2. ovog zakona;
 14) ako operator sistema ne izvrši obavezu iz člana 192. stav 8. ovog zakona;
 15) ne dostavi Ministarstvu podatke u skladu sa čl. 335. i 336. ovog zakona;
 16) stavi na tržište derivate nafte, biogoriva ili bazna ulja suprotno članu 337. ovog zakona;
 17) ne obezbedi tajnost komercijalnih, poslovnih i drugih podataka do kojih je došao u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti u smislu ovog zakona (član 334. ovog zakona);
 18) ne omogući pristup sistemu u smislu ovog zakona (član 330. ovog zakona);
 19) ne obezbedi kvalitet isporuke i snabdevanja u smislu ovog zakona (čl. 215. i 320. ovog zakona);
 20) ne sprovodi zaštitu energetskih objekata u smislu ovog zakona (čl. 218, 323. i 344. ovog zakona);
~~21) ne omogući inspeksijski nadzor u smislu ovog zakona (član 382. ovog zakona);~~
~~22) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nedostataka i nepravilnosti u roku koji je određen rešenjem u smislu ovog zakona (člana 385. ovog zakona);~~
 22) NE IZVRŠI REŠENJE INSPEKTORA I NE OBAVESTI INSPEKTORA O OTKLANJANJU NEZAKONITOSTI U ROKU KOJI JE ODREĐEN REŠENJEM IZ ČLANA 385. OVOG ZAKONA;
 23) ne plati naknadu u skladu sa odredbama člana 341. ovog zakona;
 24) ne obezbedi operativne rezerve u skladu sa odredbama člana 345. ovog zakona.
- Novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u energetskom subjektu, odnosno drugom pravnom licu.
- Uz kaznu za privredni prestup iz stava 1. tačka 16) ovog člana energetskom subjektu, odnosno drugom pravnom licu može se izreći se i mera privremene zabrane obavljanja delatnosti u trajanju od šest meseci.

Prekršaji

Član 390.

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj energetski subjekt, odnosno drugo pravno lice ako:

- 1) ne izvršava dužnosti u smislu ovog zakona (član 94. stav 3. tač. 4), 5), 11), 12) i 13), član 109. stav 1. tač. 14), 22), 29), 43), 44) i 46), član 136. stav 1. tač. 5), 12), 13), 36), 38) i 40), član 153. stav 1. tačka 15), član 192. stav 2, član 195. stav 1. tač. 2), 3), 5), 6), 7), 8), 9), 10) i 14), član 248. stav 1. tač. 15), 20) i 24), član 261. stav 1. tač. 3), 15), 16) i 24), član 276. stav 1. tačka 17), član 301. stav 1. tač. 2), 3), 5), 6), 7), 8), 9) i 13) i član 302. st. 3. i 7. ovog zakona);
- 2) ne obavesti, ne dostavi i ne postupi po zahtevu Agencije u smislu ovog zakona (član 23. stav 3, član 57. stav 2, član 94. stav 3 tačka 12), član 109. stav 1. tač. 33), 40), 41) i 42), član 113. stav 4, član 115. stav 2, član 132. st. 7. i 10, član 136. stav 1. tač. 20), 32), 33) i 34), član 144. stav 5, član 154. stav 5, član 184. stav 1, član 195. stav 1. tač. 12) i 13), član 238, član 242. stav 1, član 244. stav 1, član 245. stav 3, član 248. stav 1. tač. 17), 23), 24), 24A) i 24B) član 250.

stav 1, član 253. stav 2, član 257. st. 8. i 9, član 261. stav 1. tač. 10), 13) i 23), član 263. stav 2, član 268. st. 4. i 5, član 276. stav 1. tačka 14), član 277. stav 1, član 280. stav 2. i član 301. stav 1. tač. 10) i 11) I ČLAN 296A ovog zakona);

~~3) ne vodi registar garancija porekla u elektronskom obliku i ne objavljuje podatke iz registra na svojoj internet stranici u smislu ovog zakona (član 86. stav 1. ovog zakona);~~

4) ne donese Program usklađenosti za obezbeđivanje nediskriminatornog ponašanja u smislu ovog zakona (čl. 132. i 280. ovog zakona);

5) ne odluči po zahtevu kupca za priključenje objekta u smislu ovog zakona (član 120. stav 4, član 142. stav 2. i član 266. stav 2. ovog zakona);

6) vlasnik nepokretnosti ne omogući pristup energetske objekta u smislu ovog zakona (član 216. stav 2, član 321. stav 2. i član 342. stav 2. ovog zakona);

7) ne ponudi pomoćne usluge u smislu člana 94. stav 3. tačka 4) ovog zakona;

8) ne uklanja drveće i drugo u smislu ovog zakona (čl. 218, 323. i 344. ovog zakona);

9) ne zaključi ugovore u smislu ovog zakona (član 160. stav 1, član 171. st. 2. i 4, čl. 284, 293, 331. i 360. ovog zakona);

10) ne priključi objekat kupca na prenosni, transportni, odnosno distributivni sistem u smislu ovog zakona (čl. 123, 145. i 269. ovog zakona);

11) ne preduzima mere u cilju zaštite elektroenergetskih objekata u smislu ovog zakona (čl. 218, 323. i 344. ovog zakona);

12) ne vrši redovne i vanredne kontrole mernog mesta u smislu ovog zakona (član 199. ovog zakona);

13) električnu energiju i prirodni gas ne koristi u smislu ovog zakona (čl. 210. i 307. ovog zakona);

14) snabdevač ne reguliše finansijske obaveze u smislu ovog zakona (član 197. stav 1. i član 305. stav 2. ovog zakona);

15) ne omogući ovlašćenim licima pristup mernim uređajima, instalacijama i mestu priključka u smislu ovog zakona (član 204. stav 1. tačka 2) i član 308. st. 1 i 2. ovog zakona);

16) ne poštuju obavezujuće odluke Agencije i ne ispunjavaju obaveze u smislu ovog zakona (član 57. stav 5. ovog zakona).

Novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u energetske subjektu, odnosno u drugom pravnom licu.

ČLAN 390A

NOVČANOM KAZNOM OD 50.000 DO 150.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ ODGOVORNO SLUŽBENO LICE U NADLEŽNOM ORGANU UPRAVE KOJE IZDA GRAĐEVINSKU DOZVOLU PO ZAHTEVU ZA IZGRADNJU ENERGETSKOG OBJEKTA UZ KOJI NIJE PRILOŽENA ENERGETSKA DOZVOLA, UKOLIKO JE OBAVEZA DOSTAVLJANJA ENERGETSKE DOZVOLE UZ ZAHTEV ZA IZDAVANJE GRAĐEVINSKE DOZVOLE PROPISANA ZAKONOM I PODZAKONSKIM AKTIMA KOJI UREĐUJU OBLAST PLANIRANJA I IZGRADNJE.

Član 391.

Novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako:

- 1) na zahtev Ministarstva ne dostavi podatke za izradu Programa i Energetskog bilansa (član 13. st. 3. i 4. ovog zakona);

1A) OTPOČNE DA OBAVLJA ENERGETSKU DELATNOST BEZ PRIBAVLJENE LICENCE U SMISLU OVOG ZAKONA (ČLAN 17. OVOG ZAKONA);

2) ne dozvoli korišćenje energetskog objekta sa svom neophodnom dokumentacijom u smislu ovog zakona (član 26. stav 4. ovog zakona);

2A) POSTUPI SUPROTNO PRAVILIMA IZ ČLANA 51. STAV 1. TAČKA 2A) OVOG ZAKONA;

~~3) povlašćeni proizvođač ne izvršava obaveze u smislu ovog zakona (član 76. stav 6. ovog zakona);~~

~~4) ako ne obavesti Ministarstvo o nastalim promenama u smislu ovog zakona (član 81. stav 1. ovog zakona);~~

5) ne dostavi podatke u skladu sa članom 169. stav 3. i članom 292. stav 2. ovog zakona;

6) ne izvrši obavezu iz člana 192. stav 8. ovog zakona;

7) ne održava unutrašnje električne instalacije u smislu ovog zakona (član 209. ovog zakona);

8) kupac ne reguliše finansijske obaveze iz člana 197. stav 1. i člana 305. stav 2. ovog zakona;

9) električnu energiju i prirodni gas ne koristi u smislu ovog zakona (čl. 210. i 307. ovog zakona);

10) vlasnik nepokretnosti ne omogući pristup energetskim objektima u smislu ovog zakona (član 216. stav 2, član 321. stav 2. i član 342. stav 2. ovog zakona);

11) ne omogući ovlašćenim licima pristup mernim uređajima, instalacijama i mestu priključka u smislu ovog zakona (član 204. stav 1. tačka 2) i član 308. st. 1. i 2. ovog zakona);

12) ne preduzima mere u cilju zaštite energetskih objekata u smislu ovog zakona (član 218. st. 1. i 7, čl. 323. i 344. ovog zakona);

~~13) ne omogući inspeksijski nadzor u smislu ovog zakona (član 382. ovog zakona);~~

~~14) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nedostataka i nepravilnosti u roku koji je određen rešenjem u smislu ovog zakona (člana 385. ovog zakona).~~

14) NE IZVRŠI REŠENJE INSPEKTORA I NE OBAVESTI INSPEKTORA O OTKLANJANJU NEZAKONITO POSTUPANJE U ROKU KOJI JE ODREĐEN REŠENJEM U SMISLU OVOG ZAKONA (ČLAN 385. OVOG ZAKONA).

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se fizičko lice za prekršaj ako:

1) na zahtev Ministarstva ne dostavi podatke za izradu Programa i Energetskog bilansa (član 13. st. 3. i 4. ovog zakona);

2) ne dozvoli korišćenje energetskog objekta sa svom neophodnom dokumentacijom u smislu ovog zakona (član 26. stav 4. ovog zakona);

~~3) povlašćeni proizvođač ne izvršava obaveze u smislu ovog zakona (član 76. stav 6. ovog zakona);~~

3) AKO POSTUPI SUPROTNO PRAVILIMA IZ ČLANA 51. STAV 1. TAČKA 2A) OVOG ZAKONA;

~~4) ako ne obavesti Ministarstvo o nastalim promenama u smislu ovog zakona (član 81. stav 1. ovog zakona);~~

5) ne izvrši obavezu iz člana 192. stav 8. ovog zakona;

6) ne održava unutrašnje električne instalacije u smislu ovog zakona (član 209. ovog zakona);

7) kupac ne reguliše finansijske obaveze u smislu ovog zakona (član 197. stav 1. i član 305. stav 2. ovog zakona);

8) električnu energiju i prirodni gas ne koristi u smislu ovog zakona (čl. 210. i 307. ovog zakona);

9) ne preduzima mere u cilju zaštite energetske objekata u smislu ovog zakona (čl. 218, 323. i 344. ovog zakona);

10) vlasnik nepokretnosti ne omogući pristup energetskim objektima u smislu ovog zakona (član 216. stav 2, član 321. stav 2. i član 342. stav 2. ovog zakona);

11) ne omogući ovlaštenim licima pristup mernim uređajima, instalacijama i mestu priključka u smislu ovog zakona (član 204. stav 1. tačka 2) i član 308. st. 1. i 2. ovog zakona);

12) električnu energiju i prirodni gas ne koristi u smislu ovog zakona (čl. 210. i 307. ovog zakona);

13) ne obavesti, ne dostavi i ne postupi po zahtevu Agencije u smislu ovog zakona (član 132. stav 7. i član 280. stav 2. ovog zakona);

~~14) ne omogući inspeksijski nadzor u smislu ovog zakona (član 382. ovog zakona);~~

~~15) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nedostataka i nepravilnosti u roku koji je određen rešenjem u smislu ovog zakona (član 385. ovog zakona).~~

15) NE IZVRŠI REŠENJE INSPEKTORA I NE OBAVESTI INSPEKTORA O OTKLANJANJU NEZAKONITOSTI U ROKU KOJI JE ODREĐEN REŠENJEM U SMISLU OVOG ZKONA (ČLAN 385. OVOG ZAKONA).

Novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj i odgovorno lice iz čl. 132. i 280. ovog zakona.

Toplotna energija

Član 429.

~~Snabdevač toplotnom energijom i krajnji kupac dužni su da zaključe ugovor o snabdevanju toplotnom energijom iz člana 360. stav 1. ovog zakona u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.~~

Član 431.

~~Poslove energetskog inspektora iz čl. 378-381. ovog zakona obavljaoe inspektor opreme pod pritiskom i elektroenergetski inspektor dok se ne obezbede uslovi za rad energetskog inspektora, a najduže godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.~~

VI. ANALIZA EFEKATA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGETICI

PRILOG 2

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?

U predmetnoj oblasti prati se realizacija energetske politike kroz izradu Izveštaja o stepenu realizacije Strategije razvoja energetike i Programa ostvarivanja Strategije, Izveštaj o realizaciji Integrisanog nacionalnog energetskog i klimatskog plana. Pokazatelji koji se prate u vezi navedenih izveštaja su stepen realizacije ciljeva energetske politike saglasno obavezama prema Ugovoru o Energetskoj zajednici, mera, projekata i aktivnosti definisanih za sve oblasti energetike (električna energija, toplotna energija, uglj, nafta, gas). Vrednosti pokazatelja se iskazuju kroz različite indikatore definisane u okviru navedenih dokumenta za svaku oblast energetike posebno.

Pored toga prati se realizacija energetskog bilansa Republike Srbije a pokazatelji su vrednosti domaće proizvodnje primarne energije, neto uvoz energije i energenata, ukupno snabdevanje energijom, finalna potrošnja energije i dr. Vrednosti ovih pokazatelja se određuju na godišnjem nivou.

2) Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

U predmetnoj oblasti se sprovodi više dokumenta javne politike kao što su Strategija razvoja energetike Republike Srbije do 2025. godine sa projekcijama do 2030. godine, Uredba o utvrđivanju Programa ostvarivanja Strategije razvoja energetike Republike Srbije do 2025. godine sa projekcijama do 2030.godine za period od 2017. do 2023. godine i Zakon o energetici sa pratećim podzakonskim aktima.

Rezultati sprovođenja su prikazani u okviru prvog Izveštaja o stepenu realizacije Strategije razvoja energetike i Programa ostvarivanja Strategije razvoja energetike za 2017. i 2018. godinu, dok će navedeni Izveštaj za 2019. i 2020. godinu tek biti pripremljeni. U okviru navedenog izveštaja prikazan je nivo realizacije energetske politike za svaku oblast energetike. S obzirom da se radi o velikom broju mera i aktivnosti, nije moguće na jednostavan način obrazložiti odstupanje dobijenih rezultata od planskih vrednosti.

3) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Zakon o energetici je od značaja za promenu koja se predlaže. Donošenjem izmena i dopuna ovog zakona, nastaviće se sa usaglašavanjem zakonodavstva Republike Srbije sa obavezama preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima.

U okviru predmetne oblasti uvodi se kao zakonska obaveza izrada i praćenje realizacije Integrisanog nacionalnog energetskog i klimatskog plana saglasno obavezama prema Ugovoru o Energetskoj zajednici.

4) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Uočeni problemi se odnose na potrebu usaglašavanja Zakona o energetici sa novim zakonskim rešenjima u vezi sa objektima koji nemaju upotrebnu dozvolu već rešenje o ozakonjenju objekata, a na kojima treba da se obavlja energetska delatnosti. Zakonom o energetici propisano je da je jedan od uslova za izdavanje licence za obavljanje energetske delatnosti taj da je za energetski objekat izdata upotrebna dozvola. Predloženim izmenama i dopunama je pojašnjeno da se licenca izdaje i za objekte koji nemaju upotrebnu dozvolu, a za koje je izdato rešenje o ozakonjenju objekata sa izveštajem tehničke komisije da je objekat podoban za upotrebu.

Takođe, uočeni problemi odnose se i na energetske subjekte koji imaju obavezu usaglašavanja sa odredbama Zakona o energetici. U tu svrhu, predloženim izmenama proširuju se ovlašćenja Agencije za energetiku Republike Srbije da po službenoj dužnosti može da reaguje na uočene nepravilnosti, odnosno nepostupanja energetske subjekata i jasno se definišu ovlašćenja inspektora. Predloženim izmenama i dopunama omogućava se pravovremena reakcija i zabrana rada energetske subjektima koji su ili prestali da ispunjavaju neki od uslova za licenciranje, obavljaju energetske delatnosti na objektima za koje nije izdata licenca, ili su započeli obavljanje delatnosti a da nisu prethodno pribavili licencu za obavljanje energetske delatnosti.

Dodatno su precizirani instituti priključenja, obustave isporuke električne energije, neovlašćene potrošnje električne energije, jer predstavljaju oblasti zakona koje su od najšireg interesa za građane i privredu.

Uočeni problemi se odnose na potrebu pojašnjenja procesa ažuriranja Strategije razvoja energetike i programa ostvarivanja Strategije razvoja energetike.

Pored toga predložene su izmene i dopune onih članova koji se odnose na oblast toplotne energije u cilju boljeg preciziranja određenih obaveza koje su u nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

5) Koja promena se predlaže?

Najznačajnije promene koje se predlažu su:

- Dopuna značenja postojećih izraza i uvođenje novih izraza i njihovog značenja u podpoglavlju „Značenje pojedinih izraza” i to: namešavanje biotečnosti, napredni merni sistem, pomoćne usluge, proizvođač električne energije, snabdevanje na veliko prirodnim gasom, strateški energetski projekat, nominovani operator tržišta električne energije, centralni registar opreme pod pritiskom, toplotna energija, kupac-proizvođač, skladište električne energije, agregiranje, agregator itd.
- Precizira se da je Strategija razvoja energetike osnovni akt kojim se utvrđuje energetska politika.
- Usaglašava se period na koji se donosi Program ostvarivanja Strategije sa periodom na koji se donosi Strategija razvoja energetike;
- Precizira se mehanizam ažuriranja Strategije razvoja energetike i programa ostvarivanja Strategije;
- Obaveza izrade i praćenja realizacije Integrisanog nacionalnog energetskog i klimatskog plana saglasno obavezama prema Ugovoru o Energetskoj zajednici;
- Preciziranje odredbi koje se odnose na energetski ugroženog kupca;
- Preciziranje odredbi koje se odnose na izveštaj o sigurnosti snabdevanja;

- Dopuna odredbi koje se odnose na energetske delatnosti dodavanjem delatnosti i to: snabdevanje na veliko prirodnim gasom, namešavanje biotečnosti sa gorivima naftnog porekla, skladištenje električne energije,
- Jasno se definiše način elektronskog podnošenja zahteva za izdavanje energetske dozvole, kao i saglasnosti za skladištenje, odnosno snabdevanje za sopstvene potrebe;
- Dopuna Zakona odredbama koje se odnose na strateške energetske projekte;
- Uvođenje definicije naprednih mernih sistema, čime se precizira šta su napredni merni sistemim, što je posebno bitno za operatore sistema, kao i korisnike sistema;
- Definisane novih motornih goriva kao što su utečnjeni prirodni gas i vodonik, zbog međunarodno preuzetih obaveza i zahteva tržišta, čime se otvara mogućnost stavljanja ovih goriva na tržište Republike Srbije, ukoliko su ova goriva usaglašena sa tehničkim i drugim zahtevima;
- Uvođenje novog učesnika na tržištu prirodnog gasa - trgovina prirodnim gasom za snabdevanje na veliko, čime se dodatno otvara tržište prirodnog gasa na način da privredna društva koja nisu registrovana u Republici Srbiji mogu obavljati ove delatosti na tržištu Republike Srbije;
- Preciziranje da se licenca izdaje ako je za energetski objekat izdata upotrebna dozvola ili rešenje o ozakonjenju objekta sa izveštajem komisije za tehnički pregled, kojim se utvrđuje da je objekat podoban za upotrebu. Time se usaglašavaju odredbe ovog zakona sa zakonom kojim je uređeno ozakonjenje objekata, ali i precizira da ovaj objekat mora biti podoban za upotrebu saglasno izveštaju komisije za tehnički pregled objekta. Članovi komisije moraju biti stručna lica u skladu sa propisom kojim se uređuje planiranje i izgradnja;
- Proširenje obima Izveštaja o sigurnosti snabdevanja, oblašću nafte kao bitnim aspektom sigurnosti snabdevanja, koji se, u skladu sa Zakonom o energetici, dostavlja Narodnoj skupštini i Sekretarijatu energetske zajednice, čime se stvara zakonska obaveza donošenja predmetnog izveštaja na navedeni način. Time se dobija potpuna slika snabdevanja tržišta Republike Srbije energijom i energentima, kao i mera koje se preduzimaju u cilju sigurnosti snabdevanja;
- Proširivanje ovlašćenja Agencije za energetiku Republike Srbije da po službenoj dužnosti donese rešenje o privremenom oduzimanju licence u slučaju da energetski subjekat više ne ispunjava neki od uslova na osnovu kojih je ishodovao licencu, kao i ukoliko nije prijavio neku od bitnih izmena koje se odnose na ispunjenje uslova na osnovu kojih se licenca izdaje, čime se daje mogućnost Agenciji da pravovremeno reaguje na promene koje su nesporne, a o kojima je obaveštena od zainteresovanih strana;
- Proširivanje ovlašćenja Agencije za energetiku Republike Srbije da ceni opravdanost troškova i proverava pravilnost primene metodologije za formiranje cena koja se donosi u skladu sa aktom o izuzeću, čime se omogućava praćenje rada energetskih subjekata koji posluju u skladu sa aktom o izuzeću za novu infrastrukturu od strane regulatornog tela;
- Izmene i dopune odredbe koja se odnosi na donošenje pravila od strane Agencije za energetiku, uvođenjem pravila o priključenju na prenosni, odnosno distributivni sistem električne energije, kao i pristupu mreži za transport prirodnog

gasa u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima (mrežna pravila).

- Transpozicija mrežnih kodova za priključenje EU, koji su prethodno bili prilagođeni za primenu u Energetskoj zajednici prema odluci od 12. januara 2018, koju je donela Stalna grupa na visokom nivou, kao nadležno telo Energetske zajednice (Energy Community Permanent High Level Group- EnC PHLG), po ovlašćenju Ministarskog saveta Energetske zajednice, a čija je sadržina analogna zakonskim propisima koje je donela Evropska komisija Evropske unije, izuzev što su nadležna tela EU zamenjena nadležnim telima Energetske zajednice. U pitanju su mrežni kodovi propisani sledećim aktima:

1. Uredba (EU) 2016/631 za priključenje proizvodnih objekata (Regulation (EU) 2016/631 Establishing a Network Code on Requirements for Grid Connection of generators)

2. Uredba (EU) 2016/1388 za priključenje objekata kupaca (Regulation (EU) 2016/1388 Establishing a Network Code on Demand Connection)

3. Uredba (EU) 2016/1447 za priključenje sistema za prenos jednosmernom strujom na visokom naponu i energetskih parkova priključenih preko sistema za jednosmerni prenos (Regulation (EU) 2016/1447 Establishing a Network Code of High Voltage Direct Current Systems and Direct Current Connected Power Park Modules)

U tom smislu, u Zakonu o energetici će ovi dokumenti biti prepoznati kao podzakonski akti (uredbe) koje će naknadno doneti Vlada Republike Srbije, pri čemu oni moraju u svemu biti identični sa sadržinom mrežnih kodova koji su usvojeni u Energetskoj zajednici.

Ovi mrežni kodovi propisuju tehničke uslove za priključenje proizvodnih jedinica, potrošačkih objekata, kao i sistema jednosmerne struje na prenosni i distributivni sistem. Njihova glavna svrha je da se radi formiranja jedinstvenog tržišta električne energije u Evropi, standardizuju i tehnički uslovi za priključenje, kako bi se olakšale investicije u elektroenergetsku infrastrukturu.

Postoje dve vrste tehničkih zahteva u mrežnim kodovima za priključenje - jedni su jasno definisani, dok su drugi okvirni i nadležni operator treba da naknadno precizira ove zahteve u pravilima o radu prenosnog sistema, odnosno distributivnog sistema.

U ovom trenutku operator prenosnog sistema je gotovo u potpunosti usaglasio tehničke uslove za priključenje sa mrežnim kodovima, dok je operator distributivnog sistema načinio prvi korak kroz pokretanje studije u okviru Energetske zajednice, na osnovu koje će biti moguće precizirati okvirne norme mrežnih kodova u pomenutim pravilima.

Pored tehničkih uslova za priključenje, mrežna pravila uređuju delimično i postupak priključenja i nadležnosti odgovarajućih tela u tom aspektu.

Mrežna pravila razlikuju priključenje novih i postojećih objekata, u smislu da se tehnički uslovi za njihovo priključenje mogu razlikovati u opravdanim slučajevima, što trenutno nije slučaj u našim propisima, a što je prepoznato kao neophodno, sa aspekta opravdanosti investicija u izgradnju i rekonstrukcije elektroenergetskih objekata. U tom smislu mrežna pravila uvode institut derogacije, što znači odobravanje odstupanja tehničkih karakteristika objekta korisnika sistema od zadatih tehničkih uslova za priključenje, kada za to postoje opravdani razlozi. U našoj praksi ovo je takođe prepoznato kao neophodan instrument da se regulišu određene sporne situacije, kako bi se izbeglo nepotrebno uskraćivanje pristupa mreži.

Takođe, mrežna pravila predviđaju uključivanje šire javnosti u ključna pitanja koja se uređuju ovim dokumentima.

Važno je napomenuti i da mrežna pravila ne prepoznaju termin povezivanje, a da se odnose i na priključenje distributivnih objekata na prenosni sistem, pa je zbog toga potrebno ukinuti pojam povezivanja u Zakonu o energetici.

Sa stanovišta operatora sistema, javljaju se sledeće obaveze:

- ukidanje postupka povezivanja i uvođenje postupka priključenja
- usaglašavanje sadržaja pravila o radu sistema u delu koji se odnosi na tehničke uslove za priključenje
- predlaganje kriterijuma za odstupanja od uslova za priključenje (derogacije)
- donošenje internih metodologija.

Ove obaveze ne proizvode značajne finansijske troškove, niti izmene u organizaciji operatora sistema, osim što, u zavisnosti od odluke Agencija treba da odluči na koji način će se tarifirati priključenje distributivnih objekata na prenosni sistem (ali bi ovo trebalo da vodi ka optimizaciji ukupnih troškova i smanjenju troškova koji se na kraju prelivaju na krajnjeg kupca).

Takođe, Agencija dobija određene nadležnosti, kao što su:

- određivanje kriterijuma za odstupanja od uslova za priključenje (derogacije)
- odlučivanje po zahtevu za odstupanja od uslova za priključenje
- vođenje registra svih odobrenih i odbijenih zahteva za odstupanja od uslova za priključenje.
- Dalja delimična transpozicija mrežnog koda o alokacijama kapaciteta i upravljanja zagušenjima

Mrežna pravila Capacity Allocation and Congestion Management Guideline (CACM GL) Commission Regulation (EU) 2015/1222 do sada nije adaptiran u Energetskoj zajednici, ali su uprkos tome delimično transponovana kroz Predlog Zakon.

U izmenama i dopunama Zakona o energetici predlaže se delimična transpozicija ovog mrežnog koda i to u dva domena:

- regulisanje nominovanja operatora tržišta električne energije za spajanja dan-unapred i unutar dnevnog tržišta električne energije
- prelazak sa alokacije prekograničnih kapaciteta na alokacije kapaciteta između zona trgovanja.

Propisivanje nominovanja operatora tržišta električne energije za spajanja dan-unapred i unutar dnevno tržište električne energije je neophodno da bi se omogućilo spajanje ovih tržišta u Republici Srbiji sa jedinstvenim tržištem Evropske unije.

Pored nominacije operatora tržišta električne energije, potrebno je urediti i uloge centralne ugovorne strane, agenta prenosa i raspodelu troškova spajanja tržišta. Kako se radi o obimnom materijalu, kroz izmene i dopune Zakona predviđeno je da se ova pitanja detaljno uredi kroz podzakonska akta, koje bi donela Vlada Republike Srbije.

Reč je o izuzetno važnim izmenama koje bi omogućile dugoročnu profitabilnost operatora tržišta električne energije u Republici Srbiji uključivanjem u tržište električne energije u EU, sa obzirom na to da se može reći da su trenutno iscrpljeni resursi za trgovinu u okruženju.

Dalje, ova primena pomenute EU regulative uzrokuje značajne izmene i kod operatora prenosnog sistema i kod Agencije, gde se pojavljuju nove obaveze, ali je sveukupan socijalni učinak svakako pozitivan po krajnjeg kupca, jer dovodi do povećanja sigurnosti snabdevanja i stabilnosti cena usled ukрупnjavanja tržišta.

Što se tiče prelaska sa alokacija prekograničnih kapaciteta na alokacije kapaciteta između zona trgovanja, opet je suština u kreiranju jedinstvenog tržišta električne energije. Analize u Evropskoj uniji su pokazale su da se između granica dve držve ili dve kontrolne oblasti ne mora javljati strukturno zagušenje koji bi

zahtevalo uvođenje alokacija kapaciteta. Takođe, može se javiti situacija da se zagušenje javi unutar kontrolne zone, odnosno države, pa se onda alokacije javljaju unutar kontrolne zone. Zbog toga EU regulativa predviđa da se periodično rade studije koje bi odredile optimalne zone trgovanja, između kojih bi se sprovodile alokacije prenosnih kapaciteta. Dakle, ovim izmenama i dopunama Zakona o energetici predviđa se prelazak na novi način upravljanja zagušenjima u mreži, kako bi se omogućila dalja integracija tržišta Republike Srbije u jedinstveno evropsko tržište, što će omogućiti lakšu trgovinu i niže cene za krajnjeg korisnika.

Na kraju ovog dela analize potrebno je navesti i da Energetska zajednica zbog važnosti implementacije ovog mrežnog koda, intenzivno pokušava da sprovede njegovu adaptaciju za primenu u ugovornim stranama, ali da za sada nije uspela u svojoj nameri zbog složenosti pitanja u vezi sa nadležnostima evropskih institucija, zbog čega su neophodne i izmene u samom sporazumu o Energetskoj zajednici. Ipak, Energetska zajednica i dalje ovo tretira kao aktuelnu aktivnost.

- Izmene u postupku priključenja na prenosni sistem koje se, pored promena u postupku priključenja koje su pomenute kod transpozicije mrežnih kodova za priključenje, odnose se i na:

- uvođenje pravila za priključenje
- uvođenje pojma nedostajuće prenosne infrastrukture
- mogućnost priključenja sa operativnim ograničenjima ili ograničenom odobrenom snagom
- izmena strukture ugovora kojima se uređuje priključenje na prenosni sistem

Predložene izmene su u saglasnosti sa članom 42. Direktivom EU 2019/944.

Ove dopune predlažu se zbog uočenih teškoća u priključenju objekata na prenosni sistem, u okolnostima kada postoji puno podnetih zahteva za priključenje OIE, prvenstveno vetroelektrana. Kako postoji velika neizvesnost oko toga koji će proizvodni objekat biti izgrađen, a koji ne, potrebno je uvesti fleksibilniji pristup priključenju, kako bi se izbegli nepotrebni zastoji u realizaciji projekata, a takođe i nepotrebno investiranje u prenosnu mrežu. Sa istim problemima srele su se i zemlje Evropske unije prilikom integracije OIE, i upravo je pomenuti član 42 regulative 944/2019 odgovor EU na ove izazove. Zbog toga se smatra da i u Republici Srbiji treba uvesti isti mehanizam.

Novouvedena pravila za priključenje bi izrađivao operator prenosnog sistema a odobravala Agencija i kroz ova pravila bi se detaljno uredila pojedina pitanja koja su sada čest problem kod investicija u OIE. Takođe, na ovaj način operator prenosnog sistema može pravovremeno da reaguje kada uoči potrebu za poboljšanjem nekog aspekta procesa priključenja na prenosni sistem.

Kroz uvođenje nedostajuće infrastrukture i mogućnost priključenja za slučaj priključenja objekata za proizvodnju i za skladištenje električne energije sa operativnim ograničenjima ili ograničenom odobrenom snagom, stvaraju se uslovi za efikasno poslovanje operatora prenosnog sistema u okruženju kada postoji veliki broj zahteva za priključenjem, ali i sa velikom neizvesnošću realizacije, pri čemu se ne bi ugrozili interesi investitora. Na taj način može se adekvatno reagovati na razvoj situacije, u smislu stepena realizacije projekata priključenja, i razvijati samo neophodna prenosna infrastruktura, bez preinvestiranja koje može negativno uticati na krajnje korisnike kroz porast cene električne energije.

- Uvođenje pravila o obustavljanju i ponovnom uspostavljanju tržišnih aktivnosti, koja su predviđena evropskim mrežnim kodom za rad u havarijskim situacijama i uspostavljanje sistema (Commission Regulation (EU) 2017/2196 establishing a network code on electricity emergency and restoration).

Po obavezama koje ima kao član ENTSO-E, operator prenosnog sistema u Republici Srbiji zaključio je u aprilu 2019. godine novi sporazum o radu u sinhronoj oblasti Kontinentalne Evrope. Pri tome su evropski partneri insistirali da se zbog

robustnosti evropskog tržišta, u Republici Srbiji takođe ustanove Pravila o obustavljanju i ponovnom uspostavljanju tržišnih aktivnosti. Ovo pitanje je za sada pokriveno derogacijom na navedeni sporazum, ali je neophodno da se ovo uredi kroz ovu izmenu i dopunu Zakona o energetici.

Ova pravila bi donosio operator prenosnog sistema po dobijenoj saglasnosti Agencije, a njima bi trebalo urediti situacije kada operator prenosnog sistema može privremeno, potpuno ili delimično obustaviti jedny ili više tržišnih aktivnosti. Ovo se može desiti ako je prenosni sistem u stanju raspada, ako je operator prenosnog sistema iscrpeo sve mogućnosti koje mu pruža tržište te bi nastavak tržišnih aktivnosti u poremećenom pogonu ometao otklanjanje poremećaja, ako bi se nastavkom tržišnih aktivnosti znatno smanjila delotvornost procesa ponovne uspostave normalnog pogona ili ugroženog normalnog pogona ili ako nisu dostupni informacioni i komunikacioni sistemi nužni za izvršavanje tržišnih aktivnosti. U principu, sledeće aktivnosti mogu se obustaviti u navedenim situacijama: dodela i korišćenje prenosnih kapaciteta između zona trgovanja, nabavka pomoćnih uslyga, prijem i aktivacija ponyda u balansnom mehanizmu, prijava, potvrda i izmena dnevnih planova rada balansnih gropa..

Veliki poremećaj u interkonekciji od 8.januara 2021. godine, kada je došlo do odvajanja elektroenergetskih sistema zemalja jugoistočne Evrope od sistema centralne Evrope, pokazao je nužnost postojanja ovakvih pravila.

Sama izrada i primena pravila ne uzrokuje značajne materijalne troškove i ne iziskuje potrebe za organizacionim promenama kod operatora prenosnog sistema. Sa druge strane postoje benefiti za korisnike sistema, jer bi se uredilo njihovo poslovanje u ekstremnim situacijama;

- Brisanje odredbi koje se odnose na obnovljive izvore energija s obzirom da će biti predmet posebnog zakona;
- Dopuna odredbe koja se odnosi na učesnike na tržištu električne energije, novim učesnicima i to: kupac - proizvođač, skladištar električne energije i agregator;
- Preciziranje sadržaja i periodičnosti plana preuzimanja mernih mesta, plana razvoja i plana investicija operatora distributivnog sistema električne energije na koje Agencija za energetiku Republike Srbije daje saglasnost;
- Dopuna zakona odredbama o spajanju organizovanog tržišta električne energije sa susednim tržištima, kojima se uvodi Nominovani operator tržišta električne energije, u skladu sa EU Uredbom 2015/1222 o smernicama za raspodelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima;
- Dopuna odredbi kojima se definiše sadržaj Pravila o radu distributivnog sistema električne energije i Pravila o radu prenosnog sistema električne energije u cilju preciznijeg i detaljnijeg definisanja pojedinih oblasti rada operatora prenosnog i distributivnog sistema električne energije
 - Dopuna odredbe koja se odnosi na garantovano i rezervno snabdevanje;
 - Izmena i dopuna odredbi koje se odnose na neovlašćenu potrošnju, isključenje i obustavu isporuke električne energije, čime se preciznije definiše postupanje operatora prenosnog, distributivnog i zatvorenog distributivnog sistema;
 - Izmena i dopuna odredbi koje se odnose na zaštitu elektroenergetskih objekata;
 - Preciznije definisanje prava i obaveza operatora zatvorenog distributivnog sistema električne energije;
 - Uređivanje postupka za ukidanje i izmenu akta o izuzeću na zahtev stranke i po službenoj dužnosti, čime se rešavaju pitanja u vezi s ukidanjem i izmenom ovog akta, a koja do sada nisu bila precizirana;

- Preciziranje obaveze držanja operativnih rezervi, čime se uvodi razlika u obavezi količine držanja operativnih rezervi za energetske subjekte koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivom i komprimovanim prirodnim gasom, od obaveze držanja obaveznih rezervi za energetske subjekte koji obavljaju delatnost proizvodnje električne energije i/ili kombinovane proizvodnje električne i/ili toplotne energije, energetskih subjekata koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz derivata nafte i/ili uglja za snabdevanje tarifnih kupaca toplotnom energijom i energetskih subjekata koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz prirodnog gasa za snabdevanje tarifnih kupaca toplotne energije. Takođe, tačno se definišu vrste derivata nafte koje navedeni energetski subjekti treba da drže kao operativne rezerve.

- Uvođenje obaveze odgovarajućim grupama korisnika opreme pod pritiskom da ispunjavaju uslove u pogledu stručnog kadra, odnosno uslove u pogledu broja i stručne osposobljenosti zaposlenih lica za obavljanje poslova sa opremom pod pritiskom, kao i odgovarajućeg stručnog ispita, čime se povećava nivo sigurnosti rukovanja opremom pod pritiskom.

- Preciziranje obaveza jedinica lokalne samouprave u vezi sa pitanjem izdavanja licenci.

6) Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Promena je potrebna u predloženom obimu, koji precizira, odnosno dopunjava pojedine postojeće norme zakona ili se inkorporira preuzeta obaveza iz Ugovora o osnivanju Energetske zajednice.

7) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Ciljne grupe na koje će uticati predložena promena su energetski subjekti, građani i društvo u celini.

Na energetske subjekte koji posluju na tržištu Republike Srbije predložene promene će imati neposredan uticaj, a na privredu i društvo u celini posredan, imajući u vidu da se navedenim promenama doprinosi energetske bezbednosti Republike Srbije.

8) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Željena promena je materija koju uređuje Zakon o energetici, tako da ne postoje drugi dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena.

9) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

Primenom važećih propisa nije moguće ostvariti željenu promenu.

10) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (status quo)

Nije moguće kvantitativno predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (status quo).

Ukoliko bi se odustalo od intervencije svakako bi došlo do nemogućnosti adekvatnog sprovođenja energetske politike i obaveza po međunarodnim ugovorima a što bi se odrazilo i na način funkcionisanja energetskih subjekata.

11) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

Ukoliko poredimo iskustvo drugih država, ostvarivanje željenih promena zahteva izmenu postojećih zakonskih propisa. Kako se navedenim promenama pre svega transponuju i implementiraju odgovarajuća akta Evropske unije koja su međunarodno preuzeta obaveza Republike Srbije, implementacija ovih akata i u zemljama koje su članice Evropske unije zahtevala je izmenu odgovarajućih zakonskih propisa.

PRILOG 3

Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

Željenu promenu je potrebno postići u cilju usklađivanja domaćeg regulatornog okvira sa regulatornim okvirom Evropske unije i njenim pravnim tekovinama, kao i sa potvrđenim međunarodnim ugovorima čiji je potpisnik Republika Srbija, pre svega Zakon o ratifikaciji Ugovora o osnivanju Energetske zajednice i Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

Željena promena će uticati na kvalitetnije i sigurnije snabdevanje energijom i energentima krajnjih kupaca.

2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Predmetnom promenom se želi postići:

- Unapređenje energetske politike Srbije saglasno politici EU u oblasti energetike i klime;
- otklanjanje nedostataka u primeni važećeg Zakona o energetici;
- stvaranje uslova za obezbeđivanje sigurnog snabdevanja tržišta Republike Srbije energijom i energentima;
- povećanje nivoa transparentnosti, zaštite konkurencije i nediskriminatornog ponašanja;
- formiranje operativnih rezervi nafte i derivata nafte i
- jačanje nezavisnosti Agencije za energetiku Republike Srbije.

Članom 147. stav 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o energetici (u daljem tekstu: Predlog zakona) [Član 400. stav 1. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS” br. 145/14 i 95/18- dr. zakon) (u daljem tekstu: ZoE)] propisuje se da je Operator distributivnog sistema dužan da do 1. maja 2023. godine uspostavi ažurnu bazu podataka o svim kupcima iz kategorije domaćinstvo i malim kupcima i njihovim mernim mestima.

Članom 147. stav 2. Predloga zakona (Član 400. stav 2. ZoE) propisuje se da je Garantovani snabdevač električnom energijom dužan da, na osnovu baze iz stava 1. ovog člana, najkasnije do 1. maja 2024. godine, uspostavi ažurnu bazu podataka o svim kupcima iz kategorije domaćinstvo i malim kupcima koje snabdeva i zaključi ugovor o snabdevanju električnom energijom, u pisanoj formi.

Članom 150. Predloga zakona (Član 404. stav 4. ZoE) propisuje se da će Operator distributivnog sistema preuzeti sve merne uređaje, merno razvodne ormane, priključne vodove, instalacije i opremu u merno razvodnom ormanu najkasnije do 31. decembra 2024. godine prema godišnjoj dinamici od 25% od nepreuzetih mernih uređaja, merno razvodnih ormana, priključnih vodova, instalacija i opreme u merno razvodnim ormanima počevši od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 149. Predloga zakona (Član 406. ZoE) propisuje se da će Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti plan implementacije naprednih mernih sistema iz člana 115. ovog zakona, kojim je propisano da je operator prenosnog sistema dužan da izradi plan implementacije ekonomski opravdanih oblika naprednih mernih sistema, i člana 138. ovog zakona, kojim je propisano da će operator distributivnog sistema izraditi plan implementacije ekonomski opravdanih oblika naprednih mernih sistema.

Članom 150. Predloga zakona (Član 414. stav 4. ZoE) propisuje se da će Operator distributivnog sistema preuzeti sve merne uređaje, odnosno mernoregulacione stanice najkasnije do 31. decembra 2024. godine

Članom 153. Predloga zakona propisuje se da će propisi za izvršavanje ovog zakona biti doneti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim propisa iz člana 7. Predloga zakona (novi član 10. ZoE), kojim Vlada bliže propisuje kriterijume i uslove za sticanje statusa energetske ugroženog kupca, sadržinu zahteva za sticanje statusa energetske ugroženog kupca, način utvrđivanja ispunjenosti uslova za sticanje statusa energetske ugroženog kupca, postupak donošenja rešenja o sticanju tog statusa, način izdavanja i sadržinu rešenja o sticanju statusa energetske ugroženog kupca, rokove važenja rešenja, sadržinu i obim prava na umanjenje mesečne obaveze plaćanja, sticanje statusa energetske ugroženog kupca zbog zdravstvenog stanja, način vođenja evidencije energetske ugroženih kupaca, način obezbeđivanja sredstava za zaštitu energetske ugroženih kupaca, kaznene odredbe i druga pitanja neophodna za utvrđivanje tog statusa; iz člana 22. (novi član 35v. ZoE) kojim ministarstvo nadležno za oblast energetike bliže uređuje način razmene dokumenata i podnesaka koji se dostavljaju elektronskim putem u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava, iz člana 23. stav 2. kojim Vlada bliže propisuje uslove i način promovisanja nekog projekta u strateški i obaveze i aktivnosti nadležnih institucija u pogledu praćenja realizacije strateških energetske projekata, kao i postupak za pripremu i sprovođenje strateških investicionih projekata u oblasti energetike koji su određeni kao projekti od interesa za Energetsku zajednicu (PECI - Projects of Energy Community Interest) i projekti od zajedničkog interesa (PMI - Projects of Mutual Interest) odlukom Ministarskog saveta Energetske zajednice u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima; iz člana 39. (novi član 93.a ZoE) kojim Vlada donosi akta o mrežnim pravilima, i iz člana 77. (novi članovi 183a - 183ž ZoE) kojim Vlada bliže propisuje uslove, postupak sticanja, trajanje i prestanak statusa nominovanog operatora tržišta električne energije, ulogu nominovanog operatora tržišta, centralne ugovorne strane, prenosnog agenta i operatora prenosnog sistema u vezi sa poslovima spajanja organizovanih tržišta, principe finansijskog poravnanja i plaćanja, principe spajanja dan-unapred i unutar dnevnog tržišta električne energije sa susednim tržištima; a koji propisi će biti doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim propisa iz člana 6. (novi članovi 8a i 8b ZoE) kojim Vlada donosi Integrisani Nacionalni energetske i klimatske plan, na period do

deset godina, uzimajući u obzir i dugoročniju perspektivu, u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propis iz člana 7. Predloga zakona (novi član 10. ZoE), u delu koji se odnosi na toplotnu energiju, primenjivaće se po obezbeđivanju sredstava za ostvarivanje prava energetski ugroženih kupaca toplotne energije u budžetu Republike Srbije.

Propis iz člana 27. stav 7. ZoE, kojim ministarstvo nadležno za poslove energetike bliže propisuje uslove za izdavanje, izmenu i oduzimanje licence, sadržinu zahteva za izdavanje licence, sadržinu zahteva za izdavanje izveštaja nadležnog inspektora iz člana 22. stav 1. tač. 3) i 4) ovog zakona i dokaze koji se prilažu uz zahtev za izdavanje izveštaja, kao i način vođenja registra izdatih i oduzetih licenci, uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci.

Propisi iz člana 219. ZoE, kojim ministar nadležan za poslove energetike propisuje tehničke zahteve za projektovanje, izgradnju, ispitivanje, korišćenje i održavanje energetskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije svih naponskih nivoa, elektroenergetskih instalacija u njima, uzemljenje i zaštitu od atmosferskih pražnjenja, kao i uslove koje mora da ispunjava pravno lice, odnosno preduzetnik koje vrši poslove ispitivanja ili održavanja energetskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije, biće doneti u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz člana 157. st. 1. i 2. Predloga zakona, primenjivaće se propisi koji su doneti na osnovu ZoE, ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Autonomna pokrajina i jedinice lokalne samouprave doneće planove razvoja iz člana 4. Predloga zakona u roku od dve godine od dana donošenja Strategije i Programa.

Jedinice lokalne samouprave doneće propis o uslovima za podnošenje i rešavanje zahteva krajnjeg kupca za obustavu isporuke toplotne energije iz člana 127. stav 4. Predloga zakona, kao i registar izdatih licenci i evidenciju proizvođača toplotne energije snage od 0,1 MW do 1 MW i propise iz člana 361. stav 1. ZoE, kojim jedinica lokalne samouprave izdaje licence za obavljanje energetskih delatnosti: proizvodnja, distribucija i snabdevanje toplotnom energijom, vodi registar izdatih licenci i evidenciju proizvođača toplotne energije snage od 0,1 MW do 1 MW, svojim propisom utvrđuje uslove isporuke i snabdevanja toplotnom energijom kupaca na svom području, prava i obaveze proizvođača, distributera, snabdevača i krajnjih kupaca toplotne energije, donosi propis kojim se uređuje način raspodele troškova sa zajedničkog mernog mesta u toplotnoj predajnoj stanici i uslovi i način održavanja dela sistema od završetka distributivnog sistema do krajnjeg kupca uključujući i njegovu grejnu opremu, prava i obaveze krajnjih kupaca toplotne energije, posebno u slučaju prestanka ugovora, kao i uslove za podnošenje i rešavanje zahteva krajnjeg kupca za obustavu isporuke toplotne energije, daje saglasnost na cene toplotne energije i propisuje druge uslove za obezbeđenje pouzdanog i sigurnog snabdevanja kupaca toplotnom energijom, u skladu sa zakonom, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 154. Predloga zakona propisuje se da će Agencija doneti metodologije iz člana 26. st. 1. i 2. Predloga zakona, za: određivanje cene pristupa sistemu za prenos električne energije; određivanje cene pristupa sistemu za distribuciju električne energije; određivanje cene pristupa zatvorenom sistemu za distribuciju električne energije; obračun neovlašćeno utrošene električne energije; određivanje cene električne energije za garantovano snabdevanje, u skladu sa ovim zakonom; određivanje cene pristupa sistemu za transport prirodnog gasa; određivanje cene pristupa sistemu za distribuciju prirodnog gasa; određivanje cene pristupa skladištu prirodnog gasa; određivanje cene prirodnog gasa za javno snabdevanje; određivanje cene pristupa sistemu za transport nafte naftovodima i sistema za transport derivata nafte produktovodima; određivanje troškova priključenja na sistem za prenos i distribuciju električne energije; određivanje

troškova priključenja na sistem za transport i distribuciju prirodnog gasa; u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će doneti uputstvo za pripremu mrežnih pravila usklađenih sa obavezama Republike Srbije potvrđenim međunarodnim sporazumima, iz člana 27. stav 6. Predloga zakona, u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će uskladiti pravila iz člana 27. stav 1. Predloga zakona, o praćenju tehničkih i komercijalnih pokazatelja i regulisanja kvaliteta isporuke i snabdevanja električnom energijom i prirodnim gasom, u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će doneti pravila iz člana 27. stav 2. Predloga zakona, o sprečavanju zloupotreba na tržištu električne energije i prirodnog gasa, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će odrediti visinu naknade iz člana 28. Predloga zakona, po osnovu stepena odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke električne energije i prirodnog gasa, u skladu sa pravilima o praćenju tehničkih i komercijalnih pokazatelja i regulisanja kvaliteta isporuke i snabdevanja električnom energijom i prirodnim gasom, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 155. Predloga zakona se propisuje da su Operatori sistema dužni da izrade akta o mrežnim pravilima iz člana 39. Predloga zakona, pribave saglasnost Agencije i dostave Ministarstvu, najkasnije u roku od četiri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Operatori sistema doneće pravila iz člana 43. Predloga zakona, za raspodelu prekograničnih prenosnih kapaciteta, najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Operatori sistema uskladiće opšta akta iz člana 109. stav 1. ZoE, tačka 7) o radu prenosnog sistema; tačka 8) za raspodelu prekograničnih prenosnih kapaciteta; tačka 12) o radu tržišta električne energije; tačka 13) o objavljivanju ključnih tržišnih podataka; tačka 25) o proceduri za priključenje korisnika na prenosni sistem; iz člana 136. stav 1. tač. 1) o pravilima o radu distributivnog sistema; iz člana 136. stav 1. tačka 11) plan preuzimanja mernih uređaja, merno razvodnih ormana, odnosno priključnih vodova, instalacija i opreme u merno razvodnom ormanu i drugih uređaja u objektima postojećih kupaca, odnosno proizvođača; iz člana 248: pravila o radu transportnog sistema; plan razvoja transportnog sistema za period od najmanje deset godina i uskladi ga sa planom razvoja povezanih sistema i sa zahtevima za priključenje objekata skladišta, proizvođača i kupaca; program za obezbeđivanje nediskriminatornog ponašanja; i iz člana 261: pravila o radu distributivnog sistema; plan razvoja distributivnog sistema svake godine za period od najmanje pet godina usklađen sa planom razvoja povezanih sistema i sa zahtevima za priključenje; program mera i sačini godišnji izveštaj o preduzetim merama za ostvarenje Programa nediskriminatornog ponašanja koji sadrži mere kojima se sprečava diskriminatorno ponašanje, obaveze zaposlenih i pravila ponašanja u ostvarivanju nediskriminacije, efikasno vršenje nadzora i redovno izveštavanje; plan za smanjenje gubitaka u sistemu ako su gubici iznad tehnički opravdanog nivoa; donese plan preuzimanja mernih uređaja, odnosno merno-regulacionih stanica u objektima postojećih kupaca, odnosno proizvođača, sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona i dostaviti Agenciji radi davanja saglasnosti.

Energetski subjekt za transport nafte naftovodima, odnosno derivata nafte produktovodima uskladiće pravila iz člana 327. stav 1. ZoE, o radu sistema za transport nafte naftovodom; o radu sistema za transport derivata nafte produktovodom; o pristupu sistemu za transport nafte, odnosno derivata nafte; o merenju sa definisanom potrebnom mernom opremom, sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona i dostaviti Agenciji radi davanja saglasnosti.

Članom 156. Predloga zakona propisuje se da nominovani operator tržišta električne energije sa sedištem u zemljama članicama Evropske unije ili ugovorne strane Energetske zajednice (NEMO - Nominated Electricity Market Operator) (član 183a stav 6. Predloga zakona) može podneti zahtev da se odredi za nominovanog operatora tržišta električne energije u Republici Srbiji, kada Agencija proceni da su se stekli uslovi za više nominovanih operatora tržišta električne energije na području Republike Srbije, a najranije po isteku perioda koji nije kraći od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 157. Predloga zakona propisuje se će licence za obavljanje energetske delatnosti trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivima i komprimovanim prirodnim gasom, koje su izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona, važiti do isteka roka na koji su izdate pod nazivom: trgovina naftom, derivatima nafte, biogorivima, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom, iz člana 10. Predloga zakona i ako energetski subjekt u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dostavi tu licencu Agenciji radi evidentiranja promenjenog naziva delatnosti i stavljanja zabeležbe na rešenje kojim je licenca izdata.

Članom 158. Predloga zakona se propisuje da će se odredbe člana 22. Predloga zakona, koje se odnose na elektronsku proceduru, primenjivati od dana izrade softverskog rešenja koji podržava taj sistem.

3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritarnim ciljevima Vlade?

Postojeći opšti i posebni ciljevi su usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritarnim ciljevima Vlade. Ovo pre svega jer proističu iz preuzetih međunarodnih obaveza Republike Srbije u oblasti energetike .

4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Na osnovu Izveštaja o napretku Evropske komisije, odnosno Sekretarijata Energetske zajednice, biće moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih, odnosno posebnih ciljeva. Takođe, ostvarivanje pojedinih posebnih ciljeva (npr. formiranje operativnih rezervi nafte) biće moguće utvrditi putem izveštaja koje će energetski subjekti dostavljati ministarstvu nadležnom za poslove energetike.

Na osnovu Izveštaja o stepenu realizacije Strategije razvoja energetike i Programa ostvarivanja Strategije, kao i Izveštaja o realizaciji Integrisanog nacionalnog energetskog i klimatskog plana.

PRILOG 4

Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „status quo” opcija?

„Status kvo“ opcija je razmatrana i zaključeno je da ova opcija ne doprinosi daljem uređenju tržišta električne energije, prirodnog gasa i toplotne energije, a

imajući u vidu potrebu za daljim usaglašavanjem sa regulativama Evropske unije, kao i potrebu da se otklone uočeni problemi u dosadašnjoj primeni zakona.

Međutim, imajući u vidu da su dosadašnji akti kojima se uređuje oblast energetike u velikoj meri doprineli uređenju ove oblasti, kao najprihvatljivija opcija razmatrana je opcija minimalnih izmena.

2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

Pored regulatornih mera nisu identifikovane druge opcije za postizanje željene promene imajući u vidu da se jedino regulatornim merama mogu ispuniti međunarodne obaveze preuzete potvrđenim međunarodnim sporazumima, odnosno izmenama već donetih normi precizirati/izmeniti zakonske odredbe koje su pokazale određene probleme u primeni

3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

Materija Predloga izmena i dopuna Zakona o energetici ne obuhvata podsticajne mere za postizanje posebnog cilja, imajući u vidu da se pre svega odnosi na dodatno uređenje tržišta uvođenjem širih ovlašćenja Agenciji za energetiku Republike Srbije i preciziranjem ovlašćenja inspektora u vršenju tržišnog nadzora.

4) Da li su, u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

U okviru razmatranih opcija identifikovane su institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi. Kao posebno značajno uočeno je da treba proširiti ovlašćenja Agencije za energetiku republike Srbije i jasno definisati ovlašćenja inspektora. Takođe, potrebno je precizirati elektronsku dostavu zahteva i dokumenata stranke u postupcima koji su propisani ovim zakonom.

U okviru razmatranih opcija identifikovana je institucionalna nadležnost vezano za izradu i izveštavanja o realizaciji Integrisanog nacionalnog energetskog i klimatskog plana, kao i precizirane nadležnosti jedinica lokalne samouprave u oblasti toplotne energije.

5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

Promena se ne može postići kroz sprovođenje informativno-edukacionih mera jer zahteva dopunu/izmenu odgovarajućih zakonskih rešenja.

6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politik e odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Problem se može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora, kroz donošenje Zakona o izmenama i dopuni Zakona o energetici, odnosno donošenjem odgovarajućih podzakonskih akata.

7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

Postoje raspoloživi i potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija.

8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena pomena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Izabrana je opcija minimalnih izmena s obzirom da je postojeći Zakon o energetici značajno doprineo ostvarenju postavljenih ciljeva iz oblasti energetike.

PRILOG 5

Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Izabrana opcija nema uticaja na javne prihode i rashode u srednjem i drugom roku.

2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Nije potrebno obezbediti posebne finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije.

3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Sprovođenje izabrane opcije nema uticaja na međunarodne finansijske obaveze.

4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije nemaju uticaja na budžet Republike Srbije.

5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

Troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije nemaju uticaja na budžet Republike Srbije.

6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

Sprovođenje izabrane opcije može imati uticaja na budžet Agencije za energetiku Republike Srbije imajući u vidu da se širenjem ovlašćenja ovoj Agenciji nameću i novi poslovi za koje može postojati potreba angažovanja novih zaposlenih.

PRILOG 6

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Izabrana opcija će doprineti boljem uređenju tržišta električne energije, prirodnog gasa, nafte i derivata nafte i toplotne energije što doprinosi razvoju konkurentnosti na tržištu energije i energenata, većem broju učesnika na tržištu, a time i na snižavanje cena na tržištu.

Od smanjenja cena energije i energenata koristi imaju sve grane privrede, kao i domaćinstva.

Izabrana opcija doprinositi i povećanju sigurnosti snabdevanja energijom i energentima, što dugoročno ima pozitivne posledice na privredu, a kratkoročno uzrokuje porast troškova poslovanja obveznicima obezbeđenja odgovarajućih rezervi energije i energenata.

Prema sprovedenim procenama, ovaj kratkoročni porast troškova ne utiče značajno na privredu i društvo u celini, odnosno koristi koje privreda i društvo imaju od povećanja nivoa sigurnosti snabdevanja značajno prevazilaze utvrđene kratkoročne troškove.

2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Na ovo pitanje je odgovoreno pod brojem 1).

3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?

Izabrane opcije utiču na uslove konkurencije time što se predloženim izmenama i dopunama u oblasti električne energije nastavlja usklađivanje tržišta sa pravilima za organizovanje unutrašnjeg tržišta električne energije koja su uspostavljena komunitarnim pravom Evropske unije, koja naročito podrazumevaju zaštitu konkurencije i dosledno sprovođenje principa nediskriminatornosti. Takođe, uspostavljaju se jasna pravila za zakup kapaciteta sistema za prenos električne energije i transporta prirodnog gasa u skladu sa međunarodno preuzetim obavezama, čime se na transparentan način omogućava pristup treće strane ovim sistemima.

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija na način što sistemi za prenos električne energije i transporta prirodnog gasa moraju biti opremljeni odgovarajućim tehničko-tehnološkim rešenjima, kako bi se mogle sprovesti sve aktivnosti i procedure koje nameće izabrana opcija.

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Izabrana opcija ne utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu.

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Izabrana opcija nema efekte na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca.

PRILOG 7

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Kako izabrana opcija u celini doprinosi povećanju sigurnosti snabdevanja energijom i energentima i razvoju konkurencije na tržištu Republike Srbije, koristi za građane ogledaju se u nesmetanom obavljanju svakodnevnih aktivnosti i zadovoljenju osnovnih životnih potreba.

Izabrana opcija može uzrokovati troškove građanima u delu nabavke derivata nafte, ukoliko obveznici držanja operativnih rezervi ove troškove ne mogu pokriti iz svojih unutrašnjih rezervi. Prema analizi koju je sproveo ministarstvo nadležno za poslove energetike, ovi troškovi su minimalni i kreću se u okviru dnevnih fluktuacija cene derivata nafte na svetskom tržištu.

2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Efekti realizacije izabrane opcije neće štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i neće negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije.

3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Mere izabrane opcije neće uticati na osetljive društvene grupe.

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Izabrana opcija ne bi uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i uslove za rad u celini. Mogući pozitivan uticaj može imati potreba Agencije za energetiku Republike Srbije i nadležnih inspekcija da se dodatno kadrovski ojačaju.

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman i ne dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica.

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Izabrana opcija bi mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva na način da razvoj konkurencije na tržištu koje je bolje uređeno i sa jasno uspostavljenim pravilima pozitivno utiče na visinu cena energije i energenata, a time i na životni standard stanovništva.

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Realizacijom izabranih opcija se ne utiče na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Realizacijom izabranih opcija se ne utiče na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe.

PRILOG 8

Ključna pitanja za analizu efekata na životnu sredinu

1) Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetske efikasnost i obnovljive izvore energije?

Izabrana opcija ne utiče direktno na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetske efikasnost i obnovljive izvore energije imajući u vidu da predloženi obim izmena ne donosi bitne novine u zakonskim rešenjima u odnosu na postojeći zakon.

Međutim uvođenjem zakonske obaveze izrade i praćenja realizacije Integrisanog Nacionalnog energetskeog i klimatskog plana, doći će do unapređenja

energetske politike koja će imati pozitivne efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetske efikasnost i obnovljive izvore energije.

2) Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?

Izabrana opcija ne utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu

3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?

Izabrana opcija ne utiče na zdravlje ljudi.

4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?

Izabrana opcija ne predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi. Pogledati takođe i odgovor na pitanje 1).

5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?

Izabrana opcija ne utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast.

PRILOG 9

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Sa izabranom opcijom se jača postojeća Agencija za energetiku Republike Srbije.

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Potrebno je jačanje raspoloživih kapaciteta postojeće javne uprave, pre svega broja zaposlenih u nadležnim inspekcijским organima, da bi se sprovela izabrana opcija.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Za realizaciju izabrane opcije potrebno je dodatno kadrovsko popunjavanje u pojedinim organizacionim jedinicama Ministarstva rudarstva i energetike, pre svega u Sektoru za elektroenergetiku, Sektoru za naftu i gas i inspekcijским organima. Navedeno je potrebno sprovesti u što kraćem roku.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Izabrana opcija je u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Izabrana opcija nema nikakvih negativnih uticaja na vladavinu prava i bezbednost.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Izabrana opcija neće uticati na odgovornost i transparentnost javne uprave.

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Nije potrebno sprovođenje dodatnih mera.

PRILOG 10

Ključna pitanja za analizu rizika

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosiocje odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena je podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa. Zainteresovane strane su učestvovala u pripremi izmena i dopuna Zakona o energetici, a sprovodi se i javna rasprava vezana za predložena rešenja. Sprovođenje izabrane opcije je prioritet za ministarstvo nadležno za poslove energetike i nezavisno regulatorno telo.

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Za sprovođenje izabrane opcije nije potrebno obezbeđivanje dodatnih finansijskih sredstava imajući u vidu da je jačanje organizacionih jedinica predviđeno Pravilnikom o sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu rudarstva i energetike, a jačanje nadležnih inspeksijskih organa predviđeno i u okviru sprovođenja Zakona o inspeksijskom nadzoru.

3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Rizik za sprovođenje zakona postoji u slučaju da se ne povećaju kapaciteti pojedinih organizacionih jedinica, kao i kapaciteti inspeksijskih organa koji bi omogućili češći i kvalitetniji inspeksijski nadzor.

**OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA
EVROPSKE UNIJE**

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa -Vlada

Obrađivač -Ministarstvo rudarstva i energetike (isključiva nadležnost)

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o energetici

Draft Law on Amendmets of Law of Energy

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa

Naslov VIII - Politike saradnje, član 109 – Energetika

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma

- čl. 72 u vezi sa čl. 8 Sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

- Delimično ispunjava

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

Potpuna usklađenost sa navedenim odredbama Sporazuma ostvariće se nakon donošenja planiranih zakonskih i podzakonskih akata, odnosno ulaskom Republike Srbije u Evropsku uniju.

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

Sposobnost preuzimanja obaveze iz članstva u EU, 3.15 Energetika, 3.15.1. Energetsko tržište i sigurnost snabdevanja; šifra iz NPAA 2017 – 335

Rok za donošenje zakona prema NPAA je četvrti kvartal 2021. godine.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Deo 3, Politike zajednice i unutrašnje mere
Naslov XXI – Energetika, član 194. stav 1 – potpuno usklađeno.

2. Ugovor o osnivanju Energetske zajednice između Evropske zajednice i Republike Albanije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Crne Gore, Rumunije, Republike Srbije i Privremene misije UN na Kosovu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti UN, Naslov III – Mehanizam za funkcionisanje tržišta mrežne energije, Glava III – Sigurnost snabdevanja, član 29. – potpuno usklađen; Naslov IV Stvaranje jedinstvenog tržišta energije, Glava II - Unutrašnje tržište energije, čl. 41-42. delimično usklađen.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

32016R0631 Commission Regulation (EU) 2016/631 of 14 April 2016 establishing a network code on requirements for grid connection of generators Text with EEA relevance (OJ L 112, 27.4.2016, p. 1–68)

Uredba komisije (EU) 2016/631 od 14. april 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za priključenje proizvodnih jedinica na mrežu (Sl. list br. L 112 27.4.2016, str. 1-68)- delimično usklađeno

32016R1388 Commission Regulation (EU) 2016/1388 of 17 August 2016 establishing a Network Code on Demand Connection Text with EEA relevance (OJ L 223, 18.8.2016, p. 10–54)

Uredba komisije (EU) 2016/1388 od 17. avgusta 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za priključenje objekta kupca (Sl. list br. L 223, 18.8.2016, str. 1-54)- delimično usklađeno

32016R1447 Commission Regulation (EU) 2016/1447 of 26 August 2016 establishing a network code on requirements for grid connection of high voltage direct current systems and direct current connected power park modules Text with EEA relevance (OJ L 241, 8.9.2016, p. 1–65).

Uredba komisije (EU) 2016/1447 od 26. avgust 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za priključenje na mrežu sistema za prenos jednosmernom strujom visokog napona i jednosmerno priključenih jedinica elektroenergetskog parka (Sl. list br. L 241, 8.9.2016, str. 1-65)- delimično usklađeno

32015R1222 Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management Text with EEA relevance (OJ L 197, 25.7.2015, p. 24–72)

Uredba komisije (EU) 2015/1222 od 24. jula 2015. o uspostavljanju smernica za dodelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (Sl. list br. L 197, 25.7.2015, str. 24-72)- delimično usklađeno

32016R1719 Commission Regulation (EU) 2016/1719 of 26 September 2016 establishing a guideline on forward capacity allocation (Text with EEA relevance) (OJ L 259, 27.9.2016, p. 42–68)

Uredba komisije (EU) 2016/1719 od 26. septembra 2016. EU) o uspostavljanju smernica za dugoročnu dodelu kapaciteta (Sl. list br. L 259, 27.9.2016, str. 42-68)- delimično usklađeno

32011R1227 Regulation (EU) No 1227/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on wholesale energy market integrity and transparency Text with EEA relevance (OJ L 326, 8.12.2011, p. 1–16)

(Uredba (EU) br. 1227/2011 Evropskog parlamenta i Saveta od 25. oktobra 2011. o integritetu i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (Sl. list br. L 326, 8.12.2011, str. 1–16)) – **delimično usklađeno**

32013R0347 Amended by 3201R1391, 32016R0089, 3218R0540, 32019R0942, 32019R0948, 32020R0389 Regulation (EU) No 347/2013 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2013 on guidelines for trans-European energy infrastructure and repealing Decision No 1364/2006/EC and amending Regulations (EC) No 713/2009, (EC) No 714/2009 and (EC) No 715/2009 Text with EEA relevance (OJ L 115, 25.4.2013, p. 39–75),

Uredba (EU) br. 347/2013 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2013. o smernicama za transevropsku energetska infrastrukturu i ukidanju Odluke br. 1364/2006/ EC i izmeni Uredaba (EC) br. 713/2009, (EC) br. 714/2009 i (EC) br. 715/2009 (Sl. list br. L 115, 25.4.2013, p. 39–75)) - **delimično usklađeno**

32019L0944 Directive (EU) 2019/944 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on common rules for the internal market for electricity and amending Directive 2012/27/EU Text with EEA relevance. (OJ L 158, 14.6.2019, p. 125–199)

Direktiva EU 2019/944 Evropskog parlamenta i Veća od 5. juna 2019. o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i izmeni direktive 2012/27/EU (Sl. list br. L 158, 14.6.2019, str. 125–199)-delimična usklađenost

32019R0943 Derogated in 32020D2123 Regulation (EU) 2019/943 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on the internal market for electricity Text with EEA relevance. (OJ L 158, 14.6.2019, p. 54–124)

Uredba EU 2019/943 Evropskog parlamenta i Veća od 5. juna 2019. o unutrašnjem tržištu električne energije, (Sl. list br. L 158, 14.6.2019, str. 54–124) - delimično usklađeno

32014R0312 Commission Regulation (EU) No 312/2014 of 26 March 2014 establishing a Network Code on Gas Balancing of Transmission Networks Text with EEA relevance (OJ L 91, 27.3.2014, p. 15–35)

(Uredba Komisije (EU) 312/2014 od 26. marta 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o balansiranju transportnih mreža (Sl. list br. L 91, 27.3.2014, str. 15–35)) - **delimično usklađeno**

32015R0703 Commission Regulation (EU) 2015/703 of 30 April 2015 establishing a network code on interoperability and data exchange rules (Text with EEA relevance) C/2015/2823 (OJ L 113, 1.5.2015, p. 13–26)

(Uredba Komisije (EU) 2015/703 od 30. aprila 2015. o uspostavljanju mrežnih pravila interoperabilnosti i razmene podataka C / 2015/2823 (Sl. list br. L 113, 1.5.2015, str. 13–26)) - **delimično usklađeno**

32017R0459 Commission Regulation (EU) 2017/459 of 16 March 2017 establishing a network code on capacity allocation mechanisms in gas transmission systems and repealing Regulation (EU) No 984/2013 (Text with EEA relevance) C/2017/1660 (OJ L 72, 17.3.2017, p. 1–28)

Uredba Komisije (EU) 2017/459 od 16. marta 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila za mehanizme raspodele kapaciteta u transportnim sistemima za prirodni gas i ukidanju Uredbe (EU) br. 984/2013 C / 2017/1660 (Sl. list br. L 72 , 17.3.2017, str 1–28))- **delimično usklađeno**

32017R0460 Commission Regulation (EU) 2017/460 of 16 March 2017 establishing a network code on harmonised transmission tariff structures for gas (Text with EEA relevance) C/2017/1657(OJ L 72, 17.3.2017, p. 29–56)

Uredba Komisije (EU) 2017/460 od 16. marta 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za gas C / 2017/1657 (Sl. list br. L 72, 17.3.2017, str. 29–56)) - **delimično usklađeno**

32015D0715 Commission Decision (EU) 2015/715 of 30 April 2015 amending Annex I to Regulation (EC) No 715/2009 of the European Parliament and of the Council on conditions for access to the natural gas transmission networks (Text with EEA relevance) C/2015/2818 (OJ L 114, 5.5.2015, p. 9–10)

Odluka Komisije (EU) 2015/715 od 30. aprila 2015. o izmeni Priloga I Uredbe (EU) 715/2009 Evropskog parlamenta i Veća o uslovima za pristup mrežama za transport prrodnog gasa C/2015/2818 (Sl. list br. L 114, 5.5.2015, p. 9–10) - **delimično usklađeno**

32018R1999 REGULATION (EU) 2018/1999 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action, amending Regulations (EC) No 663/2009 and (EC) No 715/2009 of the European Parliament and of the Council, Directives 94/22/EC, 98/70/EC, 2009/31/EC, 2009/73/EC, 2010/31/EU, 2012/27/EU and 2013/30/EU of the European Parliament and of the Council, Council Directives 2009/119/EC and (EU) 2015/652 and repealing Regulation (EU) No 525/2013 of the European Parliament and of the Council (OJ L 328/1, 21.12.2018., p. 1–57)

UREDBA 32018R1999 (EU) 2018/1999 EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA od 11. decembra 2018. o upravljanju Energetskom unijom i klimatskim akcijama, o izmeni Propisa (EC) br. 663/2009 i (EC) Br. 715/2009 Evropskog parlamenta i Saveta, Direktive 94/22 / EC, 98/70 / EC, 2009/31 / EC, 2009/73 / EC, 2010/31 / EU, 2012/27 / EU i 2013/30 / EU Evropskog parlamenta i Saveta, Direktive Saveta 2009/119 / EC i (EU) 2015/652 i stavljanje van snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Evropskog parlamenta i Saveta (SL List 328 / 1, 21.12.2018., Str. 1–57) - delimično usklađeno

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

Odluka Ministarskog saveta 2018/1/MC-EnC Preporuka o pripremi i razvoju integrisanih nacionalnih energetske i klimatskih planova, Recommendation of the Ministerial council of the Energy Community 2018/1/mc-eng on preparing for the development of integrated national energy and climate plans by the Contracting Parties of the Energy Community.

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o energetici je delimično usklađen sa navedenim sekundarnim izvorima prava EU zbog toga što je potpunu usklađenost moguće postići ili ulaskom Republike Srbije u Evropsku uniju ili donošenjem podzakonskih akata.

UREDBA 32018R1999 (EU) 2018/1999 je intersektorskog karaktera. Izrada Integrisanog nacionalnog energetske i klimatskog plana je obaveza koja je propisana ovom Uredbom za zemlje članice EU, dok je u slučaju Republike Srbije ova obaveza proistekla iz odluke Ministarskog saveta Energetske zajednice 2018/1/MC-EnC Preporuka o pripremi i razvoju integrisanih nacionalnih energetske i klimatskih planova.

Uredba 2016/1719 kojom se uspostavljaju smernice za dugoročnu raspodelu kapaciteta je putem brojnih referenci povezana na metodologije, uslove i odredbe razvijene u okviru Uredbe 1222/2015. Takođe Uredba 2016/1719 još nije adaptirana u Energetskoj zajednici i biće transponovana u nacionalno zakonodavstvo u meri u kojoj je potrebno radi razvoja aktivnosti na spajanju dan-unapred i unutar dnevnog tržišta električne energije u Republici Srbiji sa jedinstvenim tržištem Evropske unije.

Uredba EU 2019/943 i Direktiva EU 2019/944 kojima se uređuje unutrašnje tržište električne energije su u Evropskoj uniji novi propisi sa primenom od 2020. godine. Republika Srbija nema utvrđenu obavezu transpozicije ovih propisa, ali je zbog novih učesnika na tržištu električne energije i definisanja njihovih prava i obaveza Predlogom zakona transponovane su određene odredbe ovih EU propisa. U NPAA za sada nije predviđen rok za potpunu usklađenost sa Uredbom 2019/943 i Direktivom 2019/944.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Izmenama i dopunama Zakona o energetici dat je zakonski osnov za donošenje podzakonskih akata od strane Vlade i Agencije za energetiku Republike Srbije, u roku od 6 meseci od dana stupanja na snagu zakona, čime će se postići potpuna usklađenost sa Uredbom 2016/631, Uredbom 2016/1388, Uredbom 2016/1447, Uredbom 1227/2011, Uredbom 347/2013, Uredbom 312/2014, Uredbom 2015/703, Uredbom 2017/459, Uredbom 2017/460, Odlukom 2015/715 i veća usklađenost sa Uredbom 2015/1222.

Potpuna usklađenost sa Uredbom 2015/1222 biće postignuta ulaskom Republike Srbije u Evropsku uniju.

Potpuna usklađenost sa Uredbom 2018/1999 biće postignuta ulaskom Republike Srbije u Evropsku uniju.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Na srpski jezik prevedena je Uredba 2015/1222

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o energetici preveden je na engleski jezik.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Tekst Predloga zakona o izmena i dopuna Zakona o energetici, koji je u postupku javne rasprave objavljen na internet stranici ministarstva i e- portalu, dostavljen je i Sekretarijatu Energetske zajednice (Sekretarijat). Dana 8. februara održan je on-line sastanak predstavnika Ministarstva rudarstva i energetike sa predstavnicima Sekretarijata na kome su razmenjeni stavovi u pogledu prihvatanja/ ne prihvatanja dostavljenih primedbi i sugestija na tekst nacрта.

Prihvaćene su sledeće primedbe i sugestije:

- Tekst člana 23. nacrtu izmenjen je skladu sa pojedinačnim primedbama Sekretarijata, strateški energetske projekti su preciznije definisani u skladu sa Uredba 347/2013, a preciznije je definisan predmet uređenja akta Vlade i metodologije koju donosi Agencija, dok je u prelaznim odredbama nacrtu zakona određen rok za donošenje ovih akata.

- Tekst člana 27. nacrtu izmenjen i dopunjen tako da je stvoren pravi osnov za transponovanje i primenu Uredbe 1227/2011, koja omogućava da Agencije za energetiku donese pravila o sprečavanju zloupotreba na tržištu električne energije i prirodnog gasa i vodi postupke u skladu sa donetim aktima.

- Izmene u članu 27. i novi član 39, kojima je stvoren pravni osnov da Vlada donosi akta o mrežnim pravilima koja se odnose na sektor električne energije i gasa a na osnovu uputstava za pripremu mrežnih pravila koje donosi Agencija za energetiku, usklađenih sa obavezama Republike Srbije potvrđenim međunarodnim sporazumima;

- Član 41. kojim se dopunjuje član 99. važećeg zakona i obezbeđuje nezavisnost energetske delatnosti operatora prenosnog sistema od delatnosti snabdevanja i proizvodnje u pogledu upravljanja, odlučivanja i kontrole. Nacrtom zakona, u članu 99. Zakona o energetici dodaju se novi stavovi 2. i 3, kao i novi član 225a, u cilju preciziranja i otklanjanja nedoumica u primeni već postojećih propisanih normi o nezavisnosti operatora prenosnog sistema električne energije i operatora transportnog sistema prirodnog gasa. Ovim dopunama propisano je da ministarstvo nadležno za poslove privrede donosi akta o imenovanju i razrešenju organa upravljanja, kao i druga akta koja se odnose na rad i poslovanje društava koji obavljaju delatnost prenosa električne energije i upravljanja prenosnim sistemom i delatnost transporta prirodnog gasa, a Ministarstvo nadležno za poslove energetike akta o imenovanju i razrešenju organa upravljanja, kao i druga akta koja se odnose na rad i poslovanje javnih preduzeća i društava koja obavljaju delatnost proizvodnje, distribucije i snabdevanja električnom energijom i prirodnim gasom. Ova dopuna je zapravo preciziranje postojeće norme u Zakonu o energetici koja glasi: „ U slučaju da je lice iz stava 1. ovog člana Republika Srbija ili državni organ, kontrolu nad operatorom transportnog sistema sa jedne strane i subjektima koji obavljaju delatnosti proizvodnje ili snabdevanja prirodnim gasom sa druge strane, ne može obavljati isto lice, odnosno isti državni organ, a u slučaju da obavljaju različita lica, odnosno državni organi, oni ne mogu biti kontrolisani od strane istog trećeg lica. Preciziranja navedene norme neophodno zbog obaveza preuzetih potvrđenim međunarodnim ugovorima i otklanjanja stalnih ukazivanja Sekretarijata Energetske zajednice i Evropske Komisije da se nisu ispunili zahtevi u pogledu funkcionalnog razdvajanja, i da je postupak sertifikacije operatora prenosnog sistema sproveden bez ispunjenja ovog uslova. Iz navedenih razloga bilo je nužno urediti i ovo pitanje.

- Član 55. kojim se menja i dopunjuje član 132. važećeg zakona da bi se obezbedilo usaglašeno prenošenje Direktive 2009/72/EZ u vezi sa nezavisnošću lica

odgovornog za praćenje usklađenosti, praćenje programa usklađenosti i objavljivanje izveštaja o usklađenosti operatora distributivnog sistema.

- Propisan je i pravni okvir za nove učesnike na tržištu koji su uvedeni zakonima kojima se uređuje oblast obnovljivih izvora energije i oblast energetske efikasnosti i to kupac -proizvođač, agregatori, skladišta električne energije a u skladu sa odredbama Uredbe 943/2019 i Direktive 2019/944.

- Dodat je novi član 53. kojim se predviđa saradnja sa regionalni koordinacionim centrom u pogledu olakšavanje regionalne nabavke rezervnog kapaciteta za balansiranje dok je članom 75. omogućena kupovina i prodaja balansne električne energije na regionalnom i jedinstvenom evropskom balansnom tržištu. Ove odredbe su povezane sa stvaranjem mogućnosti za deregulaciju cena rezerve kapaciteta za balansiranje, koji je i stalni zahtev Sekretarijata.

- U članu 153. prihvaćen je zahtev da rok za usvajanje plana implementacije naprednih mernih sistema bude godinu godina od dana usvajanja zakona.

- Preciziranje odredbi čl. 230. i 231. Zakona o energetici u cilju preciznijeg transponovanja odredbi Direktive 2009/73 o unutrašnjem tržištu prirodnog gasa u slučaju modela nezavisnog operatora transporta (ITO).

- Omogućavanje preuzimanja niskougljeničnih gasova u gasovodni sistem.

Nisu prihvaćene sledeće primedbe i sugestije:

- Da se nacrtom zakona propiše obaveza izrade strateške procene uticaja za sve strategije, programe i akcione planove koji se donose u skladu sa Zakonom o energetici s obzirom da je važećim Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS“, br. 135/04 i 88/10) već definisano da su svi strateški dokumenti predmet strateške procene.

- Izmene i dopune člana 8a. Nacrta koje predlaže Sekretarijat kojima se proširuje obim i sadržaj Integrisnog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana u odnosu na već propisano nacrtom zakona, obzirom da je nacrtom zakona članom 6. predviđena izrada podzakonskog akta kojim će se bliže propisati sadržaj Integrisanog plana, način njegove izrade, dinamika izveštavanja i drugo. Pokrenut je projekat iz IPA 2017 u okviru kojeg je definisana izrada Integrisanog plana za energetiku i klimu, a saglasno Preporuci Ministarskog saveta i Uputstvu Sekretarijata o izradi Integrisanog plana za energetiku i klimu. Uputstvom Sekretarijata je naveden sadržaj Integrisanog plana klime i energetike kao i način njegove izrade, učešće zainteresovanih strana i drugo. U okviru samog Uputstva su predviđene konsultacije sa Sekretarijatom Energetske zajednice. Preporuka Ministarskog saveta Energetske zajednice 2018/01/EnZ-MS o pripremi za izradu integrisanih nacionalnih energetskeg i klimatskih planova Ugovornih strana u Energetskoj zajednici nije obavezujući akt.

- Predložene izmene i dopune Nacrta zakona sa ciljem deregulacije cene za garantovano snabdevanje električnom energijom i cene rezerve kapaciteta za balansiranje, obzirom da je važećim zakon propisano da Agencija za energetiku na osnovu detaljnih analiza procenjuje potrebu daljeg regulisanja ovih cena. Prema poslednjem izveštajima Agencije za energetiku i dalje postoji potreba za regulacijom ovih cena.

- Da je Agencija dužna da na zahtev nadležnog organ u skladu sa obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih sporazuma otvori postupak za ponovnu procenu usaglašenosti sa kriterijumima za razdvajanje operatora prenosnog sistema, obzirom da takav zahtev ne proizilazi iz direktive 72/2009.

- Sprovođenje modela vlasničkog razdvajanja za najvećeg postojećeg operatora transportnog sistema zbog trajnog i ozbiljnog kršenja Ugovora o Energetskoj zajednici. Primedba nije prihvaćena jer se takvim predlogom

Sekretarijata omogućava jedino vlasničko razdvajanje operatora transportnog sistema što je u suprotnosti sa adaptiranom Direktivom 2009/73 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište prirodnog gasa. Takođe, ni jedna država EU ili regiona nije prenela ovu odredbu na predloženi način.

- Sugestija da se doda nov član 80d kojim se briše član 289. Zakona o energetici. Sugestija nije prihvaćena iz razloga što se član 289. odnosi se na obaveze "uzmi ili plati" i u potpunosti je u skladu sa Direktivom 2009/73 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište prirodnog gasa.
- Predlog izmene koja se odnosi na sertifikaciju operatora sistema, a kako je navedeno u obrazloženju Sekretarijata radi ispravljanja nepoštovanja konačne Odluke o izuzeću za Gastrans. Predlog nije prihvaćen jer predloženo nije predviđeno Direktivom 2009/73 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište prirodnog gasa, a u isto vreme ugrožava se sertifikacija Elektromreže Srbije. Na predloženi način Sekretarijat EZ pokušava da kroz Zakon reši prekršaje koji se vode protiv Republike Srbije pred Energetskom zajednicom.
- Sugestija za uspostavljanje organizovanog tržišta prirodnog gasa. Sugestija nije prihvaćena iz razloga što se nisu stekli uslovi za formiranje berze gasa u Republici Srbiji. Čak i na nivou Energetske zajednice postoji tek početna inicijativa za formiranje ovog vida tržišta u oblasti gasa. Kako se uskoro planira donošenje posebnih sektorskih zakona, pa time i Zakona o gasu, radiće se na ovim predlozima.
- Sugestija za osnivanje berze prirodnog gasa. Sugestija nije prihvaćena iz razloga što se nisu stekli uslovi za formiranje berze gasa u Republici Srbiji. Čak i na nivou Energetske zajednice postoji tek početna inicijativa za formiranje ovog vida tržišta u oblasti gasa. Kako se uskoro planira donošenje posebnih sektorskih zakona, pa time i Zakona o gasu, radiće se na ovim predlozima.

Dana 22. februara 2021. godine elektronskim putem su dostavljeni novi komentari Energetske zajednice na Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o energetici:

Prihvaćene su sledeće primedbe i sugestije:

- Tekst člana 2. tačka 34a) nacrt je izmenjen tako što je proširen pojam kupca- proizvođača koji je usaglašen sa ovim pojmom iz Zakona o obnovljivim izvorima energije;
- Tekst člana 2. tačka 84a) nacrt je izmenjen, primedba je pravno- tehničke prirode;
- Tekst člana 157. stav 1. nacrt je dopunjen tako što je propisano da će Vlada u roku od 6 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti akt iz člana 23. nacrt koji se poziva na član 37a;
- Tekst člana 46. nacrt koji se poziva na član 165. stav 4. izmenjen je tako da je operator prenosnog sistema dužan da ponudi učesnicima na tržištu maksimalni kapacitet između zona trgovanja;

Nisu prihvaćene sledeće primedbe i sugestije, u većem broju ponovljene i već obrazložene na sastanku sa Sekretarijatom Energetske zajednice održanom 8. februara i koje dodatno obrazlažemo, i to:

- Primedba koja se odnose na dopunu člana 2. novim tačkama 87), 88), 89) i 90), ne prihvata se iz razloga što je u članu 51. stav 1. tačka 2A) nacrt propisana nadležnost Agencije za energetiku da donosi Pravila o sprečavanju zloupotreba na tržištu električne energije i prirodnog gasa (Uredba 2011/1227) u kojim će biti sadržani svi pojmovi koji su navedeni u predlogu novih tačaka.
- Primedbe koja se odnose na član 8A se ne prihvataju. U vezi prve primedbe, uputstvom Energetske zajednice u vezi izrade integrisanog energetskog i klimatskog

plana je definisano da se nacrt tog dokumenta dostavi na konsultacije Energetskoj Zajednici. Pored toga projektnim zadatkom za izradu integrisanog plana za Srbiju definisano je da će se raditi konsultacije sa Sekretarijatom dok smo saglasno Zakonu o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu u obavezi smo da sprovedemo javne konsultacije. U svim do sada sprovedenim javnim konsultacijama vezanim za izradu strateških dokumenata, javne konsultacije su obuhvatale i konsultacije sa Energetskom zajednicom. Što se tiče komentara da rok za izradu Plana treba da bude 31.11.2021. godine, isti se ne prihvata jer je u članu 157. Nacrta zakona predviđeno da će se navedeni Plan doneti u roku od 9 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

-Primedba koje se odnose na dopunu član 15A. time da se o finansijskoj podršci obavesti Komisija za državnu pomoć radi osiguranja poštovanja pravila o državnoj pomoći, predlog dopune nije prihvaćen iz razloga što je Zakonom o kontroli državne pomoći („Službeni glasnik RS”, broj 73/2019) ova obaveza već propisana i mora se poštovati.

-Primedba koja se odnosi na dopunu člana 51. stavom da će se Pravila usvojiti u roku od dva meseca od stupanja na snagu ovog zakona se ne može prihvatiti iz razloga što je za samo sprovođenje javne konsultacije i usaglašavanje komentara potrebno najmanje 30 dana, a to znači da donosilac za pripremu akta ima na raspolaganju samo 30 dana, što je prekratak period, odnosno potrebno je minimalno 6 meseci za donošenje ove Uredbe.

-Primedbe koji se odnosi na član 51. stav 4. i član 93A, se ne prihvataju imajući u vidu da je svrha u Nacrtu zakona prenošenje mrežnih pravila, što se ovim Nacrtom zakona i postiže, a o načinu prenošenja odlučuje Ugovorna strana.

-Primedbe na član 52. stav 1. tačka 1) se ne prihvata imajući u vidu da u situaciji kada je nacionalnim pravilima o radu prenosnog sistema predviđeno da je 160 MW za potrebe sekundarne regulacije i 300 MW rezerve za potrebe tercijarne regulacije u okviru kontrolne oblasti Srbije, mora da bude obezbeđeno iz domaćih kapaciteta, u uslovima postojanja samo jednog dobavljača koji je JP Elektroprivreda Srbije, nerealno je očekivati da je moguće obezbediti konkurenciju po ovom osnovu. Otuda je izražen i rizik od zloupotrebe dominantnog položaja, te je neophodno zadržati regulaciju cena zakupa snage za potrebe sekundarne i tercijarne regulacije, kako bi se sprečio njihov neopravdan rast. Kako se tehnička i tržišna pravila budu razvijala u budućnosti i pojavom novih proizvođača električne energije, biće moguće da se stvore pretpostavke za nastanak i razvoj tržišta za ove namene, pri čemu je neophodno da se prethodno obezbede tehničke, pravne i regulatorne pretpostavke koje bi omogućile nesmetano funkcionisanje ovog tržišta. Komentar Energetske Zajednice ne ostavlja mogućnost izbora rešenja i procenu potrebe.

- Primedba na član 89. stav 4. se ne prihvata imajući u vidu da u uslovima kada regulisana cena električne energije za garantovano snabdevanje znatno zaostaje za tržišnom cenom koja bi bila stimulatívna i za druge snabdevače i kada se veliki broj stanovnika nalazi u uslovima apsolutnog i energetskog siromaštva, bez obzira na raspoloživost električne energije u regionu, kao i raspoloživost prenosnih interkonektivnih kapaciteta, ukidanje regulacije ovih cena nije prihvatljiva opcija obzirom na posledice i rizike koje takva odluka sa sobom nosi. Da bi se regulacija cena za garantovano snabdevanje mogla ukinuti, neophodno je da se krene, sa postepenim smanjivanjem i eliminisanjem razlike između regulisanih i tržišnih cena električne energije, obezbedi veća obuhvatnost zaštite energetski ugroženih kupaca i u tom cilju unapredi Uredba za zaštitu energetski ugroženih kupaca. Istovremeno, treba pripremiti sva neophodna akta i alate za efikasnije funkcionisanje maloprodajnog tržišta. Takođe, usled uticaja pandemije na privrednu aktivnost u 2020. godini i očekivanih negativnih efekata u narednom periodu, shodno tome i rizika od uvećanog broja kupaca električne energije na garantovanom snabdevanju koji mogu imati značano manja primanja, raste značaj regulisanja cena električne energije na garantovanom snabdevanju. Za narednu analizu potrebno je proširiti

bazu podataka koja bi bila u funkciji ocene koncentracije i razvijenosti tržišta, u skladu sa praksom ACER i CEER-a. Agencija će unapređivati komunikaciju sa snabdevačima i u zajedničkom radu nastojati da se otklone sve prepreke koje su prepoznate kao ograničavajući elementi za dalji razvoj tržišta.

- Primedba koja se odnosi na dopunu člana 183ž stavom 2. da će Vlada usvojiti akt iz stava 1. ovog člana u roku od dva meseca od stupanja na snagu ovog zakona, se ne može prihvatiti iz razloga, što je za samo sprovođenje javne konsultacije i usaglašavanje komentara potrebno najmanje 30 dana, a to znači da donosilac za pripremu akta ima na raspolaganju samo 30 dana, što je prekratak period, odnosno potrebno je minimalno 6 meseci za donošenje ove Uredbe.

- Primedba da se izmeni član 407. se ne prihvata jer taj član nije ni obuhvaćen Nacrtom zakona. Ovo posebno imajući u vidu činjenicu da je postupak sertifikacije operatora prenosnog sistema EMS a.d. - Beograd okončan u skladu sa važećim Zakonom o energetici i pribavljenim mišljenjima nadležnih organa. Smatramo da ponovno pokretanje postupka sertifikacije EMS a.d. - Beograd nije potrebno, bez obzira na predložene izmene članova nacrta zakona koje se odnose na nadležnosti ministarstava. Obzirom na to da se kriterijumi za sertifikaciju (koji proističu iz tzv. Trećeg energetskeg paketa) koji su postavljeni važećim Zakonom o energetici ne menjaju i da sa druge strane Zakon o energetici u članu 103. predviđa jasna pravila u slučaju da nadležno regulatorno telo posumnja da je sertifikovani operater prestao da ispunjava uslove za sertifikaciju (odnosno pravila za pokretanje novog postupka sertifikacije), ne postoji opravdanje da se kroz prelazne odredbe zakona, na vanredan način (bez jasnih kriterijum i mimo važeće procedure) poništava postojeća sertifikacija i da se nameće obaveza ponovnog vođenja postupka (inicijalne sertifikacije), koji je već sproveden u prethodnom periodu.

1. Naziv propisa Evropske unije : 32015R1222 Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management Text with EEA relevance (OJ L 197, 25.7.2015, p. 24–72) Uredba komisije (EU) 2015/1222 od 24. jula 2015. o uspostavljanju smernica za dodelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (Sl. list br. L 197, 25.7.2015, str. 24-72) - delimično usklađeno	2. „CELEX” oznaka EU propisa 32015R1222
3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa: Vlada Obradivač - Ministarstvo rudarstva i energetike	4. Datum izrade tabele: 18.02.2021.
5. Naziv (Nacrta, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: 01. Predlog zakona o izemanama i dopunama Zakona o energetici	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2017-335
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU: delimično usklađeno	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ¹	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
1.1	This Regulation lays down detailed guidelines on cross-zonal capacity allocation and congestion management in the day-ahead and intraday markets, including the requirements for the establishment of common methodologies for determining the volumes	01. 18Ž.1.	VLADA BLIŽE PROPISUJE USLOVE, POSTUPAK STICANJA, TRAJANJE I PRESTANAK STATUSA NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE	DU	Predlogom izmena i dopuna Zakona o energetici stvara se pravni osnov za donošenje podzakonskih akata od strane	Potpuna usklađenost sa Uredbom

¹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
1.2	This Regulation shall apply to all transmission systems and interconnections in the Union except the transmission systems on islands which are not connected with other transmission systems via interconnections.		Ne	NP	Nismo članica EU	
1.3	In Member States where more than one transmission system operator exists, this Regulation shall apply to all transmission system operators within that Member State. Where a transmission system operator does not have a function relevant to one or more obligations under this Regulation, Member States may provide that the responsibility for complying with those obligations is assigned to one or more different, specific transmission system operators.	/	/ Ne	NP		
1.4	The Union single day-ahead and intraday coupling may be opened to market operators and TSOs operating in Switzerland on the condition that the national law in that country implements the main provisions of Union electricity market legislation and that there is an intergovernmental agreement on electricity cooperation between the Union and Switzerland.	/	/ ne	NP		
1.5	Subject to the conditions in paragraph 4 above being fulfilled, participation by Switzerland in day-ahead coupling and single intraday coupling shall be decided by the Commission based on an opinion given by the Agency. The rights and responsibilities of Swiss NEMOs and TSOs joining single day-ahead coupling shall be consistent with the rights and responsibilities of NEMOs and TSOs operating in the Union to allow a smooth functioning of the single day-ahead and intraday coupling systems implemented at Union level and a level-playing field for all stakeholders.	/	/ne	NP		
2.1	'individual grid model' means a data set describing power system characteristics (generation, load and grid topology) and related rules to change these characteristics during capacity calculation, prepared by the responsible TSOs, to be merged with other	01. 183Ž	Odredbe od 2.1-2.22 biće propisane propisom Vlade, metodologijama, algoritmima i procedurama od strane operatora prenosnog sistema i NEMO usaglašenih sa		Tekst će se prilagoditi našoj situaciji pošto nismo članica EU a Komisija EU i ACER nemaju nadležnosti u Republici Srbiji. Tekst će se prilagoditi	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	individual grid model components in order to create the common grid model		već uspostavljenim na nivou EU.		moogućnostima TSO u skladu sa obavezama u evropskim asocijacijama i ENTSO-E pravilima	
2.2	‘common grid model’ means a Union-wide data set agreed between various TSOs describing the main characteristic of the power system (generation, loads and grid topology) and rules for changing these characteristics during the capacity calculation process					
2.3	‘capacity calculation region’ means the geographic area in which coordinated capacity calculation is applied					
2.4	‘scenario’ means the forecasted status of the power system for a given time-frame					
2.5	‘net position’ means the netted sum of electricity exports and imports for each market time unit for a bidding zone					
2.6	‘allocation constraints’ means the constraints to be respected during capacity allocation to maintain the transmission system within operational security limits and have not been translated into cross-zonal capacity or that are needed to increase the efficiency of capacity allocation					
2.7	‘operational security limits’ means the acceptable operating boundaries for secure grid operation such as thermal limits, voltage limits, short-circuit current limits, frequency and dynamic stability limits					
2.8	‘coordinated net transmission capacity approach’ means the capacity calculation method based on the principle of assessing and defining ex ante a maximum energy exchange between adjacent bidding zones;					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
2.9	‘flow-based approach’ means a capacity calculation method in which energy exchanges between bidding zones are limited by power transfer distribution factors and available margins on critical network elements;					
2.10	‘contingency’ means the identified and possible or already occurred fault of an element, including not only the transmission system elements, but also significant grid users and distribution network elements if relevant for the transmission system operational security;					
2.11	‘coordinated capacity calculator’ means the entity or entities with the task of calculating transmission capacity, at regional level or above;					
2.12	‘generation shift key’ means a method of translating a net position change of a given bidding zone into estimated specific injection increases or decreases in the common grid model;					
2.13	‘remedial action’ means any measure applied by a TSO or several TSOs, manually or automatically, in order to maintain operational security;					
2.14	‘reliability margin’ means the reduction of cross-zonal capacity to cover the uncertainties within capacity calculation;					
2.15	‘market time’ means central European summer time or central European time, whichever is in effect;					
2.16	‘congestion income’ means the revenues received as a result of capacity allocation;					
2.17	‘market congestion’ means a situation in which the economic surplus for single day-ahead or intraday coupling has been limited by cross-zonal capacity or allocation constraints;					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
2.18	‘physical congestion’ means any network situation where forecasted or realised power flows violate the thermal limits of the elements of the grid and voltage stability or the angle stability limits of the power system;					
2.19	‘structural congestion’ means congestion in the transmission system that can be unambiguously defined, is predictable, is geographically stable over time and is frequently reoccurring under normal power system conditions;					
2.20	‘matching’ means the trading mode through which sell orders are assigned to appropriate buy orders to ensure the maximisation of economic surplus for single day-ahead or intraday coupling;					
2.21	‘order’ means an intention to purchase or sell energy or capacity expressed by a market participant subject to specified execution conditions;					
2.22	‘matched orders’ means all buy and sell orders matched by the price coupling algorithm or the continuous trade matching algorithm;					
2.23	‘nominated electricity market operator (NEMO)’ means an entity designated by the competent authority to perform tasks related to single day-ahead or single intraday coupling;	01. 183 A.11.	NOMINOVANI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE (U DALJEM TEKSTU: NEMO) JE SUBJEKT KOJI JE ODREĐEN ZA SPROVOĐENJE SPAJANJA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG ORGANIZOVANOG TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE SA SUSEDNIM ORGANIZOVANIM TRŽIŠTIMA ELEKTRIČNE ENERGIJE.	PU		
2.24	‘shared order book’ means a module in the continuous intraday coupling system collecting all matchable orders from the NEMOs participating in single intraday coupling and performing continuous matching of those orders;		Odredbe od 2.24-2.41 biće propisane propisom Vlade, metodologijama, algoritma i procedura od strane operatora prenosnog sistema i NEMO usaglašenih sa već uspostavljenim na nivou EU		Tekst će se prilagoditi našoj situaciji pošto nismo članica EU a Komisija EU i ACER nemaju nadležnosti u Republici Srbiji. Tekst će se prilagoditi mogućnostima TSO u skladu sa obavezama u evropskim	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
					asocijacijama i ENTSO-E pravilima	
2.25	'trade' means one or more matched orders;					
2.26	'single day-ahead coupling' means the auctioning process where collected orders are matched and cross-zonal capacity is allocated simultaneously for different bidding zones in the day-ahead market;					
2.27	'single intraday coupling' means the continuous process where collected orders are matched and cross-zonal capacity is allocated simultaneously for different bidding zones in the intraday market;					
2.28	'price coupling algorithm' means the algorithm used in single day-ahead coupling for simultaneously matching orders and allocating cross-zonal capacities;					
2.29	'continuous trading matching algorithm' means the algorithm used in single intraday coupling for matching orders and allocating cross-zonal capacities continuously;					
2.30	'market coupling operator (MCO) function' means the task of matching orders from the day-ahead and intraday markets for different bidding zones and simultaneously allocating cross-zonal capacities;					
2.31	'clearing price' means the price determined by matching the highest accepted selling order and the lowest accepted buying order in the electricity market;					
2.32	'scheduled exchange' means an electricity transfer scheduled between geographic areas, for each market time unit and for a given direction;					
2.33	'scheduled exchange calculator' means the entity or entities with the task of calculating scheduled					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	exchanges;					
2.34	‘day-ahead market time-frame’ means the time-frame of the electricity market until the day-ahead market gate closure time, where, for each market time unit, products are traded the day prior to delivery;					
2.35	‘day-ahead firmness deadline’ means the point in time after which cross-zonal capacity becomes firm;					
2.36	‘day-ahead market gate closure time’ means the point in time until which orders are accepted in the day-ahead market;					
2.37	‘intraday market time-frame’ means the time-frame of the electricity market after intraday cross-zonal gate opening time and before intraday cross-zonal gate closure time, where for each market time unit, products are traded prior to the delivery of the traded products;					
2.38	‘intraday cross-zonal gate opening time’ means the point in time when cross-zonal capacity between bidding zones is released for a given market time unit and a given bidding zone border;					
2.39	‘intraday cross-zonal gate closure time’ means the point in time where cross-zonal capacity allocation is no longer permitted for a given market time unit;					
2.40	‘capacity management module’ means a system containing up-to-date information on available cross-zonal capacity for the purpose of allocating intra-day cross-zonal capacity;					
2.41	‘non-standard intraday product’ means a product for continuous intraday coupling not for constant energy delivery or for a period exceeding one market time unit with specific characteristics designed to reflect system operation practices or market needs, for example orders covering multiple market time units or					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	products reflecting production unit start-up costs;					
2.42	‘central counter party’ means the entity or entities with the task of entering into contracts with market participants, by novation of the contracts resulting from the matching process, and of organising the transfer of net positions resulting from capacity allocation with other central counter parties or shipping agents;	01. 184D.1.	CENTRALNA UGOVORNA STRANA JE SUBJEKT NADLEŽAN ZA FIZIČKU I FINANSIJSKU REALIZACIJU TRANSAKCIJA ZAKLJUČENIH NA ORGANIZOVANOM TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE I FINANSIJSKU REALIZACIJU TRANSAKCIJE IZMEĐU DVE ZONE TRGOVANJA.	PU		
2.43	‘shipping agent’ means the entity or entities with the task of transferring net positions between different central counter parties;	01. 184D. 4.	PRENOSNI AGENT JE SUBJEKT ODGOVORAN ZA PRENOS NETO POZICIJE IZMEĐU RAZLIČITIH CENTRALNIH UGOVORNIH STRANA.	PU		
2.44	‘firmness’ means a guarantee that cross-zonal capacity rights will remain unchanged and that a compensation is paid if they are nevertheless changed;		Odredbe od 2.44-3.1.10 biće propisane propisom Vlade, metodologijama, algoritmima i procedurama od strane operatora prenosnog sistema i NEMO usaglašenih sa već uspostavljenim na nivou EU			
2.45	‘force majeure’ means any unforeseeable or unusual event or situation beyond the reasonable control of a TSO, and not due to a fault of the TSO, which cannot be avoided or overcome with reasonable foresight and diligence, which cannot be solved by measures which are from a technical, financial or economic point of view reasonably possible for the TSO, which has actually happened and is objectively verifiable, and which makes it impossible for the TSO to fulfil, temporarily or permanently, its obligations in accordance with this Regulation;					
2.46.	‘economic surplus for the single day-ahead or intraday coupling’ means the sum of (i) the supplier surplus for the single day-ahead or intraday coupling for the relevant time period, (ii) the consumer surplus for the single day-ahead or intraday coupling, (iii) the congestion income and (iv) other related costs and benefits where these increase economic efficiency for the relevant time period, supplier and consumer surplus being the difference between the accepted					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	orders and the clearing price per energy unit multiplied by the volume of energy of the orders.					
3.1.1.	promoting effective competition in the generation, trading and supply of electricity;					
3.1.2.	ensuring optimal use of the transmission infrastructure;					
3.1.3.	ensuring operational security;					
3.1.4.	optimising the calculation and allocation of cross-zonal capacity;					
3.1.5.	ensuring fair and non-discriminatory treatment of TSOs, NEMOs, the Agency, regulatory authorities and market participants;					
3.1.6.	ensuring and enhancing the transparency and reliability of information;					
3.1.7.	contributing to the efficient long-term operation and development of the electricity transmission system and electricity sector in the Union;					
3.1.8.	respecting the need for a fair and orderly market and fair and orderly price formation;					
3.1.9.	creating a level playing field for NEMOs;					
3.1.10.	providing non-discriminatory access to cross-zonal capacity.					
4.1.	Each Member State electrically connected to a bidding zone in another Member State shall ensure that one or more NEMOs are designated by four months after the entry into force of this Regulation to perform the single day-ahead and/or intraday coupling. For that purpose, domestic and non-domestic market operators may be invited to apply to be designated as a NEMO.	01. 183A.3. 01. 183A.4.	POSTUPAK IMENOVANJA NEMO, POKREĆE SE PODNOŠENJEM ZAHTEVA MINISTARSTVU SA POTREBNOM DOKUMENTACIJOM. ZAHTEV I DOKUMENTACIJU IZ STAVA 4. OVOG ČLANA MINISTARSTVO PO PRIJEMU DOSTAVLJA AGENCIJI RADI DAVANJA OBRAZLOŽENOG IZVEŠTAJA. IZVEŠTAJ OBAVEZNO SADRŽI I ZAKLJUČAK O ISPUNJENOSTI USLOVA ZA IMENOVANJE NEMO. AGENCIJA JE DUŽNA DA U ROKU OD	DU	Kao pod tačkom 1.1.	Procedura imenovanja je propisana Zakonom

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		01. 183A.5.	DVA MESECA OD DANA KADA MINISTARSTVO DOSTAVI ZAHTEV SA DOKUMENTACIJOM IZDA MIŠLJENJE. ODLUKU O IMENOVANJU NEMO, NA PREDLOG MINISTARSTVA, DONOSI VLADA.			
4.2.	Each Member State concerned shall ensure that at least one NEMO is designated in each bidding zone on its territory. NEMOs shall be designated for an initial term of four years. Except where Article 5(1) applies, Member States shall allow applications for designation at least annually.	01. 183A.6.	NOMINOVANI OPERATORI TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE SA SEDIŠTEM U ZEMLJAMA ČLANICAMA EVROPSKE UNIJE ILI UGOVORNE STRANE ENERGETSKE ZAJEDNICE MOGU DA PODNESU ZAHTEV DA SE ODREDE ZA NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE U REPUBLICI SRBIJI POD USLOVIMA RECIPROCITETA.		Tekst će se prilagoditi našoj situaciji pošto nismo članica EU a Komisija EU i ACER nemaju nadležnosti u Republici Srbiji. Tekst će se prilagoditi mogućnostima operatora prenosnog sistema a u skladu sa obavezama u evropskim asocijacijama i ENTSO-E pravilima	
4.3.	Unless otherwise provided by Member States, regulatory authorities shall be the designating authority, responsible for NEMO designation, monitoring of compliance with the designation criteria and, in the case of national legal monopolies, the approval of NEMO fees or the methodology to calculate NEMO fees. Member States may provide that authorities other than the regulatory authorities be the designating authority. In these circumstances Member States shall ensure that the designating					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	authority has the same rights and obligations as the regulatory authorities in order to effectively carry out its tasks.					
4.4.	The designating authority shall assess whether NEMO candidates meet the criteria set out in Article 6. Those criteria shall apply regardless of whether one or more NEMOs are appointed. When deciding upon NEMO designations, any discrimination between applicants, notably between non-domestic and domestic applicants, shall be avoided. If the designating authority is not the regulatory authority, the regulatory authority shall give an opinion on the extent to which the applicant for designation meets the designation criteria laid down in Article 6. NEMO designations shall only be refused where the designation criteria in Article 6 are not met or in accordance with Article 5(1).					
4.5.	<p>A NEMO designated in one Member State shall have the right to offer day-ahead and intraday trading services with delivery in another Member State. The trading rules in the latter Member State shall apply without the need for designation as a NEMO in that Member State. The designating authorities shall monitor all NEMOs performing single day-ahead and/or intra-day coupling within their Member State. In accordance with Article 19 of Regulation (EC) No 714/2009 the designating authorities shall ensure compliance with this Regulation by all NEMOs performing single day-ahead and/or intra-day coupling within their Member State, regardless of where the NEMOs were designated. The authorities in charge of NEMO designation, monitoring and enforcement shall exchange all information necessary for an efficient supervision of NEMO activities.</p> <p>A designated NEMO must notify the designating authority of another Member State if it proposes to perform single day-ahead or intraday coupling in that Member State two months before commencing operation.</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
4.6.	By way of exception to paragraph 5 of this Article, a Member State may refuse the trading services by a NEMO designated in another Member State if:					
4.6.1.	a national legal monopoly for day-ahead and intraday trading services exists in the Member State or bidding zone of the Member State where delivery takes place in accordance with Article 5(1); or					
4.6.2.	the Member State where delivery takes place can establish that there are technical obstacles to delivery into that Member State of electricity purchased on day-ahead and intraday markets using NEMOs designated in another Member State linked to the need to ensure the objectives of this Regulation are met while maintaining operational security; or					
4.6.3.	the trading rules in the Member State of delivery are not compatible with the delivery into that Member State of electricity purchased on the basis of day-ahead and intraday trading services provided by a NEMO designated in another Member State; or					
4.6.4.	the NEMO is a national legal monopoly in accordance with Article 5 in the Member State where it is designated.					
4.7.	In case of a decision to refuse day-ahead and/or intraday trading services with delivery in another Member State, the Member State of delivery shall notify its decision to the NEMO and to the designating authority of the Member State where the NEMO is designated, as well as to the Agency and the Commission. The refusal shall be duly justified. In the cases set out in subparagraphs 6(b) and 6(c), the decision to refuse trading services with delivery in another Member State shall also set out how and by when the technical obstacles to trading can be overcome or the domestic trading rules can be made compatible with trading services with delivery in another Member State. The designating authority of					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	the Member State refusing the trading services shall investigate the decision and publish an opinion on how to remove the obstacles to the trading services or how to make the trading services and the trading rules compatible.					
4.8.	The Member State where the NEMO has been designated shall ensure that designation is revoked if the NEMO fails to maintain compliance with the criteria in Article 6 and is not able to restore compliance within six months of being notified of such failure by the designating authority. If the regulatory authority is not responsible for designation and monitoring, they shall be consulted on the revocation. The designating authority shall also notify the designating authority of the other Member States in which that NEMO is active of its failure to maintain compliance at the same time it notifies the NEMO.					
4.9.	If a designating authority of a Member State finds that a NEMO active but not designated in its country fails to maintain compliance with the criteria in Article 6 with respect to its activities in this country, it must notify the NEMO of its non-compliance. If the NEMO does not restore compliance within three months of being notified, the designating authority can suspend the right to offer intraday and day-ahead trading services in this Member State until such time as the NEMO restores compliance. The designating authority shall notify the designating authority of the Member State in which the NEMO is designated, the Agency and the Commission.	/	/ne	NP		
4.10.	The designating authority shall inform the Agency of the designation and revocation of NEMOs. The Agency shall maintain a list of designated NEMOs, their status and where they operate on its website.					
5.1.	If a national legal monopoly for day-ahead and intraday trading services which excludes the designation of more than one NEMO already exists in a Member State or Member State's bidding zone at the time of the entry into force of this Regulation, the					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>Member State concerned must notify the Commission within two months after entry into force of this regulation and may refuse the designation of more than one NEMO per bidding zone.</p> <p>If there are several applicants to be designated as the only NEMO, the Member State concerned shall designate the applicant which best meets the criteria listed in Article 6. If a Member State refuses the designation of more than one NEMO per bidding zone, the competent national authority shall fix or approve the NEMO fees for trading in the day-ahead and intraday markets, sufficiently in advance of their entry into force, or specify the methodologies used to calculate them.</p> <p>In accordance with Article 4(6), the Member State concerned may also refuse cross-border trading services offered by a NEMO designated in another Member State; however, the protection of existing power exchanges in that Member State from economic disadvantages through competition is not a valid reason for refusal.</p>					
5.2.	<p>For the purposes of this regulation, a national legal monopoly is deemed to exist where national law expressly provides that no more than one entity within a Member State or Member State bidding zone can carry out day-ahead and intraday trading services.</p>					
5.3.	<p>Two years after the entry into force of this Regulation, the Commission shall forward a report to the European Parliament and the Council in accordance with Article 24 of Regulation (EC) No 714/2009 on the development of single day-ahead and intraday coupling in the Member States, with particular emphasis on the development of competition between NEMOs. On the basis of that report, and if the Commission deems that there is no justification for the continuation of national legal monopolies or for the continued refusal of a Member State to allow cross-border trading by a NEMO designated in another Member State, the Commission</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>may consider appropriate legislative or other appropriate measures to further increase competition and trade between and within Member States. The Commission shall also include an assessment in the report evaluating the governance of single day-ahead and intraday coupling established by this Regulation, with particular emphasis on the transparency of MCO functions carried jointly by the NEMOs. On the basis of that report, and if the Commission deems that there is ambiguity in carrying out the monopolistic MCO functions and other NEMO tasks, the Commission may consider appropriate legislative or other appropriate measures to further increase transparency and efficient functioning of single day-ahead and intraday coupling.</p>					
6.1.	<p>An applicant shall only be designated as a NEMO if it complies with all of the following requirements:</p>	<p>01. 183A.1</p>	<p>NEMO U REPUBLICI SRBIJI SE ODREĐUJE AKO ISPUNJAVA SLEDEĆE USLOVE:</p>	<p>PU</p>		
6.1.1.	<p>it has contracted or contracts adequate resources for common, coordinated and compliant operation of single day-ahead and/or intraday coupling, including the resources necessary to fulfil the NEMO functions, financial resources, the necessary information technology, technical infrastructure and operational procedures or it shall provide proof that it is able to make these resources available within a reasonable preparatory period before taking up its tasks in accordance with Article 7;</p>	<p>01 183A.1.1.</p>	<p>1) IMA NA RASPOLAGANJU ODGOVARAJUĆE RESURSE ZA KOORDINISANO SPROVOĐENJE DAN UNAPRED, ODNOSNO UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE, UKLJUČUJUĆI RESURSE NEOPHODNE ZA OBAVLJANJE POSLOVA NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE, FINANSIJSKE RESURSE, POTREBNU INFORMACIONU TEHNOLOGIJU, TEHNIČKU INFRASTRUKTURU I RADNE POSTUPKE, ILI DOKAZUJE DA ĆE TE RESURSE STEĆI BLAGOVREMENO TOKOM PRIPREMNOG PERIODA PRE PREUZIMANJA SVOJIH ZADATAKA;</p>	<p>PU</p>		
6.1.2.	<p>it shall be able to ensure that market participants have open access to information regarding the NEMO tasks in accordance with Article 7;</p>	<p>01 183A.1.2.</p>	<p>2) MOŽE DA OSIGURA UČESNICIMA NA TRŽIŠTU OTVOREN PRISTUP INFORMACIJAMA U VEZI SA ZADACIMA NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA</p>	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			ELEKTRIČNE ENERGIJE;			
6.1.3.	it shall be cost-efficient with respect to single day-ahead and intraday coupling and shall in its internal accounting keep separate accounts for MCO functions and other activities in order to prevent cross-subsidisation;	01 183A.1.3.	3) TROŠKOVNO JE EFIKASAN U POGLEDU DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA, TE U OKVIRU SVOJEG UNUTRAŠNJEG RAČUNOVODSTVA VODI ZASEBNO KNJIGOVODSTVO ZA FUNKCIJE SPAJANJA TRŽIŠTA I DRUGE AKTIVNOSTI RADI SPREČAVANJA UNAKRSNOG SUBVENCIONISANJA;	PU		
6.1.4.	it shall have an adequate level of business separation from other market participants;	01 183A.1.4.	4) U ODGOVARAJUĆOJ JE MERI POSLOVNO ODVOJEN OD DRUGIH UČESNIKA NA TRŽIŠTU;	PU		
6.1.5.	if designated as a national legal monopoly for day-ahead and intraday trading services in a Member State, it shall not use the fees in Article 5(1) to finance its day-ahead or intraday activities in a Member State other than the one where these fees are collected;	01 183A.1.5.	5) AKO JE U DRUGOJ DRŽAVI EVROPSKE UNIJE ILI UGOVORNIH STRANA ENERGETSKE ZAJEDNICE ODREĐEN KAO NACIONALNI PRAVNI MONOPOL ZA USLUGE DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG TRGOVANJA, NE SME PRIMENJIVATI NAKNADE ZA FINANSIRANJE SVOJIH AKTIVNOSTI NA DAN UNAPRED ILI UNUTARDNEVNOM TRŽIŠTU NI U JEDNOJ DRŽAVI EVROPSKE UNIJE ILI UGOVORNOJ STRANI ENERGETSKE ZAJEDNICE OSIM U ONOJ U KOJOJ SE NAVEDENE NAKNADE NAPLAĆUJU;	PU		
6.1.6.	it shall be able to treat all market participants in a non-discriminatory way;	01 183A.1.6.	6) DA POSTUPA BEZ DISKRIMINACIJE PREMA SVIM UČESNICIMA NA TRŽIŠTU;	PU		
6.1.7.	it shall have appropriate market surveillance arrangements in place;	01 183A.1.7.	7) IMA USPOSTAVLJENE ODGOVARAJUĆE MEHANIZME ZA NADZOR TRŽIŠTA;	PU		
6.1.8.	it shall have in place appropriate transparency and confidentiality agreements with market participants and the TSOs;	01 183A.1.8.	8) IMA ZAKLJUČENE ODGOVARAJUĆE SPORAZUME KOJIMA SU UREĐENI TRANSPARENTNOST I POVERLJIVOST PODATAKA SA UČESNICIMA NA TRŽIŠTU I OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
6.1.9.	it shall be able to provide the necessary clearing and settlement services;	01 183A.1.9.	9)PRUŽA POTREBNE USLUGE FINANSIJSKOG PORAVNANJA I PLAĆANJA;	PU		
6.1.10.	it shall be able to put in place the necessary communication systems and routines for coordinating with the TSOs of the Member State.	01 183A.1.10	10) USPOSTAVLJA POTREBNE KOMUNIKACIONE SISTEME I PROCEDURE ZA KOORDINACIJU SA OPERATORIMA PRENOSNOG SITSTEMA I NOMINOVANIM OPERATORIMA TRŽIŠTA ZEMALJA ČLANICA EVROPSKE UNIJE ILI UGOVORNIH STRANA ENERGETSKE ZAJEDNICE.	PU		
6.2.	The designation criteria set out in paragraph 1 shall be applied in such a way that competition between NEMOs is organised in a fair and non-discriminatory manner.	01 183A.1.11 01. 160.1. 01. 160.2.	NOMINOVANI OPERATORI TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE SA SEDIŠTEM U ZEMLJAMA ČLANICAMA EVROPSKE UNIJE ILI UGOVORNE STRANE ENERGETSKE ZAJEDNICE MOGU DA PODNESU ZAHTEV DA SE ODREDE ZA NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE U REPUBLICI SRBIJI POD USLOVIMA RECIPROCITETA. Nemo iz člana 77. ovog zakona može podneti zahtev da se odredi za Nemo u Republici Srbiji, kada Agencija proceni da su se stekli uslovi za više nominovanih operatora tržišta električne energije na području Republike Srbije, a najranije po isteku perioda koji nije kraći od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Nemo iz člana 77. ovog zakona po isteku perioda koji nije kraći od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, može podneti zahtev da se odredi za Nemo u Republici Srbiji, s tim da to pravo počinju da ostvaruju kada Agencija proceni da su se stekli uslovi za više nominovanih operatora tržišta električne energije na području Republike Srbije.	DU	U izradi tabele unet je tekst iz prelaznih i završnih odredbi Predloga izmena i dopuna zakona koji nije sadržan u tekstu pregleda odredaba koje se menjaju ili dopunjuju.	Prilagođena odredba Razlozi zbog kojih ova odredba Uredbe je delimično usklađena su navedeni u tački 1.1.

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
7.1.	<p>NEMOs shall act as market operators in national or regional markets to perform in cooperation with TSOs single day-ahead and intraday coupling. Their tasks shall include receiving orders from market participants, having overall responsibility for matching and allocating orders in accordance with the single day-ahead and intraday coupling results, publishing prices and settling and clearing the contracts resulting from the trades according to relevant participant agreements and regulations.</p> <p>With regard to single day-ahead and intraday coupling, NEMOs shall in particular be responsible for the following tasks:</p>	<p>01. 183B.1.</p>	<p>NEMO JE DUŽAN DA:</p>	<p>PU</p>		
7.1.1.	<p>implementing the MCO functions set out in paragraph 2 in coordination with other NEMOs;</p>	<p>01. 183B.1.1.</p>	<p>1) DA U KOORDINACIJI S NOMINOVANIM OPERATORIMA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE DRUGIH ZEMALJA SPROVODI FUNKCIJE SPAJANJA TRŽIŠTA UTVRĐENIH STAVOM 3. OVOG ČLANA;</p>	<p>PU</p>		
7.1.2.	<p>establishing collectively the requirements for the single day-ahead and intraday coupling, requirements for MCO functions and the price coupling algorithm with respect to all matters related to electricity market functioning in accordance with paragraph 2 of this Article, and Articles 36 and 37;</p>	<p>01. 183B.1.2.</p>	<p>2) SPROVODI ZAHEVE ZA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNO SPAJANJE TRŽIŠTA, ZAHEVE ZA FUNKCIJE SPAJANJA TRŽIŠTA I ALGORITAM ZA CENOVNO SPAJANJE TRŽIŠTA U POGLEDU SVIH PITANJA POVEZANIH S FUNKCIONISANJEM TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE U SKLADU SA STAVOM 3. OVOG ČLANA;</p>	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
7.1.3.	01.	01. 183B.1.3.	3) U SARADNJI SA NOMINOVANIM OPERATORIMA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE I OPERATORIMA PRENSNOG SISTEMA DRUGIH DRŽAVA ODREĐUJE MAKSIMALNE I MINIMALNE CENE KOJE SE MOGU POSTIĆI NA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOM TRŽIŠTU, A KOJE ĆE SE PRIMENJIVATI U ZONAMA TRGOVANJA;	PU		
7.1.4.	making anonymous and sharing the received order information necessary to perform the MCO functions provided for in paragraph 2 of this Article and Articles 40 and 53;	01. 183B.1.4.	4) OBEZBEĐUJE ANONIMNOST I DELJENJE PRIMLJENIH INFORMACIJA O NALOZIMA NEOPHODNIM ZA IZVRŠENJE FUNKCIJA SPAJANJA TRŽIŠTA PREDVIĐENIH STAVOM 3. OVOG ČLANA;	PU		
7.1.5.	assessing the results calculated by the MCO functions set out in paragraph 2 of this Article allocating the orders based on these results, validating the results as final if they are considered correct and taking responsibility for them in accordance with Articles 48 and 60;	01. 183B.1.5.	5) OCENJUJE REZULTATE KOJI SU DOBIJENI FUNKCIJAMA SPAJANJA TRŽIŠTA UTVRĐENIH STAVOM 3. OVOG ČLANA, DODELJIVANJE NALOGA NA OSNOVU TIH REZULTATA, POTVRĐIVANJE REZULTATA KAO KONAČNIH AKO SE SMATRAJU ISPRAVNIM I PROSLEĐIVANJE REZULTATA OPERATORU PRENSNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE, KOJI IH VERIFIKUJE U SKLADU SA ALOKACIONIM OGRANIČENJIMA I POTVRĐENIM PREKOGRANIČNIM KAPACITETOM;	PU		
7.1.6.	informing the market participants on the results of their orders in accordance with Articles 48 and 60;	01. 183B.1.6.	6) PRAVOVREMENO OBAVEŠTAVA UČESNIKE NA TRŽIŠTU O REZULTATIMA NJIHOVIH NALOGA;	PU		
7.1.7.	acting as central counter parties for clearing and settlement of the exchange of energy resulting from single day-ahead and intraday coupling in accordance with Article 68(3);	01. 183B.1.7.	7) DELUJE KAO CENTRALNO UGOVORNA STRANA ODGOVORNA ZA FINANSIJSKO PORAVNANJE I PLAĆANJE U RAZMENI ENERGIJE KOJA JE REZULTAT DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA;	PU		
7.1.8.	establishing jointly with relevant NEMOs and TSOs	01.	8) U SARADNJI SA DRUGIM NOMINOVANIM OPERATORIMA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	back-up procedures for national or regional market operation in accordance with Article 36(3) if no results are available from the MCO functions in accordance with Article 39(2), taking account of fallback procedures provided for in Article 44;	183B.1.8.	ENERGIJE I OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA USPOSTAVLJA REZERVNE POSTUPKE ZA RAD NACIONALNIH ILI REGIONALNIH TRŽIŠTA U SLUČAJU DA NEMA REZULTATA IZ FUNKCIJA SPAJANJA TRŽIŠTA, UZIMAJUĆI TAKOĐE U OBZIR I ALTERNATIVNE POSTUPKE ČIJE PREDLOGE IZRAĐUJE OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA U SARADNJI SA OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA DRUGIH DRŽAVA, KAKO BI SE OBEZBEDILA EFIKASNA, TRANSPARENTNA I NEDISKRIMINIRAJUĆA DODELA KAPACITETA;			
7.1.9.	jointly providing single day-ahead and intraday coupling cost forecasts and cost information to competent regulatory authorities and TSOs where NEMO costs for establishing, amending and operating single day-ahead and intraday coupling are to be covered by the concerned TSOs' contribution in accordance with Articles 75 to 77 and Article 80;	01. 183B.1.9.	9) DOSTAVLJA PROCENU TROŠKOVA, KAO I INFORMACIJE O TROŠKOVIMA NASTALIM NA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOM SPAJANJU TRŽIŠTA AGENCIJI I OPERATORU PRENOSNOG SISTEMA KADA SE TROŠKOVI NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA USPOSTAVLJANJE, IZMENU I OPERATIVNI RAD DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA POKRIVAJU DOPRINOSOM OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA;	PU		
7.1.10.	Where applicable, in accordance with Article 45 and 57, coordinate with TSOs to establish arrangements concerning more than one NEMO within a bidding zone and perform single day-ahead and/or intraday coupling in line with the approved arrangements.	/	ne	NP		
7.2.	NEMOs shall carry out MCO functions jointly with other NEMOs. Those functions shall include the following:	01. 183B.2	PORED OBAVEZA IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA, NEMO OBAVLJA I FUNKCIJE SPAJANJA TRŽIŠTA SA NOMINOVANIM OPERATORIMA TRŽIŠTA DRUGIH ZEMALJA, I TO:	PU		
7.2.1.	developing and maintaining the algorithms, systems and procedures for single day-ahead and intraday coupling in accordance with Articles 36 and 51;	01. 183B.2.1.	1) RAZVIJA I ODRŽAVA ALGORITME, SISTEME I POSTUPKE ZA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNO SPAJANJE TRŽIŠTA;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
7.2.2.	processing input data on cross-zonal capacity and allocation constraints provided by coordinated capacity calculators in accordance with Articles 46 and 58;	01. 183B.2.2.	2) OBRADUJE ULAZNE PODATKE O KAPACITETU IZMEĐU ZONA TRGOVANJA I OGRANIČENJIMA PRI DODELI KOJE OSIGURAVAJU IZVOĐAČI KOORDINISANOG PRORAČUNA KAPACITETA;	PU		
7.2.3.	operating the price coupling and continuous trading matching algorithms in accordance with Articles 48 and 60;	01. 183B.2.3.	3) UPRAVLJA ALGORITMIMA ZA CENOVNO SPAJANJE TRŽIŠTA I UPARIVANJA KONTINUALNOG TRGOVANJA;	PU		
7.2.4.	validating and sending single day-ahead and intraday coupling results to the NEMOs in accordance with Articles 48 and 60.	01. 183B.2.4.	4) POTVRĐUJE I DOSTAVLJA REZULTATE DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA DRUGIM NOMINOVANIM OPERATORIMA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE I OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA;	PU		
7.3.	By eight months after the entry into force of this Regulation all NEMOs shall submit to all regulatory authorities and the Agency a plan that sets out how to jointly set up and perform the MCO functions set out in paragraph 2, including necessary draft agreements between NEMOs and with third parties. The plan shall include a detailed description and the proposed timescale for implementation, which shall not be longer than 12 months, and a description of the expected impact of the terms and conditions or methodologies on the establishment and performance of the MCO functions in paragraph 2.	/	/ ne	NP	Ne zavisi od RS	
7.4.	Cooperation between NEMOs shall be strictly limited to what is necessary for the efficient and secure design, implementation and operation of single day-ahead and intraday coupling. The joint performance of MCO functions shall be based on the principle of non-discrimination and ensure that no NEMO can benefit from unjustified economic advantages through participation in MCO functions.	/	/ ne	NP	Ne zavisi od RS	
7.5.	The Agency shall monitor NEMOs' progress in establishing and performing the MCO functions, in particular regarding the contractual and regulatory framework and regarding technical preparedness to	01. 183G.1	AGENCIJA PRATI FUNKCIONISANJE NOMINOVANIH OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE KOJI SPROVODE DAN UNAPRED ILI UNUTARDNEVNO SPAJANJE	DU		Prilagodena odredba Razlozi zbog kojih ova odredba

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>fulfil the MCO functions. By 12 months after entry into force of this Regulation, the Agency shall report to the Commission whether progress in establishing and performing single day-ahead or intraday coupling is satisfactory.</p> <p>The Agency may assess the effectiveness and efficiency of establishment and performance of the MCO function at any time. If that assessment demonstrates that the requirements are not fulfilled, the Agency may recommend to the Commission any further measures needed for timely effective and efficient delivery of single day-ahead and intraday coupling.</p>	01. 183B.2	<p>TRŽIŠTA U REPUBLICI SRBIJI.</p> <p>AGENCIJA RAZMENJUJE SVE NEOPHODNE PODATKE POTREBNE ZA EFIKASNO PRAĆENJE NOMINOVANIH OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE SA NADLEŽNIM TELIMA ZA OVO PRAĆENJE U DRUGIM DRŽAVAMA EVROPSKE UNIJE ILI UGOVORNIM STRANAMA ENERGETSKE ZAJEDNICE.</p>			Uredbe je delimično usklađena su navedeni u tački 1.1.
7.6.	<p>If NEMOs fail to submit a plan in accordance with Article 7(3) to establish the MCO functions referred to in paragraph 2 of this Article for either the intraday or the day-ahead market time-frames, the Commission may, in accordance with Article 9(4), propose an amendment to this Regulation, considering in particular appointing the ENTSO for Electricity or another entity to carry the MCO functions for single day-ahead coupling or for intraday coupling instead of the NEMOs.</p>	/	/ ne	NP	Ne zavisi od RS	
8.1.	<p>In Member States electrically connected to another Member State all TSOs shall participate in the single day-ahead and intraday coupling.</p>	01. 183V.	<p>U VEZI SA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNIM SPAJANJEM TRŽIŠTA OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA ODGOVORAN JE DA SA DRUGIM OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA:</p>	PU		
8.2.	<p>TSOs shall:</p>	01. 183V.	<p>U VEZI SA DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNIM SPAJANJEM TRŽIŠTA OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA ODGOVORAN JE DA SA DRUGIM OPERATORIMA PRENOSNOG SISTEMA:</p>	PU		
8.2.1.	<p>jointly establish TSO requirements for the price coupling and continuous trading matching algorithms for all aspects related to capacity allocation in accordance with Article 37(1)(a);</p>	01. 183V.1.	<p>1) PRIMENJUJE ALGORITAM ZA CENOVNO SPAJANJE TRŽIŠTA I ALGORITAM UPARIVANJA KONTINUALNOG TRGOVANJA ZA SVE ASPEKTE POVEZANE S DODELOM</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			KAPACITETA;			
8.2.2.	jointly validate the matching algorithms against the requirements referred to in point (a) of this paragraph in accordance with Article 37(4);	01. 183V.1.	1) PRIMENJUJE ALGORITAM ZA CENOVNO SPAJANJE TRŽIŠTA I ALGORITAM UPARIVANJA KONTINUALNOG TRGOVANJA ZA SVE ASPEKTE POVEZANE S DODELOM KAPACITETA;	PU		
8.2.3.	establish and perform capacity calculation in accordance with Articles 14 to 30;	01. 183V.2.	2) IZVODI PRORAČUN PREKOGRANIČNIH PRENOSNIH KAPACITETA;	PU		
8.2.4.	where necessary, establish cross zonal capacity allocation and other arrangements in accordance with Articles 45 and 57;	01. 183V.3.	3) PO POTREBI USPOSTAVLJA DODELU PREKOGRANIČNIH PRENOSNIH KAPACITETA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA I DRUGE ARANŽMANE;	PU		
8.2.5.	calculate and send cross zonal capacities and allocation constraints in accordance with Articles 46 and 58;	01. 183V.4.	4) PRORAČUNAVA I ŠALJE PREKOGRANIČNE PRENOSNE KAPACITETE TE OGRANIČENJA PRI NJIHOVOJ DODELI;	PU		
8.2.6.	verify single day-ahead coupling results in terms of validated cross-zonal capacities and allocation constraints in accordance with Articles 48(2) and 52;	01. 183V.5.	5) PROVERAVA REZULTATE DAN UNAPRED SPAJANJA TRŽIŠTA U POGLEDU POTVRĐENIH PREKOGRANIČNIH PRENOSNIH KAPACITETA I OGRANIČENJA PRI NJIHOVOJ DODELI;	PU		
8.2.7.	where required, establish scheduled exchange calculators for calculating and publishing scheduled exchanges on borders between bidding zones in accordance with Articles 49 and 56;	01. 183V.6.	6) KADA JE POTREBNO, USPOSTAVLJA IZVOĐAČE PRORAČUNA PLANIRANIH RAZMENA RADI PRORAČUNA I OBJAVE PLANIRANIH RAZMENA IZMEĐU ZONA TRGOVANJA;	PU		
8.2.8.	respect the results from single day-ahead and intraday coupling calculated in accordance with Article 39 and Article 52;	01. 183V.7.	7) POŠTUJE REZULTATE DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA;	PU		
8.2.9.	establish and operate fallback procedures as appropriate for capacity allocation in accordance with	01.	8) USPOSTAVLJA I SPROVODI ODGOVARAJUĆE REZERVNE POSTUPKE ZA DODELU KAPACITETA;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Article 44;	183V.8.				
8.2.10.	propose the intraday cross-zonal gate opening and intraday cross-zonal gate closure times in accordance with Article 59;	01. 183V.9.	9) PREDLAŽE VREMENA OTVARANJA I ZATVARANJA UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA;	PU		
8.2.11.	share congestion income in accordance with the methodology jointly developed in accordance with Article 73;	01. 183V.10.	10) DELI PRIHOD OD ZAGUŠENJA U SKLADU SA USPOSTAVLJENOM METODOLOGIJOM;	PU		
8.2.12.	where so agreed, act as shipping agents transferring net positions in accordance with Article 68(6).	01. 183V.11.	11) KADA JE TAKO DOGOVORENO, DELUJE KAO PRENOSNI AGENT ZA PRENOS NETO POZICIJA.	PU		
9.1.	TSOs and NEMOs shall develop the terms and conditions or methodologies required by this Regulation and submit them for approval to the competent regulatory authorities within the respective deadlines set out in this Regulation. Where a proposal for terms and conditions or methodologies pursuant to this Regulation needs to be developed and agreed by more than one TSO or NEMO, the participating TSOs and NEMOs shall closely cooperate. TSOs, with the assistance of ENTSO for Electricity, and all NEMOs shall regularly inform the competent regulatory authorities and the Agency about the progress of developing these terms and conditions or methodologies.		Odredbe od 9.1-84. koje su prenosive biće propisane propisom Vlade, metodologijama Agencije, algoritmima i procedurama od strane operatora prenosnog sistema i NEMO usaglašenih sa već uspostavljenim na nivou EU.		Tekst će se prilagoditi našoj situaciji pošto nismo članica EU a Komisija EU i ACER nemaju nadležnosti u Republici Srbiji. Tekst će se prilagoditi mogućnostima TSO u skladu sa obavezama u evropskim asocijacijama i ENTSO-E pravilima	
9.2.	TSOs or NEMOs deciding on proposals for terms and conditions or methodologies in accordance with Article 9(6) shall decide with qualified majority if no consensus could be reached among them. The qualified majority shall be reached within each of the respective voting classes of TSOs and NEMOs. A qualified majority for proposals in accordance with Article 9(6) shall require a majority of:					
9.2.1.	TSOs or NEMOs representing at least 55 % of the Member States; and					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
9.2.2.	<p>TSOs or NEMOs representing Member States comprising at least 65 % of the population of the Union.</p> <p>A blocking minority for decisions in accordance with Article 9(6) must include TSOs or NEMOs representing at least four Member States, failing of which the qualified majority shall be deemed attained.</p> <p>For TSO decisions under Article 9(6), one vote shall be attributed per Member State. If there is more than one TSO in the territory of a Member State, the Member State shall allocate the voting powers among the TSOs.</p> <p>For NEMO decisions in accordance with Article 9(6), one vote shall be attributed per Member State. Each NEMO shall have a number of votes equal to the number of Member States where it is designated. If more than one NEMO is designated in the territory of a Member State, the Member State shall allocate the voting powers among the NEMOs, taking into account their respective volume of transacted electricity in that particular Member State in the preceding financial year.</p>					
9.3.	<p>Except for Articles 43(1), 44, 56(1), 63 and 74(1) TSOs deciding on proposals for terms and conditions or methodologies in accordance with Article 9(7) shall decide with qualified majority if no consensus can be reached among them and where the regions concerned are composed of more than five Member States. The qualified majority shall be reached within each of the respective voting classes of TSOs and NEMOs. A qualified majority for proposals in accordance with Article 9(7), shall require a majority of:</p>					
9.3.1.	<p>TSOs representing at least 72 % of the Member States concerned; and</p>					
9.3.2.	<p>TSOs representing Member States comprising at least 65 % of the population of the concerned region.</p> <p>A blocking minority for decisions in accordance with</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>Article 9(7) must include at least the minimum number of TSOs representing more than 35 % of the population of the participating Member States, plus TSOs representing at least one additional Member State concerned, failing of which the qualified majority shall be deemed attained.</p> <p>TSOs deciding on proposals for terms and conditions or methodologies in accordance with Article 9(7) in relation to regions composed of five Member States or less shall decide based on consensus.</p> <p>For TSO decisions under Article 9(7), one vote shall be attributed per Member State. If there is more than one TSO in the territory of a Member State, the Member State shall allocate the voting powers among the TSOs.</p> <p>NEMOs deciding on proposals for terms and conditions or methodologies in accordance with Article 9(7) shall decide based on consensus.</p>					
9.4.	<p>If TSOs or NEMOs fail to submit a proposal for terms and conditions or methodologies to the national regulatory authorities within the deadlines defined in this Regulation, they shall provide the competent regulatory authorities and the Agency with the relevant drafts of the terms and conditions or methodologies, and explain what has prevented an agreement. The Agency shall inform the Commission and shall, in cooperation with the competent regulatory authorities, at the Commission's request, investigate the reasons for the failure and inform the Commission thereof. The Commission shall take the appropriate steps to make possible the adoption of the required terms and conditions or methodologies within four months from the receipt of the Agency's information.</p>					
9.5.	<p>Each regulatory authority shall approve the terms and conditions or methodologies used to calculate or set out the single day-ahead and intraday coupling developed by TSOs and NEMOs. They shall be</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	responsible for approving the terms and conditions or methodologies referred to in paragraphs 6, 7 and 8.					
9.6.	The proposals for the following terms and conditions or methodologies shall be subject to approval by all regulatory authorities:					
9.6.1.	the plan on joint performance of MCO functions in accordance with Article 7(3);					
9.6.2.	the capacity calculation regions in accordance with Article 15(1);					
9.6.3.	the generation and load data provision methodology in accordance with Article 16(1);					
9.6.4.	the common grid model methodology in accordance with Article 17(1);					
9.6.5.	the proposal for a harmonised capacity calculation methodology in accordance with Article 21(4);					
9.6.6.	back-up methodology in accordance with Article 36(3);					
9.6.7.	the algorithm submitted by NEMOs in accordance with Article 37(5), including the TSOs' and NEMOs' sets of requirements for algorithm development in accordance with Article 37(1);					
9.6.8.	products that can be taken into account by NEMOs in the single day-ahead and intraday coupling process in accordance with Articles 40 and 53;					
9.6.9.	the maximum and minimum prices in accordance with Articles 41(1) and 54(2);					
9.6.10.	the intraday capacity pricing methodology to be developed in accordance with Article 55(1);					
9.6.11.	the intraday cross-zonal gate opening and intraday cross-zonal gate closure times in accordance with					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Article 59(1);					
9.6.12.	the day-ahead firmness deadline in accordance with Article 69;					
9.6.13.	the congestion income distribution methodology in accordance with Article 73(1);					
9.7.	The proposals for the following terms and conditions or methodologies shall be subject to approval by all regulatory authorities of the concerned region:					
9.7.1.	the common capacity calculation methodology in accordance with Article 20(2);					
9.7.2.	decisions on the introduction and postponement of flow-based calculation in accordance with Article 20(2) to (6) and on exemptions in accordance with Article 20(7);					
9.7.3.	the methodology for coordinated redispatching and countertrading in accordance with Article 35(1);					
9.7.4.	the common methodologies for the calculation of scheduled exchanges in accordance with Articles 43(1) and 56(1);					
9.7.5.	the fallback procedures in accordance with Article 44;					
9.7.6.	complementary regional auctions in accordance with Article 63(1);					
9.7.7.	the conditions for the provision of explicit allocation in accordance with Article 64(2);					
9.7.8.	the redispatching or countertrading cost sharing methodology in accordance with Article 74(1).					
9.8.	The following terms and conditions or methodologies shall be subject to individual approval by each regulatory authority or other competent authority of the Member States concerned:					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
9.8.1.	where applicable, NEMO designation and revocation or suspension of designation in accordance with Article 4(2), 4(8) and 4(9);					
9.8.2.	if applicable, the fees or the methodologies used to calculate the fees of NEMOs relating to trading in the day-ahead and intraday markets in accordance with Article 5(1);					
9.8.3.	proposals of individual TSOs for a review of the bidding zone configuration in accordance with Article 32(1)(d);					
9.8.4.	where applicable, the proposal for cross-zonal capacity allocation and other arrangements in accordance with Articles 45 and 57;					
9.8.5.	capacity allocation and congestion management costs in accordance with Articles 75 to 79;					
9.8.6.	if applicable, cost sharing of regional costs of single day-ahead and intraday coupling in accordance with Article 80(4).					
9.9.	The proposal for terms and conditions or methodologies shall include a proposed timescale for their implementation and a description of their expected impact on the objectives of this Regulation. Proposals on terms and conditions or methodologies subject to the approval by several or all regulatory authorities shall be submitted to the Agency at the same time that they are submitted to regulatory authorities. Upon request by the competent regulatory authorities, the Agency shall issue an opinion within three months on the proposals for terms and conditions or methodologies.					
9.10.	Where the approval of the terms and conditions or methodologies requires a decision by more than one regulatory authority, the competent regulatory authorities shall consult and closely cooperate and coordinate with each other in order reach an agreement. Where applicable, the competent					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	regulatory authorities shall take into account the opinion of the Agency. Regulatory authorities shall take decisions concerning the submitted terms and conditions or methodologies in accordance with paragraphs 6, 7 and 8, within six months following the receipt of the terms and conditions or methodologies by the regulatory authority or, where applicable, by the last regulatory authority concerned.					
9.11.	Where the regulatory authorities have not been able to reach agreement within the period referred to in paragraph 10, or upon their joint request, the Agency shall adopt a decision concerning the submitted proposals for terms and conditions or methodologies within six months, in accordance with Article 8(1) of Regulation (EC) No 713/2009.					
9.12.	In the event that one or several regulatory authorities request an amendment to approve the terms and conditions or methodologies submitted in accordance with paragraphs 6, 7 and 8, the relevant TSOs or NEMOs shall submit a proposal for amended terms and conditions or methodologies for approval within two months following the requirement from the regulatory authorities. The competent regulatory authorities shall decide on the amended terms and conditions or methodologies within two months following their submission. Where the competent regulatory authorities have not been able to reach an agreement on terms and conditions or methodologies pursuant to paragraphs (6) and (7) within the two-month deadline, or upon their joint request, the Agency shall adopt a decision concerning the amended terms and conditions or methodologies within six months, in accordance with Article 8(1) of Regulation (EC) No 713/2009. If the relevant TSOs or NEMOs fail to submit a proposal for amended terms and conditions or methodologies, the procedure provided for in paragraph 4 of this Article shall apply.					
9.13.	TSOs or NEMOs responsible for developing a proposal for terms and conditions or methodologies or regulatory authorities responsible for their adoption in					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>accordance with paragraphs 6, 7 and 8, may request amendments of these terms and conditions or methodologies.</p> <p>The proposals for amendment to the terms and conditions or methodologies shall be submitted to consultation in accordance with the procedure set out in Article 12 and approved in accordance with the procedure set out in this Article.</p>					
9.14.	<p>TSOs and NEMOs responsible for establishing the terms and conditions or methodologies in accordance with this Regulation shall publish them on the internet after approval by the competent regulatory authorities or, if no such approval is required, after their establishment, except where such information is considered as confidential in accordance with Article 13.</p>					
10.	<p>TSOs and NEMOs shall jointly organise the day-to-day management of the single day-ahead and intraday coupling. They shall meet regularly to discuss and decide on day-to-day operational issues. TSOs and NEMOs shall invite the Agency and the Commission as observers to these meetings and shall publish summary minutes of the meetings.</p>					
11.	<p>The Agency, in close cooperation with ENTSO for Electricity, shall organise stakeholder involvement regarding single day-ahead and intraday coupling and other aspects of the implementation of this Regulation. This shall include regular meetings with stakeholders to identify problems and propose improvements notably related to the single day-ahead and intraday coupling. This shall not replace the stakeholder consultations in accordance with Article 12.</p>					
12.1.	<p>TSOs and NEMOs responsible for submitting proposals for terms and conditions or methodologies or their amendments in accordance with this Regulation shall consult stakeholders, including the relevant authorities of each Member State, on the draft proposals for terms and conditions or methodologies</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	where explicitly set out in this Regulation. The consultation shall last for a period of not less than one month.					
12.2.	The proposals for terms and conditions or methodologies submitted by the TSOs and NEMOs at Union level shall be published and submitted to consultation at Union level. Proposals submitted by the TSOs and NEMOs at regional level shall be submitted to consultation at least at regional level. Parties submitting proposals at bilateral or at multilateral level shall consult at least the Member States concerned.					
12.3.	The entities responsible for the proposal for terms and conditions or methodologies shall duly consider the views of stakeholders resulting from the consultations undertaken in accordance with paragraph 1, prior to its submission for regulatory approval if required in accordance with Article 9 or prior to publication in all other cases. In all cases, a clear and robust justification for including or not the views resulting from the consultation shall be developed in the submission and published in a timely manner before or simultaneously with the publication of the proposal for terms and conditions or methodologies.					
13.1.	Any confidential information received, exchanged or transmitted pursuant to this Regulation shall be subject to the conditions of professional secrecy laid down in paragraphs 2, 3 and 4.					
13.2.	The obligation of professional secrecy shall apply to any person subject to the provisions of this Regulation.					
13.3.	Confidential information received by the persons referred to in paragraph 2 in the course of their duties may not be divulged to any other person or authority, without prejudice to cases covered by national law, the other provisions of this Regulation or other relevant Union legislation.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
13.4.	Without prejudice to cases covered by national law, regulatory authorities, bodies or persons which receive confidential information pursuant to this Regulation may use it only for the purpose of the performance of their functions under this Regulation.					
14.1.	All TSOs shall calculate cross-zonal capacity for at least the following time-frames:					
14.1.1.	day-ahead, for the day-ahead market;					
14.1.2.	intraday, for the intraday market.					
14.2.	For the day-ahead market time-frame, individual values for cross-zonal capacity for each day-ahead market time unit shall be calculated. For the intraday market time-frame, individual values for cross-zonal capacity for each remaining intraday market time unit shall be calculated.					
14.3.	For the day-ahead market time-frame, the capacity calculation shall be based on the latest available information. The information update for the day-ahead market time-frame shall not start before 15:00 market time two days before the day of delivery.					
14.4.	All TSOs in each capacity calculation region shall ensure that cross-zonal capacity is recalculated within the intraday market time-frame based on the latest available information. The frequency of this recalculation shall take into consideration efficiency and operational security.					
15.1.	By three months after the entry into force of this Regulation all TSOs shall jointly develop a common proposal regarding the determination of capacity calculation regions. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
15.2.	The proposal referred to in paragraph 1 shall define the bidding zone borders attributed to TSOs who are members of each capacity calculation region. The following requirements shall be met:					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
15.2.1.	it shall take into consideration the regions specified in point 3(2) of Annex I to Regulation (EC) No 714/2009;					
15.2.2.	each bidding zone border, or two separate bidding zone borders if applicable, through which interconnection between two bidding zones exists, shall be assigned to one capacity calculation region;					
15.2.3.	at least those TSOs shall be assigned to all capacity calculation regions in which they have bidding zone borders.					
15.3.	Capacity calculation regions applying a flow-based approach shall be merged into one capacity calculation region if the following cumulative conditions are fulfilled:					
15.3.1.	their transmission systems are directly linked to each other;					
15.3.2.	they participate in the same single day-ahead or intraday coupling area;					
15.3.3.	merging them is more efficient than keeping them separate. The competent regulatory authorities may request a joint cost-benefit analysis from the TSOs concerned to assess the efficiency of the merger.					
16.1.	By 10 months after the entry into force of this Regulation all TSOs shall jointly develop a proposal for a single methodology for the delivery of the generation and load data required to establish the common grid model, which shall be subject to consultation in accordance with Article 12. The proposal shall include a justification based on the objectives of this Regulation for requiring the information.					
16.2.	The proposal for the generation and load data provision methodology shall specify which generation units and loads are required to provide information to their respective TSOs for the purposes of capacity					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	calculation.					
16.3	The proposal for a generation and load data provision methodology shall specify the information to be provided by generation units and loads to TSOs. The information shall at least include the following:					
16.3.1.	information related to their technical characteristics;					
16.3.2.	information related to the availability of generation units and loads;					
16.3.3.	information related to the schedules of generation units;					
16.3.4.	relevant available information relating to how generation units will be dispatched.					
16.4.	The methodology shall specify the deadlines applicable to generation units and loads for providing the information referred to in paragraph 3.					
16.5.	Each TSO shall use and share with other TSOs the information referred to in paragraph 3. The information referred to in paragraph 3(d) shall be used for capacity calculation purposes only.					
16.6.	No later than two months after the approval of the generation and load data provision methodology by all regulatory authorities, ENTSO for Electricity shall publish:					
16.6.1.	a list of the entities required to provide information to the TSOs;					
16.6.2.	a list of the information referred to in paragraph 3 to be provided;					
16.6.3.	deadlines for providing information.					
17.1.	By 10 months after the entering into force of this Regulation all TSOs shall jointly develop a proposal for a common grid model methodology. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
17.2.	The common grid model methodology shall enable a common grid model to be established. It shall contain at least the following items:					
17.2.1.	a definition of scenarios in accordance with Article 18;					
17.2.2.	a definition of individual grid models in accordance with Article 19;					
17.2.3.	a description of the process for merging individual grid models to form the common grid model.					
18.1.	All TSOs shall jointly develop common scenarios for each capacity calculation time-frame referred to in Article 14(1)(a) and (b). The common scenarios shall be used to describe a specific forecast situation for generation, load and grid topology for the transmission system in the common grid model.					
18.2.	One scenario per market time unit shall be developed both for the day-ahead and the intraday capacity calculation time-frames.					
18.3.	For each scenario, all TSOs shall jointly draw up common rules for determining the net position in each bidding zone and the flow for each direct current line. These common rules shall be based on the best forecast of the net position for each bidding zone and on the best forecast of the flows on each direct current line for each scenario and shall include the overall balance between load and generation for the transmission system in the Union. There shall be no undue discrimination between internal and cross-zonal exchanges when defining scenarios, in line with point 1.7 of Annex I to Regulation (EC) No 714/2009.					
19.1.	For each bidding zone and for each scenario:					
19.1.1.	all TSOs in the bidding zone shall jointly provide a single individual grid model which complies with Article 18(3); or					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
19.1.2.	each TSO in the bidding zone shall provide an individual grid model for its control area, including interconnections, provided that the sum of net positions in the control areas, including interconnections, covering the bidding zone complies with Article 18(3).					
19.2.	Each individual grid model shall represent the best possible forecast of transmission system conditions for each scenario specified by the TSO(s) at the time when the individual grid model is created.					
19.3.	Individual grid models shall cover all network elements of the transmission system that are used in regional operational security analysis for the concerned time-frame.					
19.4.	All TSOs shall harmonise to the maximum possible extent the way in which individual grid models are built.					
19.5.	Each TSO shall provide all necessary data in the individual grid model to allow active and reactive power flow and voltage analyses in steady state.					
19.6.	Where appropriate, and upon agreement between all TSOs within a capacity calculation region, each TSO in that capacity calculation region shall exchange data between each other to enable voltage and dynamic stability analyses.					
20.1.	For the day-ahead market time-frame and intraday market time-frame the approach used in the common capacity calculation methodologies shall be a flow-based approach, except where the requirement under paragraph 7 is met.					
20.2.	No later than 10 months after the approval of the proposal for a capacity calculation region in accordance with Article 15(1), all TSOs in each capacity calculation region shall submit a proposal for a common coordinated capacity calculation methodology within the respective region. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12. The proposal for the capacity calculation methodology within regions pursuant to					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	this paragraph in capacity calculation regions based on the ‘North-West Europe’ (‘NWE’) and ‘Central Eastern Europe’ (‘CEE’) as defined in points (b), and (d) of point 3.2 of Annex I to Regulation (EC) No 714/2009 as well as in regions referred to in paragraph 3 and 4, shall be complemented with a common framework for coordination and compatibility of flow-based methodologies across regions to be developed in accordance with paragraph 5.					
20.3.	The TSOs from the capacity calculation region where Italy, as defined in point (c) of point 3.2 of Annex I to Regulation (EC) No 714/2009, is included, may extend the deadline without prejudice to the obligation in paragraph 1 for submitting the proposal for a common coordinated capacity calculation methodology using flow-based approach for the respective region pursuant to paragraph 2 up to six months after Switzerland joins the single day-ahead coupling. The proposal does not have to include bidding zone borders within Italy and between Italy and Greece.					
20.4.	No later than six months after at least all South East Europe Energy Community Contracting Parties participate in the single day-ahead coupling, the TSOs from at least Croatia, Romania, Bulgaria and Greece shall jointly submit a proposal to introduce a common capacity calculation methodology using the flow-based approach for the day-ahead and intraday market time-frame. The proposal shall provide for an implementation date of the common capacity calculation methodology using the flow-based approach of no longer than two years after the participation of all SEE Energy Community Contracting Parties in the single day-ahead coupling. The TSOs from Member States which have borders with other regions are encouraged to join the initiatives to implement a common flow-based capacity calculation methodology with these regions.					
20.5.	At the time when two or more adjacent capacity calculation regions in the same synchronous area					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>implement a capacity calculation methodology using the flow-based approach for the day-ahead or the intraday market time-frame, they shall be considered as one region for this purpose and the TSOs from this region shall submit within six months a proposal for applying a common capacity calculation methodology using the flow-based approach for the day-ahead or intraday market time-frame. The proposal shall provide for an implementation date of the common cross regional capacity calculation methodology of no longer than 12 months after the implementation of the flow-based approach in these regions for the methodology for the day-ahead market time-frame, and 18 months for the methodology for the intraday time-frame. The timelines indicated in this paragraph may be adapted in accordance with paragraph 6. The methodology in the two capacity calculation regions which have initiated developing a common capacity calculation methodology may be implemented first before developing a common capacity calculation methodology with any further capacity calculation region.</p>					
20.6.	<p>If the TSOs concerned are able to demonstrate that the application of common flow-based methodologies in accordance with paragraphs 4 and 5 would not yet be more efficient assuming the same level of operational security, they may jointly request the competent regulatory authorities to postpone the deadlines.</p>					
20.7.	<p>TSOs may jointly request the competent regulatory authorities to apply the coordinated net transmission capacity approach in regions and bidding zone borders other than those referred to in paragraphs 2 to 4, if the TSOs concerned are able to demonstrate that the application of the capacity calculation methodology using the flow-based approach would not yet be more efficient compared to the coordinated net transmission capacity approach and assuming the same level of operational security in the concerned region.</p>					
20.8.	<p>To enable market participants to adapt to any change in the capacity calculation approach, the TSOs</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	concerned shall test the new approach alongside the existing approach and involve market participants for at least six months before implementing a proposal for changing their capacity calculation approach.					
20.9.	The TSOs of each capacity calculation region applying the flow-based approach shall establish and make available a tool which enables market participants to evaluate the interaction between cross-zonal capacities and cross-zonal exchanges between bidding zones.					
21.1.	The proposal for a common capacity calculation methodology for a capacity calculation region determined in accordance with Article 20(2) shall include at least the following items for each capacity calculation time-frame:					
21.1.1.	methodologies for the calculation of the inputs to capacity calculation, which shall include the following parameters:					
21.1.1.1.	a methodology for determining the reliability margin in accordance with Article 22					
21.1.1.2.	the methodologies for determining operational security limits, contingencies relevant to capacity calculation and allocation constraints that may be applied in accordance with Article 23;					
21.1.1.3.	the methodology for determining the generation shift keys in accordance with Article 24;					
21.1.1.4.	the methodology for determining remedial actions to be considered in capacity calculation in accordance with Article 25.					
21.1.2.	a detailed description of the capacity calculation approach which shall include the following:					
21.1.2.1.	a mathematical description of the applied capacity calculation approach with different capacity					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	calculation inputs;					
21.1.2.2.	a mathematical description of the applied capacity calculation approach with different capacity calculation inputs;					
21.1.2.3.	rules for taking into account, where appropriate, previously allocated cross-zonal capacity;					
21.1.2.4	rules on the adjustment of power flows on critical network elements or of cross-zonal capacity due to remedial actions in accordance with Article 25;					
21.1.2.5.	for the flow-based approach, a mathematical description of the calculation of power transfer distribution factors and of the calculation of available margins on critical network elements;					
21.1.2.6.	for the coordinated net transmission capacity approach, the rules for calculating cross-zonal capacity, including the rules for efficiently sharing the power flow capabilities of critical network elements among different bidding zone borders;					
21.1.2.7.	where the power flows on critical network elements are influenced by cross-zonal power exchanges in different capacity calculation regions, the rules for sharing the power flow capabilities of critical network elements among different capacity calculation regions in order to accommodate these flows.					
21.1.3.	a methodology for the validation of cross-zonal capacity in accordance with Article 26.					
21.2.	For the intraday capacity calculation time-frame, the capacity calculation methodology shall also state the frequency at which capacity will be reassessed in accordance with Article 14(4), giving reasons for the chosen frequency.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
21.3.	The capacity calculation methodology shall include a fallback procedure for the case where the initial capacity calculation does not lead to any results.					
21.4.	All TSOs in each capacity calculation region shall, as far as possible, use harmonised capacity calculation inputs. By 31 December 2020, all regions shall use a harmonised capacity calculation methodology which shall in particular provide for a harmonised capacity calculation methodology for the flow-based and for the coordinated net transmission capacity approach. The harmonisation of capacity calculation methodology shall be subject to an efficiency assessment concerning the harmonisation of the flow-based methodologies and the coordinated net transmission capacity methodologies that provide for the same level of operational security. All TSOs shall submit the assessment with a proposal for the transition towards a harmonised capacity calculation methodology to all regulatory authorities within 12 months after at least two capacity calculation regions have implemented common capacity calculation methodology in accordance with Article 20(5).					
22.1.	The proposal for a common capacity calculation methodology shall include a methodology to determine the reliability margin. The methodology to determine the reliability margin shall consist of two steps. First, the relevant TSOs shall estimate the probability distribution of deviations between the expected power flows at the time of the capacity calculation and realised power flows in real time. Second, the reliability margin shall be calculated by deriving a value from the probability distribution.					
22.2.	The methodology to determine the reliability margin shall set out the principles for calculating the probability distribution of the deviations between the expected power flows at the time of the capacity calculation and realised power flows in real time, and specify the uncertainties to be taken into account in the calculation. To determine those uncertainties, the methodology shall in particular take into account:					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
22.2.1.	unintended deviations of physical electricity flows within a market time unit caused by the adjustment of electricity flows within and between control areas, to maintain a constant frequency;					
22.2.2.	uncertainties which could affect capacity calculation and which could occur between the capacity calculation time-frame and real time, for the market time unit being considered.					
22.3.	In the methodology to determine the reliability margin, TSOs shall also set out common harmonised principles for deriving the reliability margin from the probability distribution.					
22.4.	On the basis of the methodology adopted in accordance with paragraph 1, TSOs shall determine the reliability margin respecting the operational security limits and taking into account uncertainties between the capacity calculation time-frame and real time, and the remedial actions available after capacity calculation.					
22.5.	For each capacity calculation time-frame, the TSOs concerned shall determine the reliability margin for critical network elements, where the flow-based approach is applied, and for cross-zonal capacity, where the coordinated net transmission capacity approach is applied.					
23.1.	Each TSO shall respect the operational security limits and contingencies used in operational security analysis.					
23.2.	If the operational security limits and contingencies used in capacity calculation are not the same as those used in operational security analysis, TSOs shall describe in the proposal for the common capacity calculation methodology the particular method and criteria they have used to determine the operational security limits and contingencies used for capacity calculation.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
23.3.	If TSOs apply allocation constraints, they can only be determined using:					
23.3.1.	constraints that are needed to maintain the transmission system within operational security limits and that cannot be transformed efficiently into maximum flows on critical network elements; or					
23.3.2.	constraints intended to increase the economic surplus for single day-ahead or intraday coupling.					
24.1.	The proposal for a common capacity calculation methodology shall include a proposal for a methodology to determine a common generation shift key for each bidding zone and scenario developed in accordance with Article 18.					
24.2.	The generation shift keys shall represent the best forecast of the relation of a change in the net position of a bidding zone to a specific change of generation or load in the common grid model. That forecast shall notably take into account the information from the generation and load data provision methodology.					
25.1.	Each TSO within each capacity calculation region shall individually define the available remedial actions to be taken into account in capacity calculation to meet the objectives of this Regulation.					
25.2.	Each TSO within each capacity calculation region shall coordinate with the other TSOs in that region the use of remedial actions to be taken into account in capacity calculation and their actual application in real time operation.					
25.3.	To enable remedial actions to be taken into account in capacity calculation, all TSOs in each capacity calculation region shall agree on the use of remedial actions that require the action of more than one TSO.					
25.4.	Each TSO shall ensure that remedial actions are taken into account in capacity calculation under the condition that the available remedial actions remaining after calculation, taken together with the reliability margin referred to in Article 22, are					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	sufficient to ensure operational security.					
25.5.	Each TSO shall take into account remedial actions without costs in capacity calculation.					
25.6.	Each TSO shall ensure that the remedial actions to be taken into account in capacity calculation are the same for all capacity calculation time-frames, taking into account their technical availabilities for each capacity calculation time-frame.					
26.1.	Each TSO shall validate and have the right to correct cross-zonal capacity relevant to the TSO's bidding zone borders or critical network elements provided by the coordinated capacity calculators in accordance with Articles 27 to 31.					
26.2.	Where a coordinated net transmission capacity approach is applied, all TSOs in the capacity calculation region shall include in the capacity calculation methodology referred to in Article 21 a rule for splitting the correction of cross-zonal capacity between the different bidding zone borders.					
26.3.	Each TSO may reduce cross-zonal capacity during the validation of cross-zonal capacity referred to in paragraph 1 for reasons of operational security.					
26.4.	Each coordinated capacity calculator shall coordinate with the neighbouring coordinated capacity calculators during capacity calculation and validation.					
26.5.	Each coordinated capacity calculator shall, every three months, report all reductions made during the validation of cross-zonal capacity in accordance with paragraph 3 to all regulatory authorities of the capacity calculation region. This report shall include the location and amount of any reduction in cross-zonal capacity and shall give reasons for the reductions.					
26.6.	All the regulatory authorities of the capacity calculation region shall decide whether to publish all or part of the report referred to in paragraph 5.					
27.1.	No later than six months after the decision on the generation and load data provision methodology					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	referred to in Article 16 and the common grid model methodology referred to in Article 17, all TSOs shall organise the process of merging the individual grid models.					
27.2.	No later than four months after the decisions on the capacity calculation methodologies referred to in Articles 20 and 21, all the TSOs in each capacity calculation region shall jointly set up the coordinated capacity calculators and establish rules governing their operations.					
27.3.	All TSOs of each capacity calculation region shall review the quality of data submitted within the capacity calculation every second year as part of the biennial report on capacity calculation and allocation produced in accordance with Article 31.					
27.4	Using the latest available information, all TSOs shall regularly and at least once a year review and update:					
27.4.1.	the operational security limits, contingencies and allocation constraints used for capacity calculation;					
27.4.2.	the probability distribution of the deviations between expected power flows at the time of capacity calculation and realised power flows in real time used for calculation of reliability margins;					
27.4.3.	the remedial actions taken into account in capacity calculation;					
27.4.4.	the application of the methodologies for determining generation shift keys, critical network elements and contingencies referred to in Articles 22 to 24.					
28.1.	For each capacity calculation time-frame referred to in Article 14(1), each generator or load unit subject to Article 16 shall provide the data specified in the generation and load data provision methodology to the TSO responsible for the respective control area within the specified deadlines.					
28.2.	Each generator or load unit providing information pursuant to Article 16(3) shall deliver the most					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	reliable set of estimations practicable.					
28.3.	For each capacity calculation time-frame, each TSO shall establish the individual grid model for each scenario in accordance with Article 19, in order to merge individual grid models into a common grid model.					
28.4.	Each TSO shall deliver to the TSOs responsible for merging the individual grid models into a common grid model the most reliable set of estimations practicable for each individual grid model.					
28.5.	For each capacity calculation time-frame a single, Union-wide common grid model shall be created for each scenario as set out in Article 18 by merging inputs from all TSOs applying the capacity calculation process as set out in paragraph 3 of this Article.					
29.1.	For each capacity calculation time-frame, each TSO shall provide the coordinated capacity calculators and all other TSOs in the capacity calculation region with the following items: operational security limits, generation shift keys, remedial actions, reliability margins, allocation constraints and previously allocated cross-zonal capacity.					
29.2.	Each coordinated capacity calculator shall perform an operational security analysis applying operational security limits by using the common grid model created for each scenario in accordance with Article 28(5).					
29.3.	When calculating cross-zonal capacity, each coordinated capacity calculator shall:					
29.3.1.	use generation shift keys to calculate the impact of changes in bidding zone net positions and of flows on direct current lines;					
29.3.2.	ignore those critical network elements that are not significantly influenced by the changes in bidding zone net positions according to the methodology set out in Article 21; and,					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
29.3.3.	ensure that all sets of bidding zone net positions and flows on direct current lines not exceeding cross-zonal capacity comply with reliability margins and operational security limits in accordance with Article 21(1)(a)(i) and (ii), and take into account previously allocated cross-zonal capacity in accordance with Article 21(1)(b)(iii).					
29.4.	Each coordinated capacity calculator shall optimise cross-zonal capacity using available remedial actions taken into account in capacity calculation in accordance with Article 21(1)(a)(iv).					
29.5.	Each coordinated capacity calculator shall apply the sharing rules established in accordance with Article 21(1)(b)(vi).					
29.6.	Each coordinated capacity calculator shall respect the mathematical description of the applied capacity calculation approach established in accordance with Article 21(1)(b)(i).					
29.7.	Each coordinated capacity calculator applying the flow-based approach shall:					
29.7.1.	use data on operational security limits to calculate the maximum flows on critical network elements;					
29.7.2.	use the common grid model, generation shift keys and contingencies to calculate the power transfer distribution factors;					
29.7.3.	use power transfer distribution factors to calculate the flows resulting from previously allocated cross-zonal capacity in the capacity calculation region;					
29.7.4.	calculate flows on critical network elements for each scenario (taking into account contingencies), and adjust them by assuming no cross-zonal power exchanges within the capacity calculation region, applying the rules for avoiding undue discrimination between internal and cross-zonal power exchanges established in accordance with Article 21(1)(b)(ii);					
29.7.5.	calculate the available margins on critical network					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	elements, taking into account contingencies, which shall equal the maximum flows reduced by adjusted flows referred to in point (d), reliability margins, and flows resulting from previously allocated cross-zonal capacity;					
29.7.6.	adjust the available margins on critical network elements or power transfer distribution factors using available remedial actions to be considered in capacity calculation in accordance with Article 25.					
29.8.	Each coordinated capacity calculator applying the coordinated net transmission capacity approach shall:					
29.8.1.	use the common grid model, generation shift keys and contingencies to calculate maximum power exchange on bidding zone borders, which shall equal the maximum calculated exchange between two bidding zones on either side of the bidding zone border respecting operational security limits;					
29.8.2.	adjust maximum power exchange using remedial actions taken into account in capacity calculation in accordance with Article 25;					
29.8.3.	adjust maximum power exchange, applying rules for avoiding undue discrimination between internal and cross-zonal exchanges in accordance with Article 21(1)(b)(ii);					
29.8.4.	apply the rules set out in accordance with Article 21(1)(b)(vi) for efficiently sharing the power flow capabilities of critical network elements among different bidding zone borders;					
29.8.5.	calculate cross-zonal capacity, which shall be equal to maximum power exchange adjusted for the reliability margin and previously allocated cross-zonal capacity.					
29.9.	Each coordinated capacity calculator shall cooperate with the neighbouring coordinated capacity calculators. Neighbouring TSOs shall ensure such					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	cooperation by exchanging and confirming information on interdependency with the relevant regional coordinated capacity calculators, for the purposes of capacity calculation and validation. Neighbouring TSOs shall provide information on interdependency to the coordinated capacity calculators before capacity calculation. An assessment of the accuracy of this information and corrective measures shall be included in the biennial report drafted in accordance with Article 31, where appropriate.					
29.10.	Each coordinated capacity calculator shall set:					
29.10.1.	flow-based parameters for each bidding zone within the capacity calculation region, if applying the flow-based approach; or					
29.10.2.	cross-zonal capacity values for each bidding zone border within the capacity calculation region, if applying the coordinated net transmission capacity approach.					
29.11.	Each coordinated capacity calculator shall submit the cross-zonal capacity to each TSO within its capacity calculation region for validation in accordance with Article 21(1)(c).					
30.1.	Each TSO shall validate the results of the regional capacity calculation for its bidding zone borders or critical network elements, in accordance with Article 26.					
30.2.	Each TSO shall send its capacity validation and allocation constraints to the relevant coordinated capacity calculators and to the other TSOs of the relevant capacity calculation regions.					
30.3.	Each coordinated capacity calculator shall provide the validated cross-zonal capacities and allocation constraints for the purposes of allocating capacity in accordance with Articles 46 and 58.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
31.1.	By two years after the entry into force of this Regulation, ENTSO for Electricity shall draft a report on capacity calculation and allocation and submit it to the Agency.					
31.2.	If the Agency requests it, in every second subsequent year ENTSO for Electricity shall draft a report on capacity calculation and allocation and submit it to the Agency.					
31.3.	For each bidding zone, bidding zone border and capacity calculation region, the report on capacity calculation and allocation shall contain at least:					
31.3.1.	the capacity calculation approach used;					
31.3.2.	statistical indicators on reliability margins;					
31.3.3.	statistical indicators of cross-zonal capacity, including allocation constraints where appropriate for each capacity calculation time-frame;					
31.3.4.	quality indicators for the information used for the capacity calculation;					
31.3.5.	where appropriate, proposed measures to improve capacity calculation;					
31.3.6.	for regions where the coordinated net transmission capacity approach is applied, an analysis of whether the conditions specified in Article 20(7) are still fulfilled;					
31.3.7.	indicators for assessing and following in the longer term the efficiency of single day-ahead and intraday coupling, including the merging of capacity calculation regions in accordance with Article 15(3) where relevant;					
31.3.8.	recommendations for further development of single day-ahead and intraday coupling, including further harmonisation of methodologies, processes and governance arrangements.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
31.4.	After consulting the Agency, all TSOs shall jointly agree on the statistical and quality indicators for the report. The Agency may require the amendment of those indicators, prior to the agreement by the TSOs or during their application.					
31.5.	The Agency shall decide whether to publish all or part of the biennial report.					
32.1.	A review of an existing bidding zone configuration may be launched by:					
32.1.1.	the Agency, in accordance with Article 34(7);					
32.1.2.	several regulatory authorities, pursuant to a recommendation from the Agency in accordance with Article 34;					
32.1.3.	TSOs of a capacity calculation region, together with all concerned TSOs whose control areas, including interconnectors, are within the geographic area in which the bidding zone configuration shall be assessed in accordance with paragraph 2(a);					
32.1.4.	one single regulatory authority or TSO with the approval of its competent regulatory authority, for the bidding zones inside the TSO's control area, if the bidding zone configuration has negligible impact on neighbouring TSOs' control areas, including interconnectors, and the review of bidding zone configuration is necessary to improve efficiency, or to maintain operational security;					
32.1.5.	Member States in a capacity calculation region.					
32.2.	If a review is launched in accordance with paragraph 1(a),(b), (c) or (e), the entity launching the review shall specify:					
32.2.1.	the geographic area in which bidding zone configuration shall be assessed and the neighbouring geographic areas for which impacts shall be taken into account;					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
32.2.2.	the participating TSOs;					
32.2.3.	the participating regulatory authorities.					
32.3.	If a review is launched in accordance with paragraph 1(d), the following conditions shall apply:					
32.3.1.	the geographic area in which bidding zone configuration is assessed shall be limited to the control area of the relevant TSO, including interconnectors;					
32.3.2.	the TSO of the relevant control area shall be the only TSO participating in the review;					
32.3.3.	the competent regulatory authority shall be the only regulatory authority participating in the review;					
32.3.4.	the relevant TSO and regulatory authority, respectively, shall give the neighbouring TSOs and regulatory authorities mutually agreed prior notice of the launch of the review, giving reasons; and					
32.3.5.	the conditions for the review shall be specified, and the results of the review and proposal for the relevant regulatory authorities shall be published.					
32.4.	The review process shall consist of two steps.					
32.4.1.	In the first step, the TSOs participating in a review of bidding zone configuration shall develop the methodology and assumptions that will be used in the review process and propose alternative bidding zone configurations for the assessment. The proposal on methodology and assumptions and alternative bidding zone configuration shall be submitted to the participating regulatory authorities, which shall be able to require coordinated amendments within three months.					
32.4.2.	In the second step, the TSOs participating in a review					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	of bidding zone configuration shall:					
32.4.2.1.	assess and compare the current bidding zone configuration and each alternative bidding zone configuration using the criteria specified in Article 33;					
32.4.2.2.	hold a consultation in accordance with Article 12 and a workshop regarding the alternative bidding zone configuration proposals compared to the existing bidding zone configuration, including timescales for implementation, unless the bidding zone configuration has negligible impact on neighbouring TSOs' control areas;					
32.4.2.3.	submit a joint proposal to maintain or amend the bidding zone configuration to the participating Member States and the participating regulatory authorities within 15 months of the decision to launch a review.					
32.4.3.	On receiving the joint proposal to maintain or to amend the bidding zone configuration in accordance with point (iii) above, the participating Member States or, where provided by Member States, the regulatory authorities shall within six months reach an agreement on the proposal to maintain or amend the bidding zone configuration.					
32.5.	NEMOs or market participants shall, if requested by TSOs, provide the TSOs participating in a review of a bidding zone with information to enable them to assess bidding zone configurations. This information shall be shared only between the participating TSOs for the sole purpose of assessing bidding zone configurations.					
32.6.	The initiative for the review of the bidding zones configuration and its results shall be published by ENTSO for Electricity, or if the review was launched in accordance with paragraph 1(d), by the participating TSO.					
33.1.	If a review of bidding zone configuration is carried out in accordance with Article 32, at least the following criteria shall be considered					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
33.1.1.	in respect of network security:					
33.1.1.1.	the ability of bidding zone configurations to ensure operational security and security of supply;					
33.1.1.2.	the degree of uncertainty in cross-zonal capacity calculation.					
33.1.2.	in respect of overall market efficiency:					
33.1.2.1.	any increase or decrease in economic efficiency arising from the change;					
33.1.2.2.	market efficiency, including, at least the cost of guaranteeing firmness of capacity, market liquidity, market concentration and market power, the facilitation of effective competition, price signals for building infrastructure, the accuracy and robustness of price signals;					
33.1.2.3.	transaction and transition costs, including the cost of amending existing contractual obligations incurred by market participants, NEMOs and TSOs;					
33.1.2.4.	the cost of building new infrastructure which may relieve existing congestion;					
33.1.2.5.	the need to ensure that the market outcome is feasible without the need for extensive application of economically inefficient remedial actions;					
33.1.2.6.	any adverse effects of internal transactions on other bidding zones to ensure compliance with point 1.7 of Annex I to Regulation (EC) No 714/2009;					
33.1.2.7.	the impact on the operation and efficiency of the balancing mechanisms and imbalance settlement processes.					
33.1.3.	in respect of the stability and robustness of bidding zones:					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
33.1.3.1.	the need for bidding zones to be sufficiently stable and robust over time;					
33.1.3.2.	the need for bidding zones to be consistent for all capacity calculation time-frames;					
33.1.3.3.	the need for each generation and load unit to belong to only one bidding zone for each market time unit;					
33.1.3.4.	the location and frequency of congestion, if structural congestion influences the delimitation of bidding zones, taking into account any future investment which may relieve existing congestion.					
33.2.	A bidding zone review in accordance with Article 32 shall include scenarios which take into account a range of likely infrastructure developments throughout the period of 10 years starting from the year following the year in which the decision to launch the review was taken.					
34.1.	The Agency shall assess the efficiency of current bidding zone configuration every three years. It shall:					
34.1.1.	request ENTSO for Electricity to draft a technical report on current bidding zone configuration; and					
34.1.2.	draft a market report evaluating the impact of current bidding zone configuration on market efficiency.					
34.2.	The technical report referred to in paragraph 1 second subparagraph point (a) shall include at least:					
34.2.1.	a list of structural congestion and other major physical congestion, including locations and frequency;					
34.2.2.	an analysis of the expected evolution or removal of physical congestion resulting from investment in networks or from significant changes in generation or in consumption patterns;					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
34.2.3.	an analysis of the share of power flows that do not result from the capacity allocation mechanism, for each capacity calculation region, where appropriate;					
34.2.4.	congestion incomes and firmness costs;					
34.2.5.	a scenario encompassing a ten year time-frame.					
34.3.	Each TSO shall provide data and analysis to allow the technical report on current bidding zone configuration to be produced in a timely manner.					
34.4.	ENTSO for Electricity shall deliver to the Agency the technical report on current bidding zone configuration no later than nine months after the request by the Agency.					
34.5.	The technical report on current bidding zone configuration shall cover the last three full calendar years preceding the request by the Agency.					
34.6.	Without prejudice to the confidentiality obligations provided for in Article 13, ENTSO for Electricity shall make the technical report available to the public.					
34.7.	If the technical or market report reveals inefficiencies in the current bidding zone configuration, the Agency may request TSOs to launch a review of an existing bidding zone configuration in accordance with Article 32(1).					
35.1.	Within 16 months after the regulatory approval on capacity calculation regions referred to in Article 15, all the TSOs in each capacity calculation region shall develop a proposal for a common methodology for coordinated redispatching and countertrading. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
35.2.	The methodology for coordinated redispatching and countertrading shall include actions of cross-border relevance and shall enable all TSOs in each capacity calculation region to effectively relieve physical congestion irrespective of whether the reasons for the					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	physical congestion fall mainly outside their control area or not. The methodology for coordinated redispatching and countertrading shall address the fact that its application may significantly influence flows outside the TSO's control area.					
35.3.	<p>Each TSO may redispatch all available generation units and loads in accordance with the appropriate mechanisms and agreements applicable to its control area, including interconnectors.</p> <p>By 26 months after the regulatory approval of capacity calculation regions, all TSOs in each capacity calculation region shall develop a report, subject to consultation in accordance with Article 12, assessing the progressive coordination and harmonisation of those mechanisms and agreements and including proposals. The report shall be submitted to their respective regulatory authorities for their assessment. The proposals in the report shall prevent these mechanisms and agreements from distorting the market.</p>					
35.4.	Each TSO shall abstain from unilateral or uncoordinated redispatching and countertrading measures of cross-border relevance. Each TSO shall coordinate the use of redispatching and countertrading resources taking into account their impact on operational security and economic efficiency.					
35.5.	<p>The relevant generation units and loads shall give TSOs the prices of redispatching and countertrading before redispatching and countertrading resources are committed.</p> <p>Pricing of redispatching and countertrading shall be based on:</p>					
35.5.1.	prices in the relevant electricity markets for the relevant time-frame; or					
35.5.2.	the cost of redispatching and countertrading resources calculated transparently on the basis of incurred costs.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
35.6.	Generation units and loads shall ex-ante provide all information necessary for calculating the redispatching and countertrading cost to the relevant TSOs. This information shall be shared between the relevant TSOs for redispatching and countertrading purposes only.					
36.1.	All NEMOs shall develop, maintain and operate the following algorithms:					
36.1.1.	a price coupling algorithm;					
36.1.2.	a continuous trading matching algorithm.					
36.2.	NEMOs shall ensure that the price coupling algorithm and the continuous trading matching algorithm meet the requirements provided for in Articles 39 and 52 respectively	/	/ ne	NP		
36.3.	By 18 months after the entry into force of this Regulation, all NEMOs shall in cooperation with TSOs develop a proposal for a back-up methodology to comply with the obligations set out in Articles 39 and 52 respectively. The proposal for a methodology shall be subject to consultation in accordance with Article 12.	/	/ ne	NP		
36.4.	Where possible, NEMOs shall use already agreed solutions to efficiently implement the objectives of this Regulation.					
37.1.	By eight months after the entry into force of this Regulation:	/	/ ne	NP		
37.1.1.	all TSOs shall jointly provide all NEMOs with a proposal for a common set of requirements for efficient capacity allocation to enable the development of the price coupling algorithm and of the continuous trading matching algorithm. These requirements shall specify functionalities and performance, including deadlines for the delivery of single day-ahead and intraday coupling results and details of the cross-zonal capacity and allocation constraints to be respected;	/	/ ne	NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
37.1.2.	all NEMOs shall jointly propose a common set of requirements for efficient matching to enable the development of the price coupling algorithm and of the continuous trading matching algorithm.	/	/ ne	NP		
37.2.	No later than three months after the submission of the TSO and NEMO proposals for a common set of requirements in accordance with paragraph 1, all NEMOs shall develop a proposal for the algorithm in accordance with these requirements. This proposal shall indicate the time limit for the submission of received orders by NEMOs required to perform the MCO functions in accordance with Article 7(1)(b).	/	/ ne	NP		
37.3.	The proposal referred to in paragraph 2 shall be submitted to all TSOs. If additional time is required to prepare this proposal, all NEMOs shall work together supported by all TSOs for a period of not more than two months to ensure that the proposal complies with paragraphs 1 and 2.	/	/ ne	NP		
37.4.	The proposals referred to in paragraphs 1 and 2 shall be subject to consultation in accordance with Article 12.	/	/ ne	NP		
37.5.	All NEMOs shall submit the proposal developed in accordance with paragraphs 2 and 3 to the regulatory authorities for approval by no later than 18 months after the entry into force of this Regulation.	/	/ ne	NP		
37.6.	No later than two years after the approval of the proposal in accordance with paragraph 5, all TSOs and all NEMOs shall review the operation of the price coupling algorithm and continuous trading matching algorithm and submit the report to the Agency. If requested by the Agency, the review shall then be repeated every second year.	/	/ ne	NP		
38.1.	The price coupling algorithm shall produce the results set out in Article 39(2), in a manner which:					
38.1.1.	aims at maximising economic surplus for single day-ahead coupling for the price-coupled region for the next trading day;					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
38.1.2.	uses the marginal pricing principle according to which all accepted bids will have the same price per bidding zone per market time unit;					
38.1.3.	facilitates efficient price formation;					
38.1.4.	respects cross-zonal capacity and allocation constraints;					
38.1.5.	is repeatable and scalable.					
38.2.	The price coupling algorithm shall be developed in such a way that it would be possible to apply it to a larger or smaller number of bidding zones.					
39.1.	In order to produce results, the price coupling algorithm shall use:					
39.1.1.	allocation constraints established in accordance with Article 23(3);					
39.1.2.	cross-zonal capacity results validated in accordance with Article 30;					
39.1.3.	orders submitted in accordance with Article 40.					
39.2.	The price coupling algorithm shall produce at least the following results simultaneously for each market time unit:					
39.2.1.	a single clearing price for each bidding zone and market time unit in EUR/MWh;					
39.2.2.	a single net position for each bidding zone and each market time unit;					
39.2.3.	the information which enables the execution status of orders to be determined.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
39.3.	All NEMOs shall ensure the accuracy and efficiency of results produced by the single price coupling algorithm.					
39.4.	All TSOs shall verify that the results of the price coupling algorithm are consistent with cross-zonal capacity and allocation constraints.					
40.1.	No later than 18 months after the entry into force of this Regulation NEMOs shall submit a joint proposal concerning products that can be taken into account in the single day-ahead coupling. NEMOs shall ensure that orders resulting from these products submitted to the price coupling algorithm are expressed in euros and make reference to the market time.					
40.2.	All NEMOs shall ensure that the price coupling algorithm is able to accommodate orders resulting from these products covering one market time unit and multiple market time units.					
40.3.	By two years after the entry into force of this Regulation and in every second subsequent year, all NEMOs shall consult, in accordance with Article 12:					
40.3.1.	market participants, to ensure that available products reflect their needs;					
40.3.2.	all TSOs, to ensure products take due account of operational security;					
40.3.3.	all regulatory authorities, to ensure that the available products comply with the objectives of this Regulation.					
40.4.	All NEMOs shall amend the products if needed pursuant to the results of the consultation referred to in paragraph 3.					
41.1.	By 18 months after the entry into force of this Regulation, all NEMOs shall, in cooperation with the relevant TSOs, develop a proposal on harmonised maximum and minimum clearing prices to be applied in all bidding zones which participate in single day-ahead coupling. The proposal shall take into account an estimation of the value of lost load.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
41.2.	<p>All NEMOs shall submit the proposal to the regulatory authorities for approval.</p> <p>Where a Member State has provided that an authority other than the national regulatory authority has the power to approve maximum and minimum clearing prices at the national level, the regulatory authority shall consult the proposal with the relevant authority as regards its impact on national markets.</p> <p>After receiving a decision for approval from all regulatory authorities, all NEMOs shall inform the concerned TSOs of that decision without undue delay.</p>					
42.1.	The day-ahead cross-zonal capacity charge shall reflect market congestion and shall amount to the difference between the corresponding day-ahead clearing prices of the relevant bidding zones.					
42.2.	No charges, such as imbalance fees or additional fees, shall be applied to day-ahead cross-zonal capacity except for the pricing in accordance with paragraph 1.					
43.1.	By 16 months after the entry into force of this Regulation, TSOs which intend to calculate scheduled exchanges resulting from single day-ahead coupling shall develop a proposal for a common methodology for this calculation. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
43.2.	The methodology shall describe the calculation and shall list the information which shall be provided by the relevant NEMOs to the scheduled exchange calculator established in accordance with Article 8(2)(g) and the time limits for delivering this information. The time limit for delivering information shall be no later than 15.30 market time day-ahead.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
43.3.	The calculation shall be based on net positions for each market time unit.					
43.4.	No later than two years after the approval by the regulatory authorities of the concerned region of the proposal referred to in paragraph 1, TSOs applying scheduled exchanges shall review the methodology. Thereafter, if requested by the competent regulatory authorities, the methodology shall be reviewed every two years.					
44.	<p>By 16 months after the entry into force of this Regulation, each TSO, in coordination with all the other TSOs in the capacity calculation region, shall develop a proposal for robust and timely fallback procedures to ensure efficient, transparent and non-discriminatory capacity allocation in the event that the single day-ahead coupling process is unable to produce results.</p> <p>The proposal for the establishment of fallback procedures shall be subject to consultation in accordance with Article 12.</p>					
45.1.	TSOs in bidding zones where more than one NEMO is designated and/or offers trading services, or where interconnectors which are not operated by TSOs certified according to Article 3 of Regulation (EC) No 714/2009 exist, shall develop a proposal for cross-zonal capacity allocation and other necessary arrangements for such bidding zones in cooperation with concerned TSOs, NEMOs and operators of interconnectors who are not certified as TSOs to ensure that the relevant NEMOs and interconnectors provide the necessary data and financial coverage for such arrangements. These arrangements must allow additional TSOs and NEMOs to join these arrangements.					
45.2.	The proposal shall be submitted to the relevant national regulatory authorities for approval within 4 months after more than one NEMO has been designated and/or allowed to offer trading services in a bidding zone or if a new interconnector is not					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	operated by a certified TSO. For existing interconnectors which are not operated by certified TSOs the proposal shall be submitted within four months after entry into force of this Regulation.					
46.1.	Each coordinated capacity calculator shall ensure that cross-zonal capacity and allocation constraints shall be provided to relevant NEMOs in time to ensure the publication of cross-zonal capacity and of allocation constraints to the market no later than 11.00 market time day-ahead.					
46.2.	<p>If a coordinated capacity calculator is unable to provide for cross-zonal capacity and allocation constraints one hour prior to the day-ahead market gate closure time, that coordinated capacity calculator shall notify the relevant NEMOs. These NEMOs shall immediately publish a notice for market participants.</p> <p>In such cases, cross-zonal capacity and allocation constraints shall be provided by the coordinated capacity calculator no later than 30 minutes before the day-ahead market gate closure time.</p>					
47.1.	The day-ahead market gate opening time shall be at the latest 11:00 market time day-ahead.					
47.2.	The day-ahead market gate closure time in each bidding zone shall be noon market time day-ahead. TSOs or NEMOs in the region based on the CEE region or its neighbouring countries may set a different gate closure time until this region has joined single day-ahead coupling.					
47.3.	Market participants shall submit all orders to the relevant NEMOs before day-ahead market gate closure time, in accordance with Articles 39 and 40.					
47.4.	Each NEMO shall submit the orders received in accordance with paragraph 3 to perform the MCO functions in accordance with Article 7(2) by no later than a time specified by all NEMOs in the proposal for a single price coupling algorithm set out in Article 37(5).					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
47.5.	Orders matched in single day-ahead coupling shall be considered firm.					
47.6.	MCO functions shall ensure anonymity of submitted orders.					
48.1.	No later than by the time specified by all TSOs in the requirements set out in Article 37(1)(a), all NEMOs performing MCO functions shall deliver the single day-ahead coupling results:					
48.1.1.	to all TSOs, all coordinated capacity calculators and all NEMOs, for the results specified in Article 39(2)(a) and (b);					
48.1.2.	to all NEMOs, for the results specified in Article 39(2)(c).					
48.2.	Each TSO shall verify that the single day-ahead coupling results of the price coupling algorithm referred to in Article 39(2)(b) have been calculated in accordance with the allocation constraints and validated cross-zonal capacity.					
48.3.	Each NEMO shall verify that the single day-ahead coupling results of the price coupling algorithm referred to in Article 39(2)(c) have been calculated in accordance with the orders.					
48.4.	Each NEMO shall inform market participants on the execution status of their orders without unjustifiable delay.					
49.1.	Each scheduled exchange calculator shall calculate scheduled exchanges between bidding zones for each market time unit in accordance with the methodology established in Article 43.					
49.2.	Each scheduled exchange calculator shall notify relevant NEMOs, central counter parties, shipping agents and TSOs of the agreed scheduled exchanges.					
50.1.	In the event that all NEMOs performing MCO functions are unable to deliver part or all of the results of the price coupling algorithm by the time specified in Article 37(1)(a), the fallback procedures established in accordance with Article 44 shall apply.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
50.2.	In cases where there is a risk that all NEMOs performing MCO functions are unable to deliver part or all of the results within the deadline, all NEMOs shall notify all TSOs as soon as the risk is identified. All NEMOs performing MCO functions shall immediately publish a notice to market participants that fallback procedures may be applied.					
51.1.	From the intraday cross-zonal gate opening time until the intraday cross-zonal gate closure time, the continuous trading matching algorithm shall determine which orders to select for matching such that matching:					
51.1.1.	aims at maximising economic surplus for single intraday coupling per trade for the intraday market time-frame by allocating capacity to orders for which it is feasible to match in accordance with the price and time of submission;					
51.1.2.	respects the allocation constraints provided in accordance with Article 58(1);					
51.1.3.	respects the cross-zonal capacity provided in accordance with Article 58(1);					
51.1.4.	respects the requirements for the delivery of results set out in Article 60;					
51.1.5.	is repeatable and scalable.					
51.2.	The continuous trading matching algorithm shall produce the results provided for in Article 52 and correspond to the product capabilities and functionalities set out in Article 53.					
52.1.	All NEMOs, as part of their MCO function, shall ensure that the continuous trading matching algorithm produces at least the following results:					
52.1.1.	the execution status of orders and prices per trade;					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
52.1.2.	a single net position for each bidding zone and market time unit within the intraday market.					
52.2.	All NEMOs shall ensure the accuracy and efficiency of results produced by the continuous trading matching algorithm.					
52.3.	All TSOs shall verify that the results of the continuous trading matching algorithm are consistent with cross-zonal capacity and allocation constraints in accordance with Article 58(2).					
53.1.	No later than 18 months after the entry into force of this Regulation NEMOs shall submit a joint proposal concerning products that can be taken into account in the single intraday coupling. NEMOs shall ensure that all orders resulting from these products submitted to enable the MCO functions to be performed in accordance with Article 7 are expressed in euros and make reference to the market time and the market time unit.					
53.2.	All NEMOs shall ensure that orders resulting from these products are compatible with the characteristics of cross-zonal capacity, allowing them to be matched simultaneously.					
53.3.	All NEMOs shall ensure that the continuous trading matching algorithm is able to accommodate orders covering one market time unit and multiple market time units.					
53.4.	By two years after the entry into force of this Regulation and in every second subsequent year, all NEMOs shall consult in accordance with Article 12:					
53.4.1.	market participants, to ensure that available products reflect their needs;					
53.4.2.	all TSOs, to ensure products take due account of operational security;					
53.4.3.	all regulatory authorities, to ensure that the available products comply with the objectives of this Regulation.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
53.5.	All NEMOs shall amend the products if needed pursuant to the results of the consultation referred to in paragraph 4.					
54.1.	By 18 months after the entry into force of this Regulation, all NEMOs shall, in cooperation with the relevant TSOs, develop a proposal on harmonised maximum and minimum clearing prices to be applied in all bidding zones which participate in single intraday coupling. The proposal shall take into account an estimation of the value of lost load. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
54.2.	All NEMOs shall submit the proposal to all regulatory authorities for approval. Where a Member State has provided that an authority other than the national regulatory authority has the power to approve maximum and minimum clearing prices at the national level, the regulatory authority shall consult the proposal with the relevant authority as regards its impact on national markets					
54.3.	After receiving a decision from the regulatory authorities, all NEMOs shall inform the concerned TSOs of that decision without unjustifiable delay.					
55.1.	Once applied, the single methodology for pricing intraday cross-zonal capacity developed in accordance with Article 55(3) shall reflect market congestion and shall be based on actual orders.					
55.2.	Prior to the approval of the single methodology for pricing intraday cross-zonal capacity set out in paragraph 3, TSOs may propose an intraday cross-zonal capacity allocation mechanism with reliable pricing consistent with the requirements of paragraph 1 for approval by the regulatory authorities of the relevant Member States. This mechanism shall ensure that the price of intraday cross-zonal capacity is available to the market participants at the time of matching the orders.					
55.3	By 24 months after the entry into force of this Regulation, all TSOs shall develop a proposal for a					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	single methodology for pricing intraday cross-zonal capacity. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
55.4.	No charges, such as imbalance fees or additional fees, shall be applied to intraday cross-zonal capacity except for the pricing in accordance with paragraphs 1, 2 and 3.					
56.1.	By 16 months after the entry into force of this Regulation, the TSOs which intend to calculate scheduled exchanges resulting from single intraday coupling shall develop a proposal for a common methodology for this calculation. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
56.2.	The methodology shall describe the calculation and, where required, shall list the information which the relevant NEMOs shall provide to the scheduled exchange calculator and the time limits for delivering this information.					
56.3.	The calculation of scheduled exchanges shall be based on net positions as specified in Article 52(1)(b).					
56.4.	No later than two years after the approval by the regulatory authorities of the concerned region of the proposal referred to in paragraph 1, the relevant TSOs shall review the methodology. Thereafter, if requested by the competent regulatory authorities, the TSOs shall review the methodology every two years.					
57.1.	TSOs in bidding zones where more than one NEMO is designated and/or offers trading services, or where interconnectors which are not operated by TSOs certified according to Article 3 of Regulation (EC) No 714/2009 exist, shall develop a proposal for cross-zonal capacity allocation and other necessary arrangements for such bidding zones in cooperation with concerned TSOs, NEMOs and operators of interconnectors who are not certified as TSOs to ensure that the relevant NEMOs and interconnectors provide the necessary data and financial coverage for such arrangements. These arrangements must allow					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	additional TSOs and NEMOs to join these arrangements.					
57.2.	The proposal shall be submitted for approval by the relevant national regulatory authorities within 4 months of more than one NEMO being designated and/or allowed to offer trading services in a bidding zone or if a new interconnector is not operated by a certified TSO. For existing interconnectors which are not operated by certified TSOs the proposal shall be submitted within 4 months after entry into force of this Regulation.					
58.1.	Each coordinated capacity calculator shall ensure that cross-zonal capacity and allocation constraints are provided to the relevant NEMOs no later than 15 minutes before the intraday cross-zonal gate opening time.					
58.2.	If updates to cross-zonal capacity and allocation constraints are required, due to operational changes on the transmission system, each TSO shall notify the coordinated capacity calculators in its capacity calculation region. The coordinated capacity calculators shall then notify the relevant NEMOs.					
58.3.	If any coordinated capacity calculator is unable to comply with paragraph 1, that coordinated capacity calculator shall notify the relevant NEMOs. These NEMOs shall publish a notice to all market participants without unjustifiable delay.					
59.1.	By 16 months after the entry into force of this Regulation, all TSOs shall be responsible for proposing the intraday cross-zonal gate opening and intraday cross-zonal gate closure times. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
59.2.	The intraday cross-zonal gate closure time shall be set in such a way that it:					
59.2.1.	maximises market participants' opportunities for adjusting their balances by trading in the intraday market time-frame as close as possible to real time; and					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
59.2.2.	provides TSOs and market participants with sufficient time for their scheduling and balancing processes in relation to network and operational security.					
59.3.	One intraday cross-zonal gate closure time shall be established for each market time unit for a given bidding zone border. It shall be at most one hour before the start of the relevant market time unit and shall take into account the relevant balancing processes in relation to operational security.					
59.4.	The intraday energy trading for a given market time unit for a bidding zone border shall start at the latest at the intraday cross-zonal gate opening time of the relevant bidding zone borders and shall be allowed until the intraday cross-zonal gate closure time.					
59.5.	Before the intraday cross-zonal gate closure time, market participants shall submit to relevant NEMOs all the orders for a given market time unit. All NEMOs shall submit the orders for a given market time unit for single matching immediately after the orders have been received from market participants.					
59.6.	Orders matched in single intraday coupling shall be considered firm.					
59.7.	MCO functions shall ensure the anonymity of orders submitted via the shared order book.					
60.1.	All NEMOs performing MCO functions shall deliver the continuous trading matching algorithm results:					
60.1.1.	to all other NEMOs, for results on the execution status per trade specified in Article 52(1)(a);					
60.1.2.	to all TSOs and scheduled exchange calculators, for results single net positions specified in Article 52(1)(b).					
60.2.	If, in accordance with paragraph 1(a), any NEMO, for reasons outside its responsibility, is unable to deliver these continuous trading matching algorithm results, it shall notify all other NEMOs.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
60.3.	If, in accordance with paragraph 1(b), any NEMO, for reasons outside its responsibility, is unable to deliver these continuous trading matching algorithm results, it shall notify all TSOs and each scheduled exchange calculator as soon as reasonably practicable. All NEMOs shall notify the market participants concerned.					
60.4.	All NEMOs shall send, without undue delay, the necessary information to market participants to ensure that the actions specified in Articles 68 and 73(3) can be undertaken.					
61.1.	Each scheduled exchange calculator shall calculate scheduled exchanges between bidding zones for each market time unit in accordance with the methodology established in accordance with Article 56.					
61.2.	Each scheduled exchange calculator shall notify the relevant NEMOs, central counter parties, shipping agents, and TSOs of the agreed scheduled exchanges.					
62.1.	As soon as the orders are matched, each NEMO shall publish for relevant market participants at least the status of execution of orders and prices per trade produced by the continuous trading matching algorithm in accordance with Article 52(1)(a).					
62.2.	Each NEMO shall ensure that information on aggregated executed volumes and prices is made publicly available in an easily accessible format for at least 5 years. The information to be published shall be proposed by all NEMOS within the proposal for continuous trading matching algorithm pursuant to Article 37(5).					
63.1.	By 18 months after the entry into force of this Regulation, the relevant NEMOs and TSOs on bidding zone borders may jointly submit a common proposal for the design and implementation of complementary regional intraday auctions. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
63.2.	Complementary regional intraday auctions may be implemented within or between bidding zones in					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	addition to the single intraday coupling solution referred to in Article 51. In order to hold regional intraday auctions, continuous trading within and between the relevant bidding zones may be stopped for a limited period of time before the intraday cross-zonal gate closure time, which shall not exceed the minimum time required to hold the auction and in any case 10 minutes.					
63.3.	For complementary regional intraday auctions, the methodology for pricing intraday cross-zonal capacity may differ from the methodology established in accordance with Article 55(3) but it shall nevertheless meet the principles provided for in Article 55(1).					
63.4.	The competent regulatory authorities may approve the proposal for complementary regional intraday auctions if the following conditions are met:					
63.4.1.	regional auctions shall not have an adverse impact on the liquidity of the single intraday coupling;					
63.4.2.	all cross-zonal capacity shall be allocated through the capacity management module;					
63.4.3.	the regional auction shall not introduce any undue discrimination between market participants from adjacent regions;					
63.4.4.	the timetables for regional auctions shall be consistent with single intraday coupling to enable market participants to trade as close as possible to real-time;					
63.4.5.	regulatory authorities shall have consulted the market participants in the Member States concerned.					
63.5.	At least every two years after the decision on complementary regional auctions, the regulatory authorities of the Member States concerned shall review the compatibility of any regional solutions with single intraday coupling to ensure that the conditions above continue to be fulfilled.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
64.1.	Where jointly requested by the regulatory authorities of the Member States of each of the bidding zone borders concerned, the TSOs concerned shall also provide explicit allocation, in addition to implicit allocation, that is to say, capacity allocation separate from the electricity trade, via the capacity management module on bidding zone borders.	/	/ne	NP		
64.2.	The TSOs on the bidding zone borders concerned shall jointly develop a proposal on the conditions that shall be fulfilled by market participants to participate in explicit allocation. The proposal shall be subject to the joint approval by the regulatory authorities of the Member States of each of the bidding zone borders concerned.	/	/ne	NP		
64.3.	When establishing the capacity management module, discrimination shall be avoided when simultaneously allocating capacity implicitly and explicitly. The capacity management module shall determine which orders to select for matching and which explicit capacity requests to accept, according to a ranking of price and time of entrance.	/	/ne	NP		
65.1.	The NEMOs concerned shall cooperate closely with the TSOs concerned and shall consult market participants in accordance with Article 12 in order to translate the needs of market participants linked to explicit capacity allocation rights into non-standard intraday products.	/	/ne	NP		
65.2.	Prior to deciding on the removal of explicit allocation, the regulatory authorities of the Member States of each of the bidding zone borders concerned shall jointly organise a consultation to assess whether the proposed non-standard intraday products meet the market participants' needs for intraday trading.	/	/ne	NP		
65.3.	The competent regulatory authorities of the Member States of each of the bidding zone borders concerned shall jointly approve the introduced non-standard products and the removal of explicit allocation.	/	/ne	NP		
66.1.	Market participants shall ensure the completion of nomination, clearing and settlement related to explicit	/	/ne	NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	allocation of cross-zonal capacity.					
66.2.	Market participants shall fulfil any financial obligations, relating to clearing and settlement arising from explicit allocation.	/	/ne	NP		
66.3.	The participating TSOs shall publish relevant information on the interconnections to which explicit allocation is applicable, including the cross-zonal capacity for explicit allocation.	/	/ne	NP		
67.	A request for explicit cross-zonal capacity may be submitted by a market participant only for an interconnection where the explicit allocation is applicable. For each request for explicit capacity the market participant shall submit the volume and the price to the capacity management module. The price and volume of explicit allocated capacity shall be made publicly available by the relevant TSOs.	/	/ne	NP		
68.1.	The central counter parties shall ensure clearing and settlement of all matched orders in a timely manner. The central counter parties shall act as the counter party to market participants for all their trades with regard to the financial rights and obligations arising from these trades.	01. 183D.1.	CENTRALNA UGOVORNA STRANA JE SUBJEKT NADLEŽAN ZA FIZIČKU I FINANSIJSKU REALIZACIJU TRANSAKCIJA ZAKLJUČENIH NA ORGANIZOVANOM TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE I FINANSIJSKU REALIZACIJU TRANSAKCIJE IZMEĐU DVE ZONE TRGOVANJA.	PU		
68.2.	Each central counter party shall maintain anonymity between market participants.					
68.3.	Central counter parties shall act as counter party to each other for the exchange of energy between bidding zones with regard to the financial rights and obligations arising from these energy exchanges.	01. 183D.2.	CENTRALNA UGOVORNA STRANA OSIGURAVA PRAVOVREMENO FINANSIJSKO PORAVNANJE I PLAĆANJE SVIH UPARENIH NALOGA U SVAKOJ TRANSAKCIJI I ORGANIZUJE FIZIČKI PRENOS NETO POZICIJE KOJA SU REZULTAT DODELE KAPACITETA S DRUGOM CENTRALNOM UGOVORNOM STRANOM ILI PRENOSNIM AGENTOM.	PU		
68.4.	Such exchanges shall take into account:					
68.4.1.	net positions produced in accordance with Articles 39(2)(b) and 52(1)(b);					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
68.4.2.	scheduled exchanges calculated in accordance with Articles 49 and 61.					
68.5.	Each central counter party shall ensure that for each market time unit:					
68.5.1.	across all bidding zones, taking into account, where appropriate, allocation constraints, there are no deviations between the sum of energy transferred out of all surplus bidding zones and the sum of energy transferred into all deficit bidding zones;					
68.5.2.	electricity exports and electricity imports between bidding zones equal each other, with any deviations resulting only from considerations of allocation constraints, where appropriate.					
68.6.	Notwithstanding paragraph 3, a shipping agent may act as a counter party between different central counter parties for the exchange of energy, if the parties concerned conclude a specific agreement to that effect. If no agreement is reached, the shipping arrangement shall be decided by the regulatory authorities responsible for the bidding zones between which the clearing and settlement of the exchange of energy is needed.					
68.7.	All central counter parties or shipping agents shall collect congestion incomes arising from the single day-ahead coupling specified in Articles 46 to 48 and from the single intraday coupling specified in Articles 58 to 60.					
68.8.	All central counter parties or shipping agents shall ensure that collected congestion incomes are transferred to the TSOs no later than two weeks after the date of settlement.					
68.9.	If the timing of payments is not harmonised between two bidding zones, the Member States concerned shall ensure that an entity is appointed to manage the timing mismatch and to bear the relevant costs.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
69.	By 16 months after the entry into force of this Regulation, all TSOs shall develop a common proposal for a single day-ahead firmness deadline, which shall not be shorter than half an hour before the day-ahead market gate closure time. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
70.1.	Prior to the day-ahead firmness deadline, each coordinated capacity calculator may adjust cross-zonal capacity and allocation constraints provided to relevant NEMOs.					
70.2.	After the day-ahead firmness deadline, all cross-zonal capacity and allocation constraints shall be firm for day-ahead capacity allocation unless the requirements of Article 46(2) are met, in which case cross-zonal capacity and allocation constraints shall be firm as soon as they are submitted to relevant NEMOs.					
70.3.	After the day-ahead firmness deadline, cross-zonal capacity which has not been allocated may be adjusted for subsequent allocations.					
71.	Cross-zonal intraday capacity shall be firm as soon as it is allocated.					
72.1.	In the event of force majeure or an emergency situation referred to in Article 16(2) of Regulation (EC) No 714/2009, where the TSO shall act in an expeditious manner and redispatching or countertrading is not possible, each TSO shall have the right to curtail allocated cross-zonal capacity. In all cases, curtailment shall be undertaken in a coordinated manner following liaison with all directly concerned TSOs.					
72.2.	A TSO which invokes force majeure or an emergency situation shall publish a notice explaining the nature of the force majeure or the emergency situation and its probable duration. This notice shall be made available to the market participants concerned through NEMOs. If capacity is allocated explicitly to market participants, the TSO invoking force majeure or an emergency situation shall send notice directly to					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	contractual parties holding cross-zonal capacity for the relevant market time-frame.					
72.3.	If allocated capacity is curtailed because of force majeure or an emergency situation invoked by a TSO, the TSO shall reimburse or provide compensation for the period of force majeure or the emergency situation, in accordance with the following requirements:					
72.3.1.	if there is implicit allocation, central counter parties or shipping agents shall not be subject to financial damage or financial benefit arising from any imbalance created by such curtailment;					
72.3.2.	in the event of force majeure, if capacity is allocated via explicit allocation, market participants shall be entitled to reimbursement of the price paid for the capacity during the explicit allocation process;	/	/ne	NP		
72.3.3.	in an emergency situation, if capacity is allocated via explicit allocation, market participants shall be entitled to compensation equal to the price difference of relevant markets between the bidding zones concerned in the relevant time-frame; or	/	/ne	NP		
72.3.4.	in an emergency situation, if capacity is allocated via explicit allocation but the bidding zone price is not calculated in at least one of the two relevant bidding zones in the relevant time-frame, market participants shall be entitled to reimbursement of the price paid for capacity during the explicit allocation process.	/	/ne	NP		
72.4.	The TSO invoking force majeure or an emergency situation shall limit the consequences and duration of the force majeure situation or emergency situation.					
72.5.	Where a Member State has so provided, upon request by the TSO concerned the national regulatory authority shall assess whether an event qualifies as force majeure.					
73.1.	By 12 months after the entry into force of this Regulation, all TSOs shall develop a proposal for a					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	methodology for sharing congestion income.					
73.2.	The methodology developed in accordance with paragraph 1 shall:					
73.2.1.	facilitate the efficient long-term operation and development of the electricity transmission system and the efficient operation of the electricity market of the Union;					
73.2.2.	comply with the general principles of congestion management provided for in Article 16 of Regulation (EC) No 714/2009;					
73.2.3.	allow for reasonable financial planning;					
73.2.4.	be compatible across time-frames;					
73.2.5.	establish arrangements to share congestion income deriving from transmission assets owned by parties other than TSOs.					
73.3.	TSOs shall distribute congestion incomes in accordance with the methodology in paragraph 1 as soon as reasonably practicable and no later than one week after the congestion incomes have been transferred in accordance with Article 68(8).					
74.1.	No later than 16 months after the decision on the capacity calculation regions is taken, all TSOs in each capacity calculation region shall develop a proposal for a common methodology for redispatching and countertrading cost sharing.					
74.2.	The redispatching and countertrading cost sharing methodology shall include cost-sharing solutions for actions of cross-border relevance.					
74.3.	Redispatching and countertrading costs eligible for cost sharing between relevant TSOs shall be determined in a transparent and auditable manner.					
74.4.	The redispatching and countertrading cost sharing methodology shall at least:					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
74.4.1.	determine which costs incurred from using remedial actions, for which costs have been considered in the capacity calculation and where a common framework on the use of such actions has been established, are eligible for sharing between all the TSOs of a capacity calculation region in accordance with the capacity calculation methodology set out in Articles 20 and 21;					
74.4.2.	define which costs incurred from using redispatching or countertrading to guarantee the firmness of cross-zonal capacity are eligible for sharing between all the TSOs of a capacity calculation region in accordance with the capacity calculation methodology set out in Articles 20 and 21;					
74.4.3.	set rules for region-wide cost sharing as determined in accordance with points (a) and (b).					
74.5.	The methodology developed in accordance with paragraph 1 shall include:					
74.5.1.	a mechanism to verify the actual need for redispatching or countertrading between the TSOs involved;					
74.5.2.	an ex post mechanism to monitor the use of remedial actions with costs;					
74.5.3.	a mechanism to assess the impact of the remedial actions, based on operational security and economic criteria;					
74.5.4.	a process allowing improvement of the remedial actions;					
74.5.5.	a process allowing monitoring of each capacity calculation region by the competent regulatory authorities.					
74.6.	The methodology developed in accordance with paragraph 1 shall also:					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
74.6.1.	provide incentives to manage congestion, including remedial actions and incentives to invest effectively;					
74.6.2.	be consistent with the responsibilities and liabilities of the TSOs involved;					
74.6.3.	ensure a fair distribution of costs and benefits between the TSOs involved;					
74.6.4.	be consistent with other related mechanisms, including at least:					
74.6.4.1.	the methodology for sharing congestion income set out in Article 73;					
74.6.4.2.	the inter-TSO compensation mechanism, as set out in Article 13 of Regulation (EC) No 714/2009 and Commission Regulation (EU) No 838/2010 (5);					
74.6.5.	facilitate the efficient long-term development and operation of the pan-European interconnected system and the efficient operation of the pan-European electricity market;					
74.6.6.	facilitate adherence to the general principles of congestion management as set out in Article 16 of Regulation (EC) No 714/2009;					
74.6.7.	allow reasonable financial planning;					
74.6.8.	be compatible across the day-ahead and intraday market time-frames; and					
74.6.9.	comply with the principles of transparency and non-discrimination.					
74.7.	By 31 December 2018, all TSOs of each capacity calculation region shall further harmonise as far as possible between the regions the redispatching and countertrading cost sharing methodologies applied within their respective capacity calculation region.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
75.1.	Costs relating to the obligations imposed on TSOs in accordance with Article 8, including the costs specified in Article 74 and Articles 76 to 79, shall be assessed by the competent regulatory authorities. Costs assessed as reasonable, efficient and proportionate shall be recovered in a timely manner through network tariffs or other appropriate mechanisms as determined by the competent regulatory authorities.					
75.2.	Member States' share of the common costs referred to in Article 80(2)(a), regional costs referred to in Article 80(2)(b) and national costs referred to in Article 80(2)(c) assessed as reasonable, efficient and proportionate shall be recovered through NEMO fees, network tariffs or other appropriate mechanisms as determined by the competent regulatory authorities.					
75.3.	If requested by the regulatory authorities, relevant TSOs, NEMOs and delegates in accordance with Article 78 shall, within three months of the request, provide information necessary to facilitate the assessment of the costs incurred.					
76.1.	All NEMOs shall bear the following costs:	01. 183Đ.1.	NEMO I OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA IMAJU PRAVO NA NADOKNADU SLEDEĆIH TROŠKOVA:	PU		
76.1.1.	common, regional and national costs of establishing, updating or further developing the price coupling algorithm and single day-ahead coupling;	01. 183Đ.1.1.	1) USPOSTAVLJANJA, AŽURIRANJA ILI DALJEG RAZVOJA ALGORITMA ZA CENOVNO SPAJANJE TRŽIŠTA I DAN UNAPRED SPAJANJA TRŽIŠTA;	PU		
76.1.2.	common, regional and national costs of establishing, updating or further developing the continuous trading matching algorithm and single intraday coupling;	01. 183Đ.1.2.	2) USPOSTAVLJANJA, AŽURIRANJA ILI DALJEG RAZVOJA ALGORITMA UPARIVANJA KONTINUALNOG TRGOVANJA I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA TRŽIŠTA;	PU		
76.1.3.	common, regional and national costs of operating	01.	3) NASTALIH U OPERATIVNOM RADU DAN UNAPRED I UNUTARDNEVNOG SPAJANJA	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	single day-ahead and intraday coupling.	183D1.3.	TRŽIŠTA.			
76.2.	Subject to agreement with the NEMOs concerned, TSOs may make a contribution to the costs provided for in paragraph 1 subject to approval by the relevant regulatory authorities. In such cases, within two months of receiving a forecast from the NEMOs concerned, each TSO shall be entitled to provide a cost contribution proposal to the relevant regulatory authority for approval.					
76.3.	The NEMOs concerned shall be entitled to recover costs in accordance with paragraph 1 which have not been borne by TSOs in accordance with paragraph 2 by means of fees or other appropriate mechanisms only if the costs are reasonable and proportionate, through national agreements with the competent regulatory authority.					
77.1.	All costs incurred by central counter parties and shipping agents shall be recoverable by means of fees or other appropriate mechanisms if they are reasonable and proportionate.					
77.2.	The central counter parties and shipping agents shall seek efficient clearing and settlement arrangements avoiding unnecessary costs and reflecting the risk incurred. The cross-border clearing and settlement arrangements shall be subject to approval by the relevant national regulatory authorities.					
78.1.	Each TSO shall individually bear the costs of providing inputs to the capacity calculation process.					
78.2.	All TSOs shall bear jointly the costs of merging the individual grid models. All TSOs in each capacity calculation region shall bear the costs of establishing and operating the coordinated capacity calculators.					
78.3.	Any costs incurred by market participants in meeting the requirements of this Regulation shall be borne by those market participants.					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
79.	The costs of ensuring firmness in accordance with Articles 70(2) and 71 shall be borne by the relevant TSOs, to the extent possible in accordance with Article 16(6)(a) of Regulation (EC) No 714/2009. These costs shall include the costs from compensation mechanisms associated with ensuring the firmness of cross-zonal capacities as well as the costs of redispatching, countertrading and imbalance associated with compensating market participants.					
80.1.	All relevant NEMOs and TSOs shall provide a yearly report to the regulatory authorities in which the costs of establishing, amending and operating single day-ahead and intraday coupling are explained in detail. This report shall be published by the Agency taking due account of sensitive commercial information. Costs directly related to single day-ahead and intraday coupling shall be clearly and separately identified and auditable. The report shall also provide full details of contributions made to NEMO costs by TSOs in accordance with Article 76(2).	01. 50.1.14.	Agencija donosi metodologije: 14) ZA UTVRĐIVANJE TROŠKOVA, NAČIN NADOKNADE I RASPODELE TROŠKOVA IZMEĐU NOMINOVANOG OPERATORA TRŽIŠTA I OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA I ODOBRAVA OVE TROŠKOVE AKO SU OPRAVDANI;	DU		
80.2.	The costs referred to in paragraph 1 shall be broken down into:					
80.2.1.	common costs resulting from coordinated activities of all NEMOs or TSOs participating in the single day-ahead and intraday coupling;					
80.2.2.	regional costs resulting from activities of NEMOs or TSOs cooperating in a certain region;					
80.2.3.	national costs resulting from activities of the NEMOs or TSOs in that Member State.					
80.3.	Common costs referred to in paragraph 2(a) shall be shared among the TSOs and NEMOs in the Member States and third countries participating in the single day-ahead and intraday coupling. To calculate the amount to be paid by the TSOs and NEMOs in each Member State and, if applicable, third countries, one eighth of the common cost shall be divided equally between each Member State and third country, five eighths shall be divided between each Member State					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	and third country proportionally to their consumption, and two eighths shall be divided equally between the participating NEMOs. To take into account changes in the common costs or changes in the participating TSOs and NEMOs, the calculation of common costs shall be regularly adapted.					
80.4.	NEMOs and TSOs cooperating in a certain region shall jointly agree on a proposal for the sharing of regional costs in accordance with paragraph 2(b). The proposal shall then be individually approved by the competent national authorities of each of the Member States in the region. NEMOs and TSOs cooperating in a certain region may alternatively use the cost sharing arrangements set out in paragraph 3.					
80.5.	The cost sharing principles shall apply to costs incurred from the entry into force of this Regulation. This is without prejudice to existing solutions used for the development of single day-ahead and intraday coupling and costs incurred prior to the entry into force of this Regulation shall be shared among the NEMOs and TSOs based on the existing agreements governing such solutions.					
81.1.	A TSO or NEMO may delegate all or part of any task assigned to it under this Regulation to one or more third parties in the case the third party can carry out the respective function at least as effectively as the delegating entity. The delegating entity shall remain responsible for ensuring compliance with the obligations under this Regulation, including ensuring access to information necessary for monitoring by the regulatory authority.					
81.2.	Prior to the delegation, the third party concerned shall have clearly demonstrated to the delegating party its ability to meet each of the obligations of this Regulation.					
81.3.	In the event that all or part of any task specified in this Regulation is delegated to a third party, the delegating party shall ensure that suitable confidentiality agreements in accordance with the confidentiality obligations of the delegating party have been put in					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	place prior to delegation.					
82.1.	The entity or entities performing the MCO functions shall be monitored by the regulatory authorities or relevant authorities of the territory where they are located. Other regulatory authorities or relevant authorities, and the Agency, shall contribute to the monitoring where adequate. The regulatory authorities or relevant authorities primarily responsible for monitoring a NEMO and the MCO functions shall fully cooperate and shall provide access to information for other regulatory authorities and the Agency in order to ensure proper monitoring of single day-ahead and intraday coupling in accordance with Article 38 of Directive 2009/72/EC.	01 183G.1.	AGENCIJA PRATI FUNKCIONISANJE NOMINOVANE OPERATORE TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE KOJI SPROVODE DAN-UNAPRED ILI UNUTARDNEVNO SPAJANJE TRŽIŠTA U REPUBLICI SRBIJI.	DU	Kapo pod tačkom 1.	
82.2.	Monitoring of the implementation of single day-ahead and intraday coupling by ENTSO for Electricity in accordance with Article 8(8) of Regulation (EC) No 714/2009 shall in particular cover the following matters:					
82.2.1.	progress and potential problems with the implementation of single day-ahead and intraday coupling, including the choice of different available options in each country;					
82.2.2.	preparing the report on capacity calculation and allocation in accordance with Article 31(1);					
82.2.3.	the efficiency of current bidding zone configuration in coordination with the Agency in accordance with Article 34					
82.2.4.	the effectiveness of the operation of the price coupling algorithm and of the continuous trading matching algorithm in cooperation with NEMOs in accordance with Article 37(6);					
82.2.5.	the effectiveness of the criterion concerning the estimation of the value of lost load, in accordance with Articles 41(1) and 54(1); and					
82.2.6.	the review of the methodology for calculating scheduled exchanges resulting from single day-ahead					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	coupling in accordance with Article 43(4).					
82.3.	ENTSO for Electricity shall submit a monitoring plan which includes the reports to be prepared and any updates in accordance with paragraph 2, to the Agency for an opinion by six months after entry into force of this Regulation.					
82.4.	The Agency, in cooperation with ENTSO for Electricity, shall draw up by six months after the entry into force of this Regulation a list of the relevant information to be communicated by ENTSO for Electricity to the Agency in accordance with Articles 8(9) and 9(1) of Regulation (EC) No 714/2009. The list of relevant information may be subject to updates. ENTSO for Electricity shall maintain a comprehensive, standardised format, digital data archive of the information required by the Agency.	ne	/ne	NP		
82.5.	All TSOs shall submit to ENTSO for Electricity the information required to perform the tasks in accordance with paragraphs 2 and 4.					
82.6.	NEMOs, market participants and other relevant organisations regarding single day-ahead and intraday coupling shall, at the joint request of the Agency and the ENTSO for Electricity, submit to the ENTSO for Electricity the information required for monitoring in accordance with paragraph 2 and 4, except for information already obtained by the regulatory authorities, the Agency or the ENTSO for Electricity in the context of their respective implementation monitoring tasks.	ne	/ne	NP		
83.1.	Except for Articles 4, 5 and 6 and participation in the development of terms and conditions or methodologies, for which the respective deadlines shall apply, the requirements of this Regulation shall not apply in Ireland and Northern Ireland until 31 December 2017.	ne	/ne	NP		
83.2.	From the date of the entry into force of this Regulation until 31 December 2017, Ireland and Northern Ireland shall implement preparatory transitional arrangements. Those transitional	ne	/ne	NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	arrangements shall:					
83.2.1.	facilitate the transition to full implementation of and full compliance with this Regulation, and include all necessary preparatory measures for full implementation of and full compliance with this Regulation, by 31 December 2017;	ne	/ne	NP		
83.2.2.	guarantee a reasonable degree of integration with the markets in adjacent jurisdictions;	ne	/ne	NP		
83.2.3.	provide for at least:	ne	/ne	NP		
83.2.3.1.	allocation of interconnector capacity in an explicit day-ahead auction and in at least two implicit intraday auctions;	ne	/ne	NP		
83.2.3.2.	joint nomination of interconnection capacity and energy at the day-ahead market time-frame;	ne	/ne	NP		
83.2.3.3.	application of the 'Use-It-Or-Lose-It' or 'Use-It-Or-Sell-It' principle, as specified in point 2.5 of Annex I to Regulation (EC) No 714/2009, to capacity not used at the day-ahead market time-frame.	ne	/ne	NP		
83.2.4.	ensure fair and non-discriminatory pricing of interconnector capacity in the implicit intraday auctions;	ne	/ne	NP		
83.2.5.	put in place fair, transparent and non-discriminatory compensation mechanisms for ensuring firmness;	ne	/ne	NP		
83.2.6.	set out a detailed roadmap, approved by the regulatory authorities for Ireland and Northern Ireland, with milestones for achieving full implementation of and compliance with this Regulation;	ne	/ne	NP		
83.2.7.	be subject to a consultation process, involving all relevant parties and give the utmost consideration to the consultation's outcome;	ne	/ne	NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
83.2.8.	be justified on the basis of a cost-benefit analysis;	ne	/ne	NP		
83.2.9.	not unduly affect other jurisdictions.	ne	/ne	NP		
83.3.	Regulatory authorities for Ireland and Northern Ireland shall provide to the Agency at least quarterly, or upon the Agency's request, any information required for assessing the transitional arrangements for the electricity market on the island of Ireland and the progress towards achieving full implementation of and compliance with this Regulation.	ne	/ne	NP		
84.	This Regulation shall enter into force on the twentieth day following that of its publication in the Official Journal of the European Union. This Regulation shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States. Done at Brussels, 24 July 2015	ne	/ne	NP		